

ព្រះ

ស្រីគង្គបិណ្ឌបាឡី

និង

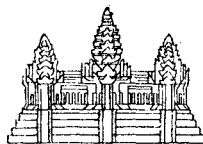
សេចក្តីស្នើសុំបរិក្ខាសាស្ត្រ

ស្រីគង្គបិណ្ឌ

រាជគ្រូនិកាយ ស្រីគង្គនិយាម

រាជបក្សា

៨៧

ព្រះសាសនបណ្ឌិត ភ្នំពេញ

ព.ស. ២៤៧៨

សត្វតិបិដក

អង្គព្រាហ្មណ៍ស្ស សត្វកនិបាតោ

អដ្ឋមោ ភាគោ

នមោ តស្ស កកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បឋមបណ្ណសកោ

ធនវិគោ

[១] ឯវុទ្ធេ សុតំ ។ ឯតំ សមយំ កកវំ
 សាវត្ថយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថប័ណ្ណិកស្ស អារាមេ ។
 តត្រ ទោ កកវំ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។
 កនន្តេតិ តេ ភិក្ខុ កកវតោ បច្ចុស្សោស្សំ ។
 កកវំ ឯតទលេច សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ
 សមញ្ញាតតោ ភិក្ខុ សព្វាញ្ញាវនំ អប្បិយោ ច
 ហោតិ អបនាទោ ច អកុ ច អភាវនិយោ
 ច ។ តតមេហិ សត្តហិ ។ នីធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 លាភកាមោ ច ហោតិ សក្ការកាមោ ច

សុត្តន្តបិដក

អង្គត្រៃវិកាយ សុត្តន្តបិដក

អដ្ឋមភាគ

សូមនមស្ការចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ។

បឋមបណ្ណសក

ធនវិគ្គ

[១] ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងទីនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ឆ្លើយតបព្រះក្នុងដីការនៃព្រះមានព្រះភាគ
 ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង រមែងមិនជាទីស្រឡាញ់
 ផង មិនជាទីពេញចិត្តផង មិនជាទីគោរពផង មិនជាទីសរសើរផង
 របស់សព្វហ្មឺនទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាលាភ ១ ប្រាថ្នាសក្ការៈ ១

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ យស្ស សុត្តន្តបិដក

អនុភោត្តកាមោ ច អហិកោ ច អនោត្តប្ប័ ច
 ចាប្បន្នោ ច មន្ទានិដ្ឋំ ច ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហំ
 ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ សព្វេហ្មចារីនំ អប្បិយោ
 ច ហោតិ អមនាទោ ច អគុ ច អភាវនីយោ ច ។
 សុត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ សព្វេហ្ម-
 ចារីនំ បិយោ ច ហោតិ មនាទោ ច គុ ច
 ភាវនីយោ ច ។ កតមេហំ សុត្តហំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ន លាភកាមោ ច ហោតិ ន សក្ការកាមោ ច
 ន អនុភោត្តកាមោ ច ហិកោ ច ឡិក្ខប្ប័ ច អប្បន្នោ
 ច សម្ពាគតំ ច ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហំ
 ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ សព្វេហ្មចារីនំ បិយោ ច
 ហោតិ មនាទោ ច គុ ច ភាវនីយោ ចាតិ ។

(២) សុត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ
 ភិក្ខុ សព្វេហ្មចារីនំ អប្បិយោ ច ហោតិ អមនាទោ ច
 អគុ ច អភាវនីយោ ច ។ កតមេហំ សុត្តហំ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ លាភកាមោ ច ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

មិនចង់ឲ្យគេមើលងាយខ្លួន ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិនខ្លាចបាប ១ ប្រាថ្នា
 អាក្រក់ ១ ឃើញខុស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧
 យ៉ាងនេះ រមែងមិនជាទីស្រឡាញ់ផង មិនជាទីពេញចិត្តផង មិនជាទី
 គោរពផង មិនជាទីសរសើរផង របស់សព្វហូចារីតាំងឡាយឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង រមែងជាទីស្រឡាញ់
 ផង ជាទីពេញចិត្តផង ជាទីគោរពផង ជាទីសរសើរផង របស់សព្វហូ-
 ចារីតាំងឡាយ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនប្រាថ្នាលាភ ១ មិនប្រាថ្នាសក្ការៈ ១ មិនប្រា-
 ថ្នាមិនចង់ឲ្យគេមើលងាយខ្លួន ១ ខ្មាសបាប ១ ខ្លាចបាប ១ ប្រាថ្នាតិច ១
 ឃើញត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ
 រមែងជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទីពេញចិត្តផង ជាទីគោរពផង ជាទី
 សរសើរផង របស់សព្វហូចារីតាំងឡាយ ។

(២) ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង រមែង
 មិនជាទីស្រឡាញ់ផង មិនជាទីពេញចិត្តផង មិនជាទីគោរពផង មិនជា
 ទីសរសើរផង របស់សព្វហូចារីតាំងឡាយ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាលាភ ១

បរិបទស្តុក ធនតោ

សក្ការកាមោ ច អនុញ្ញាតិកាមោ ច អហិកោ ច
អនោត្តប្បំ ច ឥស្សតិ ច មច្ឆំ ច ។ ឥមេហំ ខោ
ភិក្ខុវេ សុត្តហំ ធម្មេហំ សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុ សព្វេហ្ម-
ចារីនំ អប្បយោ ច ហោតិ អមណោ ច អកុ ច
អភាវជ្ជយោ ច ។ សុត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ
សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុ សព្វេហ្មចារីនំ បិយោ ច ហោតិ
មណោ ច កុ ច ភាវជ្ជយោ ច ។ តតមេហំ
សុត្តហំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន លាភកាមោ ច ហោតិ
ន សក្ការកាមោ ច ន អនុញ្ញាតិកាមោ ច ហិកោ
ច ឡិក្ខប្បំ ច អនិស្សតិ ច អមច្ឆំ ច ។ ឥមេហំ
ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហំ ធម្មេហំ សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុ
សព្វេហ្មចារីនំ បិយោ ច ហោតិ មណោ ច កុ ច
ភាវជ្ជយោ ចាតិ ។

[៣] សុត្តមាធិ ភិក្ខុវេ ពលានំ ។ តតមាធិ
សុត្ត ។ សុត្តាពលំ វិយពលំ ហិកោ ឡិក្ខប្ប-
ពលំ សុតិពលំ សមាធិពលំ បញ្ញាពលំ ។

បឋមបណ្ណសិក ធនត្ថ

ប្រាថ្នាសក្ការៈ ១ មិនចង់ឲ្យគេមើលងាយខ្លួន ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិន
 ខ្លាចបាប ១ មានសេចក្តីច្រណែន ១ មានសេចក្តីកំណាញ់ ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង រមែងមិនជាទី
 ស្រឡាញ់ផង មិនជាទីពេញចិត្តផង មិនជាទីគោរពផង មិនជាទីសរសើរ
 ផង របស់សព្វហូចារីទាំងឡាយឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ប្រកបដោយធម៌៧យ៉ាង រមែងជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទីពេញចិត្តផង ជាទី
 គោរពផង ជាទីសរសើរផង របស់សព្វហូចារីទាំងឡាយ ។ ធម៌៧យ៉ាង
 តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនប្រាថ្នា
 លាភ ១ មិនប្រាថ្នាសក្ការៈ ១ មិនប្រាថ្នាមិនចង់ឲ្យគេមើលងាយខ្លួន ១
 ខ្មាសបាប ១ ខ្លាចបាប ១ មិនមានសេចក្តីច្រណែន ១ មិនមានសេចក្តី
 កំណាញ់ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង
 រមែងជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទីពេញចិត្តផង ជាទីគោរពផង ជាទី
 សរសើរផង របស់សព្វហូចារីទាំងឡាយ ។

(៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កំឡាំងនេះមាន៧យ៉ាង ។ កំឡាំង ៧យ៉ាង
 តើអ្វីខ្លះ ។ កំឡាំងគឺសង្ខារ ១ កំឡាំងគឺសេចក្តីព្យាយាម ១ កំឡាំងគឺហិរិ ១
 កំឡាំងគឺឥត្តប្បៈ ១ កំឡាំងគឺសតិ ១ កំឡាំងគឺសមាធិ ១ កំឡាំងគឺបញ្ញា ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយោ

ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្ត ពលាធិតិ ។

សទ្ធាពលំ វិរិយពលំ(១) ហិរិ ឡិក្ខប្បពលំ ពលំ
 សតិពលំ សមាធិពលំ(២) បញ្ញា វេ សុត្តបំ ពលំ
 ឯតេហិ ពលវា ភិក្ខុ សុខំ ជីវិតំ បណ្ឌិតោ
 យោធិសោ វិចីនេ ធម្មំ បញ្ញាយន្តំ វិបស្សនិ
 បដ្ឋោត្តស្ស្សំ និព្វានំ វិមោក្ខោ ហោតិ ចេតសោតិ។

(២) សុត្តិមាធិ ភិក្ខុវេ ពលាធិ ។ កតមាធិ
 សុត្ត ។ សទ្ធាពលំ វិរិយពលំ ហិរិពលំ ឡិក្ខប្បពលំ
 សតិពលំ សមាធិពលំ បញ្ញាពលំ ។ កតមញ្ញ
 ភិក្ខុវេ សទ្ធាពលំ ។ នំធិ ភិក្ខុវេ អរិយស្ស្សកោ
 សទ្ធា ហោតិ សទ្ធិហតិ តថាគតស្ស ពោធិ នតិប
 សោ កកវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ។ បេ ។ សុត្តា
 ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធា កកវាតិ ។ នំធិ វុច្ឆនិ ភិក្ខុវេ
 សទ្ធាពលំ ។ កតមញ្ញ ភិក្ខុវេ វិរិយពលំ ។

១ ឧ. ម. វិរិយញ្ច ។ ២ ឧ. សមាធិញ្ច ។ ម. សមាធិច ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទ្វារទាយ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងកំឡាំង ៧ យ៉ាង ។

កំឡាំងគឺសទ្ធា កំឡាំងគឺវិរិយៈ កំឡាំងគឺហិរិ កំឡាំងគឺឥត្តប្បៈ
កំឡាំងគឺសតិ កំឡាំងគឺសមាធិ កំឡាំងគឺបញ្ញា ជាតំរប់ ៧
ភិក្ខុជាបណ្ឌិត មានកំឡាំងដោយកំឡាំងទាំងនេះ រមែងរស់
នៅស្រួល ពិចារណាធម៌ដោយឡែក តែងឃើញច្បាស់
នូវអត្ត(១) ដោយបញ្ញាបាន ការរួចស្រឡះ (ចាកអារម្មណ៍)
នៃចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ដូចជាការរលត់នៃប្រដាប់ ។

(៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពលៈនេះមាន ៧ យ៉ាង ។

៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺសទ្ធាពលៈ ១ វិរិយពលៈ ១ ហិរិពលៈ ១
ឥត្តប្បពលៈ ១ សតិពលៈ ១ សមាធិពលៈ ១ បញ្ញាពលៈ ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធាពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសទ្ធា រមែងជឿចំពោះ
ពោធិញ្ញាណរបស់ព្រះតថាគតថា ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ជាអរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធ ។ លេ។ ជាសាស្ត្រនៃទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់
ក្រាស់រឹងនូវសច្ចធម៌ ទ្រង់កំចាត់បង់នូវគ្រឿង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះហៅថា សទ្ធាពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិរិយពលៈ តើដូចម្តេច ។

១- រមែងឃើញច្បាស់នូវសច្ចធម៌ ដោយមន្តប្បញ្ញា មួយអង្វើដោយរិបស្សនា ។ អន្តកថា ។

បឋមបណ្ណសកេ ធនវគ្គោ

ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ អារទ្ធិវិយោ វិហាតិ
 អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ
 ធម្មានំ ឧបសម្ពធាយ ជាមវា នន្ទ្របរត្តមោ
 អនិក្ខត្តជុវេ កុសលេសុ ធម្មេសុ ។ ឥទំ វុច្ចតិ
 ភិក្ខុវេ វិរិយពលំ ។ កតមញ្ញ ភិក្ខុវេ ហិរិពលំ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ ហិរិមា ហោតិ ហិរិយតិ
 កាយទុក្ខវតន វេទិទុក្ខវតន មនោទុក្ខវតន ហិរិយតិ
 ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា ។
 ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ហិរិពលំ ។ កតមញ្ញ ភិក្ខុវេ
 ឌីត្តប្បពលំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ ឌីត្តប្ប
 ហោតិ ឌីត្តប្បតិ កាយទុក្ខវតន វេទិទុក្ខវតន មនោ-
 ទុក្ខវតន ឌីត្តប្បតិ ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ
 សមាបត្តិយា ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ឌីត្តប្បពលំ ។
 កតមញ្ញ ភិក្ខុវេ សតិពលំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ
 សតិមា ហោតិ បរមេន សតិនេបត្តេន សមម្ពាតតោ
 ជីវកតម្បី ចីវកាសិកម្បី សិរតា អនុស្សវតា ។

បឋមបណ្ណសក ធនវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ប្រាសសេចក្តីព្យាយាម
ដើម្បីលះនូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដើម្បីបំបាត់ព្រូងនូវកុសលធម៌ទាំង
ឡាយ ជាអ្នកមានកំឡាំងព្យាយាម ប្រឹងប្រែងមុតមាំ មិនដាក់គុរៈក្នុង
កុសលធម៌ទាំងឡាយឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា
វិរិយពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហិរិពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីអៀន
ខ្មាស រមែងអៀនខ្មាស កាយទុច្ចរិត វច្ចទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត រមែង
អៀនខ្មាសនូវការច្នៃប្រសព្វនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ នេះហៅថា ហិរិពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧត្តប្បពលៈ
តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជា
អ្នកមានសេចក្តីតក់ស្លុត រមែងតក់ស្លុតចំពោះកាយទុច្ចរិត វច្ចទុច្ចរិត
មនោទុច្ចរិត រមែងតក់ស្លុតនូវការច្នៃប្រសព្វនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមក ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ឧត្តប្បពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ សតិពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយ-
សាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសតិ ប្រកបដោយសតិ នឹងភាព
ជាអ្នកមានបញ្ញា វាស់ក្លាដ៏ឧត្តម ជាអ្នកនឹករលឹកចាំបាន នូវអំពើដែល
ខ្លួនធ្វើយូរហើយផង នូវសំដីដែលខ្លួននិយាយយូរហើយផង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សុតិពលំ ។ កតមញ្ច
 ភិក្ខុវេ សមាធិពលំ ។ ឥធ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ
 វិច្ឆេវ កាមេហិ ។ មេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សមាធិពលំ ។
 កតមញ្ច ភិក្ខុវេ បញ្ញាពលំ ។ ឥធ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវគោ បញ្ញាវា ហោតិ ឧទយត្ថតាមិនិយា
 បញ្ញាយ សមប្បាគតោ អរិយាយ និព្វេជ្ជកាយ
 សម្មា ទុក្ខត្វយតាមិនិយា ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ
 បញ្ញាពលំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្ត
 ពលានិគំ ។

សទ្ធាពលំ វិរិយពលំ ហិរិ ឡិក្ខប្បយំ ពលំ
 សុតិពលំ សមាធិពលំ បញ្ញាវេ សុត្តមំ ពលំ ។
 ឯតេហិ ពលវា ភិក្ខុ សុខំ ជីវិតំ បណ្ឌិតោ
 យោធិសោវិចីនេ ធម្មំ បញ្ញាយត្ថំ វិបស្សនិ
 បដ្ឋោតប្បេវ និព្វានំ វិមាត្វោ ហោតិ ចេតសោតិ ។
 (៥) សុត្តិមាធិ ភិក្ខុវេ ធម្មានិ ។ កតមាធិ សុត្ត ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សតិពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សមាធិពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុង
 សាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ចូលដល់នូវ
 ចតុត្ថជ្ឈាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សមាធិពលៈ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បញ្ញាពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា រមែងប្រកបដោយបញ្ញា
 ជាគ្រឿងដឹងច្បាស់នូវការកើតឡើង និងសូន្យទៅ (នៃខន្ធ៥) ជាបញ្ញា
 ប្រសើរមោះមុត ជាគ្រឿងដល់នូវការអស់ទៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បញ្ញាពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះឯង ពលៈ ៧ យ៉ាង ។

សទ្ធពលៈ វិរយពលៈ ហិរិពលៈ ឥន្ទ្រប្បពលៈ សតិពលៈ
 សមាធិពលៈ បញ្ញាពលៈ ជាគំរប់ ៧ ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិត
 មានកម្លាំងដោយពលៈទាំងនេះ រមែងរស់នៅស្រួល ពិចារណា
 ធម៌ដោយទុបាយ ឃើញច្បាស់នូវអត្តដោយបញ្ញា ការរួចស្រឡះ
 (ចាកអារម្មណ៍) នៃចិត្ត (របស់ភិក្ខុនោះ) ដូចជាការរលត់នៃប្រដីប ។
 [៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យនេះមាន៧យ៉ាង ។ ៧យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

បឋមបណ្ណសាគរ ធនវគ្គោ

សុទ្ធាធនំ សីលធនំ ហរិធនំ ឡិវ្ហប្បធនំ សុតធនំ
 ចាគធនំ បញ្ញាធនំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្ត
 ធនានីតិ

សុទ្ធាធនំ សីលធនំ ហរិ ឡិវ្ហប្បធី ធនំ
 សុតធនញ្ច ចាគោ ប បញ្ញា វេ សុត្តមំ ធនំ ។
 យស្ស ឯតា ធនា អត្ថំ ឥត្ថិយា បុរិសស្ស វា
 អនុជ្ឈន្តោតិ តំ អាហុ អមោយំ តស្ស ជីវិតំ ។
 តស្មា សុទ្ធិញ្ច សីលញ្ច បសាទំ ធម្មទស្សនំ
 អនុយុក្ខោនិ មេធាវី សរំ ពុទ្ធានសាសនន្តំ ។

(៦) សុត្តិមាធិ ភិក្ខុវេ ធនានំ ។ កតមាធិ
 សុត្ត ។ សុទ្ធាធនំ សីលធនំ ហរិធនំ ឡិវ្ហប្បធនំ
 សុតធនំ ចាគធនំ បញ្ញាធនំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ
 សុទ្ធាធនំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ សុទ្ធា
 ហោនិ សុទ្ធិហតិ តថាគតស្ស ពោធិ ឥតិបិ
 សោ កតវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា ។ បេ ។

បឋមបណ្ណាសក ធនវគ្គ

ទ្រព្យគីសទ្ធា ១ ទ្រព្យគីសីល ១ ទ្រព្យគីហិរិ ១ ទ្រព្យគីឥត្ថប្បៈ ១
ទ្រព្យគីសុតៈ ១ ទ្រព្យគីចាតៈ ១ ទ្រព្យគីបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ នេះទ្រព្យ ៧ យ៉ាង ។

ទ្រព្យគីសទ្ធា ទ្រព្យគីសីល ទ្រព្យគីហិរិ ទ្រព្យគីឥត្ថប្បៈ
ទ្រព្យគីសុតៈ ទ្រព្យគីចាតៈ ទ្រព្យគីបញ្ញា ជាគំរប់ ៧ ។
បុគ្គលណា ទោះស្រីក្តី បុរសក្តី មានទ្រព្យទាំងនេះ អ្នក
ប្រាជ្ញទាំងឡាយ ហៅបុគ្គលនោះថាជាអ្នកមិនទំលក្រឡើយ
ការរស់នៅរបស់បុគ្គលនោះ មិនសោះស្បូនឡើយ ។
ហេតុនោះ អ្នកប្រាជ្ញ កាលរលឹកនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ
របស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ គប្បីប្រកបរឿយៗ នូវសទ្ធាសីល
សេចក្តីជ្រះថ្លានឹងការឃើញនូវធម៌ ។

(៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យនេះមាន ៧ យ៉ាង ។ ៧ យ៉ាង តើអ្វី
ខ្លះ ។ ទ្រព្យគីសទ្ធា ១ ទ្រព្យគីសីល ១ ទ្រព្យគីហិរិ ១ ទ្រព្យគីឥត្ថប្បៈ ១
ទ្រព្យគីសុតៈ ១ ទ្រព្យគីចាតៈ ១ ទ្រព្យគីបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ទ្រព្យគីសទ្ធា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុង
សាសនានេះ ជាអ្នកមានសទ្ធា រមែងជឿចំពោះពោធិញ្ញាណរបស់ព្រះ
តថាគតថា ព្រះមានព្រះកាតព្វកិច្ចនោះ ជាអវហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ បេ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយ

ពុទ្ធា កក្កដា ។ នំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ សុទ្ធាធនំ ។
 កក្កដា ភិក្ខុវេ សីលធនំ ។ នំ ភិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សវគ្គោ មាណាវិទាតា បដិវគ្គោ ហោតិ ។ បេ ។
 សុភមេវេយមជ្ឈប្បមាធគ្នាមា បដិវគ្គោ ហោតិ ។ នំ
 វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ សីលធនំ ។ កក្កដា ភិក្ខុវេ
 ហិរិធនំ ។ នំ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគ្គោ ហិរិមា
 ហោតិ ហិរិយតិ កាយទុច្ចរិតេន វចីទុច្ចរិតេន
 មនោទុច្ចរិតេន ហិរិយតិ ចាបកាធំ អក្កសលាធំ
 ធម្មាធំ សមាបត្តិយា ។ នំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ
 ហិរិធនំ ។ កក្កដា ភិក្ខុវេ ឡិក្ខប្បធនំ ។ នំ
 ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគ្គោ ឡិក្ខប្ប ហោតិ ឡិក្ខប្បតិ
 កាយទុច្ចរិតេន វចីទុច្ចរិតេន មនោទុច្ចរិតេន ឡិក្ខប្បតិ
 ចាបកាធំ អក្កសលាធំ ធម្មាធំ សមាបត្តិយា ។
 នំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ ឡិក្ខប្បធនំ ។ កក្កដា ភិក្ខុវេ
 សុតធនំ ។ នំ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគ្គោ ពហុស្សវគ្គោ
 ហោតិ សុតធមោ សុតសង្ខិចយោ យេ តេ ធម្មា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សត្តនិដក

ព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវសច្ចធម៌ ទ្រង់កាច់បង់នូវត្រៃភព ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យគីសន្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគីសីល តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាត ។ បេ។ ជាអ្នកវៀរចាកសុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យគីសីល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគីហិរី តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីអៀនខ្មាស រមែងអៀនខ្មាសចំពោះកាយទុច្ចរិត វចីទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត រមែងខ្មាសនូវការច្នៃប្រសព្វនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យគីហិរី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគីធុត្ថប្បៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីឆក់ស្លុត រមែងឆក់ស្លុតចំពោះកាយទុច្ចរិត វចីទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត រមែងឆក់ស្លុតចំពោះការច្នៃប្រសព្វនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យគីធុត្ថប្បៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគីសុតៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាពហុស្សត ទ្រទ្រង់នូវចំណេះ សន្សំទុកនូវចំណេះ ធម៌ទាំងឡាយណា

អាទិកល្យាណា បដ្ឋេកល្យាណា បរិយោសាទ-
 កល្យាណា សាខ្តំ សុត្យញ្ញនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិ
 ព្រហ្មចរិយំ អភិវឌ្ឍន្តំ តថាវចាស្ស ធម្មា ពហុស្សតា
 ហោន្តំ ធនា វេទសា បរិចិត្តា មនសាទុបេត្តិតា
 ទិដ្ឋិយា សុប្បជីវន្តា ។ នំ វុច្ឆន្តិ ភិក្ខុវេ សុតនំ ។
 តតមញ្ច ភិក្ខុវេ ចាគនំ ។ នំ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវគោ វិតតមលមច្ឆេវន ចេតសា អតារ
 អដ្ឋវសតិ មុត្តន្ទាតោ បយតចាណិ វេស្សន្តរតោ
 យាចយោតោ នាទសំវិភាគរតោ ។ នំ វុច្ឆន្តិ ភិក្ខុវេ
 ចាគនំ ។ តតមញ្ច ភិក្ខុវេ បញ្ញាជនំ ។ នំ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវគោ បញ្ចវ ហោតិ ។ បេ ។ សម្មាទុក្ខ-
 ត្តយតាមិទិយា ។ នំ វុច្ឆន្តិ ភិក្ខុវេ បញ្ញាជនំ ។
 នំ មាទំ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធនាទិទិ ។

សុទ្ធាជនំ សីលជនំ ហិរិ ឡត្តប្បិយំ ជនំ
 សុតនំ ចាតោ ច បញ្ញា វេ សត្តមំ ជនំ
 យស្ស ឯតា ធនា អត្ថំ នំ តិយា បុរិសស្ស វ

បឋមបណ្ណសក ធនវិក្កុ

ពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្តាលនឹងពីរោះបទចុង រវែងប្រកាសព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ប្រកបដោយអត្ថនឹងព្យញ្ជនៈដ៏បរិសុទ្ធ បរិបូណ៌ទាំងអស់ ធម៌
 ទាំងឡាយនោះ ដែលអរិយសាវក មានសភាពដូច្នោះ បានស្តាប់មក
 ច្រើន បានទ្រទ្រង់ទុក បានចាំស្តាប់រត់មាត់ បានចូលចិត្តច្បាស់លាស់
 បានយល់ច្បាស់ដោយទិដ្ឋភាពបញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា
 ទ្រព្យគីសុតៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគីចាតៈ តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ មានចិត្តប្រាស
 ចាកមន្ទិលគឺសេចក្តីកំណាញ់ បានបរិច្ចាគរួចហើយ មានវេលាឯហើយ
 ត្រេកអរក្នុងការលះ ជាអ្នកគួរដល់សូម ត្រេកអរក្នុងការចែករំលែកទាន
 រវែងនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យ
 គីចាតៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគីបញ្ញា តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានបញ្ញា ។ បេ។
 ជាគ្រឿងដល់នូវការអស់ទៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះហៅថា ទ្រព្យគីបញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងទ្រព្យ៧ យ៉ាង ។

- ទ្រព្យគីសទ្ធា ទ្រព្យគីសីល ទ្រព្យគីហិរិ ទ្រព្យគីឧត្តប្បៈ
 ទ្រព្យគីសុតៈ ទ្រព្យគីចាតៈ ទ្រព្យគីបញ្ញា ជាគំរប់ ៧
 បគ្គលណា ទោះស្រ្តីក្តី បុរសក្តី មានទ្រព្យទាំងនេះ

កុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស សត្តន្តនិបាតោ

អនុឡិទ្ធោតិ តំ អាហុ, អមោយំ តស្ស ជីវិតំ ។

តស្មា សទ្ធិញ្ច សីលញ្ច បសាទំ ធម្មទស្សនំ

អនុយុញ្ជេន មេធាវី សរំ ពុទ្ធានុសាសនន្តំ ។

[៧] អថោ ឧត្តោ រាជមហាមត្តោ យេន
 កកវា តេនុបស្ក័មិ ឧបស្ក័មិត្វា កកវន្តំ អភិវនេត្វា
 ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្នោ ចោ ឧត្តោ
 រាជមហាមត្តោ កកវន្តំ ឯតទរោច អច្ឆរិយំ កន្លេ
 អក្កតំ កន្លេ យាវ អឡោ ចាយំ កន្លេ មីតារោ រោហ-
 ណោយ្យោ យាវ មហទ្ធិនោ យាវ មហាកោតោតិ ។
 តិញ្ច អឡោ ចនុត្ថ មីតារោ រោហណោយ្យោ
 តិញ្ច មហទ្ធិនោ តិញ្ច មហាកោតោតិ ។ សតំ
 កន្លេ សហស្សនិ ហិរញ្ញស្ស^(១) តោ បន វនោ
 រូបិយស្សនិ ។ អត្ថំ ចោ ឯតំ ឧត្ត ធនំ នេតំ
 នត្ថិតិ វនាមិ តញ្ច ចោ ឯតំ ឧត្ត ធនំ សាធារណំ

១ ឱ, សុភសហស្សនំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គតណ្ហិកាយ សុត្តន្តនិបាត

អ្នកប្រាជ្ញតាំងឡាយ ហៅកុត្តលនោះថាជាអ្នកមិនទំលក្រ ការរស់
នៅរបស់កុត្តលនោះ មិនសោះសូន្យឡើយ ។ ហេតុដូច្នេះ អ្នក
ប្រាជ្ញកាលរលឹកនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះកុត្តតាំងឡាយ គប្បី
ប្រកបរឿយៗ នូវសទ្ធាសីល សេចក្តីជ្រះថ្លានឹងការឃើញនូវធម៌ ។

[៧] គ្រានោះឯង ទុក្ខរាជមហាមាត្យ បានចូលទៅគាល់
ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រុំរយបង្គំព្រះមាន
ព្រះភាគ ហើយអធិស្ឋានក្នុងទីសមគួរ ។ លុះទុក្ខរាជមហាមាត្យ
អធិស្ឋានក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំខ្ជលព្រះមានព្រះភាគថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អស្ចារ្យណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ចម្រើនណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះមិតារសេដ្ឋីជាចៅ
របស់រាហណសេដ្ឋីនេះ ពេញជាមនុស្សស្អាតស្អមផង ជាអ្នកមាន
ទ្រព្យច្រើនផង មានភោគៈច្រើនផង ។ ម្នាលទុក្ខៈ មិតារសេដ្ឋី
ជាចៅរបស់រាហណសេដ្ឋី ស្អាតស្អម តើអាស្រ័យរបស់អ្វី មានទ្រព្យ
ច្រើន តើអាស្រ័យរបស់អ្វី មានភោគៈច្រើន តើអាស្រ័យរបស់អ្វី ។
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មានរាប់បានជាសែនទៅហើយ ចាំបាច់ពោលទៅ
ប្តីដល់ប្តីយក្ស ។ ម្នាលទុក្ខៈ ទ្រព្យនេះមានមែនហើយ ម្នាលទុក្ខៈ គថា-
គុតមិននិយាយថា ទ្រព្យនេះគ្មានទេ ប៉ុន្តែទ្រព្យនោះឯង ជាសាធារណៈ

អត្ថំនា ទុទតេន វជ្ជហំ ចោវហំ អប្បិយេហំ
 នាយាទេហំ ។ សត្តំ ទោ សំមាជំ ទុក្ខ
 ជនាជំ អសាធារណាជំ អត្ថំនា ទុទតេន វជ្ជហំ
 ចោវហំ អប្បិយេហំ នាយាទេហំ ។ កកតមាជំ
 សត្តំ ។ សទ្ធាជនំ សីលជនំ ហិរិជនំ ឡិក្ខប្បជនំ
 សុតជនំ ចាគជនំ បញ្ញាជនំ ។ សំមាជំ
 ទោ ទុក្ខំ សត្តំ ជនាជំ អសាធារណាជំ អត្ថំនា
 ទុទតេន វជ្ជហំ ចោវហំ អប្បិយេហំ នាយាទេហិតំ ។

សទ្ធាជនំ សីលជនំ ហិរិ ឡិក្ខប្បជនំ
 សុតជនញ្ច ចាគោ ច បញ្ញា វេ សត្តមំ ជនំ ។
 យស្ស ឯតា ជនា អត្ថំ សំមាជំ បុរិសស្ស វា
 ស វេ មហាទូតោ លោកេ អនេយ្យោ ទេវមាណុសោ ។
 តស្មា សទ្ធិញ្ច សីលញ្ច បសាទំ ធម្មទស្សនំ
 អនុយុញ្ញេថ មេធាវី សរំ ទុទ្ធានសាសនន្តិ ។

(៨) សត្តំមាជំ កិក្ខុវេ សញ្ញោជនាជំ ។
 កកតមាជំ សត្តំ ។ អនុជយសញ្ញោជនំ បដិយសញ្ញោជនំ

បឋមបណ្ណសិក្ខា ធនត្ថ

ដល់ភ្លើង ទឹក ពួកស្តេច ពួកចោរនឹងពួកញាតិ មិនជាទីស្រឡាញ់ ។
 ម្នាលឧត្តៈ ទ្រព្យនេះមាន ៧ យ៉ាង ជាបឋមនិសាធារណៈដល់ភ្លើង ទឹក
 ពួកស្តេច ពួកចោរនឹងពួកញាតិ មិនជាទីស្រឡាញ់ ។ ៧ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។
 សទ្ធាធនៈ ១ សីលធនៈ ១ ហិរិធនៈ ១ ឧត្តប្បធនៈ ១ សុត្ថធនៈ ១
 ចាតធនៈ ១ បញ្ញាធនៈ ១ ។ ម្នាលឧត្តៈ ទ្រព្យ៧ យ៉ាងនេះឯង មិន
 និសាធារណៈដល់ភ្លើង ទឹក ពួកស្តេច ពួកចោរ នឹងពួកញាតិ មិនជាទី
 ស្រឡាញ់បានឡើយ ។

សទ្ធាធនៈ សីលធនៈ ហិរិធនៈ ឧត្តប្បធនៈ សុត្ថធនៈ
 ចាតធនៈ បញ្ញាធនៈ ជាគំរប់ ៧ ។ បុគ្គលណាទោះស្រីក្តី
 បុរសក្តី មានទ្រព្យទាំងនេះ បុគ្គលនោះឯងឈ្មោះថា មាន
 ទ្រព្យច្រើន ដែលអ្នកណាមួយមិនគប្បីផ្តាញ់បាន ក្នុងខេវលោក
 នឹងមនុស្សលោក ។ ហេតុដូច្នេះ អ្នកប្រាជ្ញកាលលើកនូវ
 ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ គប្បីប្រកបរឿយៗ
 នូវសទ្ធាសីលសេចក្តីជ្រះថ្លានឹងការឃើញនូវធម៌ ។

(៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាជនៈនេះ មាន ៧ យ៉ាង ។
 ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺអនុនយសញ្ញាជនៈ^(១) ១ បដិឃសញ្ញាជនៈ ១

១ កាមរាគសញ្ញាជនៈ ។ អដ្ឋកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាធិការយស្ស សុត្តន្តនិយាយោ

ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ វិចិត្តិន្ទាសញ្ញោជនំ មាណសញ្ញោជនំ
កវរាគសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ។ នមាទំ ខោ
ភិក្ខុវេ សុត្តំ សញ្ញោជនានីតិ ។

(៧) សុត្តន្តំ ភិក្ខុវេ សញ្ញោជនានំ បហានាយ សមុ-
ច្ឆេទាយ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ តតមេសំ សុត្តន្តំ ។
អនុនយសញ្ញោជនស្ស បហានាយ សមុច្ឆេទាយ
ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ បដិយសញ្ញោជនស្ស ។ បេ ។
ទិដ្ឋិសញ្ញោជនស្ស វិចិត្តិន្ទាសញ្ញោជនស្ស មាណសញ្ញោ-
ជនស្ស កវរាគសញ្ញោជនស្ស អវិជ្ជាសញ្ញោជនស្ស
បហានាយ សមុច្ឆេទាយ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ នមេសំ
ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តន្តំ សញ្ញោជនានំ បហានាយ សមុ-
ច្ឆេទាយ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ យតោ ខោ ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុនោ អនុនយសញ្ញោជនំ បហានំ ហោតិ ទុច្ឆិទ្ធម្មលំ
តាលាវត្ថុតតំ អនភាវំ តតំ អាយតិ អនុប្បាទនម្ពំ
បដិយសញ្ញោជនំ ។ បេ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ វិចិត្ត-
តិន្ទាសញ្ញោជនំ មាណសញ្ញោជនំ កវរាគសញ្ញោជនំ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

ទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈ ១ វិចិត្តិចារសញ្ញាជនៈ ១ មានសញ្ញាជនៈ ១ កវរកត-
សញ្ញាជនៈ ១ អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
ឯង សញ្ញាជនៈ ៧ យ៉ាង ។

[៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ
ដើម្បីផ្តាច់ផ្តល់នូវសញ្ញាជនៈ ៧ យ៉ាង ។ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុ
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តល់នូវអនុនយសញ្ញាជនៈ
បដិមសញ្ញាជនៈ ។ បេ ។ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ
ដើម្បីផ្តាច់ផ្តល់នូវទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈ វិចិត្តិចារសញ្ញាជនៈ មានសញ្ញាជនៈ
កវរកតសញ្ញាជនៈ អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តល់នូវសញ្ញាជនៈ ទាំង ៧
យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណាអនុនយសញ្ញាជនៈ
ភិក្ខុបានលះស្រឡះហើយ ផ្តាច់ផ្តល់ឫសគល់អស់ហើយ ធ្វើមិនឲ្យ
មានទីកើត ដូចជាដើមឆ្នោតកំបុតក ធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព មិនមាន
ទីកើតតទៅទៀតជាធម្មតា បដិមសញ្ញាជនៈ ។ បេ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា
ជនៈ វិចិត្តិចារសញ្ញាជនៈ មានសញ្ញាជនៈ កវរកតសញ្ញាជនៈ

បឋមបណ្ណសាស្ត្រ ធនវគ្គោ

អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ បហំនំ ហោតិ ឧច្ឆន្ទម្ពរំ តាលា-
វត្ថុតតំ អនភាវំ តតំ អាយតី អនុប្បទទម្ពំ ។ អយំ
វត្ថុតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អប្បេជ្ជី តណ្ហំ វិវត្តយំ សញ្ញោជនំ
សម្មាសាធិកសមយា អន្តមកាសិ ទុក្ខស្សាតិ ។

(១០) សត្តិមានិ ភិក្ខុវេ សញ្ញោជនានិ ។
តតមានិ សត្ត ។ អនុនយសញ្ញោជនំ បដិយ-
សញ្ញោជនំ ទិដ្ឋសញ្ញោជនំ វិចីត្តាសញ្ញោជនំ មាន-
សញ្ញោជនំ ឥស្សាសញ្ញោជនំ មជ្ឈិមសញ្ញោជនំ ។
ឥមានិ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត សញ្ញោជនានិតិ ។

ធនវគ្គោ បឋមោ ។

ពិស្សទ្ធានី

ទ្វេបិយក្ខា^(១) តលំ ធនំ^(២) (សំទិត្តក្ខោវ វិវត្តនំ)^(៣)
ទុក្ខសញ្ញោជនក្ខោវ^(៤) បហានមជ្ឈិមេន ចាតិ ។

១ ម. ទ្វេបិ ធម្មា ។ ២ ទ. ទ្វេ ពលំ ធនំ ។ ៣ ម. សំទិត្តក្ខោវ វិវត្តន្តំ ន
ទិស្សពិ ។ ៤ ម. ទុក្ខសញ្ញោជនំ ចៅ ។

បឋមបណ្ណសក ធនវគ្គ

អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ ភិក្ខុបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តុំលបូសគល់អស់
ហើយ មិនមានទីកើត ដូចជាដើមភ្នោតកំបុតក ធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព
មិនមានទីកើតតទៅទៀតជាធម្មតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ
ទើបហៅថា បានកាត់តណ្ហា បានស្រាយនូវសញ្ញាជនធម៌ ហើយធ្វើ
នូវទីបំផុតនៃទុក្ខ ព្រោះត្រាស់ដឹងនូវមានៈ ដោយប្រពៃ ។

[១០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាជនៈនេះ មាន ៧ យ៉ាង ។
៧ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺអនុនយសញ្ញាជនៈ ១ បដិយសញ្ញាជនៈ ១ ទិដ្ឋិ-
សញ្ញាជនៈ ១ វិចិត្តិចារសញ្ញាជនៈ ១ មានសញ្ញាជនៈ ១ ឥស្សរ-
សញ្ញាជនៈ ១ មច្ឆរិយសញ្ញាជនៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
សញ្ញាជនៈ ៧ យ៉ាង ។

ចប់ ធនវគ្គទី ១ ។

ឧទ្ទាននៃវិធីវិគ្គនោះគឺ

និយាយពីភិក្ខុ ជាស្រឡាញ់ នឹងមិនជាស្រឡាញ់ពីរលើក
កំឡាំង ១ ទ្រព្យ ១ (ទាំងសង្ខេប ទាំងពិស្តារ) ទុក្ខរាជមហា-
មាត្យ ១ ការលះបង់សញ្ញាជនៈ ១ មានមច្ឆរិយៈជាទីបំផុត ១ ។

អនុសយវិគោ

[១១] សត្តមេ ភិក្ខុវេ អនុសយា ។ កតមេ សត្ត ។
 កាមរាគានុសយោ បដិយានុសយោ ទិដ្ឋានុសយោ
 វិចីក្ខានុសយោ មាណុសយោ កវរាគានុសយោ
 អវិជ្ជានុសយោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត អនុសយាតិ ។

[១២] សត្តន្ទំ ភិក្ខុវេ អនុសយានំ បហានាយ
 សមុច្ឆេទាយ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ កតមេសំ សត្តន្ទំ ។
 កាមរាគានុសយស្ស បហានាយ សមុច្ឆេទាយ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ វុស្សតិ បដិយានុសយស្ស ។ បេ ។ ទិដ្ឋានុ-
 យស្ស វិចីក្ខានុសយស្ស មាណុសយស្ស កវរាគា-
 នុសយស្ស អវិជ្ជានុសយស្ស បហានាយ សមុច្ឆេទាយ
 ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តន្ទំ
 អនុសយានំ បហានាយ សមុច្ឆេទាយ ព្រហ្មចរិយំ
 វុស្សតិ ។ យតោ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ កាមរាគានុសយោ
 បហានោ ហោតិ ទុច្ឆិទ្ធម្ភុលោ នាលាវុត្តកតោ អនកាវ
 កតោ អាយតី អនុប្បាទនន្ទោ បដិយានុសយោ ។ បេ ។
 ទិដ្ឋានុសយោ វិចីក្ខានុសយោ មាណុសយោ

អនុស្សវិគ្គ

[១១] ម្នាលភិក្ខុ ខំឡាយ អនុស្សវៈ នេះមាន៧យ៉ាង ។ ៧យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមកតានុសយៈ ១ បដិឃានុសយៈ ១ ទិដ្ឋានុសយៈ ១ វិចិក្ខានុសយៈ ១ មានានុសយៈ ១ កវកតានុសយៈ ១ អវិជ្ជានុសយៈ ១ ម្នាលភិក្ខុ ខំឡាយ នេះអនុស្សវៈ ៧យ៉ាង ។

[១២] ម្នាលភិក្ខុ ខំឡាយ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តលនូវអនុសយៈ ខំឡាយ ៧ ។ ៧យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តលនូវកាមកតានុសយៈ បដិឃានុសយៈ ។ បេ ។ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តលនូវទិដ្ឋានុសយៈ វិចិក្ខានុសយៈ មានានុសយៈ កវកតានុសយៈ អវិជ្ជានុសយៈ ។ ម្នាលភិក្ខុ ខំឡាយ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តលនូវអនុសយៈ ៧យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ ខំឡាយ កាលណា កាមកតានុសយៈ ភិក្ខុបានលះស្រឡះ ហើយ បានផ្តាច់ផ្តលនូវសតល់អស់ហើយ ធ្វើមិនឲ្យមានទីកើតដូចជា ភ្លាតកំបុតក ធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព មិនមានទីកើតតទៅទៀតដូចធម្មតា បដិឃានុសយៈ ។ បេ ។ ទិដ្ឋានុសយៈ វិចិក្ខានុសយៈ មានានុសយៈ

បឋមបណ្ណសកេ អនុសយវគ្គោ

កវវតានុសយោ អវិជ្ជានុសយោ បហំនោ ហោតិ ទុច្ច័ន្ទ-
 បូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនកាវំ កតោ អាយតិ
 អនុប្បនធខោ ។ អយំ វុត្ថតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 អន្តេជំ តណ្ហំ វុត្ថយំ សញ្ញាជំ សម្មាសាធា-
 ភិសមយា អន្តមកាសិ ទុក្ខស្សាតិ ។

[១៣] សត្តហំ ភិក្ខុវេ អន្តេហំ សមម្ពាគតំ កុរំ
 អនុបកម្ភាវំ ធារំ ឧបកម្ភំ ឧបកម្ភាវំ ធារំ និស័-
 ទិតំ^(១) ។ កតមេហំ សត្តហំ ។ ន មនាបេន
 បច្ចុជ្ជេន្តំ ន មនាបេន អភិវទេន្តំ ន មនាបេន
 អាសនំ ទេន្តំ សន្តមស្ស បរិក្ខហន្តំ តហុកម្មំ ថោកំ
 ទេន្តំ បណ៌តម្មំ ល្ងងំ ទេន្តំ អសក្កច្ចំ ទេន្តំ នោ
 សក្កច្ចំ ។ ឥមេហំ ទោ ភិក្ខុវេ សត្តហំ អន្តេហំ
 សមម្ពាគតំ កុរំ អនុបកម្ភាវំ ធារំ ឧបកម្ភំ ឧប-
 កម្ភាវំ ធារំ និស័ទិតំ ។ សត្តហំ ភិក្ខុវេ
 អន្តេហំ សមម្ពាគតំ កុរំ អនុបកម្ភាវំ អនំ
 ឧបកម្ភំ ឧបកម្ភាវំ អនំ និស័ទិតំ ។

បឋមបណ្ណសក អនុសយវគ្គ

ករុណាគានុសយៈ អវិជ្ជាគានុសយៈ ភិក្ខុបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់
ផ្តល់បូសគល់អស់ហើយ ធ្វើមិនឲ្យមានជីវិតដូចជាភ្លោតកំបុតក ធ្វើឲ្យ
លែងមានបែបភាព មិនមានជីវិតតទៅទៀតជាធម្មតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ភិក្ខុនេះ ទើបហៅថា បានកាត់តណ្ហា បានស្រាយនិរុទ្ធសញ្ញាជនៈ
បានធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខ ព្រោះបានត្រាស់ដឹងនូវមានៈ ដោយប្រពៃ ។

(១៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយអង្គ ៧ យ៉ាង ភិក្ខុ
មិនទាន់ចូលទៅជិត មិនគួរចូលទៅជិតទេ ឬបានចូលទៅជិតហើយ មិន
គួរអង្គុយឡើយ ។ ៧ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺពួកជន មិនក្រោកទទួល
ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ មិនថ្វាយបង្គំ ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១
មិនប្រគេនអាសនៈ ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ លាក់ទុកនូវទេយ្យធម៌
របស់គេ ១ កាលបើទេយ្យធម៌មានច្រើន ឲ្យតិច ១ កាលបើមានទេយ្យ
ធម៌ដ៏ទុក្ខម ឲ្យរាប់រស់រវើក ១ ឲ្យដោយសេចក្តីមិនគោរព មិនឲ្យ
ដោយសេចក្តីគោរព ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយ
អង្គ ៧ យ៉ាងនេះឯង ភិក្ខុមិនទាន់ចូលទៅជិត មិនគួរចូលទៅជិតទេ
ឬ បានចូលទៅជិតហើយ មិនគួរអង្គុយឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយអង្គ ៧ យ៉ាង ភិក្ខុមិនទាន់ចូលទៅជិត
គួរចូលទៅជិតបាន ឬ បានចូលទៅជិតហើយ គួរអង្គុយបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

កតមេហំ សត្តហំ ។ មនាមេន បច្ចុជ្ជន្តំ មនាមេន
 អភិវិនេន មនាមេន អាសនំ នេន សន្តមស្ស ន
 បរិក្ខហន្តំ ពហុកម្មំ ពហុកំ នេន បណីតម្មំ បណីតំ
 នេន សក្កន្ធិ នេន នោ អសក្កន្ធិ ។ ឥមេហំ ខោ
 ភិក្ខុវេ សត្តហំ អន្តេហំ សមន្នាគតំ កុលំ អនុបក្ខន្ធ
 វា អលំ ឧបកន្តំ ឧបកន្ធ វា អលំ វិសីទីតន្តំ ។

(១២) សត្តមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យា
 ចាហុនេយ្យា នត្ថុលោយ្យា អញ្ចលំភរណីយា អនុ-
 តំ បុញ្ញត្ថេតំ លោកស្ស ។ កតមេ សត្ត ។ ឧក
 តោភាគវិមុត្តោ បញ្ញាវិមុត្តោ កាយសត្វំ ទិដ្ឋិប្បត្តោ
 សន្ធាវិមុត្តោ ធម្មានុសារី សន្ធានុសារី ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុគ្គលា អាហុនេយ្យា
 ចាហុនេយ្យា នត្ថុលោយ្យា អញ្ចលំភរណីយា
 អនុតំ បុញ្ញត្ថេតំ លោកស្ស ។

សុត្តន្តបិដក វគ្គត្ថវិនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

វាយ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺពួកដទៃក្រោកទទួល ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១
 ក្លាយបង្គំ ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ ប្រគេនរាសនៈ ដោយសេចក្តីពេញ
 ចិត្ត ១ មិនលាក់ទុកនូវទេយ្យធម៌របស់គេ ១ កាលបើមានទេយ្យធម៌ច្រើន
 ប្រគេនច្រើន ១ កាលបើមានទេយ្យធម៌ដ៏ទត្ថម ប្រគេនទេយ្យធម៌ដ៏ទត្ថម ១
 តែងប្រគេនដោយសេចក្តីគោរព មិនប្រគេនដោយសេចក្តីមិនគោរព ១ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយអង្គ៧យ៉ាងនេះឯង ភិក្ខុមិនទាន់
 ចូលទៅដិត គួរចូលទៅដិតបាន ឬ ចូលទៅដិតហើយ គួរអង្គុយបាន ។

(១៤) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល៧ពួកនេះ គួរទទួលចតុប្បប្បយ
 ដែលគេនាំមកឬជា គួរទទួលនូវរាគន្តក៏បាន ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្លៀវ គួរ
 ទទួលនូវទត្ថិណាទាន គួរដល់នូវអន្តរាសីកម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ
 ជាបុព្វាកេត្តិដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ៧ ពួកតើអ្វីខ្លះ ។ គឺទកតោ -
 ភាគវិមុត ១ បញ្ញាវិមុត ១ កាយសក្ខី ១ ទិដ្ឋិប្បត្តិៈ ១ សង្ខារវិមុត ១
 ធម្មានុសារី ១ សង្ខានុសារី ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួក
 នេះឯង គួរទទួលចតុប្បប្បយ ដែលគេនាំមកឬជា គួរទទួលនូវរាគន្តក៏
 បាន ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្លៀវ គួរទទួលនូវទត្ថិណាទាន គួរដល់អន្តរាសី-
 កម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុព្វាកេត្តិដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។

[១៥] សត្វមេ ភិក្ខុវេ ឧទត្តបមា បុគ្គលា សត្តោ
 សំវិជ្ជមាធា លោក ឬ ។ កតមេ សត្វ ។ វេ
 ភិក្ខុវេ ឯកត្តោ បុគ្គលោ សត្វី ឯមុត្តោ ឯមុត្តោ ។
 ហោតិ វេ បន ភិក្ខុវេ ឯកត្តោ បុគ្គលោ
 ឧម្មជ្ជិត្វា ឯមុជ្ជិតិ វេ បន ភិក្ខុវេ ឯកត្តោ បុគ្គលោ
 ឧម្មជ្ជិត្វា បិតោ ហោតិ វេ បន ភិក្ខុវេ
 ឯកត្តោ បុគ្គលោ ឧម្មជ្ជិត្វា វិបស្សនិ វិលោកេតិ
 វេ បន ភិក្ខុវេ ឯកត្តោ បុគ្គលោ ឧម្មជ្ជិត្វា
 បតវតិ វេ បន ភិក្ខុវេ ឯកត្តោ បុគ្គលោ ឧម្ម-
 ជ្ជិត្វា បតិកាធម្មតោ ហោតិ វេ បន ភិក្ខុវេ
 ឯកត្តោ បុគ្គលោ ឧម្មជ្ជិត្វា តិល្លោ ហោតិ ពារតតោ
 ជលេ តិដ្ឋនិ ព្រាហ្មណោ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ
 បុគ្គលោ សត្វី ឯមុត្តោ ឯមុត្តោ ។ ហោតិ ។ វេ
 ភិក្ខុវេ ឯកត្តោ បុគ្គលោ សមញ្ញតតោ ហោតិ
 ឯកន្តកាធុកេហិ អកុសលេហិ ធម្មេហិ ។ ឯ
 ហោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ សត្វី ឯមុត្តោ ឯមុត្តោ ។
 ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ឧម្មជ្ជិត្វា ឯមុជ្ជិតិ ។

បឋមបណ្ណសក អនុសយវគ្គ

[១៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រៀបដូចអ្នកមុជទឹកក្នុងលោកនេះ
មាន ៧ ពួក ។ ៧ ពួកតើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោក
នេះ ជាអ្នកមុជទៅហើយ ក៏មុជបាត់ទៅតែម្តង ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយមុជចុះទៅវិញ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយឈរ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយក្រឡេកមើលមើល ១
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយហែលឆ្វឹង
ទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយ
បានដល់ខ្សែវីតីងហើយឈរនៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះជា
ព្រាហ្មណ៍ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយឆ្វឹងទៅដល់ត្រើយ ហើយ
ឈរនៅលើគោក ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលជាអ្នកមុជហើយ
ក៏មុជបាត់ទៅតែម្តង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុង
លោកនេះ ជាអ្នកប្រកបដោយអរុសលធម៌ទៅសុខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បុគ្គលជាអ្នកមុជទៅហើយ ក៏មុជបាត់ទៅតែម្តងយ៉ាងនេះឯង ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលងើបឆ្ងោលហើយមុជទៅវិញ តើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស សត្តកមិច្ឆាគោ

ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯកនោ បុគ្គលោ ឧប្បជ្ឈតិ សាធុ
 សទ្ធា តុក្កនេស្ស ធម្មេស្ស សាធុ ហិរិ សាធុ
 ឡុត្តប្បំ សាធុ វិរិយំ សាធុ បញ្ញា តុក្កនេស្ស
 ធម្មេស្សតិ ។ តស្ស សា សទ្ធា នេវ តិដ្ឋតិ
 នោ វុឡ្យតិ ហាយតិយេវ ។ តស្ស សា ហិរិ
 តស្ស តំ ឡុត្តប្បំ តស្ស តំ វិរិយំ តស្ស សា
 បញ្ញា នេវ តិដ្ឋតិ នោ វុឡ្យតិ ហាយតិយេវ ។ ឯវំ
 ទោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ឧប្បជ្ឈតា និប្បជ្ឈតិ ។ តតញ្ច
 ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ឧប្បជ្ឈតា បិតោ ហោតិ ។ ឥធិ
 ភិក្ខុវេ ឯកនោ បុគ្គលោ ឧប្បជ្ឈតិ សាធុ សទ្ធា
 តុក្កនេស្ស ធម្មេស្ស សាធុ ហិរិ សាធុ ឡុត្តប្បំ
 សាធុ វិរិយំ សាធុ បញ្ញា តុក្កនេស្ស ធម្មេស្សតិ ។
 តស្ស សា សទ្ធា នេវ ហាយតិ នោ វុឡ្យតិ
 បិតា ហោតិ ។ តស្ស សា ហិរិ តស្ស
 តំ ឡុត្តប្បំ តស្ស តំ វិរិយំ តស្ស សា បញ្ញា
 នេវ ហាយតិ នោ វុឡ្យតិ បិតា ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ រមែងនើបច្ឆោលដោយ
សេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ សេច
ក្តីខ្មាសបាប ជាភារល្អ សេចក្តីគិតកុស្តចំពោះបាប ជាភារល្អ សេចក្តី
ព្យាយាម ជាភារល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ ។
សទ្ធារបស់បុគ្គលនោះមិនតាំងនៅ មិនចំរើនឡើង រមែងសាបសូន្យទៅ
វិញ ។ ហិរេរបស់បុគ្គលនោះ ឥតប្បុរៈរបស់បុគ្គលនោះ រិយៈរបស់
បុគ្គលនោះ បញ្ញារបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនតាំងនៅ មិនចំរើនឡើង
មានតែសាបសូន្យទៅវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនើបច្ឆោល
ហើយមុដទៅវិញយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនើបច្ឆោល
ហើយឈរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោក
នេះ នើបឡើងដោយសេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំង
ឡាយ ជាភារល្អ សេចក្តីខ្មាសបាប ជាភារល្អ សេចក្តីគិតកុស្តចំពោះបាប
ជាភារល្អ សេចក្តីព្យាយាម ជាភារល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ទាំង
ឡាយ ជាភារល្អ ។ សទ្ធារបស់បុគ្គលនោះ ក៏មិនសាបសូន្យទៅ មិន
ចំរើនឡើង រមែងតាំងនៅដដែល ។ ហិរេរបស់បុគ្គលនោះ ឥតប្បុរៈ
របស់បុគ្គលនោះ រិយៈរបស់បុគ្គលនោះ បញ្ញារបស់បុគ្គលនោះ រមែង
មិនសាបសូន្យទៅ មិនចំរើនឡើង រមែងតាំងនៅដដែល ។

បឋមបណ្ណសព្វេ អនុសយន្តោ

ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ បុត្តលោ ឧម្មជ្ជិត្វា បិតោ
 ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ បុត្តលោ ឧម្មជ្ជិត្វា
 វិបស្សនិ វិលោកតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯកោ
 បុត្តលោ ឧម្មជ្ជិតិ សាធុ សទ្ធា កុសលេសុ ធម្មេសុ
 សាធុ ហិរិ សាធុ ឡិវ្ហប្បំ សាធុ វិរិយំ សាធុ បញ្ញា
 កុសលេសុ ធម្មេស្វតិ ។ សោ វិណ្ឌំ សញ្ញាជនាមំ
 បរិក្ខេហា សោតាបន្នោ ហោតិ អវិជ្ជាតធម្មោ និរតោ
 សម្តោធិបរាមខោ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ បុត្តលោ
 ឧម្មជ្ជិត្វា វិបស្សនិ វិលោកតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ
 បុត្តលោ ឧម្មជ្ជិត្វា បតវតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯកោ
 បុត្តលោ ឧម្មជ្ជិតិ សាធុ សទ្ធា កុសលេសុ ធម្មេសុ
 សាធុ ហិរិ សាធុ ឡិវ្ហប្បំ សាធុ វិរិយំ សាធុ បញ្ញា
 កុសលេសុ ធម្មេស្វតិ ។ សោ វិណ្ឌំ សញ្ញាជនាមំ បរិ-
 ក្ខេហា រាគនោសមោហាមំ តទុត្តា សកទាតាមី ហោតិ

បឋមបណ្ណសក អនុសយវិគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកងើបធ្វេលហើយឈរនៅយ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលងើបធ្វេលហើយក្រឡេករមិលមើល តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឡើងដោយសេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ សេចក្តីខ្មាសបាប ជាភារល្អ សេចក្តីគិតស្ងួតចំពោះបាប ជាភារល្អ សេចក្តីព្យាយាម ជាភារល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ ។

បុគ្គលនោះ ជាសោតាបទ្ធ ព្រោះអស់សញ្ញាជនៈ ៗ យ៉ាង ជាអ្នកមានសភាពមិនធ្លាក់ចុះក្នុងអបាយ ជាបុគ្គលទៀង មានសម្ពោធិប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលងើបធ្វេលហើយ ក្រឡេករមិលមើលយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលងើបធ្វេលហើយឆ្លងទៅ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ងើបឡើងដោយសេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ សេចក្តីខ្មាសបាប ជាភារល្អ សេចក្តីគិតស្ងួតចំពោះបាប ជាភារល្អ សេចក្តីព្យាយាម ជាភារល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ ។ បុគ្គលនោះ ជាសកទាតាមី ព្រោះអស់សញ្ញាជនៈទាំង ៗ យ៉ាង ព្រោះរាគៈទោសៈមោហៈក៏ស្រាលស្តើង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុរុនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

សាតីនេវ វេទំ លោកំ អាគន្ធិ ទុក្ខស្សនំ ករោតិ ។
 ឃំ ខោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ទុម្ពជ្ជិតោ បរោតិ ។
 កថញ្ច ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ទុម្ពជ្ជិតោ បតីតាធម្មតោ
 ហោតិ ។ វេទំ ភិក្ខុវេ ឯកតោ បុគ្គលោ ទុម្ពជ្ជិត
 សាធុ សទ្ធា តុសលេសុ ធម្មេសុ សាធុ ហិរិ
 សាធុ ឌីត្តប្បំ សាធុ វិរិយំ សាធុ បញ្ញា តុសលេសុ
 ធម្មេស្វតិ ។ ហោ បញ្ចន្ធី ឌីរម្ពាតិយានំ សញ្ញាជនានំ
 បរិក្ខយា ឌីបតាតិកោ ហោតិ តត្ថ បរិជិត្វាយិ
 អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា ។ ឃំ ខោ ភិក្ខុវេ
 បុគ្គលោ ទុម្ពជ្ជិតោ បតីតាធម្មតោ ហោតិ ។
 កថញ្ច ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ទុម្ពជ្ជិតោ តិណ្ណោ ហោតិ
 ពារតតោ ជលេ តិដ្ឋតិ ព្រាហ្មណោ ។ វេទំ
 ភិក្ខុវេ ឯកតោ បុគ្គលោ ទុម្ពជ្ជិត សាធុ សទ្ធា
 តុសលេសុ ធម្មេសុ សាធុ ហិរិ សាធុ ឌីត្តប្បំ
 សាធុ វិរិយំ សាធុ បញ្ញា តុសលេសុ ធម្មេស្វតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

វមែនមកកាន់លោកនេះ អស់ព័រវត្ថុម្តង ហើយធ្វើខ្យល់ជប់ផុតនៃទុក្ខបាន ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនើបធ្លោលហើយ ឆ្លងទៅយ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនើបធ្លោលហើយដល់ទូរទីតាំង តើដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ នើបឡើងដោយសេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ សេចក្តីខ្មាសបាប ជាភារល្អ សេចក្តីភក់ឫកចំពោះបាប ជាភារល្អ សេចក្តីព្យាយាម ជាភារល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ ។

បុគ្គលនោះ ជាឧបបាទិកៈ ព្រោះអស់សញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ យ៉ាង ហើយបរិនិព្វានក្នុងលោកនោះ មិនបានត្រឡប់មកចាកលោកនោះឡើយ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនើបធ្លោលហើយដល់ទូរទីតាំងយ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាព្រាហ្មណ៍នើបធ្លោលហើយឆ្លងទៅដល់គ្រើយនាយ ហើយឈរនៅលើគោក តើដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ នើបឡើងដោយសេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ សេចក្តីខ្មាសបាប ជាភារល្អ សេចក្តីភក់ឫកចំពោះបាប ជាភារល្អ សេចក្តីព្យាយាម ជាភារល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ ជាភារល្អ ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា អនុសយវិញ្ញា

សោ អាសវាធំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ
 បញ្ញាវិមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ច្ចិកត្វា
 ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ ។ ឃំ ខោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ
 ឧម្មជ្ជិត្វា តិណ្ណោ ហោតិ ពារតតោ ឋលេ តិដ្ឋតិ
 ព្រាហ្មណោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ឧទត្វបមា
 បុគ្គលា សង្គោ សំវិជ្ជមាណ លោកស្មិន្តិ ។

(១៦) សត្តិមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យា
 ចាហុនេយ្យា ទត្តិណេយ្យា អញ្ញាវិការណីយា អនុត្តរំ
 បុញ្ញត្តោតំ លោកស្ម ។ កតមេ សត្ត ។ ឥធម
 ភិក្ខុវេ ឯកត្តោ បុគ្គលោ សព្វសង្ខារសុ អនិច្ចា-
 នុបស្សំ វិហារតិ អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចប្បដិសំវេទី សតតំ
 សមិតំ អញ្ញាតិណ្ណំ ចេតសោ អធិប្បត្តមាណោ
 បញ្ញាយ បរិយោតាហមាណោ ។ សោ អាសវាធំ
 ខយា ។ ចេ ។ សច្ច្ចិកត្វា ឧបសម្ព័ន្ធ
 វិហារតិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ បឋមោ បុគ្គលោ

បឋមបណ្ណសក ឧត្តសយវគ្គ

បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុត្តម របស់ខ្លួន ក្នុងបក្សប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាព្រាហ្មណ៍ ដើបឆ្ងោលហើយធ្លាក់ទៅដល់ត្រើយខាងនាយ ហើយឈរនៅលើគោក យ៉ាងនេឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេឯងបុគ្គល ៧ពួក ប្រៀប ដូចអ្នកម្យុជទឹក រមែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។

(១៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ពួកនេះ គួរទទួលបតុប្បវ្វ័យ ដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធកុំទាន ដែលគេនាំមក ដ៏ម្សៅក្រៀវ គួរទទួលនូវទិណ្ឌទាន គួរដល់អញ្ញាលីកម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុញ្ញកេត្តិដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ៧ពួកតើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញថា មិនទៀង មាន សេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀង ក្នុងសង្ខារទាំងពួង ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្តង់មើលដោយបញ្ញាវៀយ ។ មិនដាច់ មិន ឲ្យច្រឡំគ្នា ។ បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់សម្រេច ។ បេ ។ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនៃកាយស្ស សុត្តន្តនិដាហោ

អាហុនេយ្យោ នាហុនេយ្យោ នត្ថិលោយ្យោ អត្ថានិ-
 តិវណិយោ អនុត្តំ បុត្តាត្ថេត្តំ លោកស្ម័ ។
 បុន ចបំ ភិក្ខុវេ វេនេកេត្តោ បុត្តលោ សព្វសម្មាសេសុ
 អនិក្ខាធិបស្សី វិហារតិ អនិក្ខសញ្ញា អនិក្ខប្បដិសំវេទី
 សតតំ សមិទំ អប្បោតិស្ថំ ចេតសា អនិមុត្តមានោ
 បញ្ចាយ បរិយោតាហមានោ ។ តស្ស អប្បង្គំ អចរិមំ
 អាសវបរិយោនាទក្ខំ ហោតិ ដីតិបរិយោនាទក្ខំ ។
 អយំ ភិក្ខុវេ ធុតិយោ បុត្តលោ អាហុនេយ្យោ
 ។ បេ ។ អនុត្តំ បុត្តាត្ថេត្តំ លោកស្ម័ ។ បុន ចបំ
 ភិក្ខុវេ វេនេកេត្តោ បុត្តលោ សព្វសម្មាសេសុ អនិក្ខា-
 ធិបស្សី វិហារតិ អនិក្ខសញ្ញា អនិក្ខប្បដិសំវេទី សតតំ
 សមិទំ អប្បោតិស្ថំ ចេតសា អនិមុត្តមានោ បញ្ចាយ
 បរិយោតាហមានោ ។ គោ បញ្ចង្គំ ឡិក្ខតិយានំ
 សញ្ញាជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិច្ឆាយី ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សុត្តន្តនិដា

ដែលគួរទទួលចតុប្បវ័យដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវពានក៏បាន
 ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្ញៀវ គួរទទួលទត្តិណាបាន គួរដល់អញ្ជាញកម្មដែល
 សត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុព្វាកេត្តិដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ មួយទៀត បុគ្គលខ្វះក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញថា មិនទៀង
 មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀងក្នុងសង្ខារទាំង
 ពួង ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្ទង់មើលដោយបញ្ញារឿយៗ មិនដាច់ មិនឲ្យ
 ប្រឡំគ្នា ។ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ នឹងការអស់ទៅនៃជីវិត របស់បុគ្គល
 នោះដំណាលគ្នាតែម្តង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី ២ ដែលគួរ
 ទទួលនូវចតុប្បវ័យដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុព្វាកេត្តិ ដ៏ប្រសើរ
 របស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត បុគ្គលខ្វះក្នុងលោក
 នេះ ពិចារណាឃើញថា មិនទៀង មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង
 ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀងក្នុងសង្ខារទាំងពួង ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្ទង់
 មើលដោយបញ្ញារឿយៗ មិនដាច់ មិនឲ្យប្រឡំគ្នា ។ បុគ្គលនោះឈ្មោះថា
 អន្តរាបរិនិព្វាយី^(១) ។ ព្រោះអស់សញ្ញាជនៈ ដាច់ណែកខាងក្រោម ៥

១ - បុគ្គលណា បានកើតក្នុងសុទ្ធាវាសទាំង ៥ ណាមួយ បានដល់នូវអរហន្តក្នុងខណៈ
 នៃលទ្ធនកើត ឬ កំពង់បន្តិច ឬ កំបិតនៅពាក់កណ្តាលអាយុ ពាក្យពេ អន្តរាបរិនិព្វាយីនេះ
 ជាឈ្មោះរបស់បុគ្គលនោះ ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា អនុសយវគ្គោ

។ បេ ។ ឧបហត្ថបរិជំពូលំ ហោតិ អសម្ព័ន្ធបរិជំពូលំ
 ហោតិ សសម្ព័ន្ធបរិជំពូលំ ហោតិ ឧទ្ធុសោតោ ហោតិ
 អកង្ខដ្ឋតាមី ។ អយំ ភិក្ខុវេ សត្តមោ បុគ្គលោ
 អាហុនេយ្យោ ចាហុនេយ្យោ ទត្ថីលោយ្យោ អញ្ញ-
 វិករណីយោ អនុត្តំ បុញ្ញត្ថេត្តំ លោកស្ស ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុគ្គលា អាហុនេយ្យោ
 ចាហុនេយ្យោ ទត្ថីលោយ្យោ អញ្ញវិករណីយោ
 អនុត្តំ បុញ្ញត្ថេត្តំ លោកស្សាតិ ។

[១៧] សត្តិមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យោ

។ បេ ។ អនុត្តំ បុញ្ញត្ថេត្តំ លោកស្ស ។

បឋមបណ្ណសក អនុសយវគ្គ

។ បេ។ ឈ្មោះថា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយ^(១) ឈ្មោះថា អសុវ្វារបរិនិព្វាយ^(២)
 ឈ្មោះថា សសវ្វារបរិនិព្វាយ^(៣) ឈ្មោះថា ឧទ្ទិសោតអកនិដ្ឋតាមី^(៤) ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី៧ ដែលគួរទទួលនូវចតុប្បប្បដ្ឋ ដែលគេ
 នាំមកបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធកុទាន ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្ញៀវ គួរទទួល
 នូវទេវតាទាន គួរដល់អញ្ញាលីកម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុព្វារក្ខត
 ដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះឯង
 ដែលគួរទទួលនូវចតុប្បប្បដ្ឋ ដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធកុ
 ទាន ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្ញៀវ គួរទទួលនូវទេវតាទាន គួរដល់អញ្ញា-
 លីកម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុព្វារក្ខតដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។

(១៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ គួរទទួលនូវចតុ-
 ប្បប្បដ្ឋដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ។ ជាបុព្វារក្ខតដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។

១ - បុគ្គលណា កន្លងនូវពាក់កណ្តាលអាយុ ហើយដល់នូវអវហត្ថក្នុងសុទ្ធាវាសនោះ
 បុគ្គលនោះឈ្មោះថា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយ ។

២ - បណ្តាបុគ្គលទាំងនោះ បុគ្គលណាបានញ្ចៀងកិលេសឲ្យអស់ទៅដោយមិនមានសេចក្តី
 ព្យាយាម បុគ្គលនោះឈ្មោះថា អសុវ្វារបរិនិព្វាយ ។ ៣ - បុគ្គលណាញ្ចៀងកិលេសឲ្យអស់
 ទៅដោយសេចក្តីព្យាយាម បុគ្គលនោះឈ្មោះថា សសវ្វារបរិនិព្វាយ ។ ៤ - បុគ្គលណាពើកក្នុង
 សុទ្ធាវាសនាទាំង ៤ ខាងក្រោមណាមួយ ហើយច្យុតចាកសុទ្ធាវាសនោះទៅកើតក្នុងអកនិដ្ឋតាម
 លំដាប់ហើយដល់នូវអវហត្ថ បុគ្គលនោះឈ្មោះថា ឧទ្ទិសោតអកនិដ្ឋតាមី ។ អន្តរាហ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងបួន សុត្តន្តបិដក

កតមេ សត្ត ។ ឥត ភិក្ខុវេ ឯកក្ខេត្តោ បុគ្គលោ
 សទ្ធសម្ពុទ្ធិវេស្ស ទុក្ខានុបស្សី វិហារិតំ ។ បេ ។
 សទ្ធស្ស ធម្មេស្ស អនត្តានុបស្សី វិហារិតំ និព្វានេ
 សុទ្ធានុបស្សី វិហារិតំ សុខសញ្ញំ សុខប្បដិសំវេទី
 សតតំ សមិតំ អព្រោតិណ្ណំ ចេតសា អធិប្បដិសានោ
 បញ្ញាយ បរិយោកាហមាណោ ។ សោ អាសវានំ ឧបា
 ។ បេ ។ សច្ចកត្តោ ឧបសម្បជ្ជ វិហារិតំ ។ អយំ ភិក្ខុវេ
 បឋមោ បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញ-
 ក្ខេត្តំ លោកស្ស ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ឥនេកក្ខេត្តោ បុគ្គ-
 លោ និព្វានេ សុទ្ធានុបស្សី វិហារិតំ សុខសញ្ញំ សុខប្បដិ-
 សំវេទី សតតំ សមិតំ អព្រោតិណ្ណំ ចេតសា អធិប្ប-
 ដិសានោ បញ្ញាយ បរិយោកាហមាណោ ។ តស្ស អបុព្វំ
 អចរិមំ អាសវបរិយាទានញ្ច ហោតិ ជីវិតបរិយាទានញ្ច ។
 អយំ ភិក្ខុវេ ទុតិយោ បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ
 ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ឥនេកក្ខេត្តោ បុគ្គលោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

៧ ពួកតេជ្ជវិទូ៖ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញថា ទុក្ខក្នុងសង្ខារទាំងពួង ។ បេ។ ពិចារណាឃើញថា អនត្តាក្នុងធម៌ទាំងពួង ពិចារណាឃើញថា សុខ មានសេចក្តីសំគាល់ថា សុខ ដឹងច្បាស់ថា សុខក្នុងព្រះនិព្វាន ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្ទង់មើលដោយបញ្ញារឿយៗមិនដាច់ មិនឲ្យច្រឡំគ្នា ។ បុគ្គលនោះបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់សម្រេច ។ បេ។ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី ១ ដែលឆ្លងទទួលនូវចតុប្បជ្ជយ ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ។ ជាបុញ្ញកេត្តដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញថាសុខ មានសេចក្តីសំគាល់ថាសុខ ដឹងច្បាស់ថាសុខក្នុងព្រះនិព្វាន ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្ទង់មើលដោយបញ្ញារឿយៗ មិនដាច់ មិនឲ្យច្រឡំគ្នា ។ ការអស់ទៅនៃអាសវៈនឹងការអស់ទៅនៃជីវិត របស់បុគ្គលនោះដំណាលគ្នាតែម្តង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី ២ ដែលឆ្លងទទួលនូវចតុប្បជ្ជយ ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ។ ជាបុញ្ញកេត្តដ៏ប្រសើរ របស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ

បឋមបណ្ណសិក្ខា អនុសយន្ត្រា

និព្វានេ សុខានុបស្សី វិហារតិ សុខសញ្ញា សុខប្បដិសំវេទី
 សតតំ សមិតំ អញ្ញោតិណ្ណំ ចេតសា អធិបុត្តមាបោ
 បញ្ញាយ បរិយោកាបាមាបោ ។ សោ បញ្ចន្ធី ឡិម្ពា-
 តិយោនំ សញ្ញោជនានំ បរិត្តយា អន្តរាបរិនិព្វាយី
 ហោតិ ។ បេ ។ ឧបហត្ថបរិនិព្វាយី ហោតិ អសម្ព័ន្ធ-
 បរិនិព្វាយី ហោតិ សសម្ព័ន្ធបរិនិព្វាយី ហោតិ ឧទ្ធុ-
 សោតោ ហោតិ អគន្ធិដ្ឋតាមី ។ អយំ ភិក្ខុវេ សត្តមោ
 បុត្តលោ អាហុនេយ្យោ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញត្តោតំ
 លោកស្សី ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុត្តលោ អាហុ-
 នេយ្យោ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញត្តោតំ លោកស្សីតិ ។

[១៨] សត្តមាធិ ភិក្ខុវេ និទ្ទស្សន្ធិ ។ តតមាធិ
 សត្ត ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សិក្ខាសមាធានេ
 តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតី ច សិក្ខាសមាធានេ
 អធិគតប្បមោ^(១) ធម្មនិសង្កិលោ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ

១ ឧ. ម. អវិគតបេតោ ។

បឋមបណ្ណសក អនុសយវគ្គ

តិចារណាឃើញថាសុខ មានសេចក្តីសំគាល់ថាសុខ ដឹងច្បាស់ថាសុខ
 ក្នុងព្រះនិព្វាន ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្ទង់មើលដោយបញ្ញារឿយៗមិន
 ដាច់ មិនឱ្យប្រឡំគ្នា ។ បុគ្គលនោះឈ្មោះថាវន្តបរិនិព្វាយ ព្រោះអស់
 សញ្ញាជនៈជាចំណែកខាងក្រោម៥ ។ បេ។ ឈ្មោះថាឧបហច្ចបរិនិព្វាយ
 ឈ្មោះថាអសង្ខារបរិនិព្វាយ ឈ្មោះថាសសង្ខារបរិនិព្វាយ ឈ្មោះថាទុក្ខ-
 សោតអកនិដ្ឋតាមី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី៧ ដែលគួរទទួល
 ចតុប្បច្ចយ ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ។ ជាបុញ្ញភេត្តដ៏ប្រសើររបស់សត្វ
 លោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទី៧ ពួកនេះឯង គួរទទួលចតុប្បច្ចយ
 ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ។ ជាបុញ្ញភេត្តដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។

(១៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ និទ្ទេស(១) តែទាំងឡាយ នេះមាន
 ៧យ៉ាង ។ ៧យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុងការសមាទាននូវសិទ្ធិ តទៅ
 ក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការសមាទាននូវ
 សិទ្ធិ ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុងការតិចារណានូវធម៌

១ ហេតុនៃពុទ្ធមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ។ តែពាក្យនេះលោកសំដៅយកព្រះវិណាស្រព
 ព្រោះលោក សូម្បីបរិនិព្វានពីអាយុ ១០ ឆ្នាំ (ជាដើម) ក៏លែងមានអាយុ ១០ ឆ្នាំតទៅខាង
 មុខ កុំថាតែ១០ឆ្នាំ សូម្បីតែរយប៉ុះមក៨ឆ្នាំរហូតដល់១ថ្ងៃ ឬ១យាមក៏មិនមាន ព្រោះលោក
 មិនចាប់បដិសន្ធិតទៅទៀត ។ អន្តកថា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិកាយ

អាយតី ច ធម្មនិសង្កាយា អធិកតប្បមោ សន្តានិយេ
 ភិក្ខុច្ឆន្ទោ ហោតី អាយតី ច សន្តានិយេ អធិកតប្បមោ
 បដិសល្យានេ ភិក្ខុច្ឆន្ទោ ហោតី អាយតី ច បដិសល្យានេ
 អធិកតប្បមោ វិយាវម្ព ភិក្ខុច្ឆន្ទោ ហោតី អាយតី
 ច វិយាវម្ព អធិកតប្បមោ សតិទេបត្តេ ភិក្ខុច្ឆន្ទោ
 ហោតី អាយតី ច សតិទេបត្តេ អធិកតប្បមោ
 ទិដ្ឋិប្បដិវេនេ ភិក្ខុច្ឆន្ទោ ហោតី អាយតី ច ទិដ្ឋិ-
 ប្បដិវេនេ អធិកតប្បមោ ។ សមាជំ ខោ ភិក្ខុវេ
 សតី ធិន្ទសវត្ថុនីតិ ។

អនុសយវគ្គោ ទុតិយោ ។

តិស្ស្យទានំ

ទ្វេ អនុសយា តុលំ^(១) បុត្តលំ ទុទត្វបមំ
 អនិច្ចា^(២) ទុក្ខា អនត្តា ច ទិព្វានំ ធិន្ទសវត្ថុនីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិកាយ

តទៅក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការពិចារណា
 នូវធម៌ ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុងការកំចាត់បង់នូវឥច្ចា
 គឺតណ្ហា តទៅក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការ
 កំចាត់បង់នូវឥច្ចា គឺតណ្ហា ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុង
 ការព្រួនសម្ល តទៅក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងការ
 ព្រួនសម្ល ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លាក្នុងការប្រារព្ធព្យាយាម
 តទៅក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការប្រារព្ធព្យា-
 យាម ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុងការតាំងស្មារតី នឹង
 ភាពជាអ្នកមានប្រាជ្ញាចាស់ក្លា តទៅក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តី
 ស្រឡាញ់ ក្នុងការតាំងស្មារតី នឹងភាពជាអ្នកមានប្រាជ្ញាចាស់ក្លា ១
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុងការចាក់ធុរដោយទិដ្ឋិ តទៅ
 ក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការចាក់ធុរដោយ
 ទិដ្ឋិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងនិទ្ទេសវត្ថុ ៧ យ៉ាង ។

ចប់ អនុសយន្តទី ២ ។

ឧទ្ទាសនៃអនុសយវគ្គនោះគឺ

និយាយពីអនុស័យពីរលើក ត្រកូល ១ បុគ្គលគួរបដិសន្ធិ ១ បុគ្គល
 ប្រៀបដូចអ្នកមុជទឹក ១ បុគ្គលអ្នកពិចារណាឃើញក្នុងសង្ខារថា មិន
 ទៀង ១ ជាទុក្ខ ១ ជាអនត្តា ១ ព្រះនិព្វាន ១ និទ្ទេសវត្ថុ ១ ។

វិជ្ជាវិគ្គោ

(១៩) ឯកំ សមយំ ភគវា វេសាលីយំ វិហារតិ
 សារទ្ធខេ ចេតិយេ ។ អថខោ សម្ពហុលា លីច្ឆរី យេន
 ភគវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមន្តំ ឯសីទីសុ ។ ឯកមន្តំ ឯសីន្នេ ខោ តេ លីច្ឆរី
 ភគវា ឯតទរោច សត្ត វេ លីច្ឆរី អបរិហានិយេ ធម្មេ
 ទេសេស្សាមី តំ សុណាថ សាធុតំ មនសីតារោថ ភាសិ-
 ស្សាមីតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ខោ តេ លីច្ឆរី ភគវតោ បច្ច-
 ស្សាសុំ ។ ភគវា ឯតទរោច តតមេ ច លីច្ឆរី សត្ត
 អបរិហានិយោ ធម្មា ។ យាវតីវត្ថុ លីច្ឆរីវដ្តិ អភិល្លាស-
 ដ្ឋិតាតា កវីស្សន្តំ សន្និទានតហុលា វុឡិយេវ លីច្ឆរី
 វដ្តិនំ ទានិកម្ពុំ ខោ បរិហានិ ។ យាវតីវត្ថុ
 លីច្ឆរី វដ្តិ សមត្ថា សន្និបតិស្សន្តំ សមត្ថា
 វដ្តហិស្សន្តំ សមត្ថា វដ្តិករណីយោនិ កវីស្សន្តំ

វិជ្ជា

(១៩) សម័យមួយ ព្រះវិមានព្រះភាគកាលគង់ក្នុងសារទូចេតិយ
 ដ៏ត្រង់វេសាលី ។ គ្រោះនោះឯង ពួកស្តេចលិច្ឆវីជាច្រើន ចូលទៅ
 គាល់ព្រះវិមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះវិមាន
 ព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះពួកស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះ
 អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះវិមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះថា
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងនូវអបរិហានិយធម៌ ៧
 យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ ប្រុងស្តាប់កាលនោះ
 ចូរប្រុងធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យល្អចុះ តថាគតនឹងសម្តែងស្រាប់ ។ ពួកស្តេច
 លិច្ឆវីទាំងនោះ បានទទួលស្តាប់ព្រះបន្ទូលព្រះវិមានព្រះភាគថា ព្រះ
 ករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះវិមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា បពិត្រស្តេច
 លិច្ឆវីទាំងឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ បពិត្រស្តេច
 លិច្ឆវីទាំងឡាយ បើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត នឹងមានការប្រជុំគ្នារឿយៗ
 មានការប្រជុំគ្នាដោយច្រើន អស់កាលត្រឹមណា បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំង
 ឡាយ សេចក្តីចម្រើនតែងមានប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត សេចក្តី
 សាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ បពិត្រស្តេច
 លិច្ឆវីទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត ព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀង
 គ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ចក្នុងដែនវដ្ត អស់កាលត្រឹមណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស សង្កតិណោ

វុឌ្ឍិយេវ និច្ឆវី វដ្ឋីនំ ចាដិកម្ពា នោ បរិហានំ ។

យាវតីវត្ថុ និច្ឆវី វដ្ឋី អប្បត្តាតំ ន បញ្ញាបេស្សនំ បញ្ញាតំ

ន សមុច្ឆន្ទិស្សនំ យថាបញ្ញត្ត ចោកាលោ វដ្ឋីជម្ម

សមាទាយ វត្ថុស្សនំ វុឌ្ឍិយេវ និច្ឆវី វដ្ឋីនំ ចាដិ-

កម្ពា នោ បរិហានំ ។ យាវតីវត្ថុ និច្ឆវី វដ្ឋី យេ

តេ វដ្ឋីនំ វដ្ឋីមហាវុកា តេ សត្តវិស្សនំ តុត្ថវិស្សនំ

មាណស្សនំ បូជេស្សនំ តេសញ្ច សោតតំ មញ្ញាស្សនំ

វុឌ្ឍិយេវ និច្ឆវី វដ្ឋីនំ ចាដិកម្ពា នោ បរិហានំ ។

យាវតីវត្ថុ និច្ឆវី វដ្ឋី យោ តា តុលវិត្ថិយោ តុលវត្ថុមារ-

យោ តា ន ឌីត្តស្ស បស្ស វាសេស្សនំ

វុឌ្ឍិយេវ និច្ឆវី វដ្ឋីនំ ចាដិកម្ពា នោ បរិហានំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួក
 ស្តេចក្នុងដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹម
 ណោះ) ១ ។ បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី
 មិនបញ្ចាតច្បាប់ (ដែលពួកស្តេចពីដើម) មិនបានបញ្ចាត មិនដកច្បាប់
 ដែលបានបញ្ចាតរួចហើយ កាន់តាម ប្រព្រឹត្តតាមច្បាប់ ក្នុងដែនវដ្តីអំពី
 បូរាណ ដែលបានបញ្ចាតរួចហើយយ៉ាងណា អស់កាលត្រឹមណា បពិត្រ
 ស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ធ្វើសក្ការៈគោរព រាប់
 អាន ឬជា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះជន្មច្រើនជាងស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តីទាំងឡាយ ទាំងសំគាល់ពាក្យដែលគួរស្តាប់ របស់ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តី ដែលមានព្រះជន្មច្រើនជាងនោះ អស់កាលត្រឹមណា បពិត្រ
 ស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី មិនកំហែងបង្ខំនូវពួក
 ស្រី ក្នុងត្រកូល ពួកកុមារី ក្នុងត្រកូលឲ្យនៅរួម អស់កាលត្រឹមណា
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកស្តេច
 ក្នុងដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណា) ១ ។

បឋមបណ្ណសកេ វិជ្ជាវគ្គោ

យាវតីវង្ស លីច្ឆវី វជ្ជី យានិ តានិ វជ្ជីនំ
 វជ្ជីចេតិយានិ អន្ធករានិ ចេវ ពាហិរានិ ច
 តានិ សក្កវិស្សនិ កុរុក្កវិស្សនិ មារិទស្សនិ
 បូជេស្សនិ តេសញ្ច ទិន្ទបុព្វំ កតបុព្វំ ធម្មកំ
 ពលី នោ បរិហានេស្សនិ វុឡិយេវ លីច្ឆវី វជ្ជីនំ
 ចាដិកម្ពា នោ បរិហានំ ។ យាវតីវង្ស លីច្ឆវី វជ្ជីនំ
 អរហន្តេសុ ធម្មការក្ខាវណាគុត្តិ សុសវីហិតា កវិស្សនិ
 កំនិ អនាគតា ច អរហន្តោ វិជិតំ អាគច្ឆេយ្យំ
 អាគតា ច អរហន្តោ វិជិតេ ដាសុ វិហរេយ្យនិ
 វុឡិយេវ លីច្ឆវី វជ្ជីនំ ចាដិកម្ពា នោ បរិហានំ ។
 យាវតីវង្ស លីច្ឆវី វជ្ជីនំ សមេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា
 វជ្ជីសុ វស្សនិ វជ្ជីសុ ច សត្តសុ អបរិហានិយេសុ
 ធម្មសុ វជ្ជី សន្និស្សនិស្សនិ វុឡិយេវ លីច្ឆវី វជ្ជីនំ
 ចាដិកម្ពា នោ បរិហានិនិ ។

បឋមបណ្ណសក ផ្នែកទី

បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត តែងធ្វើសក្ការៈ
 គោរព រាប់គោន ឬជា ចេតិយក្នុងដែនវដ្ត របស់ពួកអ្នកដែនវដ្ត ដែល
 ជាខាងក្នុងនគរក្តី ខាងក្រៅនគរក្តី នឹងមិនធ្វើគ្រឿងឬជាប្រកបដោយធម៌
 ដែលគេធ្លាប់ថ្វាយ ធ្លាប់ធ្វើដល់ចេតិយទាំងនោះ ឲ្យសាបសូន្យឡើយ
 អស់កាលត្រឹមណា បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមាន
 ប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់
 កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែន
 វដ្ត បានចាត់ចែងត្រឹមត្រូវនូវការរក្សាការពារនឹងការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយ
 ធម៌ក្នុងពួកព្រះអរហន្តដោយបំណងថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎! ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ដែលមិនទាន់មក ក៏សូមឲ្យមកកាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ដែលមកស្រាប់ហើយ ក៏សូមឲ្យគង់នៅសប្បាយក្នុងដែនរបស់យើង អស់
 កាលត្រឹមណា បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមាន
 ប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់
 កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ នេះអបរិហានិយ-
 ធម៌ ៧យ៉ាង រមែងតាំងនៅក្នុងពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត ឬថា ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្ត ប្រតិបត្តិក្នុងអបរិហានិយធម៌ទាំង៧នេះ អស់កាលត្រឹមណា ប-
 ពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្ត សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាណិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

(២០) ឯតំ សមយំ ភក្កា រាជគហោ វិហារតិ
 តិជ្ឈត្ថិយេ មទ្ធតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 រាជា មាគណោ អជាតសត្តុ វេទេហិបុត្តោ វជ្ជី
 អភិយាតុកាមោ ហោតិ ។ សោ ឯវមាហ អហំ ឥមេ
 វជ្ជី ឯវមហិទ្ធិកេ ឯវមហានុកាវេ ឧច្ឆេដ្ឋិស្សាមិ វជ្ជី
 វិហាសេស្សាមិ វជ្ជី អនយេស្សនំ អាចារេស្សាមិតិ^(១) ។
 អថខោ រាជា មាគណោ អជាតសត្តុ វេទេហិបុត្តោ
 វស្សាការំ ព្រាហ្មណំ មគធមហាមត្តំ អាមន្តេសិ ឯហិ
 ត្វំ ព្រាហ្មណ យេន ភក្កា តេនុបសង្កម ឧបសង្កមីត្វា
 មម វចនេន ភក្កតោ ចារេ សីរសា វន្ត^(២)
 អប្បពាធំ អប្បតន្តំ លហុដ្ឋានំ ពលំ ជាស្ស-
 វិហារំ បុច្ឆ រាជា ភន្តេ មាគណោ អជាតសត្តុ
 វេទេហិបុត្តោ ភក្កតោ ចារេ សីរសា វន្តតិ

១ ឧ.ម. អាចារេស្សាមិ ផ្នែក ។ ២ ម. វន្តាហិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សុត្តន្តនិបាត

[២០] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់លើភ្នំគិដ្ឋក្នុង
 ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះរាជាជាធំ ក្នុងដែនមគធៈព្រះ
 នាមអជាតសត្វវេទេហីបុត្រ មានបំណងនឹងយាត្រាទៅជាន់យកស្លាកស្តេច
 ក្នុងដែនវដ្ឋី ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះរាជទ្រង់យាងនេះថា អញនឹងផ្តាច់
 ផ្តល់ពួកអ្នកដែនវដ្ឋីទាំងនេះ ដែលមានប្លន្ទិចយាងនេះ មានអានុភាពធំ
 យ៉ាងនេះ អញ (មានបំណងនឹងយាត្រាទៅជាន់) ពួកស្តេចក្នុងដែន
 វដ្ឋី នឹងបំផ្លាញពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ឋី នឹងធ្វើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ឋី ឲ្យ
 ដល់នូវសេចក្តីវិនាស ។ គ្រានោះ ព្រះបាទអជាតសត្វមាគធរាជ វេទេហី-
 បុត្រ គ្រាសំហៅវស្សការព្រាហ្មណ៍ ដែលជាមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈថា
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ចូរអ្នកមកនេះ ចូរអ្នកទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយ ចូរថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយស្បៀង
 តាមពាក្យរបស់ខ្ញុំ រួចទូលសួរអំពីសេចក្តីមិនមានអាពាធ មិនមានរោគ
 ការគ្រោកឡើងរហ័សដោយកំឡាំងកាយ នឹងការនៅសប្បាយគ្រប់វិធា-
 បថដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបាទអជាតសត្វវេទេហី-
 បុត្រមាគធរាជ ថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយព្រះសិរ្ស

បឋមបណ្ណសិក្ខា ផ្នែកទី

អប្បតាមំ អប្បតត្ថំ លហុដ្ឋានំ តលំ ជាសុវិហារំ
 បុច្ឆតីតិ ឯវេន្ទ វេទហិ វាថា កន្លែ មានតោ
 អជាតសត្វ វេទហិបុត្តោ វដ្ឋី អភិយាតុកាមោ ។
 សោ ឯវេន្ទ អហំ វេន្ទ វដ្ឋី ឯវេន្ទ ឯវេន្ទ
 ឯវេន្ទ ឯវេន្ទ ឯវេន្ទ ឯវេន្ទ ឯវេន្ទ ឯវេន្ទ
 អនយស្សសំ អនយស្សសំ ។ យថា កតវា
 ព្យាគរេតិ តំ សាគុត ឧត្តហេត្វា មម
 អាហារេយ្យសំ ។ ន ហិ តថាគតា វិតតំ កណ្ឌត្ថិតិ ។
 ឯវេន្ទ តោតោ វស្សកាហោ ព្រាហ្មណោ មគទមហាមត្តោ
 វត្តោ មានតស្ស អជាតសត្វស្ស វេទហិបុត្តស្ស
 បដិស្សុណ្ឌិត្វា យេន កតវា តេនុស្សត្ថមិ ឧបស្សត្ថមិត្វា
 កតវតា សុត្ថិ សម្មាទិ សម្មាទិយំ តតំ សាវ-
 ណីយំ វិតសាវត្វា ឯវេន្ទ ឯវេន្ទ ។ ឯវេន្ទ ឯវេន្ទ
 តោ វស្សកាហោ ព្រាហ្មណោ មគទមហាមត្តោ

បឋមបណ្ណសក វិជ្ជវត្ថុ

ហើយផ្គុំមកក្រាបបង្គំទូល ឬរ អំពីសេចក្តីមិនមានពេញគ មិនមានពេគ
 ការគ្រោកឡើងវិញ ដោយកំឡាំងកាយ នឹងការនៅសប្បាយ មួយ
 ទៀត ចូរក្រាបទូលយ៉ាងនេះទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបាទ
 អជាតសត្តវេទេហ៍បុត្រមាគធរាជ មានបំណងនឹងយាត្រាទៅដំរើជាន់យកពួក
 អ្នកដែនវដ្ត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា អញនឹងផ្តាច់បង់ទូរពួក
 ស្តេចក្នុងដែនវដ្តទាំងនេះ ដែលមានប្លង់យ៉ាងនេះ មានអាទុភាពយ៉ាង
 នេះ (អញមានបំណងនឹងយាត្រាទៅដំរើជាន់) ពួកស្តេច ក្នុងដែនវដ្ត
 នឹងបង្គាប់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត នឹងធ្វើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត ឲ្យដល់ទូរ
 សេចក្តីវិនាស ។ ប៉ុន្តែបើព្រះអង្គមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្យាករយ៉ាងណា ចូរ
 អ្នកចាំពាក្យនោះឲ្យជាក់ច្បាស់ ហើយនាំមកប្រាប់ខ្ញុំវិញ ។ ព្រោះព្រះ
 គង់គត់ទាំងឡាយ មិនដែលមានព្រះបន្ទូលខុសទេ ។ វិស្សការព្រាហ្មណ៍
 ជាមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈ ក៏ទទួលព្រះរាជទិញ្ញាព្រះបាទអជាតសត្ត-
 វេទេហ៍បុត្រមាគធរាជ ដោយពាក្យថា ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស ហើយចូល
 ទៅគាល់ព្រះអង្គមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ
 ជាមួយនឹងព្រះអង្គមានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលត្រូវរីករាយ នឹង
 ពាក្យដែលត្រូវលឺក៏ចេញហើយ ក៏អធិយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះវិស្សការ-
 ព្រាហ្មណ៍ ជាមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈ អធិយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គកុរុយស្ស សុត្តន្តនិយាយ

ភក្កវន្តំ ឯតទេវេច រាជា កោ តោតម មាគដោ
 អជាតសុត្តំ វេទេហីបុត្តា កោតោ តោតមស្ស ចានេ
 សិរសា វន្តនិ អប្បពាធំ អប្បតន្តំ លហុដ្ឋានំ
 លំ ដាសុវិហារំ បុច្ឆតិ (១) រាជា កោ តោតម
 មាគដោ អជាតសុត្តំ វេទេហីបុត្តា វជ្ជី អភិយាតុ-
 កាមោ ។ សោ ឯវមាហ អហំ ឥមេ វជ្ជី ឯវមហិទ្ធិតេ
 ឯវមហាទុកាវេ ទុច្ឆន្តិស្សមិ (២) វជ្ជី អនយព្យសធំ
 អាចានេស្សមិ ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា អានម្កោ
 ភក្កវតោ បិច្ឆតោ បិតោ ហោតិ ភក្កវន្តំ វិជមាដោ ។
 អថខោ ភក្កវា អាយស្មន្តំ អានន្តំ អាមន្តេសី តិច្ឆំ តេ
 អានន្តំ សុតំ វជ្ជី អភិល្លាសន្តិចាតា សន្តិចាត-
 ពហុលាតិ ។ សុតំ មេ តំ កន្តេ វជ្ជី អភិល្លា-
 សន្តិចាតា សន្តិចាតពហុលាតិ ។ យាវតីវរោ អានន្ត
 វជ្ជី អភិល្លាសន្តិចាតា កវិស្សន្តំ សន្តិចាតពហុលា

១ ឧ. ឯតុន្តរ ឯពេញវេតិ ។ ប. ឯពេញវេហិវិទិស្សតិ ។ ២ ឧ. ម. ឯតុន្តរ វិជ្ជាបិស្សមិវិទិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថាណិកាយ សុត្តន្តនិដាគ

បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ព្រះបាទអជាតសត្តវេទេហ៍បុត្រមាគធរាជ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះ
 គោតមដ៏ចម្រើនដោយព្រះសិរ្សហើយទ្យទូលសួរ អំពីសេចក្តីមិនមានអាពាធ
 មិនមានរោគ ការក្រោកឡើងវិញហ័ស ដោយព្រះកាយពល នឹងការនៅ
 សប្បាយ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រះបាទអជាតសត្តវេទេហ៍បុត្រ
 មាគធរាជ មានបំណងនឹងយាត្រាទៅជាន់យកពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ។
 ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះរាជទុក្ខិយាយាងនេះថា អញនឹងផ្តាច់ផ្តល់ពួកស្តេច
 ដែនវដ្តីទាំងនេះ ដែលមានប្លន្ទិយាងនេះ មានអានុភាពធំយ៉ាងនេះ
 នឹងធ្វើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស ។

សម័យនោះឯង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បិតនៅអំពីខាងក្រោយ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កំពុងបក់ថ្វាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អានន្ទ អ្នកបាន
 ឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី មានការប្រជុំគ្នារឿយ ។ មានការប្រជុំគ្នា
 ដោយច្រើន ដូច្នេះដែរឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮ
 ដំណឹងនោះថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី មានការប្រជុំគ្នារឿយ ។ មានការ
 ប្រជុំគ្នាដោយច្រើន ដូច្នេះដែរ ។ ម្ចាស់អានន្ទ បើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី
 នឹងមានការប្រជុំគ្នារឿយ ។ មានការប្រជុំគ្នាដោយច្រើនអស់គ្នាលក្រឹមណា

បឋមបណ្ណសកេ វង្សវង្ស

វង្សវង្ស អាណន្ទ វង្សវង្ស ចាង្គកម្ម គោ
 បរិហារ ។ ត្រង្គ តេ អាណន្ទ សុត វង្ស
 សមត្ថា សង្ខបតន្ត សមត្ថា វង្សបាណ្ឌ សមត្ថា វង្ស
 ករណីយាន ករណ៍វង្ស ។ សុត មេ តំ ករណ៍វង្ស សមត្ថា
 សង្ខបតន្ត សមត្ថា វង្សបាណ្ឌ សមត្ថា វង្សករណីយាន
 ករណ៍វង្ស ។ យាវត្ថវត្ថា អាណន្ទ វង្ស សមត្ថា សង្ខបត-
 សុត សមត្ថា វង្សបាណ្ឌ សមត្ថា វង្សករណីយាន
 ករណ៍វង្ស វង្សវង្ស អាណន្ទ វង្សវង្ស ចាង្គកម្ម គោ បរិ-
 ហារ ។ ត្រង្គ តេ អាណន្ទ សុត វង្ស អប្បញ្ញតំ ន
 បញ្ញាបេណ្ឌ បញ្ញតំ ន សុត្ថន្ត យថាបញ្ញតេ
 តោរណោ វង្សវង្ស សមាទាយ វង្សវង្ស ។ សុត មេ តំ
 ករណ៍វង្ស អប្បញ្ញតំ ន បញ្ញាបេណ្ឌ បញ្ញតំ ន សុត្ថន្ត

បឋមបណ្ណសក វង្សវង្ស

ម្ចាស់អាទន្ទ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស
 សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្ចាស់អា-
 ន្ទ អ្នកបានឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស ព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀង
 គ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ច ក្នុងដែនវង្សដូច្នេះដែរ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្តេច ក្នុងដែនវង្ស
 ព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ច
 ក្នុងដែនវង្សដូច្នេះដែរ ។ ម្ចាស់អាទន្ទ បើពួកស្តេចក្នុងដែនវង្សនឹងព្រមព្រៀង
 គ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ច ក្នុងដែន
 វង្ស អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់អាទន្ទ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់
 ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹម
 ណោះ) ។ ម្ចាស់អាទន្ទ អ្នកបានឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស មិនបញ្ចាត់
 ច្បាប់ (ដែលពួកស្តេចពីដើម) មិនបានបញ្ចាត់ មិនដកច្បាប់ដែលបាន
 បញ្ចាត់រួចហើយ កាន់តាម ប្រព្រឹត្តតាមច្បាប់ក្នុងដែនវង្ស អំពីបុរាណដែល
 បានបញ្ចាត់រួចហើយយ៉ាងណា ដូច្នេះដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស មិនបញ្ចាត់ច្បាប់ (ដែល
 ពួកស្តេចពីដើម) មិនបានបញ្ចាត់ មិនដកច្បាប់ដែលបានបញ្ចាត់រួចហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សត្តនិបាតោ

យថាបញ្ញត្តិ ចោកលោ វជ្ជិជម្មេ សមាធិយ

វត្ថុន្តិ ។ យាវត្ថវត្ថា អាទន្ទ វជ្ជិ អប្បញ្ញត្តិ

ន មញ្ញាបេស្សន្តិ មញ្ញត្តិ ន សម្មាសម្ពុទ្ធិស្សន្តិ

យថាបញ្ញត្តិ ចោកលោ វជ្ជិជម្មេ សមាធិយ

វត្ថុស្សន្តិ វុឡិយេវ អាទន្ទ វជ្ជិ ចាដិកដ្ឋា លោ

មរណានិ ។ ត្ថិន្តិ តេ អាទន្ទ សុត្ថំ វជ្ជិ យេ តេ

វជ្ជិ វជ្ជិមហាលូកា តេ សត្តរោន្តិ កុករោន្តិ

មារេន្តិ បូជេន្តិ តេសញ្ច សោតត្ថំ មញ្ញត្តិ ។

សុត្ថំ មេ ត កន្តេ វជ្ជិ យេ តេ វជ្ជិ វជ្ជិ-

មហាលូកា តេ សត្តរោន្តិ កុករោន្តិ មារេន្តិ

បូជេន្តិ តេសញ្ច សោតត្ថំ មញ្ញត្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សុត្តនិបាត

កាន់តាម ប្រព្រឹត្តតាមច្បាប់ក្នុងដែនវដ្តី អំពីបូរណដែលបានបញ្ចាត់រួច
 ហើយ យ៉ាងណាដូច្នេះដែរ ។ ម្នាលអានន្ទ បើពួកស្តេច ក្នុងដែនវដ្តី
 នឹងមិនបញ្ចាត់ច្បាប់ (ដែលពួកស្តេចពីដើម) មិនបានបញ្ចាត់ហើយ
 មិនដកច្បាប់ ដែលបានបញ្ចាត់រួចហើយ កាន់តាម ប្រព្រឹត្តតាមច្បាប់ក្នុង
 ដែនវដ្តី អំពីបូរណដែលបានបញ្ចាត់រួចហើយយ៉ាងណា អស់កាលត្រឹម
 ណា ម្នាលអានន្ទ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាល
 អានន្ទ អ្នកបានឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី តែងធ្វើសក្ការៈ គោរព
 រាប់អាន ឬជាពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះជន្មច្រើនជាងវដ្តីក្សត្រិយ៍
 ទាំងឡាយ ទាំងសំគាល់ពាក្យ ដែលគួរស្តាប់របស់ពួកស្តេច ក្នុងដែនវដ្តី
 ដែលមានព្រះជន្មច្រើនទាំងនោះដូច្នេះដែរឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី តែងធ្វើសក្ការៈ
 គោរព រាប់អាន ឬជាពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះជន្មច្រើន
 ជាងវដ្តីក្សត្រិយ៍ទាំងឡាយ ទាំងសំគាល់ពាក្យ ដែលគួរស្តាប់របស់ពួក
 ស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះជន្មច្រើនទាំងនោះ ដូច្នេះដែរ ។

យាវតីវត្ត អាណន្ទ វជ្ជី យេ តេ វជ្ជីនំ វជ្ជីមហាវុត្តា តេ
សុត្តរិស្សន្តំ គុក្ករិស្សន្តំ មាណស្សន្តំ បូជេស្សន្តំ តេសត្វ
សោតព្វំ មញ្ញិស្សន្តំ វិទ្យិយេវ អាណន្ទ វជ្ជីនំ ចាដិកម្មា
នោ បរិហានំ ។ តត្ថំ តេ អាណន្ទ សុតំ វជ្ជី យា តា
គុក្ករិស្តិយោ គុក្ករិស្តិយោ តា ន ឱក្កស្ស បសយ្ហ
វាសេន្តិទិ ។ សុតំ មេ តំ កន្លៃ វជ្ជី យា តា គុក្ករិស្តិ-
យោ គុក្ករិស្តិយោ តា ន ឱក្កស្ស បសយ្ហ
វាសេន្តិទិ ។ យាវតីវត្ត អាណន្ទ វជ្ជី យា តា គុក្ករិស្តិយោ
គុក្ករិស្តិយោ តា ន ឱក្កស្ស បសយ្ហ វាសេស្សន្តំ
វិទ្យិយេវ អាណន្ទ វជ្ជីនំ ចាដិកម្មា នោ បរិហានំ ។ តត្ថំ
តេ អាណន្ទ សុតំ វជ្ជី យា ន តា ន វជ្ជីនំ វជ្ជីចតិយានំ
អត្ថន្តរានំ ចេវ ពាហិរានំ ច តានំ សុត្តរោន្តំ
គុក្ករោន្តំ មាណន្តំ បូជេន្តំ តេសត្វ ទិន្ទបុព្វំ
តតបុព្វំ ទម្ពតំ តាវី នោ បរិហាបេន្តិទិ ។

បឋមបណ្ណសក វិជ្ជវិគ្គ

ម្នាលអានន្ទ បើពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី នឹងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន ឬជា
 ពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះដង្កៀងច្រើនជាងវដ្តីក្សត្រិយ៍ទាំងឡាយ
 ទាំងសំគាល់ពាក្យ ដែលគួរស្តាប់របស់ពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមាន
 ព្រះដង្កៀងច្រើនទាំងនោះ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលអានន្ទ សេចក្ដីចំរើន តែង
 មានប្រាកដ ដល់ពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី សេចក្ដីសាបសូន្យមិនមានឡើយ
 (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលអានន្ទ អ្នកបានឮថា ពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី
 មិនកំហែងបង្ខំពួកស្រីក្នុងត្រកូល ពួកកុមារក្នុងត្រកូល ឲ្យនៅរួមដូច្នេះ
 ដែរឬ? បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្ដេច
 ក្នុងដែនវដ្តី មិនកំហែងបង្ខំពួកស្រីក្នុងត្រកូល ពួកកុមារក្នុងត្រកូល ឲ្យ
 នៅរួមដូច្នេះដែរ ។ ម្នាលអានន្ទ បើពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី មិនកំហែងបង្ខំ
 ពួកស្រីក្នុងត្រកូល ពួកកុមារក្នុងត្រកូល ឲ្យនៅរួម អស់កាលត្រឹមណា
 ម្នាលអានន្ទ សេចក្ដីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី
 សេចក្ដីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលអានន្ទ
 អ្នកបានឮថា ពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី តែងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន ឬជា
 ចេតិយក្នុងដែនវដ្តី របស់ពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលនៅខាងក្នុងនគរផង
 ខាងក្រៅនគរផង ទាំងមិនធ្វើគ្រឿងឬជាប្រកបដោយធម៌ ដែលគេធ្លាប់
 ថ្វាយ ធ្លាប់ធ្វើដល់ចេតិយទាំងនោះ ឲ្យសាបសូន្យទៅដូច្នេះដែរឬ? ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

សុតំ មេ តំ កន្តោ វជ្ជី យោនី តានិ
 វជ្ជិនំ វជ្ជិចេតិយោនិ អត្តន្តរានិ ចេវ ពាហិរានិ
 ច តានិ សត្តករោន្តំ កុក្ករោន្តំ មាធន្តំ បូជេន្តំ
 តេសញ្ច ទិន្នបុព្វំ កតបុព្វំ ធម្មតំ ពលី ខោ
 បរិហារេន្តតិ ។ យាវតីវញ្ច អាទន្ន វជ្ជី យោនី តានិ
 វជ្ជិនំ វជ្ជិចេតិយោនិ អត្តន្តរានិ ចេវ ពាហិរានិ ច តានិ
 សត្តកស្សន្តំ កុក្ករស្សន្តំ មាធស្សន្តំ បូជេស្សន្តំ
 តេសញ្ច ទិន្នបុព្វំ កតបុព្វំ ធម្មតំ ពលី ខោ បរិ-
 ហារេស្សន្តិ វឌ្ឍិយេវ អាទន្ន វជ្ជិនំ បាដិកផ្វា ខោ
 បរិហានិ ។ តិន្តំ តេ អាទន្ន សុតំ វជ្ជិនំ អរហន្តេសុ
 ធម្មការិក្ខារិណកុត្តំ សុសំវិហិតា តិន្តំ អនាគតា
 ច អរហន្តោ វិជិតំ អាគន្ធម្ប្បំ អាគតា ច អរហ-
 ន្តោ វិជិតេ ផាស្សំ វិហរេយ្យន្តំ ។ សុតំ មេ តំ កន្តោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកសេចក្តីក្នុងដែន
 វដ្ត តែងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជាចេតិយក្នុងដែនវដ្ត របស់ពួក
 អ្នកដែនវដ្ត ដែលនៅខាងក្នុងនគរផង ខាងក្រៅនគរផង ទាំងមិនធ្វើគ្រឿង
 បូជាប្រកបដោយធម៌ ដែលគេធ្លាប់ថ្វាយ ធ្លាប់ធ្វើដល់ចេតិយទាំងនោះឲ្យ
 សាបសូន្យទៅដូច្នេះដែរ ។ ម្នាលមានន្ទ បើពួកសេចក្តីក្នុងដែនវដ្ត នឹងធ្វើ
 សក្ការៈគោរព រាប់អាន បូជាឲ្យចេតិយ ក្នុងដែនវដ្តរបស់ពួកអ្នកដែនវដ្ត
 ដែលនៅខាងក្នុងនគរផង ខាងក្រៅនគរផង ទាំងមិនធ្វើគ្រឿងបូជាប្រកប
 ដោយធម៌ ដែលគេធ្លាប់ថ្វាយ ធ្លាប់ធ្វើដល់ចេតិយទាំងនោះ ឲ្យសាបសូន្យ
 ទៅ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលមានន្ទ សេចក្តីចម្រើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ពួកសេចក្តីក្នុងដែនវដ្ត សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាល
 ត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលមានន្ទ អ្នកបានឮថា ពួកសេចក្តីក្នុងដែនវដ្ត បាន
 ចាត់ចែងត្រឹមត្រូវនូវការរក្សាការពារ និងការគ្រប់គ្រង ប្រកបដោយធម៌
 ក្នុងអវហន្តទាំងឡាយ ដោយបំណងថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះអវហន្តទាំងឡាយ
 ដែលមិនទាន់មក ក៏សូមឲ្យមកកាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអវហន្តទាំង
 ឡាយ ដែលមកស្រាប់ហើយ ក៏សូមឲ្យគង់នៅសប្បាយ ក្នុងដែនរបស់
 យើងដូច្នេះដែរឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា

បឋមបណ្ណសិក្ខា ថ្ងៃវិញ្ញា

វដ្តីនំ អរហន្តេសុ ធម្មការត្វាវណតុត្ថំ សុសំ-
 វិហិតា តិច្ឆំ អនាគតា ច អរហន្តោ វិជិតំ
 អាគច្ឆេយ្យំ អាគតា ច អរហន្តោ វិជិតេ ដាសុំ
 វិហរេយ្យន្តំ ។ យាវតីវត្ថុ អាណន្ទ វដ្តីនំ អរហន្តេសុ
 ធម្មការត្វាវណតុត្ថំ សុសំវិហិតា កវិស្សតិ តិច្ឆំ
 អនាគតា ច អរហន្តោ វិជិតំ អាគច្ឆេយ្យំ អាគតា
 ច អរហន្តោ វិជិតេ ដាសុំ វិហរេយ្យន្តំ វុឡិយេវ
 អាណន្ទ វដ្តីនំ ចាដិកម្ពុំ តោ បរិហានិច្ចំ ។

អថខោ កកវា វស្សការំ ព្រាហ្មណំ មគធ-
 មហាមន្តំ អាមន្តេសិ ឯកមិទាហំ ព្រាហ្មណ សមយំ
 វេសាលីយំ វិហារមិ សារន្ទទេ (១) ចេតិយេ តត្រាហំ
 វដ្តីនំ ឥមេ សត្តំ អបរិហានិយេ ធម្មេ ទេសេមិ (២) ។

បឋមបណ្ណសក វង្សវង្ស

ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស បានចាត់ចែងត្រឹមត្រូវនូវការរក្សា ការពារ និងការ
 គ្រប់គ្រងប្រកបដោយធម៌ ក្នុងព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដោយបំណងថា
 ធ្វើមេចហ្ម៎ា⁺ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់មក ក៏សូមឲ្យមក
 កាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលមកស្រាប់ហើយ
 ក៏សូមឲ្យគង់នៅសប្បាយ ក្នុងដែនរបស់យើង ដូច្នេះដែរ ។ ម្ចាស់
 អានន្ទ បើពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស នឹងបានចាត់ចែងត្រឹមត្រូវនូវការរក្សា
 ការពារ និងការគ្រប់គ្រង ប្រកបដោយធម៌ ក្នុងព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ដោយបំណងថា ធ្វើមេចហ្ម៎ា⁺ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់មក
 ក៏សូមឲ្យមកកាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលមកស្រាប់
 ហើយ ក៏សូមឲ្យគង់នៅសប្បាយ ក្នុងដែនរបស់យើង អស់កាលត្រឹមណា
 ម្ចាស់អានន្ទ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅវេស្សការ-
 ព្រាហ្មណ៍ ជាមហាមាត្យ ក្នុងដែនមគធៈថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 សម័យមួយ តថាគត គង់នៅ ក្នុងសារន្ទទិចេតិយ ទៀបក្រុង
 វេសាលី តថាគត បានសំដែងអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ ប្រការ នេះ
 ដល់ពួកស្តេច ក្នុងដែនវង្ស ក្នុងសារន្ទទិចេតិយនោះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

យាវតីវត្តា ព្រាហ្មណ៍ ឥមេ សត្ត អបរិហានិយា
 ធម្មា វជ្ជីស្ម ឋស្សន្តិ^(១) ឥមេស្ម ច សត្តស្ម
 អបរិហានិយេស្ម ធម្មេស្ម វជ្ជី សុទ្ធិស្សីស្សន្តិ^(២) វុឡិយេវ
 ព្រាហ្មណ៍ វជ្ជីនំ ចាដិកត្វា នោ បរិហានីតិ^(៣) ។
 ឯកមេតេនិបំ កោ តោតម អបរិហានិយេន
 ធម្មេន សមម្ពាតតានំ វជ្ជីនំ វុឡិយេវ ចាដិកត្វា
 នោ បរិហានិ កោ បន វាខោ សត្តហិ
 អបរិហានិយេហិ ធម្មេហិ ។ វគីរណីយា ច កោ
 តោតម វជ្ជី រញ្ញា មាគនេន អជាតសត្តនា វេនេ-
 ហិបុត្តេន យទីទំ យុទ្ធស្ស អញ្ញាត្រ ឧបលាបនាយ
 អញ្ញាត្រ មិទុកេនា ។ ហន្ត ចនានិ មយំ កោ
 តោតម គច្ឆាម ពហុកីត្វា មយំ ពហុករណីយាតិ ។
 យស្សនានិ វុំ ព្រាហ្មណ៍ កាលំ មញ្ញាសីតិ ។ អថោ
 វស្សកាពេ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ ភគវតោ
 កាសីតំ អគិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា
 បត្តាបីតិ ។

១ ម. វុឡិស្សន្តិ ។ ២ ឧ.ម. សុទ្ធិស្សន្តិ ។ ៣ ឧ. ឥ.ពេ. បរំ ឯវំ វុត្តេ វស្សកាពេ
 ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ ភគវត្តំ ឯតទវោបាតិ វុស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គរទីកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ តាំងនៅក្នុងពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្ត ឬថាពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត នឹងប្រតិបត្តិក្នុងអបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង
 នេះ អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាល
 ត្រឹមណោះ) ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 សេចក្តីសាបសូន្យ តែងមិនមានដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត ដែលប្រគប
 ដោយអបរិហានិយធម៌ សូម្បីតែមួយៗ បំបាច់និយាយទៅថ្វីដល់ទៅគ្រប់
 អបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ (នោះ) ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន មួយ
 ទៀត ព្រះបាទអជាតសត្តវេទេហ៍បុត្រមាគធរាជ មិនគប្បីចាប់ពួកស្តេច
 ក្នុងដែនវដ្តដោយចម្បាំងបានទេ រឿងរំលងតែការល្អនៃលោមយកចិត្ត ឬ
 ការធ្វើឲ្យបែកគ្នា ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ឈ្លើយចុះ ខ្ញុំព្រះអង្គ
 សូមលាទៅឥឡូវនេះ (ព្រោះថា) ខ្ញុំព្រះអង្គមានកិច្ចប្រើន មានការ
 ងារប្រើន ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរសំគាល់នូវកាលនឹងទៅក្នុងវេលា
 នេះចុះ ។ លំដាប់នោះ វិស្វការព្រាហ្មណ៍ ជាមហាមាត្យ ក្នុងដែន
 មគធៈ គ្រូកិអរិកាយ នឹងកាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ
 ក្រោកចាកវាសនៈចេញទៅ ។

(២០) ឯកំ សមយំ ភគវា វាជគហោ វិហារតិ
 តិជ្ឈក្សដេ បព្វតេ ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខុ
 អាមន្តេសំ សត្តំ វោ ភិក្ខុវេ អបរិហានិយេ ធម្ម
 ទេសេស្សមី តំ សុណាថ សាធុតំ មនសីគហេថ
 ភាសីស្សមីតិ ។ ឯវំ កន្លេតិ ខោ តេ ភិក្ខុ ភគវតា
 បច្ចុស្សស្សំ ។ ភគវា ឯតន្តរោច តតមេ ច
 ភិក្ខុវេ សត្តំ អបរិហានិយា ធម្មា ។ យាវតីវត្ថុ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អភិណ្ឌាសន្និច្ចាតា ភិស្សន្តិ សន្និច្ចាត-
 តហុណ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិកម្ពំ ខោ
 បរិហានិ ។ យាវតីវត្ថុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សមត្តា
 សន្និបតិស្សន្តិ សមត្តា វុដ្ឋហិស្សន្តិ សមត្តា សង្ឃ .
 ករណីយានិ ករិស្សន្តិ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ
 ចាដិកម្ពំ ខោ បរិហានិ ។ យាវតីវត្ថុ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ អប្បញ្ញតំ ន បញ្ចាបេស្សន្តិ បញ្ញតំ ន សមុច្ឆន្តិស្សន្តិ
 យថាបញ្ចត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វតីស្សន្តិ

បឋមបណ្ណសក វង្សវត្ថុ

[២១] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់លើភ្នំគង្គារក្នុង
 ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
 មកក្នុងទីនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងអបរិហានិយធម៌
 ទាំង ៧ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រុងស្តាប់នូវភាសិតនោះ ចូរ
 ធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យជាក់ច្បាស់ចុះ តថាគតនឹងសំដែងប្រាប់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ក៏ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌
 ទាំង ៧ តើអ្វីខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងប្រជុំគ្នារឿយ ។
 ប្រជុំគ្នាដោយច្រើន អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន
 តែងមានប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាល
 ត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ
 ព្រមព្រៀងគ្នាលើកប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ចរបស់សង្ឃ អស់កាល
 ត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងមិនបញ្ចាតសិទ្ធិសាបទ ដែលតថាគតមិនបាទ
 បញ្ចាតហើយ មិនដកសិទ្ធិសាបទដែលតថាគតបញ្ចាតចេញហើយ កាន់តាម ប្រ-
 ព្រឹត្តតាមសិទ្ធិសាបទដែលតថាគតបញ្ចាតហើយយ៉ាងណា អស់កាលត្រឹមណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិកម្ពា នោ បរិហានំ ។

យាវតីវង្សា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ យេ តេ ភិក្ខុ យេវ ភតិញ្ច ជិវប្បព្វដិតា សង្ឃបិតោ

សង្ឃបរិទាយកា តេ សក្កវិស្សនំ កុក្កវិស្សនំ

មាទេស្សនំ បូជេស្សនំ តេសញ្ច សោតតំ មត្តាស្សនំ

វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិកម្ពា នោ បរិហានំ ។

យាវតីវង្សា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ទប្បន្ទាយ តណ្ហាយ

ចោនោត្តរិកាយ នោ វសំ តជ្ជិស្សនំ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ

ភិក្ខុនំ ចាដិកម្ពា នោ បរិហានំ ។ យាវតីវង្សា ភិក្ខុវេ

ភិក្ខុ អារញ្ញតេសុ សេនាសនេសុ សាបេក្ខា កវិស្សនំ

វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិកម្ពា នោ បរិហានំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរទិកាយ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន ឬជាពួកភិក្ខុ ជាថេរៈអ្នក
ដឹងពត្រីប្រើន ឬសយ្យ ជាបិតាវនសង្ឃ ជាបរិទាយករបស់សង្ឃ ជាអ្នក
ណែនាំសង្ឃ ទាំងសំគាល់ពាក្យដែលគួរស្តាប់ របស់ភិក្ខុជាថេរៈទាំងនោះ
អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងមិនលុះក្នុងអំណាចតណ្ហា ជា
ធម្មជាតិទាំងស្រុងទៅក្នុងភពប្តីទៀត ដែលកើតឡើងហើយ អស់កាលត្រឹម
ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងមានសេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងសេនា-
សនៈទាំងឡាយ ដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។

យាវតីវត្ថុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បទ្កតតោវ សតី ឧបដ្ឋ-
 បេស្សន្តិ តំន្តិ អនាគតា ច បេសលា សព្វហ្មតាវ
 អាតន្តយ្យំ អាតតា ច បេសលា សព្វហ្មតាវ
 ជាសុំ វិហរេយ្យន្តិ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិ-
 កម្មា នោ បរិហានំ ។ យាវតីវត្ថុ ភិក្ខុវេ សមេ
 សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា ភិក្ខុសុ បស្សន្តិ
 សមេសុ ច សត្តសុ អបរិហានិយេសុ ធម្មេសុ ភិក្ខុ
 សន្និស្សន្តិ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិកម្មា
 នោ បរិហានំ ។

[២២] សត្ត វេ ភិក្ខុវេ អបរិហានិយេ ធម្មេ
 ទេសេស្សន្តិ ។ បេ ។ កតមេ ច ភិក្ខុវេ សត្ត
 អបរិហានិយា ធម្មា ។ យាវតីវត្ថុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ន កម្មារាមា ភិស្សន្តិ^(១) ន កម្មារាមតំ អនុយុត្តា
 វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិកម្មា នោ បរិហានំ ។

១ ឧ. ម. ឯត្ថន្តប ឧបាយាតិ ទិស្សតិ ។

បឋមបណ្ណសក វិទ្យុវិទ្យា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងប្រុងស្មារតីក្នុងខ្លួនថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎
 ពួកសព្វហ្មធារី មានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដែលមិនទាន់មកដល់ ក៏
 សូមឲ្យ និមន្តមក ពួកសព្វហ្មធារី មានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដែលមក
 ដល់ហើយ ក៏សូមឲ្យនៅសប្បាយដូច្នេះ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាប
 សូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បើអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ តាំងនៅក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ឬថា ភិក្ខុទាំង
 ឡាយនឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ អស់កាលត្រឹម
 ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។

(២២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតនឹងសំដែងអបរិហានិយធម៌
 ៧ យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯអបរិហានិយធម៌
 ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ មិនត្រេកអរនឹង
 ការងារ មិនប្រកបរបៀយៗនូវការជាអ្នកមានការងារជាទីត្រេកអរ អស់
 កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់
 ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាត

យាវតីវព្វា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន កស្សារាមា
 ភវីស្សន្តំ ។ បេ ។ ន ជំន្ហារាមា ភវីស្សន្តំ
 ន សង្កណ្ឌិកាមា ភវីស្សន្តំ ន ចាបិច្ឆា ភវីស្សន្តំ
 ន ចាបិកានំ ស័ន្ធានំ វសំគតា ន ចាបម័ត្តា
 ភវីស្សន្តំ ន ចាបសហាយា ន ចាបសម្បវត្តា ន
 ឱវមត្តតេន វិសេសាធិតមេន អន្តរា វេសានំ អាបន្តិ-
 ស្សន្តំ វុឡិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាធិតម្វា តោ
 បរិហានិ ។ យាវតីវព្វា ភិក្ខុវេ សមេសត្ថ អបរិហានិយា
 ធម្មា ភិក្ខុសុ វស្សន្តំ សមេសុ ច សត្តសុ អបរិហានិ-
 យេសុ ធម្មេសុ ភិក្ខុ សន្និស្សន្តំ វុឡិយេវ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនំ ចាធិតម្វា តោ បរិហានិច្ចំ ។

(២៣) សត្ត វេ ភិក្ខុវេ អបរិហានិយេ
 ធម្មេ នេសស្សន្តិ ។ បេ ។ តតមេ
 ច ភិក្ខុវេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងមិនជាអ្នកមានការនិយាយតិរច្ឆាន-
 ភថា ជាទីត្រេកអរ ។ បេ ។ នឹងមិនជាអ្នកមានការដេកលក់ ជាទីត្រេកអរ
 នឹងមិនជាអ្នកមានគីត្តា ជាទីត្រេកអរ នឹងមិនជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 អាក្រក់ មិនល្អៗក្នុងអំណាចនៃសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ មិនមានមិត្តអាក្រក់
 មិនមានសំឡាញ់អាក្រក់ មិនឆាកទៅរកបុគ្គលអាក្រក់ មិនដល់នូវ
 សេចក្តីបន្ទូលបន្ថយព្យាយាម ក្នុងចន្លោះ ដោយការត្រាស់ដឹងនូវគុណ-
 វិសេស ត្រឹមតែជាន់ក្រោម អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមាន
 ឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិ-
 ហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ បិតនៅក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ឬថា ភិក្ខុទាំងឡាយ
 នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហានិយធម៌ ៧ នេះ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
 សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

(២៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត នឹងសំដែង
 អបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

បឋមបណ្ណសពេ វង្សិកោ

យាវតីវត្ថុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សុទ្ធា ភិក្ខុន្ត
 វង្សិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុន្ត ចាដិកម្មា លោ
 បរិហានិ ។ យាវតីវត្ថុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បរិ-
 មន្តោ ភិក្ខុន្ត ។ បេ ។ ឡុតប្បិលោ ភិក្ខុន្ត
 តហុស្សតា ភិក្ខុន្ត អាវុទ្ធវិយា ភិក្ខុន្ត សតិមន្តោ
 ភិក្ខុន្ត បញ្ចវន្តោ ភិក្ខុន្ត វង្សិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុន្ត
 ចាដិកម្មា លោ បរិហានិ ។ យាវតីវត្ថុ ភិក្ខុវេ ឥមេ
 សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា ភិក្ខុសុ បស្សន្តិ ឥមេសុ
 ច សត្តសុ អបរិហានិយេសុ ធម្មេសុ ភិក្ខុ សន្និស្ស-
 ន្តិ វង្សិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុន្ត ចាដិកម្មា លោ
 បរិហានិ ។

(២៤) សត្ត វេ ភិក្ខុវេ អបរិហានិយេ ធម្មេ
 នេសេស្សន្តិ ។ បេ ។ តតមេ ច ភិក្ខុវេ
 សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា ។ យាវតីវត្ថុ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សតិសម្មាជ្ឈន្តិ កាលេស្សន្តិ

ឃឃបណ្ណសក វង្សវត្ត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងមានសេចក្តីជឿ អស់កាលត្រឹមណា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ ជាអ្នកមានសេចក្តីខ្មាសបាប ។ បេ ។ មាន
 សេចក្តីខ្មាចបាប ជាពហុស្សត ប្រាសសេចក្តីព្យាយាម មានស្មារតី
 មានបញ្ញា អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែង
 មានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាល
 ត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ
 នឹងបំភ្លឺនៅ ក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ឬថា ភិក្ខុទាំងឡាយ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុង
 អបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ អស់កាលត្រឹមណា សេចក្តីចំរើន តែង
 មានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់
 កាលត្រឹមណោះ) ។

(២៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត នឹងសំដែងអបរិ-
 ហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងចំរើនសតិសម្មាដ្ឋង្គិក អស់កាលត្រឹមណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិកម្មា នោ
 បរិហានិ ។ យាវតីវព្វា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ធម្មវិចយសមោជ្ឈនំ ភាវេស្សនំ ។ មេ ។ វិយ-
 សមោជ្ឈនំ ភាវេស្សនំ បីតិសមោជ្ឈនំ ភាវេស្សនំ
 បស្សនិសមោជ្ឈនំ ភាវេស្សនំ សមាធិសមោជ្ឈនំ
 ភាវេស្សនំ ឧបេក្ខាសមោជ្ឈនំ ភាវេស្សនំ វុឌ្ឍិយេវ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិកម្មា នោ បរិហានិ ។ យាវ-
 តីវព្វា ភិក្ខុវេ ឥមេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា
 ភិក្ខុសុ បស្សនំ ឥមេសុ ច សត្តសុ អបរិហានិ-
 យេសុ ធម្មេសុ ភិក្ខុ សន្និស្សីស្សនំ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនំ ចាដិកម្មា នោ បរិហានិ ។

(២៥) សត្ត វោ ភិក្ខុវេ អបរិហានិយេ ធម្មេ
 នេសេស្សនិ ។ មេ ។ កតមេ ច ភិក្ខុវេ សត្ត
 អបរិហានិយា ធម្មា ។ យាវតីវព្វា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 អនិច្ចសញ្ញា ភាវេស្សនំ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនំ ចាដិកម្មា នោ បរិហានិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងចំរើនធម្មវិន័យសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ បេ ។ នឹងចំរើនវិញ-
សម្មាសម្ពុទ្ធ នឹងចំរើនបីតិសម្មាសម្ពុទ្ធ នឹងចំរើនបស្សន្តិសម្មាសម្ពុទ្ធ នឹង
ចំរើនសមាធិសម្មាសម្ពុទ្ធ នឹងចំរើនឧបេក្ខាសម្មាសម្ពុទ្ធ អស់កាលត្រឹម
ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ នឹងបិតនៅ ក្នុងភិក្ខុទាំង
ឡាយ ឬថាភិក្ខុទាំងឡាយ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ
អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

(២៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងអបរិហានិយធម៌ ៧
យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌
៧យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ? ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងចំរើនអនិច្ចសញ្ញា
អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

បឋមបណ្ណសាគ ផ្លូវព្រះ

យាវត្ថវីញ កិត្តុវេ កិត្តុ អនត្តសត្វាញ ភាវស្សន្តិ
 ។ បេ ។ អស្សុភសញ ភាវស្សន្តិ អាជីនវសញ
 ភាវស្សន្តិ បហានសញ ភាវស្សន្តិ វិរាតសញ
 ភាវស្សន្តិ និរោធសញ ភាវស្សន្តិ វិជ្ជិយេវ កិត្តុវេ
 កិត្តុនំ ចាជិតត្ថា នោ បរិហានិ ។ យាវត្ថវីញ
 កិត្តុវេ ឥមេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា កិត្តុសុ
 វស្សន្តិ ឥមេសុ សត្តសុ អបរិហានិយេសុ ធម្មេសុ
 កិត្តុ សន្និស្សន្តិ វិជ្ជិយេវ កិត្តុវេ កិត្តុនំ
 ចាជិតត្ថា នោ បរិហានីតិ ។

(២៦)^(១) សត្តមេ កិត្តុវេ ធម្មា សេត្តស្ស កិត្តុ-
 នោ បរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។ កត្មា-
 រាមតា កស្សរាមតា និទ្ធារាមតា សន្និធិកាមតា
 វិជ្ជិយេសុ អនុត្តរាមតា កោដនេ អមតញ្ចតា សន្និ
 ចោ បន សង្ខេ វស្សន្តិការណីយានិ តត្រ(២) កិត្តុ ន
 ឥតិ បដិសញ្ញត្តតិ សន្និ ចោ បន សង្ខេ ទេវ វត្តញ

១. ម ធម្មត្ថេវ ធម្មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភគវា ។ ល ។ អាមន្តេសីតិ វិស្សន្តិ ។

២ ឧ.ម. កិច្ច សេចោ ។

បឋមបណ្ណសក វិច្ឆីវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងចំរើនអនត្តសញ្ញា ។ បេ ។ នឹង
 ចំរើនអសុភសញ្ញា នឹងចំរើនអាទិនវសញ្ញា នឹងចំរើនបហានសញ្ញា
 នឹងចំរើនវិភគសញ្ញា នឹងចំរើននិរោធសញ្ញា អស់កាលត្រឹមណា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ បិតនៅ ក្នុងភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ឬថា ភិក្ខុទាំងឡាយ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហានិយទាំង ៧ នេះ
 អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

(២៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ ៧ នេះ រមែងប្រព្រឹត្ត
 នៅ ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យ ដល់សេចក្តីភិក្ខុ ។ ៧ យោង តើអ្វីខ្លះ ។
 គឺសេចក្តីត្រេកអរក្នុងការងារ ១ សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងការនិយាយតិរច្ឆាន-
 កថា ១ សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងការដេកលក់ ១ សេចក្តីត្រេកអរក្នុងការប្រ-
 កបដោយភ័ត្តា ១ សេចក្តីមិនគ្រប់គ្រងទ្វារ ក្នុងឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ១ ការ
 មិនជឿប្រមាណ ក្នុងភោជន ១ កិច្ចរបស់សង្ឃ តែងមានក្នុងសង្ឃ ភិក្ខុ
 មិនពិចារណា ក្នុងកិច្ចនោះថា ពួកព្រះថេរៈ ក្នុងសង្ឃអ្នកដឹងរាត្រីវែង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិកាយស្ស សុត្តន្តវិថាពោ

ចិវប្បព្វជីតា ការវាហំនោ តេ តេន បញ្ញាយិ-
 ស្សន្និទ្ធិ អត្តនា វោយោតំ អាបជ្ជន្តិ ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ សត្ត ធម្មា សេត្តស្ស ភិក្ខុនោ បរិហានាយ
 សំវត្ថន្តិទ្ធិ ។ សត្តិមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សេត្តស្ស
 ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្ថន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។
 ន កម្មារាមតា ន កស្សារាមតា ន ជិដ្ឋារាមតា ន
 សង្កណីការាមតា ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារតា ភោជនេ
 មត្តញ្ញតា សន្និ ខោ បន សង្ឃេ សង្ឃករណី-
 យោនិ តត្រ ភិក្ខុ ឥតិ បដិសញ្ញត្តិទ្ធិ សន្និ ខោ បន
 សង្ឃេ ខេរា វត្តញ្ញ ចិវប្បព្វជីតា ការវាហំនោ តេ
 តេន បញ្ញាយិស្សន្និទ្ធិ អត្តនា ន វោយោតំ អាបជ្ជន្តិ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធម្មា សេត្តស្ស ភិក្ខុនោ
 អបរិហានាយ សំវត្ថន្តិទ្ធិ ។

(២៧) សត្តិមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ឧទាសកស្ស
 បរិហានាយ សំវត្ថន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សត្តនិបាត

បួសយូរ អ្នកនាំទៅនូវការៈ ពួកថេរៈទាំងនោះ ក៏នឹងប្រាកដ ដោយការ
 ងារនោះដូច្នេះ ហើយដល់នូវការប្រកបដោយខ្លួនឯង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តី
 សាបសូន្យដល់សេក្ខភិក្ខុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ
 រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ដល់សេក្ខភិក្ខុឡើយ ។
 ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងការងារ ១ សេចក្តីមិន
 ត្រេកអរ ក្នុងការនិយាយតិច្ចានកថា ១ សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងការ
 ដេកលក់ ១ សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងការប្រកបដោយគ្នា ១ ការគ្រប់គ្រង
 ទ្វារ ក្នុងឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ១ សេចក្តីរឹងប្រមាណ ក្នុងភោជន ១ កិច្ច
 របស់សង្ឃ តែងមានក្នុងសង្ឃ ភិក្ខុធិបារណា ក្នុងកិច្ចនោះថា ពួកព្រះ
 ថេរៈ ក្នុងសង្ឃអ្នកដឹងនូវរាត្រីវែង បួសយូរ អ្នកនាំទៅនូវការៈ ពួកព្រះ
 ថេរៈទាំងនោះ នឹងប្រាកដ ដោយការងារនោះដូច្នេះ ហើយមិនដល់នូវ
 ការប្រកប ដោយខ្លួនឯង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង
 រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់សេក្ខភិក្ខុឡើយ ។

(៤៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យដល់ទុបាសក ។ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

បឋមបណ្ណសព ផ្នែក

ភិក្ខុទស្សនំ ហារេតិ សទ្ធិម្មស្សនំ បឋមជ្ឈតិ អធិសីលេ
 ន សិក្ខិតិ អប្បសាទពហុលោ ហោតិ ភិក្ខុសុ ថេវេសុ
 ថេវេ នវេសុ ច មជ្ឈិមេសុ ច ឧទារក្កចិត្តោ ធម្មំ
 សុណាតិ រទ្ធកវេសី ឥតោ ពហិទ្ធា ទត្ថិណោយ្យំ
 កវេសតិ តត្ថ ច បុព្វការំ តិរោតិ ។ ឥមេ
 ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធម្មា ឧទាសកស្ស បរិហារោយ
 សំវត្ថន្តំ ។ សត្តមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ឧទាសកស្ស
 អបរិហារោយ សំវត្ថន្តំ ។ តតមេ សត្ត ។ ភិក្ខុ-
 ទស្សនំ ន ហារេតិ សទ្ធិម្មស្សនំ ធម្មមជ្ឈតិ អធិ-
 សីលេ សិក្ខិតិ បសាទពហុលោ ហោតិ ភិក្ខុសុ ថេវេសុ
 ថេវេ នវេសុ ច មជ្ឈិមេសុ ច អនុទារក្កចិត្តោ ធម្មំ
 សុណាតិ ន រទ្ធកវេសី ន ឥតោ ពហិទ្ធា ទត្ថិណោយ្យំ
 កវេសតិ ឥធម ច បុព្វការំ តិរោតិ ។ ឥមេ
 ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធម្មា ឧទាសកស្ស អបរិហារោយ
 សំវត្ថន្តំ ។

បឋមបណ្ណសក ផ្នែកទី១

ទុបាសកញ្ជ័រការឃើញភ័ក្ត្រ ឲ្យសាបសូន្យ ១ ប្រហែសនឹងការស្តាប់
 ព្រះសទ្ធម្ម ១ មិនសិក្សាក្នុងអធិស្ឋីល^(១) ១ ជាអ្នកមិនមានសេចក្តីជ្រះថ្លា
 ច្រើន ក្នុងពួកភិក្ខុវាស ថ្មី កណ្តាល ១ ជាអ្នកមានចិត្តរឹងមាំ វិស្វនរក
 ទោសស្តាប់ធម៌ ១ វិស្វនរកទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ខាងក្រៅសាសនានេះ ១
 ធ្វើបុព្វការក្នុងទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសាបសូន្យ
 ដល់ទុបាសក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ រមែងប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ទុបាសក ។ ៧យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺទុបាសក
 មិនញ័រការឃើញភ័ក្ត្រ ឲ្យសាបសូន្យ ១ មិនប្រហែសនឹងការស្តាប់ព្រះ
 សទ្ធម្ម ១ សិក្សាក្នុងអធិស្ឋីល ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាច្រើន ក្នុង
 ពួកភិក្ខុវាស ថ្មី កណ្តាល ១ ជាអ្នកមានចិត្តមិនរឹងមាំ មិនវិស្វនរកទោស
 ស្តាប់ធម៌ ១ មិនវិស្វនរកទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ធ្វើ
 បុព្វការក្នុងទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ទុបាសក ។

១ សីល ៥ ឬ សីល ១០ ។ អន្តិកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ទស្សនំ ភាវិតត្ថានំ	យោ ហារមេតិ ឧបាសកោ
សវនេត្តា អរិយធម្មានំ	អធិស្ឋនេ ធម៌សិទ្ធិតិ
អប្បសាទោ ច ភិក្ខុស្ស	ភិយ្យោ ភិយ្យោ បវឡិត
ឧបាសកចិត្តោ ច	សទ្ធម្មំ សោតុម្មិច្ឆតិ
នតោ ច ពហិទ្ធា អញ្ញ	ទត្ថិណោយ្យំ គវេសតិ
តត្ថោ ច បុព្វការី	យោ តពេតិ ឧបាសកោ
ឯតេ ចោ បរិហានិយេ	សត្ត ធម្មេ សុទេសិតេ
ឧបាសកោ សេវមាណោ	សទ្ធម្មា បរិហាយតិ ។
ទស្សនំ ភាវិតត្ថានំ	យោ ធម៌ ហារមេតិ ឧបាសកោ
សវនេត្តា អរិយធម្មានំ	អធិស្ឋនេ ច សិទ្ធិតិ
បសាទោ ចស្ស ភិក្ខុស្ស	ភិយ្យោ ភិយ្យោ បវឡិត
អធិបាសកចិត្តោ ច	សទ្ធម្មំ សោតុម្មិច្ឆតិ
ធម៌នតោ ពហិទ្ធា អញ្ញ	ទត្ថិណោយ្យំ គវេសតិ
នតេវ ច បុព្វការី	យោ តពេតិ ឧបាសកោ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្នុងនិកាយ សកក្កនិបាត

ទេវាសកណា ញ៉ាំងការឃើញនូវពួកភិក្ខុ ដែលមានខ្លួនចំរើន
 ហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ១ ប្រហែសនឹងការស្តាប់នូវអរិយធម៌
 ទាំងឡាយ ១ មិនសិក្សាក្នុងអធិសីល ១ មានសេចក្តីមិន
 ជ្រះថ្លា ក្នុងពួកភិក្ខុ ចំរើនឡើង ដោយក្រៃលែង ១ មាន
 ចិត្តរិះគន់ ប្រាថ្នាស្តាប់ព្រះសង្ឃ ១ ស្វែងរកទុក្ខណោយ្យ-
 បុគ្គលដទៃ ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ទេវាសកធ្វើបុព្វការៈ
 ចំពោះទុក្ខណោយ្យបុគ្គលនោះ ១ ទេវាសក កាលសេពនូវ
 បរិហានិយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់សំដែងហើយ ដោយប្រពៃ រមែងសាបសូន្យចាកព្រះ
 សង្ឃ ។ ទេវាសកណា មិនញ៉ាំងការឃើញនូវពួកភិក្ខុ ដែល
 មានខ្លួនចំរើនហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ១ មិនប្រហែសនឹងការ
 ស្តាប់នូវអរិយធម៌ទាំងឡាយ ១ សិក្សាក្នុងអធិសីល ១ សេចក្តី
 ជ្រះថ្លា ក្នុងពួកភិក្ខុរបស់ទេវាសកនោះ ចំរើនឡើងដោយក្រៃ
 លែង ១ មានចិត្តមិនរិះគន់ ស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ ១ មិនស្វែង
 រកទុក្ខណោយ្យបុគ្គលដទៃ ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ទេវាសក
 តែងធ្វើបុព្វការៈចំពោះទុក្ខណោយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១

បឋមបណ្ណសក វគ្គវគ្គោ

ឯតេ ទោ អបរិហានីយេ សត្ត ធម្មេ កុដេសីតេ
ឧបាសកោ សេវមាណោ សទ្ធម្មា ន ច ហាយតីតិ(១)។

[២៨] សត្តិមា ភិក្ខុវេ ឧបាសកស្ស វិបត្តិយោ
សត្តិមា ភិក្ខុវេ ឧបាសកស្ស សច្ចបា(២) សត្តិមេ
ភិក្ខុវេ ឧបាសកស្ស អសម្ពា(៣) សត្តិមេ ភិក្ខុវេ
ឧបាសកស្ស សម្ពា ។ កតមេ សត្ត ។ ភិក្ខុ-
ទស្សនំ ន ហាយតី សទ្ធម្មស្សនំ នប្បបដ្ឋតិ
អធិសីលេ សីត្វតិ បសាទតហុលោ ហោតិ ភិក្ខុសុ
វេរេសុ ថេវេ នវេសុ ច បដ្ឋិមេសុ ច អនុចារម្ភ-
ចិត្តោ ធម្មំ កុណាតិ ន រទ្ធកវេសី ន វតោ
តហិទ្ធា ទត្ថិណោយ្យំ កវេសតិ វេច ច បុព្វការំ
ករេតិ ។ វេមេ ទោ ភិក្ខុវេ សត្ត ឧបាសកស្ស
សម្ពាតិ ។

ទស្សនំ ភាវិតត្តានំ យោ ហាយតី ឧបាសកោ
សាវេស្វ អរិយធម្មានំ អធិសីលេ ន សីត្វតិ

១ ឧ. ម. ន បរិហាយតីតិ ។ ២ ឧ. សម្មត្តិយោ ។ ៣ ឧ. ម. បរាវា ។

បឋមបណ្ណសក ផ្នែក

ឧបាសក កាលសេពនូវអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាង
នេះឯង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សម្រែងហើយដោយ
ប្រពៃ រមែងមិនសាបសូន្យចាកព្រះសង្ឃឡើយ ។

(២៨) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រឹបត្ថិតរបស់ឧបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សម្បត្តិរបស់ឧបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សេចក្តីរំលោភ របស់ឧបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ សេចក្តីចំរើនរបស់ឧបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង ។ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។
គឺឧបាសក មិនញ៉ាំងការឃើញនូវភិក្ខុ ឲ្យសាបសូន្យ ១ មិនប្រហែស
នឹងការស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ ១ សិក្សាក្នុងអធិសីល ១ ជាអ្នកមានសេចក្តី
ជ្រះថ្លាច្រើនក្នុងពួកភិក្ខុចាស់ ថ្មី កណ្តាល ១ មិនមានចិត្តរិះគន់ មិនស្វែង
រកទោសស្តាប់ធម៌ ១ មិនស្វែងរកទ្ខិណេយ្យបុគ្គលខាងក្រៅសាសនា
នេះ ១ ធ្វើបុព្វការចំពោះទ្ខិណេយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើនរបស់ឧបាសកមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

ឧបាសកណា ញ៉ាំងការឃើញនូវពួកភិក្ខុ ដែលមាន
ខ្លួនចំរើនហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ១ ប្រហែសក្នុងការស្តាប់
នូវអរិយធម៌ទាំងឡាយ ១ មិនសិក្សា ក្នុងអធិសីល ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាទិកាយស្ស សុត្តន្តនិយមោ

អប្បសាទោ ច ភិក្ខុសុ ភិយេ្យា ភិយេ្យា បវុឡ្យតិ

ឧបាសម្ភាសិតោ ច សទ្ធម្មំ សោតុមិច្ឆតិ

វេតោ ច ពហិទ្ធា អញ្ញំ ទត្ថិណោយ្យំ កវេសតិ

តត្ថោ ច បុព្វការំ យោ កកោតិ ឧបាសកោ

ឯតោ ទោ បរិហានិយេ សុត្តំ ធម្មេ សុទេសិតេ

ឧបាសកោ សេវមាទោ សទ្ធម្មា បរិហាយតិ ។

ទស្សនំ ភាវិតត្តានំ យោ ន ហាបេតិ ឧបាសកោ

សវេនត្ថា អរិយធម្មានំ អធិសីនេ ច សិក្ខតិ

បសាទោ ចស្ស ភិក្ខុសុ ភិយេ្យា ភិយេ្យា បវុឡ្យតិ

អនុបាសម្ភាសិតោ ច សទ្ធម្មំ សោតុមិច្ឆតិ

ន វេតោ ពហិទ្ធា អញ្ញំ ទត្ថិណោយ្យំ កវេសតិ

វេតោ ច បុព្វការំ យោ កកោតិ ឧបាសកោ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

មានសេចក្តីមិនជ្រះថ្លាក្នុងពួកភិក្ខុ ចំរើនដោយក្រៃលែង ១
 ជាអ្នកមានចិត្តរិះគន់ប្រាថ្នាស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ ១ ស្វែងរក
 ទុក្ខណេយ្យបុគ្គលដទៃ ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ឧបាសកធ្វើ
 បុព្វការៈចំពោះទុក្ខណេយ្យបុគ្គលខាងក្រៅសាសនានេះ ១
 ឧបាសកកាលសេពនូវបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះឯង ដែល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយដោយប្រពៃ រមែង
 សាបសូន្យចាកព្រះសង្ឃ ៦ ឧបាសកណា មិនញ៉ាំងការ
 ឃើញនូវពួកភិក្ខុដែលមានខ្លួនចំរើនហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ១
 មិនប្រហែសចំពោះការស្តាប់នូវអរិយធម៌ទាំងឡាយ ១
 សិក្សាក្នុងអធិស្ថល ១ សេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងពួកភិក្ខុរបស់
 ឧបាសកនោះ ចំរើនដោយក្រៃលែង ១ មិនមានចិត្តរិះគន់
 ប្រាថ្នាស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ ១ មិនស្វែងរកទុក្ខណេយ្យ-
 បុគ្គលដទៃ ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ឧបាសកធ្វើបុព្វការៈ
 ចំពោះទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១

បឋមបណ្ណសមេ វង្សវង្ស

ឯតេ ខោ អបរិហារិយេ សត្តំ នប្បេ សុទេសីតេ
 ឧបាសនោ សេវនោ សទ្ធិម្ហា ន ច ហាយ ភីតិ ។

វង្សវង្ស គតិយោ ។

តិស្សទ្ធានំ^១

សាវន្តនោ វស្សនាហេ ភិក្ខុ តម្មត្ថា សទ្ធិយំ(១)
 ភោជិយសត្តំ សេត្វោ ច ហារិ វិបត្តិសម្ពកេតិ(២) ។

១ ម. អាសន្ត វស្សករេ ច តិស្តកានិ ភិក្ខុកា ។ ២ ឧ. ពោធិសញ្ញំ សេត្វោ ច ហានិ
 វិបត្តិ ច បរាភេតិ ។ ម. ពោធិសញ្ញា ទេ ច ហានិ វិបត្តិ ច បរាភេតិ ។

បឋមបណ្ណសក វដ្តវគ្គ

ទុក្ខសកកាលសេពន្តរុក្ខសហវាទនិយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ
ឯង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយដោយ
ប្រពៃ រមែងមិនសាបសូន្យទាក់ព្រះសង្ឃឡើយ ។

ចប់ វដ្តវគ្គទី ៣ ។

ឧទាននៃវិវិគឆោតិ

និយាយពីសារន្តទេវតិយ ១ វស្សការព្រាហ្មណ៍ ១ ភិក្ខុ ១
ការងារ ១ ធម្មជាតិដែលគួរជឿ ១ ធម៌ជាចំណែកនៃការ
ក្រាស់ដឹង ១ សញ្ញា ១ សេត្តភិក្ខុ ១ សេចក្តីសាបសូន្យ ១
វិបត្តិ ១ សេចក្តីចម្រើន ១ ។

ទេវតារិក្ខា

(២៩) អថោ អញ្ញាតា ទេវតា អភិក្កន្តាយ
 រត្តិយា អភិក្កន្តន្តាយ កេវលកប្បំ ជេនវនំ
 ឡិកាសេត្វា យេន កកា តេនុបស្ពន្ធមំ ឧបស្ពន្ធមិត្វា
 កកវន្តំ អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ
 បីតា ទោ សា ទេវតា កកវន្តំ ឯតទេវេច សត្តិមេ កន្តេ
 ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្ថន្តំ ។ តតមេ សត្ត ។
 សត្តតារាតា ធម្មតារាតា សង្ឃតារាតា សិក្ខា-
 តារាតា សមាធិតារាតា អប្បមាធិតារាតា បដិសន្ធា-
 តារាតា ។ ឥមេ ទោ កន្តេ សត្ត ធម្មា ភិក្ខុនោ
 អបរិហានាយ សំវត្ថន្តិតិ ។ ឥទេវេច សា ទេវតា
 សមនុញ្ញោ សត្វា អបោសិ ។ អថោ សា ទេវតា
 សមនុញ្ញោ មេ សត្វាតិ កកវន្តំ អភិវទេត្វា បទត្តិណំ
 តត្វា តត្តវន្តនាយិ ។ អថោ កកា តស្ស
 រត្តិយា អថយេន ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ឥមំ ភិក្ខុវេ រត្ត

ទេវតារិក្ខ

[២៩] លំដាប់នោះឯង ទេវតាមួយអង្គ មានរស្មីដ៏រុងរឿង
កាលដែលវេលាកត្រី បឋមយាម កន្លងផុតទៅ ក៏ធ្វើវត្តដេតវិនិច្ឆ័យ
ឲ្យភ្លឺស្វាង ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ បិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
ទេវតានោះបិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្ត
ទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ ធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។
គឺសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ១ គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១
គោរពសិក្ខា ១ គោរពសមាធិ ១ គោរពការមិនប្រមាទ ១ គោរព
ការធ្វើបដិសណ្ឋារៈ ១ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង
តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ លុះទេវតានោះ ក្រាប
បង្គំទូលសេចក្តីនេះបង់ហើយ ព្រះសាស្តា ក៏ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ ។
លំដាប់នោះ ទេវតានោះគិតថា ព្រះសាស្តាទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យនឹង
អាត្មាអញ ដូច្នេះហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ
រួចបាត់អំពីទីនោះឯង ។ លុះវេលាកន្លងកត្រីនោះមក ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
បានគ្រាសនឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាបឋមញ្ញនេះ

បឋមបណ្ណសិក្ខា ទេវតាវគ្គ

អត្ថាត្ថា ទេវតា អភិក្កន្ធាយ វតីយា អភិក្កន្ធវិស្វា
 កោវលកប្បំ ជេតវំ ឱកាសេត្វា យេនាហំ តេទុប-
 សង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ
 អដ្ឋាសំ ឯតមន្តំ ឋិតា ហោ ភិក្ខុវេ សា
 ទេវតា មំ ឯតទេវោច សត្តិមេ កន្លៃ
 ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្ថន្តំ ។
 តតមេ សត្ត ។ សត្តការវតា ធម្មការវតា
 សង្ឃការវតា សិក្ខាការវតា សមាធិការវតា
 អប្បមាទការវតា បដិសន្ធាវតា ។ ឥមេ
 ហោ កន្លៃ សត្ត ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ
 សំវត្ថន្តិតំ ។ ឥទមេវោច ភិក្ខុវេ សា ទេវតា
 ឥទំ វត្ថា មំ អភិវាទេត្វា បទត្ថិណំ តត្វា
 តត្ថវន្តនាយិតំ ។

សត្តត្ថុ ធម្មត្ថុ សង្ឃេ ច តិក្ខុការវេ

សមាធិត្ថុ អាតាប៌(១) សិក្ខាយេ តិក្ខុការវេ

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវគ្គ

មានទេវតាមួយអង្គ មានស្ម័គ្ររូងរឿង កាលដែលវេលាព្រឹក បឋម-
 យាម កន្លងផុតទៅ ក៏ធ្វើវត្តដេតវនទាំងមូល ឲ្យភ្លឺស្វាង ហើយចូល
 មកគាល់តថាគត លុះចូលមកដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំតថាគត រួច
 បិតនៅក្នុងទីសមគួរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះទេវតានោះ បិតនៅ
 ក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏បាននិយាយសេចក្តីនេះនឹងតថាគតថា បពិត្រព្រះ
 អង្គជីវំបរេន ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យ
 ដល់ភិក្ខុ ។ ធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ១
 គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរព
 សមាធិ ១ គោរពការមិនប្រមាទ ១ គោរពការធ្វើបដិសណ្ឋារៈ ១ ។
 បពិត្រព្រះអង្គជីវំបរេន ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 មិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះទេវតានោះ បាន
 និយាយសេចក្តីនេះរួចហើយ លុះថ្ងៃសេចក្តីនេះរួចហើយ ក៏ថ្វាយ
 បង្គំតថាគត ធ្វើប្រទេស្យណហើយ ក៏បាត់អំពីទីនោះឯង ។

ភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមជាគ្រឿងផុតកំផៅកិលេស មានសេចក្តី
 គោរពព្រះសាស្តាផង គោរពព្រះធម៌ផង គោរពដ៏ក្លៀវក្លាចំពោះ
 ព្រះសង្ឃផង គោរពសមាធិផង គោរពដ៏ក្លៀវក្លាចំពោះសិក្ខាផង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

អប្បមាទកុ ភិក្ខុ បដិសន្ធាភារកោ

អភព្វោ បរិហានាយ ធិញ្ញនស្សេវ សន្តិកេតិ ។

[៣០] នំមំ ភិក្ខុវេ វត្ថំ អញ្ញាតវា ទេវតា

អភិក្កន្តាយ វត្ថុយា អភិក្កន្តវស្ថា កេវលកប្បំ

ដេវវធំ ឱកាសេត្វា យេនាហំ តេនុបសង្កមំ

ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវុទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសំ

ឯកមន្តំ បីតា ខោ ភិក្ខុវេ សា ទេវតា មំ

ឯតទេវេច សន្តិមេ ភិទ្កេ ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហា-

នាយ សំវត្ថន្តំ ។ កតមេ សត្ត ។ សត្តការវតា

ធម្មការវតា សង្ឃការវតា សិក្ខាការវតា សមាធិការវតា

ហិរការវតា ឱត្តប្បការវតា ។ នំមេ ខោ ភិទ្កេ សត្ត

ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្ថន្តិតិ ។

នំមេវេច ភិក្ខុវេ សា ទេវតា នំទំ វត្វា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សត្តកនិដាគ

គោរពការមិនប្រមាទផង គោរពការធ្វើបដិសណ្ឋារៈផង

(ភិក្ខុនោះ) បិនគ្គនឹងសាបសូន្យ (ចាកមគ្គនឹងផល

ឡើយ រមែងបិតនៅ) ក្នុងទីដ៏ត្រូវនិព្វាន ។

(៣០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាបេមិញនេះ មានទេវតាមួយអង្គ
 មានរស្មីដ៏រុងរឿង កាលដែលវេលាព្រឹក បឋមយាម កន្លងផុតទៅ ក៏ធ្វើ
 វត្តដេតបានទាំងមូលឲ្យភ្លឺស្វាង ហើយចូលមកគាល់តថាគត លុះចូលមក
 ដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំតថាគត រួចបិតនៅក្នុងទីសមគួរ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ លុះទៅតានោះ បិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បាននិយាយសេចក្តី
 នេះនឹងតថាគតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ ធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
 សេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ១ គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១
 គោរពសិក្ខា ១ គោរពសមាធិ ១ គោរពសេចក្តីខ្មាសបាប ១ គោរព
 សេចក្តីខ្លាចបាប ១ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង
 តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ទៅតានោះ បាននិយាយសេចក្តីនេះចប់ហើយ ថ្ងៃនោះសេចក្តីនេះរួចហើយ

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវគ្គោ

បំ អភិវាទេត្វា បទេត្ថិណំ កត្វា តត្ថោវន្តោធាយីតំ ។

សត្តកុ ធម្មកុ សង្ឃេ ច តិព្វការវោ

សមាធិកុ អាតាប៌^(១) សិក្ខាយ តិព្វការវោ

ហិវឌ្ឍិវស្សសម្មន្នោ សប្បតិស្សោ សការវោ

អកញ្ចោ បរិហារាយ វិព្វាទស្សោ សន្និកេតំ ។

(៣០) ឥមំ ភិក្ខុវេ វត្ថំ អញ្ញាតវា ទេវតា

។ បេ ។ អំ ឯតទេវេច សត្តមេ កន្លេ ធម្មា

ភិក្ខុវោ អបរិហារាយ សំវត្ថន្តំ ។ កតមេ សត្ត ។

សត្តការវតា ធម្មការវតា សង្ឃការវតា សិក្ខាការវតា

សមាធិការវតា សោវចស្សតា កិល្យាណវិវត្តតា ។

១ ម. សមាធិការវតាបិច ។

បឋមបណ្ណសក ទេវតារត្ន

ក៏ថ្វាយបង្គំតថាគត ធ្វើប្រទក្សិណហើយ ក៏បាត់អំពីទីនោះ ។

ភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅកំលេស
 មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាផង គោរពព្រះ
 ធម៌ផង គោរពដ៏ក្លៀវក្លា ចំពោះព្រះសង្ឃផង
 គោរពសមាធិផង គោរពដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុងសិក្ខា
 ផង បរិបូណ៌ ដោយសេចក្តីខ្មាសបាប នឹង
 ខូចបាបផង ជាអ្នកប្រកប ដោយសេចក្តីកោត
 ក្រែង សេចក្តីគោរព (ភិក្ខុនោះ) មិនគួរ
 នឹងសាបសូន្យ (ចាកមគ្គ នឹងផលឡើយ
 រមែងបិតនៅ) ក្នុងទីជិតនៃព្រះនិព្វាន ។

[៣១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាយប់មិញនេះ មានទេវតា
 មួយអង្គ ។ បេ ។ បាននិយាយសេចក្តីនេះ នឹងតថាគតថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាប
 សូន្យផលភិក្ខុ ។ ធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីគោរព
 ព្រះសាស្តា ១ គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរពសិក្ខា ១
 គោរពសមាធិ ១ កាតជាអ្នកប្រជេស្តិយ ១ កាតជាអ្នកមានមិត្តល្អ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្នុងនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយ

នែមេ ខោ កន្លែ សុត្ត ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ
 សំវត្តន្តឹតិ ។ នែមេកេច ភិក្ខុវេ សា នេវតា
 នំ វត្ថា មំ អភិវនេត្វា បទទ្ធិណំ តត្វា
 តត្តវេន្តវាយីតិ ។

សុត្តកុ ធម្មកុ សង្ឃេ ច ភិក្ខុការកេ
 សហជិតុ អាតាប្មី^(១) សិក្ខាយ ភិក្ខុការកេ
 តណ្ហាណមិត្តោ សុវតោ សប្បតិស្សោ សតារកេ
 អកតោ បរិហានាយ ធិញ្ញនស្សេវ សន្តិកេតិ។

[៣២] នែមំ ភិក្ខុវេ វត្តឹ អត្ថាតក ។ បេ ។ មំ
 ឯតនេកេច សុត្តនែ កន្លែ ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហា-
 នាយ សំវត្តន្តឹ ។ តតេបេ សុត្ត ។ សុត្តតារវតា

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
មិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទៅតាមនោះ បាន
និយាយសេចក្តីនេះចប់ហើយ លុះបានថ្ងៃសេចក្តីនេះរួចហើយ ក៏ថ្វាយ
បង្គំ តថាគត ធ្វើប្រទេក្សិណ ហើយក៏បាត់អំពីទីនោះឯង ។

ភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅកំលេស
មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាផង គោរពព្រះធម៌ផង
គោរពដ៏ក្លៀវក្លា ចំពោះព្រះសង្ឃផង គោរព
សមាធិផង គោរពដ៏ក្លៀវក្លាក្នុងសិទ្ធិផង ជាអ្នក
មានមិត្តល្អផង គេប្រដៅងាយផង ជាអ្នកប្រកប
ដោយសេចក្តីកោតក្រែង សេចក្តីគោរព (ភិក្ខុនោះ)
មិនគួរនឹងសាបសូន្យ (ចាកមិត្តនឹងផលឡើយ
រមែងបិតនៅ) ក្នុងទីជិតនៃព្រះនិព្វាន ។

[៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាយប់មិញនេះ មានទៅតាមួយ
អង្គ ។ បេប បាននិយាយសេចក្តីនេះនឹងតថាគតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។
ធម៌៧ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ១ គោរព

បឋមបណ្ណសព្វ ទេវតាវត្ថោ

ធម្មតារាវតា សង្ឃតារាវតា សិក្ខាតារាវតា សមាធិតារាវតា
 សោវចស្សតា កិល្បណាមិត្តតា ។ ឥមេ ខោ កន្លៃ
 សត្ត ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្ថន្តិតំ ។
 ឥន្ទមរោច ភិក្ខុវេ សា ទេវតា ឥទំ វត្ថា មំ អភិ-
 វាទេត្វា បទិត្តិណំ កត្វា តត្ថវន្តរណយិតំ ។ ឯវំ វត្ថុ
 អាយស្សា សាវ្មត្តោ កកវន្តំ ឯតទរោច ឥមស្ស ខោ
 អហំ កន្លៃ កកវតា សង្ឃតេន ភាសិតស្ស ឯវំ វត្ថា-
 វេន អត្ថំ អាជានមី ឥធិ កន្លៃ ភិក្ខុ អត្តនា ច
 សត្តតារវេ យោតិ សត្តតារាវតាយ ច វណ្ណាវទី យេ
 ចញោ ភិក្ខុ ន សត្តតារាវ តេ ច សត្តតារាវតាយ
 សមាទបេតិ យេ ចញោ ភិក្ខុ សត្តតារាវ តេសញ្ច
 វណ្ណំ កណតិ ភ្នំតំ តច្ឆំ កាលេន ។ អត្តនា ច
 ធម្មតារវេ យោតិ ។ បេ ។ សង្ឃតារវេ យោតិ សិក្ខា-
 តារវេ យោតិ សមាធិតារវេ យោតិ សុវហោ យោតិ

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវគ្គ

ព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរពសិក្ខា ១ គោរពសមាធិ ១ ភាព
 ជាអ្នកប្រដៅឆ្លើយ ១ ភាពជាអ្នកមានមិត្តល្អ ១ ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះទៅតាមនោះ បាននិយាយសេចក្តីនេះចប់ហើយ
 បានថ្លែងសេចក្តីនេះរួចហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំតបថាគត ធ្វើប្រទក្សិណ
 ហើយក៏បាត់អំពីទីនោះឯង ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់
 យាងនេះហើយ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគដូច្នេះថា បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
 សំដែងដោយសេចក្តីសន្ធិបនេះឯង ឲ្យព្រះអង្គយល់សេចក្តី ដោយ
 ពិស្តារយាងនេះ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នក
 មានសេចក្តីគោរព ព្រះសាស្តាដោយខ្លួនឯងផង ពណ៌នាគុណនៃសេចក្តី
 គោរពព្រះសាស្តាផង ភិក្ខុដ៏ទៃណា មិនទាន់មានសេចក្តីគោរពព្រះ
 សាស្តា ក៏ដក់នាំភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យគោរពព្រះសាស្តាផង ភិក្ខុដ៏ទៃណា
 មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាហើយ ក៏ពណ៌នាគុណរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ
 តាមសេចក្តីពិតមែន ក្នុងកាលគួរផង ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះ
 ធម៌ដោយខ្លួនឯង ។ បេ ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះសង្ឃ មានសេចក្តី
 គោរពសិក្ខា មានសេចក្តីគោរពសមាធិ ជាអ្នកដែលគេប្រដៅឆ្លើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

កល្យាណមិត្តោ ហោតិ កល្យាណមិត្តតាយ ច
 វណ្ណាវដី យេ ចញ្ចេ ភិក្ខុ ន កល្យាណ -
 មិត្តា តេ ច កល្យាណមិត្តតាយ សមាធិបេតិ
 យេ ចញ្ចេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តា តេសញ្ច វណ្ណំ កណាតិ
 ក្ខតំ តច្ចំ កាលេន ។ ឥមស្ស ខោ អហំ កន្តេ
 កកវតា សង្ខត្តេន កាសីតស្ស ឯវំ វិត្តារេន អត្ថំ
 អាជាធាមិតិ ។ សាធុ សាធុ សាវ័បុត្ត សាធុ
 ខោ ភ្នំ សាវ័បុត្ត ឥមស្ស មយា សង្ខត្តេន
 កាសីតស្ស ឯវំ វិត្តារេន អត្ថំ អាជាធាសិ ឥធន
 សាវ័បុត្ត ភិក្ខុ អត្ថនា ច សុត្តការវេ ហោតិ
 សុត្តការវតាយ ច វណ្ណាវដី យេ ចញ្ចេ ភិក្ខុ ន
 សុត្តការវា តេ ច សុត្តការវតាយ សមាធិបេតិ
 យេ ចញ្ចេ ភិក្ខុ សុត្តការវា តេសញ្ច វណ្ណំ
 កណាតិ ក្ខតំ តច្ចំ កាលេន ។ អត្ថនា ច ធម្មការវេ
 ហោតិ ។ បេ ។ សង្ខត្តការវេ ហោតិ សិក្ខាការវេ ហោតិ
 សមាធិការវេ ហោតិ សុវិចារ ហោតិ កល្យាណ -
 មិត្តោ ហោតិ កល្យាណមិត្តតាយ ច វណ្ណាវដី

សុត្តន្តបិដក អង្គក្កនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ជាអ្នកមានមិត្តល្អ ពណ៌នាគុណនៃការមានមិត្តល្អផង ភិក្ខុវ្រាជ
ណា មិនទាន់មានមិត្តល្អ ក៏ដឹកនាំភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យមានមិត្តល្អផង
ភិក្ខុវ្រាជណា មានមិត្តល្អហើយ ក៏ពណ៌នាគុណ របស់ភិក្ខុទាំងនោះ
តាមសេចក្តីពិតមែន ក្នុងកាលគួរផង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏បំរើន
ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងដោយសេចក្តីសង្ខេបនេះឯង
ខ្ញុំព្រះអង្គយល់សេចក្តីដោយពិស្តារយ៉ាងនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ប្រពៃហើយ ។ ម្ចាស់សារីបុត្ត ប្រពៃ
ណាស់ហើយ ធម៌នេះតថាគតសម្តែងហើយដោយសង្ខេប អ្នកយល់
សេចក្តីដោយពិស្តារយ៉ាងនេះបាន ម្ចាស់សារីបុត្ត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ដោយខ្លួនឯងផង ពណ៌នាគុណនៃ
សេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាផង ភិក្ខុវ្រាជណា មិនទាន់មានសេចក្តីគោរព
ព្រះសាស្តា ក៏ដឹកនាំភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យគោរពព្រះសាស្តាផង ភិក្ខុវ្រាជ
ណា មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាហើយ ពណ៌នាគុណរបស់ភិក្ខុទាំង
នោះ តាមសេចក្តីពិតមែន ក្នុងកាលគួរផង ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរព
ព្រះធម៌ ដោយខ្លួនឯងផង ។ បេ ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះសង្ឃ
មានសេចក្តីគោរពសិទ្ធិ មានសេចក្តីគោរពសមាធិ ជាអ្នកដែលគេ
ប្រជេសដោយ ជាអ្នកមានមិត្តល្អផង ពណ៌នាគុណនៃការមានមិត្តល្អផង

បឋមបណ្ណសកេ ទេវការព្រោះ

យេ ចញ្ញេ ភិក្ខុ ន កកល្យាណមិត្តា តេ ច
 កកល្យាណមិត្តតាយ សមាទមេតិ យេ ចញ្ញេ ភិក្ខុ
 កកល្យាណមិត្តា តេសញ្ច វណ្ណំ កណាតំ ភូតំ
 តជំ កាលេន ។ ឥមស្ស ខេ ហវីរុត្ត មយា
 សង្ខត្តេន កាសីតស្ស ឯវំ វិត្តាវេន អត្តោ ទដ្ឋញ្ញេតិ ។

[៣៣] សត្តហិ ភិក្ខុវេ អន្តេហិ សមណ្ឌតតោ
 មិត្តោ សេវិតញ្ញេ ។ កតមេហិ សត្តហិ ។ ទុទ្ធិធំ
 ទទាតិ ទុក្កំ ករោតិ ទុក្ខមំ ឧមតិ ឥយ្ហមស្ស^(១)
 អាវិត្តកោតិ ឥយ្ហមស្ស^(២) បរិគ្គហាតិ^(៣) អាបនាស្ស
 ន ជហាតិ ខីណេន នាតិមញ្ញេ ។ ឥមេហិ ខេ
 ភិក្ខុវេ សត្តហន្តេហិ សមណ្ឌតតោ មិត្តោ សេវិតញ្ញេតិ ។

ទុទ្ធិធំ ទទាតិ មិត្តំ ទុក្កវណ្ណបិ កុព្វតិ
 អថោបិស្ស ទុក្កានិ ឧមតិ ទុក្ខមាណិបិ
 ឥយ្ហមស្ស ច^(៤) អក្ខោតិ ឥយ្ហស្ស បរិគ្គហាតិ

១ ម. ឥយ្ហស្ស ។ ២ ម. ឥយ្ហស្ស ។ ៣ ខ. ម. បរិគ្គហាតិ ។ ៤ ខ. ម. ឥយ្ហកុ
 តស្ស ។

បឋមបណ្ណាល័យ ទេវតាវគ្គ

ភិក្ខុវង្សោណា មិនទាន់មានមិត្តល្អ ក៏ដឹកនាំភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យមានមិត្តល្អផង
 ភិក្ខុវង្សោណា មានមិត្តល្អហើយ ក៏ពណ៌នាគុណរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ តាម
 សេចក្តីពិតមែន ក្នុងកាលគួរផង ។ ម្នាលសាវ័បុត្ត ធម៌នេះឯង តថាគត
 សំដែងហើយ ដោយសេចក្តីសង្ខេប គប្បីយល់សេចក្តី ដោយពិស្តារ
 យ៉ាងនេះ ។

[៣៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិត្តប្រកបដោយអង្គ ៧ ប្រការ
 គួរសេពគប់ ។ ប្រកបដោយអង្គ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺមិត្ត
 ឲ្យឲ្យរបស់ ដែលគេឲ្យបានដោយកម្រ ១ ធ្វើឲ្យអំពើដែលគេធ្វើបាន
 ដោយកម្រ ១ អត់ធន់ចំពោះហេតុ ដែលគេអត់ធន់បានដោយកម្រ ១ បើក
 បញ្ចញសេចក្តីកំបាំងរបស់ខ្លួនដល់គ្នា ១ បិទសេចក្តីកំបាំងរបស់គ្នា ១
 មិនលះគ្នា ក្នុងគ្រាមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ មិនមើលងាយគ្នា ព្រោះអស់
 កោតៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិត្តប្រកបដោយអង្គ ៧ ប្រការ
 នេះឯង គួរសេពគប់ ។

មិត្តឲ្យឲ្យរបស់ដែលគេឲ្យ បានដោយកម្រផង ធ្វើឲ្យអំពើដែលគេ
 ធ្វើបានដោយកម្រផង មួយទៀត អត់ធន់ចំពោះហេតុដែល
 ពោលពាក្យក៏ នឹងហេតុដែលអត់ធន់ បានដោយកម្រផង ប្រាប់
 សេចក្តីកំបាំងរបស់ខ្លួនដល់គ្នាផង បិទសេចក្តីកំបាំងរបស់គ្នាផង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តន្តនិយមោ

អាបនាស្ស ន ជហានិ វិណោន នាតិមញ្ញាតិ

យស្មី ឯតានិ ហានានិ សំវិជ្ជន្តិម ឬត្ថលេ

សោ មិត្តោ មិត្តកាមេន កជិតព្វោ តថាវិជានិ ។

(៣៤) សុត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមដ្ឋានតោ

ភិក្ខុ មិត្តោ សេវិតព្វោ កជិតព្វោ បយ្យុចាសិតព្វោ អបិ

បនុជ្ជមារនេនបិ ។ តតមេហិ សុត្តហិ ។ បិយោ ច

ហោតិ មនាចោ ច កុ ច ការិយោ ច វត្ថា ច

វចនត្ថមោ ច កម្មវត្ថុ កបំ កត្តា ហោតិ នោ ច

អដ្ឋានេ និយោជេតិ ។ ឥមេហិ ចោ ភិក្ខុវេ សុត្តហិ

ធម្មេហិ សមដ្ឋានតោ ភិក្ខុ មិត្តោ សេវិតព្វោ កជិតព្វោ

បយ្យុចាសិតព្វោ អបិ បនុជ្ជមារនេនបិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

មិនលះគ្នា ក្នុងគ្រាមានសេចក្តីអន្តរាយផង មិនបើកដោយគ្នា
 ព្រោះអស់កោតផង ហេតុទាំងនេះ មានក្នុងបុគ្គលណា ក្នុង
 លោកនេះ បុគ្គលមានសភាពដូច្នោះនោះ ហៅថាមិត្ត ជន
 អ្នកមានប្រាថ្នាថ្វីមិត្ត គប្បីសេពគប់ ។

(៣៤) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាមិត្តប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ
 បុគ្គលអ្នកស្វែងមិត្ត ទោះបីលោកបណ្តេញបំបរមផ្តល់ចេញ(១) ក៏គួរ
 តែសេពគប់ រាប់រក ចូលទៅអង្គុយជិត ។ ប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ
 តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាអ្នក (ធ្វើខ្លួន) ឲ្យជាទីស្រឡាញ់ នឹង
 ជាទីគាប់ចិត្ត ១ គួរគោរព ១ គួរសរសើរ ១ ទស្សាហ៍ប្រៀនប្រដៅ ១
 អត់ធន់ចំពោះពាក្យ ១ ជាអ្នកនិយាយពាក្យជ្រៅ(២) ១ មិនដឹកនាំក្នុង
 ហេតុដែលមិនគួរ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាមិត្តប្រកបដោយ
 ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង បុគ្គលអ្នកស្វែងមិត្ត បើទុកជាលោកបណ្តេញ
 បំបរមផ្តល់ចេញ ក៏គួរតែសេពគប់ រាប់រក ចូលទៅអង្គុយជិត ។

១ ក្នុងអដ្ឋកថាថា បើអ្នកស្វែងមិត្ត បានបុគ្គលយ៉ាងនេះជាមិត្តហើយ បើទុកជាលោកដាក់
 ទណ្ឌកម្មឲ្យឈឺឈឺ១០០បាច់ក្តី ឲ្យផងទឹក១០០ក្អមក្តី ឲ្យដីញូនខ្សាច់១០០ ស្លូកក្តី ឬបណ្តេញមិន
 ឲ្យនៅជាមួយក្តី ក៏ត្រូវតែសុំមាទោសនឹងលោក ហើយភាវនៅជាមួយ ណាមិនលំអសំដីវិច ។
 ២ បាននិងពាក្យ អាថ៌កំបាំង គឺពាក្យដែលជាប់ទាក់ទង ដល់ឈានរបស់សូត្រនាមក្នុងសិទ្ធិពាន ។

បិយោ ច កុក្ការវដិយោ វត្ថា ច វចនត្ថមោ
 កម្មវញ្ញ កដំ កត្តា គោ ចដ្ឋានេ និយោជយេ^(១)
 យស្មី ឯតានំ ហំពានំ សំវិជ្ជន្តិ^(២) ឬត្ថលេ
 សោ មត្តោ មត្តកាមេន អត្តកាមាទុក ម្សកោ
 អបំ ជាសិយមាទេន កជិតញោ តថាវិជានិ ។

(៣៥) សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមញ្ញាគតោ
 ភិក្ខុ នចិវស្សេ ចតស្សេ បដិសម្ពុទ្ធា សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្ពុជ្ជំ វិហរយ្យ ។ កត-
 មេហំ សត្តហំ ។ ឥច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥនម្មេ
 ចេតសោ វេនត្តន្តំ យថាភូតំ បជាជានិ អជ្ឈតំ
 សច្ចិតំ វា ចិត្តំ អជ្ឈតំ មេ សច្ចិតំ ចិត្តន្តំ
 យថាភូតំ បជាជានិ តហិម្វា វិត្តិតំ វា ចិត្តំ
 តហិម្វា មេ វិត្តិតំ ចិត្តន្តំ យថាភូតំ
 បជាជានិ តស្ស វិទិតា វេទនា ឧប្បជ្ឈន្តំ វិទិតា
 ឧប្បហន្តំ វិទិតា អព្ពន្តំ កច្ឆន្តំ វិទិតា

១ ម. និយោជិកោ ។ ២ ម. សំវិជ្ជន្តិ ច ។

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវត្ថុ

ភិក្ខុជាអ្នក (ធ្វើខ្លួន) ឲ្យជាទីស្រឡាញ់ផង គួរគោរពផង
 គួរសរសើរផង ទស្សនាប្រៀនប្រដៅផង អត់ធន់ចំពោះ
 ពាក្យផង ជាអ្នកនិយាយពាក្យជ្រៅផង ទាំងមិនដឹកនាំក្នុង
 ហេតុដែលមិនគួរផង ហេតុទាំងនេះ មានក្នុងបុគ្គលណា
 ក្នុងលោកនេះ បុគ្គលជាអ្នកប្រាថ្នាឲ្យប្រយោជន៍ អ្នកធ្វើឲ្យ
 សេចក្តីអនុគ្រោះ មានសភាពដូច្នោះនោះ ឈ្មោះថាជាមិត្ត
 បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីត្រូវការដោយមិត្ត ទោះបីជាលោកធ្វើ
 ឲ្យវិនាស ក៏គួរតែតាមសេចក្តីបំប៉ន ។

(៣៥) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ មិន
 យូរប៉ុន្មាន នឹងធ្វើឲ្យជាកំច្បាស់ សម្រេចនូវបដិសម្ព័ត្តិ ៤ ដោយ
 ប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯងមិនខាន ។ ប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ តើដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា
 នេះជាសេចក្តីប្រមូលចិត្តរបស់អញ ១ ឬចិត្តខាងក្នុងរូញា ក៏ដឹងច្បាស់
 តាមពិតថា ចិត្តខាងក្នុងរបស់អញរូញា ១ ឬចិត្តខាងក្រៅរយមាយ
 ក៏ដឹងច្បាស់តាមពិតថា ចិត្តខាងក្រៅរបស់អញរយមាយ ១ ភិក្ខុ
 នោះដឹងឲ្យវេទនាទាំងឡាយដែលកើតឡើង ដឹងឲ្យវេទនាទាំងឡាយ
 ប្រាកដឡើង ដឹងឲ្យវេទនាទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គព្រះនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

សញ្ញា ឧប្បជ្ឈន្តំ វិទិតា ឧបជ្ឈហន្តំ វិទិតា អន្តត្ថំ កច្ឆន្តំ
 វិទិតា វិតក្កា ឧប្បជ្ឈន្តំ វិទិតា ឧបជ្ឈហន្តំ វិទិតា អន្តត្ថំ
 កច្ឆន្តំ សម្មាសម្មាសម្មាយេស្ក ខោ បនស្ស ធម្មេស្ក
 ហំនប្បណីតេស្ក កណ្ហាសុត្តសម្មជីវិតាភេស្ក ជីវិតំ
 សុត្តហំនំ ហោតិ សុមនសីកតំ សូមជារិតំ សុប្បជ្ឈ-
 វិទ្ធិ បញ្ចាយ ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហំ
 ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ នចិរស្សេវ ចតស្សេវ
 បដិសម្ពិទ្ធា សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ឈ
 វិហរេយ្យតំ ។

(៣៦) សុត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ សារីបុត្តោ
 ចតស្សេវ បដិសម្ពិទ្ធា សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧប-
 សម្បជ្ឈ វិហរតំ ។ កតមេហំ សុត្តហំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 សារីបុត្តោ ឥធម្មេ ចតសោ នវិនត្តន្តិ យថាក្ខតំ ប-
 ដាណតិ អជ្ឈតំ សុត្តតំ វា ចិត្តំ អជ្ឈតំ មេ សុត្តតំ ចិត្តន្តិ
 យថាក្ខតំ បដាណតិ ពហំទ្វា វា វិត្តតំ ចិត្តំ ពហំទ្វា មេ
 វិត្តតំ ចិត្តន្តិ យថាក្ខតំ បដាណតិ តស្ស វិទិតា វេទនា
 ឧប្បជ្ឈន្តំ វិទិតា ឧបជ្ឈហន្តំ វិទិតា អន្តត្ថំ កច្ឆន្តំ វិទិតា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ដឹងនូវសញ្ញាទាំងឡាយដែលកើតឡើង ដឹងនូវសញ្ញាទាំងឡាយដែល
 ប្រាកដឡើង ដឹងនូវសញ្ញាទាំងឡាយដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស ១ ដឹង
 នូវវិតក្កៈទាំងឡាយដែលកើតឡើង ដឹងនូវវិតក្កៈទាំងឡាយដែលប្រាកដ
 ឡើង ដឹងនូវវិតក្កៈទាំងឡាយដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស ១ ហេតុក្នុងធម៌
 ជាទីសប្បាយ ឬ មិនជាទីសប្បាយ ថេរកថាប ឬ ខ្ពង់ខ្ពស់ជាចំណែកខ្មៅ
 ឬ ស ក៏ភិក្ខុនោះ បានកំណត់ទុកល្អ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អ បង់ចាំល្អ ដឹង
 ច្បាស់ល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
 ដោយធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង មិនយូរប៉ុន្មាននឹងធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ សម្រេច
 នូវបដិសម្មិតា ៤ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯងមិនខាន ។

(៣៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ ទើប
 ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវបដិសម្មិតា ៤ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តមដោយខ្លួន
 ឯង ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ? ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 សាសនានេះ សារីបុត្តដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាសេចក្តីច្រអូសចិត្តរបស់
 អញ ១ ឬ ចិត្តខាងក្នុងរូញាញ ក៏ដឹងច្បាស់តាមពិតថា ចិត្តខាងក្នុងរបស់អញ
 រូញាញ ១ ឬ ចិត្តខាងក្រៅរាយមាយ ក៏ដឹងច្បាស់តាមពិតថា ចិត្តខាងក្រៅ
 របស់អញរាយមាយ ១ ព្រះសារីបុត្តដឹងនូវវេទនាទាំងឡាយដែលកើតឡើង
 ដឹងនូវវេទនាដែលប្រាកដឡើង ដឹងនូវវេទនាដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស

បឋមបណ្ណសកេ ទេវតាវគ្គោ

សព្វា ឧបស្សន្តិ វិទិតា ឧបស្សន្តិ វិទិតា
 អព្ពត្តំ កច្ឆន្តិ វិទិតា វិតក្កា ឧបស្សន្តិ វិទិតា
 ឧបស្សន្តិ វិទិតា អព្ពត្តំ កច្ឆន្តិ សប្បាយា
 សប្បាយេស្ក ខោ បនស្ស ធម្មេស្ក ហិទប្បណីតេស្ក
 កណ្ហាសុត្តសប្បដិកាតេស្ក ធិមត្តំ សុត្តហិតំ ហោតិ
 សុមនសីកតំ សូបធាវតំ សុប្បដិវិទ្ធិំ បញ្ញាយ ។
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហិ ធម្មេហិ សមញ្ញាតតោ
 សាវ័បុត្តោ ចតស្សោ បដិសម្ពុទ្ធា សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជេ វិហរតីតិ ។

(៣៧) សុត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញាតតោ ភិក្ខុ
 ចិត្តំ វសេ វត្ថុតំ នោ ច ភិក្ខុ ចិត្តស្ស វសេន វត្ថុតំ ។
 តតមេហិ សុត្តហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សមាធិកុសលោ
 ហោតិ សមាធិស្ស សមាបត្តិកុសលោ ហោតិ
 សមាធិស្ស បិវិតកុសលោ ហោតិ សមាធិស្ស វុដ្ឋាន-
 កុសលោ ហោតិ សមាធិស្ស កល្យាណកុសលោ^(១) ហោតិ

១ ម. កល្យាណកុសលោ ។ កល្យាណកុសលោតិ អនុត្តរិយវគ្គោ ធម្មនិបាតវគ្គោតាយ
 ទិស្សតិ ។

បឋមបណ្ណសក ទេវតាត្ថ

ដឹងនូវសញ្ញាទាំងឡាយដែលកើតឡើង ដឹងនូវសញ្ញាដែលប្រាកដឡើង
 ដឹងនូវសញ្ញាដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស ១ ដឹងនូវវិតក្កៈទាំងឡាយដែល
 កើតឡើង ដឹងនូវវិតក្កៈដែលប្រាកដឡើង ដឹងនូវវិតក្កៈដែលដល់នូវសេចក្តី
 វិនាស ១ ហេតុក្នុងធម៌ជាទ័សប្បាយ ឬ មិនជាទ័សប្បាយ ថោក
 ទាប ឬខ្ពង់ខ្ពស់ ជាចំណែកខ្មៅ ឬស ក៏សារីបុត្តបានកំណត់ទុកល្អ
 ធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អ ចង់ចាំល្អ ដឹងច្បាស់ល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញា ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការនេះឯង ធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ សម្រេចនូវបដិសម្ព័ន្ធ ៤ ដោយ ប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯង ។

[៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ
 រមែងញ៉ាំងចិត្តឲ្យល្អៈក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) បាន មិនមែនភិក្ខុល្អៈ
 អំណាចចិត្តទេ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកឈ្លាសវៃ ក្នុងសមាធិ ១ ឈ្លាស
 វៃ ក្នុងវិធីចូលសមាធិ ១ ឈ្លាសវៃ ក្នុងវិធីដក់លំទុកសមាធិ ១ ឈ្លាស
 វៃ ក្នុងវិធីចេញចាកសមាធិ ១ ឈ្លាសវៃ ក្នុងវិធីចែករំលែកនូវសមាធិ ១

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

សមាធិស្ស តោចរកុសលោ ហោតិ សមាធិស្ស
អភិធម្មារកុសលោ ហោតិ ។ នមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ
សត្តហំ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ ចិត្តំ វិសេ
វត្ថុតំ នោ ច ភិក្ខុ ចិត្តស្ស វិសេន វត្ថុតំ ។

(៣៨) សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ
សាវ័ប្បត្តោ ចិត្តំ វិសេ វត្ថុតំ នោ ច សាវ័ប្បត្តោ ចិត្តស្ស
វិសេន វត្ថុតំ ។ កតមេហំ សត្តហំ ។ នន ភិក្ខុវេ
សាវ័ប្បត្តោ សមាធិកុសលោ ហោតិ សមាធិស្ស
សមាបត្តិកុសលោ សមាធិស្ស បិទ្កិកុសលោ សមាធិស្ស
វុដ្ឋនកុសលោ សមាធិស្ស កល្យាណកុសលោ
សមាធិស្ស តោចរកុសលោ សមាធិស្ស អភិធម្មារ-
កុសលោ ។ នមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហំ ធម្មេហំ
សមម្ពាគតោ សាវ័ប្បត្តោ ចិត្តំ វិសេ វត្ថុតំ នោ ច
សាវ័ប្បត្តោ ចិត្តស្ស វិសេន វត្ថុតំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិកាយ

ឈ្មោះស្រី ក្នុងទីគោចរនៃសមាធិ(១) ១ ឈ្មោះស្រី ក្នុងវិធីនាំមកនូវសមាធិ(២)
១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌៧ប្រការនេះឯង រមែងញ៉ាំង
ចិត្តឲ្យល្អក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) បាន មិនមែនភិក្ខុល្អក្នុងអំណាចចិត្តទេ ។

(៣៨) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាវ័បុត្តប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ
ទើបញ៉ាំងចិត្តឲ្យល្អក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) មិនមែនសាវ័បុត្តល្អ
ក្នុងអំណាចចិត្តទេ ។ ប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ សាវ័បុត្ត ជាអ្នកឈ្មោះស្រី ក្នុងសមាធិ១
ឈ្មោះស្រី ក្នុងវិធីចូលសមាធិ ១ ឈ្មោះស្រី ក្នុងវិធីដកលំទុកសមាធិ ១
ឈ្មោះស្រី ក្នុងវិធីចេញចាកសមាធិ ១ ឈ្មោះស្រី ក្នុងវិធីចែករំលែក
សមាធិ១ ឈ្មោះស្រី ក្នុងទីគោចរនៃសមាធិ ១ ឈ្មោះស្រី ក្នុងវិធីនាំមក
នូវសមាធិ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាវ័បុត្តប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ
នេះឯង ទើបញ៉ាំងចិត្តឲ្យល្អក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) មិនមែន
សាវ័បុត្តល្អក្នុងអំណាចចិត្តទេ ។

១- ភិក្ខុណាចៀសវាងធម៌មិនជាទីសម្រេច សេចក្តីបំផ្លាញធម៌ជាទីសម្រេច ក្លាយថា
សមាធិនេះមាននិមិត្តជាអារម្មណ៍ នេះមានលក្ខណៈជាអារម្មណ៍ក្តី ឈ្មោះថាអ្នកឈ្មោះស្រី ក្នុងទី
គោចរនៃសមាធិ ។ អន្តរាគមន៍នៃធម៌និកាយ ។ ២- ភិក្ខុដែលអាចប្រមូលសមាធិ ដែលកើត
អំពីឈានមានបឋមដ្ឋានជាដើម ដើម្បីនឹងចូលកាន់សមាបត្តិជាន់ខ្ពស់ៗ ហៅថាអ្នកឈ្មោះស្រី
ក្នុងការនាំសមាធិ ព្រោះលោកចេញអំពីបឋមដ្ឋាន ចូលទុតិយដ្ឋាន ។ បេ។ ចេញអំពី
តតិយដ្ឋាន ចូលកាន់ចតុត្ថដ្ឋាន ។ អន្តរាគមន៍នៃធម៌និកាយ ។

បឋមបណ្ណសម្ពេទ្ធ

[៣៧] អថោ អាយស្មា សាវ័បុត្តោ បុព្វស្មា-
 សមយំ និកសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថំ បិណ្ណាយ
 ចាវសំ ។ អថោ អាយស្មតោ សាវ័បុត្តស្ស ឯតទហោសំ
 អតិប្បតោ ខោ តាវ សាវត្ថយំ បិណ្ណាយ ចរតុំ យេនុនាហំ
 យេន អញ្ញត្ថត្ថយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុប-
 សង្កមេយ្យន្តំ ។ អថោ អាយស្មា សាវ័បុត្តោ យេន
 អញ្ញត្ថត្ថយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា តេហំ អញ្ញត្ថត្ថយេហំ បរិព្វាជកេហំ សន្និ-
 សម្មោទំ សម្មោទនីយំ តេហំ សារាណីយំ វីតិសាវត្វា
 ឯកមន្តំ ឯសីទំ ។ តេន ខោ បន សមយេន តេសំ អញ្ញ-
 ត្ថត្ថយានំ បរិព្វាជកានំ សន្និសីទានំ សន្និបតិកានំ អយ-
 មន្តរកតថា ឧទទានំ យោ ហំ កោចិ អារុសោ ទ្វាទស
 វស្សានំ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ និទ្ទសោ
 ភិក្ខុតិ អលំ វេទនាយាតិ ។ អថោ អាយស្មា
 សាវ័បុត្តោ តេសំ អញ្ញត្ថត្ថយានំ បរិព្វាជកានំ
 ភាសីតំ នេវ អភិនន្តំ នប្បជីកោសំ អនក-
 នន្តត្វា អប្បជីកោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវគ្គ

[៣៩] គ្រានោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ស្ងៀកស្ងៀងប្រដាប់
 បាត្រនឹងបីវា ក្នុងបុព្វលាភសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បី
 បិណ្ឌបាត ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះ
 រិះដូច្នេះថា ដំណើរគ្រាប់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថីព្រឹកណាស់
 នៅឡើយ បើដូច្នោះ អញគួរត្រឡប់ចូលទៅ ឯអារាមរបស់បរិព្វាជក
 ជាអន្យត្ថិរិយសិន ។ ទើបព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ចូលទៅឯអារាម
 របស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិរិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រីករាយជា
 មួយនឹងពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិរិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីក
 រាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏គង់នៅក្នុងទីសមគួរ ។ ក៏ក្នុង
 សម័យនោះឯង ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិរិយទាំងនោះអង្គុយប្រជុំគ្នា ហើយ
 បានផ្ដើមសួរពាក្យ ជាចន្លោះនេះថា ម្ចាស់អាវុសាទាំងឡាយ បុគ្គល
 ណាមួយ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ បរិសុទ្ធ ពេញលេញអស់ ១២ ឆ្នាំ
 តើគួរនឹងហៅបុគ្គលនោះ ថាជាកុម្មិទ្ធិមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបានឬទេ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ មិនបានត្រេកអរ មិនបានហាម
 ឃាត់នូវភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិរិយទាំងនោះឡើយ លុះមិន
 ត្រេកអរ មិនហាមឃាត់ ហើយត្រេកអរកាសនៈ ដើរចេញទៅ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាណិកាយស្ស សុត្តកនិពាហេ

កកវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស កាសីតស្ស អត្ថំ
 អាជានិស្សមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា សាវបុត្តោ
 សាវត្ថយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាកត្ថំ បិណ្ឌមាត-
 ប្បជីក្កិតោ យេន កកវា តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមីត្វា
 កកវន្តំ អកិវាទេត្វា ឯតមន្តំ និសីទិ ។ ឯតមន្តំ
 និសីទ្នោ ខោ អាយស្មា សាវបុត្តោ កកវន្តំ
 ឯតទរោច ឥធាហំ កន្តេ បុព្វឈ្លាសមយំ និវាសេត្វា
 បត្តចរិមាធាយ សាវត្ថំ បិណ្ឌាយ ចារិសំ តស្ស
 មហំ កន្តេ ឯតទយោសិ អតិប្បតោ ខោ តាវ
 សាវត្ថយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វំ យទ្ធជាហំ យេន អញ្ញ-
 តិត្តយានំ ចរិត្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមេយ្យន្តំ
 អថខាហំ កន្តេ យេន អញ្ញតិត្តយានំ ចរិត្វាជកានំ
 អារាមោ តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមីត្វា តេហំ អញ្ញ-
 តិត្តយេហំ ចរិត្វាជកេហំ សន្តិំ សម្មោទី
 សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វិត្តសារេត្វា ឯតមន្តំ
 និសីទិ តេន ខោ បន កន្តេ សមយេន

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ដោយមានបំណងថា អញ្ចគង់នឹងយល់ឲ្យសេចក្តីនៃភាសិតនេះ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងគ្រងសាវត្ថី លុះត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាត ក្នុងកាល ជាខាងក្រោយកត្តវិញ ក៏ចូលទៅកាន់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចគង់នៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលឲ្យដំណើរនោះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើនក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្ងៀកស្បង់ប្រដាប់បាតនឹងបីវា ក្នុងបុព្វលាសម័យហើយចូលទៅកាន់គ្រងសាវត្ថី ដើម្បីបិណ្ឌបាត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ដំណើរត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងគ្រងសាវត្ថីព្រឹកណាស់នៅឡើយ បើដូច្នោះ អញគួរឆៀងចូលទៅឯអាពាមរបស់បរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិយសិន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានចូលទៅឯអាពាមរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រីករាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យ ដែលគួររីករាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សម័យនោះឯង

តេសំ អញ្ញត្ថយានំ បរិញ្ញាជកានំ សន្និសីទ្ធំ
 សន្និបត្តតានំ អយមន្តរកតា ឧទហានំ យោ
 ហំ កោចិ អាវុសោ ទ្វាទស វស្សានំ បរិបុណ្ណំ
 បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ និទ្ទសោ ភិក្ខុតំ
 អនំ វចនាយាតិ អនេហំ កន្តេ តេសំ
 អញ្ញត្ថយានំ បរិញ្ញាជកានំ កាសិកំ នេ អភិន្និ
 ធម្មជីក្ខោសី អនភិន្និត្វា អប្បជីក្ខោសីត្វា ឧដ្ឋាយា-
 សនា បក្កាមី កកវតោ សន្និកេ ឯតស្ស កាសិកស្ស
 អត្ថំ អាជានិស្សមិតំ ។ សក្កា នុ ខោ កន្តេ ឥមស្មី
 ធម្មវិជយេ កេវលំ វស្សកណ្ឌនមត្តេន និទ្ទសោ ភិក្ខុ
 បញ្ញាបេតុន្តំ ។ ន ខោ សារីបុត្ត សក្កា ឥមស្មី
 ធម្មវិជយេ កេវលំ វស្សកណ្ឌនមត្តេន និទ្ទសោ ភិក្ខុ
 បញ្ញាបេតុំ ។ សត្ត ខោ ឥហានំ សារីបុត្ត និទ្ទស-
 វត្ថុនំ មយា សយំ អភិញ្ញា សន្និកត្វា បវេទិតានំ ។
 កតហានំ សត្ត ។ ឥធិ សារីបុត្ត ភិក្ខុ

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវគ្គ

ពួកបរិព្វាជក ជាអនុតិរិយទាំងនោះ អង្គុយប្រជុំគ្នា បានផ្ដើមពាក្យ
 ជាចន្លោះនេះថា ម្ចាស់សាវ័ត្ថទាំងឡាយ បុគ្គលណាមួយ
 ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ១២ ឆ្នាំ តើគួរ
 នឹងហៅបុគ្គលនោះ ថាជាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ បានឬទេ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលានោះ ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនបានត្រេកអរ មិនបានហាម
 ឃាត់នូវភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអនុតិរិយទាំងនោះឡើយ លុះមិន
 បានត្រេកអរ មិនបានហាមឃាត់ហើយ ក៏ត្រាចចាកសេនាដើរចេញ
 ទៅ ដោយមានបំណងថា អញនឹងយល់នូវសេចក្ដីនៃភាសិតនេះ ក្នុង
 សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះក្នុងធម្មវិន័យ
 នេះ បុគ្គលអាចនឹងប្ដេជ្ញា (ខ្លួន) ថាជាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយ
 គ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ បានដែរឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់តប
 ថា ម្ចាស់សាវ័ត្ថ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ បុគ្គលមិនអាចនឹងប្ដេជ្ញា (ខ្លួន) ថា
 ជាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយគ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះបានឡើយ ។
 ម្ចាស់សាវ័ត្ថ និទ្ទេសវត្ថុ ៧ប្រការនេះឯង គឺថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ហើយប្រកាសទុក ។ និទ្ទេសវត្ថុ
 ៧ប្រការ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្ចាស់សាវ័ត្ថ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សុត្តនិយមោ

សិក្ខាសមាទានេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច សិក្ខា-

សមាទានេ អវិកតប្បមោ ធម្មនិសង្កយោ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ

អាយតិញ្ច ធម្មនិសង្កយោ អវិកតប្បមោ សំប្បវិនយេ

តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច សំប្បវិនយេ អវិកតប្បមោ

បដិសណ្ឋានេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច បដិសណ្ឋានេ

អវិកតប្បមោ វិយារម្ពេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច

វិយារម្ពេ អវិកតប្បមោ សតិនេបក្កេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ

អាយតិញ្ច សតិនេបក្កេ អវិកតប្បមោ ទិដ្ឋិប្បដិវេធ

តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច ទិដ្ឋិប្បដិវេធ អវិ-

កតប្បមោ ។ សំមាទិ ទោ សាវ័បុត្ត សត្ត និទ្ទិសវត្ថុនិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំងក្នុងការសមាទាននូវសិក្ខា តទៅកាលខាង
មុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការសមាទាននូវសិក្ខា ១

ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការពិចារណានូវធម៌ តទៅកាលខាង
មុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការពិចារណានូវធម៌ ១

ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការកំចាត់បង់នូវឥច្ចា គឺឥណ្ឌា តទៅ
កាលខាងមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការកំចាត់
បង់នូវឥច្ចា ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការព្យាបាលសម្ម តទៅ
កាលខាងមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការព្យាបាលសម្ម ១

ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការប្រារព្ធព្យាយាម តទៅកាលខាង
មុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការប្រារព្ធព្យាយាម ១

ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការតាំងស្មារតី នឹងកាត ជាអ្នកមាន
ប្រាជ្ញាចាស់ក្លា តទៅកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញ
ចិត្ត ក្នុងការតាំងស្មារតី នឹងកាត ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាចាស់ក្លា ១ ជាអ្នក
មានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការចាក់ចុះដោយទិដ្ឋិ គឺឃើញច្បាស់នូវមគ្គ
តទៅកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការ
ចាក់ចុះដោយទិដ្ឋិ ១ ។ ម្នាលសាវ័បុត្ត និទ្ទេសវត្ថុ ៧ ប្រការនេះឯង

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវគ្គោ

មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ចកត្វា បវេទិតានំ ។
 ឥមេហំ ខោ សាវ័បុត្ត សត្តហំ និទ្ទស-
 វ័ត្តហំ សមញ្ញកតោ ភិក្ខុ ទ្វាទស ចេបំ វស្សានំ
 បវ័បុណ្ណំ បវ័ស្មុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ និទ្ទសោ
 ភិក្ខុតិ អលំ វចនាយ ធម្មសតិ ចេបំ វស្សានំ បវ-
 បុណ្ណំ បវ័ស្មុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ និទ្ទសោ ភិក្ខុតិ
 អលំ វចនាយ ធម្មសតិ ចេបំ វស្សានំ បវ័បុណ្ណំ
 បវ័ស្មុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ និទ្ទសោ ភិក្ខុតិ អលំ
 វចនាយ អដ្ឋចត្តាឡីសក្ខេបំ វស្សានំ បវ័បុណ្ណំ បវ័ស្មុទ្ធិំ
 ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ និទ្ទសោ ភិក្ខុតិ អលំ វចនាយាតិ ។

[៤០] ឯតំ សមយំ ភគវា កោសម្ព័យំ វិហារតិ
 យោសីតារាមេ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ បុព្វបុណ្ណា-
 សមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាណាយ កោសម្ព័
 បិណ្ណាយ ចារិសំ ។ អថខោ អាយស្មតោ អានន្ទស្សំ ឯតទ-
 យោសី អតិប្បតោ ខោ តាវ កោសម្ព័យំ បិណ្ណាយ ចរិតុ
 យន្តនាហំ យេន អញ្ញាតត្ថយានំ បរិញ្ញាដកានំ អារាមោ
 តេនុបសង្កម្មេយ្យន្តំ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវត្ថុ

ដែលគេថាគេធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯងហើយ
ប្រកាសទុក ។ ម្ចាស់សារីបុត្ត ក៏ក្របកបដោយនិទ្ទិសវត្ថុ ៧ ប្រការនេះ
បើទុកជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ១២ ឆ្នាំ
ក៏គួរហៅថា ក៏ក្មេងមានអាយុ ១២ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយ -
ធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ២២ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថា ក៏ក្មេងមាន
អាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ
អស់ ៣៦ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថា ក៏ក្មេងមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជា
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ៤៨ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថា
ក៏ក្មេងមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន ។

(៤០) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុង
យោសិភារាម ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ គ្រានោះឯង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ
ស្ងៀកស្ងួនប្រដាប់បាតនឹងចំរុកក្នុងបុព្វល្អាសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ក្រុង
កោសម្ពី ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ
មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ដំណើរគ្រាប់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងកោសម្ពី
ព្រឹកណាស់នៅឡើយ បើដូច្នោះ អញគួរត្រៀមចូលទៅឯអារាមរបស់
ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិយសិន ។ ទើបព្រះអានន្ទ ដ៏មានអាយុ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស សុត្តរនិពា

យេន អញ្ញត្តិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុប-
 សង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា តេហំ អញ្ញត្តិយេហំ បរិ-
 ព្វាជកេហំ សុទ្ធំ សម្មោទំ សម្មោទនីយំ កតំ
 សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន តេសំ អញ្ញត្តិយានំ បរិ-
 ព្វាជកានំ សង្កសិដ្ឋានំ សង្កបតីតានំ អយមន្តរកថា
 ឧទទាទិ យោ ហំ កោចិ អារុសោ ទ្វាទស វស្សនំ
 បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ និទ្ទិសោ ភិក្ខុតិ
 អលំ វេចនាយាតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្តោ
 តេសំ អញ្ញត្តិយានំ បរិព្វាជកានំ ភាសិតំ នេវ អភិ-
 នន្តំ នប្បដិក្កោសំ អនភិនន្តិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា
 ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ កតវេតោ សង្កតោ ឯកស្ស
 ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានិស្សមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា
 អានន្តោ កោសម្ពីយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាកតំ
 បិណ្ឌទាតប្បដិក្កោន្តោ យេន កតវា តេនុបសង្កមំ
 ឧបសង្កមិត្វា កតវន្តំ អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 ឯកមន្តំ និសីទោ ខោ អាយស្មា អានន្តោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ចូលទៅឯអារាមរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថវិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ
ក៏រករាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថវិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យ
ដែលគួររីករាយ នឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏គង់ក្នុងទីសមគួរ ។
ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថវិយទាំងនោះ អង្គុយប្រជុំ
គ្នា ហើយបានផ្ដើមសួរពាក្យ ជាចន្លោះនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ
បុគ្គលណាមួយ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់
១២ ឆ្នាំ តើគួរនឹងហៅ (បុគ្គលនោះ) ថាជាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ
បានដែរឬ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ មិនត្រេកអរ មិន
ហាមឃាត់នូវកាសិករបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថវិយទាំងនោះឡើយ
លុះមិនត្រេកអរ មិនហាមឃាត់ ហើយក្រោកចាកអាសនៈដើរចេញទៅ
ដោយមានបំណងថា អញគង់នឹងយល់នូវសេចក្ដីនៃកាសិតនុ៎ះ ក្នុង
សំណាកព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ត្រាច់
ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងកោសម្ពី លុះត្រឡប់មក អំពីបិណ្ឌ-
បាត ក្នុងកាលជាខាងក្រោយកត្ត ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចគង់
ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ គង់ក្នុងទីសមគួរហើយ

ភក្ត្រន្តំ ឯតទលោច ឥតាហំ កន្តេ បុព្វស្ថានមយំ
 ឯវសេត្វា បត្តិច្ឆរមាទាយ កោសម្ព័ត្តិ បិណ្ឌុរាយ ទាវសី
 តស្ស មយំ កន្តេ ឯតទហោសំ អតិប្បតោ ខោ
 តាវ កោសម្ព័ត្តិ បិណ្ឌុរាយ ចរិតំ យន្តនាមំ យេន
 អញ្ញតត្ថយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្ក-
 មេយ្យន្តិ អថខ្លាហំ កន្តេ យេន អញ្ញតត្ថយានំ បរិ-
 ព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមិត្វា តេហំ
 អញ្ញតត្ថយេហំ បរិព្វាជកេហំ សន្និ សម្មាទី សម្មា
 ទទ័យំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ
 ឯសីទី តេន ខោ បន កន្តេ សមយេន តេសំ
 អញ្ញតត្ថយានំ បរិព្វាជកានំ សន្និសីទានំ សន្និបតិទានំ
 អយមន្តរាគថា ឧទចាទិ យោ ហំ កោចិ អាវុសោ
 ទ្វាទស វស្សានិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ
 ចរិតំ ឯន្ទសោ ភិក្ខុតិ អលំ វេទនាយាតិ
 អថខ្លាហំ កន្តេ តេសំ អញ្ញតត្ថយានំ បរិ-
 ព្វាជកានំ កាសិតំ នេវ អភិនន្តំ នប្បដិក្ខោសី

បឋមបណ្ណាសក ទេវតាវគ្គ

ក៏បានក្រាបបង្គំទូលនូវដំណើរនោះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បតិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុង ទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្ងៀកស្ងៀងប្រដាប់បាត្រនឹងចំរើ
ក្នុងបុព្វលាសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ក្រុងកោសម្ពី ដើម្បីបិណ្ឌ-
បាត បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា
ដំណើរគ្រាប់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងកោសម្ពី ព្រឹកណាស់ទៅ
ឡើយ បើដូច្នោះ អញគួរឆៀងចូលទៅឯអារាមរបស់ពួកបរិព្វាដក ជា
អន្យត្រិយសិន បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គបានចូល
ទៅឯអារាមរបស់បរិព្វាដក ជាអន្យត្រិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រក
រាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាដក ជាអន្យត្រិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យ
ដែលគួររីករាយនឹងពាក្យ ដែលគួររើកហើយ ក៏អង្គុយ ក្នុងទីសមគួរ
បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងសម័យនោះឯង ពួកបរិព្វាដក ជាអន្យត្រិយទាំង
នោះ អង្គុយប្រជុំគ្នា ហើយបានផ្ដើមនូវពាក្យ ជាចន្លោះនេះថា ម្ចាស់អា-
វុសោទាំងឡាយ បុគ្គលណាមួយ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌បរិសុទ្ធ ពេញ
លេញអស់១២ ឆ្នាំ តើគួរនឹងហៅបុគ្គលនោះ ថាជាភិក្ខុមិនមានអាយុ១០
ឆ្នាំបានដែរឬ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនត្រេកអរ
មិនហាមឃាត់នូវភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាដក ជាអន្យត្រិយទាំងនោះឡើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ វិញ្ញាណសម្មាសម្ពុទ្ធសក្កនិទាន

អនន្តរិយន្តត្ថា អប្បជិត្តាសិត្ថា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមី
 ភក្កតា សន្តតោ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថ
 អាណន្តស្សមិត្ត ។ សក្កា នុ ខោ កន្លេ ឥមស្ស
 ធម្មនិយេ តេវរំ វស្សនណនមត្តន ធិន្ទសោ
 ភិក្ខុ បញ្ចបេត្តនិ ។ ន ខោ អានន្ទ សក្កា ឥមស្ស
 ធម្មនិយេ តេវរំ វស្សនណនមត្តន ធិន្ទសោ ភិក្ខុ
 បញ្ចបេត្ត ។ សត្ត ខោ ឥមនិ អានន្ទ ធិន្ទស-
 ត្ថនិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ចិត្តត្ថា បវេទិតានិ ។
 តតមាណិ សត្ត ។ ឥនានន្ទ ភិក្ខុ សន្តោ ហោតិ
 ហិរិមា ហោតិ ឡត្តប្បំ ហោតិ ពហុស្សតោ ហោតិ
 អានន្ទវិយោ ហោតិ សតិមា ហោតិ បញ្ចក ហោតិ ។
 ឥមនិ ខោ អានន្ទ សត្ត ធិន្ទសត្ថនិ មយា សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចិត្តត្ថា បវេទិតានិ ។ ឥមេហិ ខោ
 អានន្ទ សត្តហិ ធិន្ទសត្ថហិ សមណគតោ ភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តនិបាត

លុះមិនត្រេកអរ មិនហាមឃាតហេយ ក៏ស្រែកថា កសាសនៈ ដើរចេញ
ទៅដោយមានបំណងថា អញគង់នឹងយល់នូវសេចក្តីនៃកាសិគន្ធី៖ ក្នុង
សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះក្នុងធម្មវិន័យ
នេះ បុគ្គលអាចប្តេជ្ញា (ខ្លួន) ថាជាកិក្ខុ មិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយ
គ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះបានដែរឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់តបថា
ម្ចាស់អានន្ទ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ បុគ្គលមិនអាចនឹងប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាកិក្ខុមិន
មានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយគ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះបានឡើយ ។ ម្ចាស់
អានន្ទ និទូសវត្ថុ ៧ ប្រការនេះឯង គឺថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយ
ប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯងហើយប្រកាសទុក ។ និទូសវត្ថុ ៧ ប្រការ
តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់អានន្ទ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តី
ជឿ ១ មានសេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួន ១ មានសេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួន ១ មានការចេះ
ដឹងច្រើន ១ ជាអ្នកប្រាជ្ញសេចក្តីព្យាយាម ១ មានស្មារតី ១ មាន
ប្រាជ្ញា ១ ។ ម្ចាស់អានន្ទ និទូសវត្ថុ ៧ ប្រការនេះឯង ដែលគឺថាគត
បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ហើយ
ប្រកាសទុក ។ ម្ចាស់អានន្ទ ភិក្ខុប្រកបដោយនិទូសវត្ថុ ៧ ប្រការនេះឯង

បឋមបណ្ណសកេ ទេវតាវគ្គោ

ទ្វាទស ចេប វស្សានិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ ចរិតំ និទ្ទសោ កិត្តតិ អលំ វេនាយ ចតុ-
 វិសតិ ចេប វស្សានិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ
 ចរិតំ និទ្ទសោ កិត្តតិ អលំ វេនាយ នត្ថិសតិ
 ចេប វស្សានិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ
 និទ្ទសោ កិត្តតិ អលំ វេនាយ អដ្ឋចត្តាធិសក្ខោបិ
 វស្សានិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ
 និទ្ទសោ កិត្តតិ អលំ វេនាយាតិ ។

ទេវតាវគ្គោ ចតុវគ្គោ ។

តិស្សទ្ធានំ

អប្បមាទោ ហិរិមា ច ទ្វេ សុវេចា ធុវេ សាទា

ទ្វេ បដិសម្ពិទា ទ្វេ វសា និទ្ទសត្ថបេ ទ្វេតិ^(១) ។

១ ម. អប្បមាទំ ហិរេកុប្បំ សុវេចោ ច លោកេស្សំ វត្ថតំ ទ្វេ មិញ្ច ទ្វេ បដិសម្ពិទា
 ទ្វេ សមាធិ ច និទ្ធិញ្ញំ និទ្ទសត្ថំ អបេ ទ្វេតិ ។

បឋមបណ្ណសក ទេវតារត្ន

បើទុកជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់១២ ឆ្នាំ ក៏
 គួរហៅថា ភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រព្រឹត្ត ព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ២២ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថាភិក្ខុមិនមាន
 អាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញ
 លេញអស់ ៣៦ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុក
 ជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ៤៨ ឆ្នាំ ក៏គួរ
 ហៅថា ភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន ។

ចប់ ទេវតារត្នទី ៤ ។

ឧទ្ទាននៃទេវតារត្ននោះគឺ

និយាយពីភិក្ខុមិនមានសេចក្តីប្រមាទ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីខ្មាស
 បាប ១ ភិក្ខុអ្នកប្រដៅដោយ ២ លើក សំឡេង ២ លើក
 បដិសម្ភិទា ២ លើក ភិក្ខុល្អះអំណាចចិត្ត ២ លើក
 និទ្ទេសវត្ថុ ២ លើក ។

មហាយញ្ចៃគោ

[៤០] សត្វមា កិត្តវេ វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ ។
 កតមា សត្វ ។ សន្និ កិត្តវេ សត្វា នាធន្តកាយា
 នាធន្តសញ្ញោ សេយ្យថាបិ មនុស្ស ឯកច្ចេ
 ច ទេវ ឯកច្ចេ ច វិនិបាតិកា អយំ បឋមា
 វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។ សន្និ កិត្តវេ សត្វា នាធន្តកាយា
 ឯកត្តសញ្ញោ សេយ្យថាបិ ទេវ ព្រហ្មកាយិកា
 បឋមាកិន្ទត្តា អយំ ទុតិយា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។ សន្និ
 កិត្តវេ សត្វា ឯកត្តកាយា នាធន្តសញ្ញោ សេយ្យថាបិ
 ទេវ អាកាស្យរា អយំ តតិយា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។
 សន្និ កិត្តវេ សត្វា ឯកត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញោ
 សេយ្យថាបិ ទេវ សុភក្កិណ្ណា អយំ ចតុត្តា វិញ្ញាណ-
 ដ្ឋិតិ ។ សន្និ កិត្តវេ សត្វា សព្វសោ រូបសញ្ញា
 សមត្តកមា បដិយសញ្ញា អត្តន្តមា នាធន្តសញ្ញា
 អមនសីការា អនន្តោ អាកាសោតិ អាកាសា
 នញ្ញាយតនុបតា អយំ បញ្ចមា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។

មហាយញ្ចៃគ

(៤១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិញ្ញាណដ្ឋតិ (ទីតាំងនៃវិញ្ញាណ)
 នេះមាន ៧ ប្រការ ។ វិញ្ញាណដ្ឋតិ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ មានកាយផ្សេងគ្នា មានសញ្ញាផ្សេងគ្នា
 ដូចពួកមនុស្សខ្លះ ទេវតាពួកខ្លះ នឹងវិនិបាតពួកខ្លះ នេះជាវិញ្ញាណ -
 ដ្ឋតិ ទី ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ មានកាយផ្សេងគ្នា
 មានសញ្ញាដូចគ្នា ដូចទេវតាក្នុងពួកព្រហ្ម ដែលកើតក្នុងជាន់បឋមជ្ឈាន
 ភូមិ នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋតិ ទី ២ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ
 មានកាយដូចគ្នា មានសញ្ញាផ្សេងគ្នា ដូចពួកទេវតាក្នុងជាន់អាកាសវៈ
 នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋតិ ទី ៣ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ មាន
 កាយដូចគ្នា មានសញ្ញាដូចគ្នា ដូចពួកទេវតាក្នុងជាន់សុភកិល្បៈ នេះ
 ជាវិញ្ញាណដ្ឋតិ ទី ៤ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វបូលកាន់
 អាកាសានុញ្ញាយតនៈជ្ឈាន ដោយគិតថា អាកាសមិនមានទីបំផុត ព្រោះ
 កន្លងបង្អស់នៃរូបសញ្ញា ព្រោះវិនាសទៅនៃបដិយសញ្ញា ព្រោះមិនធ្វើទុក
 ក្នុងចិត្តនៃនាគតសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋតិ ទី ៥ ។

បឋមបណ្ណសិកេ មហាយក្ខត្តោ

សន្និ ភិក្ខុវេ សត្តា សព្វសោ អាត្មាសាទញ្ញាយតនំ
 សមត្ថក្កម្ភ អនន្តំ វិញ្ញាណដ្ឋិតំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនុបតា
 អយំ ធម្មា(១) វិញ្ញាណដ្ឋិតំ ។ សន្និ ភិក្ខុវេ សត្តា
 សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមត្ថក្កម្ភ នត្ថំ តិក្ខិតំ
 អាត្មញ្ញាយតនុបតា អយំ សត្តមា(២) វិញ្ញាណ-
 ដ្ឋិតំ ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត វិញ្ញាណដ្ឋិត-
 យោតិ ។

[៤២] សត្តមេ ភិក្ខុវេ សមាធិបរិក្ខារា ។ កតមេ
 សត្ត ។ សម្មាទិដ្ឋិ សម្មាសង្កប្បោ សម្មាវាចា
 សម្មាកម្មត្ថោ សម្មាអាជីវោ សម្មាវាយាមោ សម្មា-
 សតិ ។ យោ ខោ ភិក្ខុវេ ឥមេហិ សត្តហន្តេហិ
 ចិត្តិស្សកក្កតា បរិក្ខតា អយំ វុត្ថតំ ភិក្ខុវេ
 អរិយោ សមាធិ(៣) សទ្ធមន្តសោ ឥតិបំ សបរិក្ខារោ
 ឥតិបំ ។

១- ធម្មំ ។ ២ សត្តមីទិ សង្កតិបុត្តេ វិយាភិកាយស្ស ពាដិកវត្តេ ទំស្សតិ ។ ៣ ឧ.
 សម្មាសមាធិ ។ ម. សម្មាសមាធិស្ស ។

បឋមបណ្ណាល័យ មហាយញ្ចវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ កន្លងបង្វិលវិញ្ញាណ កាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយចូលកាន់វិញ្ញាណ កាយតនដ្ឋាន ដោយគិតថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋតិទី ៦ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ កន្លងបង្វិលវិញ្ញាណ កាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយចូលកាន់វិញ្ញាណ កាយតនដ្ឋាន ដោយគិតថា វត្ថុតិចតួចមិនមាន នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋតិទី ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិញ្ញាណដ្ឋតិ មាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

(៤៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមាធិបរិក្ខារ (អង្គរបស់សមាធិ) នេះមាន ៧ ប្រការ ។ សមាធិបរិក្ខារ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ សម្មាទិដ្ឋិ ១ សម្មាសន្តិប្បៈ ១ សម្មាវេទា ១ សម្មាភិមន្តៈ ១ សម្មាភាជីវៈ ១ សម្មាវាយាមៈ ១ សម្មាសតិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភាពនៃចិត្ត ដែលមានការម្ស្នាក់ មូលតែមួយឯណា ដែលអង្គទាំង ៧ ប្រការនេះចោមពេញហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភាពនៃចិត្តដែលមានការម្ស្នាក់មូលតែមួយនេះ ហៅថា អរិយសមាធិ មាន ១ បទស្រ្តីដូច្នេះខ្លះ មានបរិក្ខារដូច្នេះខ្លះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

[៤៣] សុត្តិមេ ភិក្ខុវេ អត្ថំ ។ កតមេ សុត្តំ ។

វាតត្ថំ នោសត្ថំ មោហត្ថំ អាហុនេយ្យត្ថំ តហ បតត្ថំ

ទត្ថិណេយ្យត្ថំ កដ្ឋត្ថំ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ

សុត្តំ អត្ថត្ថំ ។

[៤៤] ឯតំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហារតំ

ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាភមេ ។ តេន

ខោ បន សមយេន ឧត្តតសវរស្ស ព្រាហ្មណស្ស

មហាយញ្ចោ ឧបត្ថុដោ ហោតិ បញ្ច ឧសភ-

សតានិ ប្បុល្យបដិគានិ ហោន្តិ យញ្ញត្ថាយ

បញ្ច វច្ឆតវសតានិ ប្បុល្យបដិគានិ ហោន្តិ

យញ្ញត្ថាយ បញ្ច វច្ឆតវសតានិ ប្បុល្យបដិគានិ ហោន្តិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តបិដក

(៤៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្លើងនេះមាន ៧ ប្រការ ។ ភ្លើង
 ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ភ្លើងគឺរាគៈ ១ ភ្លើងគឺទោសៈ ១ ភ្លើងគឺ
 មោហៈ ១ ភ្លើងគឺអាហ្មណេយ្យបុគ្គល^(១) ១ ភ្លើងគឺបុគ្គលជាម្ចាស់
 ផ្ទះ^(២) ១ ភ្លើងគឺទុក្ខណេយ្យបុគ្គល^(៣) ១ ភ្លើងទុស ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្លើងមាន ៧ ប្រការនេះឯង ។

(៤៤) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន
 របស់អានាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដ៏តម្រាវសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឧត្តគសវីរ-
 ព្រាហ្មណ៍ ប្រុងទុកមហាយញ្ច គឺចងក្រៀកគោបា ៥០០ នឹងឈើសន្លុង
 ដើម្បីសម្លាប់បូជា ចងក្រៀកកូនគោឈ្មោល ៥០០ នឹងឈើសន្លុង ដើម្បី
 សម្លាប់បូជា ចងក្រៀកកូនគោញី ៥០០ នឹងឈើសន្លុង ដើម្បីសម្លាប់បូជា

១- បុគ្គលអ្នកគួរទទួលនូវគ្រឿងសក្ការបូជា ហៅថា អាហ្មណេយ្យបុគ្គល ក្នុងទំនេះ សំដៅ
 យកមាតាបិតា ព្រោះលោកមានឧបការៈច្រើន ដល់បុគ្គជីវា សមគួរជាអ្នកទទួលនូវគ្រឿង
 តំណាងជាបំប៉ន របស់បុគ្គជីវាបាន ត្រង់ដែលទុកលោកជាដូចភ្លើង ព្រោះថា បើបុគ្គជីវា
 ប្រតិបត្តិផ្គត់ផ្គង់នឹងមាតាបិតា មែងទៅកើតក្នុងអាយុមាននរកជាដើម ។ ២- បុគ្គលជា
 ម្ចាស់ផ្ទះ ក្នុងទំនេះបានដល់ស្វាមី ព្រោះជាមនុស្សមានឧបការៈច្រើនដល់មាតុប្រាមដោយការ
 ប្រគល់ឲ្យនូវវត្ថុផ្សេងៗ មានសំពត់នឹងគ្រឿងអលង្ការជាដើម ត្រង់ដែលទុកស្វាមីជាដូចជាភ្លើង
 ព្រោះថាបើមាតុប្រាមប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្ត តែងទៅកើតក្នុងអាយុមាននរកជាដើម ។ តែឆ័យខ្លះ
 ថា ពួកអន្តោជនមានកូននឹងប្រពន្ធជាដើម ក៏ហៅថាភ្លើងគឺបុគ្គលជាម្ចាស់ផ្ទះដែរ ។ ៣- បុគ្គល
 គួរទទួលទុក្ខណាទាន ហៅថាទុក្ខណេយ្យបុគ្គល បានដល់ភិក្ខុសង្ឃ ។ អដ្ឋកថា ។

បរិមល្ហាសពេ មហាយានព្រឹត្តិ

យញ្ញត្ថាយ បញ្ច អវសានំ ឡូហ្មនំតានំ
 ហោន្តំ យញ្ញត្ថាយ បញ្ច ឡូហ្មនំ ឡូហ្មនំ
 តានំ ហោន្តំ យញ្ញត្ថាយ ។ អថោ ឧត្តត-
 សវរោ ព្រាហ្មណោ យេន កកវា តេនុបស្ក័ម្ភំ
 ឧបស្ក័ម្ភត្វា កកវតា សន្និ សម្មាទំ សម្មាទន្តយំ
 តតំ សារាណីយំ វីតសារត្វា ឯតមន្តំ និសីទិ ។
 ឯតមន្តំ និសីទោ ខោ ឧត្តតសវរោ ព្រាហ្មណោ
 កកវន្តំ ឯតនកេច សុតំ មេ តំ ភោ តោតម
 អត្ថិស្ស អាធានំ យូបស្ស ឧស្សបនំ មហាច្ឆរំ
 ហោតិ មហានិសំសន្តិ ។ មយាបិ ខោ ឯតំ
 ព្រាហ្មណ សុតំ អត្ថិស្ស អាធានំ យូបស្ស ឧស្សបនំ
 មហាច្ឆរំ ហោតិ មហានិសំសន្តិ ។ ឧត្តយម្បិ ខោ
 ។ បេ ។ តត្ថយម្បិ ខោ ឧត្តតសវរោ ព្រាហ្មណោ
 កកវន្តំ ឯតនកេច សុតំ មេ តំ ភោ តោតម អត្ថិស្ស
 អាធានំ^(១) យូបស្ស ឧស្សបនំ មហាច្ឆរំ ហោតិ
 មហានិសំសន្តិ ។ មយាបិ ខោ ឯតំ ព្រាហ្មណ សុតំ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ចងក្រៀកតពៃ ៥០០ នឹងឈើសន្លង ដើម្បីសម្លាប់បូជា ចងក្រៀក
 កែ ៥០០ នឹងឈើសន្លង ដើម្បីសម្លាប់បូជា ។ វេលានោះ ទគ្គត-
 សរីព្រាហ្មណ៍ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយ ក៏រករាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យ
 ដែលគួររករាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹក ហើយក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។
 លុះទគ្គតសរីព្រាហ្មណ៍ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ
 បានឮថា ការតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្លង (ដើម្បី
 បូជាយញ) ជាកិច្ចមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។ ព្រះដ៏
 មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដំណើរនោះ តថាគត
 ក៏បានឮថា ការតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្លង ជាកិច្ច
 មានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើនដែរ ។ ជាគំរប់ពីរផង ។ បេ ។
 ទគ្គតសរីព្រាហ្មណ៍ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាគំរប់បី
 ផងដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮថា ការតាំង
 ទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្លង ជាកិច្ចមានផលច្រើន មាន
 អានិសង្សច្រើន ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដំណើរនេះ តថាគតក៏បានឮថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុសិន្ទយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

អត្ថស្ស អាធានំ យ្ហបស្ស ទស្សបនំ មហាប្លនំ
 ហោតិ មហានិសំសន្តិ ។ តយិទំ ភោ តោតម
 សមេតិ ភោតោ ចេវ តោតមស្ស អម្ហាតញ្ច យទិទំ
 សព្វេន សព្វន្តិ ។ ឯវំ វុត្ត អាយស្មា
 អាធានោ ទុត្តតសីរេ ព្រាហ្មណំ ឯតទរោច ន ខោ
 ព្រាហ្មណ តថាគតា ឯវំ បុច្ឆិតញ្ច សុតំ មេ តំ ភោ
 តោតម អត្ថស្ស អាធានំ យ្ហបស្ស ទស្សបនំ
 មហាប្លនំ ហោតិ មហានិសំសន្តិ ឯវញ្ច ខោ
 ព្រាហ្មណ តថាគតា បុច្ឆិតញ្ច អហញ្ញំ កន្លេ អត្ថំ
 អាធាតុតាមោ^(១) យ្ហបំ ទស្សបេតុតាមោ ឡិទតុ មំ
 កន្លេ កតវំ អនុសាសតុ មំ កន្លេ កតវំ យំ មម អស្ស
 ទីយវត្ថំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ អថខោ ទុត្តតសីរេ
 ព្រាហ្មណោ កតវន្តំ ឯតទរោច អហញ្ញំ ភោ តោតម

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិកាយ

ការតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន៍ ជាកិច្ចមានផលច្រើន
 មានអានិសង្សច្រើនដែរ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ដំណឹងទាំងអស់
 ណា ដែលព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ឮហើយក្តី ដែលខ្ញុំព្រះអង្គឮហើយក្តី
 ដំណឹងនោះត្រូវគ្នា (តែបែបមួយ) កាលបើ ឧត្តតសវរព្រាហ្មណ៍
 និយាយយ៉ាងនេះហើយ ទើបព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ រំលឹកឧត្តតសវរ
 ព្រាហ្មណ៍ដូច្នេះថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ បុគ្គល
 មិនគប្បីសួរថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮមកថា ការ
 តាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន៍ ជាកិច្ចមានផលច្រើន
 មានអានិសង្សច្រើន យ៉ាងនេះឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រះតថាគត
 ទាំងឡាយ បុគ្គលគប្បីសួរយ៉ាងនេះដ៏ញាថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គ មានប្រាថ្នានឹងតាំងទុកនូវភ្លើង មានប្រាថ្នាលើកឡើងនូវឈើ
 សន្ទន៍ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទូន្មានខ្ញុំព្រះអង្គ
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រៀនប្រដៅខ្ញុំព្រះអង្គ
 ដោយពាក្យដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់
 ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលយូរអង្វែង ។ លំដាប់នោះ ឧត្តតសវរព្រាហ្មណ៍គ្រាប
 បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃន្តោ

អត្ថំ អាធាតុកាមោ យូបំ ឧស្សបេតុកាមោ
 ឌីវទេវតុ មំ ករំ តោតមោ អនុសាសតុ
 មំ ករំ តោតមោ យំ មម អស្ស ជីយត្ថំ
 ហិតាយ សុខាយាតិ ។ អត្ថំ ព្រាហ្មណ អាធន្តោ
 យូបំ ឧស្សបេន្តោ បុព្វេ យញ្ញេ ភីណិ សត្តានិ
 ឧស្សបេតិ អកុសលានិ ទុក្ខុទ្រយានិ ទុក្ខវិចារកានិ ។
 តតមានិ ភីណិ ។ កាយសត្ថំ វជីសត្ថំ មនោសត្ថំ ។
 អត្ថំ ព្រាហ្មណ អាធន្តោ យូបំ ឧស្សបេន្តោ
 បុព្វេ យញ្ញេ ឯវំ ចិត្តំ ឧប្បទេតិ ឯត្តកា ឧសភា
 ហពាន យញ្ញត្ថាយ ឯត្តកា វជ្ជតវ ហពាន យញ្ញត្ថាយ
 ឯត្តកា វជ្ជតវយោ ហពាន យញ្ញត្ថាយ ឯត្តកា
 អនា ហពាន យញ្ញត្ថាយ ឯត្តកា ឧវពា ហពាន
 យញ្ញត្ថាយាតិ សោ បុព្វំ តពេមីតិ អបុព្វំ តពេតិ
 កុសលំ តពេមីតិ អកុសលំ តពេតិ សុតតិយា
 មត្ថំ បរិយសាមីតិ ទុក្ខតិយា មត្ថំ បរិយសតិ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញវគ្គ

មានប្រាថ្នានឹងតាំងទុកនូវភ្លើង មានប្រាថ្នានឹងលើកឡើងនូវឈើសន្ទុនសូម
 ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទូន្មានខ្ញុំព្រះអង្គ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនប្រៀនប្រដៅ
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ដោយពាក្យដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តី
 សុខ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលយូរអង្វែង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើង
 នូវឈើសន្ទុន ក្នុងវិធីបូជាជាដម្បងនេះឯង រមែងលើកឡើងនូវគ្រឿង
 សស្រ្តា ៣ យ៉ាង ដែលជាអកុសល មានតែចម្រើនសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខ
 ជាផល ។ គ្រឿងសស្រ្តា ៣ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គ្រឿងសស្រ្តា គឺ
 កាយ ១ គ្រឿងសស្រ្តាគឺវាចា ១ គ្រឿងសស្រ្តាគឺចិត្ត ១ ។ ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទុនក្នុងវិធី
 បូជាជាដម្បងនេះឯង រមែងញ៉ាំងចិត្តឱ្យកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ជនទាំង
 ឡាយចូរសម្លាប់គាបាប៉ុណ្ណោះដើម្បីបូជាចូរសម្លាប់កូនគាតេឈ្មោះលប៉ុណ្ណោះ
 ដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់កូនគាញប៉ុណ្ណោះដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់ពិតប៉ុណ្ណោះ
 ដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់សត្វកែវប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីបូជា បុគ្គលនោះធ្វើបាប
 ដោយសំគាល់ថា អញធ្វើបុណ្យ ធ្វើអំពើអកុសល ដោយសំគាល់ថា អញ
 ធ្វើអំពើអកុសល ស្វែងរកផ្លូវទុគ្គតិ ដោយ បំគាល់ថា អញស្វែងរកផ្លូវសុគតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គកុរុយ្យ សុត្តន្តបិដក

អត្ថំ ប្រាហ្មណ អាធនោ យ្ហំ ឧស្សាបេន្តោ
 បុត្រោ យេន្ទ្រ វេទំ បឋមំ បនោសត្ថំ ឧស្សាបេតិ
 អកុសលំ ទុត្តុទ្រយំ ទុត្តរិចាតំ ។ បុន ចបំ
 ប្រាហ្មណ អត្ថំ អាធនោ យ្ហំ ឧស្សាបេន្តោ បុត្រោ
 យេន្ទ្រ ឯវំ វាចំ ភាសតិ ឯត្ថកា ឧសភា ហព្វាន
 យេន្ទ្រ ឯត្ថកា វេទនា ហព្វាន យេន្ទ្រ ឯត្ថកា
 វេទនា ហព្វាន យេន្ទ្រ ឯត្ថកា អដា ហព្វាន
 យេន្ទ្រ ឯត្ថកា ឧរោ ហព្វាន យេន្ទ្រ ឯត្ថកា
 ឧរោ បុព្វំ ករោមីតិ អបុព្វំ ករោតិ កុសលំ
 ករោមីតិ អកុសលំ ករោតិ សុតតិយា មត្តំ
 បរិយេសាមីតិ ទុត្តតិយា មត្តំ បរិយេសាមីតិ អត្ថំ
 ប្រាហ្មណ អាធនោ យ្ហំ ឧស្សាបេន្តោ បុត្រោ យេន្ទ្រ
 វេទំ ទុតិយំ វេទសត្ថំ ឧស្សាបេតិ អកុសលំ
 ទុត្តុទ្រយំ ទុត្តរិចាតំ ។ បុន ចបំ
 ប្រាហ្មណ អត្ថំ អាធនោ យ្ហំ ឧស្សាបេន្តោ
 បុត្រោ យេន្ទ្រ សយំ បឋមំ សហាភតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សត្តកនិបាត

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន់
 ក្នុងវិធីបូជាយញ្ញ ជាដម្បង⁺នុ៎ះឯង រមែងលើកឡើងនូវគ្រឿងសស្រ្តាគឺចិត្ត
 ដែលជាអកុសល មានតែចំរើនសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខជាផល នេះជាគ្រឿង
 សស្រ្តាទី ១ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង
 លើកឡើងនូវឈើសន្ទន់ ក្នុងវិធីបូជា ជាដម្បង⁺នុ៎ះឯង រមែងពោលនូវ
 វាចាយ៉ាងនេះថា ផនតាំងឡាយចូរសម្លាប់គោបាបុំណ្ណះ ដើម្បីបូជា ចូរ
 សម្លាប់កូនគោឈ្មោលប៉ុណ្ណះ ដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់កូនគោញ្ញប៉ុណ្ណះ
 ដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់ពាច្ចប៉ុណ្ណះ ដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់សត្វកែវ
 ប៉ុណ្ណះ ដើម្បីបូជា បុគ្គលនោះធ្វើបាបដោយសំគាល់ថា អញធ្វើបុណ្យ
 ធ្វើអំពើអកុសល ដោយសំគាល់ថា អញធ្វើអំពើអាកុសល ស្វែងរកផ្លូវ
 ទុគ្គតិដោយសំគាល់ថា អញស្វែងរកផ្លូវសុគតិ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គល
 កាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន់ ក្នុងវិធីបូជា ជាដម្បង⁺
 នុ៎ះឯង រមែងលើកឡើងនូវគ្រឿងសស្រ្តាគឺវាចាដែលជាអកុសល មាន
 តែចំរើនសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខជាផល នេះជាគ្រឿងសស្រ្តាទី ២ ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវ
 ឈើសន្ទន់ ក្នុងវិធីបូជា ជាដម្បង⁺នុ៎ះឯង រមែងប្រុងប្រៀបខ្លួនឯងជាមុនថា

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃ

ឧសភា ហព្វាន យញ្ញត្ថាយ សយំ បឋមំ
 សមាភតិ វច្ឆតវា ហព្វាន យញ្ញត្ថាយ សយំ បឋមំ
 សមាភតិ វច្ឆតវាយា ហព្វាន យញ្ញត្ថាយ សយំ
 បឋមំ សមាភតិ អជា ហព្វាន យញ្ញត្ថាយ សយំ
 បឋមំ សមាភតិ ឧវត្តា ហព្វាន យញ្ញត្ថាយាតិ សោ
 បុញ្ញំ ករោមីតិ អបុញ្ញំ ករោតិ កុសលំ ករោមីតិ
 អកុសលំ ករោតិ សុត្ថន្តាយា មត្តំ បរិយេសាមីតិ
 ទុក្ខន្តាយា មត្តំ បរិយេសតិ អត្ថំ ព្រាហ្មណ
 អាធនោ យ្ហបំ ឧស្សបេនោ បុព្វេ យញ្ញ ឥទំ
 តតិយំ កាយសត្តំ ឧស្សបេតិ អកុសលំ ទុក្ខុទ្រយំ
 ទុក្ខវិចារកំ ។ អត្ថំ ព្រាហ្មណ អាធនោ យ្ហបំ
 ឧស្សបេនោ បុព្វេ យញ្ញ ឥមាជំ តីលំ សត្តានំ
 ឧស្សបេតិ អកុសលានំ ទុក្ខុទ្រយានំ ទុក្ខុ-
 វិចារកានំ ។ តយាមេ ព្រាហ្មណ អត្ថំ បហានត្វា
 បរិវេដ្ឋតត្វា ន សេវីតត្វា ។ តតមេ តយោ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចវគ្គ

ជនទាំងឡាយ ចូរសម្លាប់គោបា ដើម្បីបូជា ប្រុងប្រៀបខ្លួនឯងជាមុនថា
 ជនទាំងឡាយ ចូរសម្លាប់កូនគោឈ្មោល ដើម្បីបូជា ប្រុងប្រៀបខ្លួន
 ឯងជាមុនថា ជនទាំងឡាយ ចូរសម្លាប់កូនគោញី ដើម្បីបូជា ប្រុងប្រៀប
 ខ្លួនឯងជាមុនថា ជនទាំងឡាយ ចូរសម្លាប់ពពែ ដើម្បីបូជា ប្រុងប្រៀប
 ខ្លួនឯងជាមុនថា ជនទាំងឡាយ ចូរសម្លាប់សត្វកែវដើម្បីបូជា បុគ្គលនោះ
 ធ្វើបាបដោយសំគាល់ថា អញធ្វើបុណ្យ ធ្វើអំពើអកុសល ដោយសំ-
 គាល់ថា អញធ្វើអំពើអកុសល ស្វែងរកផ្លូវទុគ្គតិ ដោយសំគាល់ថា អញ
 ស្វែងរកផ្លូវសុគតិ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើក
 ឡើងនូវឈើសន្លង ក្នុងវិធីបូជា ជាដម្បង⁺នុះឯង រមែងលើកឡើងនូវ
 គ្រឿងសស្រ្តាគីកាយដែលជាអកុសល មានតែចំរើនដោយសេចក្តីទុក្ខ
 មានទុក្ខជាផល នេះជាគ្រឿងសស្រ្តាទី ៣ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គល
 កាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្លង ក្នុងវិធីបូជា ជាដម្បង⁺
⁺នុះឯង រមែងលើកឡើងនូវគ្រឿងសស្រ្តា ៣ ប្រការនេះ ដែលជា
 អកុសល មានតែចំរើនដោយសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខជាផល ។ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ ភ្លើង ៣ ប្រការនេះ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀស
 វាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ភ្លើង ៣ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រិយយស្ស សុត្តន្តបិដក

រាគត្ថំ ខោសត្ថំ មោហត្ថំ ។ តស្មា ចាយំ ព្រាហ្មណ
 រាគត្ថំ បហាតព្វោ បរិវេជ្ជតព្វោ ន សេវិតព្វោ រត្តោ ខោ
 ព្រាហ្មណ រាគេន អភិក្ខុតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ កាយេន
 ទុច្ចរិតំ ចរិតំ វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរិតំ មនសា
 ទុច្ចរិតំ ចរិតំ សោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា វាចាយ
 ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា មនសា ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស
 ភេទា បរម្មណា អចាយំ ទុត្តតំ វិនិច្ឆ័យំ វិជ្ជា
 ឧបបជ្ជតំ តស្មា ចាយំ រាគត្ថំ បហាតព្វោ បរិ-
 វេជ្ជតព្វោ ន សេវិតព្វោ ។ តស្មា ចាយំ ព្រាហ្មណ
 ខោសត្ថំ បហាតព្វោ បរិវេជ្ជតព្វោ ន សេវិតព្វោ
 ទុដ្ឋោ ខោ ព្រាហ្មណ ខោសេន អភិក្ខុតោ បរិយា-
 ទិន្នចិត្តោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរិតំ វាចាយ ទុច្ចរិតំ
 ចរិតំ មនសា ទុច្ចរិតំ ចរិតំ សោ កាយេន
 ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា មនសា
 ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស ភេទា បរម្មណា
 អចាយំ ទុត្តតំ វិនិច្ឆ័យំ វិជ្ជា ឧបបជ្ជតំ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្កនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ភ្លើងគឺ រាគៈ ១ ភ្លើងគឺ ទោសៈ ១ ភ្លើងគឺ មោហៈ ១ ។ ម្នាល
ព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្លើងគឺ រាគៈនេះ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀស
វាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ តើព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលព្រាហ្មណ៍
ព្រោះបុគ្គលជាវាចាចរិត ត្រូវរាគៈគ្របសង្កត់ រូបរឹតចិត្តហើយ វាមិន
ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត
ដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត
ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្តហើយ លុះបែកធ្លាយរាងកាយ
ស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតឯអប្បាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ព្រោះហេតុនោះ
ភ្លើងគឺរាគៈនេះ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀសវាងចេញ មិនគួរ
សេពគប់ឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្លើងគឺទោសៈនេះ បុគ្គលគួរ
លះបង់ចេញ គួរបៀសវាងចេញ មិនគួរសេពគប់ តើព្រោះហេតុអ្វី
ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រោះបុគ្គលជាទោសចរិត ត្រូវទោសៈគ្របសង្កត់ រូប
រឹតចិត្តហើយ វាមិនប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា
ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ
ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្តហើយ លុះបែក
ធ្លាយរាងកាយ ស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតឯអប្បាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយានបិដក

តស្មា ចាយំ ខោសត្ថំ បហាតត្វា បរិវេជ្ជតត្វា ន
 សេវិតត្វា ។ តស្មា ចាយំ ព្រាហ្មណ មោហត្ថំ
 បហាតត្វា បរិវេជ្ជតត្វា ន សេវិតត្វា បូជេន ខោ
 ព្រាហ្មណ មោហេន អភិក្ខតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ កាយេន
 ទុច្ចរិតំ ចរិតំ វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរិតំ មនសា ទុច្ចរិតំ
 ចរិតំ សោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា វាចាយ
 ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា មនសា ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស
 ភេទា បរម្មណា អចាយំ ទុត្តរំ វិនិច្ឆ័យំ ជ័យំ
 ឧបបជ្ជតិ តស្មា ចាយំ មោហត្ថំ បហាតត្វា បរិ-
 វេជ្ជតត្វា ន សេវិតត្វា ។ ឥមេ ខោ ព្រាហ្មណ
 តយោ អត្ថំ បហាតត្វា បរិវេជ្ជតត្វា ន សេវិតត្វា ។
 តយោមេ ព្រាហ្មណ អត្ថំ សត្តត្វា កុកត្វា
 មាណេត្វា បូជេត្វា សម្មា សុខំ បរិហាតត្វា ។ កតមេ
 តយោ ។ អាហុនេយ្យត្ថំ តហបតត្ថំ នត្ថំ ណេយ្យត្ថំ ។
 កតមោ ច ព្រាហ្មណ អាហុនេយ្យត្ថំ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ព្រោះហេតុនោះ ភ្លើងគឺទោសៈនេះ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀស
 វាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្លើង
 គឺមាហៈនេះ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀសវាងចេញ មិនគួរ
 សេពគប់ តើព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រោះបុគ្គលជាមាហាចរិត
 ត្រូវមាហៈគ្របសង្កត់ រូបរឹតចិត្តហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយ
 កាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ
 ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត
 ដោយចិត្តហើយ លុះបែកផ្ទាយវាងកាយស្លាប់ទៅ វៃគង់ទៅកើតឯអប្បាយ
 ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ព្រោះហេតុនោះ ភ្លើងគឺមាហៈនេះ បុគ្គលគួរ
 លះបង់ចេញ គួរបៀសវាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ ភ្លើងទាំង ៣ ប្រការនេះឯង បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀស
 វាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ភ្លើង ៣ ប្រការនេះ
 បុគ្គលគួរឆ្លើសក្តារៈ គោរព រាប់អាន បូជា រក្សា បម្រើឲ្យល្អដោយ
 ប្រពៃ ។ ភ្លើង ៣ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ភ្លើងគឺអាហុនេយ្យ-
 បុគ្គល ១ ភ្លើងគឺបុគ្គលជាម្ចាស់ផ្ទះ ១ ភ្លើងគឺទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ១ ។
 ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្លើងគឺអាហុនេយ្យបុគ្គល តើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

ឥធិ ព្រាហ្មណ យស្ស តេ ហោន្តិ មាតាទិ វា បិតាទិ វា
 អយំ វុច្ចនិ ព្រាហ្មណ អាហុនេយ្យត្ថំ ទំ តិស្ស
 ហេតុ អនោហាយំ ព្រាហ្មណ អាហុតោ សម្ពុតោ
 តស្មា ចាយំ អាហុនេយ្យត្ថំ សក្កត្វា កុក្កត្វា មាទេត្វា
 បូជេត្វា សម្មា សុខំ បរិហានោ ។ កតមោ
 ច ព្រាហ្មណ គហបតី ។ ឥធិ ព្រាហ្មណ យស្ស
 តេ ហោន្តិ មុត្តាទិ វា ធារាទិ វា ធាសាទិ វា
 បេស្សាទិ វា អយំ វុច្ចនិ ព្រាហ្មណ គហបតី
 តស្មា ចាយំ គហបតី សក្កត្វា កុក្កត្វា មាទេត្វា
 បូជេត្វា សម្មា សុខំ បរិហានោ ។ កតមោ ច
 ព្រាហ្មណ ទត្ថុណេយ្យត្ថំ ។ ឥធិ ព្រាហ្មណ យេ
 តេ សមណព្រាហ្មណា មទេប្បមាទា(១) បដិវិភា
 ទន្តិសោរេ ជីវិដ្ឋា ឯកមត្តានំ ទមេន្តិ
 ឯកមត្តានំ សមេន្តិ ឯកមត្តានំ បរិនិព្វាបេន្តិ
 អយំ វុច្ចនិ ព្រាហ្មណ ទត្ថុណេយ្យត្ថំ តស្មា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សត្តកនិដាគ

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ជនទាំងឡាយនោះ ត្រូវជាមាតា ឬ បិតា របស់បុគ្គល
ណាក្នុងលោកនេះ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា ភ្លើងគឺមាតុនេយ្យ-
បុគ្គល (របស់បុគ្គលនោះ) ដំណើរនោះ តើព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់
ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះបុគ្គលនោះ ដែលបានកើតមកដោយសារមាតាបិតា
នោះ ហេតុនោះ ភ្លើងគឺមាតុនេយ្យបុគ្គលនេះ បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ
គោរព រាប់អាន បូជា រក្សា បម្រើឲ្យល្អដោយប្រពៃ ។ ម្ចាស់
ព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្លើងគឺបុគ្គលជាម្ចាស់ផ្ទះ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
ជនទាំងឡាយនោះ ត្រូវជាកូន ឬ ប្រពន្ធ ឬ ខ្ញុំ ឬក៏ អ្នកបម្រើ របស់
បុគ្គលណា ក្នុងលោកនេះ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា ភ្លើងគឺបុគ្គល
ជាម្ចាស់ផ្ទះរបស់បុគ្គលនោះ ព្រោះហេតុនោះ ភ្លើងគឺបុគ្គលជាម្ចាស់
ផ្ទះ បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា រក្សា បម្រើឲ្យល្អ
ដោយប្រពៃ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្លើងគឺទុក្ខិណេយ្យបុគ្គល តើ
ដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ សមណៈ ឬ ព្រាហ្មណ៍ណា ក្នុងលោកនេះ
ជាអ្នកវៀរស្រឡះចាកសេចក្តីស្រវឹង នឹងសេចក្តីប្រមាទ បិតនៅក្នុងខន្តិ
នឹងសោរចុះ ទូន្មាននូវចិត្តមួយ រម្ងាប់នូវចិត្តមួយ លេត់នូវចិត្តមួយ ម្ចាស់
ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា ភ្លើងគឺទុក្ខិណេយ្យបុគ្គល ព្រោះហេតុនោះ

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ចៃត្ថោ

ចាយំ នត្ថិណោយុត្តំ សក្កត្វា កុក្កត្វា មាណស្វា
 បូជេត្វា សម្មា សុខំ បរិហាតេត្វា ។ ឥមេ ខោ
 ព្រាហ្មណ តយោ អត្ថំ សក្កត្វា កុក្កត្វា មាណស្វា បូជេត្វា
 សម្មា សុខំ បរិហាតេត្វា ។ អយំ ខោ បទ ព្រាហ្មណ
 តដ្ឋង្គំ កាលេន កាលំ ឧដ្ឋលេតេត្វា កាលេន
 កាលំ អដ្ឋបេត្ថិតេត្វា កាលេន កាលំ និព្វាបេ-
 តេត្វា កាលេន កាលំ និត្តិមិតេត្វាតិ ។ វេទំ វេទ្ត
 ឧត្តតសីរោ ព្រាហ្មណោ កក្កដំ ឯតទរោច អភិ-
 ត្តនំ ភោ តោតម ។ បេ ។ ឧទាសតំ មំ ករំ
 តោតមោ ឆាវតុ អដ្ឋតត្ថោ ចារុបេតំ សរណំ តតំ
 ឯសាហំ ភោ តោតម បញ្ច ឧសគសតានិ មុញ្ញាមិ
 ជីវិតំ ទេមិ បញ្ច វុច្ឆតសតានិ មុញ្ញាមិ ជីវិតំ
 ទេមិ បញ្ច វុច្ឆតសតានិ មុញ្ញាមិ ជីវិតំ ទេមិ
 បញ្ច អដសតានិ មុញ្ញាមិ ជីវិតំ ទេមិ បញ្ច ឧវត្តសតានិ
 មុញ្ញាមិ ជីវិតំ ទេមិ ហរិតានិ ចេវ តិណានិ ខាទន្ទ
 សីតានិ ច ចានីយានិ បិវន្តំ សីតោ ច នេសំ
 វាតោ ឧបវាយត្វាតិ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញវត្ថុ

ភ្លើងគឺទុក្ខណេយ្យបុគ្គលនេះ បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា
 រក្សា បម្រើឲ្យល្អដោយប្រពៃ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ភ្លើង ៣ ប្រការ
 នេះឯង បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា រក្សា បម្រើ
 ឲ្យល្អដោយប្រពៃ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចំណែកឯភ្លើងទសនេះសោត
 បុគ្គលក៏គួរដុតតាមកាលគួរ បង្អួចមើលតាមកាលគួរ គួរលត់តាមកាល
 គួរ គួរទុកដាក់តាមកាលគួរ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់
 យាងនេះហើយ ឧត្តសវរព្រាហ្មណ៍ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ភ្ជឹច្បាស់ណាស់ ។ បេ ។
 សូមព្រះគោតម ដ៏ចម្រើន ចាំទុកខ្ញុំឱ្យព្រះអង្គថា ជាឧបាសក ដល់ខ្ញុំ
 សរណៈស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើម តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ បពិត្រព្រះគោតម
 ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ នឹងលែងគោបា ៥០០ ឲ្យជីវិត នឹងលែងកូន
 គោឈ្មោល ៥០០ ឲ្យជីវិត នឹងលែងកូនគោញី ៥០០ ឲ្យជីវិត នឹង
 លែងពពែ ៥០០ ឲ្យជីវិត នឹងលែងសត្វកែវ ៥០០ ឲ្យជីវិត ចូរសត្វ
 ទាំងនោះ ទំពាស្មីស្មៅខ្ចីផង ទឹកទឹកត្រជាក់ផង ទាំងឡាយដ៏ត្រជាក់
 ចូរបក់ផ្សាយ ដល់ពួកសត្វទាំងនោះចុះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្នុងនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

(៤៥) សុត្តិមា ភិក្ខុវេ សុញ្ញា ភាវិតា ពហុល្ល័-
 តិតា មហាជ្ជលា ហោង្គិ មហានិសំសា អមតោគតា
 អមតបរិយោសាទា ។ តតមា សុត្ត ។ អស្សុក-
 សញ្ញា មរណសញ្ញា អាហារេ បដិគ្គលសញ្ញា សព្វ-
 លោកេ អនិក្ខតសញ្ញា អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចេ-
 ទុតសញ្ញា ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា ។ ឥមា ខេ-
 ភិក្ខុវេ សុត្ត សុញ្ញា ភាវិតា ពហុល្ល័តិតា
 មហាជ្ជលា ហោង្គិ មហានិសំសា អមតោគតា អមត-
 បរិយោសាទា ។

(៤៦) សុត្តិមា ភិក្ខុវេ សុញ្ញា ភាវិតា
 ពហុល្ល័តិតា មហាជ្ជលា ហោង្គិ មហានិសំសា
 អមតោគតា អមតបរិយោសាទា ។ តតមា
 សុត្ត ។ អស្សុកសញ្ញា មរណសញ្ញា

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាជិកាយ សង្កតនិបាត

(៤៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា (សេចក្តីសំគាល់)នេះមាន ៧ ប្រការដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រពះនិព្វាន មានព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុត ។ សេចក្តីសំគាល់ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីសំគាល់ថា មិនស្អាត ១ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងការស្ងាប់ ១ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងអាហារថាជាវរបស់គួរខ្លើម ១ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងលោកទាំងពួងថា មិនគួរត្រេកអរ ១ សេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ១ សេចក្តីសំគាល់ថាជាទុក្ខ ក្នុងការមិនទៀង ១ សេចក្តីសំគាល់ថា មិនមែនរបស់ខ្លួនក្នុងរបស់ជាទុក្ខ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសំគាល់ ៧ ប្រការនេះឯងដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រពះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ។

(៤៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា ៧ ប្រការនេះ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រពះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ។ សញ្ញា ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺអសុភសញ្ញា ១ មរណសញ្ញា ១

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃតោ

អាហារេ បដិក្ខុល្យសញ្ញា សព្វលោកេ អនិក្ខតសញ្ញា
 អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចេ ធិត្តសញ្ញា ធិត្តេ អនត្ត-
 សញ្ញា ។ អស្មកសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុល្លកតា
 មហាដ្ឋលា ហោតិ មហានិសំសា អមតោគជា អមត-
 បរិយោសា ជាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ តិញ្ចេតំ បដិច្ច
 វុត្តំ អស្មកសញ្ញាបរិច្ឆេទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចេតសា
 ពហុល្ល វិហារតោ មេដ្ឋនធម្មសមាបត្តិយា ចិត្តំ
 បដិល្លយតិ បដិក្កុដ្ឋតិ^(១) បដិវត្តតិ^(២) ន សម្មសារីយតិ
 ឧបេក្ខា វា ចាដិក្ខុល្យតា វា សណ្ឋាតិ សេយ្យថាបិ
 ភិក្ខុវេ កុក្កដបត្តំ វា ញាទិទ្កុលំ វា អត្ថម្មំ បត្តិតំ
 បដិល្លយតិ បដិក្កុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អស្មកសញ្ញាបរិច្ឆេទ
 ចេតសា ពហុល្ល វិហារតោ មេដ្ឋនធម្មសមាបត្តិយា
 ចិត្តំ បដិល្លយតិ បដិក្កុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្ម-
 សារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិក្ខុល្យតា វា សណ្ឋាតិ

បឋមបណ្ណសាស្ត្រ មហាយានវិគ្គ

អាហារេ បដិក្ខលសញ្ញា ១ សព្វលោកេ អនភិវត្តសញ្ញា ១ អនិច្ចសញ្ញា ១
អនិច្ច មុត្តសញ្ញា ១ ទេវត អនត្តសញ្ញា ១ ។ ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុ
តាំងឡាយ អសុកសញ្ញា ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ
រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រពះនិព្វាន
មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ដូច្នេះនេះឯង គឺជាគតបានពោលហើយ ចុះ
ពាក្យដែលគឺជាគតពោលហើយនេះ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី ម្នាល
ភិក្ខុតាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអសុកសញ្ញារឿយ ។ ហើយ
ចិត្តរមែងវិញ្ញា ខ្លះ បែរចេញ ចាកការដួបប្រសព្វដោយមេដុនធម្ម មិនលា
វិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី ការខ្ពើមរមើមក្តី រមែងតាំងឡើង
ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ប្រៀបដូចស្វាបមាន់ ឬ ទងសរសៃ ដែលបុគ្គល
ដាក់ប៉ះកង់ភ្លើង រមែងវិញ្ញា ខ្លះ ឆ័រឡើង មិនលាវិញឡើយ មាន
ឧបមាយ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអសុក-
សញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងវិញ្ញា ខ្លះ បែរចេញ ចាកការ
ដួបប្រសព្វដោយមេដុនធម្ម មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី
ការខ្ពើមរមើមក្តី រមែងតាំងឡើង ក៏មានឧបមេយ្យ យ៉ាងនោះឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស សុត្តនិកាយោ

សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អស្កកសញ្ញាបរិច័តេន ចេតសា
 ឧហុលំ វិហារោ មេ ធីនធម្មសមាបត្តិយោ ចិត្តំ
 អនុសន្នតិ អប្បាជិត្យន្យតា វា សណ្ឋាតិ វេទិតព្វ-
 មេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អភាវិតា មេ អស្កកសញ្ញា
 នត្តិ មេ បុព្វេនាបរំ វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវនា-
 ជនត្តិ ឥតិហ តត្ថ សម្មជាតោ ហោតិ សចេ បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អស្កកសញ្ញាបរិច័តេន ចេតសា ឧហុលំ
 វិហារោ មេ ធីនធម្មសមាបត្តិយោ ចិត្តំ បដិល័យតិ
 បដិគុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា
 វា ចាជិត្យន្យតា វា សណ្ឋាតិ វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ ភាវិតា មេ អស្កកសញ្ញា អត្ថំ មេ បុព្វេនាបរំ
 វិសេសោ បត្តំ មេ ភាវនាជនត្តិ ឥតិហ តត្ថ សម្ម-
 ជាតោ ហោតិ ។ អស្កកសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ឧហុលំ-
 តត្ថា មហាប្បណ ហោតិ មហានិសំសា អមតោគជា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអសុភសញ្ញារឿយ ។
 ហើយ ចិត្តនៅតែគ្រាប់ទៅរកការជួបប្រសព្វដោយមេប៉ុនធម្ម ឬ ការមិន
 ខ្លើមរមើម នៅតែតាំងឡើងបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុ
 គប្បីដឹងថា អសុភសញ្ញា អញ្ចប់រើន មិនទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹង
 កាលខាងចុង របស់អញមិនទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញ
 មិនទាន់សម្រេចទេ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក៏ដ
 អសុភសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើភិក្ខុ
 មានចិត្តសន្សំអសុភសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តក៏វិញ ខ្លះ បែរចេញ
 ចាកការជួបប្រសព្វដោយមេប៉ុនធម្ម មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីត្រឡើយ
 កន្លើយក៏ ការខ្លើមរមើមក៏ ក៏តាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរ
 នេះ ភិក្ខុគប្បីដឹងថា អសុភសញ្ញា អញ្ចប់រើនបានហើយ កាលខាង
 ដើមនឹងកាលខាងចុង របស់អញមាន សេចក្តីប្លែកគ្នា ផលនៃការ
 ចំរើន អញបានសម្រេចហើយ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹង
 ច្បាស់ក៏ដអសុភសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។ ក៏វាក្យណាថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសុភសញ្ញា ដែលភិក្ខុចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន
 ហើយ មានផលច្រើន មានពានិសង្សច្រើន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន

បឋមបណ្ណសព្វេ មហាយញ្ច្រៃ

វេ មតបរិយាសាធាតុ សត្វ យន្ត វត្ថុ សន្តបេត្ត
 បដិច្ច វត្ថុ ។ មរណាសញ្ញា ភិក្ខុវេ ការីតា
 តហ្មលីកតា មហាជ្ជណ ហោតិ មហានិសំសា
 អបតោគដា អមតបរិយាសាធាតុ សត្វ ខោ បនេត្ត
 វត្ថុ កិញ្ចេត្ត បដិច្ច វត្ថុ មរណាសញ្ញាបរិច្ឆេទ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុខោ ចេតសា តហ្មលី វិហារតោ ជីវិត-
 និក្ខណ្ឌយា ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ
 ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិគ្វឈ្យតា វា
 សណ្ឋាតិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ កុក្កដបត្តំ វា ញា-
 ទទ្ធកំ វា អត្ថម្មំ បត្តិតំ បដិលីយតិ បដិកុដ្ឋតិ
 បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុខោ
 មរណាសញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា តហ្មលី វិហារតោ ជីវិត-
 និក្ខណ្ឌយា ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន
 សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិគ្វឈ្យតា វា សណ្ឋាតិ
 សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុខោ មរណាសញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចវគ្គ

មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នេះ ដែលគថាគតពោលហើយ ពាក្យនេះ⁺
 គថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ពាក្យថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មរណសញ្ញា ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឱ្យច្រើន
 ហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅកេ
 ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នេះនេះឯង គថាគតបានពោល
 ហើយ ចុះពាក្យដែលគថាគតពោលហើយនេះ⁺ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុ
 អ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំមរណសញ្ញា
 រឿយៗហើយ ចិត្តរមែងរួញ ខ្លា បែរចេញ ចាកការត្រេកអរ ក្នុងជីវិត
 មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី ការខ្ពើមរមើមក្តី រមែង
 តាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចស្វាបមាន់ ឬ ទងសរសៃ
 ដែលបុគ្គលដាក់ចុះក្នុងភ្លើង រមែងរួញ ខ្លា ឆរឡើង មិនលាវិញឡើយ
 មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
 មរណសញ្ញារឿយៗ ហើយ ចិត្តរមែងរួញ ខ្លា បែរចេញចាកការ
 ត្រេកអរក្នុងជីវិត មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី ការខ្ពើម
 រមើមក្តី រមែងតាំងឡើង មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំមរណសញ្ញារឿយៗ ហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ខន្ធមិគ្គយស្ស សុត្តន្តនិដាហោ

ពហុលំ វិហារតោ ជីវិតនិក្ខន្ធិយា ចិត្តំ អនុសន្នតិ
 អប្បដិក្ខុល្យតា វា សន្នាតិ វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនា អភាវិតា មេ មរណសញ្ញា អត្ថំ មេ
 បុព្វេនាមំ វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវនាដលន្តិ
 ឥតិហ តត្ថ សម្មជាតោ យោតិ សចេ បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា មរណសញ្ញាបរិច្ចេន តេតសា ពហុលំ
 វិហារតោ ជីវិតនិក្ខន្ធិយា ចិត្តំ បដិវេយតិ បដិ-
 ក្សន្តិ បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា
 ចាដិក្ខុល្យតា វា សន្នាតិ វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា
 ភាវិតា មេ មរណសញ្ញា អត្ថំ មេ បុព្វេនាមំ
 វិសេសោ ចិត្តំ មេ ភាវនាដលន្តិ ឥតិហ តត្ថ
 សម្មជាតោ យោតិ ។ មរណសញ្ញា ភិក្ខុវេ
 ភាវិតា ពហុលំកតា មហាជ្ជណ យោតិ មហា-
 និសំសា អបតោតនា អបតបរិយោសានាតិ ឥតិ
 យន្តំ វត្ថំ ឥនមេតំ បដិក្ខុ វត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

តែចិត្តនៅតែគ្រាប់ទៅរកសេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងជីវិត ឬ ការបំរើម្តងម្កាល
 នៅតែតាំងឡើងបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុឥឡូវដឹងថា
 មរណសញ្ញា អញចំរើនមិនទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុង
 របស់អញ មិនទាន់ថ្ងៃកត្តាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញមិនទាន់សម្រេច
 ទេ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងខ្លួន ក្នុងមរណសញ្ញានោះ ដោយ
 ប្រការដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំមរណ-
 សញ្ញារឿយៗហើយ ចិត្តរមែងឆ្ងល់ ឬ បែរចេញចាកការត្រេកអរ ក្នុង
 ជីវិត មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីប្រាសនឹងកន្លើយក្តី ការរង់ចាំមរណភ័ក្ត្រ ក៏
 តាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុឥឡូវដឹងថា មរណសញ្ញា
 អញចំរើនបានហើយ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មាន
 សេចក្តីថ្ងៃកត្តា ផលនៃការចំរើនរបស់អញសម្រេចហើយ ភិក្ខុក្នុងសាស-
 នានេះ រមែងជាអ្នកដឹងខ្លួន ក្នុងមរណសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នេះ។
 កំពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មរណសញ្ញាដែលភិក្ខុបានចំរើន
 ហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជា
 គុណឈរមកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នេះដែលគេថាគត
 ពោលហើយ ពាក្យនេះ គេថាគតពោល ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង។

របបបណ្ណសារ មហាយញ្ច្រៃ

អាហារេ បដិគ្គលសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុរ-
 តតា មហាប្បណ ហោតិ មហាដិសំសា អបតោគនា
 អមតបរិយោសានាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុតំ តិញ្ចេតំ
 បដិច្ច វុតំ អាហារេ បដិគ្គលសញ្ញាបរិច្ឆេទ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចេតសា ពហុរំ វិហារតោ
 រសតណ្ហាយ ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិគ្គដ្ឋតិ បដិវុតតិ
 ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិគ្គល្យតា វា
 សណ្ឋាតិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ កុក្កដបតំ វា ញ្ញា-
 នទុលំ វា អក្ខម្ពំ បក្ខិតំ បដិលីយតិ បដិគ្គដ្ឋតិ បដិ-
 វុតតិ ន សម្មសារីយតិ ឯវេវេ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 អាហារេ បដិគ្គលសញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា ពហុរំ
 វិហារតោ រសតណ្ហាយ ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិគ្គដ្ឋតិ
 បដិវុតតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិគ្គល្យតា
 វា សណ្ឋាតិ សេច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អាហារេ បដិគ្គល-
 សញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា ពហុរំ វិហារតោ រសតណ្ហាយ
 ចិត្តំ អនុសន្តតិ អប្បដិគ្គល្យតា វា សណ្ឋាតិ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាហារេ បដិកូលសញ្ញា ដែលបុគ្គលចំ-
 រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន
 ជាគុណឈមទៅក្រឡះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាវិបស្សនា ដូច្នេះនេះឯង
 គឺជាគតបានពោលហើយ ចុះពាក្យដែលគឺជាគតពោលហើយនេះ តើ
 ព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
 អាហារេ បដិកូលសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងវង្វេង ខូច បែរចេញចាក
 រសតណ្ហា (ចំណង់ក្នុងរស) មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី
 ការខ្ពើមរមើមក្តី រមែងតាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចស្វាបមាន
 ឫទ្ធិសរសៃ ដែលបុគ្គលដាក់ចុះក្នុងភ្លើង រមែងវង្វេង ខូច ឆេះឡើង មិនលា-
 វិញឡើយ មានទុបមាឃ្មាវន៍ណាមិញ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្ត
 សន្សំអាហារេ បដិកូលសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងវង្វេង ខូច បែរចេញ
 ចាករសតណ្ហា មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី ការខ្ពើមរមើម
 ក្តី រមែងតាំងឡើងព្រម មានទុបមេឃ្មាវន៍នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអាហារេ បដិកូលសញ្ញារឿយហើយ តែ
 ចិត្តនៅតែគ្រាប់ទៅរករសតណ្ហា ឬការមិនខ្ពើមរមើមនៅតែតាំងឡើងបាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយ

វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា អភាវិតា មេ
 អាហារេ បដិគ្គុលសញ្ញា ឆត្តិ មេ បុព្វេនាបរំ
 វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតិហ
 តត្ថ សម្មជានោ ហោតិ សចេ បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា អាហារេ បដិគ្គុលសញ្ញាបរិច្ចេន
 ចេតសា ពហុលំ វិហារតា រសតណ្ហាយ ចិត្តំ បដិ-
 ល័យតិ ។ មេ ។ ឧបេក្ខា វា នាដិគ្គុល្យតា វា
 សណ្ឋាតិ វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ភាវិតា មេ
 អាហារេ បដិគ្គុលសញ្ញា អត្ថិ មេ បុព្វេនាបរំ
 វិសេសោ បត្តំ មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតិហ តត្ថ
 សម្មជានោ ហោតិ ។ អាហារេ បដិគ្គុលសញ្ញា
 ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុល័តតា មហាប្បលា ហោតិ
 មហានិសំសា អមតោគតា អមតបរិយោសានាតិ
 ឥតិ យន្តំ វត្ថំ ឥនមេតំ បដិច្ច វត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សត្តន្តនិដាគ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បវិន័យថា អាហារេ បដិក្ខលសញ្ញា
អញ្ជ្រាចំរើនមិនទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មិន
ទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញ មិនទាន់សម្រេចទេ ភិក្ខុក្នុង
សាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងអាហារេ បដិក្ខលសញ្ញា នោះ
ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអាហារេ
បដិក្ខលសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តក៏វិញ្ញាបាតរសតណ្ហា ។ បេ ។ សេចក្តី
ត្រឡើងកើតឡើងក្តី ការឆ្អើមរមើមក្តី ក៏តាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បវិន័យថា អាហារេ បដិក្ខលសញ្ញាអញ្ជ្រាចំរើនបានហើយ
កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មានសេចក្តីប្លែកគ្នា ផលនៃ
ការចំរើនរបស់អញបានសម្រេចហើយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែង
ជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងអាហារេ បដិក្ខលសញ្ញានោះ ដោយប្រការ ដូច្នេះ
ឯង ។ ក៏ពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាហារេ បដិក្ខល
សញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមាន
ផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មាន
ព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ដូច្នេះ ដែលគេថាគតពោលហើយ ពាក្យនេះ
គេថាគតពោលហើយ ព្រោះពាក្យស្រ័យហេតុនេះឯង ។

បឋមបណ្ណសព្វេ មហាយញ្ចៃ

សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលំ-
 តតា មហាប្បណ ហោតិ មហានិសំសា អមតោគតា
 អមតបរិយោសាធាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុតំ តិញ្ចោតំ
 បដិច្ច វុតំ សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញាបរិច្ចេន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចេតសា ពហុលំ វិហរតោ
 លោកចិត្តេសុ ចិត្តំ បដិល័យតិ បដិគុដ្ឋតិ បដិ-
 វុតតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិគ្យល្យតា
 វា សណ្ឋាតិ សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ កុក្កដបតំ
 វា ញាទទុលំ វា អត្ថិម្ហំ បត្តិតំ បដិល័យតិ
 បដិគុដ្ឋតិ បដិវុតតិ ន សម្មសារីយតិ វិហរេ ខោ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញា-
 បរិច្ចេន ចេតសា ពហុលំ វិហរតោ លោកចិត្តេសុ
 ចិត្តំ បដិល័យតិ បដិគុដ្ឋតិ បដិវុតតិ ន សម្ម-
 សារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិគ្យល្យតា វា សណ្ឋាតិ
 សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ សព្វលោកេ អនភិវត-
 សញ្ញាបរិច្ចេន ចេតសា ពហុលំ វិហរតោ លោក-
 ចិត្តេសុ ចិត្តំ អនុសន្តតិ អប្បដិគ្យល្យតា វា សណ្ឋាតិ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចវគ្គ

ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា ដែលបុគ្គល
បានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្ស
ច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រៃនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ដូច្នេះ
នេះឯង គឺថាគតបានពោលហើយ ចុះពាក្យដែលគតពោលហើយ
នោះ តើព្រោះអស្រ័យហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុ
មានចិត្តសន្សំសព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញារឿយ ។ ហើយចិត្តរមែងរួញ
ខ្វរ បែរចេញចាកលោកសន្តិវាស មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយ
កន្តើយក្តី ការឆ្កែមរអើមក្តី រមែងតាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ប្រៀបដូចស្វាបមាន់ ឬទងសរសៃ ដែលបុគ្គលដាក់ចុះក្នុងភ្លើង រមែង
រួញខ្វរឡើង មិនលាវិញឡើយ មានឧបមាយៗនឹងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា រឿយ ។
ហើយ ចិត្តរមែងរួញខ្វរ បែរចេញចាកលោកសន្តិវាស មិនលាវិញ
ឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី ការឆ្កែមរអើមក្តី រមែងតាំងឡើង
មានឧបមាយៗនឹងនោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុ
មានចិត្តសន្សំ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញារឿយ ។ ហើយ តែចិត្តនៅ
តែគ្រាប់ទៅកលោកសន្តិវាស ឬការមិនឆ្កែមរអើម នៅតែតាំងឡើងបាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សត្តកនិដាយោ

វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា អភាវិតា មេ
 សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា ធន្តំ មេ បុព្វេនាបរំ
 វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតិហ
 តត្ថ សម្មជានោ ហោតិ សចេ បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញាបរិច្ចេន
 ចេតសា តហុលំ វិហារតោ លោកចិត្តេសុ ចិត្តំ
 បដិល្មឹយតិ បដិក្កដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ
 ឧបេក្ខា វា ចាដិក្ខុន្យតា វា សណ្ឋាតិ វេទិតព្វ-
 មេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ភាវិតា មេ សព្វលោកេ
 អនភិរតសញ្ញា ធន្តំ មេ បុព្វេនាបរំ វិសេសោ បត្តំ
 មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតិហ តត្ថ សម្មជានោ
 ហោតិ ។ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា ភិក្ខុវេ
 ភាវិតា តហុលំកតា មហាជ្ជលា ហោតិ មហានិ-
 សំសា អមតោគណា អមតបរិយោសាណាតិ ឥតិ
 យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរ⁺នេះ ភិក្ខុគប្បីដឹងថា សព្វលោកេ អនភិរត-
 សញ្ញា អញ្ញចំរើន មិនទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុង
 របស់អញ្ញមិនទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញ្ញ មិនទាន់
 សម្រេចទេ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងសព្វលោកេ
 អនភិរតសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើ
 ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តកំរើញ
 ខ្លះ បែរចេញចាកលោកសន្តិវស មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីត្រងើយ
 កន្លើយក្តី ការខ្ពើមរមើមក្តី ក៏កាន់ឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរ⁺
 នេះ ភិក្ខុគប្បីដឹងថា សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា អញ្ញចំរើនបាន
 ហើយ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ្ញ មានសេចក្តីប្លែក
 គ្នា ផលនៃការចំរើនរបស់អញ្ញ បានសម្រេចហើយ ភិក្ខុក្នុងសាសនា
 នេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ក្នុងសព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញានោះ ដោយ
 ប្រការដូច្នេះ ។ ក៏ពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សព្វ-
 លោកេ អនភិរតសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន
 ហើយ រមែងមានផលច្រើន មានពានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរក
 ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នេះ ដែលគេថាគតពោលហើយ
 ពាក្យនេះ⁺ គេថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។

បឋមបណ្ណសកេ មហាយព្វវគ្គោ

អនិច្ចសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវីតា ពហុលីកតា មហាជ្ជណ
 ហោតិ មហានិសំសា អមតោគតា អមតបរិយាសានាតិ
 វតី ខោ បនេតំ វុតំ តិញ្ចេតំ បដិច្ច វុតំ អនិច្ច-
 សញ្ញាបរិច្ឆេទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចេតសា ពហុលំ
 វិហារតោ លាភសក្ការសីលោកេ ចិត្តំ បដិលីយតិ
 បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្បសារីយតិ ឧបេក្ខា
 វា ចាដិក្ខុល្យតា វា សណ្ឋាតិ សេយ្យជាបិ
 ភិក្ខុវេ កុក្កជបតិ វា ជារទទុលំ វា អត្ថម្មិ
 បត្តិតំ បដិលីយតិ បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន
 សម្បសារីយតិ វេមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អនិច្ច-
 សញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ លាភសក្ការ-
 សីលោកេ ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ
 ន សម្បសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិក្ខុល្យតា វា
 សណ្ឋាតិ សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អនិច្ចសញ្ញាបរិច្ឆេទ
 ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ លាភសក្ការសីលោកេ
 ចិត្តំ អនុសន្មតិ អប្បដិក្ខុល្យតា វា សណ្ឋាតិ

បឋមបណ្ណសក មហាយានត្ថ

ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនិច្ចសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ
ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលប្រើន មានអានិសង្សប្រើន ជាគុណ
ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នេះនេះឯង គឺថាគត
បានពោលហើយ ចុះពាក្យដែលគឺថាគត ពោលហើយ តើព្រោះ
អាស្រ័យហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
អនិច្ចសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងវិញ្ញា ខួរ បែរចេញចាកលោក
សក្ការៈនឹងសេចក្តីសរសើរ មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីប្រាង្គើយកន្តើយក្តី
ការឆ្កើមរមើមក្តី រមែងតាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចស្វាប
មាន ឬ ទងសរសៃ ដែលបុគ្គលដាក់ចុះក្នុងក្លើង រមែងវិញ្ញា ខួរ ឆរ
ឡើង មិនលាវិញឡើយ មានទម្រង់យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអនិច្ចសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងវិញ្ញា ខួរ បែរ
ចេញចាកលោកសក្ការៈនឹងសេចក្តីសរសើរ មិនលាវិញឡើយ សេចក្តី
ប្រាង្គើយកន្តើយក្តី ការឆ្កើមរមើមក្តី រមែងតាំងឡើង មានទម្រង់យ៉ាង
យ៉ាងនោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
អនិច្ចសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ប៉ុន្តែចិត្ត នៅតែត្រាច់ទៅ វិស្វនកលោក
សក្ការៈនឹងសេចក្តីសរសើរ ឬ ការមិនឆ្កើមរមើម នៅតែតាំងឡើងបាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា អភាវិតា
 មេ អនិច្ចសញ្ញា នត្ថំ មេ ឬព្វេនាបរំ វិសេសោ
 អប្បតំ មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតីហ តត្ថ
 សម្មជាដោ ហោតិ សចេ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 អនិច្ចសញ្ញាបរិច្ចេនន ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ
 លាភសក្ការសិលោកេ ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិក្កដ្ឋតិ
 បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិក្ខុន្យ-
 តា វា សណ្ឋាតិ វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ភាវិតា
 មេ អនិច្ចសញ្ញា អត្ថំ មេ ឬព្វេនាបរំ វិសេសោ បតំ
 មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតីហ តត្ថ សម្មជាដោ ហោតិ ។
 អនិច្ចសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលំកតា មហាប្បលា
 ហោតិ មហានិសំសា អមរោគជា អមតបរិយោសាធាតិ
 ឥតិ យន្តំ វត្ថំ ឥន្ទមេតំ បដិច្ច វត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តន្តនិកាយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរ⁺នេះ ភិក្ខុគប្បដ្ឋីដឹងថា អនិច្ចសញ្ញាអញ្ញចំរើនមិន
 ទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មិនទាន់ប្លែកគ្នាទេ
 ផលនៃការចំរើនរបស់អញ មិនទាន់សម្រេចទេ ភិក្ខុកងសាសនានេះ^១
 រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងអនិច្ចសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអនិច្ចសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្ត
 ក៏វង្វេង ខ្វែង បែរចេញចាកលាភសក្ការៈនឹងសេចក្តីសរសើរ មិនលាវិញ
 ឡើយ សេចក្តីត្រឆោតនឹងក្តី ការធ្វើមរអើមក្តី ក៏តាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ដំណើរ⁺នេះ ភិក្ខុគប្បដ្ឋីដឹងថា អនិច្ចសញ្ញាអញ្ញចំរើនបានហើយ
 កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មានសេចក្តីប្លែកគ្នា ផលនៃ
 ការចំរើនរបស់អញបានសម្រេចហើយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ រមែងជាអ្នក
 ដឹងច្បាស់ក្នុងអនិច្ចសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។ ក៏ពាក្យណាថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនិច្ចសញ្ញាដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន
 ហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរក
 ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នេះ ដែលគេថាគតបានពោល
 ហើយ ពាក្យនេះគេថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ចវគ្គោ

អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលីកតា
 បហុច្ឆលា ហោតិ បហានិសំសា អបតោកតា អបត-
 បរិយោសាធាតុំ ឥតិ ចោ បនេតំ វុត្តំ តិព្វានំ បដិច្ច
 វុត្តំ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញាបរិច្ចេនេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 ចេតសា ពហុលី វិហារតោ អាលស្សេ កោសដ្ឋេ
 វិស្សដ្ឋិយេ បមាទេ អនុយោគេ អប្បច្ចវេត្តណាយ
 តិញ្ញាភយសញ្ញា បច្ចុប្បដ្ឋិតា ហោតិ សេយ្យថាបិ
 ទុក្ខត្តាសិកេ វេនកេ សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អនិច្ចេ
 ទុក្ខសញ្ញាបរិច្ចេនេន ចេតសា ពហុលី វិហារតោ
 អាលស្សេ កោសដ្ឋេ វិស្សដ្ឋិយេ បមាទេ អនុ-
 យោគេ អប្បច្ចវេត្តណាយ តិញ្ញាភយសញ្ញា ន បច្ចុ-
 ប្បដ្ឋិតា ហោតិ សេយ្យថាបិ ទុក្ខត្តាសិកេ វេនកេ
 វេនិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អភាវិតា មេ អនិច្ចេ
 ទុក្ខសញ្ញា នត្ថិ មេ បុព្វេនាបរិ វិសេសោ
 អប្បត្ថំ មេ ភាវិតាដលវ្ថិតិំ ឥតិហ តត្ថ
 សអ្សជាតោ ហោតិ សចេ បនេ ភិក្ខុវេ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ក៏ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើន
 ហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានកានិសង្សច្រើន
 ជាគុណឈមទៅក្រៃនិព្វាន មានព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុត ដូច្នេះនេះ
 គឺថាគតបានពោលហើយ ចុះពាក្យដែលគឺថាគត ពោលហើយនេះ គេ
 ព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
 អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា រឿយៗហើយ សេចក្តីសំគាល់ ក្នុងការខ្ជិលច្រអូស
 ទម្រង់ ប្រហែសធ្វេស មិនព្យាយាម មិនពិចារណា ថាជាបស់គួរខ្វាច
 ដ៏ពន្លឺក រមែងកើតឡើង ហាក់ដូចជាជឿយាដ ដែលនាំដាវដូច្នោះឯង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញារឿយៗ
 ហើយ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងការខ្ជិលច្រអូស ទម្រង់ ប្រហែសធ្វេស មិន
 ព្យាយាម មិនពិចារណា ថាជាបស់គួរខ្វាចដ៏ពន្លឺក នៅតែមិនបានកើត
 ឡើង ដូចជាជេដ្ឋយាដនាំដាវទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុ
 គប្បីដឹងថា អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា អញ្ជូចរំពើមិនទាន់បានទេ កាលខាងដើម
 នឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មិនទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់
 អញមិនទាន់សម្រេចទេ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ក្នុង
 អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

ភិក្ខុនោ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញាបរិច្ឆេទេ ចេតសា
 ពហុលំ វិហារតោ អាលស្សេ តោសដ្ឋេ
 វិស្សដ្ឋិយេ បមាទេ អននុយោគេ អប្បក្កវេត្តណាយ
 តត្វាកយសញ្ញា បច្ចបដ្ឋិតា ហោតិ សេយ្យជាបិ
 ទុក្ខិតាសិកេ វជតេ វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនា ភាវិតា មេ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា អត្ថំ មេ
 បុព្វេនាបរំ វិសេសោ បត្ថំ មេ ភាវនាជន្តរំ ឥតិហ
 តត្ថ សម្មជាតោ ហោតិ ។ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា
 ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហាជ្ជណ ហោតិ
 មហានិសំសា អមតោគតា អមតបរិយោសាធាតុ ឥតិ
 យន្តំ វុតំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុតំ ។ ទុក្ខេ អនត្ត
 សញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហាជ្ជណ ហោតិ
 មហានិសំសា អមតោគតា អមតបរិយោសាធាតុ
 ឥតិ ទោ បនេតំ វុតំ កិញ្ចតំ បដិច្ច វុតំ ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ចៃ

ឱត្ថេ អនត្ថសញ្ញាបរិច្ឆេទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចេតសា
 តហុលំ វិហារតោ ឥមស្មញ្ញ សវិញ្ញាណតេ កាយេ
 តហិទ្ធា ច សទ្ធជិមិត្តេសុ អហម្មារមមម្មារមាណបគតំ
 មាទសំ ហោតិ វិជាសមតិក្កន្ធនំ សន្ធនំ សុវិមុត្តំ សចេ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ឱត្ថេ អនត្ថសញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា
 តហុលំ វិហារតោ ឥមស្មញ្ញ សវិញ្ញាណតេ កាយេ
 តហិទ្ធា ច សទ្ធជិមិត្តេសុ អហម្មារមមម្មារមាណបគតំ
 មាទសំ ធម្មោតិ វិជាសមតិក្កន្ធនំ សន្ធនំ សុវិមុត្តំ វេទិតព្វ-
 មេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អភាវិតា មេ ឱត្ថេ អនត្ថសញ្ញា
 នត្ថិ មេ បុព្វេនាបរំ វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវិតា
 ដលន្តំ ឥតិហ តត្ថ សម្មជានោ ហោតិ សចេ បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ឱត្ថេ អនត្ថសញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា
 តហុលំ វិហារតោ ឥមស្មញ្ញ សវិញ្ញាណតេ កាយេ
 តហិទ្ធា ច សទ្ធជិមិត្តេសុ អហម្មារមមម្មារមាណបគតំ
 មាទសំ ហោតិ វិជាសមតិក្កន្ធនំ សន្ធនំ សុវិមុត្តំ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំទុក្ខ អនត្តសញ្ញា រឿយៗ ហើយ ចិត្តក៏រំមែងប្រាសចាកអហង្គារមមង្គារនឹងមាន៖ ក្នុងកាយដែលមានវិញ្ញាណនេះផង ក្នុងនិមិត្តទាំងពួងខាងក្រៅផង ជាចិត្តកន្លងបង់នូវវិធាន ៣ ប្រការ សូបៈម្ខាបៈ (ចាកសត្រូវគឺកិលេស) ផុតស្រឡះដោយប្រពៃ (ចាកមិច្ឆាវិមុត្តិ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំទុក្ខ អនត្តសញ្ញា រឿយៗ ហើយ តែចិត្តនៅតែមិនប្រាសចាកអហង្គារមមង្គារនឹងមាន៖ ក្នុងកាយដែលមានវិញ្ញាណនេះផង ក្នុងនិមិត្តទាំងពួង ខាងក្រៅផង មិនកន្លងបង់វិធាន ៣ ប្រការ មិនសូបៈម្ខាបៈ មិនផុតទុក្ខស្រឡះដោយប្រពៃទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បីដឹងថាអនត្តសញ្ញា អញ្ចចំរើនមិនទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរស អញ្ច មិនទាន់ថ្ងៃកត្តាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញ្ច មិនទាន់សម្រេចទេ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ រំមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ក្នុងទុក្ខ អនត្តញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ ទុក្ខអត្តសញ្ញា រឿយៗ ហើយ ចិត្តក៏រួចចាកអហង្គារមមង្គារនឹងមាន៖ ក្នុងកាយដែលមានវិញ្ញាណនេះផង ក្នុងនិមិត្តទាំងពួងខាងក្រៅផង ចិត្តកន្លងបង់នូវវិធាន ៣ ប្រការសូបៈម្ខាបៈ ផុតស្រឡះដោយប្រពៃ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សព្ភកនិយាយោ

វេទិត្យមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ភាវិតា មេ ធុត្តេ
អនត្តសញ្ញា អត្ថំ មេ បុព្វេនាបរំ វិសេសោ បត្ថំ មេ
ភាវិតាដលន្តំ ឥតិហ តត្ថ សម្មជាតោ ហោតិ ។ ធុត្តេ
អនត្តសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហាប្បណ
ហោតិ មហានិសំសា អមតោគតា អមតបរិយោសាធាត
ឥតិ យន្តំ វុត្ថំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្ថំ ។ ឥមា ខោ
ភិក្ខុវេ សត្ត សញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា មហាប្បណ
ហោន្តំ មហានិសំសា អមតោគតា អមតបរិយោ-
សាធាត ។

(២៧) អថខោ ជាណុស្សោណី ព្រាហ្មណោ យេន
ភកកំ តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា ភកកតា សន្និ
សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សាវណីយំ វិភីសាវត្វា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បីដឹងថា ទុក្ខ អនត្តសញ្ញា អញ្ច
 ចំរើនបានហើយ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មានសេចក្តី
 ថ្ងៃកត្តា ផលនៃការចំរើនរបស់អញ បានសម្រេចហើយ ភិក្ខុក្នុងសាសនា
 នេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងទុក្ខ អនត្តសញ្ញានោះ ដោយប្រការ
 ដូច្នេះឯង ។ ក៏ពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុក្ខ អនត្តសញ្ញា
 ដែលបុគ្គល បានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន
 មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទី
 បំផុតដូច្នេះ ដែលគេថាគតពោលហើយ ពាក្យនេះ គេថាគតពោលហើយ
 ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា ៧ ប្រការនេះ
 ឯង ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន
 មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វាន
 ជាទីបំផុត ។

(៤៧) គ្រានោះ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះ ដា ឈរស្ងៀម ចូលទៅគាល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ត្រេកអររីករាយ នឹងព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ នឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃត្តោ

ឯកមន្តំ ធីសីទិ ។ ឯកមន្តំ ធីសីដោ ខោ
 ជាណុស្សោណី ព្រាហ្មណោ កក្កដន្តំ ឯតទរោច
 កក្កដ្យំ ខោ កោតមោ ព្រាហ្មចារី បដិជាតាតីតិ ។
 យញ្ញំ តំ ព្រាហ្មណ សម្មា វិទមាខោ វិទេយ្យ អឧស្គំ
 អច្ឆិទ្ធិ អសតរំ អកម្មាសំ បរិប្បស្គំ បរិស្សទ្ធិ ព្រាហ្ម-
 ចារិយំ ចរតីតិ ។ មមេវ តំ ព្រាហ្មណ សម្មា វិទ-
 មាខោ វិទេយ្យ អហញ្ញំ ព្រាហ្មណ អឧស្គំ អច្ឆិទ្ធិ
 អសតរំ អកម្មាសំ បរិប្បស្គំ បរិស្សទ្ធិ ព្រាហ្មចារិយំ
 ចរមីតិ ។ តី បទ កោ កោតម ព្រាហ្មចារិយស្ស
 ឧស្គម្បំ ធីទ្ធិម្បំ សតរម្បំ កម្មាសម្បតិ ។ ឥធិ
 ព្រាហ្មណ ឯកត្ថោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា
 សម្មា ព្រាហ្មចារី បដិជានមាខោ នហោវ ខោ
 មាតុត្តាមេន សទ្ធិ ទ្វិយទ្វិយសមាបត្តិ សមាបជ្ជិតិ
 អមិច ខោ មាតុត្តាមស្ស ទុត្តានំ បរិ-
 មទ្ធានំ ត្រាបនំ សម្មាហនំ សាទិយតិ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញវគ្គ

ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះដំណុះស្បែកព្រាហ្មណ៍ អង្គុយក្នុង
 ទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា ព្រះ
 គោតមដ៏ចម្រើន ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរថ្ម ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ គេកាលបើពោលត្រឹមត្រូវ គប្បីពោលចំពោះ
 បុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធ មិនដាច់ មិន
 ធ្លុះ មិនពពាស មិនពព្រួស ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កាលគេពោលដោយ
 ត្រឹមត្រូវ គប្បីពោល ចំពោះតថាគតនោះឯងថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 ព្រោះតថាគត ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធ មិនដាច់ មិន
 ធ្លុះ មិនពពាស មិនពព្រួស ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ប៉ុន្តែដាច់
 ភ្នំ ធ្លុះភ្នំ ពពាសភ្នំ ពព្រួសភ្នំ នៃព្រហ្មចរិយធម៌ តើដូចម្តេច ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាសមណៈឬព្រាហ្មណ៍
 ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរដោយប្រពៃ មិនបានប៉ះពាល់នូវការប៉ះ
 ពាល់ដោយបុគ្គលពីរៗ មួយអង្គដោយមាតុត្រាម (សេពមេប៉ុន) តែថា
 វេមន៍ត្រេកអរ នឹងការដុសខាត់ នូវ ផ្លូវ ច្របាច់របស់មាតុត្រាម ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

សោ តំ អស្សុទេតិ តំ ជីកាមេតិ តេន
 ច វីត្ថំ អាបជ្ជតិ ។ នំទម្បំ ខោ
 ព្រាហ្មណ ព្រាហ្មចរិយស្ស ខណ្ឌម្បំ ជំនុំម្បំ
 សពលម្បំ កម្មាសម្បំ អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ
 អបិសុទ្ធិំ ព្រាហ្មចរិយំ ចរតិ សញ្ញត្តោ មេធានេន
 សញ្ញាកេន ន បរិមុច្ចតិ ជាតិយា ជរាមរណេន
 សោកេហំ បរិទេវេហំ ឱក្ខេហំ ទោមនស្សេហំ
 ឧបាយាសេហំ ន បរិមុច្ចតិ ឱក្ខត្តស្មាតិ វេទាមិ ។
 ចុន ចបំ ព្រាហ្មណ នីធកេត្តោ សមណោ វា
 ព្រាហ្មណោ វា សម្មា ព្រាហ្មចារី បដិជានមាទោ
 នហោវ ខោ មាតុត្តាមេន សុទ្ធិំ ទ្វិយទ្វិយសមាបត្តិ
 សមាបជ្ជតិ នបិ មាតុត្តាមស្ស ឧប្បាទនំ បរិមទ្គនំ
 ញាបនំ សម្ពាហនំ ភាទិយតិ អបិច ខោ មាតុត្តាមេន
 សុទ្ធិំ សញ្ញត្តតិ សំភីឡតិ សំភេទ្បយតិ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សត្តកទិបាត

បុគ្គលនោះ រមែងត្រេកអរនឹងការដុសខាត់នោះ រីករាយនឹងការដុសខាត់
នោះ ដល់នូវ សចក្ខីត្រេកអរ ដោយការដុសខាត់នោះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
នេះឯងហៅថា ជាចំផង ធុនផង ពពាលផង ពព្រុសផង នៃព្រហ្ម-
ចរិយធម៌ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌
មិនបរិសុទ្ធ ជាអ្នកប្រកបដោយមេប៉ុនសំយោគ រមែងមិនផុតចាកជាតិ
ជរា មរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខៈ ទោមនស្ស ទុក្ខាយាសៈ
តថាគតហៅថា រមែងមិនរួចចាកវដ្តទឹកឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាសមណៈព្រាហ្មណ៍ ប្តេជ្ញាថា
ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ដោយប្រពៃ រមែងមិនប៉ះពាល់ ចំពោះការ
ប៉ះពាល់ ដោយបុគ្គលពីរ ។ មួយអន្លើដោយមាតុត្រាម ទាំងមិនត្រេក
អរនឹងការដុសខាត់ ន្ទត ឆ្អុត ប្របាច់ របស់មាតុត្រាមទេ តែថា រមែង
ចំអកឡើយ សើចក្លាកក្លាយ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម ។ បេ ។

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃត្ថោ

នបិ មាតុត្តាមេន សទ្ធិ សញ្ញក្សតិ សំគីឡ្យតិ
 សំគេឡាយតិ អបិច ខោ មាតុត្តាមស្ស ចត្តុនា
 ចត្តុំ ឧបនិជ្ឈាយតិ បេត្តតិ នបិ មាតុត្តាមស្ស
 ចត្តុនា ចត្តុំ ឧបនិជ្ឈាយតិ បេត្តតិ អបិច ខោ
 មាតុត្តាមស្ស សទ្ធិ សុណាតិ តិរោត្តមំ វា តិរោ-
 ចាការំ វា ហសន្តិយា វា ភណ្ឌន្តិយា វា
 តាយន្តិយា វា រោទន្តិយា វា នបិ មាតុត្តាមស្ស
 សទ្ធិ សុណាតិ តិរោត្តមំ វា តិរោចាការំ វា
 ហសន្តិយា វា ភណ្ឌន្តិយា វា តាយន្តិយា វា
 រោទន្តិយា វា អបិច ខោ យានិស្ស តានំ បុព្វេ
 មាតុត្តាមេន សទ្ធិ ហសីននបិកតីឡ្យតានំ តានំ(១)
 អនុស្សតិ នបិ យានិស្ស តានំ បុព្វេ មាតុត្តាមេន
 សទ្ធិ ហសីននបិកតីឡ្យតានំ តានំ អនុស្សតិ អបិច
 ខោ បស្សតិ កហបតី វា កហបតីបុត្តំ វា បក្ខហិ
 កាមគុណហិ សមប្បតិ សមន្តិក្ខតំ បរិចារយមាធំ
 នបិ បស្សតិ កហបតី វា កហបតីបុត្តំ វា

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ច័ន្ត

បើមិនចំអកឡូកឡើយ សើចក្អាកក្អាយ ជាមួយនឹងមាតុត្រាមទេ រមែង
 នៅម្យ៉ាងក្អែកដោយក្អែក ដៀងចំពោះមាតុត្រាម បើមិនបានម្យ៉ាងក្អែក
 ដោយក្អែក ដៀងចំពោះមាតុត្រាមទេ រមែងស្តាប់សំឡេងនៃមាតុត្រាម
 កាលសើចក្អី កាលនិយាយក្អី ច្រៀងក្អី យំក្អី ខាងក្រៅដញ្ចាំង ឬ
 ខាងក្រៅកំពែង បើមិនស្តាប់សំឡេងនៃមាតុត្រាម កាលសើចក្អី និយាយ
 ក្អី ច្រៀងក្អី យំក្អី ខាងក្រៅដញ្ចាំង ឬខាងក្រៅកំពែងទេ តែថា រលឹក
 រឿយ ។ ឡូហេតុដែលធ្លាប់សើច ធ្លាប់និយាយ ធ្លាប់លេង ជាមួយ
 នឹងមាតុត្រាម ក្នុងកាលពីដើម បើមិនរលឹករឿយ ។ ឡូហេតុ ដែលធ្លាប់
 សើច ធ្លាប់និយាយ ធ្លាប់លេងជាមួយនឹងមាតុត្រាម ក្នុងកាលពីដើមទេ
 តែថា រមែងឃើញឡូគហបតី ឬ គហបតិបុត្រ ដែលស្តាប់ស្តល់ មូលមិត្រ
 បម្រើដោយកាមគុណទាំង ៩ បើមិនបានឃើញឡូគហបតី ឬ គហបតិបុត្រ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តនិកាយោ

បញ្ចហំ កាមគុណោហំ សមប្ប័តំ សមន្តិក្ខតំ បរិចារ-
 យមាណំ អបិច ខោ អញ្ចាតំ ទេវនិកាយំ បណិជាយ
 ព្រហ្មចរិយំ ចរតំ ឥមំនាហំ សីលេន វា វតេន វា
 តបេន វា ព្រហ្មចរិយេន វា ទេវេ វា ភវីស្សមិ
 ទេវញ្ចតពេ វាតំ ។ សោ តំ អស្សុទេតិ តំ និកាមេតិ
 តេន ច វិត្តំ អាបជ្ជតិ ។ ឥទម្បំ ខោ ព្រាហ្មណ ព្រហ្ម-
 ចរិយស្ស ខណ្ឌម្បំ ជិទ្ធម្បំ សត្តនម្បំ តម្មាសម្បំ អយំ
 វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ អបរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ សញ្ញត្តោ
 មេដ្ឋនេន សញ្ញាតេន ន បរិមុច្ចតិ ជាតិយា ជរាមរណេន
 សោភេហំ បរិទេវេហំ ទុក្ខេហំ ទោមនស្សេហំ ទុចា-
 យាសេហំ ន បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មាតិ វិនាមិ ។ យាវកីវញ្ចហំ
 ព្រាហ្មណ ឥមេសំ សត្តន្ធិំ មេដ្ឋនសញ្ញាតាណំ អញ្ចាតំ^(១)
 មេដ្ឋនសញ្ញាតំ អត្តនំ អប្បហំណំ សមទុបស្សី ទេវ-
 តាវាហំ ព្រាហ្មណ សទេវតេ លោកេ សមារតេ
 សព្វញ្ញតេ សស្សមណ្ឌព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវ-
 មទុស្សយ អទុត្តំ សម្មាសម្ពោជី អភិសម្មទ្វោ បព្វញ្ញាសំ

១ ឧ. អញ្ចាតំ ។
 ញ ញ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សត្តកនិបាត

ដែលស្តាប់ស្តាប់ មូលមិត្ត បម្រើដោយកាមគុណទាំង ៥ ទេ តែថា
 ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីប្រាថ្នាខ្លះទេពនិកាយ ណាមួយ ថា អញ
 សុំឲ្យបានជាទេវតា ទោះជា ទេវតាណាមួយ ដោយសីលនេះផង ដោយ
 វត្ថុនេះផង ដោយភបធម៌នេះផង ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ផង ។ បុគ្គលនោះ
 រមែងត្រេកអរនឹងធម៌នោះ រីករាយនឹងធម៌នោះ ដល់ខ្សែសេចក្តីត្រេក
 អរចំពោះធម៌នោះ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះឈ្មោះថា ជាប់ផង ជួរផង
 ពពាលផង ពង្រសផង នៃព្រហ្មចរិយធម៌ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលនេះ
 ហៅថា ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌មិនបរិសុទ្ធ ជាអ្នកប្រកបដោយមេដុនសំយោគ
 រមែងមិនរួចចាកជាតិ ដកមរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខៈ ចោមនស្ស
 ទុបាយាសៈ គេថាគតហៅថា មិនរួចចាកវដ្តទុក្ខឡើយ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 បណ្តាមេដុនសំយោគទាំង ៧ យ៉ាងនេះ គេថាគតឃើញច្បាស់ខ្សែមេដុន-
 សំយោគណាមួយ ក្នុងខ្លួនដែលមិនទាន់លះបង់ដកបណា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 គេថាគតមិនទាន់ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកត្រាស់ដឹងខ្សែសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ
 ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ព្រមទាំងសមណ-
 ព្រាហ្មណ៍ នឹងមនុស្សជាសម្មតិទេពនឹងមនុស្សដ៏សេ ប ដកបនោះដែរ

បឋមបណ្ណសព្វេ មហាយញ្ចវគ្គោ

យតោ ច ខោ អហំ ព្រាហ្មណ ឥមេសំ
 សត្តំ មេដ្ឋនសញ្ញោតាមំ អញ្ញាតំ^(១) មេដ្ឋនសញ្ញោតំ
 អត្ថំ អប្បហំ ធន សមទុបស្សី អដាហំ
 ព្រាហ្មណ សនេវតេ លោកេ សមាវតេ សព្វេវតេ
 សស្សមណាព្រាហ្មណីយា បដាយ សនេវមទុស្សយ
 អទុតំ សម្មាសម្ពោជំ អភិសម្ពុទ្ធា បច្ចុញ្ញាសី ។
 ញាណោ បទ មេ ទស្សំ ឧទទាទំ អកុច្ចា
 មេ វិមុត្តិ^(២) អយមទ្ធិមា ជាតិ នត្ថំ ធានំ បុនត្ថវេតិ ។
 ឯវំ វុត្ត ជាណុស្សោណី ព្រាហ្មណោ កកវុត្តំ ឯត-
 ទវេច អភិក្កន្តំ ភោ តោតម ។ បេ ។ ឧទាសកំ
 មំ កំ តោតមោ ជារតុ អដ្ឋតត្ថ ចាណុបេតំ
 សារណំ តត្ថំ ។

[៤៨] សញ្ញោតវិសញ្ញោត វេ ភិក្ខុវេ ធម្មបរិយាយំ
 ទេសេស្សមិ តំ សុណាថ សាធុតំ មនសិករោថ

១ ឧ. អញ្ញាតញ្ញាតំ ។ ២ ឧ. ម. ចេវោវិមុត្តិ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចវគ្គ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បណ្ណាមេប៉ុនសំយោគទាំង ៧ យ៉ាងនេះ គឺជាគតិមិន
 ឃើញច្បាស់នូវមេប៉ុនសំយោគណាមួយ ក្នុងខន្ធដែលមិនលះបង់ក្នុងកាល
 ណាទេ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ គឺជាគតិក៏ប្លែងថាជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសម្មា-
 សម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្ម-
 លោក ក្នុងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍នឹងមនុស្សជាសម្មតិទេព
 នឹងមនុស្សវិសេស ក្នុងកាលនោះដែរ ។ លុះតែបញ្ញាដែលដឹងច្បាស់
 ឃើញច្បាស់ កើតឡើងហើយដល់គតិដូច្នេះថា ការរួចស្រឡះរបស់
 គតិគតិ មិនកម្រើក ជាតិនេះជាទីបំផុត គតិថ្មីទៀតមិនមានឡើយ ។
 កាលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ជាណុះស្យាណព្រាហ្មណ៍
 បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ភ្លឺច្បាស់ណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ចាំនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជា
 ទេវាសកិអ្នកដល់នូវសរណគមន៍ ស្មើដោយដ៏រិតថាជាដើមអំពីថ្ងៃនេះតទៅ។

[៤៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គតិគតិនឹងសំដែងនូវធម្មបរិយាយដែល
 សម្រេចអំពីសញ្ញាគៈ (ការប្រកប) នឹងវិសញ្ញាគៈ (ការនឿយណាយ)
 ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយប្រពៃចុះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ភាសិស្សមីតិ ។ វេ កន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខុ
 កកវតោ បច្ឆស្សោស្សំ ។ កកវា វេទនវោច កតមោ
 ច ភិក្ខុវេ សញ្ញោភិសញ្ញោតោ ធម្មបរិយាយោ ។
 ឥត្ថំ ភិក្ខុវេ អដ្ឋតំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ មនសីករោតិ ឥត្ថំ
 កុត្តំ ឥត្ថាកប្បំ ឥត្ថវិធំ ឥត្ថច្ឆន្ទំ ឥត្ថស្សំ ឥត្ថា-
 លង្ករំ ។ សា ឥត្ថ រដ្ឋតិ តត្រាភិរមតិ សា ឥត្ថ រត្តា
 តត្រាភិរតា ពហិទ្ធា បុរិសិន្ទ្រិយំ មនសីករោតិ
 បុរិសកុត្តំ បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ បុរិសច្ឆន្ទំ បុរិសស្សំ
 បុរិសាលង្ករំ ។ សា ឥត្ថ រដ្ឋតិ តត្រាភិរមតិ សា
 ឥត្ថ រត្តា តត្រាភិរតា ពហិទ្ធា សញ្ញោតំ អាគម្ពតិ
 យញ្ញស្ស ឥត្ថោកប្បច្ឆយា ឧប្បជ្ឈតិ សុខំ សោ -
 មនស្សំ តញ្ញ អាគម្ពតិ ។ ឥត្ថត្ថ ភិក្ខុវេ
 អភិរតា សត្តា បុរិសេសុ សញ្ញោតំ តតា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

ភថាគតនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានទទួលស្តាប់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានត្រាស់
 ដូច្នេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម្មបរិយាយ សម្រេចអំពីសញ្ញាគៈ
 នឹងវិសញ្ញាគៈ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីវែម
 កំណត់កងចិត្តនូវឥន្ទ្រិយនៃស្រ្តី ខាងកង គឺភិរិយានៃស្រ្តី ឫកពានៃស្រ្តី
 បែបផែននៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នានៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី អលង្ការ
 នៃស្រ្តី ។ ស្រ្តីនោះ វែមន៍ត្រេកអរកងហេតុទាំងនោះ រីករាយកង
 ហេតុទាំងនោះ លុះស្រ្តីនោះ ត្រេកអរកងហេតុទាំងនោះ រីករាយកង
 ហេតុទាំងនោះហើយ វែមន៍កំណត់កងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃបុរស
 ខាងក្រៅ គឺភិរិយានៃបុរស ឫកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស សេចក្តី
 ប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ ស្រ្តីនោះ
 វែមន៍ត្រេកអរកងហេតុទាំងនោះ រីករាយកងហេតុទាំងនោះ លុះស្រ្តី
 នោះ ត្រេកអរកងហេតុទាំងនោះ រីករាយកងហេតុទាំងនោះហើយ វែមន៍
 ប៉ុនប៉ងនូវការប្រកបខាងក្រៅ សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សណា កើត
 ឡើងដល់ស្រ្តីនោះ ព្រោះការប្រកបជាបច្ច័យ ស្រ្តីនោះឯង វែមន៍ប៉ុន
 ប៉ងនូវសេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ
 ដែលត្រេកអរកងឥត្តិភាព តែងដល់នូវការប្រកបកងពួកបុរសភាព ។

បឋមបណ្ណសាគរ មហាយញ្ចៃត្ថោ

ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ស័ត្តំ ស័ត្តតំ ធាតវត្ថុតំ ។ បុរិសោ
 ភិក្ខុវេ អជ្ឈតំ បុរិសង្ក្ខយំ មនសិករោតិ បុរិសក្កតំ
 បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ បុរិសច្ចង្គំ បុរិសស្សំ បុរិសា-
 នវដ្ឋារំ ។ សោ តត្ថ រដ្ឋតិ តត្រាកិរមតិ សោ តត្ថ រត្តោ
 តត្រាកិរត្តោ ពហិទ្ធា ស័ត្តង្ក្ខយំ មនសិករោតិ ស័ត្តក្កតំ
 ស័ត្តាកប្បំ ស័ត្តវិធំ ស័ត្តច្ចង្គំ ស័ត្តស្សំ ស័ត្តានវដ្ឋារំ ។
 សោ តត្ថ រដ្ឋតិ តត្រាកិរមតិ សោ តត្ថ រត្តោ
 តត្រាកិរត្តោ ពហិទ្ធា សញ្ញោតំ អាកុដ្ឋតិ ។
 យញ្ញស្ស សញ្ញោតប្បច្ចយា ឧប្បជ្ឈតិ សុខំ សោមនស្សំ
 តញ្ច អាកុដ្ឋតិ ។ បុរិសត្ថោ ភិក្ខុវេ អភិរតា
 សត្តា ស័ត្តសុ សញ្ញោតំ តតា ។ ឯវំ ខោ
 ភិក្ខុវេ បុរិសោ បុរិសតំ ធាតវត្ថុតំ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញូ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីរមែងមិនកន្លងភាពនៃស្រ្តីយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសរមែងកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃបុរស
ខាងក្នុងសន្តាន គឺភិរិយានៃបុរស ឫកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស
សេចក្តីប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ បុរស
នោះ រមែងត្រេកអរ ក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុងហេតុទាំងនោះ
លុះបុរសនោះ ត្រេកអរក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុងហេតុទាំងនោះ
ហើយ រមែងកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃស្រ្តីខាងក្រៅវិញ គឺ
ភិរិយានៃស្រ្តី ឫកពានៃស្រ្តី បែបផែននៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នា
នៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី អលង្ការនៃស្រ្តី ។ បុរសនោះ រមែងត្រេក
អរក្នុងហេតុនោះ រីករាយក្នុងហេតុនោះ លុះបុរសនោះ ត្រេកអរក្នុងហេតុ
នោះ រីករាយក្នុងហេតុនោះហើយ រមែងប៉ុនប៉ងនូវសេចក្តីប្រកបខាង
ក្រៅ ។ សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សណា កើតឡើងដល់បុរសនោះ
ព្រោះការប្រកបជាបច្ច័យ បុរសនោះ តែងប៉ុនប៉ងនូវសេចក្តីសុខនឹង
សោមនស្សនោះវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលត្រេកអរ
ក្នុងភាពនៃបុរស តែងដល់នូវការប្រកបក្នុងពួកស្រ្តី ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុរសរមែងមិនកន្លងនូវភាពនៃបុរស យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយ

ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ សញ្ញោតោ ហោតិ ។ កថញ្ច
 ភិក្ខុវេ វិសញ្ញោតោ ហោតិ ។ ឥត្ថំ ភិក្ខុវេ
 អជ្ឈតំ ឥត្ថច្ឆ័យំ ន មនសិករោតិ ឥត្ថកុត្តំ
 ឥត្ថាកប្បំ ឥត្ថវិធំ ឥត្ថច្ឆន្ធី ឥត្ថស្សំ ឥត្ថានុត្ថារំ ។
 សា តត្ថ ន រដ្ឋតិ តត្រ នាភិរមតិ សា តត្ថ
 អត្តា តត្រ អនភិរតា ហេតុនា បុរិសច្ឆ័យំ
 ន មនសិករោតិ បុរិសកុត្តំ បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ
 បុរិសច្ឆន្ធី បុរិសស្សំ បុរិសានុត្ថារំ ។ សា តត្ថ
 ន រដ្ឋតិ តត្រ នាភិរមតិ សា តត្ថ អត្តា តត្រ
 អនភិរតា ហេតុនា សញ្ញាតំ នាកម្មតិ យញ្ញស្ស
 សញ្ញាតប្បច្ចយា ឧប្បជ្ឈតិ សុខំ សោមនស្សំ តញ្ច
 នាកម្មតិ ។ ឥត្ថត្ថេ ខោ ភិក្ខុវេ អនភិរតា
 សត្តា បុរិសេសុ វិសញ្ញាតំ តតា ។ ឯវំ
 ខោ ភិក្ខុវេ ឥត្ថំ ឥត្ថត្ថំ អត្ថត្ថត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ សត្វកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាគៈយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុរិសសញ្ញាគៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ត្រីមិនកំណត់ក្នុង
 ចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃស្ត្រី ខាងក្នុងសន្តាន គឺកិរិយានៃស្ត្រី ឫកពា
 នៃស្ត្រី បែបផែននៃស្ត្រី សេចក្តីប្រាថ្នានៃស្ត្រី សំឡេងនៃស្ត្រី
 អលង្ការនៃស្ត្រី ។ ស្ត្រីនោះ វេមន៍មិនត្រេកអរក្នុងហេតុនោះ មិនរីក
 រាយក្នុងហេតុនោះ លុះស្ត្រីនោះ មិនត្រេកអរក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយ
 ក្នុងហេតុនោះហើយ វេមន៍មិនកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃបុរស
 ខាងក្រៅ គឺកិរិយានៃបុរស ឫកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស សេចក្តី
 ប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ ស្ត្រីនោះ
 វេមន៍មិនត្រេកអរក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយក្នុងហេតុនោះ លុះស្ត្រីនោះ
 មិនត្រេកអរ ក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយ ក្នុងហេតុនោះហើយ វេមន៍
 មិនប៉ុនប៉ងនូវការប្រកបខាងក្រៅ សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សណា កើត
 ឡើងដល់ស្ត្រីនោះ ព្រោះការប្រកបជាបច្ច័យ ស្ត្រីនោះតែងមិនប៉ុនប៉ងនូវ
 សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សនោះវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្នកសត្វដែល
 មិនត្រេកអរក្នុងភាពនៃស្ត្រី តែងដល់នូវការឡើយណាយ ក្នុងបុរសទាំង
 ឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ត្រីវេមន៍កន្លងនូវភាពនៃស្ត្រី យ៉ាងនេះឯង ។

បឋមបណ្ណសកេ បហាយញ្ញវគ្គោ

បុរិសោ ភិក្ខុវេ អជ្ឈតំ បុរិស្ថ្រៃយំ ន មនស្ស-
 ករោតិ បុរិសកុតំ បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ បុរិស-
 ច្ចង្គំ បុរិសស្សំ បុរិសាលង្ការំ ។ សោ តត្ថ
 ន រជ្ជតិ តត្រ ធាកិរមតិ សោ តត្ថ
 អវត្តោ តត្រ អនកិរតោ ពហិទ្ធា ឥត្ថ្រៃយំ ន
 មនស្សករោតិ ឥត្ថកុតំ ឥត្ថាកប្បំ ឥត្ថវិធំ ឥត្ថច្ចង្គំ
 ឥត្ថស្សំ ឥត្ថាលង្ការំ ។ សោ តត្ថ ន រជ្ជតិ តត្រ
 ធាកិរមតិ សោ តត្ថ អវត្តោ តត្រ អនកិរតោ
 ពហិទ្ធា សញ្ញោកំ ធាកដ្ឋតិ យព្វាស្ស សញ្ញោក-
 ប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ តព្វា
 ធាកដ្ឋតិ ។ បុរិសត្ថេ ភិក្ខុវេ អនកិរតោ សត្តា
 ឥត្ថសុ វិសញ្ញោកំ តតា ។ ឯវំ ចោ ភិក្ខុវេ
 បុរិសោ បុរិសត្ថំ អតិវត្ថតិ ។ ឯវំ ចោ ភិក្ខុវេ
 វិសញ្ញោកោ ហោតិ ។ អយំ ចោ ភិក្ខុវេ សញ្ញោក-
 វិសញ្ញោកោ ធម្មបរិយាយោតិ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចវគ្គ

ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះដំណាលរស្មីព្រាហ្មណ៍ អង្គុយក្នុង
 ទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដ៏ច្រើនថា ព្រះ
 គោតមដ៏ចម្រើន ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរថ្ក ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ គេកាលបើពោលត្រឹមត្រូវ គប្បីពោលចំពោះ
 បុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធ មិនដាច់ មិន
 ធ្លុះ មិនពពោល មិនពព្រួស ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កាលគេពោលដោយ
 ត្រឹមត្រូវ គប្បីពោល ចំពោះតថាគតនោះឯងថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 ព្រោះតថាគត ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធ មិនដាច់ មិន
 ធ្លុះ មិនពពោល មិនពព្រួស ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ចុះការដាច់
 ក្តី ធ្លុះក្តី ពពោលក្តី ពព្រួសក្តី នៃព្រហ្មចរិយធម៌ តើដូចម្តេច ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាសមណៈឬព្រាហ្មណ៍
 ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរដោយប្រវត្ត មិនបានប៉ះពាល់នូវការប៉ះ
 ពាល់ដោយបុគ្គលពីរៗ មួយអង្វើដោយមាតុត្រាម (សេពបេមុន) តែថា
 រមែងត្រេកអរ នឹងការដុសខាត់ ន្ទក ដ្ទក ច្របាច់របស់មាតុត្រាម ។

លុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយស្ស សក្កានុបក្ខ

សោ តំ អស្សាទេតិ តំ ជីកាមេតិ តេន
 ច វីត្ថំ អាបជ្ជតិ ។ ឥទ្ធម្បំ ខោ
 ព្រាហ្មណ ព្រហ្មចរិយស្ស ឧល្លាម្បំ ជិទ្ធម្បំ
 សពលម្បំ កម្មាសម្បំ អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ
 អបិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតិ សញ្ញត្តោ មេដ្ឋនេន
 សញ្ញាគេន ន បរិមុច្ចតិ ជាតិយា ជរាមរណេន
 សោកេហិ បរិនិវេហិ ទុក្ខេហិ ខោមនស្សេហិ
 ទុក្ខាយាសេហិ ន បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មាតិ វិនាមិ ។
 ឫន ចបរំ ព្រាហ្មណ ឥនេកត្តោ សមណោ វា
 ព្រាហ្មណោ វា សម្មា ព្រហ្មចារី បដិជានមាខោ
 នហោ ខោ មាតុត្តាមេន សទ្ធិំ ទ្វយទ្វយសមាបត្ថ
 សមាបជ្ជតិ នបិ មាតុត្តាមស្ស ទុច្ឆានំ បរិមទ្ធនំ
 ញាបនំ សម្មាហនំ សាទិយតិ អបិច ខោ មាតុត្តាមេន
 សទ្ធិំ សញ្ញត្ថ្យតិ សំគីឡ្យតិ សំគេណ្ឌយតិ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ សត្តកទិបាក

បុគ្គលនោះ រមែងត្រេកអរនឹងការដុសខាត់នោះ រីករាយនឹងការដុសខាត់
នោះ ដល់នូវ សប្បុរសគ្រូអរ ដោយការដុសខាត់នោះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
នេះឯងហៅថា ជាចំផង គូរផង ពពាលផង ពព្រួសផង នៃព្រហ្ម-
ចរិយធម៌ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌
មិនបរិសុទ្ធ ជាអ្នកប្រកបដោយមេប៉ុនសំយោគ រមែងមិនផុតចាកជាតិ
ដក មរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខៈ ទោមនស្ស ទុប្បាយាសៈ
គឺថាគតហៅថា រមែងមិនរួចចាកវដ្តទុក្ខឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាសមណៈព្រាហ្មណ៍ ប្តេជ្ញាថា
ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ដោយប្រពៃ រមែងមិនប៉ះពាល់ ចំពោះការ
ប៉ះពាល់ ដោយបុគ្គលពីរ ។ មួយអង្វើដោយមាតុត្រាម ទាំងមិនត្រេក
អរនឹងការដុសខាត់ ន្ទត ឆ្មិត ប្របាច់ របស់មាតុត្រាមទេ តែថា រមែង
ចំអកឡើយ សើចក្អាកក្អាយ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម ។ បេ ។

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃត្ថោ

នបំ មាតុត្តាមេន សន្ធិ សញ្ញក្សតិ សំគីឡ្យតិ
 សំគេឡាយតិ អបិច ខោ មាតុត្តាមស្ស ចត្តុនា
 ចត្តុំ ឧបនិជ្ឈាយតិ បេត្តតិ នបំ មាតុត្តាមស្ស
 ចត្តុនា ចត្តុំ ឧបនិជ្ឈាយតិ បេត្តតិ អបិច ខោ
 មាតុត្តាមស្ស សន្ធិ សុណាតិ តិរោត្តម្នំ វា តិរោ-
 ចាការំ វា ហសន្តិយា វា កណ្តិយា វា
 តាយន្តិយា វា រោទន្តិយា វា នបំ មាតុត្តាមស្ស
 សន្ធិ សុណាតិ តិរោត្តម្នំ វា តិរោចាការំ វា
 ហសន្តិយា វា កណ្តិយា វា តាយន្តិយា វា
 រោទន្តិយា វា អបិច ខោ យានិស្ស តានិ បុព្វេ
 មាតុត្តាមេន សន្ធិ ហសីននបិកតីឡ្យតានិ តានិ^(១)
 អនុស្សតិ នបំ យានិស្ស តានិ បុព្វេ មាតុត្តាមេន
 សន្ធិ ហសីននបិកតីឡ្យតានិ តានិ អនុស្សតិ អបិច
 ខោ បស្សតិ គហបតី វា គហបតិបុត្តំ វា បទ្ធាហិ
 កាមគុណហិ សមប្បីតិ សមន្តិក្ខតំ បរិពារយមាជំ
 នបំ បស្សតិ គហបតី វា គហបតិបុត្តំ វា

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃត្ថ

បើមិនចំអកឡូកឡើយ សើចក្អាកក្អាយ ជាមួយនឹងមាតុត្រាមទេ វែមន៍
 នៅមៀងភ្នែកដោយភ្នែក ដៀងចំពោះមាតុត្រាម បើមិនបានមៀងភ្នែក
 ដោយភ្នែក ដៀងចំពោះមាតុត្រាមទេ វែមន៍ស្តាប់សំឡេងនៃមាតុត្រាម
 កាលសើចក្អី កាលនិយាយក្អី ច្រៀងក្អី យំក្អី ខាងក្រៅដង្ហើង ឬ
 ខាងក្រៅកំពែង បើមិនស្តាប់សំឡេងនៃមាតុត្រាម កាលសើចក្អី និយាយ
 ក្អី ច្រៀងក្អី យំក្អី ខាងក្រៅដង្ហើង ឬខាងក្រៅកំពែងទេ តែថា រលឹក
 រឿយ ។ ឲ្យវាហេតុដែលធ្លាប់សើច ធ្លាប់និយាយ ធ្លាប់លេង ជាមួយ
 នឹងមាតុត្រាម ក្នុងកាលពីដើម បើមិនរលឹករឿយ ។ ឲ្យវាហេតុ ដែលធ្លាប់
 សើច ធ្លាប់និយាយ ធ្លាប់លេងជាមួយនឹងមាតុត្រាម ក្នុងកាលពីដើមទេ
 តែថា វែមន៍ឃើញឲ្យវាហេតុ ឬ គហបតិបុត្រ ដែលស្តាប់ស្តល់ មូលមិត្រ
 បម្រើដោយតាមគុណទាំង ៥ បើមិនបានឃើញឲ្យវាហេតុ ឬ គហបតិបុត្រ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

បញ្ចហំ កាមគុណោហំ សមច្បិតំ សមន្តិក្ខិតំ បរិចារ-
 យមាណំ អបិច ខោ អញ្ញាតំ នេវនិកាយំ បណិជាយ
 ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ ឥមិនាហំ សីលេន វា វតេន វា
 តបេន វា ព្រហ្មចរិយេន វា នេវេ វា កវីស្សមិ
 នេវញ្ញាតវេ វាតិ ។ សោ តំ អស្សនេតិ តំ និកាមេតិ
 តេន ច វិត្តំ អាបជ្ជិតំ ។ ឥទម្បំ ខោ ព្រាហ្មណ ព្រហ្ម-
 ចរិយស្ស ខណ្ឌម្បំ ជិដ្ឋម្បំ សតលម្បំ តម្មាសម្បំ អយំ
 វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ អបរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ សញ្ញត្តា
 មេធានេន សញ្ញាតេន ន បរិមុច្ចិតិ ជាតិយា ជរាមរណេន
 សោតេហំ បរិនិមិត្តេហំ ឱក្ខេហំ នោមនស្សេហំ ឧបា-
 យាសេហំ ន បរិមុច្ចិតិ ឱក្ខិស្ថាតិ វិនាមិ ។ យាវក្កិវញ្ចហំ
 ព្រាហ្មណ ឥមេសំ សត្តន្តំ មេធានសញ្ញាតាណំ អញ្ញាតំ^(១)
 មេធានសញ្ញាតំ អត្តនិ អប្បហំណំ សមទុបស្សី នេវ
 តាវាហំ ព្រាហ្មណ សនេរតេ លោកេ សមារតេ
 សព្វញ្ញតេ សស្សមណាព្រាហ្មណិយា បដាយ សនេវ-
 មទុស្សយ អទុត្តំ សម្មាសម្ពោជី អភិសម្ពុទ្ធា បច្ចុញ្ញាសី

១ ឱ. អញ្ញាតញ្ញាតំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថាណិកាយ សុត្តនិបាត

ដែលស្តាប់ស្តាប់ មូលមិត្ត បម្រើដោយកាមគុណទាំង ៥ ទេ តែថា
 ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីប្រាថ្នានូវទេពនិកាយ ណាមួយ ថា អញ
 សុំទ្យបានជាទេវតា ទោះជា ទេវតាណាមួយ ដោយសីលនេះផង ដោយ
 វត្ថុនេះផង ដោយភបធម៌នេះផង ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ផង ។ បុគ្គលនោះ
 រមែងត្រេកអរនឹងធម៌នោះ រីករាយនឹងធម៌នោះ ដល់ទូរសេចក្តីត្រេក
 អរចំពោះធម៌នោះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះឈ្មោះថា ដាច់ផង ដូរផង
 ពពាលផង ពស្រសផង នៃព្រហ្មចរិយធម៌ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលនេះ
 ហៅថា ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌មិនបរិសុទ្ធ ជាអ្នកប្រកបដោយមេដុនសំយោគ
 រមែងមិនរួចចាកជាតិ ដកមរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខៈ ចោមនស្ស
 ទុបាយាសៈ គេថាគតហៅថា មិនរួចចាកវដ្តទុក្ខឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 បណ្តាមេដុនសំយោគទាំង ៧ យ៉ាងនេះ គេថាគតឃើញច្បាស់នូវមេដុន-
 សំយោគណាមួយ ក្នុងខ្លួនដែលមិនទាន់លះបង់ដកបណា ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 គេថាគតមិនទាន់ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ
 ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ព្រមទាំងសមណ-
 ព្រាហ្មណ៍ នឹងមនុស្សជាសម្មតិទេពនឹងមនុស្សដ៏សេ ប ដកបនោះដែរ

បឋមបណ្ណសពេ មហាយញ្ចវគ្គោ

យតោ ច ខោ អហំ ព្រាហ្មណា នំមេសំ
 សត្តន្តំ មេឡុនសញ្ញោតានំ អញ្ញាតំ^(១) មេឡុនសញ្ញោតំ
 អត្តនំ អប្បហំនំ ន សមនុបស្សី អថាហំ
 ព្រាហ្មណ សនេវតេ លោកេ សមារតេ សព្រហ្មតេ
 សស្សមណព្រាហ្មណីយា បជាយ សនេវមនុស្សយ
 អនុត្តំ សម្មាសម្ពោធិ អភិសម្ពុតោ បច្ចុញ្ញាសី ។
 ញាណាឡា បន មេ ទស្សនំ ឧទចានំ អត្ថប្បា
 មេ វិមុត្តិ^(២) អយមន្តិមា ជាតិ នត្តិនានំ បុនត្ថវេតិ ។
 ឯវំ វុត្តេ ជាណុស្សោណី ព្រាហ្មណោ កកវន្តំ ឯត-
 ទវេច អភិក្កន្តំ ភោ តោតម ។ មេ ។ ឧចាសតំ
 មំ កំ តោតមោ ជានតុ អដ្ឋតត្ថេ ចាណុបេតំ
 សារណំ កតន្តំ ។

[៤៨] សញ្ញោតវិសញ្ញោតេ វេ ភិក្ខុវេ ធម្មបរិយាយំ
 នេសេស្សមំ តំ សុណាថ សាធុតំ មនសិករោថ

១ ឧ. អញ្ញាតញ្ញាតំ ។ ២ ឧ. ម. ចេវោវិមុត្តិ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចវគ្គ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បណ្ណាមេប៉ុនសំយោគទាំង ៧ យ៉ាងនេះ គឺថាគតមិន
 ឃើញច្បាស់នូវមេប៉ុនសំយោគណាមួយ ក្នុងខន្ធដែលមិនលះបង់ក្នុងកាល
 ណាទេ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ គឺថាគតក៏ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសម្មា-
 សម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្ម-
 លោក ក្នុងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍នឹងមនុស្សជាសម្មតិទេព
 នឹងមនុស្សវិសេស ក្នុងកាលនោះដែរ ។ លុះវតបញ្ញាដែលដឹងច្បាស់
 ឃើញច្បាស់ កើតឡើងហើយដល់តថាគតដូច្នេះថា ការរួចស្រឡះរបស់
 តថាគត មិនកម្រើក ជាតិនេះជាទីបំផុត ភពថ្មីទៀតមិនមានឡើយ ។
 កាលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ជាឈ្មោះស្យាណព្រាហ្មណ៍
 បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ភ្លឺច្បាស់ណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ចាំនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជា
 ទេវាសក្ខីអ្នកដល់នូវសរណគមន៍ ស្មើដោយជីវិតថាដើមអំពីថ្ងៃនេះតទៅ។

(៤៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវធម្មបរិយាយដែល
 សម្រេចអំពីសញ្ញាគៈ (ការប្រកប) នឹងវិសញ្ញាគៈ (ការនឿយណាយ)
 ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយប្រពៃចុះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយោ

ភាសីស្សាមីតិ ។ ឃុំ កន្លែត ខោ តេ កិត្ត
 កកវតោ បច្ចស្សោសុំ ។ កកវា ឯតនកោច កតមោ
 ច កិត្តវេ សញ្ញោកវិសញ្ញោតោ ធម្មបរិយាយោ ។
 ឥត្ថី កិត្តវេ អជ្ឈតំ ឥត្ថិទ្ធិយំ បនសិករោតិ ឥត្ថី
 កុតំ ឥត្ថាកប្បំ ឥត្ថិវិធំ ឥត្ថិច្ឆន្តំ ឥត្ថិស្សំ ឥត្ថា-
 លង្ការំ ។ សា តត្ថ រជ្ជតិ តត្រាភិរមតិ សា តត្ថ រត្តា
 តត្រាភិរតា ពហិទ្ធា បុរិសទ្ធិយំ បនសិករោតិ
 បុរិសកុតំ បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ បុរិសច្ឆន្តំ បុរិសស្សំ
 បុរិសាលង្ការំ ។ សា តត្ថ រជ្ជតិ តត្រាភិរមតិ សា
 តត្ថ រត្តា តត្រាភិរតា ពហិទ្ធា សញ្ញោកំ អាកាផ្នតិ
 យញ្ញស្ស ឥញ្ញោកប្បច្ឆយា ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោ-
 មនស្សំ តត្ថា អាកាផ្នតិ ។ ឥត្ថតេ កិត្តវេ
 អភិរតា សត្តា បុរិសេសុ សញ្ញោកំ តតា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្លាយ សុត្តន្តបិដក

ភាគនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានទទួលស្តាប់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានត្រាស់
 ដូច្នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម្មបរិយាយ សម្រេចអំពីសញ្ញាគៈ
 នឹងវិសញ្ញាគៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីវេមន៍
 កំណត់កងចិត្តនូវឥន្ទ្រិយនៃស្រ្តី ខាងក្នុង គឺភិរិយានៃស្រ្តី ឫកពានៃស្រ្តី
 បែបផែននៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នានៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី អលង្ការ
 នៃស្រ្តី ។ ស្រ្តីនោះ វេមន៍ត្រេកអរក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុង
 ហេតុទាំងនោះ លុះស្រ្តីនោះ ត្រេកអរក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុង
 ហេតុទាំងនោះហើយ វេមន៍កំណត់កងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃបុរស
 ខាងក្រៅ គឺភិរិយានៃបុរស ឫកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស សេចក្តី
 ប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ ស្រ្តីនោះ
 វេមន៍ត្រេកអរក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុងហេតុទាំងនោះ លុះស្រ្តី
 នោះ ត្រេកអរក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុងហេតុទាំងនោះហើយ វេមន៍
 ប៉ិនប៉ងនូវការប្រកបខាងក្រៅ សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សណា កើត
 ឡើងដល់ស្រ្តីនោះ ព្រោះការប្រកបជាបង្អួច ស្រ្តីនោះឯង វេមន៍ប៉ិន
 ប៉ងនូវសេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ
 ដែលត្រេកអរក្នុងឥត្តិភាព តែងដល់នូវការប្រកបក្នុងពួកបុរសភាព ។

បឋមបណ្ណសាស្ត្រ មហាយញ្ចៃត្ថោ

ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ស័ត្តិ ស័ត្តតំ ឆាតវត្ថុតិ ។ បុរិសោ
 ភិក្ខុវេ អជ្ឈតំ បុរិសទ្ធិយំ មនសិករោតិ បុរិសកុតំ
 បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ បុរិសច្ចង្គំ បុរិសស្សំ បុរិសា-
 នវដ្ឋារំ ។ សោ តត្ថ រដ្ឋតិ តត្រាភិរមតិ សោ តត្ថ រត្តោ
 តត្រាភិរត្តោ តហិទ្ធា ស័ត្តិទ្ធិយំ មនសិករោតិ ស័ត្តិកុតំ
 ស័ត្តាកប្បំ ស័ត្តិវិធំ ស័ត្តិច្ចង្គំ ស័ត្តិស្សំ ស័ត្តានវដ្ឋារំ ។
 សោ តត្ថ រដ្ឋតិ តត្រាភិរមតិ សោ តត្ថ រត្តោ
 តត្រាភិរត្តោ តហិទ្ធា សញ្ញោតំ អាតម្ពតិ ។
 យញ្ញស្ស សញ្ញាតប្បច្ចយា ឱប្បជ្ជតិ ស្មំ សោមនស្សំ
 តញ្ច អាតម្ពតិ ។ បុរិសត្ថោ ភិក្ខុវេ អភិរតា
 សត្តា ស័ត្តិសុ សញ្ញោតំ តតា ។ ឯវំ ខោ
 ភិក្ខុវេ បុរិសោ បុរិសតំ ឆាតវត្ថុតិ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីវែមន៍មិនកន្លងភាពនៃស្រ្តីយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសវែមន៍កំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះផ្សែងនៃបុរស
 ខាងក្នុងសន្តាន គឺភិរិយានៃបុរស ឫកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស
 សេចក្តីប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ បុរស
 នោះ វែមន៍ត្រេកអរ ក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុងហេតុទាំងនោះ
 លុះបុរសនោះ ត្រេកអរក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុងហេតុទាំងនោះ
 ហើយ វែមន៍កំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះផ្សែងនៃស្រ្តីខាងក្រៅវិញ គឺ
 ភិរិយានៃស្រ្តី ឫកពានៃស្រ្តី បែបផែននៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នា
 នៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី អលង្ការនៃស្រ្តី ។ បុរសនោះ វែមន៍ត្រេក
 អរក្នុងហេតុនោះ រីករាយក្នុងហេតុនោះ លុះបុរសនោះ ត្រេកអរក្នុងហេតុ
 នោះ រីករាយក្នុងហេតុនោះហើយ វែមន៍ប៉ុនប៉ងនូវសេចក្តីប្រកបខាង
 ក្រៅ ។ សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សណា កើតឡើងដល់បុរសនោះ
 ព្រោះការប្រកបជាបច្ច័យ បុរសនោះ តែងប៉ុនប៉ងនូវសេចក្តីសុខនឹង
 សោមនស្សនោះវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលត្រេកអរ
 ក្នុងភាពនៃបុរស តែងដល់នូវការប្រកបក្នុងពួកស្រ្តី ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុរសវែមន៍មិនកន្លងនូវភាពនៃបុរស យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ សញ្ញោតោ ហោតិ ។ កថញ្ចា
 ភិក្ខុវេ វិសញ្ញោតោ ហោតិ ។ ឥត្ថំ ភិក្ខុវេ
 អជ្ឈតំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន មនសីករោតិ ឥត្ថកុតំ
 ឥត្ថាកប្បំ ឥត្ថវិធំ ឥត្ថច្ឆន្ទំ ឥត្ថស្សំ ឥត្ថានុដ្ឋានំ ។
 សា តត្ថ ន រដ្ឋតិ តត្រ ជាកិរមតិ សា តត្ថ
 អរត្តា តត្រ អនកិរតា តហិម្វា បុរិសិន្ទ្រិយំ
 ន មនសីករោតិ បុរិសកុតំ បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ
 បុរិសច្ឆន្ទំ បុរិសស្សំ បុរិសានុដ្ឋានំ ។ សា តត្ថ
 ន រដ្ឋតិ តត្រ ជាកិរមតិ សា តត្ថ អរត្តា តត្រ
 អនកិរតា តហិម្វា សញ្ញាតំ ជាកត្ត្វតិ យញ្ចស្សា
 សញ្ញាកប្បច្ចយា ឧប្បជ្ឈតិ សុខំ សោមនស្សំ តញ្ច
 ជាកត្ត្វតិ ។ ឥត្ថត្ថេ ខោ ភិក្ខុវេ អនកិរតា
 សត្តា បុរិសេសុ វិសញ្ញាតំ តតា ។ ឯវំ
 ខោ ភិក្ខុវេ ឥត្ថំ ឥត្ថតំ អតិវត្ថតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សព្វពោធិ៍យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ប៉ុន្តែសព្វពោធិ៍ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីមិនកំណត់ក្នុង
 ចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃស្រ្តី ខាងក្នុងសន្តាន គឺភិរិយានៃស្រ្តី ឫកពា
 នៃស្រ្តី បែបផែននៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នានៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី
 អលង្ការនៃស្រ្តី ។ ស្រ្តីនោះ វេមន៍មិនត្រេកអរក្នុងហេតុនោះ មិនរីក
 រាយក្នុងហេតុនោះ លុះស្រ្តីនោះ មិនត្រេកអរក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយ
 ក្នុងហេតុនោះហើយ វេមន៍មិនកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃបុរស
 ខាងក្រៅ គឺភិរិយានៃបុរស ឫកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស សេចក្តី
 ប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ ស្រ្តីនោះ
 វេមន៍មិនត្រេកអរក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយក្នុងហេតុនោះ លុះស្រ្តីនោះ
 មិនត្រេកអរ ក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយ ក្នុងហេតុនោះហើយ វេមន៍
 មិនប៉ុនប៉ងនូវការប្រកបខាងក្រៅ សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សណា កើត
 ឡើងដល់ស្រ្តីនោះ ព្រោះការប្រកបជាបច្ច័យ ស្រ្តីនោះតែងមិនប៉ុនប៉ងនូវ
 សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សនោះវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចសត្វដែល
 មិនត្រេកអរក្នុងភាពនៃស្រ្តី តែងដល់នូវការនឿយណាយ ក្នុងបុរសទាំង
 ឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីវេមន៍ឥន្ទ្រិយនូវភាពនៃស្រ្តី យ៉ាងនេះឯង ។

បឋមបណ្ណបក មហាយញ្ចៃត្ថ

នន្ទមាតាទបាសិកា កំពុងសូត្របារាយនធម៌ដោយសំឡេង (ដំតីពេះ)
 ក៏បង្កើនឈរចាំស្តាប់ត្រាតែចប់ ពាក្យពោល ។ លុះនន្ទមាតាទបាសិកា
 សូត្រនូវបារាយនធម៌ ដោយសំឡេង (ដំតីពេះ) រួចហើយ ក៏នៅស្ងៀម ។
 លំដាប់នោះ មហាភជ្ឈោនវេស្សវណ្ណ ជ្រាបច្បាស់នូវការចប់នៃកថា
 របស់នន្ទមាតាទបាសិកាហើយ ក៏អនុមោទនាថា ម្ចាស់នាង ពីពេះ
 ណាស់ ម្ចាស់នាង ពីពេះណាស់ ។ (នន្ទមាតាទបាសិកាសួរថា)
 បតីត្រព្រះអង្គមានមុខដ៏ចម្រើន ចុះអ្នកជាអ្វី ។ ម្ចាស់នាង ខ្ញុំជាមហាភជ្ឈោ
 ឈ្មោះវេស្សវណ្ណជាបុរសនាង ។ បតីត្រព្រះអង្គអ្នកមានមុខដ៏ចម្រើន ប្រពៃ
 ហើយ បើដូច្នោះ ធម្មបរិយាយដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ សូមជាបណ្ណា
 ការយ៉ាងវិសេសដល់ព្រះអង្គ ។ វេស្សវណ្ណមហាភជ្ឈោពោលថា ម្ចាស់
 នាង ប្រពៃហើយ ពាក្យនេះសូមជាបណ្ណការយ៉ាងវិសេសដល់ខ្ញុំចុះ ក៏កុ
 សង្ឃមានព្រះសាវ័ក្ខនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានជាប្រធាន មិនបានបោះធ្វើ
 ភត្តកិច្ច ក្នុងវេលាព្រឹក នឹងមកកាន់វេលាទ្បកណ្ណកនគរ ក្នុងថ្ងៃស្អែក នាងចូល
 អង្គុសនូវភិក្ខុសង្ឃនោះ ទទួលនូវចំណែកបុណ្យដល់ខ្ញុំផង បណ្ណាការ
 យ៉ាងវិសេសនឹងមានដល់ខ្ញុំយ៉ាងនេះឯង ។ ត្រាខ្លះ នន្ទមាតាទបាសិកា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

អញ្ញាតំ បុរិសំ^(១) អច្ចយេន សកេ និវេសនេ
 បណ្ឌិតំ ខាទដិយំ កោដដិយំ បដិយាទាបេសំ ។
 អថេខា សាវ័បុត្តមោក្ខណ្ឌនប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ
 អកតចាតវសោ យេន វេទ្យកណ្ឌតំ តទវសំ ។
 អថេខា នន្ទមាតា ឧទាសីកា អញ្ញាតំ បុរិសំ
 អាមន្តេសិ ឯហិ ត្វំ អម្រោ បុរិស អាវមំ កន្ធា
 ភិក្ខុសង្ឃស្ស កាលំ អាវេចេហិ កាលោ កន្ត
 អយ្យាយ នន្ទមាតាយ និវេសនេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តំ ។
 ឯវំ អយ្យេតិ ខោ សោ បុរិសោ នន្ទមាតាយ
 ឧទាសីកាយ បដិស្សណ៍ត្វា អាវមំ កន្ធា ភិក្ខុ-
 សង្ឃស្ស កាលំ អាវេចេសិ កាលោ កន្ត
 អយ្យាយ នន្ទមាតាយ និវេសនេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តំ ។
 អថេខា សាវ័បុត្តមោក្ខណ្ឌនប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ
 បុព្វជ្ឈាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន
 នន្ទមាតាយ ឧទាសីកាយ និវេសនំ តេនុបសង្កមំ
 ឧបសង្កមំត្វា បញ្ចាតេ អាសនេ និសីទិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សត្តកនិបាត

លុះកាល កន្លងទៅ ក៏ប្រើបុរសមួយនាក់ ឲ្យចាត់ចែងខាងនីយ -
 ភោជនីយាហារដ៏ឧត្តម ក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួន ។ លំដាប់នោះ
 ភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះសាវ័បុត្តនឹងព្រះមហាមោគ្គលូនជាប្រធាន មិនទាន់
 ធ្វើភត្តកិច្ច ក្នុងពេលព្រឹកនៅឡើយ ក៏សំដៅទៅកាន់វេទ្យកណ្ត កន្សោម ។
 ចំណែកខាងនន្ទមាតាទុបាសិតា ក៏ហៅបុរសមួយនាក់ថា នៃបុរសដ៏
 ចំរើន អ្នកចូរមក អ្នកចូរទៅឯអារាម ចូរក្រាបទូលនូវភត្តកាលចំពោះ
 ភិក្ខុសង្ឃថា បតិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចំរើន កាលត្រូវហើយ ភត្តក្នុង
 លំនៅនៃនន្ទមាតាជាម្ចាស់ ក៏សម្រេចហើយ ។ បុរសនោះ ក៏ទទួល
 ស្តាប់នន្ទមាតាទុបាសិតាថា បាទ អ្នកម្ចាស់ ហើយក៏សំដៅទៅឯអារាម
 ក្រាបទូលនូវកាលដល់ភិក្ខុសង្ឃថា បតិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចំរើន
 កាលត្រូវហើយ ភត្តក្នុងលំនៅនៃនន្ទមាតាទុបាសិតាជាម្ចាស់ ក៏សម្រេច
 ហើយ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះសាវ័បុត្តនឹងព្រះមោគ្គ-
 លូនជាប្រធាន ស្ងៀកស្ងៀង ប្រដាប់បាត្រនឹងចីវរ ក្នុងបុព្វលា-
 សម័យ ចូលទៅត្រង់លំនៅ ដែលនន្ទមាតាទុបាសិតានៅ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលគេត្រាលស្រេចហើយ ។

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃ

អថោ នន្ទមាតា ឧទាសីកា សាវ័បុត្តមោត្តល្លានប្បមុខំ
 ភិក្ខុសង្ឃំ មណីតេន ខាទនីយេន គោជនីយេន
 សហត្ថា សន្តប្បសី សម្បវរសី ។ អថោ នន្ទមាតា
 ឧទាសីកា អាយស្មន្តំ សាវ័បុត្តំ កុត្តារី ឌីនីតបត្ត-
 ចាណី ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទិ ចោ
 នន្ទមាតរំ ឧទាសីកំ អាយស្មា សាវ័បុត្តោ ឯតទកេច
 កោ បន តេ នន្ទមាតេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស អញ្ញាតមនំ
 អារុកេសីតិ ។ ឥនាហំ កន្តេ វត្តិយា បច្ចុស-
 សមយំ បច្ចដ្ឋាយ ចារាយនំ សវេន កាសីត្វា
 តុញ្ញី អហោសី ។ អថោ កន្តេ វេស្សវណោ
 មហារាជា មម កតាបរិយោសានំ វិទិត្វា អញ្ញា
 ធុមោទិ សាធុ កតិនំ សាធុ កតិនីតិ ។ កោ
 បនេសោ កុទ្ធមុខាតិ ។ អហន្តេ កតិនំ ភាតា
 វេស្សវណោ មហារាជាតិ ។ សាធុ កុទ្ធមុខ តេនហិ
 យោ មេ អយំ ធម្មបរិយាយោ កណីតោ ឥនន្តេ
 ហោតុ អានិថយ្យន្តិ ។ សាធុ កតិនំ ឯតព្យាវ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញត្ថ

ចំណែកខាងនន្ទមាតាឧបាសិកា អង្គសក្កិកុសង្ឃ មានព្រះសាវ័បុត្តនឹង
 ព្រះមោគ្គលូនជាប្រធាន ដោយខាងនិយកោដនីយាហារជំនុំតួម ដោយ
 ដៃខ្លួនឯង ឲ្យផ្អែកស្តាប់ស្តាប់ត្រាតែហាមឃាត់ ។ នន្ទមាតាឧបាសិកា
 លុះកំណត់ដឹងនូវព្រះសាវ័បុត្តនឹងមានអាយុកាលឆាន់រួច មានព្រះហស្តដាក់
 ចេញពីបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះនន្ទមាតាឧបាសិកាអង្គុយ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះសាវ័បុត្តនឹងមានអាយុ ក៏សួរដូច្នេះថា ម្ចាស់
 នន្ទមាតា ចុះអ្នកណាប្រាប់ដំណើរមកនៃកិក្ខុសង្ឃដល់នាង ។ បតីគ្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចំរើន ខ្ញុំម្ចាស់ក្រោកឡើងក្នុងបច្ចុប្បន្នសម័យនៃកត្រីងណោះ សូត្រ
 បារាយនធម៌ដោយសំឡេង (ដ៏តិរោះ) ហើយនៅស្ងៀម ។ បតីគ្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចំរើន ស្រាប់តែមហាកដឈ្មោះវេស្សវណ្ណ ដឹងច្បាស់នូវទីបំផុត
 នៃធម្មកថាបស់ខ្ញុំ ក៏អនុមោទនាថា ម្ចាស់នាង តិរោះណាស់ ម្ចាស់នាង
 តិរោះណាស់ ។ (ខ្ញុំម្ចាស់សួរថា) ម្ចាស់អ្នកមានមុខដ៏ចំរើន ចុះអ្នកជាអ្វី ។
 ម្ចាស់នាង ខ្ញុំជាមហាកដឈ្មោះវេស្សវណ្ណ ជាបុរសនៃនាង ។ បតីគ្រ
 ព្រះអង្គមានកត្រីងដ៏ចំរើន ការមករបស់ព្រះអង្គ ប្រពៃណាស់ បើដូច្នោះ
 ធម្មបរិយាយ ដែលខ្ញុំបានពោលហើយនេះ សូមជាបណ្ណាការយ៉ាង
 វិសេសដល់ព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់នាង ប្រពៃហើយ ពាក្យនុ៎ះឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

មេ ហោតុ អាតិថេយ្យំ ស្មេវ សាវុត្តមោត្តលានប្ប-
 ធុរោ ភិក្ខុសង្ឃោ អតិភោគាភោគោ វេជ្ជកណ្ណាតិ
 អាតិថិស្សនី តព្វា ភិក្ខុសង្ឃំ បរិស័ត្វា ម.ម
 ទត្ថិណំ អាទិសេយ្យាសិ ។ ឯវា មេ ភិស្សនី
 អាតិថេយ្យន្តំ ។ យទិទំ កន្លេ ទានេ បុត្រា បុត្រា-
 មហិតំ វេស្សនោស្ស មហាភជស្ស សុខាយ
 ហោត្វតិ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមាតេ អត្ថតំ នន្ទមាតេ
 យត្រ ហិ នាម វេស្សនោន មហាភជេន ឯវំ-
 មហិទ្ធិតេន ឯវំមហេសតេន ទេវបុត្រេន សម្មា
 សល្លាស្សនី ។ ន ខោ មេ កន្លេ ឯស្រវ
 អច្ឆរិយោ អតតោ ធម្មោ អត្ថំ មេ អញ្ញោរិ
 អច្ឆរិយោ អតតោ ធម្មោ ឥធម មេ កន្លេ
 នធម្មោ នាម ឯតបុត្តតោ ឯយោ មនាហោ តំ
 ភជាខោ តិស្មិត្តិទេវ កាវណោ ឡិក្ខស្ស ធមសយ្ហ
 ដីវតា វេរោមេស្សំ តស្មី ខោ មនាហំ កន្លេ ទាវតេ
 តហិតេ វំ កយ្ហមាទេ វំ វេន វំ វជ្ជមាទេ វំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

សូមជាបណ្តាការយ៉ាងវិសេសដល់ខ្ញុំ ភិក្ខុបង្សមានព្រះសាវ័បុត្តនឹងព្រះ
 មោគ្គល្លានជាប្រធាន មិនទាន់ធ្វើកត្តកិច្ចក្នុងវេលាព្រឹកនៅឡើយ និមន្តមក
 កាន់វេទ្យកណ្តកនគរ ក្នុងថ្ងៃស្អែក ចូរនាងអង្គាសភិក្ខុសង្ឃហើយទទួល
 ដូនចំណែកបុណ្យដល់ខ្ញុំផង ។ បណ្តាការយ៉ាងវិសេសនឹងមានដល់ខ្ញុំយ៉ាង
 នេះឯង ។ បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន បុណ្យក្នុងទាននេះ (១) សូម
 ជាបុណ្យដែលខ្ញុំចូរហើយ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់មហារាជឈ្មោះវេស្សវណ្ណ-
 វណ្ណចុះ ។ ម្ចាស់នន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់ ម្ចាស់នន្ទមាតា ចំឡែកណាស់
 ព្រោះនាងបានចរចាក្នុងទីចំពោះមុខ ជាមួយនឹងមហារាជឈ្មោះវេស្សវណ្ណ
 ជាទេវបុត្តមានច្បងយ៉ាងនេះ មានស័ក្តិធំយ៉ាងនេះ ។ បតិគ្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នេះឯង មិនមែនអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌
 ឯទៀតដែលអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំ បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ក្នុងគ្រា
 នេះ ខ្ញុំមានកូនប្រុសម្នាក់ឈ្មោះនន្ទៈ ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីរោញចិត្ត
 ព្រះរាជាទាំងឡាយ ចាប់ទាញកំហែងកូននោះ ព្រោះហេតុនីមួយ មក
 ផ្តាច់ជីវិត បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលទារកនោះ គេចាប់
 យកទៅហើយក្តី កំពុងចាប់ក្តី សម្លាប់ហើយក្តី កំពុងសម្លាប់ក្តី

១ ត្រង់ពាក្យថាបុណ្យក្នុងទានដែលបូជាហើយ អង្គកថា សំដៅយក ចេតនា ៣ ប្រការ ។

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃត្ថោ

ហេតុ វា ហត្ថាមារេ វា នាភិជាតាមិ ចិត្តស្ស
 អញ្ញាចត្តន្តំ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមារេ អត្តតំ នន្ទមារេ
 យត្រ ហិ នាម ចិត្តប្បាទមត្តម្យំ បរិសោធស្សសីតិ ។
 ន ខោ មេ កន្តេ ឯស្រេ អច្ឆរិយា អត្តតោ ធម្មោ
 អត្ថំ មេ អញ្ញាមិ អច្ឆរិយា អត្តតោ ធម្មោ ឥធ មេ
 កន្តេ សាមិកោ កាណតតោ អញ្ញាតំ យត្តយោមី ឧប-
 បន្នោ សោ មេ តេនេវ បុរិមេន អត្តកាវេន ឧទ្ធស្សេសី
 ន ខោ មនាហំ កន្តេ អភិជាតាមិ តតោ និទានំ ចិត្តស្ស
 អញ្ញាចត្តន្តំ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមារេ អត្តតំ នន្ទមារេ
 យត្រ ហិ នាម ចិត្តប្បាទមត្តម្យំ បរិសោធស្ស-
 សីតិ ។ ន ខោ មេ កន្តេ ឯស្រេ អច្ឆរិយា អត្តតោ
 ធម្មោ អត្ថំ មេ អញ្ញាមិ អច្ឆរិយា អត្តតោ ធម្មោ
 យតោហំ កន្តេ សាមិកស្ស នហរស្សេវ នហរ អាជីតា
 នាភិជាតាមិ មនសាមិ អតិច្ឆិតំ^(១) តុតោ បន
 កាយេនាតិ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមារេ អត្តតំ នន្ទមារេ
 យត្រ ហិ នាម ចិត្តប្បាទមត្តម្យំ បរិសោធស្សសីតិ ។

១ ឧ. សាមិកំ មនសាមិ អតិច្ឆិតំ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

បៀតបៀនហើយក្តី កំពុងបៀតបៀនក្តី ខ្ញុំម្ចាស់មិនដឹងនូវសេចក្តីប្រ
 ប្រលនៃចិត្តឡើយ ។ ម្នាលនាងនន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់ ម្នាលនាង
 នន្ទមាតា ចំឡែកណាស់ គោតតែ នាងជំរះនូវហេតុត្រឹមតែការកើតឡើង
 នៃចិត្តបាន ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នោះឯង មិនមែនអស្ចារ្យ
 ចំឡែកនៃខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀតអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោក
 ចម្រើន ក្នុងគ្រានេះ សូមរបស់ខ្ញុំ ធ្វើមរណកាលទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងកំណើត
 នៃយក្សមួយ សូមរបស់ខ្ញុំនោះ សំដែងនូវអត្តភាពដល់ខ្ញុំដូចក្នុងកាលមុន
 បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់មិនដឹងនូវសេចក្តីប្រប្រលនៃចិត្តដែល
 ជាហេតុជាងនោះឡើយ ។ ម្នាលនន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់ ម្នាលនន្ទ-
 មាតា ចំឡែកណាស់ គោតតែ នាងជំរះនូវហេតុត្រឹមតែការកើតឡើងនៃ
 ចិត្តបាន ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នោះឯង មិនមែនអស្ចារ្យចំឡែក
 របស់ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀត ជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំម្ចាស់នៅក្រមុំ គេនាំមកឲ្យស្វាមីកំឡោះ ខ្ញុំមិនដែល
 ប្រព្រឹត្តកន្លងដោយចិត្តទេ មិនបាច់និយាយដល់ការប្រព្រឹត្តកន្លងដោយ
 កាយឡើយ ។ ម្នាលនន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់ ម្នាលនន្ទមាតា ចំឡែក
 ណាស់ គោតតែ នាងជំរះនូវហេតុត្រឹមតែការកើតឡើងនៃចិត្តបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្នុងនិកាយស្ស វត្តកន្ទិណពោ

ន ខោ មេ កន្ត្រៃ ឯស្រៅ អច្ឆរិយោ អត្តតោ ធម្មោ
អត្តំ មេ អញ្ញោចំ អច្ឆរិយោ អត្តតោ ធម្មោ យ ទាហំ
កន្ត្រៃ ឧបាសិកា បដិទេសិតា ហិកិជាធាមី តិក្ខុ
សិក្ខាបទំ សត្វាច្ច វិភិក្កមិតាតិ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមាតេ
អត្តតំ នន្ទមាតេតិ ។ ន ខោ មេ កន្ត្រៃ ឯស្រៅ
អច្ឆរិយោ អត្តតោ ធម្មោ អត្តំ មេ អញ្ញោចំ អច្ឆរិយោ
អត្តតោ ធម្មោ ឥទាហំ កន្ត្រៃ យាវិទេវ អាភវ្មមិ
វិវិទេវ កាមេហំ វិវិទុ អត្តសលេហំ ធម្មេហំ
សវិតក្កំ សវិទារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ
ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារមិ វិភិក្កវិចារានំ រូបសមា អដ្ឋត្ថំ
សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោធិកាវំ អវិតក្កំ អវិទារំ
សមាធិជំ បីតិសុខំ ឧត្ថយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈំ
វិហារមិ បីតិយា ច វិហារា ឧបេត្តកា ច វិហារមិ
សតា ច សម្បជាធា សុខញ្ច កាយេន បដិសំ-
វេទមិ យត្ថំ អរិយា អាចិក្ខត្ថំ ឧបេត្តកោ សតីមា
សុខវិហារីតិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារមិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តនិបាត

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នោះឯង មិនមែនជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់
 ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀត ជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់
 ដ៏ចម្រើន កាលដែលខ្ញុំម្ចាស់សំដែងខ្លួនជាឧបាសិកាឡើង មិនធ្លាប់ក្លែង
 ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសិទ្ធិតាមទណ្ឌមួយទេ ។ ម្ចាស់នន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់
 ម្ចាស់នន្ទមាតា ចំឡែកណាស់ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នោះឯង
 មិនមែន ជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀត ជាអស្ចារ្យ
 ចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់ប៉ុនប៉ងដរាបមកក្នុង
 ទីនេះថា ខ្ញុំស្ងាត់ចាកតាមទាំងឡាយ ស្ងាត់ចាកអកុសលទាំងឡាយ
 ហើយបានដល់នូវបឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈនឹងវិចារៈ មានបីតិនឹង
 សុខ កើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ព្រោះរម្ងាប់វិតក្កៈនឹងវិចារៈ ក៏បានដល់
 នូវទុតិយជ្ឈាន ជាធម្មជាតិកើតមានក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ប្រកបដោយសេច-
 ក្តីជ្រះថ្លា គឺសង្ខារមានសភាពជាចិត្តខ្ពស់ឯក មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ
 មានតែបីតិនឹងសុខ កើតអំពីសមាធិ គឺបឋមជ្ឈាន ព្រោះវិនាសទៅនៃបីតិ
 ផង ជាអ្នកប្រកបដោយទេវតាផង ខ្ញុំជាអ្នកនឹករលឹក ដឹងច្បាស់ ទទួល
 នូវបុរាណដោយនាមកាយផង បានដល់នូវតតិយជ្ឈាន ដែលអរិយៈទាំង
 ឡាយតែងសរសើរថា បុគ្គលមានសតិប្រកបដោយទេវតា នៅជាសុខ

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ចវគ្គោ

សុខស្ស ច បហាណ ទុក្ខស្ស ច បហាណ បុព្វេ
 សោមនស្សនោមនស្សនំ អត្ថន្តមា អទុក្ខមស្សទំ
 ឧបេក្ខាសត្តិហស្សន្តិ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ
 វិហារមីតិ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមាតេ អត្ថតំ នន្ទមាតេតិ ។
 ន ខោ មេ កន្តេ ឯសេវ អច្ឆរិយោ អត្ថតោ ឆម្មោ អត្ថ
 មេ អញ្ញោមិ អច្ឆរិយោ អត្ថតោ ឆម្មោ ឈានំមាមំ កន្តេ
 កតវតា ទេសិតានំ បញ្ចោរម្បាតិឈានំ សញ្ញោជនានំ
 នាហន្តេសំ កត្វា អត្ថនំ អប្បហំនំ សមនុបស្សមីតិ ។
 អច្ឆរិយំ នន្ទមាតេ អត្ថតំ នន្ទមាតេតិ ។ អថខោ
 អាយស្មា សារីបុត្តោ នន្ទមាតរំ ឧបាសិកំ ធម្មិយា
 កថាយ សន្នុស្សត្វា សមាទមេត្វា សមុត្តេជេត្វា
 សម្មហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមីតិ ។

មហាយញ្ចវគ្គោ បញ្ចមោ ។

តិល្បទានំ

ចិត្តបរិក្ខារំ^(១) ទ្វេអត្ថំ សញ្ញា អបរា ទុរេ^(២)

១ ទ. ម. ចិត្តបរិក្ខារំ ។ ២ ម. សញ្ញា ច ទ្វេ បរា ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ព្រោះលះបង់នូវសុខផង លះបង់នូវទុក្ខផង វិនាសទៅនៃសោមនស្សនឹង
 ពោមនស្សក្នុងកាលមុនផង ខ្ញុំក៏បានដល់នូវចក្ខុវិស័យ មានសតិដ៏បរិសុទ្ធ
 ដោយឧបេក្ខា មិនជាទុក្ខ មិនជាសុខ ។ ម្ចាស់នន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់
 ម្ចាស់នន្ទមាតា ចម្លែកណាស់ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នេះ
 ឯង មិនមែនជាអស្ចារ្យចម្លែករបស់ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀត ជាអស្ចារ្យ
 ចម្លែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សំយោជនៈខាងក្រោមតាំង
 ៥ ណា ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ បណ្តាសំយោជនៈ
 តាំងនោះ ខ្ញុំម្ចាស់ពិចារណាមិនឃើញនូវសំយោជនៈណាមួយ ក្នុងខ្លួន
 ដែលមិនទាន់លះបង់សោះឡើយ ។ ម្ចាស់នន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់
 ម្ចាស់នន្ទមាតា ចម្លែកណាស់ ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ
 ញ៉ាំងនន្ទមាតាទុបាសិតា ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហ៊ាន
 ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មតា ហើយក្រោកចាកអាសនៈចេញទៅ ។

ចប់ មហាយញ្ចៃ ទី ៥ ។

ឧទ្ទាននៃមហាយញ្ចៃវិគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីចក្ខុ ១ បរិក្ខារ ១ អំពីភ្លើង
 ពីរលើក អំពីសញ្ញា ២ លើកទៀត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវទិកាយស្ស សុត្តកនិបាតោ

មេដ្ឋនា ច(១) សញ្ញាតោ ទាមំ មាតាយ តេ ទសាតិ(២) ។

បណ្ណាសកោ សមញ្ញោ ។

១ ម. ច សញ្ញា អត្ថិ ។ ២ ឧ ម. ឥន្ទមាតេន ពេ រសាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

អំពីមេថុន ១ អំពីសញ្ញាគៈនិងវិសញ្ញាគៈ ១ អំពី

ពាន ១ អំពីន្ទមាតាតុប្បាសិកា ១ រួមជា ១០ ។

ចប់ បណ្ណសក ។

បណ្ណាសកាសង្គហិតា វិគ្គ

អព្យាកតវគ្គោ

[៥០] អថទោ អញ្ញាតវោ ភិក្ខុ យេន ភកវា
តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា
ឯកមន្តំ ឯសីទិ ។ ឯកមន្តំ ឯសីប្បោ ទោ សោ
ភិក្ខុ ភកវន្តំ ឯតទវោច កោ នុ ទោ ភន្តេ
ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន សុតវតោ អរិយ-
ស្សាវកស្ស វិចីតិច្ឆា នុប្បជ្ជតិ អព្យាកតវត្ថុស្វតិ ។
ទិដ្ឋិឯរោធា ទោ ភិក្ខុ សុតវតោ អរិយស្សាវកស្ស
វិចីតិច្ឆា នុប្បជ្ជតិ អព្យាកតវត្ថុស្វ ។ ហោតិ តថាគតោ
បរម្មណាតិ ទោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិកតមេតំ ន ហោតិ
តថាគតោ បរម្មណាតិ ទោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិកតមេតំ

បណ្ណាសកាសង្គហិតវិគ្គ

អព្យាកតវិគ្គ

(៥១) គ្រានោះ ភិក្ខុមួយរូប ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះ
ចូលទៅដល់ហើយ ក៏គ្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុង
ទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានគ្រាប
បង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជា
បច្ច័យ ដែលនាំឲ្យវិចិត្តិការបស់អរិយសាវក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងអព្យាកតវត្ថុទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ វិចិត្តិការបស់
អរិយសាវក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង រមែងមិនកើតឡើង ក្នុងអព្យាកត-
វត្ថុទាំងឡាយ ព្រោះវេលាឆ័ដ្ឋិ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ឆ័ដ្ឋិកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ
រមែងកើតទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុ ឆ័ដ្ឋិកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ មិនកើតទៀត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរម្មណាតិ
 ខោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិតតមេតំ នេ ហោតិ ន ន
 ហោតិ តថាគតោ បរម្មណាតិ ខោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិ-
 តតមេតំ ។ អស្សុតវា ភិក្ខុ ឬដុដ្ឋនោ ទិដ្ឋិ នប្ប-
 ជាតាតិ ទិដ្ឋិសមុទយំ នប្បជាតាតិ ទិដ្ឋិនិរោធំ
 នប្បជាតាតិ ទិដ្ឋិនិរោធតាមិនំ បដិបទំ នប្បជាតាតិ
 តស្ស សា ទិដ្ឋិ បរិឡាតិ សោ ន បរិមុច្ចតិ
 ជាតិយា ជរាយ មរណោ ន សោកេហិ បរិទេវេហិ
 ទុក្ខេហិ នោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ ន បរិមុច្ចតិ
 ទុក្ខស្មាតិ វិនាមិ ។ សុតវា ច ខោ ភិក្ខុ អរិយ-
 ស្សវកោ ទិដ្ឋិ បជាតាតិ ទិដ្ឋិសមុទយំ បជាតាតិ
 ទិដ្ឋិនិរោធំ បជាតាតិ ទិដ្ឋិនិរោធតាមិនំ បដិបទំ
 បជាតាតិ តស្ស សា ទិដ្ឋិ បរិឡាតិ សោ បរិមុច្ចតិ
 ជាតិយា ជរាយ មរណោ ន សោកេហិ
 បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ នោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ
 បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មាតិ វិនាមិ ។ ឯវំ ជានំ ខោ
 ភិក្ខុ សុតវា អរិយស្សវកោ ឯវំ បស្សំ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុ ទិដ្ឋកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ វេទនកើតទៀតក៏មាន
 មិនកើតទៀតក៏មាន ម្នាលភិក្ខុ ទិដ្ឋកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅកើតទៀត
 ក៏មិនមែន មិនកើតទៀត ក៏មិនមែន ។ ម្នាលភិក្ខុ បុគ្គលអ្នកមិន
 ចេះដឹង វេទនមិនដឹងច្បាស់នូវទិដ្ឋ មិនដឹងច្បាស់នូវហេតុ ជាទីកើត
 ឡើងនៃទិដ្ឋ មិនដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីរលត់ទៅនៃទិដ្ឋ មិនដឹងច្បាស់
 នូវបដិបទា ដែលដល់នូវការរលត់ទៅនៃទិដ្ឋ ទិដ្ឋនោះវេទនចំរើនដល់
 បុគ្គលនោះ បុគ្គលនោះ វេទនមិនរួចចាកជាតិ ជរា មរណៈ សេចក្តី
 សោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីទុក្ខ ទោមនស្ស សេចក្តីតានភ័ន្ត
 តថាគតហៅថា វេទនមិនរួចចាកវដ្តទុក្ខឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ អរិយ-
 សាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង វេទនដឹងច្បាស់នូវទិដ្ឋ ដឹងច្បាស់
 នូវហេតុ ជាទីកើតឡើងនៃទិដ្ឋ ដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីរលត់ទៅនៃទិដ្ឋ
 ដឹងច្បាស់នូវបដិបទា ជាដំណើរទៅកាន់ទីរលត់ទៅនៃទិដ្ឋ ទិដ្ឋនោះរបស់
 អរិយសាវ័កនោះ វេទនរលត់ទៅ អរិយសាវ័កនោះ ទើបរួចស្រឡះ
 ចាកជាតិ ជរា មរណៈ សេចក្តីសោកខ្សឹកខ្សួល ទុក្ខ ទោមនស្ស សេចក្តី
 តានភ័ន្ត តថាគតហៅថា វេទនរួចស្រឡះចាកវដ្តទុក្ខ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 អរិយសាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង កាលដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ

បណ្ណសកសង្គហិតោ អព្យាករវគ្គោ

តថាគតោ បរម្មណាតិមំ ន ព្យាករោតំ ន ហោតិ
 តថាគតោ បរម្មណាតិមំ ន ព្យាករោតំ ហោតិ ច ន
 ច ហោតិ តថាគតោ បរម្មណាតិមំ ន ព្យាករោតំ ទេវ
 ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរម្មណាតិមំ ន ព្យា-
 ករោតំ ។ ឯវំ ជាធំ ខោ ភិក្ខុ សុតវំ អរិយស្សវកោ
 ឯវំ បស្សំ ឯវំ អព្យាករណាធម្មោ ហោតិ អព្យាកត-
 វត្ថុសុ ។ ឯវំ ជាធំ ខោ ភិក្ខុ សុតវំ អរិយស្សវកោ ឯវំ
 បស្សំ នច្ចម្ពតំ ន កម្មតំ ន វេទតំ ន សន្តាសំ
 អាបជ្ជតំ អព្យាកតវត្ថុសុ ។ ហោតិ តថាគតោ
 បរម្មណាតិ ខោ ភិក្ខុ តណ្ហាភតមេតំ សញ្ញាភតមេតំ
 មញ្ញាភតមេតំ បឋមញ្ញាភតមេតំ ឧបាទានភតមេតំ វិប្បជ្ជិ-
 សារោ ឯសោ ន ហោតិ តថាគតោ បរម្មណាតិ ខោ
 ភិក្ខុ វិប្បជ្ជិសារោ ឯសោ ហោតិ ច ន ច ហោតិ
 តថាគតោ បរម្មណាតិ នោ ភិក្ខុ វិប្បជ្ជិសារោ
 ឯសោ ទេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ
 បរម្មណាតិ ខោ ភិក្ខុ វិប្បជ្ជិសារោ ឯសោ ។
 អស្សុតវំ ភិក្ខុ បុថុជ្ជនោ វិប្បជ្ជិសារំ នប្បជាធាតិ

បណ្ណាល័យសង្គមភាព អព្យាករណ៍

វែមនិមនពោលថា សត្វស្លាប់ទៅ កើតទៀតដូច្នេះខ្លះ មិនពោល
 ថា សត្វស្លាប់ទៅ មិនកើតទៀតដូច្នេះខ្លះ មិនពោលថា សត្វ
 ស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែនដូច្នេះខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុ អរិយសាវក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង កាលដឹងយ៉ាងនេះ
 ឃើញយ៉ាងនេះ ជាអ្នកមានកិរិយាមិនពោលជាធម្មតា ក្នុងអព្យាករណ៍
 ទាំងឡាយយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ អរិយសាវក អ្នកមានសេចក្តី
 ចេះដឹង កាលដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ ទើបមិនរន្ធត់ មិនចំប្រប់
 មិនញាប់ញ័រ មិនដល់នូវសេចក្តីគិតស្មុគស្មាញក្នុងអព្យាករណ៍ទាំងឡាយទេ ។
 ម្នាលភិក្ខុ តណ្ហា សញ្ញា មានៈ បបព្វធម៌ (សេចក្តីឃឹកយូរ)
 ឧបាទាន នឹងវិប្បជីសារៈ⁺នុះកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏មាន
 ម្នាលភិក្ខុ វិប្បជីសារៈ⁺នុះកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ មិនកើតទៀតក៏
 មាន ម្នាលភិក្ខុ វិប្បជីសារៈ⁺នុះកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏
 មាន មិនកើតទៀតក៏មាន ម្នាលភិក្ខុ វិប្បជីសារៈ⁺នុះកើតឡើងថា សត្វ
 ស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែន ។ ម្នាលភិក្ខុ
 បុគ្គល អ្នកមិនមានសេចក្តីចេះដឹង វែមនិមនដឹងច្បាស់នូវវិប្បជីសារៈ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

វិប្បជីសារាសម្មមុទយំ ធម្មជាតាតិ វិប្បជីសារាទិរោធំ
 ធម្មជាតាតិ វិប្បជីសារាទិរោធតាមិទី បដិបទំ ធម្ម-
 ជាតាតិ តស្ស សោ វិប្បជីសារោ បវុឡ្ហតិ សោ ធម្ម-
 វរម្មុត្តតិ ជាតិយា ជរាយ មរណោ ន សោតេហិ
 បរិនេវេហិ ទុក្ខេហិ នោមនស្សេហិ ទុកាយាសេហិ ធម្ម-
 វរម្មុត្តតិ ទុក្ខស្មាតិ វិនាមិ ។ សុត្តកំ ច ខោ
 ភិក្ខុ អរិយស្សវកោ វិប្បជីសារំ បជាតាតិ វិប្បជី-
 សារាសម្មមុទយំ បជាតាតិ វិប្បជីសារាទិរោធំ បជាតាតិ
 វិប្បជីសារាទិរោធតាមិទី បដិបទំ បជាតាតិ តស្ស
 សោ វិប្បជីសារោ ទិវុជ្ឈតិ ។ បេ ។ ឃំ ជានំ ខោ
 ភិក្ខុ សុត្តកំ អរិយស្សវកោ ឃំ បស្សំ ទច្ចម្ពតិ
 ន កម្សតិ ន វេជតិ ន សន្តាសំ អាបជ្ជតិ
 អក្សាតតវត្ថុសុ ។ អយំ ខោ ភិក្ខុ ហេតុ អយំ
 បច្ចយោ យេន សុត្តកតោ អរិយស្សវកស្ស វិចិត្តា
 ទុច្ចជ្ជតិ អក្សាតតវត្ថុស្វតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

មិនដឹងច្បាស់នូវហេតុ ជាទីកើតឡើងនៃវិប្បដិសារៈ មិនដឹងច្បាស់នូវ
 សេចក្តីរលត់ទៅនៃវិប្បដិសារៈ មិនដឹងច្បាស់នូវបដិបទា ដែលដល់
 នូវការរលត់ទៅនៃវិប្បដិសារៈ វិប្បដិសារៈនោះ របស់បុគ្គជននោះ
 រមែងចម្រើនឡើង បុគ្គជននោះ រមែងមិនរួចចាកជាតិ ជរា មរណៈ
 សេចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីទុក្ខ ទោមនស្ស សេចក្តី
 តាន់តឹង គឺជាគតពោលថា រមែងមិនរួចចាកវដ្តទុក្ខឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 លុះតែអរិយសាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង ទើបដឹងច្បាស់នូវវិប្បដិ-
 សារៈ ដឹងច្បាស់ នូវហេតុជាទីកើតឡើងនៃវិប្បដិសារៈ ដឹងច្បាស់
 នូវសេចក្តីរលត់នៃវិប្បដិសារៈ ដឹងច្បាស់ នូវបដិបទា ដែលដល់នូវការ
 រលត់នូវវិប្បដិសារៈ វិប្បដិសារៈនោះ របស់អរិយសាវ័កនោះ រមែង
 រលត់ទៅ ។ បេ។ ម្នាលភិក្ខុ អរិយសាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង
 កាលដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ ទើបមិនន្ទុក មិនចម្រាប់ មិន
 ញាប់ញ័រ មិនដល់នូវសេចក្តីតក់ស្លុត ក្នុងអព្យាកតវត្ថុទាំងឡាយទេ ។
 ម្នាលភិក្ខុ នេះជាហេតុ នេះជាបង្គុយ ដែលនាំឲ្យវិបតិច្ចារបស់អរិយ-
 សាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹងមិនកើតឡើងក្នុងអព្យាកតវត្ថុទាំងឡាយ ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ អព្ភាគវត្ថោ

(៥២) សត្ត ច ភិក្ខុវេ បុរិសាគតិយោ នេសេស្សមិ
 អនុតាណា ច បរិទិព្វាមំ តំ សុណាមី សាធុតំ
 មនសីករោម ភាសីស្សមីតិ ។ ឯវំ កន្លេតិ ទោ
 តេ ភិក្ខុ កតវតោ បច្ឆស្សោសុំ ។ កតវា ឯតនោច
 តតមា ច ភិក្ខុវេ សត្ត បុរិសាគតិយោ ។ វេទ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ នោ ចស្ស នោ
 ច មេ សីយា ន កវីស្សតិ ន មេ កវីស្សតិ យទត្ថ
 យំ ភូតំ តំ បដហាមីតិ ឧបេក្ខំ បដិលកតិ ។
 ភោ ភវេ ន រជ្ជតិ សម្ពវេ ន សជ្ជតិ^(១) អត្តត្ថវ
 បទំ សន្តំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ តញ្ច ឧស្ស
 បទំ ន សព្វេន សព្វំ សច្ច្រកតំ ហោតិ

បណ្ណសកលសង្គហិត អព្យាករណ៍

(៥២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតនឹងសំដែងនូវគតិរបស់បុរស
 ទាំង ៧ ប្រការផង នូវអនុបាទាបវិនិច្ឆ័យផង ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់
 នូវធម៌នោះ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយប្រពៃ គេថាគតនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីការនៃព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា
 ព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចុះគតិរបស់បុរស ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ រមែងបាទឧបេក្ខាថា បើកម្ម
 (ដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុងអត្តភាពនេះ) មិនធ្លាប់មានទេ អត្តភាពរបស់
 អញក៏មិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះដែរ) បើកម្ម (ដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យ
 កើតក្នុងអនាគត) របស់អញមិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) ទេ អត្តភាព
 របស់អញ (ក្នុងអនាគត) ក៏មិនមានដែរ ខន្ធបញ្ចកៈណា ដែល
 កើតមាន អញលះបង់នូវខន្ធបញ្ចកៈនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មិន
 ត្រេកអរក្នុងភព មិនជាប់ជំពាក់ក្នុងសម្ភវៈ រមែងឃើញនូវព្រះនិព្វាន
 ជាចំណែកដ៏ស្ងប់ស្រស់ ដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃ នៃព្រះនិព្វាននោះ
 ភិក្ខុនោះ មិនទាន់បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិយាយោ

តស្ស ន សព្វេន សត្វំ មាណុសយោ បហីនោ ហោតិ
 ន សព្វេន សត្វំ ក្រវតានុសយោ បហីនោ ហោតិ ន
 សព្វេន សត្វំ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ ហោតិ ។ សោ
 បញ្ចន្ធំ ឡិវត្តានិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខុយា អន្តរា-
 បរិនិព្វាយី ហោតិ ។ សេយ្យថាបី ភិក្ខុវេ ទិវសសន្តត្ថេ
 អយោគតាលេ ហញ្ញមាលេ បច្ឆដិកា និព្វត្តិត្វា និព្វា-
 យេយ្យ ឯវមេវ ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ
 នោ ចស្ស នោ ច មេ សិយា ន កវិស្សតិ ន មេ
 កវិស្សតិ យទត្ថិ យំ ក្វតំ តំ បដិហាមីតិ ឧបេក្ខំ បដិ-
 លភតិ ។ សោ កវេ ន រជ្ជតិ សម្ពុវេ ន សជ្ជតិ អត្តត្ថវ
 បទំ សន្តំ សន្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ តញ្ច ឧស្ស បទំ
 ន សព្វេន សត្វំ សច្ចិកតំ ហោតិ តស្ស ន សព្វេន
 សត្វំ មាណុសយោ បហីនោ ហោតិ ន សព្វេន សត្វំ
 ក្រវតានុសយោ បហីនោ ហោតិ ន សព្វេន
 សត្វំ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ ហោតិ ។
 សោ បញ្ចន្ធំ ឡិវត្តានិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខុយា

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិកាយ

ភិក្ខុនោះ មិនទាន់លះបង់មានានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិន
 ទាន់លះបង់ កវកានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនទាន់លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តកបរិ-
 និព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ដាច់ណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចជាអម្បែងដែកដែលក្តៅអស់មួយថ្ងៃ កាលបុគ្គល
 ដ៏ ក្រមរង្កាភ្លើងខ្ពស់ឡើង ហើយរលត់ទៅវិញយ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ រមែងបាននូវទេវេស្វរ្ត បើកម្ម (ដែល
 ញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុងអត្តភាព កន្លងមកហើយ) មិនធ្លាប់មានទេ អត្តភាព
 របស់អញ (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) ក៏មិនមានដែរ បើកម្ម (ដែលញ៉ាំង
 សត្វឲ្យកើតក្នុងអនាគត) មិនមានទេ អត្តភាពរបស់អញ (ក្នុងអនាគត)
 ក៏មិនមានដែរ ខន្ធបញ្ចកៈណាដែលកើតមាន អញលះបង់នូវខន្ធបញ្ចកៈ
 នោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះមិនត្រេកអរក្នុងភព មិនជាប់ជំពាក់ក្នុងសម្ភវៈ
 រមែងឃើញនូវព្រះនិព្វាន ដាច់ណែកស្ងប់ដ៏ក្រៃលែង ដោយបញ្ញាដ៏
 ប្រពៃ តែព្រះនិព្វាននោះ ភិក្ខុនោះមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយ
 សព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនទាន់បានលះបង់មានានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់
 នៅឡើយ មិនទាន់បានលះបង់កវកានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅ
 ឡើយ មិនទាន់បានលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ អព្ភាធិតោ

អន្តរាបរិច្ឆេទយី ហោតិ ។ នីធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ឯវំ បដិបទ្គោ ហោតិ នោ ចស្ស នោ ច មេ សីលា
 ន ភិក្ខុស្សនិ ន មេ ភិក្ខុស្សនិ យទត្ថិ យំ ក្ខតំ តំ
 បដហាមីតិ ឧបេក្ខំ បដិលកតិ ។ សោ កវេ ន រដ្ឋតិ
 សម្ពវេ ន សដ្ឋតិ អត្តត្ថិ បទំ សន្នំ សម្មប្បញ្ញាយ
 បស្សតិ តញ្ច ខុស្ស បទំ ន សព្វេន សត្វំ សច្ចកតំ
 ហោតិ តស្ស ន សព្វេន សត្វំ មាណុសយោ បហីនោ
 ហោតិ ន សព្វេន សត្វំ ក្រវាតានុសយោ បហីនោ
 ហោតិ ន សព្វេន សត្វំ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ
 ហោតិ ។ សោ បញ្ចន្នំ ឱរម្ពានិយាធំ សញ្ញាជនាធំ
 បរិត្តយោ អន្តរាបរិច្ឆេទយី ហោតិ ។ សេយ្យថាភិ
 ភិក្ខុវេ ធិវសសន្តត្ថោ អយោគតាមោ ហញ្ញាលនេ
 បញ្ចដិកា ធិព្វតិក្ខា ឧប្បតិក្ខា ធិព្វាយេយ្យ

បណ្ណសកសង្គហិត អព្យាករិត្ត

ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តកបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជា
 ចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ រមែងបានឮវេទនាថា បើកម្ម (ដែលញ៉ាំង
 សត្វឲ្យកើតក្នុងអត្តភាពនេះ) មិនធ្លាប់មានទេ អត្តភាពរបស់អញ ក៏
 មិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះដែរ) បើកម្ម (ដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុង
 អនាគត) របស់អញ មិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ) អត្តភាពរបស់
 អញ (ក្នុងអនាគត) ក៏មិនមាន ខន្ធបញ្ចកៈណា ដែលកើតមាន
 អញលះលះនូវខន្ធបញ្ចកៈនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះមិនត្រេកអរក្នុងភព
 មិនជាប់ជំពាក់ ក្នុងសម្ភារៈ រមែងឃើញនូវព្រះនិព្វាន ជាចំណែកដ៏
 ស្ងប់ស្រួល ដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃ តែព្រះនិព្វាននោះ ភិក្ខុនោះ
 មិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនទាន់លះលះ
 មានានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនទាន់លះលះកវិកានុស័យ
 ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនទាន់លះលះអវិជ្ជានុស័យ ដោយសព្វ
 គ្រប់នៅឡើយ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តកបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅ
 នៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ប្រៀបដូចអវិជ្ជាដែលកើត ដែលក្តៅអស់ មួយថ្ងៃ កាលបុគ្គលដ៏ ក្រមវា
 ភ្លើងខ្លាតអណ្តែតឡើង ហើយរលត់បាត់ទៅវិញ យ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គទូរនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ឯវេមេ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ
 ។ មេ ។ សោ បញ្ចន្នំ ឡិម្ពាភិយានំ សញ្ញាជនានំ
 បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្វាយំ ហោតិ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ ។ មេ ។ សោ បញ្ចន្នំ
 ឡិម្ពាភិយានំ សញ្ញាជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្វាយំ
 ហោតិ ។ សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ និវេសសន្តត្តេ អយោ -
 កតាលេ ហត្ថាមាលេ បប្បដិកា និព្វត្តិត្វា ឧប្បត្តិត្វា
 អនុបហត្ថតលំ និព្វាយេយ្យ ឯវេមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ ។ មេ ។ សោ បញ្ចន្នំ
 ឡិម្ពាភិយានំ សញ្ញាជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្វាយំ
 ហោតិ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ
 បដិបន្នោ ហោតិ ។ មេ ។ សោ បញ្ចន្នំ
 ឡិម្ពាភិយានំ សញ្ញាជនានំ បរិក្ខយា ឧបហត្ថ -
 បរិនិព្វាយំ ហោតិ ។ សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ
 និវេសសន្តត្តេ អយោកតាលេ ហត្ថាមាលេ បប្បដិកា
 និព្វត្តិត្វា ឧប្បត្តិត្វា ឧបហត្ថតលំ និព្វាយេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថាទីកាយ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះ
 ឈ្មោះថា អន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែក
 ខាងក្រោម ៥ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនា
 នេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តរា-
 បរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចអម្បែងដែក ដែលភ្លៅអស់ មួយថ្ងៃ កាល
 បុគ្គលដ៏ ក្រមរផ្កាភ្លើង ខ្នាតអណ្តែតឡើងទៅលើផ្ទៃ (ខាងលើ) ហើយ
 រលត់បាត់ទៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាង
 នេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃ
 សំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុ
 នោះឈ្មោះថា ទបហច្ចបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជា
 ចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចអម្បែងដែក
 ដែលភ្លៅអស់ មួយ ថ្ងៃ កាលបុគ្គលដ៏ ក្រមរផ្កាភ្លើង ខ្នាតអណ្តែត
 ឡើងទៅលើផ្ទៃ (ខាងលើ) ហើយរលត់បាត់ទៅ យ៉ាងណាមិញ

បណ្ណាល័យសង្គមភោគ អព្យាករណ៍

ឯកម្ភ ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯក បដិបន្នោ
 ហោតិ ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្នំ ឱរ្យាភិយានំ
 សញ្ញាជនានំ បរិក្ខុយា ឧបហត្ថបរិជិត្យាយំ ហោតិ ។
 ឥន បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯក បដិបន្នោ
 ហោតិ ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្នំ ឱរ្យាភិយានំ
 សញ្ញាជនានំ បរិក្ខុយា អសង្ខារបរិជិត្យាយំ ហោតិ ។
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ឱរ្យាភិយានំ អយោគចារោ
 ហត្ថមាណេ បប្បដិកា និព្វត្តិត្វា ឧប្បត្តិត្វា បរិក្ខុ
 តិណបុញ្ញេ វា កដ្ឋបុញ្ញេ វា និបតេយ្យ សា តត្ថ
 អត្ថម្យំ ជនេយ្យ ធូមម្យំ ជនេយ្យ អត្ថម្យំ ជនេត្វា
 ធូមម្យំ ជនេត្វា តមេវ បរិក្ខុ តិណបុញ្ញំ វា
 កដ្ឋបុញ្ញំ វា បរិយាទិយិត្វា អនាហារា និព្វាយេយ្យ
 ឯកម្ភ ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯក បដិបន្នោ ហោតិ
 ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្នំ ឱរ្យាភិយានំ សញ្ញា-
 ជនានំ បរិក្ខុយា អសង្ខារបរិជិត្យាយំ ហោតិ ។
 ឥន បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯក បដិបន្នោ ហោតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត អព្យាករណ៍

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា
 ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥
 ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិ-
 បត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អសន្ធិរាបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅ
 នៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀប
 ដូចអម្បែងដែក ដែលក្តៅអស់ មួយថ្ងៃ កាលបុគ្គលដ៏ ក្រមរផ្កាក្លើងខ្ពស់
 អណ្តែតឡើង ហើយធ្លាក់ទៅលើគំនរស្មៅ ឬ គំនរទេសដែលមានប្រមាណ
 តិច ផ្កាក្លើងនោះ គប្បីញ៉ាំងក្លើង ក្នុងគំនរទាំងនោះ ឲ្យកើតឡើងផង
 ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យកើតឡើងផង លុះញ៉ាំងក្លើងឲ្យកើត ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យកើត
 ឡើងហើយក៏ឆាប់ឆេះឲ្យគំនរស្មៅ ឬ គំនរទេសមានប្រមាណតិចនោះឯង
 ឲ្យទៅជារបស់ខ្ទេចខ្ចីហើយរលត់ទៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អសន្ធិរាបរិនិព្វាយី
 ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ក៏យ៉ាងនោះ
 ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

។ បេ ។ សោ បញ្ចន្ថំ ឡិម្ពាតិយានំ សញ្ញា-
 ជនានំ បរិគ្គយា សសម្ព័ន្ធវាបរិជញ្ញាយី ហោតិ ។
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ទិវសសន្តត្ថេ អយោគិចាលេ
 ហាណមាលេ បប្បជីកា និព្វត្តិត្វា ឧប្បត្តិត្វា វិបុលេ
 តិណបុញ្ញេ វា កដ្ឋបុញ្ញេ វា និបតេយ្យ សា តត្ថ
 អត្ថិម្បំ ជនេយ្យ ធូមម្បំ ជនេយ្យ អត្ថិម្បំ ជនេត្វា
 ធូមម្បំ ជនេត្វា តថេវ វិបុលំ តិណបុញ្ញំ វា
 កដ្ឋបុញ្ញំ វា បរិយាទិយិត្វា អនាហារា និព្វាយេយ្យ
 ឯវាថេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ
 ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្ថំ ឡិម្ពាតិយានំ សញ្ញា-
 ជនានំ បរិគ្គយា សសម្ព័ន្ធវាបរិជញ្ញាយី ហោតិ ។ នំ
 បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ ។ បេ ។
 សោ បញ្ចន្ថំ ឡិម្ពាតិយានំ សញ្ញាជនានំ
 បរិគ្គយា ឧទ្ទុសោតោ ហោតិ អគនិដ្ឋតាមី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តន្តបិដក

។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា សសន្ធារាបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅ
នៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀប
ដូចអម្បែងដែក ដែលក្តៅអស់ មួយ ថ្ងៃ កាលបុគ្គលធំ ក្រមរង្កាភ្លើង
ខ្នាតអណ្តែតឡើងទៅ ហើយធ្លាក់ចុះលើគំនរស្មៅ ឬគំនរទសង្គំធំ ផ្កាភ្លើង
នោះ គប្បីញ៉ាំងភ្លើង ក្នុងគំនរទាំងនោះឲ្យកើតឡើងផង ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យ
កើតឡើងផង លុះញ៉ាំងភ្លើងឲ្យកើត ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យកើតឡើងហើយ ក៏
ឆាបឆេះឲ្យគំនរស្មៅ ឬ គំនរទសង្គំនោះឯង ឲ្យទៅជាបសុខ្ទេចខ្ចី
ហើយរលត់ទៅយ៉ាងណាបិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រគបត្តិ
យ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា សសន្ធារាបរិនិព្វាយី
ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ក៏យ៉ាង
នោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នក
ប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ទុទ្ធំសោតិ-
អគិន្ត្រីយាមី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាករត្ថោ

សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ទិវសសន្តត្ថេ អយោកោលេ
 ហត្ថាមាទេ បប្បដិកា ជិត្តត្ថា ឧប្បត្ថា មហាន្តេ
 តណ្ហបុញ្ញេ វ កដ្ឋបុញ្ញេ វ ជបតេយ្យ សា ភត្ត អត្ថម្ប
 ជនេយ្យ ធូមម្ប ជនេយ្យ អត្ថម្ប ជនេត្វា ធូមម្ប
 ជនេត្វា^(១) តណ្ហបុញ្ញេ វ កដ្ឋបុញ្ញេ វ បរិយាទិយិត្វា
 ក្កច្ឆម្ប ទហេយ្យ ឆាយម្ប ទហេយ្យ ក្កច្ឆម្ប ទហិត្វា
 ឆាយម្ប ទហិត្វា ហរិតន្តំ វ^(២) សេនន្តំ វ ឧទ-
 កន្តំ វ រមណីយំ វ ភូមិភាគំ អាគម្ម អនាហារា
 ជិត្វាយេយ្យ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិ-
 បន្នោ ហោតិ ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្តំ ឡិម្ពាតិយានំ
 សញ្ញាជនានំ បរិក្ខាយា ឧទ្ទិសោតោ ហោតិ អត-
 និដ្ឋតាមី ។ ឥមា ភិក្ខុវេ សត្ត បុរិស-
 ភតិយោ ។ កដ្ឋព្វា ភិក្ខុវេ អនុបាទា បរិជិត្វានំ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ

១ ឧ. ជនេត្វា តមេវ មហាន្តំ ។ ២ ឧ. ម. ឯត្ថន្តរេ បន្តន្តំ វាតិ ទិស្សតិ ។

បណ្ណសកលសង្គហិត អព្យាករណ៍

ម្នាលភិក្ខុ ប្រៀបដូចអម្បែងដែក ដែលក្តៅអស់ មួយ ថ្ងៃ កាល
 បុគ្គលធំ ក្រមរង្កាភ្លើង ខ្នាតអណ្តែតភ្លើង ហើយធ្លាក់ចុះលើគំនរ
 ស្មៅ ឬ គំនរទសច្រើន ផ្កាភ្លើងនោះ ឆប្បញ្ចាំងភ្លើង ក្នុងគំនរ
 ទាំងនោះ ឲ្យកើតភ្លើងផង ញ៉ាំងផ្សែងឲ្យកើតភ្លើងផង លុះញ៉ាំង
 ភ្លើងឲ្យកើតភ្លើង ញ៉ាំងផ្សែងឲ្យកើតភ្លើងហើយ ក៏ឆាបឆេះនូវគំនរ
 ស្មៅ ឬ គំនរទស ឆប្បឆេះគុម្ពឈើ (ដែលគ្មានគោរក្ស) ខ្លះ ឆេះព្រៃ
 (ដែលគោរក្ស) ខ្លះ លុះឆេះគុម្ពឈើ (ដែលគ្មានគោរក្ស) ឆេះព្រៃ (ដែល
 គោរក្ស) ហើយ ក៏ទៅដាច់រស់ខ្ទេចខ្ចី ហើយរលត់ទៅ ព្រោះអាស្រ័យ
 នូវវត្ថុមានពណ៌ខៀវខ្លះ នូវថ្មខ្លះ នូវដីខ្លះ នូវបំណែកនៃផែនដី ជាទី
 តម្រកខ្លះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិ
 យ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ទុទ្ធំសោតអភិវឌ្ឍតាមី ព្រោះ
 អស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គតិនៃបុរសមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអនុបាទាបរិនិព្វាន តើដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនៃកាយស្ស សុត្តន្តនិពា

នោ ចស្ស នោ ច មេ សីយា ន កវីស្សតិ ន មេ
 កវីស្សតិ យទត្ថ យំ ក្វតំ តំ បដិហាមីតិ ឧបេត្តំ
 បដិលភតិ ។ សោ ភវេ ន វដ្ឋតិ សម្បវេ ន
 សដ្ឋតិ អត្ថត្ថិ បទំ សន្នំ សម្មប្បវាទយ ចស្សតិ
 តវា ឧស្ស បទំ សព្វេន សត្វំ សច្ចិតតំ ហោតិ
 តស្ស សព្វេន សត្វំ មាណុសយោ បហំនោ ហោតិ
 សព្វេន សត្វំ កវាតាណុសយោ បហំនោ ហោតិ
 សព្វេន សត្វំ អវិជ្ជាណុសយោ បហំនោ ហោតិ ។
 សោ អាសវនំ ឧយា ។ មេ ។ សច្ចិតត្វា ឧបសម្មជ្ជ
 វិហរតិ ។ នំនំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អនុចាទា បរិនិព្វានំ ។
 នំនា ទោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុរិសតតិយោ អនុចាទា
 ច បរិនិព្វានន្តិ ។

[៥៣] ឯតំ សមយំ ភកកា វជិតហោ វិហរតិ
 តិជ្ឈត្វដេ ចត្វតេ ។ អថទោ ធ្វេ នេវតា អភិក្កន្តន្តាយ
 វត្តិយា អភិក្កន្តន្តវណ្ណា កេវលកប្បំ តិជ្ឈត្វដំ ឱ ភាសេត្វា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរទិកាយ សុត្តន្តនិដាគ

រមែងបានឮវាហេតុថា បើក្មេង (ដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុងអត្តភាព)
 មិនធ្លាប់មានទេ អត្តភាពរបស់អញក៏មិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) បើក្មេង
 (ដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុងអនាគត) របស់អញមិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវ
 នេះទេ) អត្តភាពរបស់អញ (ក្នុងអនាគត) ក៏មិនមានដែរ ខន្ធបញ្ចករ
 ណាដែលកើតមាន អញលះបង់ឲ្យខន្ធបញ្ចករនោះបញ្ច ។ ភិក្ខុនោះ
 មិនត្រេកអរក្នុងភព មិនជាប់ជំពាក់ក្នុងសម្ភារៈ រមែងឃើញនូវព្រះនិព្វាន
 ជាចំណែកស្អប់ជំងឺក្រៃលែង ដោយបញ្ញាដ៏ប្រវៃព ទាំងព្រះនិព្វាននោះ
 ភិក្ខុនោះ ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយសព្វគ្រប់ ភិក្ខុនោះ បានលះបង់
 មានានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់ បានលះបង់ឲ្យកំរេតានុស័យ ដោយសព្វ
 គ្រប់ បានលះបង់ឲ្យអវិជ្ជានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់ ។ ភិក្ខុនោះ ព្រោះ
 អស់ទៅនៃអាសាវៈ ។ បេ ។ រមែងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់សម្រេច ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អនុបាទាបនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គតិនៃបុរសមាន ៧ យ៉ាង នឹងអនុបាទាបនិព្វាន យ៉ាងនេះឯង ។

(៥៣) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់លើភិក្ខុវង្ស
 ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះ ទេវតាភិក្ខុ កាលព្រឹកបឋមយាម
 កន្លងទៅហើយ មានវស្សដ៏ល្អ បានធ្វើភិក្ខុវង្ស ទាំងអស់ឲ្យភ្លឺហើយ

បណ្ណសកសង្កមពោ អព្យាករត្តោ

យេន កកវា តេនុបសង្កមីស្ស ឧបសង្កមីត្វា កកវន្តំ
 អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋស្ស ។ ឯកមន្តំ
 បិតា ខោ ឯកា ទេវតា កកវន្តំ ឯតទលោច
 ឯតា កន្លេ ភិក្ខុនិយោ វិមុត្តាតិ អបរា ទេវតា
 កកវន្តំ ឯតទលោច ឯតា កន្លេ អនុបាទិសេសា
 សុវិមុត្តាតិ ឥនមលោចំ តា ទេវតា សមនុញ្ញោ
 សត្វា អហោសិ ។ អថខោ តា ទេវតា សមនុញ្ញោ
 សត្វាតិ កកវន្តំ អភិវនេត្វា បទត្ថិណំ កត្វា
 តត្ថេវន្តរាយីស្ស ។ អថខោ កកវា តស្ស រត្ថិយា
 អក្កយេន ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ឥមំ ភិក្ខុវេ រត្ថិ ទ្វេ
 ទេវតា អភិក្កតាយ រត្ថិយា អភិក្កតន្តវណ្ណា តេវរា-
 កប្បំ កិដ្ឋក្ខន្ធមំ ឱកាសេត្វា យេនាហំ តេនុបសង្កមីស្ស
 ឧបសង្កមីត្វា មំ អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋស្ស ។
 ឯកមន្តំ បិតា ខោ ភិក្ខុវេ ឯកា ទេវតា មំ ឯតទលោច
 ឯតា កន្លេ ភិក្ខុនិយោ វិមុត្តាតិ អបរា ទេវតា

បណ្ណសក្ការៈ អក្ខរក្រម

ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ហើយបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះទៅតាមយអង្គ បិតនៅ
 ក្នុងទីសមគួរហើយ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនីទាំងនោះ រួចស្រឡះហើយ (ចាកកិលេស) ទៅតា
 មួយអង្គទៀត បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនីទាំងនោះបានជាអនុបាទិសេសនិព្វាន រួចស្រឡះដោយ
 ប្រពៃ (ចាកកិលេស) លុះទៅតាទាំងនោះ បានពោលពាក្យនេះហើយ
 ព្រះសាស្តាភ័ក្ត្រទ្រង់ពេញព្រះហឫទ័យ ។ គ្រានោះ ទៅតាទាំងនោះគិត
 ថា ព្រះសាស្តាពេញព្រះហឫទ័យ ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ធ្វើប្រទក្សិណ រួចក៏បាត់ចាកទីនោះឯង ។ លំដាប់នោះ កាលរាត្រីនោះ
 កន្លងទៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងរាត្រីនេះ ទៅតាភិក្ខុ កាលរាត្រីបឋមយាម កន្លង
 ទៅហើយ មានស្ម័គ្រល្អ ធ្វើភ័ក្ត្រដ៏រួចរាល់ទាំងអស់ឲ្យភ្លឺ ហើយចូលមករក
 គាត់គត លុះចូលមកដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំគាត់ហើយ បិតនៅ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះទៅតាមយអង្គ បិតក្នុងទី
 សមគួរហើយ បានពោលន័យគាត់ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ភិក្ខុនីទាំងនោះរួចស្រឡះ (ចាកកិលេស) ទៅតា មួយអង្គទៀត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

មំ ឯតទេវោច ឯតំ ភិក្ខុ អនុបាទិសេសា
 សុវិមុត្តាភិ ឥន្ទមរោច្ចំ ភិក្ខុវេ តា ទេវតា ឥន្ទំ វត្ថា
 មំ អភិវទេត្វា បទត្ថិណំ កត្វា តត្ថេវន្តរ-
 ឆាយីស្វតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា
 មហាមោក្ខល្លាណោ ភក្កវតោ អវិទ្ចេវ និសិដ្ឋោ ហោតិ ។
 អថខោ អាយស្មតោ មហាមោក្ខល្លានស្ស ឯតទេហាសំ
 កតមេសានំ ខោ ទេវានំ ឯវំ ញាណំ ហោតិ
 សុឧបាទិសេសេ វា សុឧបាទិសេសោភិ អនុបាទិសេសេ
 វា អនុបាទិសេសោភិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 តិស្សោ ឆាម ភិក្ខុ អនុបា កាលកតោ អញ្ញាតំ
 ព្រហ្មលោកំ ឧបបន្នោ ហោតិ ។ តត្រាថី មំ ឯវំ
 ជានន្តំ តិស្សោ ព្រហ្មា មហិទ្ធិកោ មហាទុកាភេតិ ។
 អថខោ អាយស្មា មហាមោក្ខល្លាណោ សេយ្យថាថី
 ឆាម វេលាវា មុវេសា សម្មញ្ញោតំ វា ពាហំ បសារយ្យ
 បសារីតំ វា ពាហំ សម្មញ្ញោយ្យ ឯវមេវ
 ភិជ្ឈត្ថជេ ចត្វតេ អន្តរហិតោ តស្មី ព្រហ្មលោកេ
 ចាក្ករហាសិ ។ អន្តសា ខោ តិស្សោ ព្រហ្ម

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

កំពោលនឹងគង់ជាគតដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនីទាំងនោះ ជា
អនុបាទិសសនិព្វាន រួចស្រឡះដោយប្រពៃ (ចាកកិលេស) ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះទៅតាមទាំងនោះ បានពោលពាក្យដូច្នេះហើយពោល
នូវហេតុនេះហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំគង់ជាគត ធ្វើប្រទេស្សីណា រួចក៏បាត់ចាក
ទីនោះឯង ។ សម័យនោះឯង ព្រះមហាមោគ្គលូនដ៏មានអាយុ អង្គុយ
ក្នុងទីជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគដែរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គលូន
ដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ឆ្លុះទៅតាមដូចម្តេច មានញាណ
កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សុបាទិសសៈ ក្នុងសុបាទិសសៈដូច្នេះខ្លះ
អនុបាទិសសៈក្នុងអនុបាទិសសៈដូច្នេះខ្លះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុឈ្មោះ
តិស្សៈធ្វើមរណកាល ក្នុងកាលឥឡូវនេះ បានទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក
ណាមួយ ដទៃទាំងឡាយតែងដឹងនូវព្រហ្មនោះក្នុងរឿងនោះយ៉ាងនេះថា
ព្រហ្មឈ្មោះតិស្ស ជាអ្នកមានបុទ្ធិច្រើន មានពានុភាពច្រើន ។ លំដាប់នោះ
ព្រះមហាមោគ្គលូនដ៏មានអាយុ ក៏ស្រាបវៃតែបាត់ពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង ទៅប្រាកដ
ឯព្រហ្មលោកនោះឯង ដូចជាបុរសមានកំឡាំងលានូវដៃដែលបត់ចូល ឬ
បត់ចូលនូវដៃដែលលាចេញដូច្នោះឯង ។ លុះព្រហ្មឈ្មោះតិស្សបានឃើញ

បណ្ណសកសង្គហិតោ អព្យាករត្តោ

អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ធូរតោ ។ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វា
 អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ឯតទរោច ឯហិ ខោ
 មាស មោគ្គល្លាន ភ្នាភតំ មាស មោគ្គល្លាន ចិស្សំ
 ខោ មាស មោគ្គល្លាន ឥមំ បរិយាយមកាសិ យទិទំ
 ឥតាភមនាយ ទិសីទំ មាស មោគ្គល្លាន ឥទមា ។ ទំ
 បញ្ញត្តំ ។ ទិសីទំ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ
 បញ្ញត្តិ អាសនេ ។ តិស្សេបិ ខោ ព្រហ្មា អាយស្មន្តំ
 មហាមោគ្គល្លានំ អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ ទិសីទំ ។
 ឯតមន្តំ ទិសីទំ ខោ តិស្សំ ព្រហ្មានំ អាយស្មា
 មហាមោគ្គល្លានោ ឯតទរោច កតមេសានំ ខោ តិស្ស
 ទេវំ ឯ ឯវំ ញាណំ ហោតិ សុទ្ធាទិសេសេ វា សុទ្ធា-
 ទិសេសោតិ អនុទាទិសេសេ វា អនុទាទិសេសោតិ ។
 ព្រហ្មកាយិកានំ ខោ មាស មោគ្គល្លាន ទេវំ ឯ ឯវំ
 ញាណំ ហោតិ សុទ្ធាទិសេសេ វា សុទ្ធាទិសេសោតិ
 អនុទាទិសេសេ វា អនុទាទិសេសោតិ ។ សព្វេសញ្ញា
 ខោ តិស្ស ព្រហ្មកាយិកានំ ទេវំ ឯ ឯវំ ញាណំ
 ហោតិ សុទ្ធាទិសេសេ វា សុទ្ធាទិសេសោតិ

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ អព្យាករណ៍

ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ មកតិចមួយ លុះឃើញហើយ បាន
 ពោលនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុដូច្នេះថា បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន
 អ្នកនិរទ្ទក្ខៈលោកម្ចាស់ ចូរនិមន្តមក បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទ្ទក្ខៈ
 លោកម្ចាស់និមន្តមកស្រួលហើយ បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទ្ទក្ខៈ
 លោកម្ចាស់ខានធ្វើនូវបរិយាយ ដែលជាបរិយាយអំពីដំណើរមកក្នុងទីនេះ
 អស់កាលយូរហើយ បពិត្រព្រះមហាមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទ្ទក្ខៈលោកម្ចាស់ចូរ
 គង់ចុះ នេះជាអាសនៈដែលខ្ញុំម្ចាស់គ្រាលទុកៗព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មាន
 អាយុ ក៏គង់លើអាសនៈដែលព្រហ្មគ្រាលហើយ ។ តិស្សព្រហ្ម បានថ្វាយ
 បង្គំព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
 តិស្សព្រហ្មអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះមហាមោគ្គល្លាន ដ៏មានអាយុ
 បានសួរដូច្នេះថា ម្ចាស់តិស្សៈ ទៅតាពួកណាខ្លះ មានញាណកើតឡើង
 យ៉ាងនេះថា សទ្ធាបាទិសេសៈ ក្នុងសទ្ធាបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះ អនុបាទិសេ-
 សៈក្នុងអនុបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះ ។ បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទ្ទក្ខៈ
 ញាណ រមែងកើតដល់ទៅតា ក្នុងពួកព្រហ្មយ៉ាងនេះថា សទ្ធាបាទិសេសៈ
 ក្នុងសទ្ធាបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះ អនុបាទិសេសៈក្នុងអនុបាទិសេសៈ ដូច្នេះ
 ខ្លះ ។ ម្ចាស់តិស្ស ពួកទៅតាក្នុងពួកព្រហ្មទាំងអស់ ឬដែលមានញាណ
 កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទ្ធាបាទិសេសៈ ក្នុងសទ្ធាបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស សត្តកនិកាយ

អនុចាទិសេសេ វា អនុចាទិសេសោតិ ។ ន ខោ មាស
មោគ្គល្លាន សង្ខេសំ ព្រហ្មកាយិកានំ ទេវំ ឯ ឃុំ
ញាណំ ហោតិ សុធាទិសេសេ វា សុធាទិសេសោតិ
អនុចាទិសេសេ វា អនុចាទិសេសោតិ ។ យេ ខោ តេ
មាស មោគ្គល្លាន ព្រហ្មកាយិកា ទេវា ព្រហ្មន
អាយុតា សន្តត្ថា ព្រហ្មន វណ្ណន ព្រហ្មន សុខេន
ព្រហ្មន យសេន ព្រហ្មន អាធិបតេយ្យេន សន្តត្ថា
តស្ស ច ឧត្តរំ ធិស្សណំ យថាភូតំ បដិច្ចន្តំ តេសំ
ន ឃុំ ញាណំ ហោតិ សុធាទិសេសេ វា សុធា-
ទិសេសោតិ អនុចាទិសេសេ វា អនុចាទិសេសោតិ ។
យេ ច ខោ តេ មាស មោគ្គល្លាន ព្រហ្មកាយិកា
ទេវា ព្រហ្មន អាយុតា អសន្តត្ថា ព្រហ្មន វណ្ណន
ព្រហ្មន សុខេន ព្រហ្មន យសេន ព្រហ្មន អាធិ
បតេយ្យេន អសន្តត្ថា តស្ស ច ឧត្តរំ ធិស្សណំ
យថាភូតំ បដិច្ចន្តំ តេសំ ឃុំ ញាណំ ហោតិ សុធា
ទិសេសេ វា សុធាទិសេសោតិ អនុចាទិសេសេ វា
អនុចាទិសេសោតិ ។ នធិ មាស មោគ្គល្លាន ភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

អនុបាទិសេសៈ ក្នុងអនុបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះ ។ បតិគ្រព្រះមោគ្គល្លាន
អកុនិទុក្ខ មិនមែនទេវតាក្នុងពួកព្រហ្មទាំងអស់ទេ ដែលមានញាណ
កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទបាទិសេសៈ ក្នុងសទបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះ
អនុបាទិសេសៈក្នុងអនុបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះ ។ បតិគ្រព្រះមោគ្គល្លាន
អកុនិទុក្ខ ទេវតាក្នុងពួកព្រហ្មដែលត្រេកអរ ដោយអាយុដ៏ប្រសើរ
ដោយពាណិសម្បវដ៏ប្រសើរ ដោយសេចក្តីសុខដ៏ប្រសើរ ដោយ
យសដ៏ប្រសើរ ដោយអធិបតេយ្យដ៏ប្រសើរ រមែងមិនដឹងនូវការរលាស់
ចេញនូវធម៌នោះ តទៅតាមសេចក្តីពិតទេ ទៅតាមនោះ មិនមែនមាន
ញាណកើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទបាទិសេសៈក្នុងសទបាទិសេសៈ ដូច្នេះ
ខ្លះអនុបាទិសេសៈក្នុងអនុបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះទេ ។ បតិគ្រព្រះមោគ្គល្លាន
អកុនិទុក្ខ ពួកទេវតាក្នុងពួកព្រហ្មណា ដែលមិនត្រេកអរ ដោយអាយុ
ដ៏ប្រសើរ ដោយពាណិសម្បវដ៏ប្រសើរ ដោយសេចក្តីសុខដ៏ប្រសើរ
ដោយយសដ៏ប្រសើរ មិនត្រេកអរ ដោយអធិបតេយ្យដ៏ប្រសើរ ទើប
ដឹងនូវការរលាស់ចេញនូវធម៌នោះតទៅទៀត តាមសេចក្តីពិត ទៅតា
ទាំងនោះ ទើបមានញាណ កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទបាទិសេសៈ
ក្នុងសទបាទិសេសៈ ដូច្នេះខ្លះ អនុបាទិសេសៈ ក្នុងអនុបាទិសេសៈ
ដូច្នេះខ្លះ ។ បតិគ្រព្រះមោគ្គល្លាន អកុនិទុក្ខ កិកក្នុងសាសនានេះ

បណ្ណសកបង្កំហិរោ អន្តរាគមន៍

ឧកតោភាគវិមុត្តោ ហោតិ តមេនំ តេ ទេវា ឯវំ ជានន្តិ
អយំ ខោ អាយស្មា ឧកតោភាគវិមុត្តោ យាវស្ម
កាយោ វស្មតិ តាវ នំ ទត្ថន្តិ ទេវមនុស្ស
កាយស្ម កេតា ន នំ ទត្ថន្តិ ទេវមនុស្សតិ ។
ឯវម្បំ ខោ មាវស មោត្តល្លាន តេសំ ទេវានំ ញាណំ
ហោតិ អនុចាទិសេសេ វា អនុចាទិសេសោតិ ។
នំ បន មាវស មោត្តល្លាន ភិក្ខុ បញ្ញាវិមុត្តោ
ហោតិ តមេនំ តេ ទេវា ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ
អាយស្មា បញ្ញាវិមុត្តោ យាវស្ម កាយោ វស្មតិ
តាវ នំ ទត្ថន្តិ ទេវមនុស្ស កាយស្ម កេតា ន នំ
ទត្ថន្តិ ទេវមនុស្សតិ ។ ឯវម្បំ ខោ មាវស
មោត្តល្លាន តេសំ ទេវានំ ញាណំ ហោតិ អនុចា-
ទិសេសេ វា អនុចាទិសេសោតិ ។ នំ បន មន
មាវស មោត្តល្លាន ភិក្ខុ កាយសត្ថិ ហោតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត អព្យាកតវត្ថុ

ជាឧកតោកាគវិមុត្ត (រួចចាកកិលេសដោយចំណែកទាំងពីរ) ទៅតាមទាំង
 នោះ វេមន៍ដឹងច្បាស់នូវភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុអង្គនេះ
 ឯង ជាឧកតោកាគវិមុត្ត កាយរបស់ភិក្ខុនោះ បិតនៅត្រឹមណា ពួក
 ទៅតានឹងមនុស្ស វេមន៍ឃើញនូវភិក្ខុនោះត្រឹមណោះ លុះបែកធ្លាយរាង
 កាយស្លាប់ទៅ ពួកទៅតានឹងមនុស្ស មិនបានឃើញនូវភិក្ខុនោះឡើយ ។
 បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទេក ពួកទៅតាមទាំងនោះ វេមន៍មានញាណ
 កើតឡើងយ៉ាងនេះថា អនុបាទិសេសៈ ក្នុងអនុបាទិសេសៈ ដូច្នេះ ។
 បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទេក ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាបញ្ញាវិមុត្ត
 ពួកទៅតាមទាំងនោះ វេមន៍ដឹងច្បាស់នូវភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា លោកដ៏មាន
 អាយុនេះឯង ជាបញ្ញាវិមុត្ត កាយរបស់ភិក្ខុនោះ បិតនៅត្រឹមណា ពួក
 ទៅតានឹងមនុស្ស តែងឃើញនូវភិក្ខុនោះត្រឹមណោះ លុះបែកធ្លាយរាង
 កាយស្លាប់ទៅ ពួកទៅតានឹងមនុស្ស មិនបានឃើញនូវភិក្ខុនោះឡើយ ។
 បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទេក ពួកទៅតាមទាំងនោះ វេមន៍មានញាណ
 កើតឡើងយ៉ាងនេះថា អនុបាទិសេសៈ ក្នុងអនុបាទិសេសៈដូច្នេះ ។
 បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទេក ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាកាយស្ក័រ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយោ

តមេធំ តេ ទេវា ឃី ជាឆ្នាំ អយំ ខោ អាយស្មា
 កាយសត្វី អប្បេនាម អយមាយស្មា អនុលោមីកានិ
 សេនាសេនានិ បដិសេវមាណោ កណ្យាលាមិត្តេ កជ
 មាណោ ឥន្ទ្រិយានិ សមញ្ញនយមាណោ យស្សត្ថាយ
 ត្យាវបុត្តា សម្មទេវ អតាស្មា អនកាយំ បព្វជន្ត
 តុទទុត្តំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្ពុជ្ឈ វិហរេយ្យតិ ។ ឃីម្យ
 ខោ មាស មោក្ខល្លាន តេសំ ទេវា ក្យាលំ ហោតិ
 សឧទាទិសេសេ វា សឧទាទិសេសោតិ ។ ឥធិ បន
 មាស មោក្ខល្លាន កិត្តុ ទិដ្ឋិប្បត្តោ ហោតិ ។ បេ ។
 សម្មាវបុត្តោ ហោតិ ធម្មាទុសារី ហោតិ តមេធំ តេ
 ទេវា ឃី ជាឆ្នាំ អយំ ខោ អាយស្មា ធម្មាទុសារី
 អប្បេនាម អយមាយស្មា អនុលោមីកានិ សេនា-
 សនានិ បដិសេវមាណោ កណ្យាលាមិត្តេ កជមាណោ
 ឥន្ទ្រិយានិ សមញ្ញនយមាណោ យស្សត្ថាយ ត្យាវ-
 បុត្តា សម្មទេវ អតាស្មា អនកាយំ បព្វជន្ត

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សុត្តន្តនិបាត

ពួកទៅតាទាំងនោះ រមែងដឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុ
 នេះឯង ជាអាយុសក្ខី ធ្វើម្តងទៅហ្ន៎ លោកដ៏មានអាយុនេះ អាស្រ័យ
 សេពនូវសេនាសនៈដ៏សមគួរ គប់រកនូវកល្យាណមិត្ត ប្រមូលនូវឥន្ទ្រិយ
 ទាំងឡាយ កុលបុត្រទាំងឡាយ ចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្លូវដោយ
 ប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់គុណវិសេសណា ក៏ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេចនូវគុណវិសេសនោះ មានព្រហ្មចរិយធម៌ជាទីបំផុត ដោយ
 បញ្ជាដ៏ទុក្ខដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នក
 និទុក្ខ ពួកទៅតាទាំងនោះ រមែងមានញាណកើត ឡើងយ៉ាងនេះថា
 សទបាទិសេស ក្នុងសទបាទិសេស ដូច្នេះ ។ បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន
 អ្នកនិទុក្ខ វិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាទិដ្ឋិប្បត្តិ ។ បេ។ ជាសទ្ធាវិមុត្តិ ជា
 ធម្មានុសារី ពួកទៅតាទាំងនោះ ដឹងដឹងនូវភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោក
 ដ៏មានអាយុនេះឯង ជាធម្មា ហើយ ធ្វើម្តងទៅហ្ន៎ លោកដ៏មានអាយុនេះ
 អាស្រ័យសេពនូវសេនាសនៈសមគួរ គប់រកនូវកល្យាណមិត្ត ប្រមូល
 នូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ កុលបុត្រទាំងឡាយ ចេញចាកផ្ទះ ចូល
 កាន់ផ្លូវ ដោយប្រពៃដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់គុណវិសេសណា

បណ្ណសកសង្គហិតោ អព្យាករណ៍

តទទុត្តំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ
 អភិញ្ញា សង្ខតត្វា ឧបសម្ព័ន្ធំ វិហរយ្យតិ ។ ឯវម្ពី
 ទោ មារិស មោត្តល្លាន តេសំ នេវំនំ ញាណំ ហោតិ
 សុខាទិសេសេ វា សុខាទិសេសោតិ ។ អថទោ
 អាយស្មា មហាមោត្តល្លានោ តិស្សស្ស ព្រហ្មនោ
 កាសិកំ អភិទទ្ទត្វា អនុមោទិត្វា សេយ្យថាបិ នាម
 ពលវា បុរិសោ សម្មិត្តំ វា ពាហំ បសារយ្យ
 បសារិកំ វា ពាហំ សម្មិត្តេយ្យ ឯវមេវ ព្រហ្មលោកេ
 អន្តរហិតោ តិដ្ឋត្វជេ បព្វតេ ចាតុរហោសិ ។
 អថទោ អាយស្មា មហាមោត្តល្លានោ យេន ភកវា
 តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្នោ ទោ អាយស្មា
 មហាមោត្តល្លានោ យាវត្ថកោ អហោសិ តិស្សេន
 ព្រហ្មនោ សទ្ធិំ កថាសល្លានោ តំ សត្វំ ភកវតោ
 អាហេថេសិ ។ ន ហិ បន តេ មោត្តល្លាន តិស្សេន
 ព្រហ្មា សត្តមំ អនិមិត្តវិហារី បុគ្គលំ ទេសេសីតិ ។

បណ្ណសកលដ្ឋហិត អព្យាករវត្ថុ

ក៏ធ្វើឲ្យជាកំហុស សម្រេចនូវគុណវិសេសនោះ មានព្រហ្មចរិយ -
 ធម៌ជាទីបំផុត ដោយបញ្ញាដ៏ត្រឹម ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិពន្ធ ទៅតាមនោះ មានញាណ
 កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទ្ធាទិសេសៈក្នុងសទ្ធាទិសេសៈ ដូច្នេះ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ត្រេកអរ រីករាយ
 ចំពោះភាសិត របស់ព្រហ្មឈ្មោះតិស្សៈ ហើយស្រាប់តែបាត់ អំពី
 ព្រហ្មលោក មកប្រាកដ ឯក្នុងឈ្មោះគិដ្ឋក្សដ្ឋក្លាម ដូចបុរសមានកំឡាំង
 លាន់រុំដៃ ដែលបត់ចូល ឬ បត់ចូលរុំដៃ ដែលលាចេញដូច្នោះឯង ។
 លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មាន
 អាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលដំណើរដែលបានចរចា
 ត្រឹមណា ជាមួយនឹងព្រហ្មឈ្មោះតិស្សៈ ដោយសព្វគ្រប់ ចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ម្ចាស់មោគ្គល្លាន តិស្សព្រហ្ម សំដែងនូវ
 បុគ្គលអ្នកនៅ ដោយអនិមិត្តសមាធិទី ៧ ដល់អ្នកមិនបានទេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរិកយស្ស សុត្តន្តបិដក

ឯតស្ស កកក កោលោ ឯតស្ស សុតត កោលោ
 យំ កកក សុត្តមំ អនិមិត្តវិហារំ បុត្តនំ ទេសេយ្យ
 កកកតា សុត្តា ភិក្ខុ ជាវស្សន្តិទី ។ តេនហិ
 មោត្តល្លាន សុណាហិ សាទុតំ មនសិកោហិ
 កាសិស្សមិត្តំ ។ ឃំ កន្តេតិ ខោ អាយស្មា
 មហាមោត្តល្លានោ កកកតោ បច្ចុស្សេសី ។ កកក
 ឯតទេវេច ឥធិ មោត្តល្លាន ភិក្ខុ សទ្ធិប័ត្តានំ
 អមនសិកោហ អនិមិត្តំ ចេតោសមាធិ ទុបសម្បជ្ជ
 វិហរិតិ តមេនំ តេ ទេវេ ឃំ ជានន្តិ អយំ ខោ
 អាយស្មា សទ្ធិប័ត្តានំ អមនសិកោហ អនិមិត្តំ ចេតោ-
 សមាធិ ទុបសម្បជ្ជ វិហរិតិ អប្បវេទម អយមាយស្មា
 អនុលោមីកានិ សេនាសនានិ បដិសេវមាណោ កកក-
 លាមិត្ត កកកមាណោ ឥន្ទ្រិយានំ សមញ្ញនយមាណោ
 យស្សត្ថាយ តុលបុត្តា សម្មទេវ អការស្មា អនកាយំ
 បទ្ធិន្តិ ឥន្ទន្តិ ព្រហ្មចរិយបរិយោហានំ ទិដ្ឋេវ ធម្ម
 សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ទុបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គតណ្ហកាយ សុត្តន្តបិដក

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គប្បីសំដែងឲ្យបុគ្គលអ្នកនៅ ដោយអនិមិត្តសមាធិ
 ទី ៧ ណា បពិត្រព្រះវិមានព្រះភាគ កាលនេះ ជាគាលគួរដល់
 សេចក្តីនោះ បពិត្រព្រះសុគត កាលនេះ ជាគាលគួរដល់សេចក្តី
 នោះហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានស្តាប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយនឹង
 ចងចាំទុក ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន បើដូច្នោះ ចូរអ្នកស្តាប់ចុះ ចូរធ្វើ
 ទុកកងចិត្តដោយល្អប៉ុន្មាន គឺថាគតនឹងសំដែង ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លាន
 ដ៏មានអាយុ បានទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ករុណា
 ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលមោគ្គល្លាន
 ភិក្ខុកងសាសនានេះ បានដល់នូវចេតោសមាធិ ដែលមិនមាននិមិត្ត
 ព្រោះមិនធ្វើទុកកងចិត្តនូវនិមិត្តទាំងអស់ ទៅតាមទាំងនោះ តែងដឹងឲ្យភិក្ខុ
 នោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯង បានដល់នូវចេតោសមាធិ
 ដែលមិនមាននិមិត្ត ព្រោះមិនធ្វើទុកកងចិត្តនូវនិមិត្តទាំងអស់ ធ្វើម្តេច
 ទៅហ្ន៎ លោកដ៏មានអាយុនេះ អាស្រ័យសេតនូវសេនាសនៈដ៏សម
 គួរ គប្បីរកនូវកល្យាណមិត្ត ប្រមូលមកនូវវត្ថុនៃទាំងឡាយ កុលបុត្រ
 ទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្ទះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់គុណវិសេស
 ណា ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវគុណវិសេសនោះ មានព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ជាទីបំផុត ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ អន្យាភវត្តោ

ឯវំ ខោ មោគ្គល្លាន តេសំ ទេវំ ញាណំ ហោតិ
សុឡាទិសេសេ វា សុឡាទិសេសោតិ ។

[៥៤] ឯកំ សមយំ កកវា វេសាលីយំ វិហារតិ
មហាវិទេ ក្លដាតាសាលាយំ ។ អថខោ សីហោ
សេនាបតិ យេន កកវា តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមត្វា
កកវន្តំ អកំវទេត្វា ឯកមន្តំ ឯសីទិ ។ ឯកមន្តំ
ឯសីន្នោ ខោ សីហោ សេនាបតិ កកវន្តំ ឯតទេវេច
សក្កា ធុ ខោ កន្តេ សន្និដ្ឋិតំ ទានជេវំ បញ្ញាបេ-
តុន្តំ ។ តេនហិ សីហ តញ្ញវេត្ត បដិប្បច្ឆិស្សមិ
យថា តេ ខមេយ្យ តថា ធំ ព្យាករេយ្យាសិ ។ តំ
គី មញ្ញាសិ សីហ ។ ឥធស្ស ទ្វេ បុរិសា ឯកោ
បុរិសោ អស្សុទ្ធោ មច្ឆរី តទិវេយា បរិភាសកោ
ឯកោ បុរិសោ សទ្ធោ ទានបតិ អនុប្បទាន-
រតោ ។ តំ គី មញ្ញាសិ សីហ ។ តំ ធុ
ខោ អរហន្តោ បឋមំ អនុកម្មន្តា អនុកម្មេយ្យំ

បណ្ណសកលសង្គហិត អព្យាករណ៍

ម្នាលមោគ្គល្លាទ ពួកទៅតាទាំងនោះ មានញាណកើតឡើងយ៉ាង
នេះថា សទ្ធាទិសេសៈ ក្នុងសទ្ធាទិសេសៈ ដូច្នេះ ។

[៥៤] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្នុងគារ
សាលា នាមហារាជ ជិតក្រុងវិសាលី ។ គ្រានោះ សីហសេនាបតី
(សេនាបតីឈ្មោះសីហៈ) ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូល
ទៅដល់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
សីហសេនាបតី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក្រាបបង្គំចូលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គអាចនឹងបានរាល់នូវ
ផលនៃទានដែលបុគ្គលឃើញ ដោយខ្លួនឯងបានដែរឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសីហៈ បើដូច្នេះ តថាគតនឹងក្រឡប់សួរ
អ្នកក្នុងរឿងនេះវិញ អ្នកគាប់ចិត្តយ៉ាងណា តប្បវេណៈស្រាយនូវរឿង
នោះយ៉ាងនោះចុះ ។ ម្នាលសីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះដូច
ម្តេច ។ ក្នុងលោកនេះ មានបុរសពីរនាក់ បុរសម្នាក់មិនមាន
សព្វា មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច បុរស
ម្នាក់ មានសព្វា ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការឲ្យទាន
រឿយ ។ ។ ម្នាលសីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះដូចម្តេច ។
ព្រះអាហន្តទាំងឡាយ កាលអនុគ្រោះ តើគួរនឹងអនុគ្រោះបុរសណាមុន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយឃ្លូ សត្តកនិបាតោ

យោ វា សោ បុរិសោ អស្សន្ទោ មច្ឆរី តិណិយោ
 បរិភាសកោ. យោ វា សោ បុរិសោ សន្ទោ នាធម៌តិ
 អនុប្បទានរតោតិ ។ យោ សោ កន្លេ បុរិសោ អស្សន្ទោ
 មច្ឆរី តិណិយោ បរិភាសកោ តិណ្ឌំ អរហន្តោ បឋមំ
 អនុតម្បត្តា អនុតម្បិស្សន្តិ ។ យោ ច ចោ សោ
 កន្លេ បុរិសោ សន្ទោ នាធម៌តិ អនុប្បទានរតោ តតោរ
 អរហន្តោ បឋមំ អនុតម្បត្តា អនុតម្បេយ្យំ ។ តំ តី
 មញ្ញស្ថំ សីហា។ តំ នុ ចោ អរហន្តោ បឋមំ ឧបសង្កម្ពត្តា
 ឧបសង្កមេយ្យំ យោ វា សោ បុរិសោ អស្សន្ទោ មច្ឆរី
 តិណិយោ បរិភាសកោ យោ វា សោ បុរិសោ សន្ទោ
 នាធម៌តិ អនុប្បទានរតោតិ ។ យោ សោ កន្លេ
 បុរិសោ អស្សន្ទោ មច្ឆរី តិណិយោ បរិភាសកោ
 តិណ្ឌំ អរហន្តោ បឋមំ ឧបសង្កម្ពត្តា ឧបសង្កម្ពិស្សន្តិ ។
 យោ ច ចោ សោ កន្លេ បុរិសោ សន្ទោ នាធម៌តិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សត្តកនិបាត

(អនុគ្រោះ) បុរសដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្វិត
ស្វាញ ជាអ្នកដេរ ប្រទេច ឬ (អនុគ្រោះ) បុរសដែលមាន
សទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានវៀយ ។ ។
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា មិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់
ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរ ប្រទេច ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលអនុគ្រោះ
នឹងអនុគ្រោះបុរសនោះមុនដូចម្តេចបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
ណា មានសទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានវៀយ ។
ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលអនុគ្រោះ គួរអនុគ្រោះបុរសនោះឯងមុន ។
ម្នាលសីហៈ អ្នកសំគាល់នូវវៀននោះដូចម្តេច ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
កាលចូលទៅរក ដើរត្រូវចូលទៅរកបុរសណាមុន (ចូលទៅរក) បុរស
ដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច
ឬ (ចូលទៅរក) បុរសដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នកត្រេក
អរក្នុងការឲ្យទានវៀយ ។ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា មិន
មានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ព្រះ
អរហន្តទាំងឡាយ កាលចូលទៅរក នឹងចូលទៅរកបុរសនោះមុន ដូចម្តេច
បាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាមានសទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន

បណ្ណសកសង្ក្រឹតោ អព្យាករណ៍

អនុប្បនាធនតោ តតោវ អរហន្តោ បឋមំ ឧបសង្កម្ពត្តា
 ឧបសង្កមេយ្យំ ។ តំ ភី មញ្ញាសិ សីហា ។ តស្ស
 នុ ខោ អរហន្តោ បឋមំ បដិគ្គណ្ឌត្តា បដិគ្គណ្ឌយ្យំ
 យោ វ សោ បុរិសោ អស្សន្ធធោ មច្ឆរី តទទិយោ
 បរិភាសកោ យោ វ សោ បុរិសោ សន្ធធោ ទានបតិ
 អនុប្បនាធនតោ ។ យោ សោ កន្តេ បុរិសោ អស្សន្ធធោ
 មច្ឆរី តទទិយោ បរិភាសកោ ភី តស្ស អរហន្តោ
 បឋមំ បដិគ្គណ្ឌត្តា បដិគ្គណ្ឌិស្សន្តិ ។ យោ ច ខោ
 សោ កន្តេ បុរិសោ សន្ធធោ ទានបតិ អនុប្បនាធនតោ
 តតោវ អរហន្តោ បឋមំ បដិគ្គណ្ឌត្តា បដិគ្គណ្ឌយ្យំ ។
 តំ ភី មញ្ញាសិ សីហា ។ តស្ស នុ ខោ អរហន្តោ
 បឋមំ ធម្មំ ទេសេត្តា ទេសេយ្យំ យោ វ សោ បុរិសោ
 អស្សន្ធធោ មច្ឆរី តទទិយោ បរិភាសកោ យោ វ
 សោ បុរិសោ សន្ធធោ ទានបតិ អនុប្បនាធនតោ ។

បណ្ណសកលសង្គហិត អព្យាករណ៍

ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការឲ្យបានរឿយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលចូល
ទៅរក គួរចូលទៅរកបុរសនោះឯងមុន ។ ម្ចាស់សីហៈ អ្នកសំគាល់
នូវរឿងនោះដូចម្តេច ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលទទួលយក (ទាន)
គួរទទួលយក (ទាន) របស់បុរសណាមុន (ទទួលយកទាន) របស់បុរស
ដែលមិនមានសត្វ មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច
ឬ (ទទួលយកទាន) របស់បុរសដែលមានសត្វ ជាម្ចាស់នៃទាន
ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការឲ្យបានរឿយ ។ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
ណា ដែលមិនមានសត្វ មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរ
ប្រទេច ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលទទួលយក (ទាន) នឹងទទួលយក
(ទាន) របស់បុរសនោះមុន ដូចម្តេចបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
ណា ដែលមានសត្វ ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យបាន
រឿយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលទទួលយក (ទាន) គួរទទួលយក
(ទាន) របស់បុរសនោះឯងមុន ។ ម្ចាស់សីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿង
នោះដូចម្តេច ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលសំដែងធម៌ តើគួរសំដែង
ដល់បុរសណាមុន (សំដែង) ដល់បុរសដែលមិនមានសត្វ មានសេចក្តី
កំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ឬ (សំដែង) ដល់បុរសដែល
មានសត្វ ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យបានរឿយ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស សត្តកនិដាគោ

យោ សោ ភន្តេ បុរិសោ អស្សនោ មច្ឆរី
 តទរិយោ បរិភាសតោ តី តស្ស អរហន្តោ បរមំ
 នម្មំ នេសេន្តា នេសេស្សន្តំ^(១) ។ យោ ច ចោ សោ
 ភន្តេ បុរិសោ សន្តោ នាទបតី អនុប្បនាទតោ តស្សេ
 អរហន្តោ បរមំ នម្មំ នេសេន្តា នេសេយ្យំ ។ តំ តី
 មញ្ញាសី សីហា ។ តស្ស នុ ចោ តល្យាណោ តីត្ថិ-
 សន្តោ អត្តត្ថច្ឆេយ្យ យោ វា សោ បុរិសោ អស្សនោ
 មច្ឆរី តទរិយោ បរិភាសតោ យោ វា សោ បុរិសោ
 សន្តោ នាទបតី អនុប្បនាទតាតី ។ យោ សោ
 ភន្តេ បុរិសោ អស្សនោ មច្ឆរី តទរិយោ បរិភាសតោ
 តី តស្ស តល្យាណោ តីត្ថិសន្តោ អត្តត្ថច្ឆស្សតី ។
 យោ ច ចោ សោ ភន្តេ បុរិសោ សន្តោ នាទបតី
 អនុប្បនាទតោ តស្សេ តល្យាណោ តីត្ថិសន្តោ
 អត្តត្ថច្ឆេយ្យ ។ តំ តី មញ្ញាសី សីហា ។ កោ នុ ចោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា ដែលមិនមានសត្វ មានសេចក្តី
កំណាញ់ ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាល
សំដែងធម៌ នឹងសំដែងដល់បុរសនោះមុន ដូចម្តេចបាន ។ បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែលមានសត្វ ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នកត្រេកអរ
ក្នុងការឲ្យទានឡើយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលសំដែងធម៌ គួរ
សំដែងដល់បុរសនោះឯងមុន ។ ម្នាលសីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះ
ដូចម្តេច ។ កិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះរបស់បុរសណាហ្ន៎ គប្បីខ្វះខាតទៅ (កិត្តិ-
សព្ទ) របស់បុរសដែលមិនមានសត្វ មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្វិតស្វាញ
ជាអ្នកដេរប្រទេច (ខ្វះខាតទៅ) ឬ (កិត្តិសព្ទ) របស់បុរសដែលមាន
សត្វ ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការឲ្យទានឡើយ ។ (ខ្វះខាត
ទៅ) ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា ដែលមិនមានសត្វ មាន
សេចក្តីកំណាញ់ ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច - កិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះរបស់
បុរសនោះ នឹងខ្វះខាតទៅដូចម្តេចបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
ណា មានសត្វ ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទាន
ឡើយ ។ កិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះរបស់បុរសនោះឯង គួរនឹងខ្វះខាតទៅបាន ។
ម្នាលសីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះដូចម្តេច ។ បុរសដូចម្តេចហ្ន៎

បញ្ញាសកសង្កមពោ អព្យាករតោ

យត្ថានេវ បរិសំ ឧបសង្កមេយ្យ យនិ ខត្តិយ-
 បរិសំ យនិ ព្រាហ្មណបរិសំ យនិ គហបតិ-
 បរិសំ យនិ សមណបរិសំ វិសារាទោ ឧបសង្កមេយ្យ
 អមង្កក្ខតោ យោ វ សោ បុរិសោ អស្សុទ្ធោ មច្ឆរី
 តទទិយោ បរិភាសកោ យោ វ សោ បុរិសោ សុទ្ធោ
 ទានបតិ អនុប្បទានរតោតិ ។ យោ សោ កន្តោ បុរិសោ
 អស្សុទ្ធោ មច្ឆរី តទទិយោ បរិភាសកោ តី សោ
 យត្ថានេវ បរិសំ ឧបសង្កមិស្សតិ យនិ ខត្តិយបរិសំ
 យនិ ព្រាហ្មណបរិសំ យនិ គហបតិបរិសំ យនិ សមណ-
 បរិសំ វិសារាទោ ឧបសង្កមិស្សតិ អមង្កក្ខតោ ។
 យោ ច ចោ សោ កន្តោ បុរិសោ សុទ្ធោ ទានបតិ
 អនុប្បទានរតោ សោ យត្ថានេវ បរិសំ ឧបសង្កមេយ្យ
 យនិ ខត្តិយបរិសំ យនិ ព្រាហ្មណបរិសំ យនិ គហ-
 បតិបរិសំ យនិ សមណបរិសំ វិសារាទោ ឧបសង្កមេយ្យ
 អមង្កក្ខតោ ។ តំ តី មញ្ញសិ សីហា ។ កោ នុ ចោ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មណា សុគតី សុត្តំ លោកំ
 ឧបបជ្ជេយ្យ យោ វ សោ បុរិសោ អស្សុទ្ធោ មច្ឆ

បណ្ណសកលសង្គហៈ អព្យាករណ៍

គប្បីចូលទៅរកបរិសទ្យណា ទោះជាខត្តិយបរិសទ្យក្តី ព្រាហ្មណ -
 បរិសទ្យក្តី គហបតិបរិសទ្យក្តី សមណបរិសទ្យក្តី ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា មិន
 ញញើតញញើម គប្បីចូលទៅរកបរិសទ្យនោះបាន បុរសដែលមិនមាន
 សទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ឬ បុរសដែល
 មានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នកគ្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានវៀយៗ (គប្បី
 ចូលទៅរកបរិសទ្យនោះបាន) ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែល
 មិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេចបុរស
 នោះ នឹងចូលទៅរកបរិសទ្យណា ទោះជាខត្តិយបរិសទ្យក្តី ព្រាហ្មណ
 បរិសទ្យក្តី គហបតិបរិសទ្យក្តី សមណបរិសទ្យក្តី ជាអ្នកភ្ញៀវ
 ក្លា មិនញញើតញញើម នឹងចូលទៅរកបរិសទ្យនោះ ដូចម្តេចបាន ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នក
 គ្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានវៀយៗ បុរសនោះ គប្បីចូលទៅរកបរិសទ្យ
 ណា ទោះជាខត្តិយបរិសទ្យក្តី ព្រាហ្មណបរិសទ្យក្តី គហបតិបរិសទ្យក្តី
 សមណបរិសទ្យក្តី ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា មិនញញើតញញើម គប្បីចូលទៅ
 រកបរិសទ្យនោះបាន ។ ម្នាលសីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះដូចម្តេច ។
 បុរសណាហ្ន៎ លុះបែកផ្ទាយពន្លឺកាយស្លាប់ទៅ គប្បីទៅកើតក្នុងសុគតិ
 សួគ៌ទៅលោកបាន បុរសដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់

សុត្តន្តបិដក អង្គទុតិយស្ស សត្តន្តបិដក

កឡានយោ បរិភាសកោ យោ វា សោ - បុរិសោ សទ្ធោ
 ទានបតិ អនុប្បទានរតោតិ ។ យោ សោ កន្លេ បុរិសោ
 អស្សន្ធោ មច្ឆី កឡានយោ បរិភាសកោ កី សោ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មណា សុតតិ សត្តំ លោកំ
 ទុបបដ្ឋិស្សតិ ។ យោ ច ចោ សោ កន្លេ បុរិសោ
 សទ្ធោ ទានបតិ អនុប្បទានរតោ សោ កាយស្ស ភេទា
 បរម្មណា សុតតិ សត្តំ លោកំ ទុបបដ្ឋេយ្យ ។
 យានីមាទិ កន្លេ កកវតោ ធិ សន្និដ្ឋិកានិ ទានដលានិ
 អក្ខតានិ ជាហំ ឯត្ថ កកវតោ សទ្ធាយ ឥន្ទ្រាមិ
 អហំបិ ឯតានិ ជាតាមិ អហំ កន្លេ ទាយកោ
 ទានបតិ អំ អហន្តោ បឋមំ អនុកម្មន្តា
 អនុកម្មន្តំ ។ អហំ កន្លេ ទាយកោ
 ទានបតិ មំ អហន្តោ បឋមំ ទុបសន្តមន្តា
 ទុបសន្តមន្តំ ។ អហំ កន្លេ ទាយកោ ទានបតិ
 មហំ អហន្តោ បឋមំ ធនិក្ខណ្ឌន្តា ធនិក្ខណ្ឌំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តនិបាត

ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ឬ បុរសដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន
 ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានឡើយ ។ (ឥឡូវទៅកើតក្នុងសុគតិស្លតិទៅ-
 លោក) ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តី
 កំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ឬ បុរសនោះ លុះបែកធ្លាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ នឹងទៅកើត ក្នុងសុគតិស្លតិទៅលោក ដូចម្តេចបាន ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នក
 ត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានឡើយ ។ បុរសនោះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយ
 ស្លាប់ទៅ ឥឡូវទៅកើត ក្នុងសុគតិស្លតិទៅលោកបាន ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ផលនៃទានដែលបុគ្គលឃើញច្បាស់ដោយខ្លួនឯងទាំង ៦
 នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានដល់នូវសេចក្តី
 ជឿព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុងហេតុនេះទេ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានឆឹងច្បាស់នូវផល
 នៃទានទាំងនោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គជាតាយក ជា
 ម្ចាស់ទាន ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលអនុគ្រោះ វេមន៍អនុគ្រោះនូវខ្ញុំ
 ព្រះអង្គមុន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាតាយក ជាម្ចាស់ទាន
 ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលចូលទៅរក វេមន៍ចូលទៅរកខ្ញុំព្រះអង្គមុន ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាតាយក ជាម្ចាស់ទាន ព្រះអរហន្តទាំង
 ឡាយ កាលទទួលយកទាន វេមន៍ទទួលយកទានរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គមុន ។

បណ្ណសកលសង្គហិតោ អព្ភាគវត្ថោ

អហំ កន្តោ នាយកោ នានបតិ មយ្ហំ អរហន្តោ
 បវេមំ ធម្មំ នេសេដ្ឋា នេសន្តិ ។ អហំ កន្តោ
 នាយកោ នានបតិ មយ្ហំ កល្យាណោ កិត្តិសន្នោ
 អត្តកុតោ សីហោ សេនាបតិ នាយកោ កាវកោ
 សង្ឃបដ្ឋាកោតិ ។ អហំ កន្តោ នាយកោ នានបតិ
 យពាទេវ បរិសំ ឧបសង្កមាមិ យទិ ឧត្តិយបរិសំ យទិ
 ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ កហាបតិបរិសំ យទិ សមណបរិសំ
 វិសាវទោ ឧបសង្កមាមិ អមង្កកុតោ ។ យានីមាទិ
 កន្តោ កកវតោ ន សង្កម្ពីកានិ នានបលានិ អត្តាតានិ
 នាហំ ឯត្ថ កកវតោ សន្ធាយ កច្ឆាមិ អហំ ឯ ឯតានិ
 ដានាមិ យព្វា ខោ មំ កកវា ឯវមាហ នាយកោ
 សីហា នានបតិ កាយសង្ឃ ភេទា បរម្មរណា សុគតី
 សក្កំ លោកំ ឧបបជ្ជតីតិ ឯតាហំ ន ដានាមិ

បណ្ណសភាសង្គមាភិ អព្យាករណ៍

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាតាយក ជាម្ចាស់ទាន ព្រះអរហន្ត
 ទាំងឡាយ កាលសំដែងធម៌ រមែងសំដែងដល់ខ្ញុំព្រះអង្គមុន ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាតាយក ជាម្ចាស់ទាន កិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះរបស់
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្លាខ្លាខ្លាខ្លា ជាសីហសេនាបតី ជាតាយក ជាអ្នកធ្វើ ជាអ្នក
 បម្រើសង្ឃ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាតាយក ជាម្ចាស់
 ទាន ចូលទៅរកបរសឲ្យណា ពោះជា ខន្តិយបរិសឲ្យភ្នំ ព្រាហ្មណ
 បរិសឲ្យភ្នំ គហបតិបរិសឲ្យភ្នំ សមណបរិសឲ្យភ្នំ ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាអ្នក
 ភ្ញៀវក្នុង មិនញញើតញញើម រមែងចូលទៅរកបរិសឲ្យនោះបាន ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ផលនៃទានដែលបុគ្គលឃើញច្បាស់ ដោយខ្លួន
 ឯងទាំង ៦ នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនដល់
 នូវសេចក្តីជឿព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងហេតុនេះទេ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានដឹងច្បាស់
 នូវផលនៃទានទាំងនេះដែរ ចំណែកដែល ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់ តាស់នូវ
 ផលនៃទានណាទីនៃខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់សីហៈ បុគ្គលជាតាយក
 ជាម្ចាស់ទាន លុះបែកច្បាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងចូលទៅកើតក្នុង
 សុគតិសួតិទៅលោក ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនបានដឹងច្បាស់នូវផលនៃទាននោះទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

ឯត្ថ ច បណ្ឌិតំ កតាតោ សទ្ធាយ កត្តាមីតំ ។
 ឯវមេតំ សីហ ឯវមេតំ សីហ ឆាយកោ សីហ
 ឆាយបតិ កាយស្ស កេនា បរម្មណា សុតតិ សុត្ត
 លោកំ ឧបបជ្ជនីតំ ។

(៥៥) ចត្តាមីតំ កិត្តវេ តថាគតស្ស អក្ខេយ្យនិ
 តីហិ ច អនុបវដ្ឋោ ។ កតមាជំ ចត្តាវ តថាគតស្ស
 អក្ខេយ្យនិ ។ បរិសុទ្ធកាយសមាបាវេ កិត្តវេ តថា-
 គតោ នត្ថំ តថាគតស្ស កាយទុច្ចរិតំ យំ តថាគតោ
 កត្តយ្យ មា មេ ឥទំ បរេ អញ្ញាសីតំ ។ បរិសុទ្ធវិច្ច-
 សមាបាវេ កិត្តវេ តថាគតោ នត្ថំ តថាគតស្ស
 វិច្ចុច្ចរិតំ យំ តថាគតោ កត្តយ្យ មា មេ ឥទំ
 បរេ អញ្ញាសីតំ ។ បរិសុទ្ធមហោសមាបាវេ កិត្តវេ
 តថាគតោ នត្ថំ តថាគតស្ស មហោទុច្ចរិតំ យំ
 តថាគតោ កត្តយ្យ មា មេ ឥទំ បរេ
 អញ្ញាសីតំ ។ បរិសុទ្ធជីវេ កិត្តវេ តថាគតោ នត្ថំ
 តថាគតស្ស មិច្ឆាអាជីវេ យំ តថាគតោ កត្តយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សត្តកនិដាគ

ឥឡូវ ខ្ញុំព្រះអង្គ ដល់នូវសេចក្តីជឿព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រង់ផលនៃ
ទាននេះ ។ ម្នាលសីហៈ ដំណើរនេះ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្នាលសីហៈ
ដំណើរនេះ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្នាលសីហៈ បុគ្គលជាទាយក ជាម្ចាស់ទាន
លុះថែកង្វាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិស្នូតិទៅលោក។

(៥៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំងឡាយ ៤ យ៉ាងនេះ គឺថា -
គត មិនបាច់រក្សាផង មិនមានការគំរាមដៀលដោយហេតុ ៣ យ៉ាងផង ។
ហេតុទាំង ៤ យ៉ាង ដែល ថា គតមិនបាច់ រក្សាតែដូចម្តេច ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ គឺថាគត មានកាយសមាចារបរិសុទ្ធហើយ កាយទុច្ចរិតរបស់
គឺថាគតមិនមានទេ ដែលគឺថាគតគួររក្សាថា កុំឱ្យបុគ្គលដទៃ ដឹងនូវ
កាយទុច្ចរិតនេះរបស់គឺថាគតឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត
មានវិចីសមាចារបរិសុទ្ធហើយ វិចីទុច្ចរិតរបស់គឺថាគតមិនមានទេ ដែល
គឺថាគតគួររក្សាថា កុំឱ្យបុគ្គលដទៃ ដឹងនូវវិចីទុច្ចរិតនេះ របស់គឺថាគត
ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត មានមនោសមាចារបរិសុទ្ធហើយ
មនោទុច្ចរិត របស់គឺថាគតមិនមានទេ ដែលគឺថាគតគួររក្សាថា កុំឱ្យ
បុគ្គលដទៃ ដឹងនូវមនោទុច្ចរិតនេះ របស់គឺថាគតឡើយ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត មានការចិញ្ចឹមជីវិត បរិសុទ្ធហើយ ការ
ចិញ្ចឹមជីវិតខុស របស់គឺថាគត មិនមានទេ ដែលគឺថាគតគួររក្សាថា

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាករវគ្គោ

មា មេ សំនំ បរោ អញ្ញាស័តិ ។ សំមាជំ
 ចត្តាវំ តថាគតស្ស អរត្ថេយ្យំ ។ កតមេហំ
 តីហំ អនុបវដ្ឋោ ។ ស្វាត្វាតធម្មោ ភិក្ខុវេ តថាគតោ
 តត្រ វត មំ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា
 ទេវោ វា មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មី
 សហធម្មេន បដិចោទេស្សតិ សំតិបំ ភំ ន ស្វាត្វាត-
 ធម្មោតិ^(១) ។ និមិត្តមេតំ ភិក្ខុវេ ន សមនុបស្សមិ
 ឯតំបហំ ភិក្ខុវេ និមិត្តំ អសមនុបស្សន្តោ ខេមប្បត្តោ
 អកធម្បត្តោ វេសារជ្ជប្បត្តោ វិហារមិ ។ សុប្បពាតា
 ចោ បន មេ ភិក្ខុវេ សាវកានំ និព្វានតាមិជំ បដិ-
 បទា យថាបដិបន្នា មម សាវកា អាសវានំ ឧយា
 អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ និដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចិតត្វា ឧបសម្មជ្ជំ វិហរន្តិ ។ តត្រ វត បំ
 សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវោ វា មារោ វា ព្រហ្មា
 វា កោចិ វា លោកស្មី សហធម្មេន បដិចោទេស្សតិ

បណ្ណសកសង្គហិត អព្យាករណ៍

កុំឱ្យបុគ្គលដទៃ ដឹងនូវការចិញ្ចឹមជីវិតខុសនេះ របស់គេជាគតឡើយ ។

ហេតុទាំង ៤ យ៉ាងនេះ គេជាគតមិនបាច់រក្សាទេ ។ គេជាគតមិនមាន
 ការគំរើងដោយហេតុ ៣ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គេជាគតមានធម៌សំដែងល្អហើយ សមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី
 មារក្តី ព្រហ្មក្តី អ្នកណាមួយក្តី ក្នុងលោក នឹងហៅទប់ពោះគេជាគត
 ក្នុងរឿងនោះ ប្រកបដោយហេតុថា ព្រះអង្គមិនមែនមានធម៌សំដែង
 ដោយល្អដូច្នេះក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេជាគតមិនដែលឃើញនូវ
 និមិត្តនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលគេជាគត មិនបានឃើញនូវនិមិត្តនេះ
 ហើយ ក៏ដល់នូវសេក្តីក្សេមក្សាន្ត ដល់នូវសេចក្តីមិនមានភ័យ ដល់
 នូវសេចក្តីភ័យាហន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រតិបត្តិ ជាទីទៅ
 កាន់ព្រះនិព្វាន ដែលគេជាគតបញ្ចេញហើយ ដោយប្រពៃដល់ពួកសាវ័ក
 របស់គេជាគត ពួកសាវ័ករបស់គេជាគត ដែលប្រតិបត្តិតាម រមែងមាន
 ភាសវៈអស់ហើយ បានធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់ដោយបញ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯង
 ក៏ដល់ច្បាស់ហើយ បានដល់នូវចេតនាវិមុត្តិនឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមាន
 ភាសវៈ ព្រោះអស់ទៅនៃភាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ។

សមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី អ្នកណាមួយ
 ក្តី ក្នុងលោក នឹងហៅទប់ពោះគេជាគត ក្នុងរឿងនោះប្រកបដោយហេតុថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ឥតិបំ តេ ន សុប្បញ្ញត្តា សាវកានំ និព្វាន-
 តាមំនំ បដិបទា យថាបដិបន្នា តវ សាវកា
 អាសវំនំ ខយា ។ បេ ។ សច្ចិកត្វា ឧបសម្ព័ន្ធ
 វិហារន្តិតំ ។ និមិត្តមេតំ ភិក្ខុវេ ន សមនុបស្សមិ
 ឯតំបហំ ភិក្ខុវេ និមិត្តំ អសមនុបស្សន្តោ ខេមប្បត្តោ
 អភយប្បត្តោ វេសារជ្ជប្បត្តោ វិហារមិ ។ អនេកសតា
 ខោ បន មេ ភិក្ខុវេ សាវកបរិហា អាសវំនំ ខយា
 ។ បេ ។ សច្ចិកត្វា ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារន្តិតំ ។ តត្រ វត
 មំ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវេ វា មារេ វា
 ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មី សហធម្មេន បដិ-
 ចោទេស្សតិ ឥតិបំ តេ ន អនេកសតា សាវកបរិសា
 អាសវំនំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ
 និរ្មេដ្ឋ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្ព័ន្ធ
 វិហារន្តិតំ ។ និមិត្តមេតំ ភិក្ខុវេ ន សមនុបស្សមិ
 ឯតំបហំ ភិក្ខុវេ និមិត្តំ អសមនុបស្សន្តោ ខេមប្បត្តោ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

សេចក្តីប្រតិបត្តិ ជាទីទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ព្រះអង្គមិនមែនជាបញ្ញត្តិ
 ដោយប្រពៃ ដល់ពួកសាវក គួរឲ្យពួកសាវករបស់ព្រះអង្គ ដែល
 ប្រតិបត្តិតាមហើយ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ ។ បេ ។ ព្រោះ
 អស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅដូច្នេះក្តី ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតមិនដែលឃើញនូវនិមិត្តន្ត⁺ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលគឺថាគតមិនឃើញនូវនិមិត្តន្ត⁺ ក៏ដល់នូវសេចក្តីក្សេមក្សាន្ត ដល់នូវ
 សេចក្តីមិនមានភ័យ ដល់នូវសេចក្តីត្រាហាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពួកសាវកបរិសទ្ធរបស់គឺថាគត ជាច្រើនរយ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បាន
 ដល់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេច
 សម្រាន្តនៅ ។ សមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ខេត្តិក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី
 អ្នកណាមួយក្តី ក្នុងលោកនឹងចោទគឺថាគត ក្នុងរឿងនោះប្រកបដោយ
 ហេតុថា ពួកសាវករបស់ព្រះអង្គជាច្រើនរយ មិនមែនបានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ ដោយបញ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្នហើយ បានដល់នូវ
 ចោតាវិមុត្តិនឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈ
 ទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅដូច្នេះក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គឺថាគត មិនដែលឃើញនូវនិមិត្តន្ត⁺ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
 គឺថាគត មិនឃើញនូវនិមិត្តន្ត⁺ ហើយ ក៏ដល់នូវសេចក្តីក្សេមក្សាន្ត

បណ្ណសកសង្កម្ពិកោ អព្យាករណ៍

អកយប្បត្តោ វេសារជ្ជប្បត្តោ វិហារមិ ។ សមេហំ តីហំ
អនុបវេន្តោ ។ សមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ ចត្តារិ តថាគតស្ស
អរក្ខយ្យានិ សមេហំ ច តីហំ អនុបវេន្តោតិ ។

[៥៦] ឯកំ សមយំ កកវំ តិមិលាយំ^(១) វិហារតិ
វេន្តវេន ។ អថខោ អាយស្មា តិមិលោ^(២) យេន
កកវំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិទ្ធា កកវន្តំ អភវំនេន្តា
ឯកមន្តំ ធិសីនិ ។ ឯកមន្តំ ធិសីនោ ខោ
អាយស្មា តិមិលោ កកវន្តំ ឯតនេវេច កោ នុ ខោ
កន្តោ ហេតុ កោ បក្ខយោ យេន តថាគតេ បរិ-
និព្វតេ សទ្ធិម្មោ ន បរិជ្ជិតកោ ហោតីតិ ។ សធិ
តិមិល តថាគតេ បរិនិព្វតេ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ
ឧបាសកោ ឧបាសិកាយោ សត្តរិ អតារវំ វិហារន្តំ
អប្បតិស្សា ធម្មេ អតារវំ វិហារន្តំ អប្បតិស្សា
សង្ឃេ អតារវំ វិហារន្តំ អប្បតិស្សា សិទ្ធាយ
អតារវំ វិហារន្តំ អប្បតិស្សា សមាធិស្មី អតារវំ វិហារន្តំ

១ ឧ. កិម្ពិលាយំ ។ ២ ឧ. កិម្ពិលោ ។

បណ្ណសាស្ត្របង្កើត ឧបាសកវគ្គ

ដល់នូវសេចក្តីមិនមានភ័យ ដល់នូវសេចក្តីភ្ញាហាន ហើយសម្រេច
 សម្រាន្តនៅ ។ គឺថាគតមិនមានការតិះដៀលដោយហេតុ ៣ យ៉ាងនេះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង ៤ យ៉ាងនេះឯង ព្រះគតាគតមិនបាច់
 រក្សាផង មិនមានការតិះដៀលដោយហេតុ ៣ យ៉ាងនេះផង ។

(៥៦) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលឆ្លងនៅក្នុងវត្តវេទ្យាន
 ជិតក្រុងកិមិលា ។ គ្រានោះ ព្រះភិមិលៈដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះ
 មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះ
 ភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះភិមិលៈដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុង
 ទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ កាលបើព្រះគតាគតបរិនិព្វានហើយ
 ព្រះសទ្ធម្ម មិនតាំងនៅអស់កាលយូរបាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិមិលៈ ក្នុងសាសនានេះ កាលគតាគតបរិនិព្វាន
 ហើយ ពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសក ឧបាសិកា មិនមានសេចក្តីគោរព
 គោតវ័ក្រង ក្នុងព្រះសាស្តា មិនមានសេចក្តីគោរព គោតវ័ក្រង ក្នុងព្រះធម៌
 មិនមានសេចក្តីគោរព គោតវ័ក្រង ក្នុងព្រះសង្ឃ មិនមានសេចក្តីគោរព
 គោតវ័ក្រង ក្នុងសិក្ខា មិនមានសេចក្តីគោរព គោតវ័ក្រង ក្នុងសមាធិ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

អប្បតិស្ស អប្បមាទេ អតារវា វិហារន្តិ អប្បតិស្ស
 បដិសន្ធាវេ អតារវា វិហារន្តិ អប្បតិស្ស ។ អយំ ខោ
 តិមិរ ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន តថាគតេ
 បរិនិព្វតេ សន្ធិម្មោ ន ចិវដ្ឋតិកោ ហោតីតិ ។ កោ
 បន កន្លេ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន តថាគតេ
 បរិនិព្វតេ សន្ធិម្មោ ចិវដ្ឋតិកោ ហោតីតិ ។ នីធិ តិមិរ
 តថាគតេ បរិនិព្វតេ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ ឧបាសកា ឧបា-
 សិកាយោ សត្វិ សតារវា វិហារន្តិ សប្បតិស្ស ធម្ម
 សតារវា វិហារន្តិ សប្បតិស្ស សង្ឃេ សតារវា វិហារន្តិ
 សប្បតិស្ស សិក្ខាយ សតារវា វិហារន្តិ សប្បតិស្ស
 សមាធិស្មី សតារវា វិហារន្តិ សប្បតិស្ស អប្បមាទេ
 សតារវា វិហារន្តិ សប្បតិស្ស បដិសន្ធាវេ សតារវា
 វិហារន្តិ សប្បតិស្ស ។ អយំ ខោ តិមិរ ហេតុ
 អយំ បច្ចយោ យេន តថាគតេ បរិនិព្វតេ សន្ធិម្មោ
 ចិវដ្ឋតិកោ ហោតីតិ ។

(៥៧) សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្ខន្ធិកាយ សុត្តន្តនិដា

មិនមានសេចក្តីគោរព គោតវ្រៃ ក្នុងអប្បមាទៈ មិនមានសេចក្តីគោរព
 គោតវ្រៃ ក្នុងបដិសណ្ឋារៈ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទេវតា ទេវតាបច្ច័យ
 កាលតថាគតបរិនិព្វានហើយ ព្រះសង្ឃមិនតាំងនៅអស់កាលយូរ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ កាលបើព្រះតថាគត
 បរិនិព្វានហើយ ព្រះសង្ឃតាំងនៅអស់កាលយូរបាន ។ ម្នាលភិក្ខុៈ
 ក្នុងសាសនានេះ កាលបើតថាគតបរិនិព្វានហើយ ពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី
 ទេវាសក ទេវាសិកា មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃ ក្នុងព្រះសាស្តា
 មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃ ក្នុងព្រះធម៌ មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃ
 ក្នុងព្រះសង្ឃ មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃក្នុងសិទ្ធិ មានសេចក្តីគោរព
 គោតវ្រៃ ក្នុងសមាធិ មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃ ក្នុងអប្បមាទៈ
 មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃ ក្នុងបដិសណ្ឋារៈ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទេវតា
 ទេវតាបច្ច័យ កាលបើតថាគតបរិនិព្វានហើយ ទើបព្រះសង្ឃ
 តាំងនៅអស់កាលយូរបាន ។

(៩៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង

បណ្ណាល័យសង្គមពិភព អព្យាករវិជ្ជា

ន ចិនស្បូវ អាសវាជំ ខយា ។ បេ ។
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យ ។ តតមេហិ
 សត្តហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សុទ្ធោ ហោតិ សីលវា
 ហោតិ ពហុស្សតោ ហោតិ បដិសន្ធិនោ ហោតិ
 អារទ្ធវិរិយោ ហោតិ សតិមា ហោតិ វិញ្ញាណ ហោតិ ។
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ ធម្មេហិ សមណ្ឌតតោ
 ភិក្ខុ ន ចិនស្បូវ អាសវាជំ ខយា ។ បេ ។
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យតិ ។

(៥៨) ឯកំ សមយំ ភគវា កត្តេស្យ វិហរតិ
 សុំសុមារតិវេ^(១) កេសកឡាវនេ មិត្តនាយេ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន អាយស្មា មហាមោក្ខល្លានោ មគេស្យ
 កល្យាណមុត្តត្តាមេ^(២) ចបលាយមាណោ^(៣) ជិសីន្នោ
 ហោតិ ។ អន្ទសា ខោ ភគវា ជីវ្វេន ចត្តនា វិសុទ្ធេន
 អតិក្កន្ធមាណុសកេន អាយស្មន្តំ មហាមោក្ខល្លានំ
 មគេស្យ កល្យាណមុត្តត្តាមេ ចបលាយមាជំ ជិសីន្នំ

១ សុសមាភិបតិយំ បាហោ ។ ២ ម. កល្យាណមុត្តត្តាមេ ។ ៣ ឱ. ម.
 បបលាយមាណោ ។

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ អព្យាករិត្ត

មិនយូរប៉ុន្មាន នឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់
 ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ។ ភិក្ខុប្រកប
 ដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសព្វ ១ មានសីល ១ ជាពហុស្ស្រ ១ ជា
 អ្នកសម្លឹងនៅក្នុងទីស្ងាត់ ១ ជាអ្នកប្រាសចិត្តព្យាយាម ១ មានសតិ ១
 មានបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង
 នេះឯង មិនយូរប៉ុន្មាន នឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ ។ បេ ។
 ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ។

[៥៨] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងសុសុមារគិរី
 នារកសកឡាន ជាទីឲ្យនូវអតីតដល់ម្រឹកជិតក្រុងកគ្គៈ ។ សម័យនោះ
 ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ អង្គុយលើកងកំ ក្នុងកល្យាណមុតត្រាម
 ក្នុងដែនមគធៈ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានទិព្វចក្ខុដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងបង្គំ
 នូវច្បាប់របស់មនុស្សធម្មតា ទ្រង់បានឃើញនូវព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មាន
 អាយុ កំពុងអង្គុយលើកងកំ ក្នុងកល្យាណមុតត្រាម ក្នុងដែនមគធៈ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរាជិកយស្ស សត្តកនិបាតោ

និស្សា សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មត្ថំ វា
 ពាហំ បសារេយ្យ បសាវតំ វា ពាហំ សម្មត្ថោយ្យ
 ឯវមេវ កត្តេស្តុ សុំសុហាវតីវ កេសកលាវនេ មិគនាយេ
 អន្តរហិតោ មកដេស្តុ កល្យាណមុត្តត្តាមេ អាយស្មតោ
 មហាមោក្ខល្លានស្ស បមុខេ ចាតុវហាសំ ។ ឯសីទិ
 កគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ ។ ឯសង្ខេ ខោ កគវា
 អាយស្មន្តំ មហាមោក្ខល្លានំ ឯតទិវោច ចបលាយសំ
 នោ ភំ មោក្ខល្លាន ចបលាយសំ នោ ភំ
 មោក្ខល្លាតតំ ។ ឯវំ កន្លេ ។ តស្មាតិហ មោក្ខល្លាន
 យថាសញ្ញាស្ស តេ វិហារតោ តំ មិទ្ធី ឡិក្កមតិ
 តំ សញ្ញំ មនសីកេយ្យាសំ^(១) តំ សញ្ញំ ពហុលំ
 កេយ្យាសំ^(២) ហំ ខោ បលេតំ វិជ្ជតិ យន្តេ ឯវំ
 វិហារតោ តំ មិទ្ធី បហីយេថ ។ នោ ថេ តេ ឯវំ
 វិហារតោ តំ មិទ្ធី បហីយេថ តតោ ភំ មោក្ខល្លាន
 យថាសុតំ យថាបរិយតំ ធម្មំ ចេតសា អនុ-
 វិតត្តេយ្យាសំ អនុវិចារេយ្យាសំ មនសាធិបេត្តេយ្យាសំ

១ ឧ. ម. មនសាភាសំ ។ ២ ពហុលមភាសំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សត្តកនិបាត

លុះឃើញហើយ ក៏ទ្រង់បាត់អំពីភេសកឡាន ជាទីឲ្យនូវអក្ខយដល់ម្រឹត
 ជិតក្រុងសុសុមារគិរី ក្នុងដែនកគ្គៈ ទៅប្រាកដក្នុងទីបំពោះមុខនៃមហា-
 មោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក្នុងកល្យាណមុត្តត្រាម ក្នុងដែនមគធៈ ប្រៀប
 ដូចបុរសមានកំឡាំង គប្បីលានូវដៃដែលបត់ចូល ឬគប្បីបត់ចូលនូវដៃ
 ដែលលាចេញ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់លើ
 អាសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ហើយ ក៏
 ត្រាស់ទៅនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុដូច្នេះថា នែមោគ្គល្លាន អ្នក
 ងោកឆក់ ឬ នែមោគ្គល្លាន អ្នកងោកឆក់ ឬ ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លាន តប
 ថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ នែមោគ្គល្លាន ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនា
 នេះ កាលបើអ្នកមានសញ្ញាយ៉ាងណាហើយ សេចក្តីឆ្ងល់ដោយ នៅតែ
 គ្របសង្កត់អ្នក អ្នកគប្បីធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវសញ្ញានោះ គប្បីធ្វើនូវសញ្ញា
 ឲ្យត្រាស់ក្រៃលឿង ហេតុនេះ រមែងមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាង
 នេះហើយ នឹងលះសេចក្តីឆ្ងល់ដោយនោះបានមិនខាន ។ បើអ្នកធ្វើយ៉ាង
 នេះហើយ នៅតែលះសេចក្តីឆ្ងល់ដោយនោះមិនបានទេ នែមោគ្គល្លាន
 តត់នោះទៅ អ្នកគប្បីត្រិះរិះ រឿយ ។ គប្បីពិចារណារឿយ ។ គប្បីរំពឹង
 រឿយ ។ នូវធម៌ដែលធ្លាប់ស្តាប់ហើយ ធ្លាប់រៀនសូត្រហើយ ដោយចិត្ត

បណ្ណសកសង្គហិតោ អព្យាករណ៍

ហំ ឯ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យន្តេ ឯវំ វិហារតោ
 តំ មិទ្ធំ បហីយេថ ។ ខោ ចេ តេ ឯវំ
 វិហារតោ តំ មិទ្ធំ បហីយេថ តតោ ភ្នំ
 មោគ្គល្លាន យថាសុតំ យថាបរិយត្ថំ ធម្មំ វិត្តារេន
 សជ្ឈយំ ករយ្យាសិ ហំ ឯ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យន្តេ
 ឯវំ វិហារតោ តំ មិទ្ធំ បហីយេថ ។ ខោ ចេ តេ
 ឯវំ វិហារតោ តំ មិទ្ធំ បហីយេថ តតោ ភ្នំ មោគ្គល្លាន
 ឧភោ កណ្ណាសោតានិ អាវិជេយ្យាសិ ចាណិចា កត្តានិ
 អនុមជ្ឈេយ្យាសិ ហំ ឯ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យន្តេ ឯវំ
 វិហារតោ តំ មិទ្ធំ បហីយេថ ។ ខោ ចេ តេ ឯវំ
 វិហារតោ តំ មិទ្ធំ បហីយេថ តតោ ភ្នំ មោគ្គល្លាន
 ឧប្បាយាសនា ឧទកេន អត្ថនំ អនុមជ្ឈិត្វា
 ទិសា អនុវិលោកេយ្យាសិ នត្តិត្តានិ តារក្ខ្យានិ
 ឧល្លោកេយ្យាសិ ហំ ឯ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យន្តេ
 ឯវំ វិហារតោ តំ មិទ្ធំ បហីយេថ ។ ខោ ចេ
 តេ ឯវំ វិហារតោ តំ មិទ្ធំ បហីយេថ តតោ
 ភ្នំ មោគ្គល្លាន អាណេកសញ្ញំ មនសិករយ្យាសិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត អព្យាករវត្ថុ

ហេតុនេះ⁺ វមែនមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ នឹងអាចលះ
 សេចក្តីឆ្អឹងយល់កនោះបានមិនខាន ។ បើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះហើយ នៅ
 តែលះសេចក្តីឆ្អឹងយល់កនោះមិនបានទេ នៃមោគ្គល្លាន គត់នោះទៅ
 អ្នកគប្បីស្វាធាយនូវធម៌ដែលអ្នកធ្លាប់ស្តាប់ហើយ ធ្លាប់រៀនសូត្រហើយ
 ដោយពិស្តារ ហេតុនេះ⁺ វមែនមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកបានធ្វើយ៉ាងនេះ
 នឹងលះសេចក្តីឆ្អឹងយល់កនោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ
 នៅតែលះសេចក្តីឆ្អឹងយល់កនោះមិនបានទេ នៃមោគ្គល្លាន គត់នោះ
 ទៅ អ្នកគប្បីខ្សៀលនូវប្រហោងត្រចៀកទាំងពីរ ហើយគប្បីស្តាប់អង្គុល
 ខ្លួនដោយដៃ ហេតុនេះ⁺ វមែនមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ
 នឹងលះសេចក្តីឆ្អឹងយល់កនោះបានមិនខាន ។ បើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ
 ហើយ នៅតែលះសេចក្តីឆ្អឹងយល់កនោះមិនបានទេ នៃមោគ្គល្លាន
 គត់នោះទៅ អ្នកគប្បីក្រោកពីអាសនៈ ហើយយកទឹកលាបភ្នែក រួច
 គប្បីក្រឡេកមើលទិសទាំងឡាយ គប្បីក្រឡេកមើលផ្កាយនក្ខត្តបុក្យ
 ហេតុនេះ⁺ វមែនមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកបានធ្វើយ៉ាងនេះ នឹងអាចលះ
 សេចក្តីឆ្អឹងយល់កនោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកបានធ្វើយ៉ាងនេះ
 នៅលះសេចក្តីឆ្អឹងយល់កនោះមិន ។ នៃមោគ្គល្លាន គត់នោះ
 ទៅ អ្នកគប្បីធ្វើទឹកក្នុងបិទ្ខនូវការលាភសញ្ញា (សេចក្តីសំគាល់នូវពន្លឺ)

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគុណិយស្ស សុត្តន្តវិបាកោ

ទិវាសត្តំ អធិដ្ឋហេយ្យាសិ យថា ទិវា តថា រត្តិ
 យថា រត្តិ តថា ទិវា វេទនា វិវេទនា^(១) ចេតសា
 អបរិយោនន្ទេន សច្ចកាសំ ចិត្តំ កាវេយ្យាសិ
 មាំជំ ខោ មនេតំ វិជ្ជតិ យន្តេ ឯវំ វិហារតា
 តំ មិទ្ធិ បហីយេថ ។ ខោ ចេ តេ ឯវំ
 វិហារតា តំ មិទ្ធិ បហីយេថ តតោ ភ្នំ មោក្ខល្លាន
 បច្ឆាប្បសេត្តំ ចន្តមំ អធិដ្ឋហេយ្យាសិ អន្តោកតេហិ
 ត្រ្រៃយេហិ អសហិតតេន មានសេន ហំជំ ខោ
 មនេតំ វិជ្ជតិ យន្តេ ឯវំ វិហារតា តំ មិទ្ធិ
 បហីយេថ ។ ខោ ចេ តេ ឯវំ វិហារតា តំ
 មិទ្ធិ បហីយេថ តតោ ភ្នំ មោក្ខល្លាន ទត្តិលោន
 បស្សេន សីហាសេយ្យំ តតេយ្យាសិ ទានេន ទាមំ
 អម្បានាយ សតោ សច្ចជាតោ ឧដ្ឋានសត្តំ បនសិ
 ករិត្តា បដិទុនេនេវ តេ មោក្ខល្លាន វិច្ឆារា
 បច្ចុដ្ឋាតតំ ន សេយ្យសុខំ ន បស្សសុខំ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

គប្បីអធិដ្ឋាននូវសញ្ញាថា វេលាថ្ងៃ គឺអធិដ្ឋានថា វេលាថ្ងៃ យាងណា
 វេលាយប់ ក៏យាងនោះ វេលាយប់ យាងណា វេលាថ្ងៃ ក៏យាង
 នោះដែរ គប្បីមានចិត្តបើកស្រឡះដូច្នេះ មិនមានអ្វីរូបវីត ចំរើននូវ
 ចិត្តប្រកបដោយពន្លឺ ហេតុនោះ វេលាមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកបានធ្វើ
 យាងនេះ នឹងលះសេចក្តីឆ្គងឆ្គុយឆោកនោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកបាន
 ធ្វើយាងនេះ នៅតែលះសេចក្តីឆ្គងឆ្គុយឆោកនោះមិនបានទេ នៃមោគ្គល្លាន
 គតីនោះទៅ អ្នកគប្បីមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងខាងក្រោយ នឹងខាងមុខ
 មានឥន្ទ្រិយតាំងនៅខាងក្នុង មានចិត្តមិនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្រៅ ហើយគប្បី
 អធិដ្ឋាននូវចីចស្រ្តីម ហេតុនេះ វេលាមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយាង
 នេះ នឹងលះសេចក្តីឆ្គងឆ្គុយឆោកនោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកបានធ្វើ
 យាងនេះ នៅតែលះសេចក្តីឆ្គងឆ្គុយឆោកនោះមិនបានទេ នៃមោគ្គល្លាន
 គតីនោះទៅ អ្នកគប្បីសម្រេចនូវសីហសេយ្យ គឺដេកដូចជាសត្វសីហៈ
 ផ្អៀងទៅខាងស្តាំ គប្បីតម្រូវដឹងដោយដេង ជាអ្នកមានសត្វ មាន
 សឡដព្វាៈ គប្បីធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវឧដ្ឋានសញ្ញា គឺសេចក្តីសំគាល់ថា នឹង
 ត្រេកឡើង នៃមោគ្គល្លាន កាលបើអ្នកភ្ញាក់ហើយ គប្បីត្រេកឡើង
 ឲ្យឆាប់ ដោយគិតថា ពន្លាអញនឹងមិនប្រកបរឿយ ។ នូវសេចក្តីសុខ
 ព្រោះការដេក មិនប្រកបរឿយ ។ នូវសេចក្តីសុខ ព្រោះការចំរើន

បណ្ណាល័យសង្គមភោគ អព្យាករណ៍

ន មនុស្សទាំងអស់យុត្តោ វិហារស្នូមីត ។
 ឯវត្ត តេ មោក្ខល្លាន សិក្ខិតតំ ។ តស្មាតិហ
 មោក្ខល្លាន ឯវត្ត សិក្ខិតតំ ន ទុទ្ធាសោឡា
 បត្តហេតុ កុលានិ ទុបសង្កមីស្នូមីត ។
 ឯវត្ត តេ មោក្ខល្លាន សិក្ខិតតំ ។ សច
 មោក្ខល្លាន ភិក្ខុ ទុទ្ធាសោឡា បត្តហេតុ កុលានិ
 ទុបសង្កមីត សង្កមី ហិ មោក្ខល្លាន កុលេស្ក តិច្ច-
 ករណីយានិ យេន មនុស្ស អាគតំ ភិក្ខុ ន
 មនសិករោន្ត ។ តត្រ ភិក្ខុស្ស ឯវត្ត ហោតិ កោ សុ
 ធាមនានំ មំ សមស្មី កុលេ បរិភិក្ខុ វិញ្ញាណានិមេ
 មយំ មនុស្សាតិ ។ សតិស្ស អលាភេន មជ្ឈិកាវេ
 មជ្ឈិកុតស្ស ទុទ្ធានំ ទុទ្ធានុស្ស អសំវារោ អសំវតស្ស
 អាហ ចិត្តំ សមាធិន្ទា ។ តស្មាតិហ មោក្ខល្លាន
 ឯវត្ត សិក្ខិតតំ ន វិក្កាហិកក មំ កុលេស្កមីត ។

បណ្ណសកសង្គហិត អព្យាករណ៍

មិនប្រកបរឿយ ។ ខ្ញុំសេចក្តីសុខ ព្រោះសេចក្តីឆ័យឆើតទេ ។ នៃ
មោគ្គល្លាន អ្នកត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។ នៃមោគ្គល្លាន ព្រោះហេតុនោះ
ក្នុងសាសនានេះ អ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញមិនលើកឡើង
ខ្ញុំប្រមោយគឺចិត្តឲ្យខ្ពស់ហើយ ចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយទេ ។
នៃមោគ្គល្លាន អ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះ ។ នៃមោគ្គល្លាន បើកិត្តិលើក
ឡើងខ្ញុំប្រមោយគឺចិត្តឲ្យខ្ពស់ ចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយហើយ នៃ
មោគ្គល្លាន ព្រោះក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ រមែងមានកិច្ចដែលគួរធ្វើច្រើន
មនុស្សទាំងឡាយ រមែងមិនយកចិត្តទុកដាក់ នឹងកិច្ចដែលមកដល់ទេ ។
ក្នុងរឿងនោះ កិច្ចមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ក្នុងវេលានេះ អ្នក
ណាហ្ន៎ បំបែកអាត្មាអញចេញពីត្រកូលនេះ បានជាមនុស្សទាំងនេះ
មានសេចក្តីធុញទ្រាន់ក្នុងអាត្មាអញ ។ សេចក្តីអៀនខ្មាស រមែងមាន
ដល់កិត្តិនោះ ដោយមិនមានលាភ កាលបើកិត្តិមានសេចក្តីអៀនខ្មាស
កើតឡើងហើយ សេចក្តីក្លាយមាយ ក៏កើតឡើង កាលបើកិត្តិមាន
សេចក្តីក្លាយមាយ កើតឡើងហើយ សេចក្តីមិនសង្រួម ក៏កើតឡើង
កាលបើសេចក្តីមិនសង្រួមកើតឡើងហើយ ចិត្តក៏ឆ្ងាយអំពីសមាធិ ។ នៃ
មោគ្គល្លាន ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកគប្បីសិក្សា
យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ នឹងមិនពោលនូវពាក្យចាស់ទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស បុត្តកនិបាតោ

ឯវត្ថុំ តេ មោគ្គល្លាន សំសត្ថំ វិគ្គាហកាយ
 មោគ្គល្លាន តថាយ សត្ថំ តថាពាហុល្លំ តាដិ
 កត្ថំ តថាពាហុល្លំ សត្ថំ ឧទ្ធច្ចំ ឧទ្ធចស្ស
 អសំវេកេ អសំវុតស្ស អារា ចិត្តំ សមាធិញ្ញា ។
 ឆាហំ មោគ្គល្លាន សុទ្ធមោវេ សំសត្ថំ វណ្ណយាមិ ន
 មឆាហំ មោគ្គល្លាន សុទ្ធមោវេ សំសត្ថំ ន វណ្ណយាមិ
 សុតហដ្ឋប្បព្វដិតេហិ ខោ អហំ មោគ្គល្លាន សំសត្ថំ
 ន វណ្ណយាមិ យានំ ច ខោ តានិ សេនាសនានិ
 អប្បសន្នានិ អប្បនិក្ខេបានិ វិជនវតានិ មន្ទស្ស-
 រាហសេយ្យកានិ ចរិសល្លានសារុប្បនិ តថាវុចេហិ
 សេនាសនេហិ សំសត្ថំ វណ្ណយាមិតិ ។ ឯវំ វុត្ថេ
 អាយស្គា មហាមេតល្លានោ កកវុត្ថំ ឯតនព្រេច

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តន្តបិដក

នៃមោគ្គល្លាន អភិធម្មសិក្សាយ៉ាងនេះចុះ នៃមោគ្គល្លាន កាលបើ
ពាក្យទាស់ទែងមានហើយ ការលោភនិយាយច្រើន ក៏ប្រាកដឡើង
កាលបើការលោភនិយាយច្រើនមានហើយ សេចក្តីរាយមាយ ក៏ប្រាកដ
ឡើង កាលបើសេចក្តីរាយមាយមានហើយ សេចក្តីមិនសង្រួម ក៏ប្រាកដ
ឡើង កាលបើសេចក្តីមិនសង្រួមមានហើយ ចិត្តក៏ធ្លាយអតីតសមាធិ ។

នៃមោគ្គល្លាន តថាគត មិនបានសរសើរឲ្យការជាប់ដំពាក់ដោយវត្ថុទាំង
អស់ នៃមោគ្គល្លាន ឬនៃ តថាគត មិនមែនជាមិនសរសើរការជាប់
ដំពាក់ដោយវត្ថុទាំងអស់ទេ នៃមោគ្គល្លាន តថាគត មិនបានសរសើរ
តែឲ្យការជាប់ដំពាក់ ដោយគ្រហស្ថ នឹងបញ្ចេញទាំងឡាយប៉ុណ្ណោះ ឯ
សេនាសនៈណា មានសំឡេងតិច មិនមានសំឡេងគឺកកង មានខ្យល់
បក់រហើយ គួរជាទីឲ្យឲ្យការកំបាំងរបស់មនុស្ស សមគួរដល់ការឆ្លួសឆ្លង
តថាគត រមែងសរសើរឲ្យការជាប់ដំពាក់ដោយសេនាសនៈ មានសភាព
ដូច្នេះ ។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះ
មហាមោគ្គល្លានដ៏មានឆាយ ក៏ក្រាបបង្គំមូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាករញ្ចោ

កត្តាវតា ធុ ខោ កន្ត ភិក្ខុ សង្ខតេន តណ្ហា-
 សង្ខយវមុត្តោ ហោតិ អក្ខន្ធនិដ្ឋោ អក្ខន្ធយោគត្ថេមី
 អក្ខន្ធគ្រហ្មចារី អក្ខន្ធបរិយោសាធា គេដ្ឋោ ទេវ-
 មនុស្សានន្តិ ។ នំធម មោក្ខល្លាន ភិក្ខុនោ សុតំ
 ហោតិ សព្វេ ធម្មា នាលំ អភិជីវេសាយាតិ ឯវត្ថេតំ
 មោក្ខល្លាន ភិក្ខុនោ សុតំ ហោតិ សព្វេ ធម្មា នាលំ
 អភិជីវេសាយាតិ ។ សោ សព្វំ ធម្មំ អភិជាតាតិ
 សព្វំ ធម្មំ អភិញ្ញាយ សព្វំ ធម្មំ បរិជាតាតិ សព្វំ
 ធម្មំ បរិញ្ញាយ យំគត្យំ វេទនំ វេទិយតិ សុខំ វា
 ធុត្តំ វា អធុត្តមសុខំ វា ។ សោ តាសុ វេទនាសុ
 អនិច្ចាធិបស្សី វិហារតិ វិរាតាធិបស្សី វិហារតិ និរោ-
 ធិបស្សី វិហារតិ បដិជិស្សត្តាធិបស្សី វិហារតិ ។
 សោ តាសុ វេទនាសុ អនិច្ចាធិបស្សី វិហារតោ
 វិរាតាធិបស្សី វិហារតោ និរោធិបស្សី វិហារតោ

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ អព្យាករណ៍

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុមានចិត្តផុតស្រឡះពិត ក្នុងការអស់ទៅ
 នៃតណ្ហា មានសេចក្តីសម្រេចដ៏ទៀង មានសេចក្តីរក្សាចាកយោគៈ
 ដ៏ទៀង មានព្រហ្មចារ្យដ៏ទៀង មានទីបំផុតដ៏ទៀង ជាបុគ្គល
 ប្រសើរ ជាងទៅតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ យ៉ាងសន្ធឹប តើដោយ
 ហេតុប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ នៃមោគ្គល្លាន ភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ មានការ
 ចេះដឹងថា ធម៌ទាំងអស់ មិនគួរប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រកាន់
 មាំឡើយ នៃមោគ្គល្លាន ភិក្ខុមានការចេះដឹងនេះថា ធម៌ទាំងអស់
 មិនគួរប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រកាន់មាំ យ៉ាងនេះឡើយ ។ ភិក្ខុ
 នោះ រមែងដឹងច្បាស់នូវធម៌ទាំងអស់ លុះដឹងច្បាស់នូវធម៌ទាំងអស់ហើយ
 ក៏កំណត់ដឹងនូវធម៌ទាំងអស់ លុះកំណត់ដឹងនូវធម៌ទាំងអស់ហើយ ក៏
 ទទួលនូវវេទនាណាមួយ គឺវេទនាជាសុខ ឬ ជាទុក្ខ ឬ មិនមែនជាទុក្ខមិន
 មែនជាសុខ ។ ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកពិចារណាលើញរឿយៗ ថា មិនទៀង
 ក្នុងវេទនាទាំងនោះ ពិចារណាលើញរឿយៗ នូវការប្រាសចាកតម្រេក
 ពិចារណាលើញរឿយៗ នូវការរំលត់ទុក្ខ ពិចារណាលើញរឿយៗ
 នូវភិក្ខុយាលះបង់ ។ កាលភិក្ខុនោះ ពិចារណាលើញរឿយៗ ថា
 មិនទៀង ក្នុងវេទនាទាំងនោះ ពិចារណាលើញរឿយៗ នូវ
 ការប្រាសចាកតម្រេក ពិចារណាលើញរឿយៗ នូវការរំលត់ទុក្ខ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

បដិទេស្សត្ថានុបស្សី វិហារន្តោ ន ច ភិក្ខុំ លោកេ
 ឧបាទិយតិ អនុបាទិយំ ន បរិវត្តស្សតិ អបរិវត្តស្សំ
 បច្ចត្តញ្ចេ បរិទិព្វាយតិ ខំណា ដាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ
 ត្រាតំ ករណីយំ ធាបរំ វត្តត្ថាយាតិ បដាធាតិ ។ ឯត្តាវតា
 ខោ មាត្តណ្ឌន ភិក្ខុ សង្ខត្តេន តណ្ហាសង្ខយេវុត្តា
 ហោតិ អច្ចន្តនិដ្ឋោ អច្ចន្តយោគន្តេមី អច្ចន្តព្រហ្មចារី
 អិច្ចន្តបរិយោសាធា សេដ្ឋោ ទេវបទុស្សនន្តំ ។

(២៧) មា ភិក្ខុវេ បុព្វានំ កាយិត្ត សុខស្ស្រតំ
 ភិក្ខុវេ អនិវចនំ យទិទំ បុព្វានន្តំ ។ អភិដាធាបិ
 ខោ បដាហំ ភិក្ខុវេ ទីយវត្ថំ វេជ្ជំ កន្តំ
 មនាបំ វិចារតំ បច្ចន្តក្ខតំ សត្ត វស្សនំ មេត្ត-
 ចិត្តំ ភាវេសី សត្ត វស្សនំ មេត្តចិត្តំ ភាវេត្វា
 សត្ត សំវេជ្ជវិដ្ឋត្តប្បេ ន យិមំ លោកំ បុណ-
 កមាសី សំវេជ្ជមាទេ សុខាហំ ភិក្ខុវេ លោកេ

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ វគ្គនិកាយ សុត្តនិបាត

គឺចារណាឃើញរឿយ ។ ខ្ញុំកិរិយាលេខង់ ក៏លែងប្រកាន់មាំមួនវិគ្គណា
 មួយក្នុងលោក កាលបើមិនប្រកាន់មាំហើយ រមែងមិនតក់ស្លុត កាល
 បើមិនតក់ស្លុតហើយ ក៏រមែងបរិវិញ្ញាណដោយពិត (ភិក្ខុនោះ) ដឹង
 ច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌ អាត្មាអញបានអប់រំហើយ
 សោឡសកិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការវិនាសកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ម្ចាស់មោគ្គល្លាន
 ភិក្ខុមានចិត្តផុតស្រឡះ ព្រោះធ្វើធម៌នោះឲ្យជាអារម្មណ៍ ក្នុងការអស់ទៅ
 នៃតណ្ហា មានសេចក្តីបម្រែបម្រួលទៀង មានសេចក្តីរក្សាចាកយោគៈ
 ដ៏ទៀង មានព្រហ្មរាជ្យវិទៀង មានទីបំផុតដ៏ទៀង ជាបុគ្គលប្រសើរ
 ជាងទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយយ៉ាងសង្ខេប ដោយហេតុដូច្នេះឯង ។

(៥៩) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំខ្លាចនូវបុណ្យឡើយ
 មាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា បុណ្យនេះជាឈ្មោះនៃសេចក្តីសុខ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតដឹងច្បាស់ថា តថាគតបានចំរើនមេត្តា -
 ចិត្តដែលជាទីប្រាថ្នា ជាទីគ្រេកអរ ជាទីតាប់ចិត្ត ជាផលដែលបុគ្គល
 ទទួលរឿយ ។ អស់ឆ្នាំ ៧ ជាយូរអង្វែង លុះតថាគតចំរើននូវមេត្តចិត្ត
 អស់ឆ្នាំ ៧ ហើយ ក៏មិនបានមកកាន់លោកនេះទៀត អស់សំរុំដុតក្បូរ
 នឹងវិវដ្តកប្ប ៧ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលលោកវិនាសក

បណ្ណសកសង្គហិតោ អព្យាករតោ

អាកស្សបតោ ហោមី វិជ្ជមានេ លោកេ សុត្តា
 ព្រហ្មវិមាទំ ឧបបដ្ឋាមី ។ តត្រេ សុទ្ធំ ភិក្ខុវេ
 ព្រហ្មា ហោមី មហាព្រហ្មា អភិក្ខុ អនភិ-
 ក្ខតោ អពាទត្តនេសោ វសវត្ថំ ។ ធន្តសត្តន្តំ
 ខោ បណហំ ភិក្ខុវេ សុត្តោ អហោសី
 ទេវានមិញ្ចោ ។ អនេកសត្តន្តំ វណ្ណា អហោសី
 ចក្កវត្ថំ ធម្មកោ ធម្មវណ្ណា ចាគុរត្តោ វិជ្ជតាវី ជន-
 បទត្តាវាយប្បត្តោ សត្តាននសមណ្ឌតតោ ។ តស្ស មយំ
 ភិក្ខុវេ ឥមាទំ សត្ត រតនាទំ អហោសុំ សេយ្យដីទំ
 ចក្កវត្ថំ ហត្ថវត្ថំ អស្សវត្ថំ មណីវត្ថំ ឥន្ទ្រវត្ថំ
 តហ បតិវត្ថំ បរិយាយតិវត្ថនមេវ សត្តមំ ។ បរោ-
 សហស្សំ ខោ បន មេ ភិក្ខុវេ បុត្តា អហោសុំ ស្វរា
 វិជ្ជតា បរសេនប្បមទ្ធា ។ សោ ឥមំ បរិវា-
 សាគរហិយន្តំ អនិល្លោន អសាត្តន ធម្មន អភិវិជ្ជយ
 អជ្ឈាវសត្ថំ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត អព្យាករណ៍

តថាគត បានទៅកើតក្នុងអាភស្សត្រហ្ម កាលដែលលោកចំរើនឡើង
តថាគតបានទៅកាន់ត្រហ្មវិមានដែលសូន្យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
ត្រហ្មវិមាននោះ តថាគតជាត្រហ្ម ជាមហាត្រហ្ម គ្របសង្កត់លើត្រហ្ម
ឯទៀត ត្រហ្មឯទៀត មិនអាចគ្របសង្កត់តថាគតបាន តថាគតជាអ្នក
ឃើញហេតុសព្វគ្រប់ ជាអ្នកធ្វើត្រហ្មទាំងពួង ឲ្យលុះក្នុងអំណាចខ្លួន ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតកើតជាសក្កទេវរាជ ៣៦ ជន ។ តថាគត
បានជាស្ដេចចក្រពត្តិ ប្រកបដោយធម៌ ជាធម្មរាជ ជាឥស្សរៈក្នុងផែនដី
មានព្រំប្រទល់ ក្នុងទីបំផុតនៃសមុទ្រទាំង ៤ មានជ័យជំនះដល់នូវភាវៈ
មាំមួនក្នុងផែនបទ បរិបូណ៌ដោយរតនៈទាំង ៧ ប្រការ ជាច្រើនរយផង ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រតនៈ ៧ ប្រការនេះ កើតដល់តថាគតនោះ គឺបក្ក-
រតនៈ ១ ហត្ថិរតនៈ ១ អស្សរតនៈ ១ មណីរតនៈ ១ ឥន្ទ្រិរតនៈ ១
គហបតិរតនៈ ១ បរិនាយករតនៈ ១ ជាគំរប់ ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគត មានកូនច្រើនពាន់ ជាអ្នកក្លៀវក្លា មានសភាពជាអ្នកមាន
សេចក្ដីព្យាយាម អាចញ៉ាំងនូវសេនាស្ដេចដទៃបាន ។ តថាគត
បានឈ្នះហើយ នៅគ្រប់គ្រងនូវផែនដីនេះ ដែលមានសាគរជាទីបំផុត
ដោយធម៌មិនបាច់ប្រើអាជ្ញា មិនបាច់ប្រើគ្រឿងសស្ត្រានោះ ។

ពុទ្ធសូតបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

បស្ស ពុញ្ញាជំ វិចារតំ	តុសលាជំ សុខេសំជំ
មេត្តចិត្តំ វិភាវេត្វា	សត្ត វស្សាជំ ភិក្ខុវោ
សត្ត សំវដ្តវដ្តតិច្ឆ	ន យិមំ លោកំ បុនាគមំ
សំវដ្តមានេ លោកម្មំ	ហោមិ អាកស្សបតោ
វិដ្តមានេ លោកម្មំ	សុញ្ញប្រម្ភាបតោ អហំ
សត្តត្ថិតំ មហាប្រម្ភា	វសវត្ថំ តទា អហំ
នត្ថិសិក្ខតំ ទេវិច្ឆា	ទេវជ្ជមការយី
ចក្កវត្ថំ អហំ រាជំ	ជិដ្ឋសំណ្ឌាស្ស ឥស្សរោ ។
មុន្ទាភិសំតោ ខត្តិយោ	មនុស្សធិបតី អហំ
អនណ្ឌេន អសត្ថេន	វិជេយ្យ បឋវី ឥមំ
អសាហិសេន ធម្មេន	សមេន មនុសាសី ឥ
ធម្មេន វដ្តំ ការេត្វា	អស្មី បឋវីមណ្ឌលេ
មហាទ្វិជេ មហាកោតេ	អាឡិ អជាយិសំ តុលេ
សត្វកោមហិ សម្ពុទ្ធេ	រតនេហិ ច សត្តហិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកា សុត្តន្តនិយាម

ម្ចាស់កិត្តទាំងឡាយ គឺថាគត បានឃើញខ្ញុំដែលនៃបុណ្យ
 ជាកុសលហើយ ក៏បានប្រាប់ពួកសត្វអ្នកស្វែងរកនូវសេចក្តី
 សុខ ហើយចម្រើននូវមេត្តចិត្ត អស់ ៧ ឆ្នាំ មិនបាន
 មកកាន់លោកនេះទៀត អស់សំវដ្តកប្បនីនិវាដ្តកប្ប ៧ ជន
 កាលដែលលោកវិនាស គឺថាគតទៅកើតក្នុងអាកាសប្រហូ
 កាលដែលលោកបំរើន គឺថាគត ចូលទៅកាន់ព្រហ្មលោក
 ដែលសូឡ ក្នុងកាលនោះ គឺថាគត បានជាមហាព្រហ្ម
 ជាអ្នកធ្វើព្រហ្មឯទៀត ឲ្យលុះក្នុងអំណាចនៃខ្លួនអស់ ៧ ជន
 បានជាស្តេចនៃទេវតា ជាកំពូលនៃទេព្តាអស់ ៣៦ ជន បាន
 ជាស្តេចចក្រវត្តិ ជាជំនួញដ៏មង្គល ។ បានជាក្សត្រដែលបាន
 មុទ្ធាភិសេក ជាអធិបតីរបស់មនុស្ស បានឈ្នះនូវផែនដី
 នេះ ដោយធម៌ មិនបាច់ប្រើអាថ្នា មិនបាច់ប្រើគ្រឿង
 សង្រ្គា មិនបាច់កំហែងកំហល់ទេ បានប្រៀនប្រដៅ
 ដោយធម៌ដ៏ស្មើ ហើយបានហោយរាជសម្បត្តិនោះ លើ
 មណ្ឌលនៃផែនដីនេះ ដោយធម៌ តែងបានកើតក្នុងត្រកូល
 ស្តុកស្តម្ភ មានទ្រព្យច្រើន មានភាគច្រើន បរិបូណ៌
 ដោយកាមទាំងពួងឯង ដោយរតនៈទាំង ៧ ជន

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាគតោ

ឡា សង្កាហកា លោកេ តេហំ ឯតំ សុទ្ធសីតំ
 ឯស ហេតុ មហន្តស្ស មជ្ជេ យេន វុច្ចតិ
 បហុតវត្ថុបករណា វជា ហោមី បតាបវា
 ឥទ្ធិមា យសវា ហោមី ជម្ងសណ្ណស្ស ឥស្សរេ។
 កោ សុត្វា នប្បសីទេយ្យ អបី កណ្ណាកិជាតិយោ
 តស្មា ហំ អត្ថកាមេន មហន្តបកិកធិតា
 សទ្ធម្មោ កុកាតតោ សំ ឡា នសាសនំ ឥ ។

(៦០) អថខោ កកវា បុព្វណ្ណសមយំ និវាសេត្វា
 បត្តចីវរមាណយ យេន អនាថបិណ្ឌិតស្ស កហបតិស្ស
 និវេសនំ តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមីត្វា បញ្ញត្ត អាសនេ
 នីសីទិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អនាថបិណ្ឌិ-
 កស្ស កហបតិស្ស និវេសនេ មនុស្សា ឧទ្ធាសន្តា
 មហាសន្តា ហោន្តិ ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ
 កហបតិ យេន កកវា តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមីត្វា
 កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ នីសីទិ ។ ឯតមន្តំ
 នីសីទិ ខោ អនាថបិណ្ឌិតំ កហបតិ កកវា ឯតនេវេច

បណ្ណាសកាសង្គហិត អព្យាកតវគ្គ

ព្រះពុទ្ធាំណឡាយ ជាអ្នកសង្រ្គោះពួកសត្វលោក ព្រះពុទ្ធាំណ
 នោះ ទ្រង់សំដែងដោយប្រពៃ ទូរហេតុនេះ នេះជាហេតុ
 ហៅថា ជាម្ចាស់នៃផែនដីរបស់ជនដ៏ច្រើន តថាគតជាស្តេច
 មានទ្រព្យសម្បត្តិច្រើន ជាអ្នកអធិបតី ជាអ្នកមានឫទ្ធិ មាន
 យស ជាតស្សៈក្នុងជម្ងឺប ។ បុគ្គលណាស្តាប់ហើយ
 មិនជ្រះថ្លា ចាត់ជាកណ្តាតជាតិ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 មានប្រាថ្នាទូរហេតុយោជន៍ ប្រាថ្នាទូរការៈជាធំ រលឹកនូវពុទ្ធ-
 សាសនា គប្បីធ្វើនូវសេចក្តីគោរពនូវព្រះសង្ឃម្នាក់ ។

(៦០) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បង់ប្រដាប់បាត្រ
 នឹងចិវរ ក្នុងបុព្វបណ្ណសម័យ ហើយចូលទៅលំនៅ របស់អនាថបិណ្ឌិក-
 គហបតី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេត្រាលថ្វាយ ។
 សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ មានសំឡេងហើកព្រ័ញក្នុងលំនៅ
 នៃអនាថបិណ្ឌិកគហបតី ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ចូលទៅ
 គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ស្រាបថ្វាយបង្គំព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងវិសមគួរ ។ លុះអនាថបិណ្ឌិកគហបតី
 អង្គុយក្នុងវិសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

តី ធុ តេ កហាបតី ជីវេសនេ បទុស្សា ទុក្ខាសន្នា
 មហាសន្នា កេវេដ្ឋោ មញ្ញោ មន្ណេ វិលោបេតីតិ ។
 អយំ កន្លេ សុជាតា យរសុណ្ណា អន្តរ តុលា
 អាជីតា សា នេវ សស្សំ អាជិយតី ន សស្សំ
 អាជិយតី ន សាមីតំ អាជិយតី កកវន្តម្បំ ន
 សត្តកេតិ ន កុកកេតិ ន មាណេតិ ន បូជេតីតិ ។
 អថខោ កកវំ សុជាតំ យរសុណ្ណំ អាមន្តេសិ ឯហិ
 សុជាតេតិ ។ ឯវំ កន្លេតិ ខោ សុជាតា យរសុណ្ណា
 កកវតា បដិស្សន្តិកា យេន កកវំ តេនុបសន្តមិ
 ទុបសន្តមិត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ ជីវីទិ ។
 ឯតមន្តំ ជីវីទិ ខោ សុជាតំ យរសុណ្ណំ កកវំ
 ឯតនកេវេន សត្ត ខោ វេហា សុជាតេ បុរិសស្ស ករិយា ។
 តតមា សត្ត ។ វេសសា^(១) ចោរសា^(២) អយ្យសា

១ ឧ. ម. វេរសា ។ ២ ចោរសា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលគហបតី មនុស្សទាំងឡាយ មានសំឡេងហើកព្រឺវ៉ា ក្នុង
 លំនៅនៃអ្នក ទំនងដូចជាព្រានសន្ធឹចចាប់ត្រីដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នាងសុជាតានេះ ជាយរសុណ្ណា (កូនប្រសាស្ត្រីក្នុងផ្ទះ)
 ខ្ញុំព្រះអង្គបាននាំមក អំពីត្រកូលស្តុកស្តម្ភ នាងសុជាតានោះ មិនអើ
 ពើនឹងឥតក្មេក មិនអើពើនឹងម្តាយក្មេក មិនអើពើនឹងស្វាមី ទាំងមិន
 បានធ្វើសក្ការ មិនបានគោរព, មិនបានរាប់អាន មិនបានបូជាព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅ
 នាងសុជាតាជាយរសុណ្ណាថា ម្នាលនាងសុជាតា ចូរនាងមកនេះ ។ នាង
 សុជាតា ជាយរសុណ្ណា បានទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
 ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏បួលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបួល
 ទៅដល់ហើយ ក៏ត្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទី
 សមគួរ ។ លុះនាងសុជាតា ជាយរសុណ្ណា អង្គុយក្នុងទីសមគួរ
 ហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលនាងសុជាតា ភរិយា
 របស់បុរសនេះ មាន ៧ ពួក ។ ភរិយា ៧ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
 វេធសមាភរិយា (ភរិយាស្មើដោយអ្នកសម្លាប់) ១ ចោរសមាភរិយា (ភរិ-
 យាស្មើដោយចោរ) ១ វេយ្យសមាភរិយា (ភរិយាស្មើដោយម្ចាស់) ១

បណ្ណសកសង្ក្រឹតោ អប្បករិតោ

មាតុសមា កតិទិសមា សឌីសមា ទាសីសមា ។
 ឥមា ខោ សុជាតេ សត្ត បុរិសស្ស ករិយា ។ តាសី
 ត្វំ នុ កតមាតិ ។ ជាហំ កន្លេ ឥមស្ស កតវតា
 សឌីត្រេន កាសីតស្ស វិត្តាវេន អត្ថំ អាជាជាមិ ។ សាធុ
 មេ កន្លេ កតវំ តថា ធម្មំ ទេសេតុ យថាហំ ឥមស្ស
 កតវតា សឌីត្រេន កាសីតស្ស វិត្តាវេន អត្ថំ
 អាជាឈយ្យន្តំ ។ តេនហំ សុជាតេ សុណាហំ សាធុតំ
 មនសីករោហំ កាសីស្សមីតិ ។ ឃំ កន្លេតិ
 ខោ សុជាតា យស្សន្តា កតវតា បច្ចុស្សសិ ។
 កតវំ ឯតទកោច

បទុដ្ឋចិត្តា អហិតានុកម្មិនី

អញ្ញេស្ស វត្តា អតិមញ្ញេតេ បតី

ធនេន កីតស្ស វិជាយ ទិស្សកា

បណ្ណសកាសង្គហិត អព្ភរាជគ្រូ

មាតុសមាភិយា (ភិយាស្មើដោយមាតា) ១ ភតិនិសមាភិយា (ភិយាស្មើដោយបុរស) ១ សទ្ធិសមាភិយា (ភិយាស្មើដោយសំឡាញ់) ១ ទាសីសមាភិយា (ភិយាស្មើដោយខ្ញុំស្រី ១ ។ ម្នាលនាងសុផាតា នេះជាភិយា ៧ ពួក របស់បុរស ។ បណ្ណភិយាទាំង ៧ ពួកនោះ នាងជាភិយាដូចម្តេច ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានដឹងនូវអត្តនៃភាសិតនេះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងដោយសេចក្តីសង្ខេប ឲ្យពិស្តារបានទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គគប្បីដឹងនូវអត្តនៃភាសិតនេះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយសេចក្តីសង្ខេប ឲ្យពិស្តារបាន យ៉ាងណា សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងនូវធម៌ឲ្យប្រពៃដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ យ៉ាងនោះ ។ ម្នាលនាងសុផាតា បើដូច្នោះ ចូរនាងចាំស្តាប់ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ដោយប្រពៃ តថាគតនឹងសំដែង ។ នាងសុផាតា ជាយរសុណ្ណា បានទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា

ភិយាដែលស្វាមីលោះមកដោយទ្រព្យ ស្ត្រីមានចិត្តប្រឡូស្ត (នឹងស្វាមី) មានសេចក្តីមិនអនុគ្រោះនូវប្រយោជន៍ ជាអ្នកត្រេកត្រី ពាលក្នុងបុរសដទៃ មើលងាយប្តី ខូល់ខ្វាយដើម្បីសម្លាប់ (ប្តី)

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តនិយមោ

យោ ឯវុចា បុរិសស្ស ភវិយោ
 វេជកោ ច ភវិយោតិ ច សា បុរិច្ឆតិ ។
 យំ ឥត្ថយោ វិទ្ជតិ សាមិកោ ធនំ
 សំប្បំ វណ្ណជ្ជញ្ច កាសិមនិដ្ឋហិ
 អប្បម្បិ តស្មា អបហាតុមិច្ឆតិ
 យោ ឯវុចា បុរិសស្ស ភវិយោ
 កោកា ច ភវិយោតិ ច សា បុរិច្ឆតិ ។
 អកម្មតាមា អនសា មហាត្សសា
 ដុសា ច ចណ្ឌី ច ទុរុត្តរាទីនិ
 ឧដ្ឋាយកានំ អភិកុយ្យ វត្ថតិ
 យោ ឯវុចា បុរិសស្ស ភវិយោ
 អយ្យា ច ភវិយោតិ ច សា បុរិច្ឆតិ ។
 យោ សទ្ធា ហោតិ ហិតាទុកម្បិនី
 មាតាវ បុត្តំ អនុវត្តតេ បតិ
 តតោ ធនំ សប្បតមស្ស វត្ថតិ
 យោ ឯវុចា បុរិសស្ស ភវិយោ
 មាតា ច ភវិយោតិ ច សា បុរិច្ឆតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សត្តកនិបាត

ស្ត្រីណា ជាភរិយាទៃបុរស មានសភាពដូច្នេះ ស្ត្រីនោះ
ហៅថា វេទភាគិយា ។ ស្វាមីនៃស្ត្រីបានឲ្យទ្រព្យណា
ហើយដកល់ទុក ដើម្បីធ្វើឲ្យសិល្បៈក្តី ឲ្យវដ្តញក្តី ឲ្យកសិ-
កម្មក្តី ស្ត្រីនោះ ប្រាថ្នាដើម្បីល្អចកិបយកឲ្យទ្រព្យសូម្បីបន្តិច
បន្តួចអំពីទ្រព្យនោះ ស្ត្រីណា ជាភរិយាទៃបុរសមានសភាព
ដូច្នេះ ស្ត្រីនោះ ហៅថា ថោវីភរិយា ។ ស្ត្រីមិនមានសេចក្តី
ប្រាថ្នានឹងធ្វើឲ្យការងារ ជាអ្នកខ្ជិលច្រអូស ស៊ីច្រើន រឹងរូស
កាច ពោលឲ្យវាក្យពាក្យក្រក់ ប្រព្រឹត្តគ្របសង្កត់ឲ្យស្វាមី
ដែលមានព្យាយាម ប្រឹងប្រែង ស្ត្រីណា ជាភរិយាទៃ
បុរសមានសភាពដូច្នេះ ស្ត្រីនោះ ហៅថា អយ្យភរិយា ។
ស្ត្រីណា មានសេចក្តីអនុគ្រោះឲ្យប្រយោជន៍សព្វ ។ កាល
ចេះរក្សាភ្នំ ដូចជាមាតារក្សាកូន ទាំងរក្សាឲ្យទ្រព្យដែលស្វាមី
នោះ បានមកអំពីទីនោះ ។ ស្ត្រីណា ជាភរិយាទៃបុរស
មានសភាពដូច្នេះ ស្ត្រីនោះ ហៅថា មាតាភរិយា ។

បណ្ណសកលសង្គហិតោ អព្យាករណ៍

យថាបិ ជេដ្ឋា កតំ កតំដ្ឋា

សតារា ហោតិ សត្វំ សាមីកេ

ហិមេនា កត្តាសាទុវត្ថំ

យា ឯវុតា បុរសស្ស ករិយា

កតំ ច ករិយាតិ ច សា បុរិច្ឆតិ ។

យាចិច ទិស្វាន បតិ បមោទតិ

សឌី សទារា ចរស្សមាតតំ

កោលេយ្យកា សីលវតិ បតិព្វតា

យា ឯវុតា បុរសស្ស ករិយា

សឌី ច ករិយាតិ ច សា បុរិច្ឆតិ ។

អក្កន្ធសត្វា វេទន្តាតដ្ឋិតា

អរិទិច្ឆា បតិលោ តតត្ថិតិ

អត្តោជនា កត្តាសាទុវត្ថំ

យា ឯវុតា បុរសស្ស ករិយា

នាសី ច ករិយាតិ ច សា បុរិច្ឆតិ ។

បណ្ណសកសង្ឃហិត អព្យាករណ៍

ស្រីមានសេចក្តីគោរព ក្នុងស្វាមីរបស់ខ្លួន ដូចបុរសស្រីគោរព
 បងប្រុស មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ប្រព្រឹត្តទៅតាមអំណាច
 នៃភស្តុ ឆ្លើយណា ជាភរិយានៃបុរស មានសភាពដូច្នេះ
 ស្រីនោះ ហៅថា ភតិនីភរិយា ។ ស្រីណា ក្នុងលោកនេះ
 បានឃើញខ្លួនប្តីហើយ ភីតកាយ ដូចជាសំឡាញ់ បាន
 ឃើញសំឡាញ់ ដែលមកអស់កាលយូរ ស្រីនោះ បរិបូណ៌
 ដោយត្រកូល មានសីលធម៌ ជាស្រីមានវត្ថុប្រតិបត្តិ ក្នុងប្តី
 ស្រីណា ជាភរិយានៃបុរស មានសភាពដូច្នេះ ស្រីនោះ
 ហៅថា សាភរិយា ។ ស្រីដែលស្វាមីដេរ វាយ គំរាមដោយ
 ដំបង មិនមានចិត្តប្រទូស្តវិញ ចេះអត់ស្អិតដល់ប្តី មិន
 គ្រោធ ប្រព្រឹត្តទៅតាមអំណាចនៃភស្តុ ស្រីណាជាភរិយា
 នៃបុរសមានសភាពដូច្នេះ ស្រីនោះ ហៅថា ទាសីភរិយា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

យោចីធ ភិក្ខុយា វេជកាតិ វុច្ចតិ
 ចោរី ច អយ្យាតិ ច សា បុរុច្ចតិ
 ទុស្ស័យវុច្ចា ដុសា អនាទរា
 កាយស្ស ភេទា និរយំ វជន្នំ តា ។
 យោចីធ មាតា ភតិជំ សទ្ធិ(១) ច
 ទាសី ច ភិក្ខុយាតិ ច សា បុរុច្ចតិ
 សីលេ បិតត្ថា ចិរត្ថសុវត្ថា
 កាយស្ស ភេទា សុភតិ វជន្នំ តាតិ ។

ឥហ ចោ សុដានេត សុត្ថ បុរិសស្ស ភិក្ខុយា តាសំ
 ត្វំ កតហិតិ ។ អដ្ឋតក្កេ មំ កន្លេ កតវា ទាសី-
 សមំ សាមីកស្ស ករយំ នាមត្វតិ ។

[៦១] សត្តិមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សបត្តកត្តា
 សបត្តកាវណា កោធនំ អាភច្ឆន្នំ ឥត្ថំ វា បុរិសំ
 វា ។ កតមេ សុត្ថ ។ ឥធ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 ឯវំ ឥច្ឆតិ អហោ វតាយំ ទុព្វណ្ណោ អស្សាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ភវិយាណា ក្នុងលោកនេះ ដែលហៅថា វិធានក្តី ហៅថា
 ហោរីក្តី ហៅថាអយ្យក្តី ភវិយាទាំងនោះ មានសភាពជា
 ស្រ្តីស្រីស្រីស្រី រឺស្រីស្រី មិនមានសេចក្តីគោរព លុះបែក
 ច្បាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកាន់នរក ។ ភវិយាណា
 ក្នុងលោកនេះ ដែលហៅថាមាតាភ្នំ កគិន្តីភ្នំ សង្ឃភ្នំ ទាសីភ្នំ
 ភវិយាទាំងនោះ ជាស្រ្តីស្រីមអស់កាលយូរអង្វែង ព្រោះ
 តាំងនៅក្នុងសីលធម៌ លុះបែកច្បាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែង
 ទៅកាន់សុគតិ ។

ម្នាលនាងសុជាតា នេះជាភវិយា របស់បុរស ៧ ពួក បណ្តាភវិយា
 ទាំង ៧ ពួកនោះ នាងតើជាភវិយាដូចម្តេច ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំគាល់ទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គ ថាជាភវិយា ស្មើដោយ
 ទាសីរបស់ស្វាមី ចាប់ដើមអំពីថ្ងៃនេះតទៅ ។

[៦១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ជាទីត្រេកអរនៃ
 សត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាពដែលមាន
 សេចក្តីគ្រោធ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សត្រូវក្នុងលោកនេះ រមែងប្រាថ្នានូវហេតុ យ៉ាងនេះ
 ដល់សត្រូវថា ឥហ្ម⁺ សូមឱ្យបុគ្គលនេះ មានវណ្ណៈអាក្រក់ ។

បណ្ណសកសង្កេត អព្យាករណ៍

តំ កិស្ស ហេតុ ។ ន កិត្តវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 វណ្ណតាយ នន្ទតំ កោធខោយំ កិត្តវេ បុរិសបុត្តលោ
 កោធាកិត្តតោ កោធបរេតោ កិញ្ចាបំ សោ ហោតិ
 សុញ្ញតោ សុវិន័តោ កប្បតកោសមស្ស ធិនាតវត្ថុ-
 វាសនោ អថេវា សោ ទុព្វណ្ណោ ច ហោតិ កោធា-
 កិត្តតោ ។ អយំ កិត្តវេ ថេវេហោ ធម្មោ សបត្ត-
 កោ កោ សបត្តការណោ កោធនំ អាតច្ចតំ ឥត្ថំ វា
 បុរិសំ វា ។ បុន ចបំ កិត្តវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 ឯវំ ឥច្ឆតំ អហោ វតាយំ ទុក្ខំ សយេយ្យាតិ ។
 តំ កិស្ស ហេតុ ។ ន កិត្តវេ សបត្តោ
 សបត្តស្ស សុខសេយ្យាយ នន្ទតំ កោធខោយំ
 កិត្តវេ បុរិសបុត្តលោ កោធាកិត្តតោ កោធបរេតោ

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ អព្យាករវត្ត

រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ រមែងមិន
ត្រេកអរដល់សត្រូវ ព្រោះវណ្ណៈទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសបុគ្គល
នេះ (តាលបើ) មានសេចក្តីគ្រោធិ មានសេចក្តីគ្រោធគ្របសង្កត់ មាន
សេចក្តីគ្រោធផ្លូវរឹតហើយ បុរសបុគ្គលនោះ ទុកជាលាបស្រឡាបល្អ
បានការសក់នឹងពុកមាត់ ហើយស្បែកសំពត់មានពណ៌ស ក៏មែនពិត
ហើយ ប៉ុន្តែបុរសបុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មានវណ្ណៈអាក្រក់ ជាអ្នកមាន
សេចក្តីគ្រោធគ្របសង្កត់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាធម៌ទី ១
ជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាព ឬ
បុរសភាពដែលមានសេចក្តីគ្រោធិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
សត្រូវ រមែងប្រាថ្នាខ្វល់ហេតុយ៉ាងនេះ ដល់សត្រូវថា ឧហ្ម ⁺ សូមឲ្យ
បុគ្គលនេះ ដេកជាទុក្ខ ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ រមែងមិនត្រេកអរ ក្នុងការដេក ជាសុខ
របស់សត្រូវទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសបុគ្គលនេះ មានសេចក្តី
គ្រោធិ មានសេចក្តីគ្រោធគ្របសង្កត់ មានសេចក្តីគ្រោធផ្លូវរឹតហើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គទីកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

តិញ្ចាបិ សោ បល្លង្កេ សេតិ កោនកត្ថតេ បដិ-
 កត្ថតេ បដលីកត្ថតេ កាណីមិកប្បវប្បច្ចត្តរណា
 សឡត្តច្ឆន្ទេ ឡកតោលោហិតកុបដានេ អដោ
 សោ ឡត្តញ្ញោ សេតិ កោណិក្ខតោ ។ អយំ
 ភិក្ខុវេ ឡតិយោ ធម្មោ សបត្តកត្តោ សបត្ត-
 ការណោ កោដនំ អាចច្ឆតិ ឥត្ថំ វា ប្បិសំ វា ។
 មុន ចបំ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស ឃំ
 ឥត្ថតិ អហោ វតាយំ ន បច្ចុត្តោ អស្សតិ ។
 តំ តិស្ស ហេតុ ។ ន ភិក្ខុវេ សបត្តោ
 សបត្តស្ស បច្ចុត្តតាយ នន្ទតិ កោដនោយំ ភិក្ខុវេ
 ប្បិសប្បុត្តលោ កោណិក្ខតោ កោដបរោ អនត្ថបិ
 កហេត្វា អត្តោ មេ កហិតោតិ មញ្ញាតិ អត្ថបិ
 កហេត្វា អនត្តោ មេ កហិតោតិ មញ្ញាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

បុរសបុគ្គលនោះ ទុកជាដេកលើបល្ល័ង្ក លើកម្រាលព្រំ ដែលមាន
 រោមវែងជាង ៤ ឆ្នាប់ លើកម្រាលមានពណ៌ស ដែលធ្វើដោយរោម
 សត្វ លើកម្រាលដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វជាផ្កាចក្រម លើកម្រាល
 ដ៏ទន្តម ដែលគេធ្វើដោយស្បែកឈ្មួស មានខ្នើយមានពណ៌ក្រហម
 ទាំងពីរខាង ព្រមទាំងពិការដែលមានពណ៌ក្រហម ក៏មែនពិតហើយ
 ប៉ុន្តែ បុរសបុគ្គលនោះ ត្រូវសេចក្តីក្រោធ គ្របសង្កត់ហើយ ក៏
 ឈ្មោះថា ដេកជាទុក្ខ ដោយពិត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជា
 ធម៌ទី ២ ជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់
 ស្ត្រីភាព ឬ បុរសភាព ដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត សត្រូវ រមែងប្រាថ្នាឃើញនេះដល់សត្រូវថា ឧហ្ម សូមឱ្យ
 បុគ្គលនេះ កុំមានប្រយោជន៍ច្រើនឡើយ ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ រមែងមិនត្រេកអរ ក្នុងប្រយោជន៍ដ៏ច្រើន
 របស់សត្រូវទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសបុគ្គលនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តី
 ក្រោធ មានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ មានសេចក្តីក្រោធបូរពិតហើយ កាន់
 យកនូវហេតុមិនមែនជាប្រយោជន៍ សំគាល់ថាប្រយោជន៍ អាត្មាអញ
 បានកាន់យកហើយផង កាន់យកនូវហេតុជាប្រយោជន៍ សំគាល់ថា
 ហេតុមិនមែនជាប្រយោជន៍ អាត្មាអញបានកាន់យកហើយផង ។

បណ្ណាល័យសង្កេតពិភព អព្យាករណ៍

តស៊ូមេ ធម្មា អរាមញ្ញបិដកា តហិតា
 ជ័យត្ថំ អហិតាយ ឱក្ខាយ សុត្ថន្តំ កោណ -
 ភិក្ខុតស្ស ។ អយំ ភិក្ខុវេ តត្ថយោ ធម្មោ សបត្ត -
 កត្តោ សបត្តការណោ កោធនំ អាចច្ឆតិ ឥត្ថំ វា
 បុរិសំ វា ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 វរំ ឥច្ឆតិ អហោ វតាយំ ន ភោគវា អស្សតិ ។
 តំ តស្ស ហេតុ ។ ន ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 ភោគវតាយ នន្ទតិ កោធនស្ស ភិក្ខុវេ បុរិសបុគ្គលស្ស
 កោណភិក្ខុតស្ស កោធបរេតស្ស យេបិស្ស តេ
 ហោន្តិ ភោតា ឱដ្ឋានិយោជិតតា ពាហាពលបរិចិត្តា
 សេនាវត្ថុត្តា . ធម្មកោ ធម្មនុវា តេបិ វជានោ
 វជកោសំ បរេសេន្តិ កោណភិក្ខុតស្ស ។ អយំ
 ភិក្ខុវេ ចតុត្តោ ធម្មោ សបត្តកត្តោ សបត្តការណោ
 កោធនំ អាចច្ឆតិ ឥត្ថំ វា បុរិសំ វា ។

បណ្ណសកសង្កហិត អព្យាករវគ្គ

នេះជាធម៌ ជាសត្រូវដែលគ្មាននឹងគ្នា ដែលសត្រូវនោះ មានសេចក្តី
 ក្រោធគ្របសង្កត់ កាន់យកហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រ
 យោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុកអស់កាលជាយូរអង្វែង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាធម៌ទី ៣ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវរមែងមក
 កាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាពដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត សត្រូវរមែងប្រាថ្នាយ៉ាងនេះដល់សត្រូវថា ឧហ្ម សូមឲ្យ
 បុគ្គលនេះ កុំមានភោគឡើយ ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ រមែងមិនត្រេកអរដល់សត្រូវ ព្រោះមានភោគ
 ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុរសបុគ្គល មានសេចក្តីក្រោធ មាន
 សេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ មានសេចក្តីក្រោធរួររត់ហើយ ភោគទាំង
 ឡាយណា ដែលបុគ្គលនោះ បានមកដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងព្យាយាម
 សន្សំដោយកំឡាំងដៃ បែកញើសហូរញើស ប្រកបដោយធម៌ បាន
 មកដោយធម៌ ព្រះរាជាទាំងឡាយ រមែងញ៉ាំងភោគទាំងនោះ របស់
 បុគ្គលដែលមានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ ឲ្យចូលទៅកាន់ព្រះឃ្លាំង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៤ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុ
 នៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាព ដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិយាយោ

បុន ចបំ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស ឯវំ ឥច្ឆតិ
 អហោ វតាយំ ន យសវា អស្សតិ ។ តំ តីស្ស
 ហេតុ ន ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស យសវតាយ
 នន្ទតិ កោធនោយំ ភិក្ខុវេ បុរិសបុគ្គលោ កោធា-
 ភិក្ខុតោ កោធបវេតោ យេបិស្ស សោ ហោតិ យសោ
 អប្បមាទាជិតតោ តម្លាបិ ជំសតិ កោធាភិក្ខុតោ ។
 អយំ ភិក្ខុវេ បញ្ចហោ ធម្មោ សបត្តកត្តោ សបត្ត-
 ការណោ កោធនំ អាទិច្ឆតិ ឥត្ថំ វា បុរិសំ វា ។
 បុន ចបំ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស ឯវំ ឥច្ឆតិ
 អហោ វតាយំ ន មិត្តវា អស្សតិ ។ តំ តីស្ស ហេតុ ។
 ន ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស មិត្តវតាយ នន្ទតិ
 កោធនោយំ ភិក្ខុវេ បុរិសបុគ្គលោ កោធាភិក្ខុតោ
 កោធបវេតោ យេបិស្ស តេ ហោន្តិ មិត្តាមន្តា ញាតិ-
 សាលាហិត តេបិ អាវតា តំ បរិវ្មេន្តិ កោធាភិក្ខុតំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត សត្រូវ រមែងប្រាថ្នាយ៉ាងនេះ
 ដល់សត្រូវថា ឧហ្មា សូមឲ្យបុគ្គលនេះ កុំមានយសឡើយ ។
 រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ រមែង
 មិនត្រេកអរដល់សត្រូវ ព្រោះមានយសទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរស
 បុគ្គលនេះ មានសេចក្តីក្រោធ មានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ មាន
 សេចក្តីក្រោធរូបវិតហើយ យសណា របស់បុគ្គលនោះ ដែលបានមក
 ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ (គាលបើ) មានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ហើយ
 ក៏រមែងគ្មានចេញចាកយសនោះមិនខានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាធម៌ទី៥ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមក
 កាន់ស្រីភាព ឬ បុរសភាពដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត សត្រូវ រមែងប្រាថ្នាយ៉ាងនេះ ដល់សត្រូវថា ឧហ្មា សូមឲ្យ
 បុគ្គលនេះ កុំមានមិត្តឡើយ ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សត្រូវ រមែងមិនត្រេកអរដល់សត្រូវ ព្រោះមានមិត្តទេ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសបុគ្គលនេះ មានសេចក្តីក្រោធ មានសេចក្តីក្រោធគ្រប
 សង្កត់ មានសេចក្តីក្រោធរូបវិតហើយ ពួកមិត្ត អាមាត្យ ញាតិ
 សាលាហិតណា របស់បុរសបុគ្គលនោះ ពួកដទៃទាំងនោះ រមែងរៀរ
 បង្ខំបុរសបុគ្គល ដែលមានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់នោះ អំពីចម្ងាយ ។

បណ្ណសកសង្គហ៍ពោ អព្យាប្បវេទនា

អយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ ធម្មោ សបត្តកក្កោ សបត្ត-
 កោរណោ កោធនំ អាគច្ឆតិ ឥត្ថំ វា បុរិសំ
 វា ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 ឯវំ ឥច្ឆតិ អហោ វតាយំ កាយស្ស ភេទា
 បរម្មណា អទាយំ ទុក្ខតី វិនិច្ឆតំ ជិវយំ ឧប-
 បជ្ឈេយ្យតិ ។ តំ តតស្ស ហេតុ ។ ន ភិក្ខុវេ
 សបត្តោ សបត្តស្ស សុគតតបនេន នន្ទតិ កោធមោយំ
 ភិក្ខុវេ បុរិសបុគ្គលោ កោធាភិក្ខុតោ កោធបរេតោ
 កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ
 មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ ។ សោ កាយេន ទុច្ចរិតំ
 ចរិត្វា វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា មនសា ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា
 កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អទាយំ ទុក្ខតី វិនិច្ឆតំ
 ជិវយំ ឧបបជ្ឈតិ កោធាភិក្ខុតោ ។ អយំ ភិក្ខុវេ
 សត្តហោ ធម្មោ សបត្តកក្កោ សបត្តកោរណោ
 កោធនំ អាគច្ឆតិ ឥត្ថំ វា បុរិសំ វាតិ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធម្មោ សបត្តកក្កោ

បណ្ណាល័យព័ត៌មាន អព្យាករណ៍

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៦ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ
 ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្ត្រីភាព ឬ បុរិសភាពដែលមានសេចក្តី
 ក្រោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត សត្រូវ រមែង
 ប្រាថ្នាឃើញនេះដល់សត្រូវថា ឧហ្មា សូមឲ្យបុគ្គលនេះ លុះបែកឆ្ងាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ គប្បីចូលទៅកើតក្នុងតិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ
 នរក ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ
 រមែងមិនត្រេកអរដល់សត្រូវ ដោយដំណើរទៅកាន់សុគតិទេ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែបុរសបុគ្គលនេះ បានសេចក្តីក្រោធ មានសេចក្តី
 ក្រោធគ្របសង្កត់ មានសេចក្តីកោធរូបវិធីហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយ
 កាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយចិត្ត ។ លុះ
 បុគ្គលដែលមានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់នោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយកាយ
 ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយចិត្តហើយ បែកឆ្ងាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងតិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ នរក ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី៧ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុ
 នៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្ត្រីភាព ឬ បុរិសភាពដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ ប្រការនេះ ជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស សុត្តន្តនិដាហេ

សប្បត្តការណា កោធនំ អាគច្ឆន្តិ ឥត្ថំ វា បរិសំ វាតិ ។

កោធនោ ធុឡន្លោ ហោតិ អថា ធុត្ថម្យំ សេតិ សោ

អថា អត្ថំ តហេត្វាន អនត្ថំ បដិបដ្ឋតិ^(១)

តតោ កាយេន វាចាយ វងំ តត្វាន កោធនោ

កោធាភិក្ខុតោ បរិសោ ធនជាដី ធិតច្ឆតិ

កោធសម្មាទស្សតោ អាយសត្ថំ^(២) ធិតច្ឆតិ

ញាតិមិត្តា សុហជ្ជា ច បរិវេជ្ជន្តិ កោធនំ ។

អនត្ថជនោ កោធនោ កោធនោ ចិត្តប្បកោបនោ

ភយមន្តរតោ ជាតំ តំ ជនោ ជាវុឌ្ឍតិ ។

កុទ្ធោ អត្ថំ ន ជាតាតិ កុទ្ធោ ធម្មំ ន បស្សតិ

អន្ធទាមំ តទា ហោតិ យំ កោធនោ សហេតេ នរំ ។

១ ឧ. ម. អធិបដ្ឋតិ ។ ២ ឧ. ម. អាយសក្សំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាព ដែលមាន
សេចក្តីគ្រោធជាប្រក្រតី ។

បុគ្គលមានសេចក្តីគ្រោធ រមែងមានវណ្ណៈពាក្រក៏ ទាំង
បុគ្គលនោះ រមែងដេកជាទុក្ខ ទោះបីកាន់យកនូវប្រយោជន៍
ហើយ រមែងប្រតិបត្តិ មិនជាប្រយោជន៍វិញ បុរសមាន
សេចក្តីគ្រោធ ត្រូវសេចក្តីគ្រោធ គ្របសង្កត់ ធ្វើនូវការ
សម្លាប់ដោយតាយ ដោយវេចា ក្នុងកាលនោះហើយ រមែង
ដល់នូវសេចក្តីសាបសូន្យ ចាកទ្រព្យមិនខាន បុរសដែល
ស្រវឹង ព្រោះស្រវឹងដោយសេចក្តីគ្រោធហើយ រមែងដល់នូវ
សេចក្តីអាប័យស ពួកញាតិ មិត្តនឹងអ្នកមានចិត្តល្អ សំឡាញ់
រមែងចៀសវាងនូវបុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីគ្រោធ ។ សេចក្តី
គ្រោធ ជាហេតុឲ្យកើតសេចក្តីវិនាស សេចក្តីគ្រោធ
ជាហេតុញ្ចាត់ចិត្ត ឲ្យកម្រើក ភ័យកើតឡើង ក្នុងសន្តាន
ជនមិនបានដឹងនូវភ័យនោះឡើយ ។ បុគ្គលអ្នកគ្រោធ
មិនដឹងនូវសេចក្តីចំរើន បុគ្គលអ្នកគ្រោធ មិនឃើញនូវធម៌
សេចក្តីគ្រោធ គ្របសង្កត់នូវជនណា សេចក្តីដឹងគឺ
រមែងមានប្រាកដ ដល់ជននោះ ក្នុងកាលនោះដែរ ។

បណ្ណសកសង្កហោ អព្យាករណ៍

យំ គុដ្ឋោ ឧបរោចេតិ សុត្តរំ វិយ ទុក្ខំ
 បច្ឆា សោ វិតតេ កោរោ អត្ថំទន្លេវ តប្បតិ ។
 ទុម្ពង្គយំ បឋមំ ទស្សតិ^(១) ទ្វិបត្តិមំ ចារកោ
 យតោ បតាយតិ កោរោ យេន គុដ្ឋន្តំ មាណវំ ។
 ឆាស្ស ហិរំ ន ទុត្តប្បំ ន វា សោ ហោតិ តារវា
 កោរោន អភិក្ខតស្ស ន ទីបំ ហោតិ តត្វាធំ ។
 តបដិហោនិ តម្កានិ យានិ ធម្មហិ អារកោ
 តានិ អារោចយស្សមិ តំ សុណាម យដាតាធំ ។
 គុដ្ឋោ ហិ មិត្តំ ហន្តំ ហន្តំ គុដ្ឋោ សមាតំ
 គុដ្ឋោ ហិ ព្រាហ្មណំ ហន្តំ ហន្តំ គុដ្ឋោ ឫទ្ធិជ្ជនំ ។
 យាយ មាតុ កតោ ចោសោ ឥមំ លោកំ អវេក្ខតិ
 តប្បំ ចាណទធំ សន្តិ ហន្តំ គុដ្ឋោ ឫទ្ធិជ្ជនោ ។

១ ទុម្ពង្គយំ បទស្សតិបិ អយំ បុគ្គតោ ។

បណ្ណសកលសង្គមភាព អព្យាករណ៍

បុគ្គលអ្នកគ្រោធិ បៀតបៀននូវបុគ្គលណា កាលធ្វើនូវអំពើ
 អាក្រក់ ហាក់ដូចជាអំពើល្អ បុគ្គលអ្នកគ្រោធិនោះ កាលបើ
 សេចក្តីគ្រោធិ ប្រាសចេញហើយ រមែងក្តៅក្រហាយជា
 ខាងក្រោយ ដូចជាភ្លើងឆេះ ។ សេចក្តីគ្រោធិ ផ្ទុលឡើងក្នុង
 វេលាណា មាណពន់ទ្បាយ ទ័ងក្នុងវេលាណា រមែង
 សំដែងនូវមុខក្រញូរជាដង្ហើម ក្នុងវេលានោះ ដូចភ្លើងកាល
 បង្ហើយនូវផ្សែង ។ បុគ្គលនោះ មិនមានហិរិ មិនមានឧតប្បៈ
 មិនមានសេចក្តីគោរពឡើយ បុគ្គលត្រូវសេចក្តីគ្រោធិ គ្រប
 សង្កត់ហើយ រមែងរកទីពឹងបន្តិចបន្តួចគ្មាន ។ កម្មទាំងឡាយ
 ណា ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ក៏រមែងឆ្ងាយអំពីធម៌
 គថាគត នឹងសំដែងប្រាប់នូវកម្មទាំងនោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយ
 ចាំស្តាប់នូវធម៌នោះ តាមសេចក្តីពិត ។ បុគ្គលគ្រោធិ សម្លាប់
 នូវបិតាក៏មាន បុគ្គលគ្រោធិ សម្លាប់នូវមាតារបស់ខ្លួនក៏មាន
 បុគ្គលគ្រោធិ សម្លាប់នូវជីណា សវព្រាហ្មណ៍ក៏មាន បុគ្គល
 គ្រោធិ សម្លាប់នូវបុប្ផនក៏មាន ។ បុរសដែលមាតាណា
 ចិញ្ចឹមហើយ បានឃើញច្បាស់នូវលោកនេះ បុប្ផនដែល
 គ្រោធិ រមែងសម្លាប់នូវមាតា ដែលឲ្យនូវជីវិតនោះក៏មាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

អត្ថបមា ហំ តេ ត្តាស	អត្តា ហំ បរមំ បិយោ
ហន្តំ តុទ្ធោ មុដ្ឋតានំ	នាពារូបសុ មុច្ឆិតោ ។
អសំនា ហន្តំ អត្តានំ	វិបំ ខានន្តំ មុច្ឆិតា
រដ្ឋយា តទ្ធោ មិយ្យន្តំ	បព្វតាមបំ កណ្ណេ ។
ក្ខតហន្តានំ កម្មានំ	អត្តមារណីយានំ ច
ករោត្តំ នាវតុដ្ឋន្តំ	កោធជាតោ បរាគរោ ។
នីតាយំ កោធរូបេន	មក្ខចាសោ គុហាសយោ
និមេន សម្មត្ថិន្ទេ	បរាវិរិយេន ទិដ្ឋិយោ ។
ឯតមេតំ អកុសលំ	សម្មត្ថិន្ទេវេ បណ្ឌិតោ ។
តថេវ ធម្មេ សិក្ខេវេ	មា នោ ទុម្ពដ្ឋយំ អហុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តបិដក

សត្វទាំងនោះ មានខ្លួនជាឧបមា ព្រោះខ្លួនជាទីស្រឡាញ់
 ដ៏ឧត្តម បុគ្គលក្រោធ ដែលជ្រប់ទៅក្នុងរូបផ្សេងៗ រមែង
 សម្លាប់ខ្លួន ដោយហេតុផ្សេងៗ ។ ពួកជនដែលជ្រប់ទៅ
 (ក្នុងរូបផ្សេងៗ) ហើយ រមែងសម្លាប់ខ្លួន ដោយដាវ ទំពាស៊ី
 នូវថ្នាំពិស ចងកសម្លាប់ ទម្លាក់ខ្លួនក្នុងជ្រោះភ្នំ ។ ជន
 ទាំងឡាយ កាលធ្វើនូវអំពើ ជាហេតុនាំឲ្យសាបសូន្យចាក
 សេចក្តីចម្រើនផង ជាហេតុនឹងសម្លាប់ខ្លួនផង រមែងមិនបាន
 ដឹងខ្លួនទេ បុគ្គលដែលមានសេចក្តីក្រោធ កើតឡើងហើយ
 រមែងវិនាសមិនខាន ។ អន្តរាគមន៍សេចក្តីស្លាប់នេះ ជាគុហា
 ជាទីស្រឡាញ់ ដោយសភាពនៃសេចក្តីក្រោធ ដោយ
 ប្រការដូច្នេះ បុគ្គលត្រូវផ្តាច់ផ្តុំលនវសេចក្តីក្រោធនោះចេញ
 ដោយទម្រង់ ព្យាយាម នឹងបត្តសម្មាទិដ្ឋិ បណ្តាំតតប្បី
 ផ្តាច់ផ្តុំលនវអកុសលមួយៗ ។ បុគ្គលគប្បីសិក្សានូវធម៌ទាំង
 ឡាយដូច្នេះថា យើងទាំងឡាយ ក៏មានមុខក្រញាប់ឡើយ ។

បញ្ញាសកសង្កហិវោ អព្យាករវត្ថោ

វីតកោដា អនាយាសា វីតលោកា អនិស្សកា
នន្តា កោដំ បហាត្វាន បរិនិព្វស្សនេនាសវាទិ^(១) ។

អព្យាករវត្ថោ បរិវោ ។

តិស្សទ្ធានំ

អព្យាកតោ ធុរសភតិ តិស្សសីហាភ្នំតបញ្ចមំ
តត្រវតមំ តិម្ពិលោ សត្តករិយាយ កោដនា^(២) ។

១ ឧ. ម. បរិនិព្វសុ អនាសវាទិ អយមេវ យុត្តភរោ ។ ២ ឧ. កម្ពីលំ សត្តបចលា
សត្តករិយា កោដនាទិ ។ ម. កម្ពីលំ សត្តបចលា មេត្តាភរិយា កោដេកាទសាទិ ។

បណ្ណសកសង្កហិក អព្យាកតវគ្គ

កាលបើអ្នក មិនមានសេចក្តីក្រោធ មិនមានសេចក្តីប៉ងប៉ង
មិនមានសេចក្តីលោភ មិនមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ មានខ្លួន
ទូន្មានហើយ សម្លាប់បដិវត្តន៍សេចក្តីក្រោធហើយ នឹងបានជា
អនាវសបុគ្គល បរិនិព្វានតុំខាន ។

ចប់ អព្យាកតវគ្គទី ១ ។

ឧទ្ទាននៃអព្យាកតវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីវត្ថុ ដែលគេមិនបានពោល ១ អំពីក្បាណគតិ
របស់បុរស ១ អំពីភិក្ខុឈ្មោះតិស្សៈ ១ អំពីសេនាបតី
ឈ្មោះសីហៈ ១ អំពីហេតុដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនបាច់
រក្សា ជាគំរប់ប្រាំ អំពីព្រះភិមិលៈ ១ អំពីភិរិយា ៧ ពួក ១
អំពីសេចក្តីក្រោធ ១ ។

មហាវិគ្គោ

(៦២) ហិរេត្តប្បេ ភិក្ខុវេ អសតិ ហិរេត្តប្បវិ-
 បន្និស្ស ហតុបដិសោ ហោតិ ឥន្ទ្រិយសំវារោ ឥន្ទ្រិយ-
 សំវារោ អសតិ ឥន្ទ្រិយសំវារិបន្និស្ស ហតុបដិសំ ហោតិ
 សីលំ សីលោ អសតិ សីលារិបន្និស្ស ហតុបដិសោ
 ហោតិ សម្មាសមាធិ សម្មាសមាធិស្មី អសតិ សម្មា-
 សមាធិរិបន្និស្ស ហតុបដិសំ ហោតិ យថាភូតញ្ញាណា-
 និស្សន្ទំ យថាភូតញ្ញាណានិស្សន្ទោ អសតិ យថាភូត-
 ញ្ញាណានិស្សន្ទរិបន្និស្ស ហតុបដិសោ ហោតិ ជិព្វិទា-
 វិភតោ ជិព្វិទាវិភតោ អសតិ ជិព្វិទាវិភតរិបន្និស្ស
 ហតុបដិសំ ហោតិ វិមុត្តិញ្ញាណានិស្សន្ទំ ។ តេយ្យថាបិ
 ភិក្ខុវេ វុត្តោ សាខាបលាសរិបន្នោ តស្ស បប្បដិកាបិ
 ន ចារិប្បវី កច្ចតិ តចោបិ ដេត្តបិ សារោបិ
 ន ចារិប្បវី កច្ចតិ ឯវមេវ ទោ ភិក្ខុវេ
 ហិរេត្តប្បេ អសតិ ហិរេត្តប្បវិបន្និស្ស ហតុបដិសោ
 ហោតិ ឥន្ទ្រិយសំវារោ ។ មេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណានិស្សន្ទំ ។

មហាវិគ្គ

[៦២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើហរិនីធិត្ថប្បៈ មិនមាន
 ឥន្ទ្រិយសំវារៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកហរិនីធិត្ថប្បៈ ឈ្មោះថា មានហេតុ
 សាបសូន្យ កាលបើឥន្ទ្រិយសំវារៈមិនមាន សីលនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាក
 ឥន្ទ្រិយសំវារៈ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ កាលបើសីលមិនមាន
 សម្មាសមាធិនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកសីល ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ
 កាលបើសម្មាសមាធិមិនមាន យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ
 ចាកសម្មាសមាធិ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ កាលបើយថាភូត-
 ញ្ញាណទស្សនៈមិនមាន និព្វិទាវិវាគៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកយថាភូត-
 ញ្ញាណទស្សនៈ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ កាលបើនិព្វិទា-
 វិវាគៈមិនមាន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ នៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកនិព្វិទា-
 វិវាគៈ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដូចជាដើមឈើដែលវិបត្តិ ចាកមែកនឹងស្លឹក ក្រុមនៃឈើនោះក្តី ក៏
 មិនស្ងប់រិបូណ៌ សំបកក្តី ស្រាយក្តី ខ្លឹមក្តី ក៏មិនស្ងប់រិបូណ៌
 យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើហរិនីធិត្ថប្បៈ មិនមាន
 ឥន្ទ្រិយសំវារៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកហរិនីធិត្ថប្បៈ ឈ្មោះថា មាន
 ហេតុសាបសូន្យ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវគ្គោ

ហំរោត្តប្ប ភិក្ខុវេ សតិ ហំរោត្តប្បសម្មន្នស្ស ឧបទិ-
 សសម្មន្នោ ហោតិ ឥន្ទ្រិយសំវារោ ឥន្ទ្រិយសំវារ-
 សតិ ឥន្ទ្រិយសំវារសម្មន្នស្ស ឧបទិសសម្មន្ន ហោតិ
 សីលំ សីលេ សតិ សីលសម្មន្នស្ស ឧបទិស-
 សម្មន្នោ ហោតិ សម្មាសមាធិ សម្មាសមាធិស្តី
 សតិ សម្មាសមាធិសម្មន្នស្ស ឧបទិសសម្មន្ន
 ហោតិ យថាភូតញ្ញាណទស្សនំ យថាភូតញ្ញាណ-
 ទស្សនេ សតិ យថាភូតញ្ញាណទស្សនសម្មន្នស្ស
 ឧបទិសសម្មន្នោ ហោតិ និព្វិនាវិកតោ និព្វិនាវិកេ
 សតិ និព្វិនាវិកសម្មន្នស្ស ឧបទិសសម្មន្ន ហោតិ
 វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ វុត្តោ
 សាវាចនសសម្មន្នោ តស្ស បប្បដិកាបិ ចារិយ្ហ
 កច្ចតិ តចោបិ ផេត្តបិ សារោបិ ចារិយ្ហ កច្ចតិ
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ហំរោត្តប្ប សតិ ហំរោត្តប្ប-
 សម្មន្នស្ស ឧបទិសសម្មន្នោ ហោតិ ឥន្ទ្រិយសំវារោ
 ។ មេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនន្តំ ។

បណ្ណសកសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើហរិនីន័ត្តប្បៈមាន ឥន្ទ្រិយសំវារៈនៃបុគ្គល
អ្នកបរិបូណ៌ ដោយហរិនីន័ត្តប្បៈឈ្មោះថា បរិបូណ៌ដោយហេតុ កាល
បើឥន្ទ្រិយសំវារៈមាន សីលនៃបុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ ដោយឥន្ទ្រិយសំវារៈ
ឈ្មោះថា បរិបូណ៌ដោយហេតុ កាលបើសីលមាន សម្មាសមាធិនៃ
បុគ្គល អ្នកបរិបូណ៌ដោយសីល ឈ្មោះថា បរិបូណ៌ដោយហេតុ កាល
បើសម្មាសមាធិមាន យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ នៃបុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌
ដោយសម្មាសមាធិ ឈ្មោះថា បរិបូណ៌ដោយហេតុ កាលបើយថា-
ភូតញ្ញាណទស្សនៈមាន និព្វិតវិវាតៈនៃបុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ ដោយយថា-
ភូតញ្ញាណទស្សនៈ ឈ្មោះថា បរិបូណ៌ ដោយហេតុ កាលបើនិព្វិត-
វិវាតៈមាន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈនៃបុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ ដោយនិព្វិត-
វិវាតៈ ឈ្មោះថា បរិបូណ៌ ដោយហេតុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ដូចជាដើមឈើ ដែលបរិបូណ៌ដោយមែកនឹងស្លឹក ក្រមរនៃឈើនោះក្តី
គឺបរិបូណ៌ សំបកក្តី ស្រាយក្តី ខ្ទឹមក្តី គឺបរិបូណ៌ យ៉ាងណា
មិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើហរិនីន័ត្តប្បៈមាន ឥន្ទ្រិយសំវារៈ
នៃបុគ្គល អ្នកបរិបូណ៌ ដោយហរិនីន័ត្តប្បៈឈ្មោះថាបរិបូណ៌ ដោយ
ហេតុ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ គឺយ៉ាងនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

(៦៣) ឯតំ សមយំ ភគវា វេសាលីយំ វិហារតិ
អត្តចារីវេន ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
ភិក្ខុវេតិ ។ កនន្តេតិ តេ ភិក្ខុ ភគវតោ បច្ចុ-
ស្សោសុំ ។ ភគវា ឯតទវេច អធិប្បា ភិក្ខុវេ
សម្លាហ អង្គវា ភិក្ខុវេ សម្លាហ អនស្សាសីតា
ភិក្ខុវេ សម្លាហ យាវត្ថាដំ ភិក្ខុវេ អលមេវ សព្វ-
សម្លាវេសុ ធិត្ថិដ្ឋតុំ អលំ វិជ្ជតុំ អលំ វិមុច្ចតុំ
សិលេរុ ភិក្ខុវេ បព្វតវាជា ចតុរាសីតិយោជន -
សហស្សានិ អាណាមេន ចតុរាសីតិយោជនសហស្សានិ
វិត្ថាវេន ចតុរាសីតិយោជនសហស្សានិ មហាសមុទ្ទេ
អជ្ឈេតាធិប្បា ចតុរាសីតិយោជនសហស្សានិ មហា-
សមុទ្ទា អប្បុត្តតោ ។ ហោតិ ខោ សោ
ភិក្ខុវេ សមយោ យំ ពហុនិ វស្សានិ
ពហុនិ វស្សសតានិ ពហុនិ វស្សសហស្សានិ
ពហុនិ វស្សសតសហស្សានិ នេវេ ន វស្សតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សុត្តន្តនិបាត

(៦៣) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុង
អប្ពបាលិន ទៀបក្រុងវេហាលី ។ ក្នុងពិភពនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួក
ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះវុទ្ធដ៏កា នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះ
ករុណា ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃារ^(១)ទាំងឡាយ មិនទៀងទាត់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
សង្ឃារទាំងឡាយ មិនខ្ជាប់ខ្ជួន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃារទាំងឡាយ
មិនបិទបិទ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ បុគ្គលគួរនឿយណាយ
គួរធុញទ្រាន់ គួររួចស្រឡះ ចាកសង្ឃារទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ដូចយ៉ាង ស្តេចក្នុងឈ្មោះសិនេរុ ទទឹង ៨ ម៉ឺន ៤ ពាន់យោជន៍
បណ្តោយ ៨ ម៉ឺន ៤ ពាន់យោជន៍ លិចចុះក្នុងមហាសមុទ្រ ៨ ម៉ឺន
៤ ពាន់យោជន៍ ផុសឡើងអំពីមហាសមុទ្រ ៨ ម៉ឺន ៤ ពាន់
យោជន៍ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសម័យដែលទៀង មិន
បង្កើតចុះ អស់ច្រើនឆ្នាំ ច្រើនរយឆ្នាំ ច្រើនពាន់ឆ្នាំ ច្រើនសែនឆ្នាំ

១ សង្ឃារដែលមានចិត្តគ្រប់គ្រង និងសង្ឃារដែលមិនមានចិត្តគ្រប់គ្រង ។ អង្គថា ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

ទេវេ ខោ បន ភិក្ខុវេ អវស្សនេ យេកេចិមេ
 វិជេត្តាមភ្នតតាមធិសេតិណាវនប្បតយោ^(១) តេ ឧស្សុស្សន្តិ
 វិស្សុស្សន្តិ ន កវន្តិ ។ ឯវំ អនិច្ចា ភិក្ខុវេ
 សម្មា ឯវំ អន្តរា ភិក្ខុវេ សម្មា ឯវំ
 អនុស្សាសិតា ភិក្ខុវេ សម្មា យាវត្ថាទំ ភិក្ខុវេ
 អនាមេវ សព្វសម្មាវេសុ ធិត្ថិន្ទតុ អលំ វិជ្ជិតុ អលំ
 វិមុច្ចិតុ ។ ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ
 យំ តតាចិ តរហាចិ ដ៏យស្ស អន្តរោ អច្ចយេន
 ធិតិយោ សុរិយោ ចាតុកវតិ ។ ធិតិយស្ស ភិក្ខុវេ
 សុរិយស្ស ចាតុកាវ យាភាចិ ត្បន្ទិទិយោ ត្បស្សោត្តា
 សព្វា តា ឧស្សុស្សន្តិ វិស្សុស្សន្តិ ន កវន្តិ ។ ឯវំ
 អនិច្ចា ភិក្ខុវេ សម្មា... អលំ វិមុច្ចិតុ ។ ហោតិ
 ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ យំ តតាចិ តរហាចិ
 ដ៏យស្ស អន្តរោ អច្ចយេន ធិតិយោ សុរិយោ ចាតុ-
 កវតិ ។ ធិតិយស្ស ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស ចាតុកាវ
 យា តា^(២) មហានទិយោ សេយ្យដីទំ តត្ថា យមុនា

១ ឧ. ព័ជិតាមភ្នតតាមធិសេតិណាវនប្បតយោ ។ ម. ព័ជិតាមភ្នតតាមធិសេតិណាវន-
 ប្បតិយោ ។ ២ ឧ. ម. យា កាចិ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភ្ញៀវមិនបង្ហាញចុះ ពីដតាម ភូតតាម ឈើ
 ជាថ្នាំ ស្មៅ នឹងឈើជាធំ ក្នុងព្រៃណាមួយ ពីដតាម ភូតតាម នឹងឈើ
 ជាថ្នាំ ស្មៅ នឹងឈើជាធំក្នុងព្រៃទាំងនោះ នឹងស្ងួត ស្ងួត មិនកើតឡើង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនខ្ជាប់ខ្ជួនយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សង្ខារទាំងឡាយ មិនបិតថេរយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ
 បុគ្គលគួរឡើយណាយ គួរធុញច្រាន គួររួចស្រឡះ ចាកសង្ខារទាំងពួង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិត្យ ជាគំរប់ពីរ កើត
 ប្រាកដ ដោយអំណរនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះ
 ព្រះអាទិត្យ ជាគំរប់ពីរ កើតប្រាកដហើយ ស្ទឹងតូចទាំងឡាយ បារាយណ៍
 ទឹកតូចទាំងឡាយ ណាមួយ ស្ទឹងនឹងបារាយណ៍តូចទាំងអស់
 នោះនឹងគោក រឹងស្ងួត មិនមានប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ...គួររួចស្រឡះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិត្យ ជាគំរប់បី កើតប្រាកដ
 ដោយអំណរនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះព្រះអាទិត្យ
 ជាគំរប់បី កើតមានប្រាកដ ទទេចទាំងឡាយណា គឺទន្លេគង្គា យមុនា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គទូរនិកាយស្ស សុត្តានិបាតោ

អចីវរតី សាគ្វ មហី សាគ្វ តា ឧស្សុស្សន្តិ វិស្សុស្សន្តិ
 ន កវ្តន្តិ ។ ឯវំ អធិប្បា ភិក្ខុវេ សម្មាសា... អលំ
 វិមុច្ចិត្តំ ។ ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ យំ
 កុដាចិ កុហាចិ ដីយស្ស អន្ទុនោ អក្ខយេន ចតុត្ថា
 សុរិយោ ចាតុកវតី ។ ចតុត្ថស្ស ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស
 ចាតុកាភំ យេ តេ មហាសវា យតោ វេមា មហា-
 ននិយោ សក្កវន្តិ សេយ្យជីវំ កុត្តា យថុនា អចីវរតី
 សាគ្វ មហី សាគ្វ តេ ឧស្សុស្សន្តិ វិស្សុស្សន្តិ ន
 កវ្តន្តិ^(១) ។ ឯវំ អធិប្បា ភិក្ខុវេ សម្មាសា... អលំ
 វិមុច្ចិត្តំ ។ ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ យំ
 កុដាចិ កុហាចិ ដីយស្ស អន្ទុនោ អក្ខយេន ចតុត្ថា
 សុរិយោ ចាតុកវតី ។ ចតុត្ថស្ស ភិក្ខុវេ
 សុរិយស្ស ចាតុកាភំ យោជនសតីកានិចិ មហា
 សមុទ្ពេ ឧទកានិ ឌីត្តន្តិ ទ្វិយោជនសតីកានិចិ

១ ឧ ម. យេ តេ មហាសវា យាតោ វេមា នវិយោ សក្កវន្តិ សេយ្យជីវំ អនោគត្តា
 សីហបយា វេរិយា កល្យាណត្ថា កុណាណ ធម្មតា មគ្គាភិទិយោ ពា ឧស្សុស្សន្តិ
 វិស្សុស្សន្តិ ន កវ្តន្តិ យាថា វិស្សុស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ សត្តកនិបាត

អចិវេតី សរក្ខ មហី ទន្ធនំតាំងអស់នោះ គង់នឹងរឹងស្លូត មិនមានប្រាកដ ។
 ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ សង្ខារតាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ ... គួររួច
 ស្រឡះ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ មានសម័យ ដែលព្រះអាទិត្យ ជា
 គំរប់ ៤ កើតមានប្រាកដ ដោយអំណរនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 តាំងឡាយ លុះព្រះអាទិត្យ ជាគំរប់ ៤ កើតប្រាកដហើយ ស្រេច
 តាំងឡាយណា (ភ្លឺ) ទន្ធនំតាំងឡាយនេះ គឺទន្ធគគ្គិ ធម្មនា
 អចិវេតី សរក្ខ មហី រមែងកើតអំព់ស្រះធនា (ភ្លឺ) ស្រេច នឹងទន្ធនំ
 តាំងអស់នោះ ក៏គោតរឹងស្លូត មិនមានប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ
 សង្ខារតាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ ... គួររួចស្រឡះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 តាំងឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិត្យ ជាគំរប់ ៥ កើតប្រាកដ ដោយ
 អំណរនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ លុះព្រះអាទិត្យ
 ជាគំរប់ ៥ កើតប្រាកដហើយ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ ស្រកអស់មួយ
 យោយាជន៍ខ្លះ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ ស្រកអស់ ២ យោយាជន៍ខ្លះ

បណ្ណសកសង្កហិកោ បហវត្តោ

តិយោជនសតីកានិបិ ចតុយោជនសតីកានិបិ បញ្ច-
 យោជនសតីកានិបិ ធម្មយោជនសតីកានិបិ សត្ត
 យោជនសតីកានិបិ មហាសមុទ្ទេ ឧទកានិ ឌីតញ្ញន្ត
 សត្តកាលម្បំ មហាសមុទ្ទេ ឧទកំ សណ្ឋាតិ
 ធនាលម្បំ បញ្ចកាលម្បំ ចតុកាលម្បំ តិកាលម្បំ
 ទ្វិកាលម្បំ កាលមត្តម្បំ មហាសមុទ្ទេ ឧទកំ សណ្ឋាតិ
 សត្តចោរិសម្បំ មហាសមុទ្ទេ ឧទកំ សណ្ឋាតិ
 ធម្មចោរិសម្បំ បញ្ចចោរិសម្បំ ចតុចោរិសម្បំ តិចោរិសម្បំ
 ទ្វិចោរិសម្បំ ចោរិសមត្តម្បំ អឱ្យចោរិសម្បំ កដិមត្តម្បំ
 ជណ្ឌកមត្តម្បំ កោប្បកមត្តម្បំ មហាសមុទ្ទេ ឧទកំ
 សណ្ឋាតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ សារទសមយេ
 បុរុស្តសីតកេ ទេវេ វស្សន្តេ តត្ថ តត្ថ គោបទេសុ^(១)
 ឧទកានិ បិកានិ ហោន្តិ ឯវមេ ចោ ភិក្ខុវេ តត្ថ
 តត្ថ គោបទមត្តានិ មហាសមុទ្ទេ ឧទកានិ បិកានិ
 ហោន្តិ បញ្ចមស្ស ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស ចាតុភាវ
 អដ្ឋលីបព្វមត្តម្បំ មហាសមុទ្ទេ ឧទកំ ន ហោតិ ។

១ ម. ពោប្បបទេសេសុ ។

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ មហាវិថ្ត

៣ រយយោជន៍ខ្លះ ៤ រយយោជន៍ខ្លះ ៥ រយយោជន៍ខ្លះ ៦ រយ
 យោជន៍ខ្លះ ៧ រយយោជន៍ខ្លះ ទឹករំមងដក់នៅ ក្នុងមហាសមុទ្រ

៧ ដំហរដើមត្នោតខ្លះ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ រំមងដក់នៅ
 ៦ ដំហរដើមត្នោតខ្លះ ៥ ដំហរដើមត្នោតខ្លះ ៤ ដំហរដើមត្នោត
 ខ្លះ ៣ ដំហរដើមត្នោតខ្លះ ២ ដំហរដើមត្នោតខ្លះ ១ ដំហរដើម
 ត្នោតខ្លះ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ រំមងដក់នៅ ៧ ដំហរបុរសខ្លះ ទឹក
 ក្នុងមហាសមុទ្រ រំមងដក់នៅ ៦ ដំហរបុរសខ្លះ ៥ ដំហរបុរសខ្លះ
 ៤ ដំហរបុរសខ្លះ ៣ ដំហរបុរសខ្លះ ២ ដំហរបុរសខ្លះ ១ ដំហរបុរសខ្លះ
 ពាក់កណ្តាលដំហរបុរសខ្លះ ត្រឹមបង្កើនខ្លះ ត្រឹមជង្គង់ខ្លះ ត្រឹមក្នែក
 គោរខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភ្ញៀវមានគ្រាប់ថ្លោស ។
 បង្ការចុះ, ក្នុងសាលសម័យ ទឹករំមងដក់នៅ ក្នុងស្នាមជើងគោ ក្នុង
 ប្រទេសនោះៗ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ
 ដក់នៅប៉ុនប្រឡង់ជើងគោ ក្នុងប្រទេសនោះៗ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះព្រះរាជិតៗ ជាគំរប់៥ កើតប្រាកដហើយ ទឹកក្នុង
 មហាសមុទ្រ សូម្បីត្រឹមតែមួយហ្នឹង នៃម្រាមដៃ ក៏មិនមានឡើយ

សុ ភូមិ ពេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

ឯវំ អនិច្ចា ភិក្ខុវេ សង្ខារ... អលំ វិមុច្ចិតំ ។
 ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ យំ
 តណាចិ តរហាចិ ទីយស្ស អន្ធមោ អច្ចយេន ឆដ្ឋា
 សុរិយោ ចាតុក្កវតិ ។ ឆដ្ឋស្ស ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស
 ចាតុក្ការា អយញ្ច មហាបបរី សំនេរុ ច បព្វតរាជា
 ជូចាយន្តិ សន្ធិចាយន្តិ សម្មជូចាយន្តិ ។ សេយ្យថាបិ
 ភិក្ខុវេ កុម្មការាតោ អាលំម្បិតោ ជូបេតិ(១) សន្ធិ-
 បេតិ សម្មជូបេតិ ឯវេមេ ខោ ភិក្ខុវេ ឆដ្ឋស្ស
 សុរិយស្ស ចាតុក្ការា អយញ្ច មហាបបរី សំនេរុ ច
 បព្វតរាជា ជូចាយន្តិ សន្ធិចាយន្តិ ។ ឯវំ អនិច្ចា
 ភិក្ខុវេ សង្ខារ... អលំ វិមុច្ចិតំ ។ ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ
 សមយោ យំ តណាចិ តរហាចិ ទីយស្ស អន្ធមោ
 អច្ចយេន សត្តមោ សុរិយោ ចាតុក្កវតិ ។ សត្តមស្ស
 ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស ចាតុក្ការា អយញ្ច មហាបបរី សំនេរុ
 ច បព្វតរាជា អាទិប្បន្តិ បដ្ឋលន្តិ ឯតេជាលា កន្តិ

១ ឧ. អាលំម្បិកោ បបមំ ជូយេតិ ។ ម. អាលេបិកោ បបមំ ជូមេតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនៃកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ . . . គួររួច
 ស្រឡះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិត្យ ជាតំរប់ ៦
 កើតប្រាកដ ដោយអំណរនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 លុះព្រះអាទិត្យជាតំរប់ ៦ កើតប្រាកដហើយ មហាប្រថពីនេះផង ស្តេចភ្នំ
 ឈ្មោះសិរេនុផង រមែងហុយផ្សែងឡើង ហុយផ្សែងឡើងព្រម ហុយ
 ផ្សែងឡើងសព្វ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឡឆុតឆាំងដែលបួនឆាំងបិទ
 ហើយ រមែងហុយផ្សែងឡើង ហុយផ្សែងឡើងព្រម ហុយផ្សែងឡើង
 សព្វ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះព្រះអាទិត្យជាតំរប់ ៦
 កើតប្រាកដហើយ មហាប្រថពីនេះផង ស្តេចភ្នំឈ្មោះសិរេនុផង ក៏
 ហុយផ្សែងឡើង ហុយផ្សែងឡើងព្រម យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ . . . គួររួច
 ស្រឡះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិត្យជាតំរប់ ៧
 កើតប្រាកដ ដោយអំណរនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 លុះព្រះអាទិត្យ ជាតំរប់ ៧ កើតប្រាកដហើយ មហាប្រថពីនេះផង
 ស្តេចភ្នំឈ្មោះសិរេនុផង រមែងឆេះសព្វ រុងរឿង មានរណាតតែមួយ

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវិញ្ញា

ឥមិស្ស ច ភិក្ខុវេ មហាបឋវីយា សំនេរុស្ស ច
 បព្វតវាជស្ស ឈាយមាធានំ ឧប្បមាធានំ អភិ
 ពោតេន វិត្តា យាវ ព្រហ្មលោកាមិ កច្ចតិ សំនេរុស្ស
 ភិក្ខុវេ បព្វតវាជស្ស ឈាយមាធានំ ឧប្បមាធានំ វិនស្ស-
 មាធានំ មហតា តេដោឧទ្ធទេន អភិក្ខុតស្ស យោជន-
 សតិកានិច្ច ក្យដានិ បទុដ្ឋន្តំ ទ្វិយោជនសតិកានិច្ច
 តិយោជនសតិកានិច្ច ចតុយោជនសតិកានិច្ច បញ្ច-
 យោជនសតិកានិច្ច ក្យដានិ បទុដ្ឋន្តំ ឥមិស្ស ច
 ភិក្ខុវេ មហាបឋវីយា សំនេរុស្ស ច បព្វតវាជស្ស
 ឈាយមាធានំ ឧប្បមាធានំ នេវ ឆាវិកា បញ្ញាយតិ
 ន មសិ ។ សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ សប្បិស្ស វា តេនស្ស
 វា ឈាយមាធានំ ឧប្បមាធានំ នេវ ឆាវិកា
 បញ្ញាយតិ ន មសិ ឯវមេវ ទោ ភិក្ខុវេ ឥមិស្ស
 ច មហាបឋវីយា សំនេរុស្ស ច បព្វតវាជស្ស
 ឈាយមាធានំ ឧប្បមាធានំ នេវ ឆាវិកា បញ្ញាយតិ
 ន មសិ ។ ឯវំ អនិច្ចា ភិក្ខុវេ សមាភ

បណ្ណសកាលសង្គហិត មហាវិទ្យា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមហាប្រថពីនេះផង ស្ដេចភ្នំឈ្មោះ
សិរេនុផង ដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្ដៅ អណ្ដាតភ្លើងដែលត្រូវឡូលបក
ឡើងទៅ ដរាបដល់ព្រហ្មលោក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើ
ស្ដេចភ្នំឈ្មោះសិរេនុ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្ដៅ កំពុងវិនាស ដែលគំនរ
ភ្លើងដ៏ធំ គ្របសង្កត់ហើយ កំពូលភ្នំទាំងឡាយ ១ រយយោជន៍ខ្លះ ក៏
ងាប់រត់រាយ កំពូលភ្នំទាំងឡាយ ២ រយយោជន៍ខ្លះ ៣ រយយោជន៍ខ្លះ
៤ រយយោជន៍ខ្លះ ៥ រយយោជន៍ខ្លះ ក៏ងាប់រត់រាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
កាលបើមហាប្រថពីនេះផង ស្ដេចភ្នំឈ្មោះសិរេនុផង ដែលភ្លើងកំពុង
ឆេះក្ដៅ ផែនកំមិនប្រាកដ កំញមកំមិនប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ដូចជាសប្បត្តិ ប្រេតត្តិ កាលដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្ដៅ ផែន
កំមិនប្រាកដ កំញមកំមិនប្រាកដ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មហាប្រថពីនេះផង ស្ដេចភ្នំឈ្មោះសិរេនុនេះផង កាលដែលភ្លើង
កំពុងឆេះក្ដៅ ផែនកំមិនប្រាកដ កំញមកំមិនប្រាកដ យ៉ាងនោះ
ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វរាំងឡាយ មិនទៀង ហ៊ាននេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

ឯវំ អន្ធយកំ ភិក្ខុវេ សង្ខារា ឯវំ អនស្សាសិកា ភិក្ខុវេ
សង្ខារា យាវោទំ ភិក្ខុវេ អនរបេវ សទ្ធិសង្ខារេសុ
និព្វិន្ទិតំ អនំ វិនិច្ឆិតំ អនំ វិមុច្ចិតំ ។

តត្រ ភិក្ខុវេ កោ មន្តា កោ សទ្ធាតា អយព្វា
បឋវី សីលេវ ច បព្វតវជានំ ទិច្ចស្សន្តំ វិនស្សន្តំ
ន កវិស្សន្តិតំ អព្វាត្រ ទិដ្ឋបទេហំ ។

ភិក្ខុបុព្វំ ភិក្ខុវេ សុខេត្តោ នាម សត្តា អហោសិ
តត្ថករោ កាមេសុ វិតរកោ ។ សុខេត្តស្ស ខោ បន
ភិក្ខុវេ សត្តនោ អនេកានំ សាវកសតានំ អហោសំ ។
សុខេត្តោ សត្តា សាវកានំ ព្រហ្មលោកសហព្យាបាយ
ធម្មំ ទេសេតិ ។ យេ ខោ បន ភិក្ខុវេ សុខេត្តស្ស
សត្តនោ ព្រហ្មលោកសហព្យាបាយ ធម្មំ ទេសេត្តស្ស
សព្វេន សព្វំ សាសនំ អាជីវេសុ តេ កាយស្ស
ភេតោ បច្ឆរណា សុតតិ ព្រហ្មលោកំ ឧបបជ្ជីសុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនខ្ជាប់ខ្ជួនយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនបិទដេរយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ហេតុនេះ បុគ្គលត្រូវឡើយណាយ គួរធុញ្ញត្រាន់ គួររួចស្រឡះចាក
 សង្ខារទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នរណាដឹង នរណាជឿក្នុង
 សង្ខារនោះថា ផែនដីនេះក្តី ស្តេចភ្នំឈ្មោះសិរេរុក្តី គង់នឹងឆេះរលាយ
 គង់នឹងវិនាស មិនមានប្រាកដយ៉ាងនេះ វៀរលែងតែអរិយសាវកទាំង
 ឡាយ អ្នកមានបទគឺធម៌ឃើញហើយ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីព្រេងនាយ មានគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ ជា
 អ្នកធ្វើខ្យល់ដូចជាកំពង់ ជាអ្នកប្រាសចាក^(១)ភគៈ ក្នុងកាមទាំងឡាយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ មានរយៈវែងសាវកដ៏ច្រើន ។
 គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ សំដែងធម៌ដល់ពួកសាវក ដើម្បីឲ្យបានទៅកើតក្នុង
 ព្រហ្មលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ កំពុង
 សំដែងធម៌ ដើម្បីឲ្យបានទៅកើត ក្នុងព្រហ្មលោក ពួកសាវកណា
 ដឹងច្បាស់ឲ្យពាក្យប្រៀនប្រដៅទាំងអស់ ដោយសព្វគ្រប់ ពួកសាវកទាំង
 នោះ លុះបែកផ្ទាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ទៅកើតឯសុគតិ ព្រហ្មលោក ។

១ គ្រាន់តែស្លាប់រាងកាយអំណាចឈាន មិនបានលះដាច់ទេ ។

បណ្ណាល័យសង្ក្រឹត មហាវិថី

យេ ន សាទ្វេន សត្វំ សាសនំ អាជានីសុ តេ
 កាយស្ស កេនា បរម្មណា អប្បេក្ខេ បរិនិព្វត-
 វស្សត្ថំ ទេវនំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ អប្បេក្ខេ
 និម្មានត្ថំ ទេវនំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ អប្បេក្ខេ
 តុណ្ហត្ថំ ទេវនំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ អប្បេក្ខេ
 យាមាទំ ទេវនំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ អប្បេក្ខេ
 តាវត្ថុសាទំ ទេវនំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ អប្បេក្ខេ
 ចាតុម្ពហាវជីកានំ ទេវនំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ
 អប្បេក្ខេ ឧត្តយមហាសាលានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ
 អប្បេក្ខេ ព្រាហ្មណមហាសាលានំ សហព្យតំ
 ឧបបជ្ជីសុ អប្បេក្ខេ កហមតិមហាសាលានំ
 សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ ។

អថោ ភិក្ខុវេ សុនេត្តស្ស សុត្តោ ឯតទ
 ហោសិ ន ទោ មេតំ បដិវចំ យោហំ សាវតានំ
 សមសមគតិយោ អស្សំ អភិសស្សាវេ យេនាហំ
 ឧត្តំ មេតំ ភាវយ្យតិ ។ អថោ ភិក្ខុវេ សុនេត្តា
 សត្តា សត្ត វស្សានំ មេត្តចិត្តំ ភាវេ សិ

បណ្ណាសកាសង្គមាត មហាវ្ត

ពួកសាវ័កណា មិនដឹងច្បាស់នូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ ដោយសព្វ
 គ្រប់ទេ ពួកសាវ័កនោះ លុះបែកផ្ទុយ រាងកាយស្លាប់ទៅ ពួក
 ខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតា ជាន់បរនិមិត្តវិសេស្តី ពួកខ្លះ ទៅ
 កើតជាមួយនឹងពួកទេវតា ជាន់និម្មានវតី ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹង
 ពួកទេវតាជាន់តុសិត ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាជាន់យាមៈ
 ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយ
 នឹងពួកទេវតាជាន់ចាតុម្មហារាជិក ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកខត្តិយ-
 មហាសាល ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកព្រាហ្មណមហាសាល ពួក
 ខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកគហបតិមហាសាល ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ មានសេចក្តី
 គ្រិនរិះដ្ឋប្រឹងថា ហេតុនេះ មិនសមគួរសោះ ដែលពាត្តាអញ ជាអ្នក
 មានគតិស្មើ ។ នឹងពួកសាវ័កក្នុងភពមុខ បើដូច្នោះ មានតែពាត្តាអញ
 ចំរើននូវមេត្តាឱ្យលើសលុប ជាងបឋមជ្ឈនទៅទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ លំដាប់នោះ គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ ចំរើននូវមេត្តាចិត្តអស់ ៧ ឆ្នាំ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

សត្វ វស្សានំ មេត្តចិត្តំ ភវេត្វា សត្វ សំវេស្តវិជ្ជតិវេរុ
 ន យិចំ លោកំ បុនាគមាសំ សំវេស្តមាទេ សុទំ
 ភិក្ខុវេ លោកេ អាភិស្សុបតោ ហោតិ វិជ្ជមាទេ
 លោកេ សុញ្ញំ ព្រហ្មវិមាទំ ឧបបជ្ឈតិ ។ តត្រ សុទំ
 ភិក្ខុវេ ព្រហ្មា ហោតិ មហាព្រហ្មា អភិក្ខុ
 អនភិក្ខុតោ អញ្ញទេត្ថទេសោ វសវត្ថំ ធម្មិសត្វត្ថំ ទោ
 មន ភិក្ខុវេ សក្កោ អហោសំ ទេវនបិណ្ឌោ
 អនេតិសត្វត្វត្ថំ រាជា អហោសំ ចក្កវត្ថំ ធម្មកោ
 ធម្មរាជា ទាតុរន្តោ វិជិតាវី ជនបទត្ថាវិយប្បត្តោ
 សត្វាតនសមណ្ឌតតោ បរេសហស្សំ ទោ មនស្ស
 បុត្តា អហោសំ សុរា វិវុត្តចា បរេសនប្បមទ្គនា ។
 សោ វេចំ បរិវី សាគរវរិយន្តំ អនណ្ឌោន
 អសត្ថេន ធម្មេន អភិវិជីយ អជ្ឈេវសំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សត្តកនិបាត

លុះចំរើននូវមេត្តចិត្តអស់ ៧ ឆ្នាំហើយ ក៏នៅមកតាន់លោកនេះទៀត
អស់ ៧ សំរង់វិវត្តក្ស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីដំណាលថា
កាលលោកកំពុងវិនាស គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ ក៏បានទៅកើត ក្នុង
ព្រហ្មលោកជាន់អាកសវ្យៈ កាលលោកកំពុងចំរើន ក៏ចូលទៅកើតក្នុង
សុញ្ញវិមាននៃព្រហ្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីដំណាលថា
ក្នុងសុញ្ញវិមាននៃព្រហ្មនោះ មានព្រហ្មជាមហាព្រហ្ម គ្របសង្កត់នូវ
ព្រហ្មឯទៀត ។ បាន ព្រហ្មឯទៀត ។ មិនអាចគ្របសង្កត់លើបាន ជា
អ្នកឃើញហេតុដោយសព្វគ្រប់ ជាអ្នកធ្វើជនទាំងពួង ឲ្យលុះនៅក្នុង
អំណាចខ្លួន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ បានជាសក្កៈ
ជាធំជាងទៅតាទាំងឡាយ ៣៦ លើក បានជាស្តេចចក្រពត្តិ ប្រកបដោយ
ធម៌ ជាធម្មរាជា (ជាឥស្សរៈលើផែនដី) មានមហាសមុទ្រទាំង ៤ ជាទី
បំផុត ព្រះអង្គជាស្តេចឈ្នះសង្គ្រាម ទ្រង់មានជនបទ ដល់នូវសេចក្តី
មាំមួន ប្រកបដោយកែវ ៧ ប្រការ ព្រះរាជបុត្ររបស់ព្រះអង្គច្រើនជាង
ពាន់ សុទ្ធតែជាអ្នកក្លៀវក្លា មានសភាពជាអ្នកមានសេចក្តីព្យាយាម
សង្កត់សង្កិននូវសេនារបស់ស្តេចដទៃ បានច្រើនរយលើក ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ប្រាមប្រាប គ្រប់គ្រងផែនដីដែលមានសាគរ ជាទីបំផុតដោយ
ធម៌ មិនបាច់ប្រើអាជ្ញា មិនបាច់ប្រើគ្រឿងសស្ត្រាវុធឡើយ ។

បណ្ណសកសង្កត់ពោ មហាវគ្គោ

សោ ហិ នាម ភិក្ខុវេ សុនេត្តោ សត្តា
 ឯវំ ធីយាយុកោ សមាធា ឯវំ ចិវដ្ឋិតកោ
 អបរមុត្តោ អហោសិ ជាតិយា ជរាយ មរណាន
 សោកេហិ បរិនេវេហិ ទុក្ខេហិ នោមនស្សេហិ
 ទុកាយាសេហិ អបរមុត្តោ ទុក្ខស្មាត វនាមិ ។
 តំ ភិក្ខុ ហេតុ ។ ចតុន្នំ ធម្មានំ
 អនុពោធា អប្បដិវេធា ។ កកមេសំ ចតុន្នំ ។
 អរិយស្ស សីលស្ស អនុពោធា អប្បដិវេធា អរិយស្ស
 សមាធិស្ស អនុពោធា អប្បដិវេធា អរិយាយ បញ្ញាយ
 អនុពោធា អប្បដិវេធា អរិយាយ វិមុត្តិយា អនុ-
 ពោធា អប្បដិវេធា ។ តយំទំ ភិក្ខុវេ អរិយំ សីលំ
 អនុត្តមំ បដិវិទ្ធិ អរិយោ សមាធិ អនុត្តោ
 បដិវិទ្ធា អរិយា បញ្ញា អនុត្តោ បដិវិទ្ធា អរិយា
 វិមុត្តិ អនុត្តោ បដិវិទ្ធា ។ ទុច្ឆន្ទា កវតស្លា ទីលា
 កវនេត្តិ នត្តិនានិ បុណ្ណពោតិ ។ នំនមេវេច កកម

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលដូចជាគ្រូឈ្មោះសុនេត្តន្តរោះ មានអាយុវែង
យ៉ាងនេះ បិតានៅយូរយ៉ាងនេះ ក៏នៅតែជាអ្នកមិនផុតអំពី ជាតិ ជរា
មរណៈ សោកៈ ខ្សឹកខ្សួល ទុក្ខ ទោមនស្ស ចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត
តថាគតហៅថា មិនរួចអំពីទុក្ខដូច្នេះ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។
ព្រោះមិនទាន់ត្រាស់ដឹង មិនទាន់ចាក់ធ្លុះ ចំពោះនូវធម៌ទាំង ៤ ។
ធម៌ទាំង ៤ តើដូចម្តេច ។ គឺមិនទាន់ត្រាស់ដឹង មិនទាន់ចាក់ធ្លុះ
នូវសីលដ៏ប្រសើរ ១ មិនទាន់ត្រាស់ដឹង មិនទាន់ចាក់ធ្លុះនូវសមាធិ
ដ៏ប្រសើរ ១ មិនទាន់ត្រាស់ដឹង មិនទាន់ចាក់ធ្លុះនូវបញ្ញាដ៏ប្រសើរ ១
មិនទាន់ត្រាស់ដឹង មិនទាន់ចាក់ធ្លុះនូវវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សីលដ៏ប្រសើរនោះឯង ដែលបុគ្គលបានត្រាស់ដឹង បាន
ចាក់ធ្លុះហើយ សមាធិដ៏ប្រសើរ ដែលបុគ្គលបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះ
ហើយ បញ្ញាដ៏ប្រសើរ ដែលបុគ្គលបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ
វិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ដែលបុគ្គលបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ ។ កវត្តណ្ណា
គឺសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងកត ក៏សូន្យទៅ ខ្សែ គឺតណ្ហាដែលអាចនាំសត្វ
អំពីកតមួយ ទៅកតមួយ ក៏អស់ទៅ កតថ្មីទៀត ក៏មិនមានក្នុងកាល
ឥឡូវនេះឡើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សំដែងដូច្នេះហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

ឥតំ វត្ថុន កុត្តរោ អថាបរំ ឯតទេវេច សត្វា
 សំរំ សមាជំ បញ្ញា ច វិញ្ញត្តិ ច អនុត្តរា
 អនុត្តរា ឥមេ ធម្មា តោតមេន យេសស្សីនា
 ឥតំ តុទ្ធោ អភិញ្ញាយ ធម្មមគ្គាសំ ភិក្ខុនំ
 ទុក្ខសង្ខតករោ សត្វា ចក្កមា បរិនិព្វានោតិ ។

[៦៤] យេតោ ទោ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ បច្ចន្តិមំ នគរំ
 សត្តហំ នគរបរិក្ខារេហំ សុបរិក្ខតំ^(១) ហោតិ ចតុន្ទរា
 អាហារាវំ និគាមណាភិ ហោតិ អតិច្ឆណាភិ អត្ត-
 សារណាភិ ឥតំ វត្ថុនំ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ បច្ចន្តិមំ នគរំ
 អត្តរណ្តយំ ពាហិវេហិ បច្ចត្តិកេហិ បច្ចាមិកេហិ ។
 តតមេហិ សត្តហំ នគរបរិក្ខារេហំ សុបរិក្ខតំ
 ហោតិ ។ ឥតំ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ បច្ចន្តិមេ នគរេ
 ឯសិកា ហោតិ តម្អិរេមា សុនិខាតា អចណា
 អសម្បវេធិ ។ ឥតំ បឋមេន នគរបរិក្ខារេន សុបរិ-
 ក្ខតំ ហោតិ រញ្ញោ បច្ចន្តិមំ នគរំ អន្តន្តរំ កុត្តយា

១ ឧ. ម. សុបរិក្ខតំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ព្រះសុគតជាសាស្តា លុះទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាដូច្នេះហើយ ក៏ទ្រង់
ត្រាស់ដូច្នេះ តទៅទៀតថា

ធម៌ទាំងនេះ គឺសីល សមាធិ បញ្ញា នឹងវិមុត្តិ ដ៏ប្រសើរ
ព្រះគោតមដ៏មានយស បានត្រាស់ដឹងហើយ ព្រះពុទ្ធទ្រង់
ត្រាស់ដឹងយ៉ាងនេះហើយ ទើបសំដែងធម៌ប្រាប់ ដល់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ព្រះសាស្តាមានចក្ខុ ទ្រង់ធ្វើឲ្យព្រះនិព្វាន
ជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ។

[៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុត
នៃដែន ដែលរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ^(១) យ៉ាង ទាំងស្តេច
ក៏រមែងបានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយងាយរួច
អាហារ ៤ យ៉ាង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះគឺថាគតហៅថា នគរនៃស្តេច
ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលពួកបច្ចាមិត្ត ជាសត្រូវខាងក្រៅ មិនគប្បីធ្វើ
បាន ។ នគរដែលរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ ៧ យ៉ាង តើ
ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ក្នុង
លោកនេះ មានសសរគោល មានរណ្តៅដ៏ជ្រៅ ដែលគេដាំល្អហើយ
មិនកម្រើក មិនរោញ ។ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលរៀប
ចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារទី ១ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងឲ្យពួកជនខាងក្នុង

១ គ្រឿងរក្សាទីពឹង ។

បណ្ណសកសង្កតំភោ មហាវគ្គោ

ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 រោ បច្ឆន្តិមេ នគរេ បរិទា ហោតិ តម្ករ
 ចេវ វិត្តតា ច ។ ឥមំនា ធុតិយេន នគរបរិក្ខារេន
 សុបរិក្ខតំ ហោតិ រោ បច្ឆន្តិមំ នគរំ អន្តរាជំ
 គុតិយា ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។ បុន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ រោ បច្ឆន្តិមេ នគរេ អនុបរិយាយបដោ
 ហោតិ ឧទ្ទោ ចេវ វិត្តតោ ច ។ ឥមំនា តតិយេន
 នគរបរិក្ខារេន សុបរិក្ខតំ ហោតិ រោ បច្ឆន្តិមំ
 នគរំ អន្តរាជំ គុតិយា ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ រោ បច្ឆន្តិមេ នគរេ តហុ
 អាវុធំ សន្និច្ចតំ ហោតិ សលាគរោ ដេវនិគក្ខ(១) ។
 ឥមំនា ចតុត្ថេន នគរបរិក្ខារេន សុបរិក្ខតំ ហោតិ
 រោ បច្ឆន្តិមំ នគរំ អន្តរាជំ គុតិយា ពាហិរាជំ
 បដិយាតាយ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ រោ
 បច្ឆន្តិមេ នគរេ តហុ ពលកាយោ បដិស្ថាតិ
 សេយ្យដីធំ ហត្ថារោហា អស្សារោហា រដិកា
 ធនុត្តហា ចេលកា ចលកា បិណ្ឌនាយកា

១ ឱ. ដេវនិយក្ខ ។

បណ្ណសកលវិទ្យាល័យ មហាវិថ្ត

ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយ
 ទៀត នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានស្នាមភ្លោះដ៏ជ្រៅផង
 ធំទូលាយផង ។ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលរៀបចំល្អ
 ហើយ ដោយនគរបរិក្ខារទី ២ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង
 ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
 នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានផ្លូវយាមល្បឿនដ៏ល្អស្រស់ ទូលាយ
 ផង ។ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលរៀបចំល្អហើយ
 ដោយនគរបរិក្ខារទី ៣ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការ
 ពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត នគរនៃ
 ស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានការពារដ៏ច្រើនគឺ ព្រួញ នឹងលំពែងផង
 នឹងការពារមានមុខម្ខាងផង ដែលគេសន្សំទុកហើយ ។ នគរនៃស្តេច ជាទី
 បំផុតនៃដែន ដែលគេរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ ទី ៤ នេះ
 ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន
 មានពួកពលដ៏ច្រើន តែងនៅអាស្រ័យ គឺ ទ័ពជិះដំរី ទ័ពជិះសេះ
 ទ័ពបររថ ខ្នាតធំ អ្នកកាខ័ន្ទដ៏យ៉ាង (ដើរមុខ) អ្នកចាត់កងទ័ព
 ជាអ្នកឱ្យឱ្យស្បៀង (ពួកអ្នកចែកស្បៀងដល់ពួកទាហានក្នុងសង្គ្រាម)

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សុត្តានិបាតោ

ឧត្តា ភវេយ្យត្ថា មច្ចុន្និនោ មហានិកា សូរា
 មច្ចុន្និនិកា(១) ចច្ចុន្និនិកា ទាសតមុត្តា ។
 ឥមិនា មញ្ញមេន នគរបិក្ខុវេន សុបិក្ខុតំ
 ហោតិ រញ្ញា មច្ចុន្និមំ នគរំ អត្ថន្តរាជំ គុត្តិយា
 ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 រញ្ញា មច្ចុន្និមេ នគរេ នោភិក្ខោ ហោតិ បណ្ឌិតោ
 ឲ្យត្ថោ មេធាវី អញ្ញតាជំ ជិវេនតា ញាតាជំ
 បវេសេតា ។ ឥមិនា នដ្ឋេន នគរបិក្ខុវេន សុបិក្ខុតំ
 ហោតិ រញ្ញា មច្ចុន្និមំ នគរំ អត្ថន្តរាជំ គុត្តិយា
 ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរំ ភិក្ខុវេ រញ្ញា
 មច្ចុន្និមេ នគរេ និកាយោ ហោតិ ឧត្តោ ចេវ វិត្តតោ
 ច វាសនេនេវមនសម្បជ្ជោ ច ។ ឥមិនា សត្តមេន
 នគរបិក្ខុវេន សុបិក្ខុតំ ហោតិ រញ្ញា មច្ចុន្និមំ
 នគរំ អត្ថន្តរាជំ គុត្តិយា ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។
 ឥមេហិ សត្តហិ នគរបិក្ខុវេហិ សុបិក្ខុតំ ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិដក

ពួកកដបុត្រ អ្នកពុទ្ធការ (ចូលទៅក្នុងសង្គ្រាម) ពួកទាហាន អ្នកលុក
 ចូល ពួកទាហាន អ្នកអង្គអាច ពួកទាហាន អ្នកភ្ញៀវភ្នំ
 ដូចជាដំរីដំប្រសើរ ពួកទាហាន អ្នកទ្រទ្រង់នូវដែនក្តារ (សម្រាប់
 ការការសរ) គឺខែល ពួកទាហាន អ្នកពាក់អាវក្រោះ ពួកទាហាន
 ជាកូននៃជនជាតាសៈ ។ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលគេ
 រៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារទី ៥ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជន
 ខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានឆ្នាំទ្វារ ជាបណ្ឌិត
 អ្នកល្បាស់វៃ មានបញ្ញា ឃាត់ពួកជនដែលមិនស្គាល់ បើកឲ្យពួកជន
 ដែលស្គាល់ចូលទៅ ។ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលគេរៀបចំ
 ល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ ទី ៦ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង
 ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយ
 ទៀត នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានកំពែងខ្ពស់ផង ក្រាស់ផង
 បរិបូណ៌ដោយគ្រឿងអប់រំនិងគ្រឿងលាបផង ។ នគរនៃស្តេច ជាទី
 បំផុតនៃដែន ដែលគេរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារទី ៧ នេះ
 ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។
 នគរដែលគេរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ ៧ យ៉ាងនេះ ។

បណ្ណសកលដ្ឋហិកោ មហាវគ្គោ

តតមេសំ ចតុន្នំ អាហារាណំ និកាមលាភំ ហោតិ
 អតិច្ឆលាភំ អតិសារលាភំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ រញ្ជោ
 បច្ចុន្និមេ នគរេ ពហំ តិណិកដោទតំ សុន្និច្ចតំ
 ហោតិ អត្ថន្តរាណំ រតិយា អបរិតស្សយ ដាសុវិហា-
 រាយ ពាហិរាណំ បដិយាតាយ ។ ឫន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 រញ្ជោ បច្ចុន្និមេ នគរេ ពហំ សាលយវតំ សុន្និច្ចតំ
 ហោតិ អត្ថន្តរាណំ រតិយា អបរិតស្សយ ដាសុវិហា-
 រាយ ពាហិរាណំ បដិយាតាយ ។ ឫន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 រញ្ជោ បច្ចុន្និមេ នគរេ ពហំ តិលមុត្តមាសាបរណំ
 សុន្និច្ចតំ ហោតិ អត្ថន្តរាណំ រតិយា អបរិតស្សយ
 ដាសុវិហារាយ ពាហិរាណំ បដិយាតាយ ។ ឫន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ រញ្ជោ បច្ចុន្និមេ នគរេ ពហំ កេសដ្ឋំ សុន្និ-
 ច្ចតំ ហោតិ សេយ្យដីទំ សប្បំ នវន្តំ តេលំ មជ្ជ
 ដាលីតំ លោលំ អត្ថន្តរាណំ រតិយា អបរិតស្សយ

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ចុះស្ដេចដែលបានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយងាយ នូវ
 អាហារទាំង ៤ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ
 នគរនៃស្ដេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានស្រូវនឹងទសនឹងទឹកដ៏ច្រើន ដែល
 គេសន្សំទុកហើយ ដើម្បីសេចក្ដីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅ
 សប្បាយដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត នគរនៃស្ដេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានស្រូវ
 ខ្យាយ នឹងស្រូវដំណើបដ៏ច្រើន ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្ដីត្រេកអរ
 ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការ
 ពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត នគរនៃ
 ស្ដេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានល្ង នឹងសណ្តែក នឹងអបរណ្ណជាតិដ៏ច្រើន
 ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្ដីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅ
 សប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត នគរនៃស្ដេច ជាទីបំផុតនៃដែន មាន
 ភេសជ្ជៈច្រើន គឺទឹកដោះថ្នាំ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ ទឹកអំពៅ
 នឹងអម្បិល ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្ដីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

ដាសុខិហារាមេ ពាហិរាមំ បដិយាតាយ ។ ឥមេសំ
 ចតុន្ទំ អាហារាមំ និកាមលាភំ ហោតិ អតិច្ឆលាភំ
 អគសីរលាភំ ។ យតោ ខោ ភិក្ខុវេ រព្យោ បច្ចន្តមំ
 នគរំ សត្តហំ នគរបិក្ខុវេហំ សុបិក្ខុតំ ហោតិ
 ចតុន្ទញ្ច អាហារាមំ និកាមលាភំ ហោតិ អតិច្ឆលាភំ
 អគសីរលាភំ ឥន្ទំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ រព្យោ បច្ចន្តមំ នគរំ
 អគរណីយំ ពាហិវេហំ បច្ចន្តតេហំ បប្បាមិត្តេហំ
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ យតោ អរិយស្សវគោ សត្តហំ
 សទ្ធិប្បេហំ សមដ្ឋាគតោ ហោតិ ចតុន្ទញ្ច ឈានំ
 អាគិច្ឆេតសីកានំ និដ្ឋធម្មសុខិហារាមំ និកាមលាភំ
 ហោតិ អតិច្ឆលាភំ អគសីរលាភំ អយំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវគោ អគរណីយោ មារស្ស អគរណីយោ
 ចាប័មតោ ។ តតមេហំ សត្តហំ សទ្ធិប្បេហំ សមដ្ឋា-
 គតោ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ រព្យោ បច្ចន្តមេ
 នគរេ ឯសិកា ហោតិ ឥន្ទ្រនេមា សុនិខាតា អចលា
 អសម្បវេធិ អត្តន្តរាមំ តុត្ថិយា ពាហិរាមំ បដិយាតាយ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រួសារកាយ សព្វគ្រួសារ

ដើម្បីនៅសប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ស្ដេចវិមលបានតាមប្រាថ្នា បានមិនលំបាក បានដោយឆ័យនូវអាហារទាំង ៤ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា នគរនៃស្ដេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារទាំង ៧ យ៉ាង ទាំងស្ដេចក៏វិមលបានតាមប្រាថ្នា បានមិនលំបាក បានដោយឆ័យនូវអាហារទាំង ៤ យ៉ាង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះគឺជាគតហៅថា នគរនៃស្ដេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលពួកបច្ចាមិត្តជាសត្រូវខាងក្រៅ មិនគប្បីធ្វើបាន (យ៉ាងណាមិញ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសង្ឃ ៧ យ៉ាង បានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយឆ័យនូវឈានទាំង ៤ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តដ៏ប្រសើរ មានការនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះគឺជាគតហៅថា អរិយសាវ័ក ដែលមានមិនគប្បីធ្វើបាន ដែលមានមិនចិត្តបាប មិនគប្បីធ្វើបាន យ៉ាងនោះដែរ ។ អរិយសាវ័កជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសង្ឃ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្ដេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានសសរគោល មានរណ្ដៅ ដីជ្រៅដែលគេដាំដោយល្អ មិនកម្រើក មិនរញ្ជួយ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ។

បណ្ណសកសង្កហំតោ មហាវគ្គោ

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ សន្នោ ហោតិ
 សន្នហតិ តថាគតស្ស ពោធិំ ឥតិបិ សោ កកវា
 ។ បេ ។ ពុទ្ធា កកវាតិ ។ សន្នាសិកោ^(១)
 ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ អកុសលំ បដហតិ កុសលំ
 ភាវេតិ សាវជ្ឈំ បដហតិ អនវជ្ឈំ ភាវេតិ សុទ្ធិំ អត្តានំ
 បរិហាតិ ។ ឥមំនា បឋមេន សទ្ធិម្មេន សមញ្ញគតោ
 ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ រកោ បច្ឆន្តិមេ នគវេ
 បរិទា ហោតិ កម្មវា ចេវ វិត្តតា ច អត្តន្តរានំ
 តុត្តយា ពាហិរានំ បដិយាតាយ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវកោ ហិរិមា ហោតិ ហិរិយតិ កាយទុច្ចរិតេន
 វចិទុច្ចរិតេន មនោទុច្ចរិតេន ហិរិយតិ ចាបកានំ
 អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តយា ។ ហិរិបរិទា ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវកោ អកុសលំ បដហតិ កុសលំ ភាវេតិ
 សាវជ្ឈំ បដហតិ អនវជ្ឈំ ភាវេតិ សុទ្ធិំ អត្តានំ បរិហាតិ ។
 ឥមំនា ទុតិយេន សទ្ធិម្មេន សមញ្ញគតោ ហោតិ ។

១ ម. សព្វេ ច តោ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកមានសុត្វា រមែងជឿចំពោះ
 ពោធិញ្ញាណ របស់គឺថាគតដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ
 ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវបតុភវិយសច្ច ទ្រង់លែងត្រឡប់មក
 កាន់កាប់ច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ទុកដូចជា
 សសរគោល រមែងលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសល លះ
 បង់នូវអំពើ ដែលមានទោស ចំរើននូវអំពើ ដែលមិនមានទោស
 រក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកប
 ដោយព្រះសទ្ធម្មទី ១ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច
 ជាទីបំផុតនៃដែន មានស្នាមភ្លោះដ៏ជ្រៅជង ធំទូលាយផង ដើម្បី
 គ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណា
 មិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកខ្មាសបាប រមែងខ្មាស
 កាយទុច្ចរិត វិបិទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត រមែងខ្មាសការច្នៃប្រសព្វ
 នូវអកុសលធម៌ ដ៏លាមកទាំងឡាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក មានហិរិទុកជាស្នាមភ្លោះ រមែង
 លះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសល លះបង់នូវអំពើ ដែលមាន
 ទោស ចំរើននូវអំពើ ដែលមិនមានទោស រក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ។
 អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកប ដោយព្រះសទ្ធម្មទី ២ នេះ ។

ពុទ្ធក្រិយ៍ អង្គក្រិយ៍ ពុទ្ធក្រិយ៍ ពុទ្ធក្រិយ៍

សេយ្យជាបី ភិក្ខុវេ រត្នា បច្ចុទ្ធិមេ នគរ អនុ-
បរិយាយបដោ ហោតិ ឧត្តោ ចេវ វិគ្គតោ ធិ
អនុទ្ធពនំ កុត្តិយា តាហិវនំ បដិយាតាយ ឯវេវ
ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវតោ ឡិក្ខប្បី ហោតិ ឡិក្ខប្បតិ
កាយឧទ្ធពនំ វិច្ឆិក្ខុវេន បរោធិក្ខុវេន ឡិក្ខប្បតិ
ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា ។
ឡិក្ខប្បបរិយាយបដោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវតោ អកុសលំ
បដហតិ កុសលំ ភាវតិ សាវដ្ឋំ បដហតិ អនុដ្ឋំ
ភាវតិ សុទ្ធិ អន្តរំ បរិហរតិ ។ ឥមំនា តតិយេន
សុទ្ធិខេន សមន្មាគតោ ហោតិ ។ សេយ្យជាបី ភិក្ខុវេ
រត្នា បច្ចុទ្ធិមេ នគរ តហំ អារុំ សុទ្ធិចិត្ត
ហោតិ សលាគតោ វេជ្ជិតតា អនុទ្ធពនំ កុត្តិយា
តាហិវនំ បដិយាតាយ ឯវេវ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយ-
ស្សាវតោ តហំស្សតោ ហោតិ ។ វេ ។ វិជ្ជិយា
សុប្បដិវិទ្យា ។ សុត្តាវតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវតោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិកាយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានផ្លូវប៉ា
 យាមឈ្លាតដ៏ស្រស់ផង ដ៏ទូលាយផង ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង
 ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកមានសេចក្តីតក់ស្លុត ចំពោះបាប
 រមែងតក់ស្លុត ចំពោះកាយទុច្ចរិត វច្ឆិកាទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត រមែង
 តក់ស្លុត ចំពោះការច្នៃប្រសព្វ នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដ៏លាមក
 ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក មាន
 ឥត្តប្បៈទុកជាផ្លូវយាមឈ្លាត រមែងលះបង្គំនូវអកុសល ចំរើននូវកុសល
 លះបង្គំនូវអំពើមានទោស ចំរើននូវអំពើមិនមានទោស រក្សាខ្លួនឱ្យ
 បរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធិ ព្យា នេះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានគ្រឿង
 អាវុធដ៏ច្រើន គឺព្រួញនឹងលំពែងផង នឹងព្យាធិមានមុខម្ខាងផង ដែល
 គេសន្សំទុក ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវ
 ខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ជា
 ពហុសម្បត្តិ ។ បេ ។ ចាកផ្ទះចំពោះដោយទិដ្ឋិ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក មានការចេះដឹង ទុកជាអាវុធិ
 រមែងលះបង្គំនូវអកុសល ចំរើននូវកុសល លះបង្គំនូវអំពើមានទោស

បណ្ណសកាបង្កំហិរោ មហាវត្ត

អគុសនំ បដហតិ គុសនំ កាវេតិ សាវជ្ឈំ
 បដហតិ អនវជ្ឈំ កាវេតិ សុទ្ធិំ អត្តានំ បរិហរតិ ។
 វិមិទា ចតុត្ថេន សទ្ធម្មេន សមញ្ញតតោ ហោតិ ។
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ វណ្ណោ បច្ចន្តិមេ នគរេ ពហុ
 ពលកាយោ បដិវសតិ សេយ្យថីទំ ហត្ថារោហា
 អស្សារោហា វជីកា ធនុគ្គហា ចេលកា ចលកា
 វិណ្ឌនាយកា ឧត្តា រាជបុត្តា បត្តន្តិទោ មហាជាតា
 ស្វរា បច្ឆានិកា^(១) ចម្មយោធិនោ ទាសកបុត្តា
 អន្តន្តរានំ គុត្តយា កាហិរានំ បដិយានាយ ឯវមេ
 វោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវិកោ អារទ្ធវិយោ វិហរតិ
 អគុសនានំ ធម្មានំ មហាជាយ គុសនានំ ធម្មានំ
 ឧបសម្ពាយ ជាមរា ធម្មបរក្កមោ អនិក្ខត្តតុរោ
 គុសលេសុ ធម្មេសុ ។ វិយពលកាយោ ភិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សវិកោ អគុសនំ បដហតិ គុសនំ កាវេតិ សាវជ្ឈំ
 បដហតិ អនវជ្ឈំ កាវេតិ សុទ្ធិំ អត្តានំ បរិហរតិ ។

១ អយំ ពាយោ ឧ.ម. ពេន្ធកេសុ នត្ថិ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវិញ្ញាណ

ចំរើននូវអំពើមិនមានទោស រមែងរក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវ័ក
 ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសង្ឃទី ៤ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរ
 នៃសេដ្ឋី ជាទីបំផុតនៃដែន មានពួកពលដ៏ច្រើន តែងនៅអាស្រ័យ
 គឺ ទ័ពជិះដំរី ទ័ពជិះសេះ ទ័ពបរាវ ខ្នងឆ្ម អ្នកកាន់ទង់ជ័យ (ដើរមុខ)
 អ្នកចាត់កងទ័ព អ្នកឲ្យនូវស្បៀង (ដល់ពួកទាហានកងសង្គ្រាម) ពួក
 រាជបុត្រ អ្នកពុទ្ធាចារ្យ (ចូលនៅក្នុងសង្គ្រាម) ពួកទាហាន អ្នកស្តុកចូល
 កាន់សង្គ្រាម ពួកទាហាន អ្នកអង្គភាព ពួកទាហាន អ្នកភ្ញៀវក្លាដូចជា
 ដំរីដ៏ប្រសើរ ពួកទាហាន អ្នកទ្រង់នូវដែនក្តារ (សម្រាប់ការពារសា))
 គឺខែល ពួកទាហាន ជាកូននៃជនជាទោសៈ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាង
 ក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អរិយសាវ័ក អ្នកប្រាសចិត្តព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវ
 អកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដើម្បីចំរើននូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាអ្នកមាន
 កំឡាំង មានសេចក្តីប្រឹងប្រែងដ៏មាំមួន មិនដាក់ចុះចោលក្នុងកុសលធម៌
 ទាំងឡាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ អរិយសាវ័ក មានសេចក្តីព្យាយាមទុក
 ជាពួកពល រមែងលះបង់នូវអកុសលធម៌ ចំរើននូវកុសលធម៌ លះបង់នូវ
 អំពើមានទោស ចំរើននូវអំពើមិនមានទោស រមែងរក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដក

ឥមំនា បញ្ចមេន សទ្ធិម្មេន សមដ្ឋានតោ ហោតិ ។
 សេយ្យជាបិ ភិក្ខុវេ រណោ បទ្ធន្តមេ នគរេ
 នោវារតោ ហោតិ បណ្ឌិតោ ព្យាគោ មេធាវី អញ្ញាតា
 និវាសនា ញាតានំ បវេសេតា អន្តន្តរានំ កុត្តយា
 ពាហិរានំ បដិយាតាយ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សាវតោ សតីមា ហោតិ បរមេន សតីនេបក្កេន
 សមដ្ឋានតោ ចិរតតម្បំ ចិរភាសិតម្បំ សវិតា
 អនុស្សាតា ។ សតីនោវារតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវតោ
 អកុសលំ បដហតិ កុសលំ ភាវតិ សាវជ្ឈំ បដហតិ
 អនវជ្ឈំ ភាវតិ សុទ្ធិំ អត្តានំ បរិហាតិ ។ ឥមំនា
 ធម្មេន សទ្ធិម្មេន សមដ្ឋានតោ ហោតិ ។ សេយ្យជាបិ
 ភិក្ខុវេ រណោ បទ្ធន្តមេ នគរេ ចាតារោ ហោតិ
 ទុច្ចោ ចេវ ភិក្ខុតោ ច វាសនលេបនសម្បទោ
 ច អន្តន្តរានំ កុត្តយា ពាហិរានំ បដិយាតាយ
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវតោ បញ្ចាវ
 ហោតិ ទុទយត្តតាបិដិយា បញ្ចាយេ សមដ្ឋានតោ
 អរិយាយ ធម្មោនិកាយ សម្មាទុក្ខត្តយតាបិដិយា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សត្តកនិបាត

អរិយសាវក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសទ្ធម្មទី ៥ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានឆ្នាំទារ ជាបណ្ឌិត ឈ្លាសវៃមានប្រាជ្ញា ឃាត់នូវពួកដនដែលមិនស្គាល់ បើកឲ្យពួកដនដែលស្គាល់ឲ្យចូល ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកដនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវក ជាអ្នកមានសតិ ប្រកបដោយសតិ នឹងកាតជាបុគ្គលមានប្រាជ្ញាចាស់ក្លាង់ក្រៃលែង ជាអ្នករលឹកបានរឿយ ។ នូវការឆ្ងារដែលបានធ្វើយូរហើយក្តី និយាយយូរហើយក្តី ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកអ្នកមានសតិ ទុកជាឆ្នាំទារ រមែងលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសល លះបង់នូវអំពើមានទោស ចំរើននូវអំពើមិនមានទោស រមែងរក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសទ្ធម្មទី ៦ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានកំពែងដ៏ខ្ពស់ផង គ្រាស់ផង បរិបូណ៌ដោយគ្រឿងអប់រំនឹងគ្រឿងលាបផង ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកដនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវក ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ប្រកបដោយប្រាជ្ញាជាគ្រឿងចាក់ធ្លុះ យល់នូវសេចក្តីចំរើននឹងសេចក្តីវិនាស ជាប្រាជ្ញាជាគ្រឿងចាក់ធ្លុះប្រសើរ ដល់នូវសេចក្តីអស់នៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណសកលវង្សហិកោ មហាវង្សា

បញ្ចកស្ថានលេចមនស្សវង្សា ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ
 អត្តសនំ បដហតិ ត្បសនំ ភាវេតិ សាវ្យំ បដហតិ
 អនុវ្យំ ភាវេតិ សុទ្ធំ អត្តានំ បរិហរតិ ។ ឥមេហ សត្តមេន
 សទ្ធម្មេន សមដ្ឋានតោ ហោតិ ។ ឥមេហិ សត្តហិ
 សទ្ធម្មេហិ សមដ្ឋានតោ ហោតិ ។ តតមេសំ ចតុន្ទ
 ឈានំ អភិចេតសំកានំ មិដ្ឋធម្មស្ស ខិហារានំ
 និកាមលាភី ហោតិ អត្តច្ចលាភី អត្តសិរលាភី ។
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ អេ ចក្ខុន្តិមេ នករេ តហ្មំ
 តិលាកដ្ឋោនតំ សង្កចិតំ ហោតិ អត្តន្តរានំ
 អតិយា អបរិវស្សយ ដាស្សិហារាយ តាហិរានំ
 បដិយាតាយ ឯវេហេ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ
 វិវេច្ឆេ កោមេហិ ។ បេ ។ បឋមំ ឈានំ
 ឧបសម្ព័ន្ធំ វិហរតិ អត្តនោ អតិយា អបរិ-
 វស្សយ ដាស្សិហារាយ ឡិក្ខិយនាយ និព្វានស្ស ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក បរិបូណ៌ដោយប្រាជ្ញា ទុកជា
 គ្រឿងអប់រំនិងគ្រឿងលាប រមែងលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវ
 កុសល លះបង់នូវអំពើដែលមានទោស ចំរើននូវអំពើដែលមិនមាន
 ទោស រក្សាខ្លួនឱ្យបរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកប
 ដោយព្រះសទ្ធម្មទី ៧ នេះ ។ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះ
 សទ្ធម្មទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។ (អរិយសាវ័ក) ជាអ្នកបានតាម
 ប្រាជ្ញា បានដោយមិនលំបាក បានដោយឆ្ងាយនូវឈានទាំង ៤ ដែល
 ប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន តើ
 ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មាន
 ស្មៅនឹងទស នឹងទឹកដ៏ច្រើន ដែលសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីត្រេក
 អរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បី
 ការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អរិយសាវ័ក ស្ងាត់ចាកតាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន
 ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ
 ដើម្បីឈមចុះកាន់ព្រះនិព្វាន ចំពោះខ្លួន យ៉ាងនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សត្តកនិដាហោ

សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ រកោ បច្ចន្តមេ នេតវេ តហ្មំ
 សាលីយវតំ សន្និច្ចតំ ហោតិ អត្តន្តរាជំ វតីយា
 អបរិតស្សយេ ដាស្សវិហារាយ តាហិរាជំ បដិយាតាយ
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ វិតត្តវិហារាជំ
 វ្យាសមា ។ បេ ។ ធុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ អត្តនោ វតីយា អបរិតស្សយេ ដាស្សវិហារាយ
 ឡិត្តមនាយេ និព្វានស្ស ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ
 រកោ បច្ចន្តមេ នេតវេ តហ្មំ តិលមុត្តមាសាបរណំ
 សន្និច្ចតំ ហោតិ អត្តន្តរាជំ វតីយា អបរិតស្សយេ
 ដាស្សវិហារាយ តាហិរាជំ បដិយាតាយ ឯវមេវ ខោ
 ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ វិតីយា ច វិវាតា ។ បេ ។
 តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ អត្តនោ វតីយា
 អបរិតស្សយេ ដាស្សវិហារាយ ឡិត្តមនាយេ និព្វានស្ស ។

សុត្តន្តបិដក អង្គតណ្ហិកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានស្រូវខ្សោយ
 ស្រូវដំណើបដ៏ច្រើន ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិន
 តក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវ
 ខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ព្រោះ
 រម្ងាប់នូវវិធីក្កៈនឹងវិហារៈ ។ បេ ។ ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ដើម្បីសេចក្តី
 ត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដើម្បីឈមចុះកាន់
 ព្រះនិព្វាន ចំពោះខ្លួន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានល្អ សណ្ឋាន នឹងអបរណាជាតិ
 ដ៏ច្រើន ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិន
 តក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួក
 សត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយ-
 សាវ័ក ព្រោះនឿយណាយចាកបីតិវង្គ ។ បេ ។ ចូលកាន់តតិយ-
 ជ្ឈាន ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ
 ដើម្បីឈមចុះកាន់ព្រះនិព្វាន ចំពោះខ្លួន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ បហាវត្តោ

សេយ្យជាមី ភិក្ខុវេ រត្តា បច្ចុទ្ទិយេ នតវេ តប្បំ
 កេសដ្ឋំ សង្ខតំ ហោតិ សេយ្យបីទំ សប្បំ
 ឈរិទ្ធិតំ តេលំ បទុ ជាណីតំ លោណំ អត្តន្តរាជំ
 រតិយា អបរិតស្សាយ ជាសុវិហារាយ តាហិរាជំ
 បដិយាតាយ ឯវេរេ ទោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវតោ
 សុខស្ស ច បហាវា ។ បេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ
 ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារតិ អត្តនោ រតិយា អបរិតស្សាយ
 ជាសុវិហារាយ ឡត្តមងាយ និព្វានស្ស ។ វេមេសំ
 ចតុត្ថំ ឈានំ អាភិចេតសីកានំ និដ្ឋិច្ចសុខ-
 វិហារាជំ និកាមលាភី ហោតិ អត្តច្ចលាភី អត្តសិរ-
 លាភី ។ យតោ ទោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវតោ វេមេហិ
 សត្តហិ សទ្ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ ហោតិ វេមេសញ្ញ
 ចតុត្ថំ ឈានំ អាភិចេតសីកានំ និដ្ឋិច្ចសុខវិហារាជំ
 និកាមលាភី ហោតិ អត្តច្ចលាភី អត្តសិរលាភី
 អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវតោ អត្តរណីយោ
 មារស្ស អត្តរណីយោ ជាបិមតោតិ ។

បណ្ណាសកាលវង្គហិត មហាវិញ្ញាណ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានកេសដួះ
ដំប្រើន ដែលគេសន្សំទុក គឺទឹកដោះថ្ងា ទឹកដោះខាប្រែង ទឹក
ឃុំ ទឹកអំពៅ អំបិល ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនគិតស្លុត
ដើម្បីនៅសប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាង
ក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ព្រោះ
លះបង់នូវសុខផង ។ បេ ។ ចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ដើម្បី
សេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនគិតស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដើម្បី
ឈប់ចុះកាន់ព្រះនិព្វាន ចំពោះខ្លួន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ អរិយសាវ័ក
ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយឆ័យ
នូវឈានទាំង ៤ នេះ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿង
នៅសប្បាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា អរិយសាវ័ក
ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះបទ្ទមទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ទាំងបានតាមប្រាថ្នា
បានដោយមិនលំបាក បានដោយឆ័យ នូវឈានទាំង ៤ នេះ ដែល
ប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ គឺថាគតហៅថា អរិយសាវ័ក ដែលមានមិនគប្បី
ធ្វើបាន មានមានចិត្តប្រាប មិនគប្បីធ្វើបានឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

(៦៥) សត្វហិ ភិក្ខុវេ ធម្មហិ សមដ្ឋានតោ
 ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ ។ បេ ។ អនុត្តរំ
 បុព្វត្ថេនំ លោកស្ស ។ កតមេហិ សត្វហិ ។
 ឥធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មញ្ញំ ច ហោតិ អត្តញ្ញំ ច
 អត្តញ្ញំ ច មត្តញ្ញំ ច កាលញ្ញំ ច បរិសញ្ញំ ច
 បុគ្គលបរោបរញ្ញំ ច ។ កថញ្ញំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ធម្មញ្ញំ ហោតិ ។ ឥធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មំ ជាតាតិ
 សុត្តំ គេយ្យំ វេយ្យាករណំ តាចំ ឧទានំ ឥត្ថវត្ថុកំ
 ជាតកំ អត្តធម្មំ វេទន្តំ ។ នោ ចេ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ធម្មំ ជាធម្មេយ្យ សុត្តំ... វេទន្តំ ធម្មធម
 ធម្មញ្ញំ វច្ឆេយ្យ យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ធម្មំ ជាតាតិ សុត្តំ... វេទន្តំ តស្មា ធម្មញ្ញំ វច្ឆតិ
 ឥត្ថំ ធម្មញ្ញំ ។ អត្តញ្ញំ ច កថំ ហោតិ ។
 ឥធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តស្ស តស្សេវ ភាសិតស្ស
 អត្តំ ជាតាតិ អយំ ឥវស្ស ភាសិតស្ស អត្តោ
 អយំ ឥវស្ស ភាសិតស្ស អត្តោតិ ។ នោ ចេ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តស្ស តស្សេវ ភាសិតស្ស អត្តំ ជាធម្មេយ្យ

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាជ្ជៃ

(៦៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌៧ យ៉ាង ជា
អ្នកគ្រប់លទ្ធផលនូវចក្ខុវិស័យ ដែលទេវតាមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុព្វាភិក្ខុ
ដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ប្រកបដោយធម៌៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកដឹងនូវធម៌ ១ ដឹងនូវ
អត្ត (របស់ធម៌) ១ ដឹងខ្លួន ១ ដឹងនូវប្រមាណក្នុង (គោដន) ១ ដឹង
កាលគួរ ១ ដឹងបរិសុទ្ធ ១ ដឹងចុក្កលដែលគួរគប់រក ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកដឹងនូវធម៌ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងនូវធម៌ គឺ សុត្តៈ គេយ្យៈ វេយ្យា-
ករណៈ គាថា ទទានៈ ឥត្ថិត្តកៈ ជាតកៈ អពាតធម្មៈ វេទល្លៈ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនគប្បីដឹងនូវធម៌គឺ សុត្តៈ...វេទល្លៈ
ទេ តថា ។ ត មិនគប្បីហៅថា ជាអ្នកដឹងនូវធម៌ ក្នុងបទនេះឡើយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកឯភិក្ខុ ដឹងនូវធម៌គឺ សុត្តៈ...វេទល្លៈ
ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា អ្នកដឹងនូវធម៌ ភិក្ខុជាអ្នក
ដឹងនូវធម៌ យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹងនូវអត្ត តើដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងនូវអត្តនៃកាសិកនោះ ។
ថា នេះជាអត្ត របស់កា បិតនេះ នេះជាអត្ត របស់កាសិកនេះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនដឹងនូវអត្ត នៃកាសិកនោះ ។ ថា

បណ្ណសកលដ្ឋានពោ មហាវគ្គ

អយំ ឥមស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ អយំ ឥមស្ស
 ភាសិតស្ស អត្ថោតិ ន យំ ធម៌ អត្ថញ្ញាតិ វុច្ចយ្យ
 យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តស្ស តស្សវេ
 ភាសិតស្ស អត្ថំ ជាធាតុ អយំ ឥមស្ស ភាសិតស្ស
 អត្ថោ អយំ ឥមស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោតិ តស្មា
 អត្ថញ្ញាតិ វុច្ចតិ ឥតិ ធម្មញ្ញ អត្ថញ្ញ ។ អត្ថញ្ញ ច
 កងំ ហោតិ ។ ឥធម៌ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អត្ថានំ ជាធាតុ
 ឯត្ថកោម្មំ សុទ្ធាយ សីលេន សុតេន ចារេន
 បញ្ញាយ បដិកាណោធាតុ ។ ខោ ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 អត្ថានំ ជាធម្មយ្យ ឯត្ថកោម្មំ សុទ្ធាយ សីលេន
 សុតេន ចារេន បញ្ញាយ បដិកាណោធាតុ ន យំ ធម៌
 អត្ថញ្ញាតិ វុច្ចយ្យ យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អត្ថានំ
 ជាធាតុ ឯត្ថកោម្មំ សុទ្ធាយ សីលេន សុតេន ចារេន
 បញ្ញាយ បដិកាណោធាតុ តស្មា អត្ថញ្ញាតិ វុច្ចតិ ឥតិ
 ធម្មញ្ញ អត្ថញ្ញ អត្ថញ្ញ ។ អត្ថញ្ញ ច កងំ ហោតិ ។
 ឥធម៌ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ មត្តំ ជាធាតុ បរិបណ្ណាចារេសេនាសន-
 តិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារានំ បដិក្កហនាយ

បណ្ណសកលសង្គហិត មហាវគ្គ

នេះជាអត្ថ របស់ភាសិតនេះ នេះជាអត្ថ របស់ភាសិតនេះទេ តថាគត
 មិនហៅថា អ្នកដឹងនូវអត្ថ ក្នុងបទនេះឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែក
 ឯភិក្ខុ ដឹងនូវអត្ថរបស់ភាសិតនេះ ថា នេះជាអត្ថរបស់ភាសិតនេះ នេះជា
 អត្ថរបស់ភាសិតនេះ ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា អ្នកដឹងនូវអត្ថ
 អ្នកដឹងនូវធម៌ ដឹងនូវអត្ថ យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹងខ្លួន តើដូច
 ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងខ្លួនថា អាត្មាអញ
 ជាអ្នកប្រកបដោយសទ្ធា មានសីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា បដិសារៈ
 គ្រឹមបុណ្ណៈ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនដឹងខ្លួនថា អាត្មាអញ
 ជាអ្នកប្រកបដោយសទ្ធា សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា បដិសារៈ
 គ្រឹមបុណ្ណៈទេ តថាគត មិនហៅថា អ្នកដឹងខ្លួន ក្នុងបទនេះឡើយ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងភិក្ខុ អ្នកដឹងខ្លួនថា អាត្មាអញ ជាអ្នក
 ប្រកបដោយសទ្ធា សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា បដិសារៈ គ្រឹមបុណ្ណៈ
 ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា អ្នកដឹងខ្លួន ភិក្ខុអ្នកដឹងធម៌
 ដឹងអត្ថ ដឹងខ្លួន យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុ អ្នកដឹងប្រមាណ តើដូច
 ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងប្រមាណក្នុងការ
 ទទួលនូវបីវារ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជៈបរិការ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

នោ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ មន្តំ ជាធម្មេយ្យ បិវរិប្បណ្ណា-
 ចាតសេនាសនតិលានប្បច្ចយគេសជ្ជបរិក្ការាវនំ បដិ-
 ក្កហណាយ ន យំធម៌ មត្តញ្ចត្តំ វុច្ចយ្យ យស្មា ច ខោ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ មន្តំ ជាធាតុ បិវរិប្បណ្ណាចាតសេនាសន-
 តិលានប្បច្ចយគេសជ្ជបរិក្ការាវនំ បដិក្កហណាយ តស្មា
 មត្តញ្ចត្តំ វុច្ចតិ ឥតិ ធម្មញ្ច អត្តញ្ច អត្តញ្ច មត្តញ្ច ។
 កាលញ្ច ប កថំ ហោតិ ។ ឥធម៌ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលំ
 ជាធាតុ អយំ កាលោ ទុទ្ទេសស្ស អយំ កាលោ
 បរិប្បច្ចាយ អយំ កាលោ យោគស្ស អយំ កាលោ
 បដិសល្យាណយាតិ ។ នោ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលំ
 ជាធម្មេយ្យ អយំ កាលោ ទុទ្ទេសស្ស អយំ កាលោ
 បរិប្បច្ចាយ អយំ កាលោ យោគស្ស អយំ កាលោ
 បដិសល្យាណយាតិ ន យំធម៌ កាលញ្ចត្តំ វុច្ចយ្យ
 យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលំ ជាធាតុ
 អយំ កាលោ ទុទ្ទេសស្ស អយំ កាលោ
 បរិប្បច្ចាយ អយំ កាលោ យោគស្ស អយំ
 កាលោ បដិសល្យាណយាតិ តស្មា កាលញ្ចត្តំ វុច្ចតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនដឹងប្រមាណ ក្នុងការទទួលចីវរបិណ្ឌបាត
សេនាសនៈ គិលានប្បវ្មួយភេសជ្ជៈបរិក្ខារទេ តថាគត មិនហៅថា
អ្នកដឹងប្រមាណ ក្នុងបទនេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែក
ខាងភិក្ខុ ដឹងប្រមាណ ក្នុងការទទួល ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ
គិលានប្បវ្មួយភេសជ្ជៈបរិក្ខារ ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា
អ្នកដឹងប្រមាណ ភិក្ខុអ្នកដឹងធម៌ ដឹងអត្ត ដឹងខ្លួន ដឹងប្រមាណ
យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹងនូវកាល តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងនូវកាលថា នេះជាកាលគួរ
រៀនបាលី នេះជាកាលគួរសាកសួរ នេះជាកាលគួរប្រកប នេះជា
កាលគួរព្រួសសម្លឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនដឹងនូវកាលថា
នេះជាកាលគួររៀនបាលី នេះជាកាលគួរសាកសួរ នេះជាកាលគួរ
ប្រកប នេះជាកាលគួរព្រួសសម្លឹងទេ តថាគតមិនហៅថា អ្នកដឹងកាល
ក្នុងបទនេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងភិក្ខុអ្នកដឹងនូវកាល
ថា នេះជាកាលគួររៀនបាលី នេះជាកាលគួរសាកសួរ នេះជាកាលគួរ
ប្រកប នេះជាកាលគួរព្រួសសម្លឹង ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា

បណ្ណាល័យព្រះបាទ មហាវ្មត្ថ

អ្នកដឹងខ្ញុំកាល ភិក្ខុអ្នកដឹងធម៌ ដឹងអត្ថ ដឹងខ្លួន ដឹងប្រមាណ ដឹង
 កាលយ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹងបរិសទ្យ តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ ដឹងបរិសទ្យថា នេះជាខត្តិយ-
 បរិសទ្យ នេះជាព្រាហ្មណបរិសទ្យ នេះជាគហបតិបរិសទ្យ នេះជា
 សមណបរិសទ្យ អាត្មាអញ គួរចូលទៅរកយ៉ាងនេះ គួរឈរយ៉ាងនេះ
 គួរធ្វើយ៉ាងនេះ គួរអង្គុយយ៉ាងនេះ គួរនិយាយយ៉ាងនេះ គួរស្ងៀម
 យ៉ាងនេះ ចំពោះបរិសទ្យទាំងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ
 មិនដឹងបរិសទ្យថា នេះជាខត្តិយបរិសទ្យ . . . គួរស្ងៀមយ៉ាងនេះ
 គឺថាគតមិនហៅថា អ្នកដឹងបរិសទ្យ ក្នុងបទនេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ចំណែកខាងភិក្ខុ ដឹងបរិសទ្យថា នេះជាខត្តិយបរិសទ្យ . . . គួរ
 ស្ងៀមយ៉ាងនេះ ព្រោះហេតុនោះ ទើបគេហៅថា អ្នកដឹងបរិ-
 សទ្យ ភិក្ខុអ្នកដឹងធម៌ ដឹងអត្ថ ដឹងខ្លួន ដឹងប្រមាណ ដឹងកាល ដឹង
 បរិសទ្យ យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុ ដឹងបុគ្គលដែលត្រូវរក តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ រមែងដឹងច្បាស់នូវបុគ្គលពីរ
 ពួក ឯបុគ្គលពីរពួកគឺ មួយពួក ជាអ្នកចង់ចូលប្រទេស្តកព្រះអរិយៈ មួយ
 ពួក មិនចង់ចូលប្រទេស្តកព្រះអរិយៈ ។ បុគ្គលណា មិនចង់ចូលប្រទេស្តក
 ព្រះអរិយៈ បុគ្គលនោះ គេតប្បីតិរវៀល ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយោ

យ្វាយំ បុគ្គលោ អរិយានំ ទស្សនកាមោ ឯវំ សោ
 តេន តេន ចាសំសោ ។ ទ្វេ បុគ្គលោ អរិយានំ
 ទស្សនកាមោ ឯកោ សទ្ធិម្ហំ សោតុកាមោ ឯកោ
 សទ្ធិម្ហំ ន សោតុកាមោ ។ យ្វាយំ បុគ្គលោ សទ្ធិម្ហំ
 ន សោតុកាមោ ឯវំ សោ តេន តេន ការយ្ហោ ។
 យ្វាយំ បុគ្គលោ សទ្ធិម្ហំ សោតុកាមោ ឯវំ សោ
 តេន តេន ចាសំសោ ។ ទ្វេ បុគ្គលោ សទ្ធិម្ហំ
 សោតុកាមោ ឯកោ ឪហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ
 ឯកោ អនោហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ ។ យ្វាយំ
 បុគ្គលោ អនោហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ ឯវំ សោ
 តេន តេន ការយ្ហោ ។ យ្វាយំ បុគ្គលោ ឪហិតសោតោ
 ធម្មំ សុណាតិ ឯវំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។
 ទ្វេ បុគ្គលោ ឪហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ ឯកោ
 សុត្វា ធម្មំ ជារតិ ឯកោ សុត្វា ធម្មំ ន
 ជារតិ ។ យ្វាយំ បុគ្គលោ សុត្វា ធម្មំ ន ជារតិ
 ឯវំ សោ តេន តេន ការយ្ហោ ។ យ្វាយំ បុគ្គលោ
 សុត្វា ធម្មំ ជារតិ ឯវំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ សត្តកនិដា

បុគ្គលណា ចង់ចូរប្រទះពួកព្រះអរិយៈ បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ
 ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលពីរពួក ចង់ចូរប្រទះពួកព្រះ
 អរិយៈគឺ មួយពួក ចង់ស្តាប់ព្រះសទ្ទម្ម មួយពួក មិនចង់ស្តាប់ព្រះ
 សទ្ទម្ម ។ បុគ្គលណា មិនចង់ស្តាប់ព្រះសទ្ទម្ម បុគ្គលនោះ គេគប្បីតិះ
 ដៀល ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ចង់ស្តាប់ព្រះសទ្ទម្ម
 បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គល
 ពីរពួក ចង់ស្តាប់នូវព្រះសទ្ទម្ម គឺបុគ្គលមួយពួក មានត្រចៀក ផ្ទៀង
 ស្តាប់នូវធម៌ បុគ្គលមួយពួក មានត្រចៀក មិនផ្ទៀងស្តាប់នូវធម៌ ។
 បុគ្គលណា មានត្រចៀក មិនផ្ទៀងស្តាប់នូវធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បី
 តិះដៀល ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា មាន
 ត្រចៀក ផ្ទៀងស្តាប់នូវធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ ដោយហេតុ
 នោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលពីរពួក មានត្រចៀក ផ្ទៀងស្តាប់នូវធម៌ គឺ
 មួយពួក ស្តាប់ហើយចាំទុកនូវធម៌ មួយពួក ស្តាប់ហើយមិនចាំទុកនូវ
 ធម៌ ។ បុគ្គលណា ស្តាប់ហើយ មិនចាំទុកនូវធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បីតិះ
 ដៀល ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ស្តាប់ហើយចាំ
 ទុកនូវធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។

ទ្វេ បុគ្គលា សុត្វា ធម្មំ ជាបន្តិ ឯកោ ធនាធំ
 ធម្មាធំ អត្ថំ ឧបបត្តិតិ ឯកោ ធនាធំ ធម្មាធំ
 អត្ថំ ន ឧបបត្តិតិ ។ យាយំ បុគ្គលា ធនាធំ
 ធម្មាធំ អត្ថំ ន ឧបបត្តិតិ ឯកំ សោ តេន តេន
 ការយោ ។ យាយំ បុគ្គលា ធនាធំ ធម្មាធំ អត្ថំ
 ឧបបត្តិតិ ឯកំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។ ធម្ម
 បុគ្គលា ធនាធំ ធម្មាធំ អត្ថំ ឧបបត្តិតិ ឯកោ
 អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មាទុធម្មប្បដិបន្នោ ឯកោ
 ន អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មាទុធម្មប្បដិបន្នោ ។
 យាយំ បុគ្គលា ន អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ
 ធម្មាទុធម្មប្បដិបន្នោ ឯកំ សោ តេន តេន ការយោ ។
 យាយំ បុគ្គលា អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មាទុ-
 ធម្មប្បដិបន្នោ ឯកំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។
 ទ្វេ បុគ្គលា អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មាទុធម្មប្បដិ-
 បន្នោ ឯកោ អត្ថបតិកាយ បដិបន្នោ ប្រា បរហិតាយ

បណ្ណសកលសង្គហិត មហាវគ្គ

បុគ្គលព័រពួក ស្តាប់ហើយចាំទុកនូវធម៌គឺ មួយពួក ពិចារណានូវអត្តនៃ
ធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ មួយពួក មិនពិចារណានូវអត្តនៃ
ធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយទេ ។ បុគ្គលណា មិនពិចារណា
នូវអត្តនៃធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ បុគ្គលនោះ គេគប្បីគិះ
ដៀល ដោយហេតុនោះៗ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ពិចារណានូវអត្ត
នៃធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ
ដោយហេតុនោះៗ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលព័រពួក ពិចារណា នូវអត្តនៃ
ធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ គឺមួយពួក ដឹងច្បាស់នូវអត្ត ដឹង
ច្បាស់នូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ មួយពួក ដឹងច្បាស់
នូវអត្ត ដឹងច្បាស់នូវធម៌ ហើយមិនប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ ។
បុគ្គលណា ដឹងច្បាស់នូវអត្ត ដឹងច្បាស់នូវធម៌ ហើយមិនប្រតិបត្តិ
ធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បីគិះដៀល ដោយហេតុនោះៗ
យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ដឹងច្បាស់នូវអត្ត ដឹងច្បាស់នូវធម៌ ហើយ
ប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ ដោយ
ហេតុនោះៗ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលព័រពួក ដឹងច្បាស់នូវអត្ត ដឹង
ច្បាស់នូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ គឺមួយពួក
ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

ឯកោ អត្តហិតាយ ច បដិបន្នោ បរហិតាយ ច ។
 យាយំ មុត្តលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ នោ
 បរហិតាយ ឯវំ សោ តេន តេន ការយ្ហោ ។
 យាយំ មុត្តលោ អត្តហិតាយ ច បដិបន្នោ
 បរហិតាយ ច ឯវំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។
 ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ ធូយេន មុត្តលោ
 វិនិតា ហោន្តិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 មុត្តលបរេបរាញ្ច ហោតិ ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ
 សត្តហំ ធម្មេហំ សមណ្ឌតតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ
 ហោតិ ។ បេ ។ អនុត្តរំ មុត្តន្តតំ លោកស្សតិ ។

(៦៦) យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវំនំ តាវត្ថីសានំ
 ចារិច្ចតតោ កោវិលាវេ បណ្ឌបលាសោ ហោតិ
 អត្តមនា ភិក្ខុវេ ទេវំ តាវត្ថីសា តស្មី សមយេ
 ហោន្តិ បណ្ឌបលាសោនាមំ ចារិច្ចតតោ កោវិលាវេ
 ន ចិវស្សេនាមំ សត្តបលាសោ^(១) ភវីស្សតិ ។
 យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវំនំ តាវត្ថីសានំ
 ចារិច្ចតតោ កោវិលាវេ សត្តបលាសោ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តបិដក

មួយពួក ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនផង ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃ
 ផង ។ បុគ្គលណា ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃ បុគ្គលនោះ គេហ្នឹងហៅថា ហេតុនោះ ។
 យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនផង ដើម្បី
 ប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃផង បុគ្គលនោះ គេហ្នឹងហៅថា ហេតុនោះ ។
 យ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដឹងច្បាស់
 បុគ្គលតិរច្ឆក យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកដឹងនូវ
 បុគ្គលដែលគួរគប្បីរក យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
 ដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ជាអ្នកគួរទទួលចក្ខុប្បច្ច័យ ដែលគេនាំមក
 បូជា ។ បេ ។ ជាបុព្វកេតិដ្ឋប្រសើរ របស់សត្វលោក ។

(៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ដើមរលួសផ្កា
 ជាបុរិច្ឆេត្តកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ មានស្លឹកទំជ្រុះហើយ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ ក៏មាន
 ចិត្តត្រេកអរថា ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្កា ជាបុរិច្ឆេត្តកព្រឹក
 មានស្លឹកទំជ្រុះហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជានឹងមានស្លឹក ៧ ក្នុង
 កាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ដើមរលួស
 ផ្កា ជាបុរិច្ឆេត្តកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ មានស្លឹក ៧

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

អត្ថមនា ភិក្ខុវេ ទេវំ តាវត្ថីសា តស្មី សមយេ ហោន្តិ
 សត្តបលាសោនាមំ ចារិច្ចត្តកោ កោវលាវេ ន
 ចិវស្សេនាមំ ជាវកជាតោ ភវីស្សត្ថិតិ ។ យស្មី
 ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវំ តាវត្ថីសាមំ ចារិច្ចត្តកោ
 កោវលាវេ ជាវកជាតោ ហោតិ អត្ថមនា
 ភិក្ខុវេ ទេវំ តាវត្ថីសា តស្មី សមយេ ហោន្តិ
 ជាវកជាតោនាមំ ចារិច្ចត្តកោ កោវលាវេ ន
 ចិវស្សេនាមំ ចារិច្ចត្តកោ ភវីស្សត្ថិតិ ។ យស្មី
 ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវំ តាវត្ថីសាមំ ចារិច្ចត្តកោ
 កោវលាវេ ចារិច្ចត្តកោ ហោតិ អត្ថមនា ភិក្ខុវេ
 ទេវំ តាវត្ថីសា តស្មី សមយេ ហោន្តិ ចារិច្ចត្តកោ-
 នាមំ ចារិច្ចត្តកោ កោវលាវេ ន ចិវស្សេនាមំ
 តុឡិមលកជាតោ ភវីស្សត្ថិតិ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ
 សមយេ ទេវំ តាវត្ថីសាមំ ចារិច្ចត្តកោ កោវលាវេ

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ ក៏មានចិត្ត
 ត្រេកអរថា ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្ក ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួក
 ទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ មានស្លឹក ៧ ហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជា
 នឹងមានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹងផ្កា ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សម័យណា ដើមរលួសផ្ក ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួក
 ទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ ជាឈើមានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹងផ្កា ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ ក៏មានចិត្តត្រេកអរ
 ថា ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្ក ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស មានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹង
 ផ្កាកើតហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជានឹងមានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹងផ្កា តាំង
 ឡើងផ្សេងៗ គ្នា ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ
 ណា ដើមរលួសផ្ក ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ
 ជាឈើមានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹងផ្កា តាំងឡើងផ្សេងៗ គ្នា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ មានចិត្តត្រេកអរថា
 ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្ក ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស មានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹងផ្កា
 តាំងឡើងផ្សេងៗ គ្នា កើតហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជានឹងមានផ្កាក្រពុំ
 កើតឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ
 ណា ដើមរលួសផ្ក ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

កុឡិមនរកជាតោ ហោតិ អត្តមនា ភិក្ខុវេ ទេវា
 តាវត្ថីសា តស្មី សមយេ ហោន្តិ កុឡិមនរកជាតោនាមំ
 ចារិច្ចត្ថកោ កោវិលារោ ន ចិរស្សវនាមំ កោកាសតិ-
 ជាតោ ភវីស្សតីតិ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវាមំ
 តាវត្ថីសាមំ ចារិច្ចត្ថកោ កោវិលារោ កោកាសតិ-
 ជាតោ ហោតិ អត្តមនា ភិក្ខុវេ ទេវា តាវត្ថីសា តស្មី
 សមយេ ហោន្តិ កោកាសតិជាតោនាមំ ចារិច្ចត្ថកោ
 កោវិលារោ ន ចិរស្សវនាមំ សព្វដាលីដុល្លោ
 ភវីស្សតីតិ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវាមំ
 តាវត្ថីសាមំ ចារិច្ចត្ថកោ កោវិលារោ សព្វដាលីដុល្លោ
 ហោតិ អត្តមនា ភិក្ខុវេ ទេវា តាវត្ថីសា
 ចារិច្ចត្ថកស្ស កោវិលាស្ស មូលេ មិទ្ធេ ចត្តារោ
 មាសេ បញ្ចាហិ កាមគុណហិ សមប្បតា
 សមន្តិក្ខតា បរិចារន្តិ ។ សព្វដាលីដុល្លស្ស
 ទោ បន ភិក្ខុវេ ចារិច្ចត្ថកស្ស កោវិលាស្ស
 សមន្តា បញ្ចាសយោជនាមំ អាគាយ ដុដំ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តានិបាត

ជាឈើមានផ្កាក្រពុំ កើតឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ ពួក
 ទេវតាជាន់តាវត្តិន្យ ក៏មានចិត្តត្រេកអរថា ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្កា
 ជាបុរិច្ឆេត្តកព្រឹក្ស មានផ្កាក្រពុំ កើតឡើងហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជា
 នឹងមានផ្កាបែកជាមាត់ចាប ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សម័យណា ដើមរលួសផ្កា ជាបុរិច្ឆេត្តកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតា
 ជាន់តាវត្តិន្យ ជាឈើមានផ្កាបែកជាមាត់ចាប កើតឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិន្យ ក៏មានចិត្តត្រេកអរថា
 ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្កា ជាបុរិច្ឆេត្តកព្រឹក្ស មានផ្កាបែកជាមាត់ចាប
 កើតហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជានឹងមានផ្ការីកស្រស់ស្អាត ដោយអាការ
 ទាំងពួង ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ដើម
 រលួសផ្កា ជាបុរិច្ឆេត្តកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិន្យ ជាឈើមាន
 ផ្ការីកស្រស់ស្អាត ដោយអាការទាំងពួង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ
 នោះ ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិន្យ ក៏មានចិត្តត្រេកអរ ឆ្អែតស្តាប់ស្តាប់
 បរិបូណ៌ ឲ្យគេបម្រើដោយតាមគុណទាំង ៥ ជាទិព្វ អស់ ៤ ខែ
 ទៀបគល់រលួសផ្កា ជាបុរិច្ឆេត្តកព្រឹក្ស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដើមរលួសផ្កា ជាបុរិច្ឆេត្តកព្រឹក្ស មានផ្ការីកស្រស់ស្អាត ដោយ
 អាការទាំងពួង មានពន្លឺឡាយចេញទៅ ៥០ យោជន៍ ដោយដុំវិញ

បណ្ណាសកសង្កត់ពោ មហាវិញ្ញាណ

អនុវត្ត យោជនសត្វ តន្ត្រា តន្ត្រី អយមាទុកាកោ
 ចារ្យត្ថត្ថកស្ស កោវិលាស្ស ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 យស្មី សមយេ អរិយស្សវកោ អតារស្មា អនតារយំ
 បព្វជ្ជាយ ចេតេតិ បណ្ណបលាសោ ភិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សវកោ តស្មី សមយេ ហោតិ ទេវាទំ តាវត្ថីសាទំ
 ចារ្យត្ថត្ថកោ កោវិលាស្ស ។ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ
 អរិយស្សវកោ តេសមស្សំ ឱហាវត្ថា កាសាយាទំ
 វត្ថាទំ អប្បាទេត្វា អតារស្មា អនតារយំ បព្វជ្ជតោ ហោតិ
 សត្តបលាសោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ តស្មី សមយេ
 ហោតិ ទេវាទំ តាវត្ថីសាទំ ចារ្យត្ថត្ថកោ កោវិលាស្ស ។
 យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អរិយស្សវកោ វិញ្ញាណ
 កាមេហំ ។ បេ ។ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ
 ជាតតតតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ តស្មី សមយេ
 ហោតិ ទេវាទំ តាវត្ថីសាទំ ចារ្យត្ថត្ថកោ កោវិលាស្ស ។
 យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អរិយស្សវកោ វិញ្ញាណ
 កាមេហំ ។ បេ ។ ធុតយំ ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ
 ជាតតតតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ តស្មី សមយេ
 ហោតិ ទេវាទំ តាវត្ថីសាទំ ចារ្យត្ថត្ថកោ កោវិលាស្ស ។

បណ្ណសកសង្គហិត មហាវគ្គ

ក្នុងឡាយទៅ បណ្ណាយខ្យល់ ១០០ យោជន៍ នេះជាកន្លែងនៃ
 ដើមរលួសផ្កី ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ
 ណា អរិយសាវកគិត ដើម្បីចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្លូវ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ អរិយសាវក ដូចជាដើមរលួសផ្កី
 ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិន្ទ ដែលមានស្លឹកទុំ
 ហើយ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា អរិយ-
 សាវក កោរសក់នឹងពួកមាត់ ស្បែកដណ្តប់សំពត់តាសាយៈ ហើយ
 ចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្លូវ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ
 អរិយសាវក ដូចជាដើមរលួសផ្កី ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតា
 ជាន់តាវត្តិន្ទ ដែលមានស្លឹក ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា
 អរិយសាវក ស្លាប់ស្លាត់ចាកតាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ អរិយសាវក ដូចជាដើមរលួសផ្កី ជា
 បារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិន្ទ ដែលមានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹង
 ផ្កា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា អរិយសាវក ព្រោះរម្ងាប់ខ្លូ
 វិតក្កៈនឹងវិចារៈ ។ បេ ។ ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សម័យនោះ អរិយសាវក ដូចជាដើមរលួសផ្កី ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្សរបស់
 ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិន្ទ ដែលមានស្លឹកនឹងផ្កា តាំងឡើងផ្សេង ។ គ្នា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយ

យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អរិយស្សវគោ បីតិយា ច
 វិហរតិ ។ បេ ។ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហរតិ កុឌុមលកគជាតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ
 តស្មី សមយេ ហោតិ ទេវានំ តាវត្ថីសានំ
 ចារិច្ចត្តកោ កោវិលារោ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ
 សមយេ អរិយស្សវគោ សុខស្ស ច បហាណ
 ។ បេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ
 កោកាសកគជាតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ តស្មី
 សមយេ ហោតិ ទេវានំ តាវត្ថីសានំ ចារិច្ចត្តកោ
 កោវិលារោ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អរិយស្សវគោ
 អាសវានំ មយា ។ បេ ។ សច្ចិតត្វា ឧបសម្បជ្ជ
 វិហរតិ សព្វដាលីដុល្លោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ តស្មី
 សមយេ ហោតិ ទេវានំ តាវត្ថីសានំ ចារិច្ចត្តកោ
 កោវិលារោ ។ តស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ កុម្មា ទេវា
 សទ្ធមនុស្សវេន្តំ ឯសោ ឥត្ថន្ទមោ អាយស្មា
 ឥត្ថន្ទមស្ស អាយស្មតោ សទ្ធិវិហារកោ(១) អប្បកម្មា
 តាមា វា និគមា វា អតាវស្មា អនតារិយំ បព្វជិតោ

១ ឧ.ម. សទ្ធិវិហារី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា អរិយសាវក ព្រោះនឿយណាយ
ចាកបីតង្វង់ ។ បេ ។ ចូលកាន់តតិយដ្ឋាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
សម័យនោះ អរិយសាវក ដូចជាដើមរលួសផ្ក ជាបុរិច្ឆតកព្រឹក្ស
របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ ដែលមានផ្កាក្រព្រះតែតហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សម័យណា អរិយសាវក ព្រោះលះបង់នូវសុខផង ។ បេ ។
ចូលកាន់ចតុត្ថដ្ឋាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ អរិយសាវក
ដូចជាដើមរលួសផ្ក ជាបុរិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ
ដែលមានផ្កាបែកជាមាត់ចាប តែតហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
សម័យណា អរិយសាវក ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់
អាសវៈទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ អរិយសាវក
ដូចជាដើមរលួសផ្ក ជាបុរិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់
តាវត្ថិន្យ ដែលមានផ្កាវិក័តសសសាយ ដោយអាការទាំងពួង ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ ក្នុងទេវតាទាំងឡាយ ក៏ញ៉ាំង
សំឡេងឲ្យលាន់ឮឡើងថា អរិយសាវក ដ៏មានអាយុ ឈ្មោះនេះ
ជាសិរីហរិរករបស់លោក ដ៏មានអាយុ ឈ្មោះនេះ ចេញចាកផ្ទះ
ដែលតាំងនៅក្នុងស្រុក ឬ និគមឯណោះ ហើយចូលមកកាន់ផ្ទះ

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

អាសវំ ខយា ។ បេ ។ សច្ចិតត្វា ឧបសម្ព័ន្ធ
 វិហរតីតិ ។ កុម្មាធំ ទេវំ ធំ សទ្ធិំ សុត្វា ចាតុម្ពហា -
 វជីកា ទេវំ ... តាវត្ថីសា ទេវំ ... យាមា ទេវំ ...
 តុសីតា ទេវំ ... និម្មានតី ទេវំ ... បរិនិម្មិតវស្សតី
 ទេវំ ... ព្រហ្មកាយិកា ទេវំ សទ្ធិមនុស្សវេន្តិ ឯសោ
 ឥត្តន្ទាមោ អាយស្មា ឥត្តន្ទាមស្ម អាយស្មតោ
 សទ្ធិវិហារិកោ អមុកម្ហា តាមា វា និគមា វា
 អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជិតោ អាសវំ ខយា ។ បេ ។
 សច្ចិតត្វា ឧបសម្ព័ន្ធ វិហរតីតិ ។ ឥតិហ តេន
 ខណោន តេន មុហុត្តេន យាវ ព្រហ្មលោកា សុទ្ធោ
 អព្ភកុច្ឆតិ អយមាធុកាវេ ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោតិ ។

(៦៧) អថោ អាយស្មតោ សាវីបុត្តស្ស រហាគតស្ស
 បដិសន្ធិនស្ស ឯវំ ចេតសោបរិវិតក្តោ ឧទមាទិ
 តិទ្ធ ចោ ភិក្ខុ សុត្តត្វា កុត្តត្វា ឧបនិស្សយ
 វិហរេន្តោ អតុសនំ បដិហេយ្យ តុសនំ កាវេយ្យតិ ។
 អថោ អាយស្មតោ សាវីបុត្តស្ស ឯតទហោសិ សត្តារំ
 ចោ ភិក្ខុ សុត្តត្វា កុត្តត្វា ឧបនិស្សយ វិហរេន្តោ

បណ្ណាល័យសង្គមភាព មហាផ្ទៃ

បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់រោសវៈទាំងឡាយ ។

ពួកទេវតាជាន់វាតម្មហារាជិកៈ ពួកសំឡេងនៃកុម្មុទេវតាទាំងឡាយ . . .

ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិវ្យ . . . ពួកទេវតាជាន់យាមៈ . . . ពួកទេវតា ជាន់

តុសិត . . . ពួកទេវតាជាន់និម្មានរតី . . . ពួកទេវតា ជាន់បរិនិម្មិត -

វស្សត្ថី . . . ពួកទេវតាជាន់ព្រហ្មកាយិកៈ ញ៉ាំងសំឡេងឲ្យលាន់ឮឡើង

ថា អរិយសាវក ដ៏មានអាយុ ឈ្មោះនេះ ជាសទ្ធិវិហារិករបស់លោក

ដ៏មានអាយុ ឈ្មោះនេះ ចេញចាកផ្ទះ ដែលតាំងទៅក្នុងស្រុក ឬ

និគមឯណោះ ហើយចូលមកកាន់ផ្នួស បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ បេ ។

ព្រោះអស់រោសវៈទាំងឡាយ ។ ព្រោះហេតុនោះ សំឡេងក៏ឮឡើង

ឡើងទៅ ដរាបដល់ព្រហ្មលោក ក្នុងឈ្មោះនោះ មួយរំពេចនោះថា

នេះជាអនុភាពរបស់ភិក្ខុ ជាព្រះវិណាស្រព ។

[៦៧] គ្រានោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ នៅក្នុងទីស្ងាត់ ពួន

សម្លឹង ក៏មានចិត្តគ្រិនរិះ កើតឡើងយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ

គោរព អាស្រ័យអ្វីហ្ន៎ ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសល

បាន ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ មានសេចក្តី

គ្រិនរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ គោរព អាស្រ័យព្រះសាស្ត្រ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុណិយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

អត្តសនំ បដហេយ្យ ត្តសនំ ភាវេយ្យ ធម្មំ ទោ...
 សង្ឃំ ទោ... សិក្ខំ ទោ... សមាធិំ ទោ...
 អប្បមាទំ ទោ... បដិសន្ធានំ ទោ ភិក្ខុ សុត្តន្តា
 តុកត្តា ឧបទិស្សយ វិហារន្តោ អត្តសនំ បដហេយ្យ
 ត្តសនំ ភាវេយ្យតិ ។ អថទោ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស
 ឯតទេហោសិ ឥមេ ទោ មេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិ-
 យោនាតា យទ្ធាហំ ឥមេ ធម្មេ តន្តា^(១) កកវតោ
 អាហេថេយ្យំ ឯវំ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា ចេវ កវិស្សន្តិ
 បរិសុទ្ធសន្និទ្ធករា ច ។ សេយ្យថាបិ នាម បុរិសេវ
 សុវណ្ណនិក្ខំ អធិតថេយ្យ បរិសុទ្ធិ បរិយោនាតំ តស្ស
 ឯវមស្ស អយំ ទោ មេ សុវណ្ណនិក្ខោ បរិសុទ្ធា បរិយោ-
 នាតោ យទ្ធាហំ ឥមំ សុវណ្ណនិក្ខំ តន្តា^(២) កម្មារាជំ
 ទស្សេយ្យំ ឯវំ មេ អយំ សុវណ្ណនិក្ខោ សកម្មារតតោ
 បរិសុទ្ធា ចេវ កវិស្សន្តិ បរិសុទ្ធសន្និទ្ធករោ ចាតិ ។
 ឯវមេវ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោនាតា
 យទ្ធាហំ ឥមេ ធម្មេ តន្តា កកវតោ អាហេថេយ្យំ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសលបាន ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ
 គោរព ពាស្រ័យព្រះធម៌ ... ព្រះសង្ឃ ... សិក្ខា ... សមាធិ ...
 អប្បមាទៈ ... បដិសន្ធារៈ ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវ
 កុសលបាន ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ មាន
 សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ធម៌ទាំងឡាយ របស់ពាក្ខាអញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ
 ផ្លូវផង បើដូច្នេះ មានតែពាក្ខាអញ យកធម៌ទាំងនេះ ទៅក្រាបបង្គំ
 ទូល ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌ទាំងឡាយ
 របស់អញនេះ នឹងជាធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធផង ជាធម៌ដែលបច្ច័យតាក់តែង
 ដ៏បរិសុទ្ធត្រៃពេក យ៉ាងនេះផង ។ ដូចជាបុរស បានមាសត្នោតដ៏
 បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បុរសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាង នេះថា មាសត្នោត
 របស់ពាក្ខាអញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បើដូច្នេះ មានតែពាក្ខាអញ យក
 មាសត្នោតនេះ ទៅបង្ហាញ ដល់ពួកជាងមាស កាលបើយ៉ាងនេះ មាស
 ត្នោតរបស់អញនេះ តាំងនៅក្នុងចង្រ្កាននៃជាងមាស នឹងជាមាសដ៏បរិសុទ្ធ
 ផង ជាមាសដែលជាងតាក់តែង ដ៏បរិសុទ្ធត្រៃពេកផង យ៉ាងណាមិញ ។
 ធម៌ទាំងឡាយ របស់ពាក្ខាអញនេះ បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បើដូច្នេះ មានតែ
 ពាក្ខាអញ យកធម៌ទាំងនេះ ទៅក្រាបបង្គំទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ

បណ្ណសកសង្ក្រឹតោ មហាវគ្គោ

ឯវំ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា ចេវ កវីស្សន្តំ
 បរិសុទ្ធសង្ខតតវា ចាតិ ។ អថខោ អាយស្សា
 សារីបុត្តោ សាយទ្ធិសមយំ បដិសន្ធិនា វុដ្ឋិតោ
 យេន កកវា តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ
 អភិវទេត្វា ឯតមន្តំ ជីសីទិ ។ ឯតមន្តំ ជិសីន្នោ ខោ
 អាយស្សា សារីបុត្តោ កកវន្តំ ឯតទកេច ឥន មយ្ហំ
 កន្តេ រហោតតស្ស បដិសន្ធិនស្ស ឯវំ ចេតសោ
 បរិតក្កោ ឧទនាទិ តិក្កំ ខោ ភិក្ខុ សក្កត្វា
 កុក្កត្វា ឧបជិស្សយ វិហរន្តោ អតុសនំ បដិហោយ្យ
 តុសនំ កាវេយ្យាតិ ។ តស្ស មយ្ហំ កន្តេ ឯតទហោសិ
 សត្តារំ ខោ ភិក្ខុ សក្កត្វា កុក្កត្វា ឧបជិស្សយ
 វិហរន្តោ អតុសនំ បដិហោយ្យ តុសនំ កាវេយ្យ
 ធម្មំ ខោ... សង្ឃំ ខោ... សីត្តំ ខោ... សមាធិ
 ខោ... អប្បមាទំ ខោ... បដិសន្ធារំ ខោ ភិក្ខុ
 សក្កត្វា កុក្កត្វា ឧបជិស្សយ វិហរន្តោ អតុសនំ
 បដិហោយ្យ តុសនំ កាវេយ្យាតិ ។ តស្ស មយ្ហំ កន្តេ
 ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ មេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោធាតា

បណ្ណសកសង្គហិត មហាវគ្គ

កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌របស់អញនេះឯង នឹងជាធម៌ដ៏បរិសុទ្ធផង ជាធម៌
 ដែលបច្ច័យតាក់តែង ដ៏បរិសុទ្ធត្រៃពេកផង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ លំដាប់
 នោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ចេញចាកការព្រួនសម្លៀក ក្នុងសាយណ្ណ -
 សម័យ ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយ ក្រាបថ្កោលបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។
 លុះព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក្រាបបង្គំ
 ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ
 ខ្ញុំព្រះអង្គនៅក្នុងទីស្ងាត់ ហើយព្រួនសង្វ័យ ក៏មានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាង
 នេះថា ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ គោរព អាស្រ័យអ្វីហ្ន៎ ទើបលះបង់នូវ
 អកុសល ចម្រើននូវកុសលបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ
 មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ គោរព អាស្រ័យព្រះ
 សាស្តា ទើបលះបង់នូវអកុសល ចម្រើននូវកុសលបាន ភិក្ខុកាលធ្វើ
 សក្ការៈ គោរពអាស្រ័យព្រះធម៌... ព្រះបង្ស្ស... សិទ្ធិ... សមាធិ...
 អប្បមាទៈ ... បដិសន្ធារៈ ទើបលះបង់នូវអកុសល ចម្រើននូវ
 កុសលបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មានសេចក្តី
 ត្រិះរិះដូច្នេះថា ធម៌ទាំងឡាយ របស់អញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

យន្តនាហំ ឥមេ ធម្មេ កុត្វា កករតោ អាហេថយ្យំ ឯវំ
 មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា ចេវ ករិស្សន្តិ បរិសុទ្ធសុទ្ធិត-
 តវា ច ។ សេយ្យថាបិ នាម បុរិសោ សុវណ្ណនិក្ខំ
 អធិគច្ឆយ្យ បរិសុទ្ធំ បរិយោទានំ តស្ស ឯវមស្ស
 អយំ ខោ មេ សុវណ្ណនិក្ខោ បរិសុទ្ធា បរិយោទានោ
 យន្តនាហំ ឥមំ សុវណ្ណនិក្ខំ កុត្វា កក្ការាមំ នស្សយ្យំ
 ឯវំ មេ អយំ សុវណ្ណនិក្ខោ សកក្ការតតោ
 បរិសុទ្ធា ចេវ ករិស្សន្តិ បរិសុទ្ធសុទ្ធិតតរោ ចាតិ ។
 ឯវមេវ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទានា
 យន្តនាហំ ឥមេ ធម្មេ កុត្វា កករតោ អាហេថយ្យំ
 ឯវំ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា ចេវ ករិស្សន្តិ
 បរិសុទ្ធសុទ្ធិតតវា ចាតិ ។ សាធុ សាធុ សាវីរ្យត
 សន្តារំ ខោ សាវីរ្យត ភិក្ខុ សក្កត្វា កុក្កត្វា
 ឧបនិស្សយេ វិហារេន្តា អកុសលំ បដិហេយ្យ
 កុសលំ កាលយ្យ ធម្មំ ខោ... សង្ឃំ ខោ... សិក្ខុ
 ខោ... សមាធិ ខោ... អប្បមាទំ ខោ... បដិសន្តារំ ខោ
 សាវីរ្យត ភិក្ខុ សក្កត្វា កុក្កត្វា ឧបនិស្សយេ វិហារេន្តោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សត្តកនិដា

បើដូច្នោះ មានតែអញយកធម៌ទាំងនោះទៅក្រាបទូល ចំពោះព្រះមានព្រះ
 ភាគ កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌ទាំងឡាយ របស់អញនេះ នឹងជាធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ
 ផង ជាធម៌ដែលមានបច្ច័យភាគតែង ដ៏បរិសុទ្ធត្រពេកផង ។ ដូចបុរស
 បានមាសត្នោត ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បុរសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះ
 ថា មាសត្នោតរបស់អាត្មាអញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បើដូច្នោះ មានតែ
 អាត្មាអញ យកមាសត្នោតនេះទៅបង្ហាញ ដល់ពួកជាងមាស កាលបើ
 យ៉ាងនេះ មាសត្នោតរបស់អញនេះ តាំងនៅក្នុងចង្រ្កាននៃជាងមាស នឹង
 ជាមាសដ៏បរិសុទ្ធផង ជាមាសដែលជាងភាគតែង ដ៏បរិសុទ្ធត្រពេកផង
 យ៉ាងណាមិញ ។ ធម៌ទាំងឡាយ របស់អាត្មាអញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង
 បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញ យកធម៌ទាំងនោះទៅក្រាបទូល ចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌ទាំងឡាយ របស់អញនេះ នឹងជាធម៌
 បរិសុទ្ធផង ជាធម៌ដែលបច្ច័យភាគតែង ដ៏បរិសុទ្ធត្រពេកផង យ៉ាងនោះ
 ដែរ ។ ម្នាលសាវ័បុត្ត ប្រាហ្មណ៍ ។ ម្នាលសាវ័បុត្ត ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ
 គោរព ពាស្រ័យនូវព្រះហស្តា ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវ
 កុសលបាន ម្នាលសាវ័បុត្ត ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ គោរព ពាស្រ័យនូវព្រះ
 ធម៌... ព្រះសង្ឃ... សិក្ខា... សមាធិ... អប្បមាទៈ... បដិសន្ធារៈ

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

អតុសនំ បដហេយ្យ តុសនំ ភាវេយ្យាតិ ។ ឯវំ
 វុត្តោ អាយស្មា សាវ័ចុត្តោ កតវន្តំ ឯតទរោច ឥមស្ស
 ខោ អហំ កន្លេ កតវតា សង្ខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ
 វិត្តាបេន អត្ថំ អាដាធាមី ។ សោ វត កន្លេ ភិក្ខុ
 សត្វំ អតារវោ ធម្មេ សតារវោ ភវិស្សតីតិ នេតំ
 ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ កន្លេ ភិក្ខុ សត្វំ
 អតារវោ ធម្មេយិ សោ អតារវោ ។ សោ វត កន្លេ
 ភិក្ខុ សត្វំ អតារវោ ធម្មេ អតារវោ សង្ខេ
 សតារវោ ភវិស្សតីតិ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្លេ ភិក្ខុ សត្វំ អតារវោ ធម្មេ អតារវោ សង្ខេយិ
 សោ អតារវោ ។ សោ វត កន្លេ ភិក្ខុ សត្វំ
 អតារវោ ធម្មេ អតារវោ សង្ខេ អតារវោ សីត្វាយ
 សតារវោ ភវិស្សតីតិ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្លេ ភិក្ខុ សត្វំ អតារវោ ធម្មេ អតារវោ សង្ខេ
 អតារវោ សីត្វាយយិ សោ អតារវោ ។ សោ វត
 កន្លេ ភិក្ខុ សត្វំ អតារវោ ធម្មេ អតារវោ សង្ខេ
 អតារវោ សីត្វាយ អតារវោ សមាធិស្មី សតារវោ
 ភវិស្សតីតិ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ កន្លេ ភិក្ខុ

បណ្ណាសកាសង្គហិត អព្ភាពត្ត

ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសលបាន ។ កាលបើព្រះសាស្តា ទ្រង់
 ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះសាវ័បុត្តង្គីមានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលព្រះង្គីមាន
 ព្រះភាគដូច្នេះថា បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ធម៌ដែលព្រះង្គីមានព្រះភាគ ទ្រង់
 សំដែងដោយសង្ខេបនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គយល់សេចក្តី ដោយពិស្តារបានយ៉ាង
 នេះ ។ បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា
 ជាអ្នកគោរពក្នុងព្រះធម៌ដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺ មិនមានឡើយ បតិត្រព្រះអង្គ
 ង្គីចំរើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព
 ក្នុងព្រះធម៌ដែរ ។ បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរព
 ព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ ជាអ្នកគោរពក្នុងព្រះសង្ឃដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺
 មិនមានឡើយ បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា
 មិនគោរពព្រះធម៌ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរពក្នុងព្រះសង្ឃដែរ ។
 បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរព
 ព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ ជាអ្នកគោរពសិក្ខាដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺ មិនមាន
 ឡើយ បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរព
 ព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរពក្នុងសិក្ខា
 ដែរ ។ បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា
 មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា ជាអ្នកគោរព
 ក្នុងសមាធិដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺ មិនមានឡើយ បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ភិក្ខុណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

សុត្តន្តំ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សង្ឃេ អតារវេ
 សិក្ខាយ អតារវេ សមាធិស្មីបិ សោ អតារវេ ។ សោ
 វត កន្លេ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សង្ឃេ
 អតារវេ សិក្ខាយ អតារវេ សមាធិស្មី អតារវេ
 អប្បមាទេ សតារវេ ភវីស្សតីតំ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ
 យោ សោ កន្លេ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ អតារវេ ធម្មេ
 អតារវេ សង្ឃេ អតារវេ សិក្ខាយ អតារវេ
 សមាធិស្មី អតារវេ អប្បមាទេបិ សោ អតារវេ ។
 សោ វត កន្លេ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ អតារវេ ធម្មេ
 អតារវេ សង្ឃេ អតារវេ សិក្ខាយ អតារវេ
 សមាធិស្មី អតារវេ អប្បមាទេ អតារវេ បដិសន្ធាយេ
 សតារវេ ភវីស្សតីតំ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្លេ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សង្ឃេ
 អតារវេ សិក្ខាយ អតារវេ សមាធិស្មី អតារវេ
 អប្បមាទេ អតារវេ បដិសន្ធាយេបិ សោ អតារវេ ។
 សោ វត កន្លេ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ សតារវេ ធម្មេ
 អតារវេ ភវីស្សតីតំ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្លេ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ សតារវេ ធម្មេបិ សោ សតារវេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិន
 គោរពសិទ្ធា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព ក្នុងសមាធិដែរ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា
 មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិទ្ធា មិនគោរព
 សមាធិ ជាអ្នកគោរព ក្នុងអប្បមាទៈដូច្នេះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះ
 ធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិទ្ធា មិនគោរពសមាធិ ភិក្ខុ
 នោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព ក្នុងអប្បមាទៈដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរព
 ព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិទ្ធា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរពអប្បមាទៈ
 ជាអ្នកគោរព ក្នុងបដិសន្ធារៈដូច្នេះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ មិន
 គោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិទ្ធា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរព
 អប្បមាទៈ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព ក្នុងបដិសន្ធារៈដែរ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថាភិក្ខុនោះ គោរពក្នុងព្រះសាស្តា ជាអ្នកមិនគោរព
 ព្រះធម៌ដូច្នេះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា
 គោរពព្រះសាស្តា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរព ក្នុងព្រះធម៌ដែរ ។

បណ្ណសកសង្ក្ខំពោ មហាវគ្គ

សោ វត កន្លែ កិត្តុ សត្វំ សតារវេ ធម្មេ
 សតារវេ សង្ឃេ អតារវេ កវិស្សត្តិតំ នេតំ ហំ ឯ
 វិជ្ជតំ យោ សោ កន្លែ កិត្តុ សត្វំ សតារវេ
 ធម្មេ សតារវេ សង្ឃេ យិ សោ សតារវេ ។ សោ
 វត កន្លែ កិត្តុ សត្វំ សតារវេ ធម្មេ សតារវេ
 សង្ឃេ សតារវេ សិក្ខាយ អតារវេ កវិស្សត្តិតំ
 នេតំ ហំ ឯ វិជ្ជតំ យោ សោ កន្លែ កិត្តុ សត្វំ
 សតារវេ ធម្មេ សតារវេ សង្ឃេ សតារវេ សិក្ខាយ យិ
 សោ សតារវេ ។ សោ វត កន្លែ កិត្តុ សត្វំ
 សតារវេ ធម្មេ សតារវេ សង្ឃេ សតារវេ សិក្ខាយ
 សតារវេ សមាធិស្មី អតារវេ កវិស្សត្តិតំ នេតំ ហំ ឯ
 វិជ្ជតំ យោ សោ កន្លែ កិត្តុ សត្វំ សតារវេ ធម្មេ
 សតារវេ សង្ឃេ សតារវេ សិក្ខាយ សតារវេ
 សមាធិស្មី យិ សោ សតារវេ ។ សោ វត កន្លែ
 កិត្តុ សត្វំ សតារវេ ធម្មេ សតារវេ សង្ឃេ
 សតារវេ សិក្ខាយ សតារវេ សមាធិស្មី សតារវេ
 អប្បមាទេ អតារវេ កវិស្សត្តិតំ នេតំ ហំ ឯ វិជ្ជតំ

បណ្ណសកសង្គហិត មហាវគ្គ

បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា គោរព
 ព្រះធម៌ ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងព្រះសង្ឃ ដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺ មិនមានឡើយ
 បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌
 ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងព្រះសង្ឃដែរ ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ
 ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងសិក្ខាដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺ មិនមានឡើយ បតិគ្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ
 ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងសិក្ខាដែរ ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរព
 ព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា ជាអ្នកមិនគោរព ក្នុងសមាធិដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺
 មិនមានឡើយ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា
 គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា
 គោរពក្នុងសមាធិដែរ ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ
 គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរព
 សមាធិ ជាអ្នកមិនគោរព ក្នុងអប្បមាទដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺ មិនមានឡើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិយមោ

យោ សោ កន្លៃ កិត្តិ សុត្តិ សតារាវេ ធម្មេ
 សតារាវេ សង្ឃេ សតារាវេ សិក្ខាយ សតារាវេ
 សមាធិស្មី សតារាវេ អប្បមាទេបិ សោ សតារាវេ ។
 សោ វត កន្លៃ កិត្តិ សុត្តិ សតារាវេ ធម្មេ សតារាវេ
 សង្ឃេ សតារាវេ សិក្ខាយ សតារាវេ សមាធិស្មី
 សតារាវេ អប្បមាទេ សតារាវេ បដិសន្ធាយេ អតារាវេ
 កវិស្សត្តតិ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ កន្លៃ
 កិត្តិ សុត្តិ សតារាវេ ធម្មេ សតារាវេ សង្ឃេ
 សតារាវេ សិក្ខាយ សតារាវេ សមាធិស្មី សតារាវេ
 អប្បមាទេ សតារាវេ បដិសន្ធាយេបិ សោ សតារាវេ ។
 ឥមស្ស ខោ អហំ កន្លៃ កកវតា សម្ព័ត្តេន
 កាសិវស្ស ឯវំ វិត្តារេន អត្ថំ អាជាណាមីតិ ។
 សាធុ សាធុ សាវីបុត្ត សាធុ ខោ ភ្នំ សាវីបុត្ត
 ឥមស្ស មយា សម្ព័ត្តេន កាសិវស្ស ឯវំ វិត្តារេន
 អត្ថំ អាជាណាសិ ។ សោ វត សាវីបុត្ត កិត្តិ សុត្តិ
 អតារាវេ ធម្មេ សតារាវេ កវិស្សត្តតិ នេតំ ហំនំ
 វិជ្ជតិ យោ សោ សាវីបុត្ត កិត្តិ សុត្តិ
 អតារាវេ ធម្មេបិ សោ អតារាវេ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រឹទ្ធិកាយ សុត្តន្តបិដក

បតីត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌
 គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរពសមាធិ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា
 គោរពក្នុងអប្បមាទៈដែរ ។ បតីត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ
 គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរព
 សមាធិ គោរពអប្បមាទៈ ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងបដិសន្ធារៈដូច្នេះ ហេតុ
 ៥ មិនមានឡើយ បតីត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះ
 សាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរពសមាធិ
 គោរពអប្បមាទៈ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងបដិសន្ធារៈដែរ ។
 បតីត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងដោយ
 សន្លេបនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គយល់សេចក្តី ដោយពិស្តារយ៉ាងនេះ ។ ម្នាល
 សាវ័បុត្ត ត្រូវហើយ ។ ម្នាលសាវ័បុត្ត ធម៌ដែលគាត់គត សំដែងដោយ
 សន្លេបនេះ អ្នកយល់សេចក្តី ដោយពិស្តារយ៉ាងនេះ ល្អហើយ ។
 ម្នាលសាវ័បុត្ត ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា ជាអ្នកគោរព
 ក្នុងព្រះធម៌ដូច្នេះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ ម្នាលសាវ័បុត្ត ភិក្ខុណា មិន
 គោរពព្រះសាស្តា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរពក្នុងព្រះធម៌ដែរ ។ បេ។

បណ្ណសកសង្គហ៍តោ មហាវគ្គោ

សោ វត សារីបុត្ត ភិក្ខុ សត្វ អតារោ ធម្ម
 អតារោ សង្ឃេ អតារោ សិក្ខាយ អតារោ សមាធិស្មី
 អតារោ អប្បមាទេ អតារោ បដិសន្ធាវេ សតារោ
 ភវិស្សត្តិតំ នេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ សារីបុត្ត ភិក្ខុ
 សត្វ អតារោ ធម្ម អតារោ សង្ឃេ អតារោ សិក្ខាយ
 អតារោ សមាធិស្មី អតារោ អប្បមាទេ អតារោ
 បដិសន្ធាវេ សោ អតារោ ។ សោ វត សារីបុត្ត
 ភិក្ខុ សត្វ សតារោ ធម្ម អតារោ ភវិស្សត្តិតំ
 នេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ សារីបុត្ត ភិក្ខុ
 សត្វ សតារោ ធម្មេ សោ សតារោ ។ បេ ។ សោ
 វត សារីបុត្ត ភិក្ខុ សត្វ សតារោ ធម្ម សតារោ
 សង្ឃេ សតារោ សិក្ខាយ សតារោ សមាធិស្មី
 សតារោ អប្បមាទេ សតារោ បដិសន្ធាវេ អតារោ
 ភវិស្សត្តិតំ នេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ សារីបុត្ត
 ភិក្ខុ សត្វ សតារោ ធម្ម សតារោ សង្ឃេ
 សតារោ សិក្ខាយ សតារោ សមាធិស្មី សតារោ
 អប្បមាទេ សតារោ បដិសន្ធាវេ សោ សតារោ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហាវិទ្យា

ម្នាលសារីបុត្ត ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះ
 ធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរព
 អប្បមាទៈ ជាអ្នកគោរពក្នុងបដិសន្ធារៈ ដូច្នេះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ
 ម្នាលសារីបុត្ត ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ មិន
 គោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរពអប្ប-
 មាទៈ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរពក្នុងបដិសន្ធារៈដែរ ។ ម្នាលសារីបុត្ត
 ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងព្រះធម៌ដូច្នេះ
 ហេតុនេះ មិនមានឡើយ ម្នាលសារីបុត្ត ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា
 ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងព្រះធម៌ដែរ ។ បើ ម្នាលសារីបុត្ត ពាក្យថា
 ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា
 គោរពសមាធិ គោរពអប្បមាទៈ ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងបដិសន្ធារៈ ដូច្នេះ
 ហេតុនេះ មិនមែនជាឋានៈឡើយ ម្នាលសារីបុត្ត ភិក្ខុណា គោរពព្រះ
 សាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរពសមាធិ
 គោរពអប្បមាទៈ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងបដិសន្ធារៈដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ឥមស្ស ខោ សាវ័ម្ពត្ត មយា សង្ខត្តេន ភាសិតស្ស
ឯវំ វិត្តាវេន អត្តោ ទដ្ឋព្វោតិ ។

(៦៨) ភាវំនំ អនុយុត្តស្ស វិត្តាវេ វិត្តាវោ
វិហារតោ កត្តាវិធី ឯវំ ឥន្ទា ឧប្បន្នេយ្យ អហោ វត
មេ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិប្បត្តេយ្យាតិ
អវិជ្ជាស្ស នេវ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិប្បត្តិ ។
តំ កត្តស្ស ហេតុ ។ អភាវិតត្តាតិស្ស វចនីយំ ។
កត្តស្ស អភាវិតត្តា ។ ចតុន្នំ សតិប្បដ្ឋានានំ ចតុន្នំ
សម្មប្បដ្ឋានានំ ចតុន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ បញ្ចន្នំ វេទ្ខិយានំ
បញ្ចន្នំ ពលានំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈន្នានំ អរិយស្ស
អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ។ សេយ្យថាវិ វិត្តាវេ
កុក្កដិយា អណ្ណានិ អដ្ឋ វា ទស វា ទ្វាទស វា
តានស្ស កុក្កដិយា ន សម្មាអធិសយីតានំ ន
សម្មាបរិសេទីតានំ ន សម្មាបរិភាវីតានំ កត្តាវិ
តស្ស កុក្កដិយា ឯវំ ឥន្ទា ឧប្បន្នេយ្យ អហោ
វត មេ កុក្កដិចោតកោ ចាននិឧសីទាយ វា
មុខតុណ្ហាកេន វា អណ្ណាកោសំ បទាលេត្វា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលសាវ័ក្ខ ធម៌ដែលគាត់គិត សំដែងដោយសង្ខេបនេះ អ្នកយល់
សេចក្តី ដោយពិស្តារយ៉ាងនេះ ។

(៦៨) ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមិនប្រកបរឿយ ។ នូវ
ការវិនា បើទុកជាមានសេចក្តីប្រាថ្នា យ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចិត្ត
របស់អាត្មាអញ គប្បីផុតស្រឡះចាកអាសវៈតាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់
មាំ ដូច្នេះក៏ដោយ ក៏គង់តែចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ មិនរួចស្រឡះចាកអាសវៈ
តាំងឡាយ ព្រោះតែមិនប្រកាន់មាំដែរ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុ
អ្វី ។ ត្រូវនិយាយថា ព្រោះតែភិក្ខុមិនបានចំរើន ។ ព្រោះមិនបានចំរើន
អ្វី ។ ព្រោះតែមិនបានចំរើនសតិប្បដ្ឋាន ៤ សម្មប្បធាន ៤ ឥន្ទ្រិយ ៥
ឥន្ទ្រិយ ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ។ ម្នាល
ភិក្ខុតាំងឡាយ ដូចពន្លឺមាន់តាំងឡាយ ៨ ក្តី ១០ ក្តី ១២ ក្តី ពន្លឺមាន់
តាំងឡាយនោះ ដែលមេមាន់មិនគ្រាបដោយប្រពៃ មិនបានធ្វើឲ្យកក់ក្តៅ
ដោយប្រពៃ មិនបានឲ្យជាប់ក្លិនវាជាមេដោយប្រពៃ បើទុកជាមេមាន់
នោះ មានសេចក្តីប្រាថ្នាយ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ កូនតាំងឡាយរបស់
អញ គប្បីទំលាយសម្បកពន្លឺ ដោយចុងក្រចកជើង ឬ ដោយចុងចំពុះ

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

សោត្តន្តោ អភិធិត្ថិដ្ឋេយ្យន្តិ អថទោ អភិញ្ញាវ តេ
 កុក្កុដ្ឋោតតា ចាននិទ្ទេសនិទាយ វា មុខតុណ្ហកោន
 វា អណ្ណកោសំ បណាលោត្វា សោត្តន្តោ អភិធិត្ថិដ្ឋេតុំ ។
 តំ តិស្ស ហេតុ ។ តថាហម្មនិ^(១) ភិក្ខុវេ កុក្កុដ្ឋិយា
 អណ្ណានិ ន សម្មាសម្ពុទ្ធិសីលានិ ន សម្មាបរិសេទិតានិ
 ន សម្មាបរិភាវិតានិ ឯវមេវ ទោ ភិក្ខុវេ ភាវនំ
 អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ វិហារតោ តិញ្ញាបិ ឯវំ
 ឥច្ឆា ទុប្បជ្ឈេយ្យ អហោ វត មេ អនុចានាយ
 អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចេយ្យាតិ អថទុស្ស នេវ
 អនុចានាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ។ តំ
 តិស្ស ហេតុ ។ អភាវិតត្ថាតិស្ស វចនីយំ ។ តិស្ស
 អភាវិតត្ថា ។ ចតុន្នំ សតិប្បដ្ឋានានំ ចតុន្នំ សម្មប្ប-
 ដានានំ ចតុន្នំ ឥន្ទ្រិចានានំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ
 បញ្ចន្នំ ពលានំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈន្តានំ អរិយស្ស
 អដ្ឋង្គិតស្ស មត្តស្ស ។ ភាវនំ អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ វិហារតោ តិញ្ញាបិ ន ឯវំ ឥច្ឆា ទុប្បជ្ឈេយ្យ

បណ្ណាល័យសង្គមភាព មហាវិថ្ត

ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួល ដូច្នេះក៏ដោយ ក៏គង់តែកូនមាន់ទាំង
 នោះ មិនអាចនឹងទំលាយនូវសម្បកពង ដោយចុងក្រចកជើង ឬ ដោយ
 ចុងចំពុះ ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួលបានដែរ ។ ដំណើរនោះ
 ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះពងទាំងនោះ ដែលមេមាន់
 មិនបានគ្រាបដោយប្រពៃ មិនបានធ្វើឲ្យកកក្តៅដោយប្រពៃ មិនបានឲ្យ
 ជាប់ភ្លើងកំដៅដោយប្រពៃ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ដែលមិនបានប្រកបរឿយ ។ នូវការវិនា បើទុកជាមានសេចក្តីប្រាថ្នា យ៉ាង
 នេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចិត្តរបស់គាត់អញ គប្បីផុតស្រឡះចាកអាសវៈ
 ទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ ដូច្នេះក៏ដោយ ក៏គង់តែចិត្តរបស់ភិក្ខុ
 នោះ មិនផុតស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះតែមិនប្រកាន់មាំបាន
 ដែរ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ត្រូវនិយាយថា ព្រោះតែមិនបាន
 ចំរើន ។ ព្រោះមិនបានចំរើនអ្វី ។ ព្រោះមិនបានចំរើនសតិប្បដ្ឋាន ៤
 សម្មប្បធាន ៤ ឥទ្ធិបាទ ៤ ឥន្ទ្រិយ ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ អរិយមគ្គ
 ប្រកបដោយអង្គ ៨ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែល
 បានប្រកបរឿយ ។ នូវការវិនា បើទុកជាមិនមានសេចក្តីប្រាថ្នា យ៉ាងនេះថា

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

អហោ វេត មេ អនុចាទាយ អាសវេហំ ចិត្តំ
 វិមុច្ចយ្យាតិ អថេខស្ស អនុចាទាយ អាសវេហំ ចិត្តំ
 វិមុច្ចតិ ។ តំ កឹស្ស ហេតុ ។ ភាវិតត្តាតិស្ស វចនីយំ ។
 កឹស្ស ភាវិតត្តា ។ ចតុន្នំ សតិប្បដ្ឋានំ ចតុន្នំ សម្ម-
 ប្បធានំ ចតុន្នំ វទ្ធិចាទានំ បញ្ចន្នំ វិជ្ជាយានំ បញ្ចន្នំ
 ពលានំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈន្នំ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស
 មគ្គស្ស ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ កុក្កដិយោ អណ្ណានិ
 អដ្ឋ វា ទស វា ទ្វាទស វា តានស្ស កុក្កដិយោ
 សម្មាអធិសយីតានិ សម្មាបរិសេទិតានិ សម្មាបរិការី-
 តានិ កឹញ្ចាបិ តស្ស កុក្កដិយោ ន ឯវំ វេទ្ណា
 ឧប្បជ្ឈេយ្យ អហោ វេត មេ កុក្កដចោតកា
 ចាទនន្ទសីទាយ វា មុខតុល្លាកេន វា អណ្ណាកោសំ
 បទាលេត្វា សោត្តិទា អភិទិព្វជ្ឈេយ្យន្តំ អថទោ
 កញ្ចាវេ តេ កុក្កដចោតកា ចាទនន្ទសីទាយ វា
 មុខតុល្លាកេន វា អណ្ណាកោសំ បទាលេត្វា សោត្តិទា
 អភិទិព្វជ្ឈតុំ ។ តំ កឹស្ស ហេតុ ។ តថាហម្វិទំ^(១)
 ភិក្ខុវេ កុក្កដិយោ អណ្ណានិ សម្មាអធិសយីតានិ

១ ម. ភិហិរំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិកាយ

ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចិត្តរបស់គាត់អញ គប្បីផុតស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ
 ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ ដូច្នេះក៏ដោយ ក៏គង់តែចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ផុត
 ស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំបានដែរ ។ ដំណើរ
 នោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ត្រូវនិយាយថា ព្រោះតែភិក្ខុមានចំរើន ។ ព្រោះ
 មានចំរើនអ្វី ។ ព្រោះមានចំរើនសតិប្បដ្ឋាន ៤ សម្មប្បធាន ៤ ឥទ្ធិបាទ
 ៤ ឥន្ទ្រិយ ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈន្ត ៧ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាពងមាន់ទាំងឡាយ ៨ ក្តី ១០ ក្តី ១២ ក្តី
 ពងមាន់ទាំងនោះ ដែលមេមាន់គ្រាបដោយប្រពៃហើយ ធ្វើឲ្យកក់ក្តៅ
 ដោយប្រពៃហើយ ធ្វើឲ្យជាប់ក្លិនវាជាបដោយប្រពៃហើយ មេមាន់
 នោះ បើទុកជាមិនមានសេចក្តីប្រាថ្នាយ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ កូន
 ទាំងឡាយរបស់អញ គប្បីទំលាយសម្បកពង ដោយចុងក្រចកដើង ឬ
 ដោយចុងចំពុះ ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួល ដូច្នេះក៏ដោយ ក៏
 គង់តែកូនមាន់ទាំងនោះ អាចទំលាយសម្បកពង ដោយចុងក្រចកដើង
 ឬ ដោយចុងចំពុះ ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួលបាន ។ ដំណើរ
 នោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះតែពងទាំងនោះ
 ដែលមេមាន់គ្រាបដោយប្រពៃហើយ ធ្វើឲ្យកក់ក្តៅ ដោយប្រពៃហើយ

បណ្ណាល័យសង្គមភោគ មហាវេន

សម្មាសន៍សេនីតានិ សម្មាសន៍ភាវិតានិ ឯវមេវ ទោ ភិក្ខុវេ
 ភាវនំ អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ វិហារតោ កំញាបិ ន ឯវំ
 ឥច្ឆា ឧប្បជ្ឈេយ្យ អហោ វត មេ អនុបាទាយ
 អាសវេហិ ចិត្តំ វិបុច្ឆេយ្យាតិ អថខ្សស្ស អនុបាទាយ
 អាសវេហិ ចិត្តំ វិបុច្ឆតិ ។ តំ កឹស្ស ហេតុ ។ ភាវិត-
 ត្ថាតិស្ស វចនីយំ ។ កឹស្ស ភាវិតត្ថា ។ ចតុន្នំ សតិ-
 ប្បដ្ឋានានំ ។ បេ ។ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មត្តស្ស ។
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ពលគណ្ណស្ស វា ពលគណ្ណ-
 ទ្កេវាសិស្ស^(១) វា ទិស្សទ្កេវ វាសិជដេ អង្គុលីប្បនានិ
 ទិស្សតិ អង្គដ្ឋបនំ នោ ច ខ្សស្ស ឯវំ ញាណំ
 ហោតិ ឯត្ថកំ វា មេ អដ្ឋ តស្ស វាសិជដស្ស
 វីណំ ឯត្ថកំ វា ហិយោ ឯត្ថកំ វា បរេតិ
 អថខ្សស្ស វីណោ វីណាទ្កេវ ញាណំ ហោតិ

១ ឧ. បលគណ្ណស្ស វា បលគណ្ណទ្កេវាសិកស្ស វា ។ ម. ធិលគណ្ណស្ស វា ធិលគណ្ណ-
 ទ្កេវាសិកស្ស វា ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ឲ្យជាប់ក្នុងកំណើតដោយប្រពៃហើយ យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុដែលបានប្រកបរឿយ ។ នូវការវិនា បើទុកជា មិនមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 យ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចិត្តរបស់អាក្ខរាអញ គប្បីផុតស្រឡះចាក
 អាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះតែមិនប្រកាន់មាំ ដូច្នេះក៏ដោយ ក៏គង់តែ
 ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ផុតស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះតែមិន
 ប្រកាន់មាំបានដែរ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ត្រូវនិយាយថា
 ព្រោះតែភិក្ខុបានចំរើន ។ ព្រោះបានចំរើនអ្វី ។ ព្រោះបានចំរើន
 សតិប្បដ្ឋាន ៤ ។ បេ ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាងឈើ ឬ កូនសិស្សរបស់
 ជាងឈើ យកម្រាមដៃនឹងមេដៃ ទៅចាប់កាន់ត្រង់មៀនកាំបិត ប៉ុន្តែជាង
 ឈើ ឬ កូនសិស្សរបស់ជាងឈើនោះ មិនដឹងយ៉ាងនេះថា មៀនកាំបិត
 របស់អញនោះ ថ្ងៃនេះ សឹកអស់ប៉ុណ្ណោះ ឬ ថ្ងៃម្សិល សឹកអស់
 ប៉ុណ្ណោះ ឬ ក៏ម្សិលថ្ងៃ សឹកអស់ប៉ុណ្ណោះ ដូច្នេះទេ លុះដល់មៀនកាំបិត
 នោះ សឹកអស់ហើយ ទើបបានដឹងថា អស់ហើយ យ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស សុត្តន្តនិយោ

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភាវនំ អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ
 វិហារតោ តិញ្ចាបិ ន ឯវំ ញាណំ ហោតិ ឯត្ថតំ
 វា មេ អន្លំ អាសវានំ វិណំ ឯត្ថតំ វា ហីយោ
 ឯត្ថតំ វា បរេតិ អនុស្ស វិណោ វិណោន្ធ ញាណំ
 ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ សាវុទ្ធិកាយ នាវយ
 វេត្តនន្ទនន្ទាយ ធម្មាសារិនំ ឧទកេ បរិយាទាយ
 ហេមន្តិកេន បរេន ឧត្តត្ថាយ វាតាតបបរតានិ
 តន្ទនានិ តានិ ចាវុស្សកេន មេយេន អភិប្បវដ្ឋានិ
 អប្បកសិរេនេវ បដិប្បស្សមន្តិ^(១) បូតិកានិ ភវន្តិ ឯវមេវ
 ខោ ភិក្ខុវេ ភាវនំ អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ វិហារតោ
 អប្បកសិរេនេវ សញ្ញោននានិ បដិប្បស្សមន្តិ^(២) ។

[៦៩] ឯកំ សមយំ កកវា កោសលេសុ ចារិតំ
 ចរិតំ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិ ។ អន្តសា ខោ
 កកវា អន្ទានមត្តប្បដិបន្នោ អញ្ញាតស្មី បទេសេ មហន្តំ
 អត្តត្ថន្តំ អាទិត្តំ សម្បជ្ឈន្តំ សញ្ញាតិក្ខតំ ទីស្វា មត្តា
 ឌុតិម អញ្ញាតស្មី វុត្តម្ភលេ បញ្ញាតេ អាសនេ និសីទិ ។

១ ម. បរិហយន្តិ ។ ២ ឧ. ម. បដិប្បស្សមន្តិ បូតិកានិ ភវន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រកបរឿយ ៗ នូវការនា បើទុកជា
 មិនបានដឹងយ៉ាងនេះថា ថ្ងៃនេះ អាសវៈទាំងឡាយ របស់អញ អស់
 ទៅប៉ុណ្ណេះ ឬ ថ្ងៃម្សិល អស់ទៅប៉ុណ្ណេះ ឬក៏ ម្សិលថ្ងៃ អស់ទៅ
 ប៉ុណ្ណេះ ដូច្នេះទេ លុះអាសវៈនោះអស់ទៅ ទើបដឹងថា អស់ហើយ
 ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាសំពៅសមុទ្រដែល
 គេចង់នឹងផ្ដៅ គ្រានៅក្នុងទឹក អស់ ៦ ខែ ដល់ហេមន្តរដូវ គេលើក
 ឡើងដាក់លើគោក ចំណងទាំងឡាយ ត្រូវខ្យល់នឹងកំដៅថ្ងៃ ចំណង
 ទាំងនោះ ត្រូវភ្លៀង បង្កុរស្រោច ក៏ខូចពុកផុយបានដោយងាយ
 យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ បានប្រកបរឿយ ៗ
 នូវការនា សំយោជនៈទាំងឡាយ ក៏ស្ងប់រម្ងាប់បានដោយងាយ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។

[៦៩] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ក្នុងដែន
 កោសល ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើនរូប ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាង
 ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ទ្រង់បានឃើញគំនរភ្លើងធំ ក្នុងប្រទេសមួយកន្លែងកំពុង
 ឆេះភ្លឺប្រាលរន្ទាល សន្លោសន្លៅ លុះទតឃើញហើយ ក៏យាងចេញអំពី
 ផ្លូវទៅគង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលថ្វាយ ប្របគល់ឈើមួយដើម ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

ធិសដ្ឋ ខោ កតវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ បស្សេ
 ខោ តុម្ហេ ភិក្ខុវេ អម្ពំ មហន្តំ អត្ថត្ថន្ធនំ អាទិត្តំ
 សម្មជ្ឈន្តំ សញ្ញាតិក្ខត្តន្តំ ។ ឯវំ កន្តេ ។
 តំ តី មញ្ញេ ភិក្ខុវេ កតមំ នុ ខោ វំ យំ អម្ពំ
 មហន្តំ អត្ថត្ថន្ធនំ អាទិត្តំ សម្មជ្ឈន្តំ សញ្ញាតិក្ខត្តំ
 អាវុទ្ធិត្ថា ឧបទិសីនេយ្យ វា ឧបទិបដ្ឋេយ្យ វា យំ វា
 ឧត្តយកញ្ចំ វា ព្រាហ្មណកញ្ចំ វា គហបតិកញ្ចំ
 វា មុនុតល្យឧបាគ្គាទានំ អាវុទ្ធិត្ថា ឧបទិសីនេយ្យ វា
 ឧបទិបដ្ឋេយ្យ វាតិ ។ ឯតនេវ កន្តេ វំ យំ
 ឧត្តយកញ្ចំ វា ព្រាហ្មណកញ្ចំ វា គហបតិកញ្ចំ វា
 មុនុតល្យឧបាគ្គាទានំ អាវុទ្ធិត្ថា ឧបទិសីនេយ្យ វា
 ឧបទិបដ្ឋេយ្យ វា ។ ទុក្ខញ្ញាតំ កន្តេ យំ អម្ពំ
 មហន្តំ អត្ថត្ថន្ធនំ អាទិត្តំ សម្មជ្ឈន្តំ សញ្ញាតិក្ខត្តំ
 អាវុទ្ធិត្ថា ឧបទិសីនេយ្យ វា ឧបទិបដ្ឋេយ្យ វាតិ ។
 អាវេចយាមិ វេ ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមិ វេ ភិក្ខុវេ

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់រួចហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ បានឃើញគំនរភ្លើងធំ ឯណោះ
 កំពុងឆេះភ្លឺប្រាលរន្ទាល សន្ទោសន្ទោសដែរឬ ។ ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់ហេតុនោះ ថាដូចម្តេច
 ភិក្ខុអង្គ ឬ ដេកទុបគំនរភ្លើងធំឯណោះ កំពុងឆេះភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទោ
 សន្ទោ ហើយនឹងភិក្ខុអង្គ ឬ ដេកទុបខត្តិយកញ្ចក្តី ព្រាហ្មណ -
 កញ្ចក្តី គហបតិកញ្ចក្តី ដែលមានដៃនឹងដើងដ៏ទន់ល្ងាសល្ងន់ តើរបស់
 ណាប្រសើរជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអង្គ ឬ ដេកទុប
 ខត្តិយកញ្ចក្តី ព្រាហ្មណកញ្ចក្តី គហបតិកញ្ចក្តី ដែលមានដៃនឹង
 ដើងដ៏ទន់ល្ងាសល្ងន់⁺នេះ ប្រសើរជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯ
 ភិក្ខុអង្គ ឬ ដេកទុបគំនរភ្លើងធំឯណោះ កំពុងឆេះភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទោ
 សន្ទោ⁺ នេះជាសេចក្តីទុក្ខវិញទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 ប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស សុត្តនិយមោ

យថា ឯតទេវេ តស្ស វំ ទុស្សីលស្ស ចាបធម្មស្ស
អសុចិសន្តស្សសមាចារស្ស បដិច្ចន្ទកម្មន្ទស្ស អស្ស-
មណស្ស សមណប្បដិញ្ញស្ស អព្រហ្មចារិស្ស ព្រហ្ម-
ចារិប្បដិញ្ញស្ស អន្តោប្បតិស្ស អវស្សតស្ស តសម្ពុជា-
តស្ស យំ អម្ពំ មហន្តំ អត្ថិត្តន្តំ អាទិត្តំ សម្បជ្ជ-
លីតំ សញ្ញាតិក្ខតំ អាណិដ្ឋិត្វា ឧបជិសីទេយ្យ វំ ឧប-
ជិបជ្ជេយ្យ វំ ។ តំ តស្ស ហេតុ ។ តតោជំនានញ្ចំ
សោ ភិក្ខុវេ មរណំ វំ និតច្ចេយ្យ មរណមត្តំ វំ
ទុក្ខំ ន ត្រូវ តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
អចាយំ ទុក្ខតី វិនិច្ឆាតំ និរយំ ឧបបជ្ជេយ្យ ។
យញ្ច ខោ សោ ភិក្ខុវេ ទុស្សីលោ ចាបធម្មោ
អសុចិសន្តស្សសមាចារេ បដិច្ចន្ទកម្មន្ទោ អស្ស-
មណោ សមណប្បដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិប្ប-
ដិញ្ញោ អន្តោប្បតិ អវស្សតោ តសម្ពុជាតោ ខត្តិយ-
កញ្ចំ វំ ព្រាហ្មណកញ្ចំ វំ កហបតិកញ្ចំ វំ មុទុត-
ល្យនហត្ថហិទំ អាណិដ្ឋិត្វា ឧបជិសីទតិ វំ ឧបជិបជ្ជតិ វំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិយាម

ភិក្ខុអង្គុយ ឬ ដេកឧបតំនរក្នុងដំណោះ កំពុងនេះប្រាសសន្តោសន្តោស អំពើនេះប្រសើរជាងភិក្ខុទ្រុស្តសីល មានធម៌អាក្រក់ មាន មារយាទមិនស្អាត ដែលគួររលឹកដោយសេចក្តីរឿងស បិទបាំងអំពើ អាក្រក់ មិនមែនសមណៈ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាសមណៈ មិនមែនព្រហ្ម- ចារី តែប្តេជ្ញាខ្លួន ថាជាព្រហ្មចារី ស្វយខាងក្នុង មានចិត្តទំងន់ដោយ រាគៈ ជាបុគ្គលមានចិត្តជ្រោកជ្រាក់ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះភិក្ខុនោះ ដល់រូបសេចក្តីស្លាប់ សេចក្តីទុក ស្ទើរតែនឹងស្លាប់ ព្រោះតែអង្គុយ ឬ ដេកឧបតំនរក្នុងនោះប៉ុណ្ណោះ ដល់បែកផ្ទុយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីមរណៈទៅ ក៏មិនទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ព្រោះតែអង្គុយ ឬ ដេកឧបតំនរក្នុងនោះ ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីល មានធម៌អាក្រក់ មាន មារយាទមិនស្អាត ដែលគួររលឹកដោយសេចក្តីរឿងស បិទបាំងអំពើ អាក្រក់ មិនមែនជាសមណៈ តែប្តេជ្ញាថាជាសមណៈ មិនមែនជា ព្រហ្មចារី តែប្តេជ្ញាថាជា ព្រហ្មចារី ស្វយខាងក្នុង មានចិត្តទំងន់ ដោយរាគៈ មានចិត្តជ្រោកជ្រាក់ អង្គុយ ឬ ដេកឧបតំនរក្នុងកិញ្ញក្តី ព្រាហ្មណកញ្ញក្តី គហបតិកញ្ញក្តី ដែលមានដែនដីដើមទន់ល្វា សល្វន់

បណ្ណាសកសង្កហិតោ មហាវគ្គោ

តញ្ញា តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ ជិយេវត្ថំ អហិតាយ
 ទុក្ខាយ កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អចាយំ ទុក្ខតិ
 វិនិពាតំ និរយំ ឧបបដ្ឋតិ ។ តំ ភិក្ខុ អញ្ញា ភិក្ខុវេ
 កតមំ ទុ ខោ វំ យំ ពលវា បុរិសោ ទទ្យាយ
 វាលវដ្ឋយា ឧកោ ជដ្ឋ្យា វេវេត្វា យំសេយ្យ
 សា នី ជិន្នេយ្យ នី នេត្វា ចម្ចំ ជិន្នេយ្យ ចម្ចំ
 នេត្វា មំសំ ជិន្នេយ្យ មំសំ នេត្វា ញ្ញំ ជិន្នេយ្យ
 ញ្ញំ នេត្វា អដ្ឋី ជិន្នេយ្យ អដ្ឋី នេត្វា អដ្ឋមិញ្ចំ
 អាហត្ថ តិដ្ឋេយ្យ យំ វា ខត្តិយមហាសាលានំ វា
 ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា កហបតិមហាសាលានំ វា
 អភិវាទនំ សាទិយេយ្យតិ ។ ឯតទេវ កន្លេ វំ យំ
 ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា
 កហបតិមហាសាលានំ វា អភិវាទនំ សាទិយេយ្យ ។
 ទុក្ខញ្ញាតំ កន្លេ យំ ពលវា បុរិសោ ទទ្យាយ
 វាលវដ្ឋយា ឧកោ ជដ្ឋ្យា វេវេត្វា យំសេយ្យ សា នី
 ជិន្នេយ្យ ។ បេ ។ អដ្ឋមិញ្ចំ អាហត្ថ តិដ្ឋេយ្យតិ ។

បណ្ណសកលសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះឯង នាំឲ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តីវិនាស
នឹងសេចក្តីទុកអស់កាលយូរ លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែង
ទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះ ដូចម្តេច បុរសមាន
កំឡាំង រុក្ខតស្នងទាំងពីរ ដោយឡែកនួយសត្វយ៉ាងជាប់ ឡែកនោះ
ក៏មុតស្បែកសម្បុរថ្ងៃ លុះមុតស្បែកសម្បុរថ្ងៃហើយ ក៏មុតស្បែក
ខាងក្នុង លុះមុតស្បែកខាងក្នុងហើយ ក៏មុតសាច់ លុះមុតសាច់
ហើយ ក៏មុតសរសៃ លុះមុតសរសៃហើយ ក៏មុតឆ្អឹង លុះមុតឆ្អឹង
ហើយ ក៏ចុចដាច់ទៅនឹងឧរក្នុងឆ្អឹង ភិក្ខុត្រេកអរនឹងការថ្វាយបង្គំ
របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ
ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ (ទាំងពីរនេះ) ឯណាប្រសើរ
ជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុត្រេកអរនឹងការថ្វាយបង្គំរបស់
ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏
គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ ការត្រេកអរនឹងការថ្វាយបង្គំ ⁺ នុះប្រសើរ
ជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសមានកំឡាំង រុក្ខតស្នងទាំង
ពីរ ដោយឡែកនួយសត្វយ៉ាងជាប់ ឡែកនោះ ក៏មុតស្បែកសម្បុរថ្ងៃ
។ បេ ។ ក៏ចុចដាច់ទៅនឹងឧរក្នុងឆ្អឹង ការមុតនុះជាទុក្ខ ⁺ លំបាកវិញទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិកាយស្ស សុត្តន្តវិបាកោ

អាហារេចយាមី វេ ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមី វេ ភិក្ខុវេ
 យថា ឯតទេវេ តស្ស វំ ធុស្សីវេស្ស ។ បេ ។
 កសម្ពុជានតស្ស យំ ពលវំ បុរិសោ ទទ្សាយ វំលរដ្ឋយា
 ឧកោ ជជ្ឈា វេវេត្វា យំសេយ្យ សា ឆរី ធិន្នេយ្យ
 ។ បេ ។ អដ្ឋមិញ្ចំ អាហាច្ច តិដ្ឋេយ្យ ។ តំ កស្ស ហេតុ ។
 តតានិទានញ្ចំ សោ ភិក្ខុវេ មរណំ វំ ធិតច្ឆេយ្យ
 មរណមត្ថំ វំ ធុត្ថំ ន ត្រូវ តប្បច្ចយា កាយស្ស
 កេនា បរម្មណា អចាយំ ធុត្ថតី វិធិចាតំ ធូរយំ
 ឧបបដ្ឋេយ្យ ។ យញ្ច ខោ សោ ភិក្ខុវេ ធុស្សីវេ
 ។ បេ ។ កសម្ពុជានតោ ខត្តិយមហាសាលានំ វំ
 ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វំ គហបតីមហាសាលានំ វំ
 អភិវាទនំ សាទិយតិ តញ្ចំ តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ
 ធិយេវត្ថំ អហិតាយ ធុត្តាយ កាយស្ស កេនា
 បរម្មណា អចាយំ ធុត្ថតី វិធិចាតំ ធូរយំ ឧបបដ្ឋតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គឺថាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ បុរសមានកំឡាំង ហើយភ្នែកស្មន់ទាំង
 ពីរ ដោយឡែកន្ទុយសត្វយ៉ាងដាច់ ឡែកនោះ ក៏មុតស្បែកសម្បុរថ្ងៃ
 ។ បេ ។ ក៏ចុះដាច់ទៅនឹងខ្លួនក្នុងផ្ទៃ ការមុតនេះ ប្រសើរជាងបុគ្គលទ្រុស្ត
 សីល ។ បេ ។ មានចិត្តជ្រាក់ជ្រាក់នោះ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុ
 អ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បុរសនោះ ដល់ខ្យល់សេចក្តីស្លាប់
 ឬដល់ខ្យល់សេចក្តីខ្វះខាតស្ទើរតែនឹងស្លាប់ ព្រោះហេតុតែហើយភ្នែកនូវស្មន់
 ទាំងពីរ ដោយឡែកន្ទុយសត្វយ៉ាងដាច់ (ប៉ុណ្ណោះ) ដល់បែកធ្លាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏មិនទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក
 ព្រោះតែហើយភ្នែកនូវស្មន់ទាំងពីរ ដោយឡែកន្ទុយសត្វនោះឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលនោះ ។ បេ ។ មានចិត្តជ្រាក់ជ្រាក់
 ត្រេកអរចំពោះការថ្វាយបង្គំ របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ
 ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហាសាលទាំងឡាយ
 ដោយហេតុណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ នាំឲ្យភិក្ខុនោះ បាន
 សេចក្តីវិនាស សេចក្តីទុក្ខ អស់កាលដ៏វែង លុះបែកធ្លាយរាងកាយ
 ស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ទៀត ។

បញ្ញាសកសង្កហិកោ មហាប្បោ

តំ កី មញ្ញេ ភិក្ខុវេ កតមំ នុ ខោ វំ យំ ពលវា
 បុរិសោ តិណ្ហាយ សត្តិយោ តេលោតាយ បន្ទោស្មី
 បហេយ្យ យំ វា ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណ-
 មហាសាលានំ វា កហបតិមហាសាលានំ វា អញ្ចលកម្មំ
 សាទិយេយ្យតំ ។ ឯតនេវ កន្លេ វំ យំ ខត្តិយមហាសា-
 លានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា កហបតិមហា-
 សាលានំ វា អញ្ចលកម្មំ សាទិយេយ្យ ។ ទុក្ខញ្ញតំ
 កន្លេ យំ ពលវា បុរិសោ តិណ្ហាយ សត្តិយោ តេលោ-
 តាយ បន្ទោស្មី បហេយ្យតំ ។ អាហេចយាមិ វេ
 ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមិ វេ ភិក្ខុវេ យថា ឯតនេវ វាស្ស
 វំ ទុស្ស័នស្ស ។ មេ ។ កសម្ពុជាវាស្ស យំ ពលវា
 បុរិសោ តិណ្ហាយ សត្តិយោ តេលោតាយ បន្ទោស្មី
 បហេយ្យ ។ តំ កស្ស ហេតុ ។ តតោនិទានញ្ញា
 សោ ភិក្ខុវេ មរណំ វា និកច្ឆេយ្យ មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ

បណ្ណាសកាលដ្ឋានិក មហាវិញ្ញាណ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះថាដូចម្តេច បើ
 បុរសមានកំឡាំង ព្រួយនឹងលំពែងដ៏មុត ដែលគេលាបដោយប្រេង ចំ
 ដើមទ្រូង ភិក្ខុត្រេកអរនឹងអញ្ញាលិកម្ម របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ
 ឬព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ
 ឯណាប្រសើរជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុត្រេកអរនឹងអញ្ញាលិ-
 កម្ម របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំង
 ឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ ការត្រេកអរនឹងអញ្ញាលិកម្ម
 +នេះប្រសើរជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសមានកំឡាំង ព្រួយ
 នឹងលំពែងដ៏មុត ដែលគេលាបដោយប្រេង ចំដើមទ្រូង ការព្រួយចំ
 ដើមទ្រូងនោះ ជាទុក្ខលំបាកវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត
 ប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត ពន្យល់អ្នកទាំង
 ឡាយ បុរសមានកំឡាំង ព្រួយនឹងលំពែងដ៏មុត ដែលគេលាប
 ដោយប្រេង ចំដើមទ្រូង ដោយហេតុណា ហេតុនោះ ប្រសើរជាង
 ភិក្ខុទ្រុស្តសីល ។ បេ ។ មានចិត្តជ្រោកជ្រោកនោះ ។ ដំណើរនោះ
 ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសនោះដល់ខ្យល់សេចក្តី
 ស្លាប់ ឬ ដល់ខ្យល់សេចក្តីទុក្ខស្លាប់នឹងស្លាប់ ព្រោះហេតុតែព្រួយ
 នឹងលំពែងដ៏មុត ដែលលាបដោយប្រេង ចំដើមទ្រូងប៉ុណ្ណោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិកាយស្ស សុត្តន្តវិញ្ញាណ

ន ត្រូវ តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អចាយំ
 ទុក្ខតំ វិនិច្ឆ័យំ និរយំ ឧបបន្ថេយ្យ ។ យ ព្វ ទោ សោ
 ភិក្ខុវេ ទុក្ខស្សីលោ ។ បេ ។ កសាម្ពុជានោ ខត្តិយមហា-
 សាលានំ ។ ពំ ព្រាហ្មណមហាសាលានំ ។ គហបតីមហា-
 សាលានំ ។ អញ្ញវិក័ត្តំ សាទិយតិ តញ្ញំ តស្ស
 ភិក្ខុវេ ហោតិ ជីយវត្ថំ អហិតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស
 ភេទា បរម្មណា អចាយំ ទុក្ខតំ វិនិច្ឆ័យំ និរយំ
 ឧបបន្ថេតិ ។ តំ តី មហេវ ភិក្ខុវេ កតមំ នុ ទោ
 វំ យំ ពលកំ បុរិសោ តត្ថេន អយោបន្ថេន អាទិត្តេន
 សម្មន្នវិនេន សញ្ញាតិក្ខតេន កាយំ សម្មន្នវិវេសេយ្យ
 យំ ។ ខត្តិយមហាសាលានំ ។ ព្រាហ្មណមហាសា-
 លានំ ។ គហបតីមហាសាលានំ ។ សន្នាទេយ្យំ បីវំ
 បរិក្កេតេយ្យតិ ។ ឯតទេវ កន្ថេ វំ យំ ខត្តិយមហា-
 សាលានំ ។ ព្រាហ្មណមហាសាលានំ ។ គហបតីម-
 ហាសាលានំ ។ សន្នាទេយ្យំ បីវំ បរិក្កេតេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ សុត្តន្តបិដក

លុះបែកឆ្ងាយពន្លកាយស្លាប់ទៅ ក៏មិនទៅកើតក្នុង អបាយ ទុក្ខតិ
 វិនិបាត នរក ព្រោះហេតុតែគេឆ្ងាយនឹងលំពែងដ៏មុត ដែលលាប
 ដោយប្រេង ចំងើមទ្រូងនោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ទ្រុស្តសីលនោះ ។ បេ ។ មានចិត្តជ្រៅកជ្រៅក គ្រិតអានឹងអញ្ជូន-
 កម្ម របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហាសាលទាំងឡាយ ដោយហេតុណា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ នាំឲ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តីវិនាស
 សេចក្តីទុក្ខ អស់កាលដ៏វែង លុះបែកឆ្ងាយពន្លកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅ
 កើតក្នុងអបាយ ទុក្ខតិ វិនិបាត នរក ទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច ឬរសមានកំឡាំង ស្រោប
 កាយដោយបន្ទះដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្នុងប្រាសាទ ឬស្នា
 សន្លៅ ភិក្ខុប្រើប្រាស់ចីវរ របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ
 ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហាសាលទាំងឡាយ
 ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ណាប្រសើរជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រើប្រាស់ចីវរ របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ
 ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហាសាលទាំងឡាយ
 ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ការប្រើប្រាស់ចីវរនោះ ប្រសើរជាង ។

បណ្ណសកសង្កម្ពិកោ មហាវិញ្ញោ

ទុក្ខញ្ញតំ កន្តេ យំ ពលវា បុរិសោ តត្ថេន
 អយោបដ្ឋេន អាទិត្ថេន សម្បជ្ឈនំតេន សញ្ញាតិ-
 ក្ខតេន កាយំ សម្បនំវេវេយ្យតំ ។ អាភេចយាមិ
 វេ ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមិ វេ ភិក្ខុវេ យថា ឯតទេវ
 តស្ស វំ ទុស្សីនស្ស ។ បេ ។ កសម្ពុជាតស្ស យំ
 ពលវា បុរិសោ តត្ថេន អយោបដ្ឋេន អាទិត្ថេន
 សម្បជ្ឈនំតេន សញ្ញាតិក្ខតេន កាយំ សម្បនំ-
 វេវេយ្យ ។ តំ កស្ស ហេតុ ។ តតោនិទានញ្ញំ សោ
 ភិក្ខុវេ មរណំ វា និគច្ឆេយ្យ មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ
 ន ត្រេវ តច្ចុទ្ធឯយា កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អនាយំ
 ទុក្ខតំ វិនិច្ឆតំ និរយំ ទុបបដ្ឋេយ្យ ។ យញ្ញ ទោ សោ
 ភិក្ខុវេ ទុស្សីនា ។ បេ ។ កសម្ពុជាតោ ឧត្តិយ-
 មហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា កហ-
 មតិមហាសាលានំ សន្និទេយ្យំ ចំវំ បរិកុញ្ញតិ
 តញ្ញំ តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ ជ័យរត្តំ
 អហំតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស ភេទា បរម្មណា

បណ្ណសកសង្គហិត មហាវគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសមានកំឡាំង ស្រោចកាយដោយបន្ទះដែក
ដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្នុងប្រាសាទសន្តោសនោះ ការស្រោចកាយ
ដោយដែកដ៏ក្តៅនេះ ជាទុក្ខលំបាកវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត
ប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ
បុរសមានកំឡាំង ស្រោចកាយដោយបន្ទះដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុង
ឆេះក្នុងប្រាសាទសន្តោសនោះ ដោយហេតុណា ហេតុនេះ ប្រសើរជាង ។
ភិក្ខុទ្រិស្តសីល ។ បេ ។ មានបិត្តជ្រកជ្រកនោះ ។ ដំណើរនោះ
ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បុរសនោះ ដល់នូវ
សេចក្តីស្លាប់ឬដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ស្ទើរតែនឹងស្លាប់ ព្រោះហេតុតែស្រោច
កាយដោយបន្ទះដែកដ៏ក្តៅនោះប៉ុណ្ណោះ លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់
ទៅ ក៏មិនទៅកើតក្នុងអប្បាយ ទុក្ខតិ វិនិបាត នរក ព្រោះហេតុតែស្រោច
កាយ ដោយបន្ទះដែកដ៏ក្តៅនោះទៀតទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ទ្រិស្តសីលនោះ ។ បេ ។ មានបិត្តជ្រកជ្រក ប្រើប្រាស់ថ្មីរាបស
ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏
គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ដោយហេតុ
ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ នាំឲ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តី
វិនាស សេចក្តីទុក្ខរស កាលដ៏វែង លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

អថាយំ ទុក្ខតំ វិនិច្ឆ័យនំ ធម៌យំ ឧបបជ្ឈតិ ។

តំ តី មញ្ញាជ ភិក្ខុវេ កតមំ នុ ទោ វំ

យំ ពលវា បុរិសោ តត្ថន អយោសង្កា

អាទិត្ថន សម្មជ្ឈន្តតេន សញ្ញោត្តត្ថន មុខំ

វិវត្តា តត្ថំ លោហតុលំ អាទិត្ថំ សម្មជ្ឈន្តតំ

សញ្ញោត្តត្ថំ មុខេ បត្តិបេយ្យ តំ តស្ស ឱដ្ឋម្បី

នហេយ្យ មុខម្បី នហេយ្យ ជីវម្បី នហេយ្យ

កណ្ណម្បី នហេយ្យ ឧរម្បី នហេយ្យ អន្តម្បី អន្ត-

តុលាម្បី អាធាយ អដោភិកា និក្ខមេយ្យ យំ វា

ឧត្តយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា

តហបតិមហាសាលានំ វា សទ្ធាទេយ្យំ បិណ្ឌាចាតំ បរិ-

កុញ្ញេយ្យតិ ។ ឯតទេវ កន្លេ វំ យំ ឧត្តយមហា-

សាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា តហបតិមហា-

សាលានំ វា សទ្ធាទេយ្យំ បិណ្ឌាចាតំ បរិកុញ្ញេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ក៏ទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ទៀត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច បុរសមាន
 កម្លាំង បើកមាត់ដោយសណ្ឋាសដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះភ្លឺប្រាល
 រន្ទាលសន្ទោសន្ទៅ ហើយដាក់ដុំទង់ដែងដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះភ្លឺ
 ប្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅទៅក្នុងមាត់ ដុំទង់ដែងនោះរលាកបបូរមាត់
 បុរសនោះផង រលាកមាត់ផង រលាកអណ្តាតផង រលាកកផង រលាក
 ច្រូងផង រលួយទាំងពោះវៀនធំ ពោះវៀនតូច ធ្លាក់រហូតទៅ
 ខាងក្រោមផង ភិក្ខុឆាន់ចង្អៀនបិណ្ឌបាត របស់ខត្តិយមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហា-
 សាលទាំងឡាយ ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ណាប្រសើរជាង ។
 បតិគ្រូព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុឆាន់ចង្អៀនរបស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ
 ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហាសាលទាំងឡាយ
 ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ការឆាន់ចង្អៀនបិណ្ឌបាតនេះ⁺ ប្រសើរជាង ។

បណ្ណសករដ្ឋបាល មហាវិញ្ញាណ

ធិត្ថញ្ញតំ កន្តេ យំ ពលវា បុរិសោ តត្ថន
 អយោសង្កតា អាទិត្ថន សម្មជ្ឈន៍តេន សញ្ញាតិ-
 ក្ខតេន មុខំ វិវិត្វា តត្ថំ លោហតុលំ អាទិត្ថំ
 សម្មជ្ឈន៍តំ សញ្ញាតិក្ខតំ មុខេ បត្តិបេយ្យ តំ
 តស្ស ឡំដម្បំ ទេហេយ្យ មុខម្បំ ទេហេយ្យ
 ជ្ឈីម្បំ ទេហេយ្យ កណ្ឌម្បំ ទេហេយ្យ ឧរម្បំ ទេហេយ្យ
 អន្តម្បំ អន្តតុលាម្បំ អាទាយ អនោភាតា និត្តបេ-
 យ្យតំ ។ អាពេចយាមិ វេ ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមិ
 វេ ភិក្ខុវេ យថា ឯតទេវេ តស្ស វំ ធិស្សីនស្ស
 ។ បេ ។ កសម្ពុជាតស្ស យំ ពលវា បុរិសោ តត្ថន
 អយោសង្កតា អាទិត្ថន សម្មជ្ឈន៍តេន សញ្ញាតិក្ខតេន
 មុខំ វិវិត្វា តត្ថំ លោហតុលំ អាទិត្ថំ សម្មជ្ឈន៍តំ
 សញ្ញាតិក្ខតំ មុខេ បត្តិបេយ្យ តំ តស្ស ឡំដម្បំ
 ទេហេយ្យ មុខម្បំ ទេហេយ្យ ជ្ឈីម្បំ ទេហេយ្យ កណ្ឌម្បំ
 ទេហេយ្យ ឧរម្បំ ទេហេយ្យ អន្តម្បំ អន្តតុលាម្បំ
 អាទាយ អនោភាតា និត្តបេយ្យ ។ តំ កស្ស ហេតុ ។

បណ្ណាសកាលង្គពិត មហាវគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯបុរសមានកំឡាំង បើកមាត់ដោយសណ្ឋាន
 ដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះ ភ្លឺច្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅ ហើយ
 ដាក់ដុំទង់ដែងដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះភ្លឺច្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅទៅ
 ក្នុងមាត់ ដុំទង់ដែងនោះ រលាកបបូរមាត់បុរសនោះផង រលាកមាត់ផង
 រលាកអណ្តាតផង រលាកកផង រលាកទ្រូងផង រលាករលួយទាំង
 ពោះវៀនធំ ពោះវៀនតូច ធ្លាក់ទៅខាងក្រោមផង ដោយហេតុណា
 ហេតុនេះ ជាទុក្ខលំបាកវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គង្គាគតប្រាប់អ្នក
 ទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គង្គាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ បុរស
 មានកំឡាំង បើកមាត់ដោយសណ្ឋានដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះ
 ភ្លឺច្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅ ហើយដាក់ដុំទង់ដែងដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើង
 កំពុងនេះភ្លឺច្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅទៅក្នុងមាត់ ដុំទង់ដែងនោះ រលាក
 បបូរមាត់បុរសនោះផង រលាកមាត់ផង រលាកអណ្តាតផង រលាកកផង
 រលាកទ្រូងផង រលាករលួយទាំងពោះវៀនធំ ពោះវៀនតូច ធ្លាក់
 រហូតទៅខាងក្រោមផង ដោយហេតុណា ហេតុនេះ ប្រសើរជាងភិក្ខុទ្រុស្ត
 សីល ។ បេ។ មានចិត្តជ្រកជ្រកនោះ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កន្តនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយ

តតោនិទាននត្ថា សោ ភិក្ខុវេ មរណំ វា និគច្ឆេយ្យ
 មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ ន ត្រេ តប្បច្ចយា កាយស្ស
 ភេទា បរម្មណា អចាយំ ទុក្ខតី វិនិច្ឆាតំ
 និរយំ ឧបបដ្ឋេយ្យ ។ យញ្ច ទោ សោ ភិក្ខុវេ
 ទុស្សីលោ ។ បេ ។ កសម្ពុជាតោ ឧត្តយមហា-
 សាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា គហបតិ-
 មហាសាលានំ វា សទ្ធាទេយ្យំ បិណ្ឌចាតំ បរិកុញ្ញេតិ
 តញ្ច តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ ជីយរត្តំ អហិតាយ
 ទុក្ខាយ កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អចាយំ
 ទុក្ខតី វិនិច្ឆាតំ និរយំ ឧបបដ្ឋេតិ ។ តំ កី
 មញ្ញេ ភិក្ខុវេ កតមំ ទុ ទោ វំ យំ ពលវា
 បុរិសោ សីសេ វា គហេត្វា ឧទ្ធេ វា គហេត្វា តត្ថំ
 អយោមញ្ចំ វា អយោបិបំ វា អាទិត្តំ សម្មជ្ឈនីតំ
 សញ្ញេតិក្ខតំ អភិនិសីទាថេយ្យ វា អភិនិបជ្ឈាថេយ្យ
 វា យំ វា ឧត្តយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណ-
 មហាសាលានំ វា គហបតិមហាសាលានំ វា
 សទ្ធាទេយ្យំ បញ្ចបិបំ បរិកុញ្ញេយ្យតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តន្តនិយម

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះបុរសនោះ ដល់ខ្យល់សេចក្តីស្លាប់ ឬ ដល់
 ខ្យល់សេចក្តីទុក្ខ ស្ទើរតែនឹងស្លាប់ ព្រោះហេតុតែដាក់ដុំទង់ដែងដ៏ក្តៅទៅ
 ក្នុងមាត់នោះ លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏មិនទៅកើត ក្នុង
 អបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ទៀត ព្រោះតែដាក់ដុំទង់ដែងដ៏ក្តៅទៅ
 ក្នុងមាត់នោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលនោះ ។ បេ ។
 មានចិត្តជ្រោកជ្រាក់ ឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាត របស់ខត្តិយមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហា-
 សាលទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការ
 ឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាតនោះ នាំឱ្យភិក្ខុនោះ បាទសេចក្តីវិនាស សេចក្តី
 ទុក្ខអស់កាលដ៏វែង លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើត ក្នុង
 អបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ថែមទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង
 ឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច បុរសមានកំឡាំង ចាប់បុរស
 ឯទៀត ត្រង់ក្បាល ឬ ត្រង់ក ហើយទង្គិចឲ្យអង្គុយ ឬ ឲ្យដេកលើគ្រែ
 ដែក ឬក៏ តាំងដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះ ភ្លឺច្រាលរន្ទាល
 សន្ទោសន្ទោស ភិក្ខុប្រើប្រាស់គ្រែនឹងតាំង របស់ខត្តិយមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហា-
 សាលទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ណាប្រសើរជាង ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

ឯតទេវ កន្លែ វំ យំ ខត្តិយមហាសាលានំ វា
 ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា កហបតិមហាសាលានំ វា
 សទ្ធាទេយ្យំ មញ្ចប័បំ បរិកុញ្ញេយ្យ ។ ទុក្ខញ្ញាតំ
 កន្លែ យំ ពលវា បុរិសោ សីសេ វា កហេត្វា
 ខន្ធ វា កហេត្វា តត្ថំ អយោមញ្ចំ វា អយោប័បំ វា
 អាទិត្តំ សម្បជ្ឈន្តំ សញ្ញាតិក្ខតំ អភិធិសីទាបេយ្យ វា
 អភិធិបដ្ឋាបេយ្យ វាតិ ។ អាហេតយាមិ វេ ភិក្ខុវេ
 បដិវេទយាមិ វេ ភិក្ខុវេ យថា ឯតទេវ តស្ស
 វំ ទុស្សីនស្ស ។ បេ ។ តសម្ពុជាតស្ស យំ ពលវា
 បុរិសោ សីសេ វា កហេត្វា ខន្ធ វា កហេត្វា
 តត្ថំ អយោមញ្ចំ វា អយោប័បំ វា អាទិត្តំ សម្បជ្ឈន្តំ
 សញ្ញាតិក្ខតំ អភិធិសីទាបេយ្យ វា អភិធិបដ្ឋាបេយ្យ
 វា ។ តំ តិស្ស ហេតុ ។ តតោធិទានញ្ញំ សោ
 ភិក្ខុវេ មរណំ វា ធិតថេយ្យ មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ
 ន ត្រូវ តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 អតាយំ ទុក្ខតំ វិនិច្ឆាតំ ជិវយំ ឧបបដ្ឋេយ្យ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រើប្រាស់គ្រែនឹងតាំងរបស់ខ្ញុំគ្នាមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហាសាល
 ទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ការប្រើប្រាស់គ្រែនឹងតាំងនេះប្រសើរ
 ជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសមានកំឡាំង ចាប់ (បុរសឯទៀត)
 ត្រង់ក្បាល ឬ ត្រង់ក ហើយទង្គិចឲ្យអង្គុយ ឬ ដេកលើគ្រែដែក ឬ
 តាំងដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះ ភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទោ ខ្លះជា
 ទុក្ខលំបាកវិញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ បុរសដ៏មាន
 កំឡាំង ចាប់ (បុរសឯទៀត) ត្រង់ក្បាល ឬត្រង់ក ហើយ
 ទង្គិចឲ្យអង្គុយ ឬ ដេកលើគ្រែដែក ឬ តាំងដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើង
 កំពុងឆេះ ភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទោ ការដេកនោះ ប្រសើរជាង
 ភិក្ខុទ្រុស្តសីល ។ បេ ។ មានចិត្តជ្រោកជ្រោកនោះ ។ ដំណើរនោះ
 ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បុរសនោះ គ្រាន់តែ
 ដល់នូវសេចក្តីស្ងប់ ឬ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ស្ទើរតែនឹងស្ងប់ ព្រោះ
 ហេតុតែអង្គុយ ឬ ដេកលើគ្រែ ឬ តាំងដ៏ក្តៅនោះ (ប៉ុណ្ណោះ) លុះបែក
 ឆ្ងាយរាងកាយស្ងប់ទៅ ក៏មិនទៅកើត ក្នុងអបាយ ទុក្ខតិ វិនិបាត
 នរក ព្រោះតែអង្គុយ ឬ ដេកលើគ្រែ ឬ តាំងដ៏ក្តៅនោះ ទៀតទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាធិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

យញ្ច ខោ សោ ភិក្ខុវេ ទុស្សីលោ ។ បេ ។ កសម្ព-
 ជានោ ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសា-
 លានំ វា កហបតិមហាសាលានំ វា សទ្ធានេយ្យំ មញ្ចេវំ
 បរិកុញ្ញេតិ កញ្ញំ កស្សំ ភិក្ខុវេ ហោតិ ជីយេត្តំ
 អហិតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស ភេតា បរម្មណា
 អចាយំ ទុក្ខតិ វិនិច្ឆាតំ និយំ ទុបបជ្ជតិ ។ តំ កំ
 មញ្ញេ ភិក្ខុវេ កតមំ ទុ ខោ វំ យំ ពលវា បុរិសោ
 ទុទ្ធិនាមំ អនោសិវំ កហេត្វា តត្ថាយ លោហកុម្មិយា
 បត្តិបេយ្យ អាទិត្ថាយ សម្មជ្ឈនីតាយ សញ្ញាតិក្ខតាយ
 សោ កត្ត វេណុទ្កេហកំ បច្ចមាធា សតិម្បំ ទុទ្ធិ
 កច្ឆេយ្យ សតិម្បំ អនោ កច្ឆេយ្យ សតិម្បំ តិរិយំ
 កច្ឆេយ្យ យំ វា ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណ-
 មហាសាលានំ វា កហបតិមហាសាលានំ វា សទ្ធានេយ្យំ
 វិហារំ បរិកុញ្ញេយ្យតិ ។ ឯតនេវ កន្លេ វំ យំ ខត្តិយ-
 មហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា កហ-
 បតិមហាសាលានំ វា សទ្ធានេយ្យំ វិហារំ បរិកុញ្ញេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិកាយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលនោះ ។ បេ ។ មានចិត្ត
 ជ្រៅកជ្រៅក ប្រើប្រាស់គ្រែនឹងតាំង របស់ខត្តិយមហាសាលទាំង
 ឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំង
 ឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រើប្រាស់
 នោះនាំឲ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តីវិនាស សេចក្តីទុក្ខអស់កាលដ៏វែង
 លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើត ក្នុងអបាយ ទុក្ខតិ វិនិបាត
 នរក (ថែមទៀត) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 សំគាល់សេចក្តីនោះ ដូចម្តេច បុរសមានកំឡាំង ចាប់ (បុរសឯទៀត)
 យួរដើង (ទាំងពីរ) ឡើងលើ ឲ្យក្បាលសំយុងចុះក្រោម ហើយបោះទៅ
 ក្នុងខ្លះទង់ដែងដីក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះ ភ្លឺច្រាលរន្ទាលសន្ទោសនៅ
 កាលបុរសនោះ កំពុងឆេះពុះផុលក្នុងខ្លះនោះ អណ្តែតឡើងលើម្តង
 លិចចុះក្រោមម្តង ទៅទីម្តង ភិក្ខុប្រើប្រាស់វិហារ របស់ខត្តិយ-
 មហាសាលទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហ-
 បតិមហាសាលទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ណាប្រសើរជាង ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រើប្រាស់វិហារ របស់ខត្តិយមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាល
 ទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ការប្រើប្រាស់នុ៎ះប្រសើរជាង ។

បណ្ណសកសង្គហ៍ពេ បញ្ចវគ្គ

ធុត្តញ្ញោតំ កន្តេ យំ ពលវា បុរិសោ ឧទ្ធុមាទំ
 អនោសិរំ គហេត្វា តត្ថាយ លោហកុម្មិយា បត្តិមេយ្យ
 អាទិត្ថាយ សម្បជ្ឈនីតាយ សញ្ញោតិក្ខតាយ សោ តត្ថ
 ដេណុឡោហកំ បច្ចមាទោ សតិម្បី ឧទ្ធុ កច្ឆេយ្យ
 សតិម្បី អនោ កច្ឆេយ្យ សតិម្បី តិរិយំ កច្ឆេយ្យាតិ ។
 អារោចយាមិ វេ ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមិ វេ ភិក្ខុវេ
 យថា ឯតទេវេ តស្ស វំ ធុស្សីនស្ស ។ បេ ។
 កសម្ពជានតស្ស យំ ពលវា បុរិសោ ឧទ្ធុមាទំ
 អនោសិរំ គហេត្វា តត្ថាយ លោហកុម្មិយា បត្តិមេយ្យ
 អាទិត្ថាយ សម្បជ្ឈនីតាយ សញ្ញោតិក្ខតាយ សោ តត្ថ
 ដេណុឡោហកំ បច្ចមាទោ សតិម្បី ឧទ្ធុ កច្ឆេយ្យ
 សតិម្បី អនោ កច្ឆេយ្យ សតិម្បី តិរិយំ កច្ឆេយ្យ ។
 តំ កតស្ស ហេតុ ។ តតោទិទានញ្ញំ សោ ភិក្ខុវេ
 មរណំ វា និកច្ឆេយ្យ មរណមត្តំ វា ធុត្តំ ន
 ត្រូវ តប្បច្ចយា . កាយស្ស គេទា បរម្មរណា
 អទាយំ ធុត្តតិ វិនិច្ឆាតំ និរិយំ ឧបបជ្ឈតិ^(១) ។

បណ្ណសកសង្គហិត មហាវគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏បំរើន បុរសមានកំឡាំង ចាប់ (បុរសឯទៀត) យួរដើរ
 (ទាំងពីរ) ឡើងលើ ឲ្យក្បាលសំយុងចុះក្រោម ហើយបោះទៅក្នុង
 ខ្ទះទង់ដែងដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះ ភ្លឺប្រាលន្ទាលសន្លាសន្លៅ
 កាលបុរសនោះ កំពុងឆេះពុះផុល ក្នុងខ្ទះទង់ដែងនោះ ក៏អវណ្ណត
 ឡើងលើម្តង លិចចុះក្រោមម្តង ទៅទង់ម្តង ការនុ៎ះ ជាទុក្ខលំបាក
 វិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គង្វាតប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ គង្វាតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ បុរសមានកំឡាំង ចាប់
 (បុរសឯទៀត) យួរដើរ (ទាំងពីរ) ឡើងលើ ឲ្យក្បាល
 សំយុងចុះក្រោម ហើយបោះទៅ ក្នុងខ្ទះទង់ដែងដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើង
 កំពុងឆេះ ភ្លឺប្រាល ន្ទាលសន្លាសន្លៅ កាលបុរសនោះ កំពុងឆេះពុះ
 ផុល ក្នុងខ្ទះទង់ដែងនោះ អវណ្ណតឡើងលើម្តង លិចចុះក្រោមម្តង
 ទៅទង់ម្តង ការនុ៎ះ ប្រសើរជាងភិក្ខុទ្រុស្តសីល ។ លេ ។ មានចិត្ត
 ជ្រកជ្រកនោះ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះបុរសនោះ ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ ឬ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ស្ទើរតែនឹង
 ស្លាប់ ព្រោះហេតុតែគេបោះទៅក្នុងខ្ទះទង់ដែងដ៏ក្តៅនោះ លុះដល់បែក
 ឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏មិនទៅកើត ក្នុងអបាយ ទុក្ខតិ វិនិបាត
 នរក ព្រោះហេតុតែគេបោះទៅក្នុងខ្ទះទង់ដែង ដ៏ក្តៅនោះទៀតឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិកាយស្ស សត្តកនិយមោ

យញ្ច ខោ សោ ភិក្ខុវេ ទុស្សីលោ ។ បេ ។ កសម្ព-
 ជាតោ ឧត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហា-
 សាលានំ វា កហបតិមហាសាលានំ វា សទ្ធាធម្មេ
 វិហារំ បរិកុញ្ញតិ តញ្ញា តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ ជីយត្ថំ
 អហិតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 អថាយំ ទុក្ខតី វិនិច្ឆាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ ។ តស្មា-
 តិហ ភិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិតតំ យេសញ្ច មយំ បរិកុញ្ញម
 ចីវរបណ្ឌិតាតសេនាសនតិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ
 តេសំ តេ កាវា មហាជ្ជហ កវិស្សន្តិ មហានិសំសា
 អម្ពាតោរោវយំ បព្វជ្ជា អវញ្ញា កវិស្សតិ សដលា
 សឧទ្រយាតិ ។ ឯវំត្ថា វេ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតំ ។
 អត្ថតំ វា ភិក្ខុវេ សម្មស្សមាទេន អលមេវ អប្បមាទេន
 សម្មាទេតុំ យត្ថំ វា ភិក្ខុវេ សម្មស្សមាទេន អលមេវ
 អប្បមាទេន សម្មាទេតុំ ឧកយត្ថំ វា ភិក្ខុវេ
 សម្មស្សមាទេន អលមេវ អប្បមាទេន សម្មាទេតុន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្លិនិយ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលនោះ ។ បេ។ មានចិត្តជ្រាក់ជ្រាក់ ប្រើប្រាស់វិហារ របស់ខ្លួនមហាសាលទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហាសាលទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសត្វម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រើប្រាស់នោះ នាំឱ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តីវិនាស សេចក្តីទុក្ខ អស់កាលដ៏វែង លុះបែកគ្នាយារាងកាយស្លាប់ទៅក៏ទៅកើត ក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក (ថែមទៀត) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះថា ឃើងបរិភោគប្រើប្រាស់ ពីរ បីណាបាន សេនាសនៈ នឹងគិលានប្បច្ចយកេសផ្កបរិក្ខារ របស់ពួកបុគ្គលណា បច្ចយទានទាំងនោះ នឹងមានផលច្រើន មានអាទិសង្សៈច្រើន ដល់ពួកបុគ្គលទាំងនោះ ឯបព្វជ្ជារបស់ឃើងនេះ មានផល មានប្រយោជន៍ (មិនមែនឥតអំពើទេ) ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ ឃើញប្រយោជន៍របស់ខ្លួនច្បាស់ហើយ គួរដើម្បីញ៉ាំងកិច្ចឲ្យសម្រេចដោយសេចក្តីមិនប្រមាទផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ ឃើញប្រយោជន៍របស់អ្នកដទៃច្បាស់ហើយ គួរដើម្បីញ៉ាំងកិច្ចឲ្យសម្រេចដោយសេចក្តីមិនប្រមាទផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ ឃើញប្រយោជន៍ទាំងពីរច្បាស់ហើយ គួរដើម្បីញ៉ាំងកិច្ចឲ្យសម្រេចដោយសេចក្តីមិនប្រមាទផង ។

បណ្ណសកសង្គហ៍ពោ មហាវគ្គោ

ឥន្ទេរេច កកវា ឥមស្មីញា បន វេយ្យាករណស្ថី
 កតាមានេ សង្ខេបត្ថានំ ភិក្ខុនំ ឧស្មំ លោហិតំ មុខតោ
 ឧត្តញ្ញំ សង្ខេបត្ថា ភិក្ខុ សិក្ខំ បច្ចុក្ខាយ ហីនាយា-
 វត្តិសុ ធុត្តរំ កកវា សុធុត្តរំ កកវត្ថ សង្ខេបត្ថានំ
 ភិក្ខុនំ អនុចារាយ អាសវេហិ ចិត្តានំ វិមុច្ចិស្វតំ ។

(៧០) ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ សុនេត្តោ នាម សត្វា
 អហោសិ តត្ថករោ កាមេសុ វីតរាតោ ។ សុនេត្តស្ស
 ខោ បន ភិក្ខុវេ សត្តនោ អនេកានំ សាវកសតានំ
 អហោសុំ ។ សុនេត្តោ សត្វា សាវកានំ ព្រហ្មលោក-
 សហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេតិ ។ យេ ខោ បន ភិក្ខុវេ
 សុនេត្តស្ស សត្តនោ ព្រហ្មលោកសហព្យតាយ ធម្មំ
 ទេសេត្តស្ស ចិត្តានំ ធម្មសាទេសុំ តេ កាយស្ស ភេនា
 បម្មរណា អចាយំ ធុត្តតិ វិនិច្ឆ័តំ និរយំ ឧបបជ្ជិសុ ។
 យេ ខោ បន ភិក្ខុវេ សុនេត្តស្ស សត្តនោ ព្រហ្មលោក-
 សហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេត្តស្ស ចិត្តានំ បសាទេសុំ

បណ្ណសកលសង្គហិត មហាវគ្គ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានទ្រង់ត្រាស់កាសិតនេះហើយ កាលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ សំដែងវេយ្យាករណ៍នេះចប់ហើយ ពួកភិក្ខុទាំង ៦០ រូប
 ក្នុងសុទ្ធតែឈាមក្តៅ ៗ ភាមមាត់ ពួកភិក្ខុ ៦០ រូបទៀត លះបង់
 សិក្ខា ត្រឡប់ទៅកាន់កេរ្តិ៍ថា ព្រោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងនូវអំពើដែលគេធ្វើបានដោយក្រ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ សំដែងនូវអំពើដែលគេមិនឆ្ងាយធ្វើកើត ពួកភិក្ខុ ៦០ រូបទៀត
 មានចិត្តរួចស្រឡះ ចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ ។

(៧០) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីដើម មានគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ ជា
 អ្នកធ្វើនូវកំពង់ ជាទីទៅកាន់សុគតិកត ជាអ្នកប្រាសចាកតម្រេក ក្នុងតាម
 ទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ មានសាវកច្រើន
 រយ ។ ក៏គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ រមែងសំដែងធម៌ ដើម្បីដឹកនាំសាវកទាំងឡាយ
 ឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកសាវកណា
 មិនបានញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ ដែលសំដែងធម៌
 ដើម្បីដឹកនាំឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក ពួកសាវកនោះ លុះបែកឆ្ងាយរាង
 កាយស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងអប្បាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បើពួកសាវកណា បានញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះគ្រូឈ្មោះ
 សុនេត្តៈដែលសំដែងធម៌ ដើម្បីដឹកនាំឲ្យទៅកើត ក្នុងព្រហ្មលោកហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិយាយស្ស សត្តកនិដាហោ

តេ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុគតី សត្តំ
 លោកំ ឧបបជ្ជីសុ ។ ភិក្ខុបុព្វំ ភិក្ខុវេ បូតបក្ខោ
 ឆាម សត្តា អហោសិ ។ បេ ។ អរោមិ ឆាម សត្តា
 អហោសិ ។ បេ ។ កុដ្ឋាលោ ឆាម សត្តា អហោសិ
 ។ បេ ។ ហត្ថិទាលោ ឆាម សត្តា អហោសិ ។ បេ ។
 ជោតិទាលោ ឆាម សត្តា អហោសិ ។ បេ ។ អរោ
 ឆាម សត្តា អហោសិ តិក្ខុករោ កាមេសុ វីតរោ ។
 អរកស្ស ទោ បន ភិក្ខុវេ សត្តនោ អនេកានិ
 សាវកសតានិ អហេសុំ ។ អរោ ឆាម សត្តា
 សាវកានិ ព្រហ្មលោកសហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេតិ ។
 យេ ទោ បន ភិក្ខុវេ អរកស្ស សត្តនោ ព្រហ្មលោក-
 សហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ចិត្តានិ ធម្មសាទេសុំ
 តេ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា អចាយំ ធុត្តតិ
 វិនិច្ឆន្តំ វិរយំ ឧបបជ្ជីសុ ។ យេ ទោ បន ភិក្ខុវេ
 អរកស្ស សត្តនោ ព្រហ្មលោកសហព្យតាយ ធម្មំ
 ទេសេន្តស្ស ចិត្តានិ បសាទេសុំ តេ កាយស្ស
 ភេទា បរម្មរណា សុគតី សត្តំ លោកំ ឧបបជ្ជីសុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សត្តតនិយាម

ពួកសាវ័កនោះ លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងសុគតិ
 សួគ៌ ទៅលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនោះដើម មានគ្រូឈ្មោះ
 មូគបក្ខៈ ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះអរាទមិ ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះ
 កុបាលៈ ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះហត្ថិបាល ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះ
 ជោតិបាល ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះអរកៈ ជាអ្នកធ្វើនូវកំរង់ជាទីទៅកាន់
 សុគតិភព ជាអ្នកប្រាសចាកតម្រេក ក្នុងតាមទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ឯគ្រូឈ្មោះអរកៈមានសាវ័កច្រើនរយ ។ គ្រូឈ្មោះអរកៈតែង
 សំដែងធម៌ ដើម្បីដឹកនាំសាវ័កទាំងឡាយ ឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័កណា មិនបានញ្ញាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះ
 គ្រូឈ្មោះអរកៈ ដែលសំដែងធម៌ ដើម្បីដឹកនាំឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្ម-
 លោកទេ ពួកសាវ័កទាំងនោះ លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ តែងទៅ
 កើត ក្នុងវបាយ ទុក្ខភិ វិនិបាត នរក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួក
 សាវ័កណា បានញ្ញាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះគ្រូឈ្មោះអរកៈ ដែលសំដែង
 ធម៌ ដើម្បីដឹកនាំឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោកហើយ ពួកសាវ័កនោះ លុះ
 បែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ ទៅលោក ។

បណ្ណសកសង្កម្ពិលោ មហាវគ្គោ

តំ កី មញ្ញាជ ភិក្ខុវេ យោ ឥមេ សត្ត សត្តារោ តិក្ខុ-
 កេវ កាមេស្ម វីតារកេ អនេកសតបរិវេ សសាវក-
 សង្ឃេ ទុដ្ឋចិត្តោ អក្កោសេយ្យ បរិកាសេយ្យ ពហំ
 សោ អប្បញ្ញំ បសវេយ្យតិ ។ ឯវំ កន្លេ ។ យោ
 ភិក្ខុវេ ឥមេ សត្ត សត្តារោ តិក្ខុកេវ កាមេស្ម
 វីតារកេ អនេកសតបរិវេ សសាវកសង្ឃេ ទុដ្ឋចិត្តោ
 អក្កោសេយ្យ បរិកាសេយ្យ ពហំ សោ អប្បញ្ញំ
 បសវេយ្យ យោ ឯកំ ទិដ្ឋិសម្មន្នំ បុគ្គលំ ទុដ្ឋចិត្តោ
 អក្កោសតិ បរិកាសតិ អយំ តតោ ពហុតំ អប្បញ្ញំ
 បសវតិ ។ តំ កិស្សំ ហេតុ ។ ឆាហំ ភិក្ខុវេ
 ឥតោ ពហំទ្វា ឯវុប្បំ ខន្តី វនាមិ យថា មំ សព្វហ្ម-
 ចារីសុ ។ តស្មាតិហ ភិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិតតំ ន ត្រេ
 អម្ពំ(១) សព្វហ្មចារីសុ ចិត្តានំ បទុដ្ឋានំ ភវិស្សន្តិតិ ។
 ឯវុញ្ញំ វេ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតំ ន ។

បណ្ណសិក្សាសង្គម មហាវិថ្ន

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់ហេតុនោះ ដូចម្តេច អ្នក
 ណា មានចិត្តប្រឡូស ដេរប្រទេច ផ្កាសាស្ត្រតាំង ៧ នេះ ជាអ្នក
 ធ្វើនូវកំពង់ ជាទីទៅកាន់សុគតិភព ជាអ្នកប្រាសចាកតម្រេក ក្នុងតាម
 ទាំងឡាយ មានបរិវារច្រើនរយ ប្រកបដោយពួកសាវ័ក អ្នកនោះ
 ឈ្មោះថា សន្សំបាបដ៏ច្រើនដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាង
 នោះមែន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណា មានចិត្តប្រឡូស ដេរប្រទេច
 ផ្កាសាស្ត្រតាំង ៧ នេះ ជាអ្នកធ្វើនូវកំពង់ ជាទីទៅកាន់សុគតិភព
 ជាអ្នកប្រាសចាកតម្រេក ក្នុងតាមទាំងឡាយ មានបរិវារច្រើនរយ ប្រកប
 ដោយពួកសាវ័ក អ្នកនោះ ឈ្មោះថា សន្សំបាបដ៏ច្រើន អ្នកណាមាន
 ចិត្តប្រឡូស ដេរប្រទេច ផ្កាសាបុគ្គលម្នាក់ ដែលបរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ
 (សោតាបន្នបុគ្គល) អ្នកនេះ ឈ្មោះថា សន្សំបាបដ៏ច្រើនជាងនោះ
 ទៅទៀត ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះ
 តថាគត មិនហៅការដេរប្រទេច ពួកសព្វហ្មចារីបុគ្គលនេះ ថាជាខន្តិ
 មានសភាពយ៉ាងនេះ ខាងក្រៅអំពីខន្តិនេះឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះថា ចិត្ត
 ទាំងឡាយរបស់យើង នឹងមិនបានប្រឡូស ពួកសព្វហ្មចារីបុគ្គល ដូច្នេះ
 ឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គព្រាជិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

(៧០) ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ អរកោ នាម សត្វា
 អហោសិ ភិក្ខុករោ កាមេស្យ វីរាវតោ ។ អរកស្ស
 ខោ បន ភិក្ខុវេ សត្វានា អនេកានិ សាវកសតានិ
 អហោសុំ ។ អរកោ សត្វា សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ
 ទេសេតិ អប្បកំ ព្រាហ្មណ ដីវិតំ មនុស្សានំ បរិត្តំ
 លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហូចាយាសំ មន្តាយ ដោដ្ឋព្វំ
 កត្តព្វំ កុសលំ ចរិតព្វំ ព្រហ្មចរិយំ នត្ថំ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ភិណ្ឌេត្តេ ឧស្សាវតីន្ត
 សុរិយេ ឧត្តចន្តេ ខិច្ចយេវ បដិវត្តន្តិ ន ចិវដ្ឋិតកំ
 ហោតិ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ ឧស្សាវតីន្តបមំ ដីវិតំ
 មនុស្សានំ បរិត្តំ លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហូចាយាសំ ។
 មន្តាយ ដោដ្ឋព្វំ កត្តព្វំ កុសលំ ចរិតព្វំ ព្រហ្មចរិយំ
 នត្ថំ ជាតស្ស អមរណំ ។ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ
 ឧល្លុឌុស្ថិតកេ ទេវេ វស្សន្តេ ឧទកតពុទ្ធុនំ(១)
 ខិច្ចយេវ បដិវត្តន្តិ ន ចិវដ្ឋិតកំ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សត្តកនិដាត

[៧១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីដើម មានគ្រូឈ្មោះអរកៈ ជាអ្នកធ្វើនូវកំរាង ជាទីទៅកាន់សុត្តនិកាយ ជាអ្នកប្រាសចាកតម្រេកក្នុង កាមទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯគ្រូឈ្មោះអរកៈ មានសាវកច្រើន រយ ។ គ្រូឈ្មោះអរកៈ រំមង់សំដែងធម៌ដល់សាវកទាំងឡាយ យ៉ាង នេះថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិតព្វកមនុស្ស ជាបេសកិច្ច ខ្ញុំ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ។ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវ កុសល ត្រូវប្រព្រឹត្តនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា ព្រោះសត្វដែល កើតហើយ សុទ្ធតែតស្លាប់ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ប្រៀបដូច ដំណក់ទឹកសន្សើម លើប្លង់ស្មៅ ដល់ព្រះអាទិត្យ រះឡើង ក៏ត្រឡប់ បាត់វិញឆាប់រហ័ស ជាបេសកិច្ចមិនបីតថេរ នៅយូរយារបាន យ៉ាងណា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិតបេសកិច្ចកមនុស្ស ជាបេសកិច្ច ខ្ញុំ មានទុក្ខច្រើន មាន សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ប្រៀបដូចដំណក់ទឹកសន្សើម យ៉ាងនោះ ដែរ ។ អ្នកទាំងឡាយត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវកុសល ត្រូវប្រព្រឹត្តនូវព្រហ្ម- ចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា សត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែតស្លាប់ ។ ម្នាល ព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចភ្លើង មានដំណក់ដីថ្លោសធ្លាក់ចុះមក គ្រឿងព្រាហ្ម ទឹក ក៏ត្រឡប់បាត់ទៅវិញឆាប់ មិនបីតថេរយូរយារបាន យ៉ាងណាមិញ

បណ្ណសកសង្គហ៍ពោ មហាវគ្គោ

ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ ឧទកេតុត្ថលុបមំ ជីវិតំ
 មនុស្សំ បរិតំ លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហុចាយាសំ ។
 មន្តាយ ដោជ្ជង្គំ កត្តង្គំ កុសលំ បរិតង្គំ ព្រហ្មចរិយំ
 នត្តំ ជាតស្ស អមរណំ ។ សេយ្យថាមិ ព្រាហ្មណ
 ឧទកេ ទណ្ឌារជិ ខិប្បយេវ បជីវិតច្ន័តំ ន ចិវជ្ជិតកា
 ហោតិ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ ឧទកេ ទណ្ឌារជុបមំ
 ជីវិតំ មនុស្សំ បរិតំ លហុកំ ... នត្តំ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យថាមិ ព្រាហ្មណ នទី បព្វតេយ្យា
 ទ្វរត្តមា សីយសោតា ហារហារីនី នត្តំ សោ
 ខណោ វំ លយោ វំ មុហុត្តោ វំ យំ សា ធរិតិ^(១)
 អថខោ សា ភិច្ឆតេ ច វត្ថុតេ ច សន្នតេ^(២) ច
 ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ នទីបព្វតេយ្យុបមំ ជីវិតំ
 មនុស្សំ បរិតំ លហុកំ ... នត្តំ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យថាមិ ព្រាហ្មណ ពលវំ មុសីសា
 ជីវិតុ ខេឡិវណ្ណំ សញ្ញាហិត្វា អប្បកសិវេនេវ វមេយ្យ

១ ខ. យំ សា អាមតិ ។ ម. យាយ អាវត្តតិ ។ ២ ខ. ម. គព្ពតេវ វត្ថុតេវ សន្នតេវ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដំរីតរបស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្លី មានសេចក្តីទុក
 ច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ប្រៀបដូចជាក្រពេញទឹក យ៉ាង
 នោះដែរ ។ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើឲ្យកុសល ត្រូវប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចស្នាមគំនូសដង្កូវលើទឹក តែងត្រឡប់បាត់
 ទៅវិញទៅវិញ មិនបិទថែរយូរយារបាន យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 ដំរីតរបស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្លី.. ប្រៀបដូចជាស្នាមគំនូសដង្កូវ
 លើទឹក យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ទៅវិញ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចស្ទឹងហូរឆ្នាំង ហូរទៅកាន់ទីឆ្ងាយ មាន
 ខ្សែទឹកហ័ស អាចនាំ ទៅឲ្យរបស់ដែលគួរនាំទៅបាន គ្មានកំណត់កាល
 កំណត់វេលា កំណត់យាមឡើយ ព្រោះស្ទឹងនោះ ចេះតែទៅ ចេះតែ
 ប្រព្រឹត្តទៅ ចេះតែហូរទៅបាន យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដំរីត
 របស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្លី ប្រៀបដូចជាស្ទឹងហូរឆ្នាំង...
 យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ទៅវិញ ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចបុរសដែលមានកម្លាំង គ្រលៀវដុំទឹកមាត់ជាក់
 លើប៉ុន្មីអណ្តាត ហើយស្តោះចោលទៅ ដោយអាយបាន យ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយោ

ឯវេមេវ ខោ ព្រាហ្មណ ខេឡូមិណ្ហាបមំ ជីវិតំ
 មនុស្សំនំ បរិត្តំ លហុកំ ... នត្តិ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ទិវសសន្តតេ
 អយោកជាហេ មំសបេសី បត្តិត្តា ទិប្បយេវ
 បជីវិតច្ចតិ ន ចិវជ្ជិតកា ហោតិ ឯវេមេវ
 ខោ ព្រាហ្មណ មំសបេស្វបមំ ជីវិតំ មនុស្សំនំ
 បរិត្តំ លហុកំ ... នត្តិ ជាតស្ស អមរណំ ។
 សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ តាវីវជ្ឈិ អាយាតនំ ជីវេមាណ
 យញ្ញោទេវ ចានំ ទុទ្ទតិ សន្តិកេ វេស្ស សន្តិកេ
 មរណស្ស^(១) ឯវេមេវ ខោ ព្រាហ្មណ តាវីវជ្ឈិបមំ^(២)
 ជីវិតំ មនុស្សំនំ បរិត្តំ លហុកំ ពហុទុក្ខំ
 ពហុទាយាសំ ។ មន្តាយ ដោដ្ឋតំ កត្តតំ តុសលំ
 ចរិតតំ ព្រាហ្មចរិយំ នត្តិ ជាតស្ស អមរណាន្តិ ។
 តេន ខោ បន ភិក្ខុវេ សមយេន មនុស្សំនំ
 សង្ឃិស្សសហស្សនិ អាយុប្បមាណំ អហោបិ ។
 បញ្ចវស្សសតិកា តុហិកា អលំបតេយ្យា អហោសិ ។

១ ឧ. ម. សុត្តិកេវ ហោតិ ធម្មស្ស សុត្តិកេវ មរណស្ស ។ ២ ឧ. ម. កោវជ្ឈិបមំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ សត្តកនិដាត

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិតរបស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្លី ប្រៀប
ដូចដុំទឹកមាត់ ... យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ
សុទ្ធតែស្លាប់ទៅវិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដូចជាដុំសាច់ដែល
គេយកទៅដាក់ ក្នុងខ្នងដៃកង្កែប អស់មួយថ្ងៃ រមែងខ្លាចចង្រ្កុះ
ឆាប់ មិនបិតថេរយូរយារបាន យ៉ាងណាមិញ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិត
របស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្លី ប្រៀបដូចដុំសាច់ ... យ៉ាងនោះ
ដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
ដូចមេគោដែលត្រូវសម្លាប់ ដែលគេនាំទៅកាន់កន្លែងសម្លាប់ ឈានដំ-
ហានណាទៅ ឈ្មោះថា ទិតទៅដឹកកន្លែងសម្លាប់ ដឹកសេចក្តីស្លាប់ យ៉ាង
ណាមិញ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិតរបស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្លី មាន
ទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ប្រៀបដូចជាមេគោ ដែល
ត្រូវសម្លាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវកុសល
ត្រូវប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធ
តែស្លាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះឯង ពួកមនុស្ស មានអាយុ
ប្រាំមួយហ្មឺនឆ្នាំ ។ កុមារិកាមានអាយុត្រឹមប្រាំរយឆ្នាំ ទើបល្មមមានប្តី ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

តេន ខោ បន ភិក្ខុវេ សមយេន មនុស្សានំ
 ធលេវវេណា អហេតុំ សីតំ ឡឆ្នាំ ជីយត្វា
 បិទាសា ឡឆ្នាំវេ បស្សវេ ។ សោ ហិ នាម
 ភិក្ខុវេ អរកោ សត្វា ឯវជីយាយុកេសុ មនុស្សេសុ
 ឯវចិវដ្ឋិតកេសុ ឯវអប្បពារេនេសុ សាវកានំ ឯវ ធម្មំ
 ទេសេស្សតិ អប្បកំ ព្រាហ្មណ ជីវិតំ មនុស្សានំ
 ចរិតំ លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហូចាយាសំ ។
 មន្តាយ ដោដ្ឋង្គំ កត្តង្គំ កុសលំ ចរិតង្គំ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ នត្តំ ជាតស្ស អមរណន្តំ ។ ឯតវហិ^(១) ភិក្ខុវេ
 សឡា វទមាធា វទេយ្យ អប្បកំ ជីវិតំ មនុស្សានំ
 ចរិតំ លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហូចាយាសំ ។ មន្តាយ
 ដោដ្ឋង្គំ កត្តង្គំ កុសលំ ចរិតង្គំ ព្រហ្មចរិយំ នត្តំ
 ជាតស្ស អមរណន្តំ ។ ឯតវហិ ភិក្ខុវេ យោ ចិវ
 ជីវិតំ សោ វស្សសតំ អប្បំ វ ភិយ្យេក វ ។ វស្ស-
 សតំ ខោ បន ភិក្ខុវេ ជីវន្តោ វិណិយោ ឧត្ត-
 សតានំ ជីវិតំ ឧត្តសតំ ហេមន្តានំ ឧត្តសតំ វិន្ទានំ

១ ឧ. ឯតវហិ ខោ តំ ។

បណ្ណាសកសង្គហិត មហានិគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សមានតែអាពាធ ៦ យ៉ាងគឺ
 រាង ១ ស្ត្រ ១ ឃ្លាន ១ ស្រែក ១ ឈឺទុក្ខារ ១ ឈឺបស្សាវៈ ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូឈ្មោះអរកៈនោះ អម្បាលពួកមនុស្សមានអាយុវែង
 យ៉ាងនេះ បិតាថេរយុវយាវយ៉ាងនេះ មានអាពាធតិចយ៉ាងនេះ ម្តេចគង់
 សំដែងធម៌ដល់ពួកសាវកយ៉ាងនេះថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិតរបស់ពួកមនុស្ស
 ជារបស់តិច ខ្ញុំ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ។ អ្នក
 ទាំងឡាយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវកុសល ត្រូវប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយ
 ប្រាជ្ញា ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ បើបុគ្គលនិយាយឲ្យត្រូវ ត្រូវនិយាយថា
 ដ៏វិតរបស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្ញុំ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀត
 ចង្អល់ច្រើន ។ បុគ្គលត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវកុសល ត្រូវប្រព្រឹត្តព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ បុគ្គល រស់នៅយ៉ាងយូរ
 ត្រឹមមួយរយឆ្នាំ ឬ តិចជាង ឬក៏ លើសពីមួយរយឆ្នាំបន្តិចបន្តួច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បុគ្គលដែលរស់នៅបានមួយរយឆ្នាំ ឈ្មោះថា
 រស់នៅអស់បរិយាយវ្យា គឺហេមន្តវ្យា មួយរយ គឺម្រាវ្យា មួយរយ

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ វិញ្ញាណកាយស្ស សត្តន្តនិបាត

ឧត្តសតំ វស្សនំ ។ តីណិ ទោ បន ភិក្ខុវេ ឧត្ត-
សតានំ ជីវត្តោ ទ្វាទសយេវ មាសសតានំ ជីវតិ
ចត្តាវ មាសសតានំ ហេមញ្ញនំ ចត្តាវ មាសសតានំ
តិម្លានំ ចត្តាវ មាសសតានំ វស្សនំ ។ ទ្វាទស ទោ
បន ភិក្ខុវេ មាសសតានំ ជីវត្តោ ចតុវ័សតីយេវ អឡ្ហ-
មាសសតានំ ជីវតិ អដ្ឋឡ្ហមាសសតានំ ហេមញ្ញនំ អដ្ឋ-
ឡ្ហមាសសតានំ តិម្លានំ អដ្ឋឡ្ហមាសសតានំ វស្សនំ ។
ចតុវ័សតី ទោ បន ភិក្ខុវេ អឡ្ហមាសសតានំ ជីវត្តោ
ធន្តីសំយេវ វត្តិសហស្សនំ ជីវតិ ទ្វាទស វត្តិសហស្សនំ
ហេមញ្ញនំ ទ្វាទស វត្តិសហស្សនំ តិម្លានំ ទ្វាទស
វត្តិសហស្សនំ វស្សនំ ។ ធន្តីសំ ទោ បន ភិក្ខុវេ
វត្តិសហស្សនំ ជីវត្តោ ទ្វេសត្តតិញ្ញាវ កត្តិសហស្សនំ
កុញ្ញតិ ចតុវ័សតី កត្តិសហស្សនំ ហេមញ្ញនំ ចតុ-
វ័សតី កត្តិសហស្សនំ តិម្លានំ ចតុវ័សតី កត្ត-
ិសហស្សនំ វស្សនំ សទ្ធិ មាតុជញ្ញាយ សទ្ធិ
កត្តន្តរាយេន ។ តត្រិមេ កត្តន្តរាយា តុប្បតោបិ កត្តំ
ន កុញ្ញតិ ទុក្ខតោបិ កត្តំ ន កុញ្ញតិ ព្យាធិតោបិ
កត្តំ ន កុញ្ញតិ ឧបោសថិកោបិ កត្តំ ន កុញ្ញតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តន្តបិដក

វស្សានដូរ មួយរយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បុគ្គលដែលរស់នៅអស់បី
 រយរដូវ ឈ្មោះថា រស់នៅមួយពាន់ពីររយខែ គឺហេមន្តរដូវ បួនរយខែ
 គិម្ពរដូវ បួនរយខែ វស្សានដូវ បួនរយខែ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលបើបុគ្គល រស់នៅអស់មួយពាន់ពីររយខែហើយ បើកប់ជាកន្លះ ។ ខែ
 ឈ្មោះថា រស់នៅអស់ពីរពាន់បួនរយកន្លះ ។ ខែគឺ ហេមន្តរដូវ ប្រាំបីរយ
 កន្លះខែ គិម្ពរដូវ ប្រាំបីរយកន្លះខែ វស្សានដូវ ប្រាំបីរយកន្លះខែ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គល រស់នៅអស់ពីរពាន់បួនរយកន្លះ ។
 ខែហើយ ឈ្មោះថា រស់នៅអស់បីពាន់ប្រាំមួយពាន់កត្រី គឺហេមន្តរដូវ
 មួយពាន់ពីរពាន់កត្រី គិម្ពរដូវ មួយពាន់ពីរពាន់កត្រី វស្សានដូវ
 មួយពាន់ពីរពាន់កត្រី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គល រស់នៅ
 អស់បីពាន់ប្រាំមួយពាន់កត្រីហើយ រមែងបរិភោគបាយ ប្រាំពីរពាន់
 ពីរពាន់ដង គឺហេមន្តរដូវ ពីរពាន់បួនពាន់ដង គិម្ពរដូវ ពីរពាន់បួន
 ពាន់ដង វស្សានដូវ ពីរពាន់បួនពាន់ដង រាប់ទាំងប្រាំទឹកដោះម្តាយ
 រាប់ទាំងទានបរិភោគបាយ ។ ក្នុងហេតុទាំងនោះ ការអត់បាយនេះគឺ
 បុគ្គលខ្លាំង មិនបរិភោគបាយ បុគ្គលព្រួយ មិនបរិភោគបាយ បុគ្គល
 ឈឺចាប់ មិនបរិភោគបាយ បុគ្គលរក្សាទុកបាសថ មិនបរិភោគបាយ

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

អណាគតេនបិ ភត្តំ ន កុញ្ញតិ ។ ឥតិ ទោ ភិក្ខុវេ
 មយា វស្សសតាយុកស្ស មនុស្សស្ស អាយុបិ សម្មាសោ
 អាយុប្បមាណម្បិ សម្មាសំ ឧត្ថបិ សម្មាសា សំវច្ឆរមិ
 សម្មាសា មាសាបិ សម្មាសា អឡមាសាបិ សម្មាសា
 រត្តិបិ សម្មាសា ទិវាបិ សម្មាសា ភត្តាបិ សម្មាសា
 កន្តន្តរាយាបិ សម្មាសា ។ យំ ភិក្ខុវេ សត្តារា
 ករណីយំ សាវកានំ ហិតេសិទា អនុកម្មកេន
 អនុកម្មំ ឧបាទាយ តតំ វេ តំ មយា ។ ឯតានិ
 ភិក្ខុវេ វត្ថុមូលានំ ឯតានិ សុញ្ញតារានំ ឈាយេ
 ភិក្ខុវេ មា បមាទត្ថ មា បច្ឆា វិប្បដិសារិទោ
 អហុវត្ថ ។ អយំ វេ អម្ពានំ អនុសាសនីតិ ។

មហាវគ្គោ ទុតិយោ ។

តិស្សទ្វិនំ

ហិវដ្ឋវិសំ^(១) នាគវិ^(២) ឧបមា ធម្មញ្ញ ចារិទត្ថកំ

បណ្ណសកលសង្គហិត មហាវគ្គ

បុគ្គលមិនបរិភោគបាយ ព្រោះរកអ្វីមិនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាយុ
 របស់មនុស្ស ដែលមានអាយុមួយរយឆ្នាំ គឺថាគតបានរាប់ហើយ ប្រមាណ
 នៃអាយុ គឺថាគតបានរាប់ហើយ រដូវទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយ
 ឆ្នាំទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយ ខែទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយ
 កន្លះខែទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយ រាត្រីទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់
 ហើយ ថ្ងៃទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយ បាយទាំងឡាយ គឺថាគត
 បានរាប់ហើយ ការអភ័បាយទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយដូច្នេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិច្ចធានា ដែលសាស្តា ជាអ្នកស្វែងរកប្រយោជន៍
 ទំនុកបំរុង ជាអ្នកឈឺធ្លាល អាស្រ័យនូវសេចក្តីឈឺធ្លាល គួរធ្វើដល់ពួក
 សាវ័ក កិច្ចនោះ គឺថាគតបានធ្វើហើយដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាគល់ឈើទាំងឡាយ នេះជាផ្ទះស្លាត់ទាំងឡាយ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចំរើនឈាន កុំប្រមាទ កុំមានសេចក្តី
 ក្តៅក្រហាយ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយឡើយ ។ នេះជាពាក្យប្រៀន
 ប្រដៅរបស់គតាគត បំពោះអ្នកទាំងឡាយ ។

ចប់ មហាវគ្គទី ២ ។

ឧទ្ទានក្នុងមហាវគ្គនោះគឺ

និយាយពីហិរិ (ឧត្តប្បៈ) ១ ព្រះអាទិត្យ ១ ប្រៀបដូច
 ជានគរ ១ អ្នកដឹងនូវធម៌ ១ ដើម្បីបង្កើតត្រីក្យ ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគីកាយស្ស សុត្តកនិយាយោ

សុត្តន្ត(១) ភាវនំ អត្ថំ សុខេត្តអរោគោនាធិសាសនីតិ(២) ។

១ ទ. សក្កញ្ញា ។ ម. សក្កតំ ។ ២ ទ. ម. សុខេត្តអរោគោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សុត្តន្តបិដក

ធ្វើសក្ការៈគោរព ១ ការវិនា ១ គំនរភ្លើង ១ ពាក្យ
ប្រៀនប្រដៅរបស់គ្រូសុនេត្តៈ ១ របស់គ្រូអរកៈ ១ ។

វិជយវគ្គោ

[៧២] សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមញ្ញគតោ
 ភិក្ខុ វិជយធរោ ហោតិ ។ កតមេហំ សត្តហំ ។
 អាបត្តិ ជាធាតុ អនាបត្តិ ជាធាតុ លហុកំ អាបត្តិ
 ជាធាតុ កុក្កំ អាបត្តិ ជាធាតុ សីលវា
 ហោតិ ចាតិមោក្ខសំវេសំវុតោ វិហរតិ អាចារ្យោចរ-
 សម្បជ្ជោ អណ្តមត្តេស្កុ វុដ្ឋេស្កុ កយទស្សវំ សមាធាយ
 សីត្តតិ សីត្តាបទេសុ ចតុដ្ឋំ ឈានានំ អភិចេត-
 សីកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ ទិកាមលាភី ហោតិ
 អតិច្ឆលាភី អតិសិវលាភី អាសវានំ ខយា អនាសវំ
 ចេតោវម្មតិ បញ្ញាវម្មតិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជំ វិហរតិ ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ
 សត្តហំ ធម្មេហំ សមញ្ញគតោ ភិក្ខុ វិជយធរោ ហោតីតិ ។

[៧៣] សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមញ្ញគតោ
 ភិក្ខុ វិជយធរោ ហោតិ ។ កតមេហំ សត្តហំ ។
 អាបត្តិ ជាធាតុ អនាបត្តិ ជាធាតុ លហុកំ អាបត្តិ
 ជាធាតុ កុក្កំ អាបត្តិ ជាធាតុ ឧកយានំ ខោ
 បទស្ស ចាតិមោក្ខានំ វិគ្គារេន ស្វាគតានំ ហោតិ

វិន័យវិគ្គ

[៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ឈ្មោះ
 ថាវិនយធរ (អ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ) ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុតាបត្តិ ១
 ស្គាល់គុតាបត្តិ ១ ជាអ្នកមានសីល សង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខសំវារៈ បរិបូណ៌
 ដោយអាចារៈនឹងគោចរៈ ជាអ្នកឃើញភ័យក្នុងទោសទាំងឡាយបន្តិចបន្តួច
 សមាទាន សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១ ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បាន
 ដោយឆ័យ បានដោយស្រួល ខ្សែឈានទាំង ៤ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុង
 ចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេចនូវចេតនាវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់
 អាសវៈទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា វិនយធរ ។

[៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង
 ឈ្មោះថាវិនយធរ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺស្គាល់
 អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុតាបត្តិ ១ ស្គាល់គុតាបត្តិ ១
 បាតិមោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុនោះ ចេះចាំដោយត្រឹមត្រូវល្អយ៉ាងពិស្តារ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិដាយកោ

សុវិភត្តានិ សុប្បត្តិនិ សុវិនិច្ឆ័តានិ សុត្តសោ អនុត្តរញ្ញ-
 ធសោ ចតុន្នំ ឈានានំ អាកិច្ចេតសីកានំ ទិដ្ឋិជម្មសុខ-
 វិហារានំ និកាមលាភំ ហោតិ អតិច្ឆលាភំ អកុសីរ-
 លាភំ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ
 ទិដ្ឋេវ ជម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ឈ
 វិហារតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ ជម្មេហិ
 សមន្មាគតោ ភិក្ខុ វិនយជរោ ហោតីតិ ។

(៣២) សត្តហិ ភិក្ខុវេ ជម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ
 វិនយជរោ ហោតិ ។ តតមេហិ សត្តហិ ។ អាបត្តិ
 ជានាតិ អនាបត្តិ ជានាតិ លហុកំ អាបត្តិ ជានាតិ
 កុកំ អាបត្តិ ជានាតិ វិនយ ខោ បន បិតោ ហោតិ
 អសំហិរោ ចតុន្នំ ឈានានំ អាកិច្ចេតសីកានំ ទិដ្ឋិ-
 ជម្មសុខវិហារានំ និកាមលាភំ ហោតិ អតិច្ឆលាភំ
 អកុសីរលាភំ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ
 បញ្ញាវិមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ជម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា
 ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ
 ជម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ វិនយជរោ ហោតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សុត្តន្តនិបាត

បានចែករំលែកដោយល្អ បានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រពៃ បានវិនិច្ឆ័យ
 ដោយត្រឹមត្រូវ តាមសុត្តៈ តាមរបៀបនៃព្យញ្ជនៈ ១ ជាអ្នកបានតាម
 ប្រាថ្នា បានដោយឆ័យ បានដោយស្រួលនូវឈានទាំង ៤ ដែលកើត
 ក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់
 សម្រេចនូវចេតនាវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់
 អាសវៈទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា វិនយធរ ។

[៧៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង
 ឈ្មោះថា វិនយធរ ។ ប្រកបដោយធម៌៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ? គឺស្គាល់
 អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គុកាបត្តិ ១
 ជាអ្នកខាប់ខ្លួន មិនឃ្លើងឃ្លើង ក្នុងវិន័យ ១ ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា
 បានដោយឆ័យ បានដោយស្រួលនូវឈានទាំង ៤ ដែលកើតក្នុងចិត្ត
 ដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់សម្រេច
 នូវចេតនាវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈ
 ទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា វិនយធរ ។

បណ្ណសកសង្គហវិញ្ញាបនបត្រ

(៧៥) សត្វហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមណ្ឌតតោ ភិក្ខុ
 វិជយធរោ ហោតិ ។ កតមេហំ សត្វហំ ។ អាបត្តិ
 ជាធាតុ អនាបត្តិ ជាធាតុ លហុកំ អាបត្តិ ជាធាតុ
 កុកុកំ អាបត្តិ ជាធាតុ អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ
 អនុស្សាវតិ សេយ្យដីធំ ឯកម្យំ ជាតិ ទ្វេបំ ជាតិយោ
 ។ បេ ។ ឥតិ សាគារំ សុទ្ធនំ អនេកវិហិតំ
 បុព្វេនិវាសំ អនុស្សាវតិ ទីព្រៃន ចត្តុតា វិសុទ្ធន អតិ-
 ក្កន្តមាទុសកេន ។ បេ ។ យថាកម្មបតេ សត្វ
 បជាធាតុ អាសវំ ឧយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញា-
 វិមុត្តិ ទីដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចកត្វា ឧប-
 សម្បជ្ឈំ វិហារតិ ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ សត្វហំ
 ធម្មេហំ សមណ្ឌតតោ ភិក្ខុ វិជយធរោ ហោតិ ។

(៧៦) សត្វហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមណ្ឌតតោ ភិក្ខុ
 វិជយធរោ សោភតិ ។ កតមេហំ សត្វហំ ។ អាបត្តិ
 ជាធាតុ អនាបត្តិ ជាធាតុ លហុកំ អាបត្តិ
 ជាធាតុ កុកុកំ អាបត្តិ ជាធាតុ សីលវា ហោតិ
 ។ បេ ។ សមាទាយ សីក្ខាតិ សីក្ខាបទេសុ

បណ្ណសកាលង្គហិត នៃយវត្ត

(៧៥) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង
 ឈ្មោះថា នៃយធរ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
 ស្គាល់កាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុ-
 កាបត្តិ ១ រលឹកឃើញនូវបុព្វេនិវាសៈ ជាច្រើនប្រការគឺ ១ ជាតិ ២ ជាតិ
 ។ បេ ។ រលឹកឃើញនូវបុព្វេនិវាសៈ ជាច្រើនប្រការព្រមទាំងពាក្យៈ នឹង
 ទេវទេស ១ មានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងផុតចក្ខុ ផ្សារបស់មនុស្ស
 ធម្មភា ។ បេ ។ ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វ ដែលអន្តោលទៅតាមកម្ម ១
 ធ្វើឲ្យជាកំច្បាស់ សម្រេចនូវចេតោវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែល
 មិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧
 យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា នៃយធរ ។

(៧៦) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជានៃយធរ ប្រកបដោយធម៌ ៧
 យ៉ាង ទើបរុងរឿង ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺស្គាល់
 កាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១
 ជាអ្នកមានសីល ។ បេ ។ សមាទាន សិក្សា ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយស្ស សត្តន្តនិបាតោ

ចតុជ្ឈំ ឈានានំ ។ បេ ។ អតិសីរលាភី អាសវានំ
ខយា ។ បេ ។ សុច្ឆិតត្វា ឧបសម្ព័ន្ធវ្លំ វិហារតិ ។
ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហំ ធម្មេហំ សមម្ពោគតោ
ភិក្ខុ វិជយជរោ សោភតីតិ ។

[៧៧] សុត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមម្ពោគតោ
វិជយជរោ សោភតី ។ តតមេហំ សុត្តហំ ។ អាបត្តិ
ជានាតិ អនាបត្តិ ជានាតិ លហុតំ អាបត្តិ ជានាតិ
តុកំ អាបត្តិ ជានាតិ ឧកយានំ ខោ បទស្ស ចាតិ-
មោក្ខានំ វិត្តារម ភ្នាគតានំ ហោន្តិ សុវិភត្តានំ សុប្ប-
វត្តិនំ សុវិជ្ជិតានំ សុត្តសោ អនុឡាប្បនសោ ចតុជ្ឈំ
ឈានានំ ។ បេ ។ អតិសីរលាភី អាសវានំ ខយា
។ បេ ។ សុច្ឆិតត្វា ឧបសម្ព័ន្ធវ្លំ វិហារតិ ។ ឥមេហំ
ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហំ ធម្មេហំ សមម្ពោគតោ វិជយជរោ
សោភតីតិ ។

[៧៨] សុត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមម្ពោគតោ វិជ-
យជរោ សោភតី ។ តតមេហំ សុត្តហំ ។ អាបត្តិ
ជានាតិ អនាបត្តិ ជានាតិ លហុតំ អាបត្តិ ជានាតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ សុត្តន្តបិដក

ជាអ្នកបានដោយស្រួលនូវឈានទាំង ៤ ។ បេ ។ ខ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
សម្រេច ។ បេ ។ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុជាវិនយធរ ប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ទើបរុំរឿង ។

(៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិនយធរ ប្រកបដោយធម៌ ៧
យ៉ាង ទើបរុំរឿង ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺស្គាល់
អាបត្តិ ខ ស្គាល់អនាបត្តិ ខ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ខ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ខ
ទាំងបាតិមោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុនោះ ចេះចាំដោយត្រឹមត្រូវល្អ យ៉ាងពិស្តារ
បានចែករំលែកដោយល្អ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រពៃ បានវិនិច្ឆ័យ
ដោយត្រឹមត្រូវ តាមសុត្តៈ តាមរបៀបនៃព្យញ្ជនៈ ខ ជាអ្នកបានដោយ
ស្រួលនូវឈានទាំង ៤ ។ បេ ។ ខ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់សម្រេច ។ បេ ។
ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិនយធរ
ប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ទើបរុំរឿងបាន ។

(៧៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិនយធរ ប្រកបដោយធម៌ ៧
យ៉ាង ទើបរុំរឿង ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។
គឺ ស្គាល់អាបត្តិ ខ ស្គាល់អនាបត្តិ ខ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ខ

បណ្ណាសកសង្គហពោ វិជយវត្តោ

កុក្កំ អាបត្តិ ជាធាតុ វិជយេ ទោ មន បិតោ
 ហោតិ អសំប៉ារោ ចតុជ្ជំ ឈានាធំ ។ បេ ។
 អគសិរណភិ អាសវាធំ ឧយា ។ បេ ។ សច្ចិកត្វា
 ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។ ឥមេហិ ទោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ
 ធម្មេហិ សមញ្ញាគតោ វិជយធរោ សោភតីតិ ។

[៧៩] សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញាគតោ
 វិជយធរោ សោភតិ ។ កតមេហិ សត្តហិ ។ អាបត្តិ
 ជាធាតុ អបាបត្តិ ជាធាតុ លហុកំ អាបត្តិ ជាធាតុ
 កុក្កំ អាបត្តិ ជាធាតុ អនេកវិហិតំ បុព្វេ-
 ធិវាសំ អនុស្សាតិ សេយ្យដំធំ ឯកម្យំ ជាតិ ទ្រេប
 ជាតិយោ ។ បេ ។ ឥតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ អនេក-
 វិហិតំ បុព្វេធិវាសំ អនុស្សាតិ ធិព្វេន ចក្កុយា វិសុទ្ធន
 អតិក្កន្ធមាទុសកេន ។ បេ ។ យេវាកម្មបតេ សត្ត
 បជាធាតុ អាសវាធំ ឧយា ។ បេ ។ សច្ចិកត្វា
 ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។ ឥមេហិ ទោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ
 ធម្មេហិ សមញ្ញាគតោ វិជយធរោ សោភតីតិ ។

[៨០] អថេទោ អាយស្មា ឧបាសិ យេន កតវា
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កតវន្តំ អភិវាទេត្វា

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ នៃយវត្ត

ស្គាល់គុកាបត្តិ ១ ជាអ្នកខ្ជាប់ខ្ជួន មិនឃ្លេងឃ្លោង ក្នុងវិន័យ ១
 ជាអ្នកបានដោយស្រួលនូវឈានទាំង ៤ ។ បេ ។ ១ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេច ។ បេ ។ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុជាវិនយធរ ប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ទើបរុងរឿង ។

(៧៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិនយធរ ប្រកបដោយធម៌
 ៧ យ៉ាង ទើបរុងរឿង ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 គឺស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គុកា-
 បត្តិ ១ រលឹកឃើញនូវបុព្វេនវសៈ ជាច្រើនប្រការ គឺ ១ ជាតិ ២ ជាតិ
 ។ បេ ។ រលឹកឃើញនូវបុព្វេនវសៈ ជាច្រើនប្រការ ព្រមទាំងអាការៈនឹង
 ទេវទេស ១ មានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងផុតចក្ខុ ជាបស់មនុស្ស
 ធម្មតា ។ បេ ។ ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វ ដែលអន្តោលទៅតាមកម្ម ១
 ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ។ បេ ។ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិនយធរ ប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ
 ទើបរុងរឿង ។

(៨០) គ្រានោះឯង ព្រះទេវាលីដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយោ

ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្គោ ខោ អាយស្កា
 ឧចារិ កត្តន្តំ ឯតទរោច សាធុ មេ កន្តេ កតវា សង្ខត្តេន
 ធម្មំ ទេសេតុ យមហំ កតវតោ ធម្មំ សុត្វា ឯកោ
 វ្រូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរយ្យន្តំ ។
 យេ ខោ ភំ ឧចារិ ធម្មេ ជាឈយ្យាសិ ឥមេ ធម្មា
 ន ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរតាយ និរោធាយ ឧបសមាយ
 អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តិទិ ឯតំសេន
 ឧចារិ ជាឈយ្យាសិ នេសោ ធម្មោ នេសោ វិនយោ
 នេតំ សត្តសាសនន្តំ ។ យេ ច ខោ ភំ ឧចារិ ធម្មេ
 ជាឈយ្យាសិ ឥមេ ធម្មា ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរតាយ
 និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ
 និព្វានាយ សំវត្តន្តិទិ ឯតំសេន ឧចារិ ជាឈយ្យាសិ
 ឯសោ ធម្មោ ឯសោ វិនយោ ឯតំ សត្តសាសនន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិយម

រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះទេវាណិដ៍មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏
សមគួរហើយ ទើបគ្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែង ធម៌ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ
ដោយសេចក្តីសង្ខេបឲ្យបាន ខ្ញុំព្រះអង្គបានស្តាប់ធម៌ របស់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគហើយ នៅតែម្នាក់ឯង ចៀសចេញចាកពួកគណៈ ជាអ្នក
មិនប្រមាទ មានព្យាយាមដុតកំដៅអិលេស បញ្ជូនចិត្តទៅក្នុងព្រះ
និព្វាន ។ ម្ចាស់ទេវាណិ អ្នកត្រូវដឹងនូវពួកធម៌ណាថា ធម៌ទាំងនេះ
មិននាំឲ្យនឿយណាយដោយដាច់ខាត មិននាំឲ្យរលាយចិត្ត មិននាំឲ្យ
រលត់ មិននាំឲ្យស្ងប់ មិននាំឲ្យបានអភិញ្ញា មិននាំឲ្យបានត្រាស់ដឹង
មិននាំឲ្យបានព្រះនិព្វាន ម្ចាស់ទេវាណិ អ្នកត្រូវចាំទុក ដោយដាច់
ខាតថា នេះមិនមែនជាធម៌ នេះមិនមែនជាវិន័យ នេះមិនមែនជាពាក្យ
ប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាឡើយ ។ ម្ចាស់ទេវាណិ អ្នកត្រូវដឹងនូវពួក
ធម៌ណាថា ធម៌ទាំងឡាយនេះ នាំឲ្យនឿយណាយ ដោយដាច់ខាត
នាំឲ្យរលាយចិត្ត នាំឲ្យរលត់ នាំឲ្យស្ងប់ នាំឲ្យបានអភិញ្ញា នាំឲ្យ
បានត្រាស់ដឹង នាំឲ្យបានព្រះនិព្វាន ម្ចាស់ទេវាណិ អ្នកត្រូវចាំទុក
ដោយដាច់ខាតថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅ របស់
ព្រះសាស្តា ។

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ នៃយវត្តោ

(៨០) សត្តិមេ ភិក្ខុវេ អធិការណាសមថា ធម្មា
 ឧប្បន្នប្បដ្ឋានំ អធិការណានំ សមថាយ វ្យាសមាយ។
 កតមេ សត្ត ។ សម្មាសមាសោ នាតត្វោ សតិវិនយោ
 នាតត្វោ អម្បន្តវិនយោ នាតត្វោ បដិញ្ញាតការណំ
 យេកុយ្យសីកា តស្ស ចាមិយសីកា តណាវត្តារកោ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត អធិការណាសមថា ធម្មា
 ឧប្បន្នប្បដ្ឋានំ អធិការណានំ សមថាយ វ្យាសមាយាតិ ។

នៃយវត្តោ ភតិយោ(១) ។

តស្សទ្វាដិ

ចតុរោ វិនយធរោ ចតុរោ វិនយធរសោភណោ ហោន្តិ
 សាសនំ អដ្ឋមវេត្តេ ទស ចាឡិ អធិការណាសមថេនាតិ ។

១ អន្តិមោតិ អន្តិកហិយំ ទិស្សតិ ។

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ នៃយវត្ត

[៨១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៧ នេះ ឈ្មោះថា អធិករណ-
សមថៈ សម្រាប់រម្ងាប់ សម្រាប់ផ្សះផ្សាឲ្យអធិករណៈទាំងឡាយ ដែល
កើតឡើងហើយ កើតឡើងហើយ ។ ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាង ក៏ដូចម្តេច
ខ្លះ ។ គឺសង្ឃត្រូវឲ្យសម្មាវិន័យ ១ ត្រូវឲ្យសតិវិន័យ ១ ត្រូវឲ្យ
អម្ពឡវិន័យ ១ ត្រូវវិនិច្ឆ័យភាគទោស តាមពាក្យប្តេជ្ញារបស់អ្នកឆ្លើយ ១
ត្រូវវិនិច្ឆ័យ តាមភាគប្រើនជាប្រមាណ ១ ត្រូវភាគទោស តាមកម្មរបស់
ភិក្ខុ ដែលប្រព្រឹត្តលាមក ១ ត្រូវវិនិច្ឆ័យឱ្យពួកភិក្ខុ ដែលវិវាទ
ទាស់ទែនគ្នា សង្រួបសង្រួម អត់ទុកគ្នាទៅវិញទៅមក ដូចគេគ្រប
មូត្រលាមកដោយស្មៅ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាង
នេះ ឈ្មោះថាអធិករណសមថៈ សម្រាប់រម្ងាប់ សម្រាប់ផ្សះផ្សាឲ្យអធិ-
ករណៈទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ កើតឡើងហើយ ។

ចប់ នៃយវត្តទី ៣ ។

ឧទ្ទាននៃវិន័យវិគ្គណៈគឺ

បាលី ១០ លើក មានកងអដ្ឋមវគ្គ គឺនិយាយអំពីភិក្ខុ ជា
វិន័យធរបួនពួក ១ ភិក្ខុជាវិន័យធរ ដែលរៀងបួនពួក ១
ពាក្យប្រដៅ ១ អធិករណសមថៈ ១ ។

វិគ្គយសង្ខតា សុត្តន្ត

[៨២] សុត្តន្តំ ភិក្ខុវេ ធម្មានំ ភិក្ខុត្តា ភិក្ខុ ហោតិ ។
 កតមេសំ សុត្តន្តំ ។ សក្កាយនិដ្ឋំ ភិក្ខុ ហោតិ
 វិចិត្តា ភិក្ខុ ហោតិ សីលព្វតបរមាសោ ភិក្ខុ
 ហោតិ រកោ ភិក្ខុ ហោតិ ទោសោ ភិក្ខុ ហោតិ
 មោហោ ភិក្ខុ ហោតិ មាឆោ ភិក្ខុ ហោតិ ។ ឥមេសំ
 ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តន្តំ ធម្មានំ ភិក្ខុត្តា ភិក្ខុ ហោតិ ។

[៨៣] សុត្តន្តំ ភិក្ខុវេ ធម្មានំ សម្មត្តា
 សមណោ ហោតិ ។ បេ ។ ពាហិត្តា ព្រាហ្មណ
 ហោតិ ។ បេ ។ និស្សត្តា សោត្តិកោ ហោតិ
 ។ បេ ។ និហិត្តា^(១) និហិត្តិកោ ហោតិ ។ បេ ។
 វិទិត្តា វេទិត្ត ហោតិ ។ បេ ។ អារត្តា
 អរហោ ហោតិ^(២) ។ កតមេសំ សុត្តន្តំ ។
 សក្កាយនិដ្ឋំ អារកោ ហោតិ វិចិត្តា អារកោ
 ហោតិ សីលព្វតបរមាសោ អារកោ ហោតិ រកោ
 អារកោ ហោតិ ទោសោ អារកោ ហោតិ

១ ម. និយុត្តា សោត្តិយោ ហោតិ ។ ល ។ និញ្ញត្តា ។ ឧ. និហិត្តា ។ ២ ឧ. ម.
 អរិហិត្តា អរិយោ ហោតិ ។ បេ ។ អារត្តា អរហោ ហោតិ ។

វិគាល្គង្គិក សត្វន

[៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលហៅថា ភិក្ខុ ព្រោះបាន
 ម្នោយនូវធម៌ ៧ យ៉ាង ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺជាអ្នក
 បានម្នោយសក្កាយទិដ្ឋិ ១ ម្នោយវិចិត្រិច្ឆា ១ ម្នោយសីលពូតបរា-
 មាសៈ ១ ។ ម្នោយរាគៈ ១ ម្នោយទោសៈ ១ ម្នោយមោហៈ ១
 ម្នោយមានៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលហៅថា ភិក្ខុ ព្រោះ
 បានម្នោយនូវធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ។

[៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលហៅថា សមណៈ
 ព្រោះបានម្នាបធម៌ ៧ យ៉ាង ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា ព្រាហ្មណ៍
 ព្រោះបានបន្ស្រង់ ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា សោត្តិកៈ ព្រោះជាអ្នក
 ប្រាសចាក ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា នហតិកៈ ព្រោះជាអ្នកលាង
 ជំរះ ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា វេទន្ទ ព្រោះជាអ្នកត្រាស់ជំងឺ ។ បេ ។
 បុគ្គលដែលហៅថា អរហន្ត ព្រោះជាអ្នកឆ្ងាយ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង
 តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺឆ្ងាយចាកសក្កាយទិដ្ឋិ ១ ឆ្ងាយចាកវិចិត្រិច្ឆា ១
 ឆ្ងាយចាកសីលពូតបរាមាសៈ ១ ឆ្ងាយចាករាគៈ ១ ឆ្ងាយចាកទោសៈ ១

វិញ្ញាណសង្ខារ

មោហោ អារក្ខោ មោត៌ មាដោ អារក្ខោ
 មោត៌ ។ ឥមេសំ ទោ ភិក្ខុវេ សុត្តន្តំ ធម្មានំ
 អារក្ខតា អរហោ មោត៌តិ ។

[៨៤] សត្តិមេ ភិក្ខុវេ អសទ្ធម្មា ។ កតមេ
 សត្ត ។ អស្សនោ មោត៌ អហរក្ខោ មោត៌
 អនោត្តប្បី មោត៌ អប្បស្សតោ មោត៌ កុសីនោ
 មោត៌ មុដ្ឋស្សតិ មោត៌ ធិប្បញ្ញោ មោត៌ ។
 ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ សត្ត អសទ្ធម្មាតិ ។ សត្តិមេ
 ភិក្ខុវេ សទ្ធម្មា ។ កតមេ សត្ត ។ សន្នោ មោត៌
 ហរិមា មោត៌ ឡុត្តប្បី មោត៌ ពហុស្សតោ មោត៌
 អារទ្ធកិយោ មោត៌ សតិមា មោត៌ បញ្ចវា មោត៌ ។
 ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ សត្ត សទ្ធម្មាតិ^(១) ។

[៨៥] សត្តិមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យា
 ចាហុនេយ្យា ទត្តិណេយ្យា អញ្ញាណករណីយា
 អនុត្តរំ បុញ្ញត្តិកំ លោកស្ស ។ កតមេ
 សត្ត ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯកន្នោ បុគ្គលា

១ ម. និពោ បរំ តស្សត្ថានំ វិញ្ញាណសមណាប្រាហ្មណ ច សោតិយត្ថិតកោ វេទនា-
 រិយោ អហោសទ្ធសទ្ធម្មនោ ទេសិតា ភេ តថាគណតិ ។

វិទ្យាសង្គហិត សុត្តន្ត

ឆ្ងាយចាកមោហាៈ ១ ឆ្ងាយចាកមានៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល
ដែលហៅថា អវហន្ត ព្រោះជាអ្នកឆ្ងាយចាកធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

[៨៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសុទ្ធម្មនេះ មាន ៧ យ៉ាង ។
អសុទ្ធម្ម ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលមិនមានសត្វា ១ មិនមាន
ហិរិ ១ មិនមានឥត្តប្បៈ ១ ជាអ្នកចេះដឹងតិច ១ ខ្ជិលច្រអូស ១ ក្តៅចក្ខុ
ស្មារតី ១ ឥតប្រាជ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសុទ្ធម្មមាន ៧ យ៉ាង
នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សុទ្ធម្មនេះមាន ៧ យ៉ាង ។ សុទ្ធម្ម
៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលមានសត្វា ១ មានហិរិ ១ មាន
ឥត្តប្បៈ ១ អ្នកចេះដឹងច្រើន ១ ជាអ្នកផ្ដន់ព្យាយាម ១ មានស្មារតី ១
មានប្រាជ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សុទ្ធម្មមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

[៨៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ ជាអ្នកគួរ
ទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេរៀបចំ
ទទួលភ្ញៀវ គួរទទួលនូវទិក្ខុណា បាន គួរគេប្រណម្យអញ្ជើញ ជា
ស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើរ របស់សត្វលោក ។ បុគ្គល ៧ ពួក
តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស សុត្តន្តនិយមោ

ចក្កស្មី អនិច្ចាធិបត្សី វិហារតិ អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចប្បដិសំ-
 វេទី សតតំ សមិតំ អព្វោកតិណ្ឌំ ចេតសា អនិមុច្ចមាណោ
 បញ្ញាយ បរិយោគាហមាណោ ។ សោ អាសវំទំ ខយា
 អនាសវំ ចេតោមុត្តិ បញ្ញាមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិតត្វា ឧបសម្មជ្ជេ វិហារតិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ បឋមោ
 បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ ចាហុនេយ្យោ នត្ថិណេយ្យោ
 អញ្ញាវគរណីយោ អនុត្តរំ បុញ្ញត្វេតំ លោកស្ស ។
 ពុន ចបំ ភិក្ខុវេ ឥនេកោច្ឆោ បុគ្គលោ ចក្កស្មី
 អនិច្ចាធិបត្សី វិហារតិ អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចប្បដិសំវេទី
 សតតំ សមិតំ អព្វោកតិណ្ឌំ ចេតសា អនិមុច្ចមាណោ
 បញ្ញាយ បរិយោគាហមាណោ ។ តស្ស អបុព្វំ
 អចរិមំ អាសវបរិយាទានញ្ច ហោតិ ជីវិតបរិយា-
 ទានញ្ច ។ អយំ ភិក្ខុវេ ទុតិយោ បុគ្គលោ
 អាហុនេយ្យោ... អនុត្តរំ បុញ្ញត្វេតំ លោកស្ស ។
 ពុន ចបំ ភិក្ខុវេ ឥនេកោច្ឆោ បុគ្គលោ ចក្កស្មី
 អនិច្ចាធិបត្សី វិហារតិ អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ច-
 ប្បដិសំវេទី សតតំ សមិតំ អព្វោកតិណ្ឌំ ចេតសា
 អនិមុច្ចមាណោ បញ្ញាយ បរិយោគាហមាណោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សត្តនិកាយ

ជាអ្នកឃើញរឿយៗថា មិនទៀង មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ដឹង
 ច្បាស់ថា មិនទៀង មានចិត្តចុះសិប្ប ស្ទង់ ដោយប្រាជ្ញាជាប់រឿយ ។
 មិនច្រឡំក្រឡំក្នុងចក្ខុ ។ បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវ
 ចេតនាមុត្តិនីបញ្ញាមុត្តិ ដែលមិនមានអសវៈ ព្រោះអស់អសវៈទាំង
 ឡាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាបុគ្គល
 ទី ១ ដែលត្រូវទទួលនូវវិត្ត ដែលគេនាំមកបូជា ត្រូវទទួលនូវវិត្ត ដែល
 គេរៀបចំទទួលភ្ញៀវ ត្រូវទទួលនូវទិវិណាទាន ត្រូវគេប្រណម្យអញ្ជូល
 ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
 បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញរឿយៗថា មិនទៀង មានសេចក្តី
 សំគាល់ថា មិនទៀង ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀង មានចិត្តចុះសិប្ប ស្ទង់
 ដោយប្រាជ្ញាជាប់រឿយ ។ មិនច្រឡំក្រឡំក្នុងចក្ខុ ។ បុគ្គលនោះ
 អស់ទាំងអសវៈ អស់ទាំងវិវិកាដណ្តាល ។ គ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ នេះជាបុគ្គលទី ២ ដែលត្រូវទទួលនូវវិត្ត ដែលគេនាំមកបូជា...
 ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយ
 ទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញរឿយៗថា មិនទៀង
 មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀង មានចិត្តចុះ
 សិប្ប ស្ទង់ ដោយប្រាជ្ញាជាប់រឿយ ។ មិនច្រឡំក្រឡំក្នុងចក្ខុ ។

វិញ្ញាណសង្គហិត សុត្តន្ត

សោ បព្វជ្ជំ ឡិម្ពាតិយាទំ សញ្ញាជនាទំ បរត្ថយា
 អន្តរាបរិទិញ្ញាយី ហោតិ ។ បេ ។ ឧបហត្ថបរិទិញ្ញាយី
 ហោតិ ។ បេ ។ អសម្ព័ន្ធរាបរិទិញ្ញាយី ហោតិ ។ បេ ។
 សសម្ព័ន្ធរាបរិទិញ្ញាយី ហោតិ ។ បេ ។ ឧម្ពុសោតោ ហោតិ
 អកនិដ្ឋតាមី ។ អយំ ភិក្ខុវេ សត្តមោ បុគ្គលោ
 អាហុនេយ្យោ ... អនុត្តរំ បុញ្ញត្ថេត្ថំ លោកស្ស ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ
 ចាហុនេយ្យោ នត្ថិលោយ្យោ អញ្ញាលីករណីយោ អនុត្តរំ
 បុញ្ញត្ថេត្ថំ លោកស្សតិ ។

(៨៦) សត្តមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ ...
 អនុត្តរំ បុញ្ញត្ថេត្ថំ លោកស្ស ។ តតមេ សត្ត ។
 ឥន ភិក្ខុវេ ឯកោត្តោ បុគ្គលោ ចក្កស្មី ទុក្ខា-
 នុបស្សី វិហរតិ... ចក្កស្មី អនត្តានុបស្សី វិហរតិ
 ចក្កស្មី ខយានុបស្សី វិហរតិ ចក្កស្មី វិយានុបស្សី
 វិហរតិ ចក្កស្មី វិភាគានុបស្សី វិហរតិ ចក្កស្មី និរោ-
 នុបស្សី វិហរតិ ចក្កស្មី បដិទិស្សត្តានុបស្សី វិហរតិ

វិទ្យាសង្គហិត សុត្តន្ត

បុគ្គលនោះ បានឈ្មោះថា អន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់សំយោជនៈ ៥
 ដែលជាចំណែកខាងក្រោមរលីង ។ បេ ។ បានឈ្មោះថា ទុបហប្បបរមញ្ញាយី
 ។ បេ ។ បានឈ្មោះថា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ។ បេ ។ បានឈ្មោះថា សសង្ខារ-
 បរិនិព្វាយី ។ បេ ។ បានឈ្មោះថា ទុទ្ធិសោតអកនិដ្ឋតាមី ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាបុគ្គលទី ៧ ដែលគួរទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេនាំមក
 បូជា... ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលទាំង ៧ ពួកនេះ ជាអ្នកគួរទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេនាំមកបូជា គួរ
 ទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេរៀបចំទទួលភ្ញៀវ គួរទទួលនូវវត្ថុកិណាទាន គួរគេ
 ប្រណម្យអញ្ជូលី ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើរ របស់សត្វលោក ។

[៨៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ គួរទទួលនូវវត្ថុ
 ដែលគេនាំមកបូជា . . . ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើរ របស់សត្វលោក ។
 បុគ្គល ៧ ពួក តែងដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុង
 លោកនេះ ជាអ្នកឃើញរឿយ ។ ក្នុងចក្ខុថាជាទុក្ខ . . . ១ ឃើញ
 រឿយ ។ ក្នុងចក្ខុថា មិនមែនជាអស់ខ្លួន ១ ឃើញរឿយ ។ ក្នុងចក្ខុ
 ថា អស់ទៅ ១ ឃើញរឿយ ។ ក្នុងចក្ខុថា សាបសូន្យទៅ ១ ឃើញ
 រឿយ ។ ក្នុងចក្ខុថា គួរអោយចិត្ត ១ ឃើញរឿយ ។ ក្នុងចក្ខុថាជា
 របស់រលត់ ១ ឃើញរឿយ ។ ក្នុងចក្ខុ ថាជាអស់គួរលះបង់ចេញ ១

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សត្តនិបាតោ

សោភស្តី	យានស្តី	ជីវិត្ត	កាយស្តី	មនស្តី
រូបស្តី	សឡេស្តី	កឡេស្តី	វសេស្តី	ដោដ្ឋេស្តី
ចត្តវិញ្ញាណ	សោតវិញ្ញាណ	យានវិញ្ញាណ		
ជីវិតវិញ្ញាណ	កាយវិញ្ញាណ	មនោវិញ្ញាណ		
ចត្តសម្ពាស្ស	សោភសម្ពាស្ស	យានសម្ពាស្ស		
ជីវិតសម្ពាស្ស	កាយសម្ពាស្ស	មនោសម្ពាស្ស		
ចត្តសម្ពាស្សជាយ	វេទនាយ	សោភសម្ពាស្សជាយ		
វេទនាយ	យានសម្ពាស្សជាយ	វេទនាយ	ជីវិតសម្ពាស្សជាយ	
ជាយ	វេទនាយ	កាយសម្ពាស្សជាយ	វេទនាយ	មនោសម្ពាស្សជាយ
វេទនាយ	រូបសញ្ញាយ	សទ្ធសញ្ញាយ		
កទ្ធសញ្ញាយ	វសសញ្ញាយ	ដោដ្ឋេសញ្ញាយ	ធម្មសញ្ញាយ	
សញ្ញាយ	រូបសញ្ញោតនាយ	សទ្ធសញ្ញោតនាយ	កទ្ធសញ្ញោតនាយ	
សញ្ញោតនាយ	វសសញ្ញោតនាយ	ដោដ្ឋេសញ្ញោតនាយ		
ធម្មសញ្ញោតនាយ	រូបតណ្ហាយ	សទ្ធិតណ្ហាយ	កទ្ធិតណ្ហាយ	
តណ្ហាយ	វសតណ្ហាយ	ដោដ្ឋេសតណ្ហាយ	ធម្មតណ្ហាយ	
រូបវិគត្តេ	សទ្ធិវិគត្តេ	កទ្ធិវិគត្តេ	វសវិគត្តេ	ដោដ្ឋេសវិគត្តេ
ធម្មវិគត្តេ	រូបវិចារ	សទ្ធិវិចារ	កទ្ធិវិចារ	វសវិចារ
ដោដ្ឋេសវិចារ	ធម្មវិចារ	រូបត្ថុទ្ធ	វេទនាទ្ធ	

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិកាយ សុត្តនិបាត

ក្នុងសោតៈ ឃានៈ ជីវ្ហកាយ មនៈ ក្នុងរូបចាំនឿយ សម្មាសម្ពុទ្ធិចាំនឿយ
 ក្នុងចាំនឿយ រសចាំនឿយ ដោយដ្ឋានៈចាំនឿយ ធម្មាសម្ពុទ្ធិចាំនឿយ
 ក្នុងចក្ខុវិញ្ញាណ សោត្តវិញ្ញាណ ឃានវិញ្ញាណ ជីវ្ហវិញ្ញាណ កាយវិញ្ញាណ
 មនោវិញ្ញាណ ក្នុងចក្ខុសម្មស្ស សោត្តសម្មស្ស ឃានសម្មស្ស ជីវ្ហ-
 សម្មស្ស កាយសម្មស្ស មនោសម្មស្ស ក្នុងវេទនាដែលកើតអំពីចក្ខុ-
 សម្មស្ស វេទនាដែលកើតអំពីសោត្តសម្មស្ស វេទនាដែលកើតអំពីឃាន-
 សម្មស្ស វេទនាដែលកើតអំពីជីវ្ហសម្មស្ស វេទនាដែលកើតអំពីកាយ-
 សម្មស្ស វេទនាដែលកើតអំពីមនោសម្មស្ស ក្នុងរូបសញ្ញា សទ្ធិសញ្ញា
 គន្ធសញ្ញា រសសញ្ញា ដោយដ្ឋានសញ្ញា ធម្មសញ្ញា ក្នុងរូបសញ្ញោតនា
 សទ្ធិសញ្ញោតនា គន្ធសញ្ញោតនា រសសញ្ញោតនា ដោយដ្ឋានសញ្ញោតនា
 ធម្មសញ្ញោតនា ក្នុងរូបតណ្ហា សទ្ធិតណ្ហា គន្ធិតណ្ហា រសតណ្ហា
 ដោយដ្ឋានតណ្ហា ធម្មតណ្ហា ក្នុងរូបវិតក្កៈ សទ្ធិវិតក្កៈ គន្ធិវិតក្កៈ រស-
 វិតក្កៈ ដោយដ្ឋានវិតក្កៈ ធម្មវិតក្កៈ ក្នុងរូបវិហារៈ សទ្ធិវិហារៈ គន្ធិវិហារៈ
 រសវិហារៈ ដោយដ្ឋានវិហារៈ ធម្មវិហារៈ ក្នុងរូបភូមិ វេទនាភូមិ

វិញ្ញាណស្តង់ដារ សុត្តន្ត

សញ្ញាទន្ទេ សម្ពាទ្ទកន្ទេ វិញ្ញាណក្ខន្ធទេ អនិច្ចាទុបស្សី
 វិហារតិ ទុក្ខាទុបស្សី វិហារតិ អនត្តាទុបស្សី វិហារតិ
 ទយាទុបស្សី វិហារតិ វយាទុបស្សី វិហារតិ វិភត្តា-
 ទុបស្សី វិហារតិ និរោធាទុបស្សី វិហារតិ បដិច្ច-
 ស្សត្តាទុបស្សី វិហារតិ ។

[៨៧] រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សត្ត ធម្មា
 ភាវេតញ្ច ។ តតមេ សត្ត ។ សតិសម្មោជ្ឈដ្ឋោ ។ បេ។
 ឧបេក្ខាសម្មោជ្ឈដ្ឋោ ។ រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ
 ឥមេ សត្ត ធម្មា ភាវេតញ្ចតិ ។

[៨៨] រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សត្ត ធម្មា
 ភាវេតញ្ច ។ តតមេ សត្ត ។ អនិច្ចសញ្ញា អនត្តសញ្ញា
 អស្មុកសញ្ញា អាទីនវសញ្ញា បហានសញ្ញា វិវាគសញ្ញា
 និរោធសញ្ញា ។ រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ ឥមេ
 សត្ត ធម្មា ភាវេតញ្ចតិ ។

[៨៩] រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សត្ត
 ធម្មា ភាវេតញ្ច ។ តតមេ សត្ត ។
 អស្មុកសញ្ញា មរណសញ្ញា អាហារេ បដិក្ខុលសញ្ញា

វិញ្ញាណក្ខណ៍ សុត្តន្ត

សញ្ញាខន្ធ សង្ខារក្ខន្ធ ជាអ្នកឃើញរឿយ ។ ក្នុងវិញ្ញាណក្ខន្ធថាជា
របស់មិនទៀង ឃើញរឿយ ។ ថាជាទុក្ខ ឃើញរឿយ ។ ថា មិន
មែនរបស់ខ្លួន ឃើញរឿយ ។ ថា អស់ទៅ ឃើញរឿយ ។ ថា សាប
សូន្យទៅ ឃើញរឿយ ។ ថា គួររសាយចិត្ត ឃើញរឿយ ។ ថា រលត់
ឃើញរឿយ ។ ថាជារបស់គួរលះបង់ចេញ ។

(៨៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាង ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន
ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ សតិ-
សម្មាដ្ឋង្គ ១ ។ រេ ។ ឧបេក្ខាសម្មាដ្ឋង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។

(៨៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាង ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន
ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
អនិច្ចសញ្ញា ១ អនត្តសញ្ញា ១ អសុភសញ្ញា ១ អាទិនវសញ្ញា ១
បហានសញ្ញា ១ វិរាគសញ្ញា ១ និរោធសញ្ញា ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹង
ច្បាស់នូវរាគៈ ។

(៨៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាង ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន
ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
អសុភសញ្ញា ១ មរណសញ្ញា ១ អាហារេ បដិក្ខលសញ្ញា ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

សព្វលោកេ អនក្ករតសញ្ញា អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចេ
 ធុត្តសញ្ញា ធុត្តេ អនត្តសញ្ញា ។ រាគស្ស ភិក្ខុវេ
 អភិក្ខាយ ឥមេ សត្ត ធម្មា ភាវេតព្វាតិ ។

(៧០) រាគស្ស ភិក្ខុវេ បរិក្ខាយ ។ បេ ។
 បរិក្ខាយាយ បហាឆាយ ខយាយ វយាយ វិរាតាយ និរោ-
 ឆាយ ចាតាយ បដិជិស្សត្ថាយ ឥមេ សត្ត ធម្មា
 ភាវេតព្វា ។ ខោសស្ស មោហស្ស កោធនស្ស ឧប-
 បាសស្ស មត្តស្ស បលាសស្ស ឥស្សយ មច្ឆរិយស្ស
 មាយាយ សាវេយ្យស្ស ជន្តស្ស សារម្ពស្ស មាណស្ស
 អតមាណស្ស មនុស្ស បមាណស្ស អភិក្ខាយ បរិក្ខាយ
 បរិក្ខាយាយ បហាឆាយ ខយាយ វយាយ វិរាតាយ
 និរោឆាយ ចាតាយ បដិជិស្សត្ថាយ ឥមេ សត្ត ធម្មា
 ភាវេតព្វាតិ^(១) ។

សុត្តន្តនិបាតោ និដ្ឋិតោ ។

១ និពោ ពេ ឥទ្ធមហេច ភគវា អត្តមនា ពេ ភិក្ខុ ភគវពោ ភាសិតំ អភិធម្មនុត្តិកំ ឥមេ
 បាវោ ទិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

សត្វលោកេ អនិក្ខេបសញ្ញា ១ អនិច្ចសញ្ញា ១ អនិច្ចទុក្ខសញ្ញា ១
ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ
ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។

(៩០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាង ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន
ដើម្បីកំណត់ដឹង ។ លេ ។ ដើម្បីឲ្យអស់រលីង ដើម្បីលះ ដើម្បីឲ្យក្បឿយ
ដើម្បីឲ្យសាបសូន្យ ដើម្បីរំសាយ ដើម្បីរំលត់ ដើម្បីឲ្យដាច់ ដើម្បី
បោះបង់នូវរាគៈ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹង
ច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីឲ្យអស់រលីង ដើម្បីលះ ដើម្បីឲ្យ
ក្បឿយ ដើម្បីឲ្យសាបសូន្យទៅ ដើម្បីរំសាយ ដើម្បីរំលត់ ដើម្បីឲ្យ
ដាច់ ដើម្បីបោះបង់នូវទោសៈ មោហៈ កោធៈ ឧបនាហៈ មន្ទៈ
បរាសៈ ឥស្សា មច្ឆរិយៈ មាយា សាថេយ្យៈ ថម្កៈ សារម្កៈ
មានៈ អភិមានៈ មទៈ បមាទៈ ។

ចប់ សុត្តន្តនិបាត ។

វិវិទាវិវិទបតី

វិវិទបាហោ	អវិវិទបាហោ	អង្កេ	រជ្ជលេខាយ
បរិក្ខយា	បរិក្ខយា	១៩	៨
ផលត្តិ	ផលត្តិ	៨៣	៧
តិញ្ញាភយសញ្ញា	តិញ្ញាភយសញ្ញា	៩៧	៨
"	" "	"	១២
"	" "	៩៨	៥
គប្បតិកវត្តា	គប្បតិកវត្តា	១០៧	៦
ចមេយ្យកា	ចមេយ្យកា	១១០	១៦
អភិវត្តា	អភិវត្តា	១១១	៥
អាគន្ធា	អាគន្ធា	១១២	១៧
បបាមិ	បបាមិ	១១៥	៦
វិសិគ្គា	វិសិគ្គា	១១៧	១៦
អយោភបាមោ	អយោភបាល	១១១	១៣
ហញ្ញាលន	ហញ្ញាលន	"	"
អាសវនិ	អាសវនិ	១៣៦	១០
ឥទោបនិ	ឥទោសនិ	១៣៩	៦
មច្ច	មច្ច	១៤៩	១៨

២៩១

វិវិទ្យា	អវិវិទ្យា	អង្គ	វដ្តលេខាយំ
បំ	មំ	១៥៣	១៤
យ ផាកបំ	យ ថាកបំ	១៧៩	៩
ត្តាស	សត្តា	១៨០	២
...វិបន្នស្ស	..វិបន្នស្ស	១៨២	១០
អង្គ...	អង្គ...	១៨៧	១៧
សុត្តន្តបិដក	សុត្តន្តបិដក	១៨៨	១
ឯកដាលា	ឯកដាលា	១៨៨	១៦
សង្ខារ	សង្ខារ	១៨៩	១៧
អភិសម្បកាយំ	អភិសម្បកាយំ	១៩១	១៦
ភវត្ត	ភវត្ត	១៩៣	១៦
ហោតិ	ហោតិ	១៩៤	១៤
បច្ចនិមេ	បច្ចនិមេ	២០៤	២
យាយំ	យាយំ	២១០	៧
លោកុមា	សោគុកុមា	២១០	៧
ធម្មំ	ធម្មំ	២១០	១៣
អនោគាតា	អនោគាតា	២៣៩	៨

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ធនាទីភិ	ធនាទីភិ ។	៧	៣
ព្រាហ្មណ៍	ព្រាហ្មណ៍	៧៧	១១
ស្វែងរក	ស្វែងរក	៨១	៧
បង្កើន	បង្កើន	៨៥	៦
តើព្រោះ អាស្រ័យ	តើព្រោះអាស្រ័យ	៧៨	១៧
ទុក្ខេវ គុសញ្ញា	ទុក្ខេវ អនុគុសញ្ញា	៧៧	១៥
ជាណុស្សរណ៍	ជាណុស្សរណ៍	១០០	១៤
"	"	១០១	១
ខន្ធ	ខន្ធ	១០៥	៣
កិរិយា	កិរិយា	១០៦	១១
ហត្ថ	ហេតុ	"	១៣
កៅ	ក្រៅ	១០៧	១១
ហើយ	ហើយ	១១១	១៣

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
អាត្មាអញមិនគួរ	បានជាការល្អ បំណែកខ្លះ		
	ឲ្យបានដោយគិតថា	១១៣	៦
	អាត្មាអញមិនគួរ		
ទាំងមិនឲ្យ	ទាំងមិនឲ្យបាន	១១៣	៧
ឈ្មោះ	ឈ្មោះ	១១៥	៧
មោគ្គល្លាន	មោគ្គល្លាន	១១៦	១០
អកុសល	អកុសលធម៌	១២២	៧
គម្រោងខ្លះ	រីករាយខ្លះ	១៣៥	១១
មហាមោគ្គល្លាន	មោគ្គល្លាន	១៣៧	៧
អធិបតេយ្យ	អធិបតេយ្យ	១៤០	៨
កាយសក្ខី	កាយសក្ខី	១៤២	៣
នោះ	នោះ	"	១២
ទាំងនោះ	ទាំងនេះ ⁺	១៥០	១៣
នោះ	ទាំងនេះ ⁺	១៥១	១៦
នេះ ⁺	ទាំងនេះ ⁺	១៥២	៣
គឺបិតា	គឺម៉ាឌៈ	១៦១	៥

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
"	"	"	៧
មេត្តា	មេត្ត	១៦៤	១៤
រូង	បូង	១៦៨	៧
ទុកជាលាបស្រឡាបល្អ	ទុកជាឆ្អឹងស្អាត លាបស្រឡាបល្អ	១៧៣	៥
ដូចជា	ដូចជាត្រូវ	១៧៧	៥
មេបញ្ញា	មេបញ្ញា	១៨០	១៣
ទាំងឡាយ	ទាំងឡាយ ។	១៨៥	៨
ឡើយ	ឡើយ ។	១៨៧	១៦
ក៏នៅមក	មិនបានមក	១៩២	២
ទុកដូចជា	មានស្នាមទុកជា	១៩៧	៥
អើយ	អើយ	២០២	២
បិត	បិត	២០៤	១៣
+ ន៖ ។	នោះ ។	២០៧	៤
ព្រឹក	ព្រឹក្ស	២១២	១៥

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ឈ្មោះថា	ឈ្មោះថា	២២៣	១៣
ផល	ផល	២១៨	៧
សន្និ	សម្ម	២១៧	៧
ឈ្មោះថា	ឈ្មោះថា	២២៣	១៣
ផ្លូវ	ផ្លូវ	២៣០	១៧
ប្តូរ ដេក	ប្តូរ ទ្រដេក	២២១	១១
ក្រាម	ក្រោម	២២២	១០
ជ្រកជ្រក	ជ្រោកជ្រោក	២២៤	២
សចក្តី	សេចក្តី	„	១៥
ភ្នំ	ភ្នំ	„	១៧
កាលបើ	កាលបើ	„	១៨
គ ម្រក	គម្រក	២២៥	១០
ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ	ម្នាលព្រាហ្មណ៍	២២៨	៧
សន្និម	សន្និម	„	១៣
ថ្ងៃស	ថ្ងៃស	„	១៦
យាង	យាង	២៦៧	៧

សត្តន្តបិដកេ

អង្គពរិនិកាយស្ស សត្តកនិយាយោ អដ្ឋមោ ភាគោ

មាតិកា

អង្កេ

បឋមបណ្ណសកោ

បឋមបណ្ណសកោ

ធនវគ្គោ បឋមោ ១

អនុសយវគ្គោ ទុតិយោ ១៤

វជ្ជវគ្គោ តតិយោ ២៧

ទេវតាវគ្គោ ចតុត្ថោ ៥២

មហាយញ្ញវគ្គោ បញ្ចមោ ៧៤

បណ្ណសកាសង្ខហិតា វគ្គោ

បណ្ណសកាសង្ខហិតវគ្គោ បឋមោ ១២៥

មហាវគ្គោ ទុតិយោ ១៨២

វិនយវគ្គោ តតិយោ ២៥៥

វគ្គសង្ខហិតា សុត្តន្តោ ២៦២

សុត្តន្តបិដក
 អង្គត្រៃវិកាយ សុត្តកនិបាត
 អដ្ឋមភាគ

មាតិកា

លេខទំព័រ

បឋមបណ្ណាសក

បឋមបណ្ណាសក	ធនវគ្គ	ទី ១ ១
	អនុសយវគ្គ	ទី ២ ១៤
	វជ្ជវគ្គ	ទី ៣ ២៧
	ខេវតាវគ្គ	ទី ៤ ៥២
	មហាយញ្ញវគ្គ	ទី ៥ ៧៤

បណ្ណាសកាសង្ខហិតវគ្គ

បណ្ណាសកាសង្ខហិតវគ្គ	អព្យាកតវគ្គ	ទី ១ ១២៥
	មហាវគ្គ	ទី ២ ១៨២
	វិនយវគ្គ	ទី ៣ ២៥៥
	វគ្គសង្ខហិត សុត្តន្ត	ទី ៤ ២៦២

